

﴿۲۱﴾ سُورَةُ الْأَنْبِيَاءِ مَكِّيَّةٌ ﴿۴۳﴾ ﴿تَبَارَكَ﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِن قَرَّبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُّعْرِضُونَ ۝ مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنْ رَبِّكَ مُخْتَلِفًا إِلَّا تَأْسُفُوعُهُمْ وَيَلْعَبُونَ ۝ لَأَهْبِيئَهُنَّ أَفْئُونًا فَتُوْنًا ۝ وَأَسْرَأَ النَّجْوَى ۝ الَّذِينَ ظَلَمُوا هَلْ هَذَا إِلَّا بَشْرٌ مِثْلَكُمُ أَفْتَاتُونَ ۝ الْبَحْرَ وَالْأَنْهَارَ تَجْرِيْنَ ۝ قُلْ رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۝ بَلْ قَالُوا أَضْعَافًا أُضْعَافًا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ۝ قُلْ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنِّي أُنزِلْتُ

21. అంబియా (దైవప్రవక్తలు)

అవతరణ: మక్కా సూక్తులు: 112

ఈ అధ్యాయం హిజ్రీ శకారంభానికి అయిదారేండ్లకు పూర్వం అవతరించింది. ఇందులో వివిధ దైవప్రవక్తల సంక్షిప్త వృత్తాంతాలను స్ఫుర్తిస్తూ అవిశ్వాసులు నిజధర్మం వైపు పిలువబడ్డారు. వారి అనుమానాలు, ఆరోపణలకు హేతుబద్ధంగా సమాధానాలు కూడా ఇవ్వబడ్డాయి. వారి ఐహికవ్యామోహం, ఏమరుపాటుల్ని ఎండగడ్డూ తత్ఫలితంగా ఎదురయ్యే దుష్పరిణామాల్ని గురించి హెచ్చరించడం జరిగింది.

కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడయిన దేవుని పేరుతో ప్రారంభం

మానవుల (కర్మ)విచారణ సమయం సమీపంలోనే ఉంది. కాని వీరేమో ఏమరుపాటులో పడి, దానికి విముఖులై పోతున్నారు. వారిముందు వారిప్రభువు నుండి ఏకీకృత హితోపదేశం అవతరిస్తున్నా దాన్ని వారు నిర్లక్ష్యంతో వింటూ ఆటాడుకుంటున్నారు. (1-2)

వారి హృదయాలు (ఐహిక వ్యామోహంలో) మునిగిపోయాయి. దుర్మార్గులు (నీ గురించి) “ఈవ్యక్తి మీలాంటి మనిషి. అలాంటప్పుడు మీరు చూస్తూ చూస్తూ అతని మాయాజాలంలో ఎందుకు పడతారు?” అని¹ గుసగుసలాడుకుంటారు. అప్పుడు దైవ ప్రవక్త “భూమ్యాకాశాలలో జరిగే సమస్త విషయాలు నా ప్రభువుకు తెలుసు. ఆయన అన్నీ వింటున్నాడు, తెలుసుకుంటున్నాడు” అన్నాడు. (3-4)

“ఇవన్నీ అస్పృష్టమైన కలలకు సంబంధించిన విషయాలు; అతని స్వీయకల్పనలు. అసలీతను (గొప్ప)కవి² కాకపోతే గతప్రవక్తల్లా ఇతను కూడా మనకు ఏదైనా నిదర్శనం

1. కొందరు తమ రీతి, దర్పం, ముఖవర్చస్సు, మాటలతో ఇతరుల్ని మంత్రముగ్ధుల్ని చేసి వారిని తమ అభిప్రాయం మార్చుకునేలా చేస్తారు. అదేవిధంగా మహాప్రవక్త ముహమ్మద్ (స) తన అసాధారణ వ్యక్తిత్వం, అపార సద్గుణసంపత్తి, దైవసూక్తులతో ప్రజలను ఆకట్టుకొని వారికి రుజు మార్గం చూపేవారు. కాని ఇస్లాంవ్యతిరేక శక్తులు మాత్రం ముహమ్మద్ పెద్ద మాంత్రికుడని, అతని మంత్రజాలంలో పడవద్దని ప్రచారం చేసేవారు. నిజానికి మహనీయ ముహమ్మద్ (స) వ్యక్తిత్వం, ఆయన నోట వెలువడే దివ్యసూక్తులే ఆయన బద్దశత్రువుల్ని సైతం ప్రభావితం చేసేవి. ఉదా హరణకు: దైవప్రవక్త (స)తో మాట్లాడిన తర్వాత ఉత్సా బిన్ రబియాలో వచ్చిన మార్పు ఓ మచ్చు తునకగా పేర్కొనవచ్చు. (వివరాలకు 41వ అధ్యాయం ఉపోద్ఘాతం చూడండి.)

2. మక్కా ఖురైషీయులు ఇస్లామీయ ఉద్యమాన్ని నిరోధించడానికి ప్రయోగించిన ప్రచారా ప్రాణలో ‘ఖుర్ఆన్ మానవ విరచితం, ముహమ్మద్ ఓ గొప్ప కవి’ అన్నది కూడా ఉంది. యావత్తు

فَبَأْتِهِمْ مِنْ قَرِيْبٍ أَهْلَكْنَاهَا أَفَهُمْ يُؤْمِنُونَ ۝ وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلَّا رِجَالًا نُوْحِي إِلَيْهِمْ فَسَاءَ مَا أَهْلَكَ الْبِرَّ إِن كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ۝ وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا ۝ لَا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَمَا كَانُوا خَالِدِيْنَ ۝ ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ الْوَعْدَ فَأَنْجَيْنَاهُمْ وَمَنْ نَشَاءُ ۝ وَأَهْلَكْنَا السُّرْفِيْنَ ۝ لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝ وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَرِيْبٍ كَانَتْ ظَالِمَةً وَأَنْشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا آخَرِيْنَ ۝ فَلَمَّا أَحْسَسُوا بِأَسْرَانَا إِذَا هُمْ فَجْرًا ۝ لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝ قَالُوا يَا بُولِيسَ إِنَّا كُنَّا ظَالِمِيْنَ ۝ فَمَا زَالَتْ تِلْكَ

చూపాలి. గత ప్రవక్తలంతా నిదర్శనాలిచ్చే కదా పంపబడ్డారు” అంటారు వారు. (5)

కాని ఇంతకు పూర్వం మేము నాశనం చేసిన పట్టణాలలోని ప్రజలు సత్యాన్ని విశ్వసించలేదు. మరి వీరు విశ్వసించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారా? (6)

ముహమ్మద్ (స)! పూర్వం కూడా మేము మానవుల్నే ప్రవక్తలుగా నియమించి వారి ద్వారా మా సందేశం అందజేస్తూ వచ్చాం. (అవిశ్వాసులారా!) మీకు తెలియకపోతే గ్రంథప్రజల్ని అడిగి తెలుసుకోండి. ఆ ప్రవక్తలక్కూడా మేము కూడు తినకుండా ఉండ గలిగే దేహాలు ఇవ్వలేదు. వారు శాశ్వతంగా ఉండే మనుషులు కూడా కాదు. (7-8)

వారి గురించి మేము చేసిన వాగ్దానాలు నెరవేర్చాం. మేము ప్రవక్తలను, (ప్రజల్లో) మేము తలచుకున్న వారిని రక్షించాం. హద్దుమీరినవారిని అంతమొందించాం. (9)

మానవులారా! మేము మీ దగ్గరికి ప్రయోజనకరమైన గ్రంథం పంపాము. అందు లో మీగురించిన ప్రస్తావనే ఉంది. మరి మీరు విషయాన్ని అర్థం చేసుకోరా? (10)

మేము ఎన్నో దుర్మార్గు (ప్రజలున్న) పట్టణాలను తుడిచిపెట్టాం. వారి తరువాత మరో జాతినీ తెచ్చాం. వారు మాశిక్త వచ్చే సూచనలు కన్పించగానే అక్కడ్నుంచి పారిపోవడానికి సిద్ధమయ్యారు..... “పారిపోండి. వెనక్కి తిరగండి, మీరు సుఖంగా ఉంటున్న మీ ఇంట్లు, మీరు అనుభవిస్తున్న మీ భోగభాగా్యాల వైపుకే మరలండి; బహుశా మిమ్మల్ని (ఈవిషయం గురించి) ఎవరైనా సమాచారం అడగవచ్చు”... వారు

అరేబియాలో ప్రముఖ కవిగా పేరుగాంచిన తుఫైల్ బిన్ దౌసి ఓసారి ఏదో పని మీద మక్కా వచ్చాడు. ఆయన దౌసితగ నాయకుడు కూడా. అందువల్ల తుఫైల్ పట్నంలోకి అడుగు పెట్టగానే ఖురైష్ నాయకులు ఆయన్ని చుట్టిముట్టి దైవప్రవక్త (స)కు వ్యతిరేకంగా ఆయనకు బాగా నూరి పోశారు. దాంతో ఆయన భయపడి దైవప్రవక్త (స)కు దూరంగా మసలుకోసాగాడు.

ఓరోజు దైవప్రవక్త (స) కాబాలో ఓ మూలన నమాజ్ చేస్తూ ఖుర్ఆన్ పఠిస్తుంటే, తుఫైల్ చెప్పల్లో దూది పెట్టుకొని కాబా ప్రదక్షిణ చేయసాగాడు. అయినా కొన్ని ఖుర్ఆన్ సూక్తులు ఆయన చెవిన పడనే పడ్డాయి. దాంతో ఆ విచిత్రవాణి పట్ల ఆయనలో ఆసక్తి జనించి దైవప్రవక్త (స) వెనకాలగావెళ్ళి ఆయన్ని కలుసుకున్నాడు. ఇస్లాం గురించి కాస్త వివరంగా తెలియజేయమని అడిగాడు. దైవప్రవక్త (స) ఆయనకు కొన్ని సూక్తులు పఠించి విన్నించారు. తుఫైల్ ఆ సూక్తులు వినగానే, ఇది ఎంతమాత్రం మానవ విరచితం కాదని, ఇది ముమ్మాటికీ దైవవాణినని గ్రహించి అప్పటికప్పుడే ఇస్లాం స్వీకరించాడు. (ఈ సంఘటన ఇబ్నె హిషామ్ 2వ భాగంలో వివరంగా ఉంది.)

دَعْوَاهُمْ حَتَّىٰ جَعَلْنَاهُمْ حَصِيدًا خِلْمِيَّيْنَ ۝ وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعِجِينَ ۝ لَوْ
 أَرَدْنَا أَنْ نَتَّخِذَ لَهَوًا لَآتَخَذْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا ۗ إِنَّ كَيْدَنَا لَعَلِيمٌ ۝ بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى
 الْبَاطِلِ قَيْدًا مَغْنَمًا ۖ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ ۖ وَلَكُمْ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ ۖ وَلَكَمْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
 وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ ۖ يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ
 لَا يَفْتُرُونَ ۖ أَمْ اتَّخَذُوا آلِهَةً مِنَ الْأَرْضِ هُمْ يُبَشِّرُونَ ۖ لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ
 لَفَسَدَتَا ۗ فَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ ۖ لَا يُسَبِّحُ عَمَّا يُفَعِّلُ ۖ وَهُمْ يُسَبِّحُونَ ۖ
 أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً ۗ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ ۚ هَذَا ذِكْرٌ مِمَّنْ مَعِيَ ۚ وَذِكْرٌ مِمَّنْ قَبْلِي ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ
 لَا يَعْلَمُونَ الْحَقَّ فَهُمْ مُعْرِضُونَ ۖ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ آيَاتِنَا ۗ

(బెంబేలెత్తిపోతూ) “అయ్యయ్యా! మా తలరాత మండిపోను!! నిజంగా మేము చాలా దుర్మార్గులం” అని అరవసాగారు. వారలాగే అరుస్తుంటే, మేము వారిని పంటపైరు మాదిరిగా కోసి ఆర్పి తుడిచిపెట్టాం. (11-15)

మేము భూమ్యాకాశాలను, వాటిలో ఉన్నవాటిని ఏదో ఆట (తమాషా) కోసం సృష్టించ లేదు. మేమేదైనా ఆటపన్నును తయారు చేసుకోదలచుకుంటే, ఈ విధంగానే చేయాలనుకుంటే మా దగ్గర ఉన్నవాటితోనే తయారు చేసుకునేవారము. కాని మేము (ఇక్కడ) సత్యం ద్వారా అసత్యంపై దెబ్బతీస్తున్నాము. ఇలా సత్యం అసత్యం తలను పగలగొట్టుంది. చూస్తుండగానే అసత్యం అంతిమశ్వాస విడుస్తుంది. కనుక మీ అభూత కల్పనలకు మీకు వినాశం తప్పదు. (16-18)

భూమ్యాకాశాల్లో ఉన్న సమస్త సృష్టిరాసులు దేవుని సొత్తే. ఆయన దగ్గర ఉన్నవారు (అంటే దైవదూతలు) తామేదో గొప్పవారన్న అహంభావంతో ఆయన్ని ఆరాధించడానికి నిరాకరించరు. ఆయన్ని ఆరాధిస్తూ అలసిపోరు కూడా. వారు క్షణంపాటు కూడా ఊపిరి పీల్చుకోకుండా రేయింబవళ్ళు ఆయన్ని స్తుతిస్తూనే ఉంటారు. (19-20)

వారు తయారుచేసుకున్న భూసంబంధ మిథ్యాదైవాలు (నిర్ణీతసృష్టితాలకు) ప్రాణం పోసి లేపుతాయా? భూమ్యాకాశాల్లో ఒక్క దేవుడే కాకుండా ఇతర దైవాలు కూడా ఉంటే భూమ్యాకాశాల వ్యవస్థ (ఏనాడో) విచ్ఛిన్నమైపోయేది. వారు కల్పిస్తున్నవాటికి విశ్వ సామ్రాజ్య సింహాసనాధిశుడైన దేవుడు అతీతుడు, పరమపావనుడు. ఆయన ఎవరి ముందూ జవాబుదారుడు కాదు, ఇతరులే ఆయన ముందు జవాబుదారులు. (21-23)

వారు ఆయన్ని వదలి ఇతరుల్ని దైవాలుగా చేసుకున్నారా? అయితే వారిని ఇలా అడుగు: “అందుకు మీ ప్రమాణాలేమిటో తీసుకురండి. ఈ గ్రంథం కూడా ఉంది. ఇందులో నా యుగానికి చెందిన ప్రజలకు హితబోధ ఉంది. నాకు పూర్వముండిన ప్రజలకు హితబోధ ఉన్న గ్రంథాలు కూడా ఉన్నాయి.” కాని వారిలో చాలామందికి వాస్తవం తెలియదు. అందువల్ల వారు సత్యానికి విముఖులవుతున్నారు. నీకు పూర్వం వచ్చిన ప్రవక్తలకు కూడా “నేను తప్ప మరో దేవుడు లేడని, కనుక నన్నే ఆరాధించాల” ని మేము సందేశం పంపాము. (24-25)

إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ ۖ وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا سُبْحٰنَهُ ۗ بَلْ عِبَادٌ مُّكْرَمُونَ ۖ لَا يَسْبِقُونَهُ
 بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِأَمْرِهِ يَعْمَلُونَ ۖ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يَشْفَعُونَ ۖ إِلَّا لِمَنْ
 أَرَادَ ۖ وَهُمْ مِنْ حَشِيَّتِهِ ۖ مُشْفِقُونَ ۖ وَمَنْ يَفْعَلْ مِنْهُمْ ۖ فِي إِلَهٍ مِنْ دُونِهِ ۖ فَذٰلِكَ نَجْزِيهِ
 جَهَنَّمَ ۖ كَذٰلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ۖ أَوَلَمْ يَرِ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا
 رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا ۖ وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيًّا ۖ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ ۖ وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ
 أَنْ تَيَبَّدًا ۖ وَجَعَلْنَا فِيهَا فِجَاجًا سُبُلًا لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ۖ وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَفْهًا
 مَحْفُوظًا ۖ وَهُمْ عَنْ آيَاتِهَا مُعْرِضُونَ ۖ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ الْبَيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۖ
 كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ۖ وَمَا جَعَلْنَا لِشَيْءٍ مِنْ قَبْلِكَ الْخُلْدَ ۖ أَفَأَنْ تَمِتَّ فَهُمْ الْخٰلِدُونَ ۖ
 كُلُّ نَفْسٍ ذٰئِقَةُ الْمَوْتِ ۖ وَنَبْلُوكُم بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً ۖ وَاللَّيْلَ نُنَاجِيكُم ۖ وَإِذَا

వారు కరుణామయునికి సంతానం ఉందని అంటారు. (ఎంత మాత్రం లేదు.) దేవుడు పరిశుద్ధుడు. వారు (అంటే దైవదూతలు) గౌరవనీయులైన దైవదాసులు. ఆయన సన్నిధిలో వారు ఏమాత్రం ఎదురుచెప్పరు. ఆయన ఇచ్చే ఆజ్ఞల్ని (వినయంగా) పాటిస్తారు. వారి కళ్ళ ముందున్నదేమిటో, వారికి కనుమరుగై ఉన్నదేమిటో అంతా దేవునికి తెలుసు. దేవుడు ఎవరి విషయంలో సిఫారసు వినడానికి ఇష్టపడతాడో అలాంటి వ్యక్తులను గురించి తప్ప మరెవరి విషయంలోనూ వారు సిఫారసు చేయరు. వారసలు దేవుడంటే ఎంతో భయపడతారు. (26-28)

వారిలో ఎవరైనా “దేవుడే గాక నేను కూడా ఒక దేవుణ్ణి” అనంటే అతనికి మేము నరకశిక్ష విధిస్తాము. మా దగ్గర దుర్మార్గులకు తగిన శాస్తి ఇదే. (29)

భూమ్యాకాశాలు కలసిఉన్నప్పుడు మేము వాటిని విడదీయడాన్ని వారు చూడ లేదా? అలాగే ప్రతిప్రాణిని మేము నీటితో సృజించిన విషయాన్ని వీరు గమనించ లేదా? మరి వారు (మాయీ సృష్టి చాతుర్యాన్ని) ఎందుకు విశ్వసించరు? (30)

భూమి దొర్లిపడకుండా ఉండేందుకు మేము దానిపై పర్వతాలను (మేకులుగా) పాతాము. ప్రజలు దారి తెలుసుకోవడానికి వీలుగా అందులో విశాలమైన మార్గాలు కూడా ఏర్పరిచాము. అంతేకాదు, ఆకాశాన్ని మేము సురక్షితమైన కప్పుగా చేశాం. కాని వీరు మాత్రం ఆయన నిదర్శనాల వైపు దృష్టి సారించడమే లేదు. రేయింబవళ్ళను సృష్టించినవాడు దేవుడే. సూర్యచంద్ర నక్షత్రాలను కూడా ఆయనే సృజించాడు. అవన్నీ తమ తమ నిర్ణీత కక్ష్యల్లో తేలియాడుతున్నాయి. (31-33)

ముహమ్మద్ (స)! మేము నీకు పూర్వం కూడా ఏ మానవునికి అమరత్వం ప్రసా దించలేదు. ఒకవేళ నీవు మరణిస్తే వీరు శాశ్వతంగా ఇక్కడే బ్రతికి ఉంటారా? ప్రతిపాణి చావును చవిచూడవలసిందే. మేము మిమ్మల్ని మంచీ-చెడు స్థితులు కలిగించి పరీక్షి స్తున్నాం. చివరికి మీరంతా మా దగ్గరికే తిరిగిరావలసి ఉంది. (34-35)

3. విశ్వనిర్మాణ ప్రారంభ దశ ఇక్కడ పేర్కొనబడింది. అప్పుడు విశ్వం పదార్థం (Mass) రూపంలో ఉండేది. (వివరాలకు 41:12 సూక్తి పాదసూచికలో మూడవ పేరా చూడండి.)

رَأَى الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُوًا ۗ أَهَذَا الَّذِي بَدَعْتُمْ لِكُفْرِكُمْ ۗ وَهُمْ بِذِكْرِ الرَّحْمَنِ هُمْ كَافِرُونَ ۖ خُلِقَ الْإِنْسَانُ مِنْ عَجَلٍ ۗ سَأُورِيكُمْ آيَاتِي فَلَا تَسْتَعْجِلُونِ ۖ وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدَانِ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۗ لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا حِينَ لَا يَكْفُونَ عَنْ وُجُوهِهِمُ النَّارَ وَلَا عَنْ ظُهُورِهِمْ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ۗ بَلْ تَأْتِيهِمْ بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَا وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ۗ وَلَقَدْ اسْتَهْزَيْتَ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ۗ قُلْ مَنْ يَكْفُرْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ مِنَ الرَّحْمَنِ ۗ بَلْ هُمْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُعْرِضُونَ ۗ أَمْ لَهُمْ آلِهَةٌ تَتَّبِعُهُمْ مِن دُونِنَا ۗ لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَ أَنفُسِهِمْ وَلَا هُمْ يُلْعَبُونَ ۗ بَلْ مَتَّعْنَا هَهُنَا وَاَبَاءَهُمْ حَتَّى طَالَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ ۗ أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا ۗ أَلَهُمُ الْعُلْبُونَ ۗ قُلْ إِنَّمَا أُنذِرُكُمْ بِالْوَحْيِ ۗ وَلَا يَسْمَعُ الصُّمُّ الدُّعَاءَ إِذَا مَا يُنذَرُونَ ۗ

441

అవిశ్వాసులు నీవైపు చూపిస్తూ “మీ దేవతల్ని విమర్శిస్తున్న మనిషి ఇతనేనా?” అని హేళనచేస్తారు. కాని కరుణామయుని ప్రస్తావనను మాత్రం ఖండిస్తారు. మానవుడు మహాతొందరపాటు జీవి. ఇప్పుడే నేను మీకు నా నిదర్శనాలు (శిక్ష రూపేణ) చూపిస్తాను తొందరపడకండి. “నీ అభిప్రాయం నిజమైతే నీయీ బెదిరింపు ఎప్పుడు నిజమవుతుంది” అని అడుగుతారు వారు. ఈ తిరస్కారులకు ఆరోజు గురించి వాస్తవం తెలిసివుంటే బాగుండు! అప్పుడు వీరు తమ ముఖాలను, వీపులను నరకాగ్నిలో మాడిపోకుండా తప్పించుకోలేరు. వారికి ఎటు నుండి ఎలాంటి సహాయం అందదు. (36-39)

ఆ మహాపద్రవం వారిపై హఠాత్తుగా వచ్చిపడుతుంది. అది వారిని అమాంతం కబళించి వేస్తుంది. వారు దాన్ని ఏవిధంగానూ నిరోధించలేరు. (తప్పించుకోవడానికి) వారికి ఏమాత్రం అవకాశం లభించదు. నీకు పూర్వం వచ్చిన ప్రవక్తల్ని కూడా (ఆనాటి తిరస్కారులు) హేళనచేశారు. అయితే వారిని హేళనచేసినవారు అలా హేళన చేసిన దాని బారినే పడి నాశనమయ్యారు. (40-41)

ప్రవక్త! రాత్రివేళో, పగటివేళో మిమ్మల్ని కరుణామయుని శిక్ష నుండి కాపాడే వాడెవడని వారినడుగు. వారు తమ ప్రభువు హితోపదేశానికి విముఖులై పోతున్నారు. మాకు వ్యతిరేకంగా తమను ఆదుకోగల దైవాలేమైనా వారికున్నాయా? ఆ దైవాలు అసలు తమకుతామే సహాయం చేసుకోలేవు. వాటికి మా సహకారం కూడా లేదు. అసలు విషయం (అదికాదు.)- మేము వారికి, వారి తాతముత్తాతలకు జీవితాంతం భోగ భాగ్యాలు ప్రసాదిస్తున్నావ్వాం. కాని (వారికి జ్ఞానోదయం కలగడంలేదు.) మేము భూమిని అనేక దిశల నుండి నరుక్కుంటూ వస్తున్న దృశ్యం⁴ వారికి కన్పించడం లేదా? మరి వారు (మమ్మల్ని నిరాకరించి) ఆధిక్యత పొందగలరా? (42-44)

ఇలా చెప్పు: “నేను దివ్యావిష్కృతి ఆధారంగా మిమ్మల్ని హెచ్చరిస్తున్నాను”ని. కాని పిలిచేవాడు (రానున్న ప్రమాదం గురించి) ఎంత హెచ్చరించినా బధిరులకు ఆ హెచ్చరిక

4. 13:41 సూక్తి పాదసూచిక తర్వాత, ఆపదలు, ప్రకృతి వైపరీత్యాలు అని కూడా అర్థం.

وَكَيْنَ مَسْتَهْتِمُهُمْ نَفِيحَةٌ مِّنْ عَدَابِ رَبِّكَ يُقُولُنَّ يَوَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ۖ وَنَضْمُ الْمَوَازِينِ الْقِسْطِ لَيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا ۗ وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا ۗ وَكَفَى بِنَا حَاسِبِينَ ۖ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى وَ هَارُونَ الْفُرْقَانَ وَضِيَاءً وَذِكْرًا لِّلْمُتَّقِينَ ۗ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَهُمْ مِنَ السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ ۗ وَهَذَا ذِكْرُنَا بِرُكْنِهِ ۗ أَفَأَنْتُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ۗ وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُشْدَهُ مِن قَبْلُ ۖ وَكُنَّا بِهِ عَلِيمِينَ ۗ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا هَذِهِ الشَّيْئِيلِ الَّتِي أَنْتُمْ لَهَا عَاقِبُونَ ۖ قَالُوا نَحْنُ نَرَى الْإِنسَانَ إِلَّا أَبَا وَكُمُ فِي صَلَاتِ قَوْمِهِمْ ۖ قَالُوا أَجِئْتَنَا بِالْحَقِّ أَمْ أَنْتَ مِنَ اللَّاعِبِينَ ۖ قَالَ بَلْ أَرَبُّكُمْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الَّذِي فَطَرَهُنَّ ۖ وَأَنَا عَلَىٰ ذِكْرِكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ۖ وَ تَاللَّهِ لَآكِيدَاتِ

442

వినిపించదు. నీ ప్రభువు శిక్ష వారికి కాస్తంత అంటితే చాలు, “అయ్యయ్యా! మేమెంతటి దొర్చాగురులం! నిజంగా మేము పాపాత్ములం” అని గగ్గోలుపెట్టారు. (45-46)

ప్రళయదినాన మేము కచ్చితంగా తూచే త్రాసు ఏర్పాటుచేస్తాము. ఇక ఏ ఒక్కరికీ ఎలాంటి అన్యాయం జరగదు. ఎవరైనా సరే, అవగింజంత కూడా ఏదైనా చేసి ఉంటే, దాన్ని మేము ముందుకు తెస్తాము. లెక్క చూడటానికి మేమే చాలు. (47)

ఇంతకు పూర్వం మేము దైవభీతిపరుల శ్రేయస్సు కోసం గీటురాయిని, జ్యోతిని, జ్ఞాపికను మూసా, హారూన్లకు ప్రసాదించాం. ఆ దైవభీతిపరులు కన్పించని తమ ప్రభువు పట్ల భయభక్తులు కలిగివుంటూ, ప్రళయం గురించి (అనుక్షణం) భయపడు తుండేవారు. ఇప్పుడి శుభ జ్ఞాపిక (ఖుర్ఆన్)ను (మీకోసం) అవతరింపజేశాము. మరి ఇప్పటికయినా మీరు దీన్ని విశ్వసిస్తారా లేదా? (48-50)

అంతకు పూర్వం మేము ఇబ్రాహీంకు విచక్షణాజ్ఞానం ప్రసాదించాము. అతణ్ణి గురించి మాకు బాగా తెలుసు. అతను తన తండ్రిని, తనజాతి ప్రజల్ని ఉపదేశిస్తూ:-

“మీరంతగా అభిమానిస్తున్న ఈవిగ్రహాల సంగతేమిటి?” అనడిగాడు. (51-52)

“మా తాతముత్తాతలు వీటిని పూజిస్తుండేవారు. అందువల్ల మేము కూడా వీటిని పూజిస్తున్నాం” అన్నారు వారు. (53)

“అయితే మీరు దారి తప్పారు; మీ తాతముత్తాతలు అంతకన్నా ఘోరంగా దారి తప్పారు” అన్నాడు ఇబ్రాహీం (54)

“నువ్వు మాముందు నీ అసలు భావాలు వ్యక్తపరుస్తున్నావా లేక పరిహాసమాడు తున్నావా?” అడిగారు వారు. (55)

“(పరిహాసం) కాదు, నిజంగానే (చెబుతున్నాను). భూమ్యాకాశాల ప్రభువే మీ ప్రభువు. ఆయనే వాటిని సృష్టించాడు. అందుకు నేను మీ ముందు నాక్యమిస్తున్నాను.

5. ఈ మూడు పదాలు తొరాత్(గ్రంథాన్ని వర్ణించడానికి వాడబడ్డాయి. అంటే ఈ గ్రంథం గీటురాయిలా మంచీచెడులను, సత్యాసత్యాలను, ధర్మాధర్మాలను వేరుచేసి, జ్యోతిలా కాంతినిచ్చి రుజుమార్గం చూపుతుంది. జ్ఞాపికలా మానవులకు వారు మరచిపోయిన పాఠం గుర్తుచేస్తుంది.

أَصْنَامَكُمْ بَعْدَ أَنْ تُولُوا مُدْبِرِينَ ﴿٥٦﴾ فَجَعَلْنَاهُمْ جُنُودًا لَا كَيْدَ إِلَّا كَيْدِ الْإِنْسَانِ لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ ﴿٥٧﴾
 قَالُوا مَنْ فَعَلَ هَذَا بِآلِهَتِنَا إِنَّهُ لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٨﴾ قَالُوا سَمِعْنَا فَتًى يَذُكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُ إِبْرَاهِيمُ ﴿٥٩﴾ قَالُوا
 فَاتُوا بِهِ عَلَى عَيْنِ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ ﴿٦٠﴾ قَالُوا آتِنَا هَذَا بِآلِهَتِنَا يَا إِبْرَاهِيمُ ﴿٦١﴾
 قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هَذَا فَاسْأَلُوهُمْ إِنْ كَانُوا يَنْظُرُونَ ﴿٦٢﴾ فَرَجَعُوا إِلَى أَنْفُسِهِمْ فَقَالُوا لَوْلَا
 أَنْتُمْ الظَّالِمُونَ ﴿٦٣﴾ ثُمَّ تَوَسَّأْنَا عَلَى رُؤُسِهِمْ ۖ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا هُمْ بِيَنْظُرُونَ ﴿٦٤﴾ قَالَ أَفَتَعْبُدُونَ
 مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ شَيْئًا وَلَا يَضُرُّكُمْ ﴿٦٥﴾ أَفِ لَكُمْ لِمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَفَلَا
 تَعْقِلُونَ ﴿٦٦﴾ قَالُوا احْرَقُوهُ وَانصُرُوا آلِهَتَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ فاعِلِينَ ﴿٦٧﴾ قُلْنَا يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا
 وَسَلَامًا عَلَى إِبْرَاهِيمَ ﴿٦٨﴾ وَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَخْسَرِينَ ﴿٦٩﴾ وَنَجَّيْنَاهُ وَلُوطًا إِلَى

దైవసాక్షి! మీరు లేనప్పుడు నేను తప్పకుండా మీ విగ్రహాల సంగతేమిటో తెలుపు
 కుంటాను” అన్నాడతను. (56-57)

తరువాత అతను (అన్నట్లే వారు జాతరకు పోయారో లేదో గుడిలోకి ప్రవేశించి)
 ఆ విగ్రహాలను తునాతునకలుగా విరగొట్టాడు. వాటిలో పెద్దవిగ్రహాన్ని మాత్రం వదలి
 పెట్టాడు, వారు (విచారించడానికి తనవైపు) మరలుతారన్న ఉద్దేశ్యంతో. (58)

జనం (జాతర నుంచి తిరిగొచ్చి చూసి) “మన దైవాలకు ఈదుస్థితి కలిగించిం
 దెవరో, చూస్తే పరమ దుర్మార్గుడిలా ఉన్నాడు” అన్నారు. “మేము ఇబ్రాహీం అనే
 యువకుడు వాటిని గురించి ప్రస్తావిస్తుంటే విన్నాం” అన్నారు (కొందరు). (59-60)

“అయితే అతణ్ణి పట్టి తీసుకురండి జనం ముందుకు, అందరూ (అతని సంగతి)
 చూస్తారు” అన్నారు వారు. (ఇబ్రాహీం వచ్చిన తరువాత) “ఇబ్రాహీం! నువ్వేనా మా
 దేవతల పట్ల ఇలా ప్రవర్తించింది?” అని అడిగారు వారు. (61-62)

“అసలు ఇదంతా వాటి నాయకుడే చేసి ఉంటాడు, అడిగి చూడండి మాట్లాడితే”
 అన్నాడు ఇబ్రాహీం. (63)

ఈమాట వినగానే వారు తమ అంతరాత్మల వైపు మరలి “నిజంగా మనం చాలా
 దుర్మార్గులం” అని అనుకున్నారని స్పష్టతలో. కాని అతర్వాత వారి బుద్ధి వక్రీకరించింది.
 అందువల్ల “ఇవి మాట్లాడలేవని నీకు తెలుసుకదా?” అన్నారు వారు. (64-65)

“మరి మీరు (నిజ)దేవుణ్ణి వదలి మీకెలాంటి లాభంగాని, నష్టంగాని కలిగించలేని
 ఈ మిథ్యాదైవాలను ఎందుకు పూజిస్తున్నారు? ఛీ! దేవుణ్ణి వదలి మీరు పూజిస్తున్న మీ
 మిథ్యాదైవాలు పాడుగాను!! మీకుకాస్తయినా బుద్ధి-జ్ఞానం లేదా?” అన్నాడు ఇబ్రాహీం.

“మీరేదైనా చేయాలనుకుంటే ఇతణ్ణి కాల్చివేయండి, మీ దేవతల్ని కాపాడుకోండి”
 అన్నారు వారు. (చివరికి వారు ఇబ్రాహీంని అగ్ని గుండంలోకి విసరివేశారు. అప్పుడు)
 మేము “అగ్ని! ఇబ్రాహీం కోసం శాంతించు, చల్లబడిపో” అని ఆదేశించాం. (66-69)

వారు ఇబ్రాహీంకు కీడు చేయజూశారు. అయితే మేము వారి దుష్టయత్నాన్ని
 తిప్పి కొట్టాము. (70)

الْأَرْضِ الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ ﴿٧٠﴾ وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً ۗ وَكَأَلَّا جَعَلْنَا
 صَالِحِينَ ﴿٧١﴾ وَجَعَلْنَاهُمْ إِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَ
 آتِينَ الزَّكَاةَ وَكَانُوا لَنَا عِبْدِينَ حَنِيمًا ﴿٧٢﴾ وَ لُوطًا آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ
 الَّتِي كَانَتْ تَعْمَلُ الْخَبِيثَاتُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَاسْقِينَ ﴿٧٣﴾ وَأَدْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٧٤﴾
 وَ نُوحًا إِذْ نَادَى مِنْ قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿٧٥﴾ وَ نَصَرْنَاهُ
 مِنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَأَعْرِضْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٧٦﴾ وَ دَاوُدَ وَ
 سُulaymānَ إِذْ يَخْتَصِمُونَ فِي الْحَرْبِ إِذْ نَفَسَتْ فِيهِ غَمُّ الْقَوْمِ وَكَانُوا يُحْكِمُهُمْ شُهَدَاءَ ۗ فَفَهَّمْنَاهَا
 سُلَيْمَانَ ۗ وَكَأَلَّا آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا ۗ وَسَخَّرْنَا مَعَ دَاوُدَ الْجِبَالَ ۗ وَسَخَّرْنَا لَوُطِ الْظَالِمِينَ ﴿٧٧﴾

శ్రీ

(ఇలా) మేము ఇబ్రాహీంని, లూత్ని కాపాడి ప్రపంచవాసుల కోసం శ్రేయో
 శుభాలు ఉంచిన భూభాగం వైపు తీసికెళ్ళాం. మేమతనికి (ఓ కొడుకు) ఇస్హాఖ్ని, ఆపై
 (ఓ మనవడు) యాఖూబ్ని ప్రసాదించాం. వారిలో ప్రతి ఒక్కణ్ణి సత్పురుషుడిగా
 తీర్చిదిద్దాం. వారిని మేము మా ఆజ్ఞ ప్రకారం (ప్రజలకు) మార్గదర్శకత్వం వహించే
 నాయకులుగా చేశాం. సత్కార్యాలు చేస్తుండాలని, నమాజు (వ్యవస్థ) వెలకొల్పాలని,
 (పేదల ఆర్థికహక్కు) జకాత్ చెల్లించాలని వారికి దివ్యావిష్కృతి ద్వారా ఉపదేశించాము.
 వారు మా (ప్రియ)భక్తులు. (71-73)

లూత్కు మేము వివేకాన్ని, (దౌత్య) జ్ఞానాన్ని ప్రసాదించాము. మేమతణ్ణి అశ్శీల
 కార్యాలు చేస్తుండిన ప్రజల ఊరు నుంచి తప్పించి (వేరే చోటికి) తరలించాము. అసలా
 జాతి పరమ దుర్మార్గులు జాతి. లూత్కు మేము మా కారుణ్యచాయలో చోటిచ్చాము.
 అతను సజ్జనులలోని వాడు. (74-75)

నూహ్ వృత్తాంతం (కూడా గుర్తుకు తెచ్చుకో): వారందరికీ పూర్వం అతను
 మమ్మల్ని వేడుకున్నాడు. మేమతని ప్రార్థన ఆలకించి అతణ్ణి, అతని కుటుంబాన్ని ఒక
 పెద్ద ఆపద నుండి రక్షించాము. మా సూక్తులు నిరాకరించిన జాతికి వ్యతిరేకంగా
 అతనికి సహాయం చేశాము. ఆ జాతి ప్రజలు పరమ దుర్మార్గులు. అందువల్ల మేము
 వారందరినీ (నడి సముద్రంలో) ముంచివేశాము. (76-77)

దావూద్, సులైమాన్లను గురించి (విను): వారిద్దరు ఒక పొలానికి సంబంధిం
 చిన వ్యవహారం గురించి తీర్పు చేయసాగారు. రాత్రివేళ ఆ పొలంలో ఇతరుల మేకలు
 పడి మేశాయి. మేము వారి న్యాయస్థానాన్ని చూస్తున్నాము. మేము వారిద్దరికీ వివేకం,
 (దౌత్య)జ్ఞానం ప్రసాదించాము. అయినప్పటికీ మేమప్పుడు సరయిన తీర్పు గురించి
 సులైమాన్కు మాత్రమే అవగాహన కలిగించాము.

6. ఈ సూక్తిలో న్యాయవ్యవస్థకు సంబంధించిన రెండు విషయాలున్నాయి. వాటిని దైవ
 ప్రవక్త (సల్లం) ఈవిధంగా తెలియజేశారు:

“(న్యాయ)అధికారి తన (జ్ఞాన) పరిధి మేరకు తీర్పుచేయడానికి శక్తివంచన లేకుండా కృషి
 చేసినప్పుడు సరైన తీర్పు వెలువడటం జరిగితే, అతనికి రెట్టింపు పుణ్యఫలం లభిస్తుంది. ఒకవేళ
 (ఆ కృషిలో) తప్పుడు తీర్పు వెలువడితే అప్పుడతనికి ఏకపుణ్య ఫలం లభిస్తుంది.” (బుఖారీ)

وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَكُمْ لِيُحْصِنَكُمْ مِنْ بَأْسِكُمْ فَهَلْ أَنْتُمْ شَاكِرُونَ ۝ وَاسْكُرُوا
 الرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِي بِأَمْرِ رَبِّكَ إِلَى الْآرِضِ الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا وَكُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمِينَ ۝ وَمِنْ
 الشَّجَرِ الْأَيْخَنِاقِ مِنْ بَعُوضٍ لَهُمْ وَعَمَلُونَ عَمَلًا دُونَ ذَلِكَ وَكُنَّا لَهُمْ حَافِظِينَ ۝ وَ آيُوبَ إِذْ
 نَادَى رَبَّهُ أِنِّي مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ۝ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَكَشَفْنَا مَا بِهِ مِنْ
 ضُرِّهِ وَأَتَيْنَاهُ أَهْلَهُ وَمَثَلُ هُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا وَذِكْرًا لِلْعَالَمِينَ ۝ وَاسْمِعِيلَ وَ
 إِدْرِيسَ وَذَا الْكُفْلِ كُلٌّ مِنَ الصَّابِرِينَ ۝ وَأَدْخَلْنَاهُمْ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُمْ مِنَ الظَّالِمِينَ ۝
 وَذَا الْقُوْنِ إِذْ ذَهَبَ مُعَاضِبًا فَظَنَّ أَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ أَنْ لَوْلَا

మేము దావూద్ కోసం పక్షులు, పర్వతాలను అదుపులో ఉంచాం. అవి అతనితో పాటు దైవస్థుతి చేస్తుండేవి. ఈపని నిర్వహించేది మేమే. మీ ప్రయోజనం కోసం మేమతనికి యుద్ధకవచాలు తయారుచేసే విధానం కూడా నేర్పాం. వాటితో మీరు ఒకరి దాడి నుండి మరొకరు కాపాడుకుంటారు. మరి మీరు (ఇప్పుడైనా) కృతజ్ఞత చూపుతారా?

సులైమాన్ కోసం మేము తీవ్రమైన గాలులను అదుపులో ఉంచాం. అవి అతని ఆదేశంతో మేము శుభాలు ఉంచిన భూభాగంలో వీస్తుండేవి. మాకు ప్రతి విషయమూ తెలుసు. మేము అనేక భూతాలను కూడా అతని అదుపాజ్ఞలలో ఉంచాం. అవి అతని కోసం (రత్నాలు వెలికి తీయడానికి సముద్రంలో) మునకలు వేస్తుండేవి. అదేకాకుండా అవి వేరేపనులు కూడా అనేకం చేస్తుండేవి. వాటన్నిటికీ మేమే పర్యవేక్షకులం. (78-82)

అయ్యాబ్ గాధ కూడా గుర్తుకుతెచ్చుకో. అతను (వ్యాధిగ్రస్త స్థితిలో ఉండి) “ప్రభూ! నేను జబ్బుపడ్డాను. నీవు అందరికంటే గొప్ప దయామయుడవు” అని ఎలుగెత్తి మొరపెట్టుకున్నాడు. మేమతని మొరాలకించి అతని బాధ దూరం చేశాం. అతనికి మేము అతని భార్యాపిల్లలనే కాదు, మా ప్రత్యేక అనుగ్రహంతో ఇంకా అనేక భాగ్యాలు కూడా ప్రసాదించాం. దైవభక్తులకు ఇదొక (మంచి) గుణపాఠం. (83-84)

ఇక ఇస్మాయిల్, ఇద్రీస్, జుల్కిఫ్లను గురించి: వీరంతా ఎంతో సహనశీలురు. వీరికి మేము మా కారుణ్యచాయలో చోటిచ్చాం. వీరంతా సజ్జనులు. (85-86)

మత్స్యబాధితుడి సంగతి జ్ఞాపకం తెచ్చుకో. అతను కోపం వచ్చి వెళ్ళిపోయాడు. మేము తనను నిలదీయబోమని భావించాడు. చివరికతను (చేప కడుపులో చిక్కుకొని) గాఢాంధకారంలో “నీవుతప్ప మరోఆరాధ్యుడు లేడు. నీవు పరిశుద్ధుడవు. నేను నిజంగా

“వ్యాయాధికారులు మూడు విధాలుగా ఉంటారు. వారిలో ఒకరు స్వర్గనివాసి, మిగిలిన ఇద్దరు నరకవాసులవుతారు. వ్యాయాన్ని గుర్తించి దానికి అనుగుణంగా తీర్చిచేసాడు స్వర్గనివాసి అవుతాడు. వ్యాయాన్ని గుర్తించి కూడా దానికి వ్యతిరేకంగా తీర్చిచేసాడు నరకవాసి అవుతాడు.” (ఇబ్నెమాజ, అబూదావూద్)

ఈ హదీసుని బట్టి ముస్లిం న్యాయవాది నమాజ్, రోజాలు పాటించేవాడయినా సరే, ఇస్లామీయ చట్టాలకు వ్యతిరేకంగా వాదించడంగాని, తీర్పు చెప్పడంగాని ఎట్టి పరిస్థితిలో కూడా చేయకూడదని తెలుస్తోంది.

إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ ۚ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ ۝ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ وَكَذَلِكَ نُصَيِّبُ
 الْمُؤْمِنِينَ ۝ وَكَرِيمًا إِذْ نَادَى رَبَّهُ لَنْبِيَ كَذَّبَتْ بَنِي قَارَانَ وَآنتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ ۝
 فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَوَهَبْنَا لَهُ يَحْيَىٰ وَأَصْلَحْنَا لَهُ زَوْجَهُ إِنَّهُمْ كَانُوا يُسْرِعُونَ فِي الْحِبْرِاتِ وَ
 يَدْعُونََنَا رَغَبًا وَرَهَبًا وَكَانُوا لَنَا خَشِيعِينَ ۝

దుర్మార్గుణ్ణుయ్యాను” అని మొరపెట్టుకున్నాడు. మేమతని మొరాలకించి అతణ్ణి బాధ, పరితాపాల నుండి విముక్తి కల్పించాం. ఇలాగే మేము విశ్వాసుల్ని రక్షిస్తాం. (87-88)

జకరియ్యా వృత్తాంతం కూడా. అతను తన ప్రభువు సన్నిధిలో “ప్రభూ! నన్ను (సంతానం లేకుండా) ఒంటరివాణ్ణి చేయకు. నీవే అందరికంటే మంచి వారసుడివి” అని ప్రార్థించాడు. మేమతని ప్రార్థన ఆలకించి అతనికి యహ్యను అనుగ్రహించాం. అతని కోసం అతని భార్యను (గర్భధారణకై) తీర్చిదిద్దాము. వీరంతా అమితోత్సాహంతో సత్కార్యాలు చేస్తుండేవారు. మమ్మల్ని ఎంతో ఆశతో, భయభక్తులతో ప్రార్థించేవారు. మాముందు ఎంతో అణుకువతో ఉండేవారు. (89-90)

7. మత్స్యబాధితుడు అంటే యూనుస్ ప్రవక్త (అలైహి). హజ్రత్ యూనుస్ (అలైహి) దైవ ధర్మం గురించి ఎంత ఉపదేశించినా ఆయన జాతిప్రజలు దాన్ని విశ్వసించలేదు. చివరికి ఆయన విసుగెత్తి “ఇక మీపై దైవశిక్ష విరుచుకుపడుతుంది” అని వారిని శపించి, దేవుని అనుమతి రాక ముందే ఆ ప్రాంతం వదలి వెళ్ళిపోయారు. దారిలో ఒక పడవ ఎక్కారు. కాని ఆ పడవ సముద్రంలో కొంచెం దూరం పోగానే బరువెక్కువయి మునిగిపోయే సూచనలు కన్పించాయి. దాంతో ఒకరిద్దరు ప్రయాణీకుల్ని తొలగించడం తప్ప నావికుడికి గత్యంతరం లేకపోయింది. అప్పుడా నావికుడు తొలిగించవలసిన ప్రయాణీకుని విషయమయి చీటీ వేస్తే అందులో హజ్రత్ యూనుస్ (అలైహి) పేరు వచ్చింది. అప్పుడు యూనుస్ (అలైహి) విధిలేక సముద్రంలో దూకారు.

అలా యూనుస్ ప్రవక్త (అలైహి) సముద్రంలో దూకగానే ఓ పెద్ద చేప ఆయన్ని మింగి వేసింది. చేప కడుపులోని చీకటి కుహరంలో ఆయన పశ్చాత్తాపపడుతూ దేవుణ్ణి మొరపెట్టు కున్నాడు. అప్పుడు దేవుడు ఆయన మొరాలకించి ఆయన్ని చేప కడుపులో నుంచి బయటికి తీశాడు. అంటే చేప ఆయన్ని బయటికి కక్క తీరంమీద పడవేసింది. (ఇతర వివరాలకు 37వ అధ్యాయంలో 139-148 సూక్తులు, వాటి పాదసూచిక చూడండి.)

చేప కడుపులోకి పోయివచ్చినా హజ్రత్ యూనుస్ (అలైహి) సజీవంగానే ఉండటం పట్ల కొందరు ఆశ్చర్యపడవచ్చు. కాని ఇందులో ఆశ్చర్యపడాల్సిన విషయమేమీ లేదు. ఇలాంటి సంఘటనలు అప్పడప్పుడు జరుగుతూనే ఉంటాయి. ఉర్దూ డైజెస్ట్ 1964 ఫిబ్రవరి సంచికలో ఇలాంటిదే ఒక సంఘటన గురించి ప్రస్తావన వచ్చింది.

ఆ ప్రతిక ప్రకారం 1891 ఆగస్టులో స్టార్ ఆఫ్ ది ఈస్ట్ అనే నౌకలో కొందరు జాలరులు వేల్ చేపల్ని పట్టడానికి సముద్రం మధ్యలోకి వెళ్ళారు. అక్కడ ఇరవై అడుగుల పొడవు, అయిదడుగుల వెడల్పు, వందటన్నుల బరువుగల ఒక పెద్ద చేపతో ఢిక్కోనవలసి వచ్చింది. ఈమర్షణలో చేప బాగా గాయపడినప్పటికీ అది జేమ్స్ బార్ట్రే అనే జాలరిని మింగేసింది. మరుసటి రోజు అతని మిత్రులకు ఆ చేప చచ్చిపోతూ కన్పించింది. వారా చేపను అతికష్టం మీద ఎలాగో నౌక మీద ఎక్కించి తీసి కెళ్ళారు. తరువాత దాని పొట్ట కొని చూస్తే అందులో జేమ్స్ సజీవంగా కన్పించాడు. అతనా చేప కడుపులో అరవై గంటల పాటు ఉండిపోయాడు. అయినా అతను చనిపోలేదు.

وَالَّذِي أَحْصَنَتْ فِرْعَنَّا فِرْعَنَّا مِنْ رُوحِنَا وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ ۝ إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ أَنْتُمْ لَهَا غَافِلُونَ ۝ إِنَّا نَحْنُ اللَّهُ حَسْبُ جَهَنَّمَ ۚ أَنْتُمْ لَهَا وَرَدُونَ ۝ لَوْ كَانَ هُوَ إِلَّا إِلَهًا مَا وَسَّوْهَا ۚ وَكُلٌّ فِيهَا خَالِدُونَ ۝ لَهُمْ فِيهَا زَوْجٌ وَهُمْ فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ ۝ إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنَىٰ أُولَٰئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ ۚ لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا ۚ وَهُمْ فِي مَا اشْتَهَتْ أَنفُسُهُمْ خَالِدُونَ ۚ لَا يَخْرُجُ مِنْهُمُ الْغَزَا ۚ وَالْكَافِرُ يَتَلَاقَىٰ هُمُ الْكَافِرَ ۚ هُمْ فِيهَا لَا يَرْجِعُونَ ۝ حَتَّىٰ إِذَا فُتِحَتْ يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ وَهُمْ مِنْ كُلِّ حَدَبٍ يَنْسِلُونَ ۝

శీలం కాపాడుకున్న స్త్రీ వృత్తాంతం కూడా. మేమామె (గర్హం)లోకి మా ఆత్మను ఊదాము. ఆమెను, ఆమె కుమారుణ్ణి యావత్ ప్రపంచానికి నిదర్శనంగా చేశాం. (91)

మీ సమాజం(ధర్మం) నిజానికి ఒకే సమాజం. నేను మీ ప్రభువును. కనుక మీరు నన్నే ఆరాధించండి. కాని ఆ ప్రజలు పరస్పరం విభేదించుకొని తమ ధర్మాన్ని చీలికలు గా చేసుకున్నారు. కాని చివరికి అందరూ మా దగ్గరికే రావలసి ఉంది. (92-93)

ఆతర్వాత ఎవరైనా విశ్వాసి అయి సత్కార్యాలు చేసివుంటే, అలాంటి వ్యక్తి ఆచరణకు విలువ నివ్వకపోవడమంటూ జరగదు. దాన్ని మేము నమోదుచేస్తున్నాం. (94)

మేము ఏ ఊరిని నాశనంచేసినా ఆ ఊరిప్రజలు తిరిగి కోలుకోవడం అనేదే జరగదు. చివరికి యాజూజ్, మాజూజ్ (జాతు)లను వదిలేయడం జరుగుతుంది. వారు ప్రతి గుట్టా, మిట్టా నుండి వెలువడి (ఇతర జాతులపై) విరుచుకుపడతారు. (95-96)

ఇది సాధారణ పరిస్థితుల్లో సహజసిద్ధంగా సాధ్యమయినప్పుడు, అసాధారణ పరిస్థితుల్లో దేవుడు తన ప్రవక్తను మహిమాన్వితంగా చేప కడుపు నుంచి సజీవంగా బయటికి తీయలేడా? తప్పకుండా తీయగలడు. ఆయన సర్వ శక్తిమంతుడు. (తఫీముల్ ఖుర్ఆన్ నుండి)

8. ఇక్కడ “మా ఆత్మ” అంటే, దేవుణ్ణి ఓ భౌతిక రూపంతో పోల్చి జీవరాసులకు మాదిరిగా ఆయనకూ ఒక ఆత్మ ఉందని, ఆ ఆత్మనే మా ఆత్మ అని చెప్పడం జరిగిందని అర్థం ఎంతమాత్రం కాదు. యావత్తు జీవరాసుల ఆత్మలు దేవుని సొత్తే, ఆయన సృష్టే. యావత్తు సృష్టి దేవుని సంపదే. ఆయన తన “ఆత్మ సంపద” నుండి ఒక ఆత్మను తీసి మర్యం (అరైహా) గర్భంలోకి పంపాడు. దాన్నే ఇక్కడ ‘మా ఆత్మ’ అని చెప్పబడింది. యావత్తు ప్రపంచ స్త్రీల గర్భాలలోకి ప్రవేశపెట్టబడే ఆత్మలన్నీ దేవుని ఆత్మలే. మొత్తం ఆత్మలకు ఆయనే యజమాని. (4:171 పాదసూచిక)

మానవుడు తల్లిగర్భంలో ప్రాణం పోసుకునే విషయంగురించి మరోచోట ఖుర్ఆన్ ప్రస్తావిస్తూ “అపై దేవుడు అతణ్ణి పరిపూర్ణ మానవుడిగా రూపొందించి అతని (శరీరం)లో తన ఆత్మను ఊదాడు” (32:9) అని పేర్కొన్నది. దీన్నిబట్టి ప్రతి మానవుని దేహంలో ఉన్న ఆత్మ దేవుని ఆత్మేనని తెలుస్తోంది. (ఇతర వివరాలకు, 32:9 సూక్తి, దాని పాదసూచిక చూడండి.)

9. ప్రళయ సూచనల్లో ఇది కూడా ఒకటి. ప్రళయం సంభవించడానికి కొద్దికాలం ముందు యాజూజ్, మాజూజ్ అనే అటవిక జాతులు బోనుల్లో నుంచి వదలిన క్రూరమృగాల్లా ఒక్కసారిగా బయలుదేరి ప్రపంచంలోని వివిధ జాతుల మీద విరుచుకుపడతాయి. (18:97-99 సూక్తులు కూడా చూడండి.) ప్రళయ సూచనలను గురించి దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా తెలిపారు:

“మీరు ముందుగా కొన్ని సూచనలు చూడనంతవరకు ప్రళయం సంభవించదు. అవి- పాగ, దజ్జాల్, (విశేష) భూచరం, పడమర నుంచి సూర్యోదయం, మర్యం కుమారుడు ఈసా (అరైహా) అవతరణ, యాజూజ్-మాజూజ్ల దండయాత్రలు, నేల క్రుంగిపోయే మూడు పెద్ద సంఘటనలు-

وَاقْتَرَبَ الْوَعْدُ الْحَقُّ فَإِذَا هِيَ شَاخِصَةٌ أَبْصَارُ الَّذِينَ كَفَرُوا يَا وَيْلَنَا قَدْ كُنَّا فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا بَلْ كُنَّا ظَالِمِينَ ۝ إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ حَصْبُ جَهَنَّمَ ۚ أَنْتُمْ لَهَا وَرَدُونَ ۝ لَوْ كَانَ هُوَ إِلَّا إِلَهًا مَا وَسَّوْهَا ۚ وَكُلٌّ فِيهَا خَالِدُونَ ۝ لَهُمْ فِيهَا زَوْجٌ وَهُمْ فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ ۝ إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنَىٰ أُولَٰئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ ۚ لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا ۚ وَهُمْ فِي مَا اشْتَهَتْ أَنفُسُهُمْ خَالِدُونَ ۚ لَا يَخْرُجُ مِنْهُمُ الْغَزَا ۚ وَالْكَافِرُ يَتَلَاقَىٰ هُمُ الْكَافِرَ ۚ هُمْ فِيهَا لَا يَرْجِعُونَ ۝ حَتَّىٰ إِذَا فُتِحَتْ يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ وَهُمْ مِنْ كُلِّ حَدَبٍ يَنْسِلُونَ ۝

(ఆ తరువాత) అసలు వాగ్దానం నెరవేరే సమయం త్వరలోనే ఆసన్నమవుతుంది. అప్పుడు హఠాత్తుగా సత్యతిరస్కారులకు (భీతావహంతో) నిలువుగుడ్డు పడతాయి. వారు (తమనుతాము నిందించుకుంటూ) “అయ్యయ్యా! మా పాడుగాను, మేమెంత ఏమరు పాటులో పడిఉన్నాం. (కాదు) మేమసలు పాపాత్ములం” అనంటారు. (97)

మీరూ, మీ మిథ్యాదైవాలూ నరకాగ్నికి సమిధలైపోవడం ఖాయం. నరకానికే మీరంతా పోవలసి ఉంటుంది. ¹⁰ అవి నిజంగా దైవాలయితే నరకానికి పోవు. అప్పుడు మీరంతా అక్కడే శాశ్వతంగా పడిఉండాలి. వారక్కడ తీవ్రమైన యాతనలతో హాహాకారాలు చేస్తుంటారు. రోదలు, రోదనల మధ్య వారికి ఏదీ సరిగా వినిపించదు. (98-100)

ఇక మానుండి ఎవరికి మేలు జరుగుతుందని ముందే నిర్ణయమైపోయిందో వారు తప్పక నరకానికి దూరంగా ఉంటారు. దాని (భీకర)ధ్వని కాస్తయినా వారికి వినిపించదు. వారు కలకాలం తమకిష్టమైన భాగ్యాలలో ఓలలాడుతుంటారు. తీవ్రమైన (ప్రళయ) బీభత్స సమయంలోను వారు ఏమాత్రం ఆందోళన చెందరు. దైవదూతలు వారిని స్వగతిస్తూ “మీకు వాగ్దానం చేయబడిన (శుభ)దినం ఇదే” అనంటారు. (101-103)

మేము ఆకాశాన్ని లేఖచుట్టలా చుట్టబెట్టే రోజు (ఇది జరుగుతుంది). మొదట్లో మేము సృష్టించినాన్ని ఎలా ప్రారంభించామో అలాగే దాన్ని మళ్ళీ సృష్టిస్తాం. ఇదొక

ఒకటి తూర్పున, రెండు పడమరన, మూడు అరేబియా ద్వీపంలో. ఆ తరువాత చివర్లో యమన్ నుండి భయంకరమైన అగ్ని(మంట) బయలుదేరి ప్రజలను హాష్ష మైదానికి తోలుకెళ్తుంది.” (ముస్లిం) దీంతోపాటు 44:11 సూక్తి పాదసూచిక కూడా చూడండి.)

10. అబ్దుల్లా బిన్ జబారా అనే అవిశ్వాసి ఈ సూక్తిని విమర్శిస్తూ “ఈవిధంగా మా దేవత (విగ్రహ)లే గాకుండా మసీద్ (ఏసుక్రీస్తు), ఉజైర్, దైవదూతలు కూడా నరకానికి పోతారన్న మాట!” అన్నాడు. దానికి దైవప్రవక్త (సల్లం) సమాధానమిస్తూ “ఆ...దేవునికి బదులు తనను ఆరాధించాలని కోరుకునే ప్రతి వ్యక్తి తనను ఆరాధించినవారిలో చేరిపోతాడు” అన్నారు.

దీన్నిబట్టి ప్రపంచంలో తమకు తాము దేవుళ్ళమని, భగవత్ స్వరూపులమని, అవతార పురుషులమని, అతీంద్రియ శక్తులు గలవారమని చెప్పుకుంటూ ప్రజల నుండి పూజలు అందుకునే బూటకపు బాబాలు, దొంగ స్వాములు కూడా నరకానికి పోతారని తెలుస్తోంది. అయితే స్వార్థం కోసం మహనీయుల విగ్రహాలను, వారి స్మారక చిహ్నాలను పూజించేవారు నరకానికి పోతారుగాని, వారి పూజ సంగతే తెలియని ఆ మహనీయులు నరకానికి పోరు. వారి పూజా పురస్కారాలలో ఆ మహనీయుల పాత్ర, ప్రేరణలు ఏమాత్రం లేవుగనక వారు నరకానికి పోయే ప్రసక్తే లేదు.

بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُ وَعَدَّا عَلَيْهَا بِإِنَّا كُنَّا فاعِلِينَ ۝ وَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ
 بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرْثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ ۝ إِنَّ فِي هَذَا لَبَلَاغًا لِقَوْمٍ عَابِدِينَ ۝ وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَّا
 رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ ۝ قُلْ إِنَّمَا يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُمُ اللَّهُ وَاحِدٌ ۖ فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ۝
 فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ آذَنْتُكُمْ عَلَىٰ سَكَاتٍ وَإِنْ آذَيْتُمُ اقْرَابِي فَأُولَٰئِكَ يَفْتِنُوكُمْ ۚ وَمَتَّأَىٰ إِلَىٰ
 يَعْلَمُ الْجَهَنَّمَ مِنَ الْقَوْلِ وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ ۝ وَإِنْ آذَيْتُمُ عِبَادِي فَاسْتَعِينُوا بِالْحَافِي ۝ قُلْ رَبِّ احْكُم بِالْحَقِّ ۚ وَرَبُّنَا الرَّحْمَنُ الْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ ۝

449

వాగ్దానం. దీన్ని నెరవేర్చవలసిన బాధ్యత మాపై ఉంది. మేమీ పని తప్పకుండా చేస్తాం. జబ్బూర్లో మేము హితోపదేశం చేసిన తర్వాత, మా పుణ్యదాసులు భూమికి వారసులవుతారని వ్రాశాం. భక్తిపరులకు ఇందులో గొప్ప సందేశం ఉంది. (104-106)

ముహమ్మద్ (స)! మేము నిన్ను యావత్తు ప్రపంచవాసుల పాలిట (దైవ) కారుణ్యంగా చేసి పంపాము. (అంటే మేము నిన్ను యావత్మానవాళి కోసం కారుణ్య మూర్తిగా ప్రభవింపజేశాము.) (107)

వారికిలా చెప్పు: “నా దగ్గరకు వస్తున్న దివ్యావిష్కృతి ప్రకారం మీ దేవుడు ఒక్కడే. మరి మీరు (ఆ దేవుని ముందు) విధేయత ప్రకటిస్తారా?” వారు గనక (నీ మాటలు అంగీకరించకుండా) ముఖం తిప్పకుంటే వారికి విధంగా చెప్పేయి:

“నేను మిమ్మల్ని ఎలాంటి అరమరికలు లేకుండా స్పష్టంగా, బాహటంగా హెచ్చరించాను. ఇప్పుడిక మీకు వాగ్దానం చేయబడుతున్న విషయం (అంటే దైవశిక్ష) సమీపంలో ఉందో దూరాన ఉందో నాకైతే తెలియదు. మీరు బహిరంగంగా మాట్లాడుతున్న విషయాలు, రహస్యంగా ఉంచుతున్న విషయాలు అన్నీ దేవునికి తెలుసు. నేను మాత్రం ఇది (అంటే శిక్షలో జాప్యం) మీకోక పరీక్షని భావిస్తున్నాను. ఒక నిర్ణీత దినం వరకు (ప్రాపంచిక) రుచులు ఆస్వాదించడానికే ఇలా మిమ్మల్ని ఉపేక్షిస్తూ అవకాశం ఇవ్వబడుతోంది.” (108-111)

(చివరికి) ప్రవక్త ఇలా అన్నాడు: “ప్రభూ! సత్యానుసారం తీర్పు చెయ్యి... ప్రజలారా! మాప్రభువు ఎంతో దయామయుడు. మీరు కల్పిస్తున్న విషయాలకు (పన్ను తున్న పన్నాగాలకు) వ్యతిరేకంగా ఆయనే మాకు సహాయం చేసేవాడు.” (112)

మనిషి తన జీవితంలోని అత్యధిక భాగాన్ని ‘ఉపాధి, తదితర ఆర్థిక వ్యవహారాల’ కోసమే వినియోగిస్తాడు. అయితే ఈ రంగంలో మన ఇష్టానుసారం వ్యవహరించడమేనా లేక మన సృష్టికర్త పంపిన మార్గదర్శక సూత్రాల ప్రకారం నడచుకోవలసి ఉందా? అనుదిన జీవితంలో నమాజ్‌కు ఎంతో ప్రాముఖ్యమిచ్చే ముస్లింలు కూడా ఈ విషయం గురించి పెద్దగా పట్టించుకోకపోవడం విచారకరం, మన ఐహిక జీవితం ఇలాగే సాగితే మన పరలోకజీవితం అత్యంత విచారకరంగా మారుతుంది. వివరాల కోసం ‘ఇస్లామిక్ రిసోర్స్ సెంటర్’ నుండి వెలువడిన “ధన వికేంద్రీకరణ” పుస్తకం చదవండి.

﴿بِآيَاتِهَا﴾ ﴿سُورَةُ الْحَجِّ مَكِّيَّةٌ (١٠٣)﴾ ﴿كُورَاتِهَا﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ ۖ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ ۝ يَوْمَ تَرْوَاهَا تَدَاهِلٌ كُلُّ مُرْضِعَةٍ
 عَمَّا أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَرَىٰ وَمَا هُمْ بِسُكَرَىٰ وَلَٰكِنَّ
 عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ ۝ وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَّرِيدٍ ۝
 كَتَبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَن تَوَلَّاهُ فَآتَاهُ بَعْضَ أَلْسِنَتِهِ ۚ وَ يُجَادِلُ إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ ۝ يَا أَيُّهَا النَّاسُ
 إِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَعِثِ فَاذْكُرُوا أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ مِّن تَرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُفُثٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِنْ
 مُّضْغَةٍ مُّخْلَقَةٍ وَغَيْرِ مُخْلَقَةٍ لِّنَبِّئَنَّكُمْ ۖ وَتُعْرِضُونَهَا فِي الْأَرْحَامِ مِمَّا تَشَاءُونَ ۚ إِلَىٰ آجَلٍ مُّسَمًّى
 ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشَدَّكُمْ ۖ وَمِنكُم مَّن يُتَوَاتَىٰ وَمِنكُم مَّن يُرَدُّ إِلَىٰ
 أَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِن بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا ۚ وَتَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً ۚ فَإِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا

అవతరణ: మదీనా **22. హాజ్ (కాబాయాత్)** సూక్తులు: 78

ఈ అధ్యాయంలో కొంతభాగం మక్కా రోజుల్లో, మిగతా భాగం మదీనా ప్రారంభ రోజుల్లో అవతరించినట్లు తెలుస్తోంది. మొదటి భాగంలో మక్కా అవిశ్వాసుల సత్యవ్యతిరేక వైఖరి గురించి ఉంది. రెండవభాగంలో ఇస్లాం స్వీకరించి ఆ మార్గంలో ఎదురయ్యే కష్టాలను కాస్తయినా సహించలేని విశ్వాసుల్ని మందలించడంతో పాటు, త్యాగధనులైన విశ్వాసులకు కొన్ని ఆదేశాలు, హితవులు ఇవ్వబడ్డాయి.

కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడయిన దేవుని పేరుతో ప్రారంభం

మానవులారా! మీ ప్రభువు ఆగ్రహానికి దూరంగా ఉండండి. ప్రళయ భూకంపం చాలా తీవ్రమైన (భయంకర) విషయం. ఆరోజు పరిస్థితి చూడు... పాలుపట్టే ప్రతి స్త్రీ తన చంటిబిడ్డను సైతం మరచిపోతుంది. అలాగే ప్రతి గర్భిణికి గర్భస్రావం అవుతుంది. ప్రజలు మైకంలో లేకపోయినా మైకంలో ఉన్నట్లు కనిపిస్తారు. నిస్సందేహంగా దైవశిక్ష చాలా కఠినంగా ఉంటుంది. (1-2)

కొందరు జ్ఞానం లేకుండానే దేవుని విషయంలో వాదిస్తారు. వారు తలబిరుసెక్కిన ప్రతి మైతాన్‌ని అనుసరిస్తారు. వాడి తలరాతలో తనతో స్నేహం చేసిన ప్రతి మనిషిని వాడు మార్గభ్రష్టుడిగా చేసి, నరకందారి చూపిగాని వదలిపెట్టడని రాసిఉంది. (3-4)

మానవులారా! పునరుజ్జీవం గురించి మీకేమైనా అనుమానముంటే, గుర్తుంచుకోండి... మాశక్తి మీముందు ప్రస్తుటం కావడానికి మేము (మొదట) మిమ్మల్ని మట్టితో సృజించాం. తర్వాత వీర్యబిందువు ద్వారా పుట్టించాం. ఆతర్వాత పిండంరూపంలో, ఆపై మాంసంతో. దాని రూపం అందంగా, అందవిహీనంగానూ ఉంటుంది.

మేము తలచినదాన్ని గర్భాశయంలో ఒక నిర్ణీతకాలం వరకు ఆపి ఉంచుతాం. తర్వాత మిమ్మల్ని ఒక శిశువు రూపంలో బయటికి తీస్తాం.¹ (ఆ తర్వాత) మీరు పూర్తిగా

1. వివరాలకు 23:14 సూక్తి, దాని పాదసూచిక చూడండి.

المَاءِ اهْتَرَتْ وَرَبَّتْ وَأَنْبَتَتْ مِنْ كُلِّ رَوْحٍ يَهْبِجُ ۗ ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّهُ يُخَيِّ
 الْمَوْتَىٰ وَأَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۖ وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا ۗ وَأَنَّ اللَّهَ يَسْمَعُ مَنْ فِي
 الْقُبُورِ ۗ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُنِيرٍ ۗ ثَانِيًا
 عَظَمَهُ لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ۗ ذَٰلِكَ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَإِنَّا لَنُذِيقُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَذَابَ الْحَرِيقِ ۗ
 ذَٰلِكُمْ بِمَا قَدَّمَتْ يَدَاكَ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَمٍ لِّلْعَالَمِينَ ۗ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُعْبُدُ اللَّهَ عَلَىٰ
 حَرْفٍ ۖ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ ۖ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا
 وَالْآخِرَةَ ۗ ذَٰلِكَ هُوَ الْخَسِرَانُ الْمُبِينُ ۗ يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ وَمَا لَا يَنْصُرُهُمْ ۗ ذَٰلِكَ
 هُوَ الصَّلْوُ الْبَعِيدُ ۗ يَدْعُوا لِمَنْ صَرَفَهُمْ عَنْ قُرْبِ اللَّهِ ۗ قُرْبٌ مِنْ نَفْعِهِ وَلَيْسَ الْمَوْلَىٰ لِكَيْفِ الْغَيْبِ ۗ إِنَّ
 اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ أَمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۗ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا

۞

యుక్తవయస్సుకు చేరుకోవడానికి (మిమ్మల్ని పోషిస్తున్నాం). అయితే మీలో కొందరిని ముందుగానే వెనక్కి పిలిపించుకుంటున్నాము. మరికొందరిని అన్నీ తెలిసిన తరువాత ఏమీ తెలియనంత సుదీర్ఘ వయస్సుకు చేర్చుతున్నాము.

నీవు భూమి పరిస్థితి చూస్తూనే ఉన్నావు. అది ఎండి బంజరునేలగా మారుతుంది. తర్వాత మేము వర్షం కురిపించగానే సస్యశ్యామలమై ఉబ్బిపోతుంది. తర్వాత రమణీయ దృశ్యంతో రకరకాల చెట్లు, చేమల్ని మొలకెత్తిస్తుంది. వీటన్నిటికి మూలకారణం దేవుడు మాత్రమే సత్యం. ఆయనే మృతుల్ని తిరిగి బ్రతికించేవాడు. ఆయన ప్రతిపనీ చేయగల సమర్థుడు, సర్వశక్తిమంతుడు. కనుక ప్రళయం తప్పకుండా వస్తుంది. (చచ్చి) సమాధుల్లోకి పోయినవారందరినీ దేవుడు తప్పకుండా (బ్రతికించి) లేపుతాడు. (5-7)

మరికొందరు ఎలాంటి జ్ఞానం, మార్గదర్శకత్వం, (జ్ఞాన)కాంతి ప్రసాదించే గ్రంథం లేకుండానే ప్రజలను పెడదారి పట్టించడానికి దేవుని విషయంలో గుండెలు విరుచుకొని మరీ వాదిస్తుంటారు. అలాంటివాడికి ప్రపంచంలో అవమానం, అప్రతిష్టలే మిగులు తాయి. ప్రళయదినాన మేమతనికి నరకాగ్ని యాతనలు చవిచూపిస్తాం. “ఇదే నీకోసం, నీ చేజేతులా సంపాదించి పంపుకున్నదాని ఫలితం. అంతేగాని దేవుడు తన దాసులకు ఎలాంటి అన్యాయం చేయడు” (అని అతనికి చెప్పబడుతుంది). (8-10)

ప్రజల్లో మరికొందరు (గోడమీది పిల్లిలా) ఒడ్డుమీద నిల్చిని దేవుణ్ణి ఆరాధిస్తారు. లాభం కనిపిస్తే తృప్తిపడతారు. కష్టం వచ్చిపడితే (ఇస్లాం నుండి) వెనక్కి మరలిపోతారు. ఇలా వారు (రెంటికి చెడ్డ రేపడిలా) ఇటు ప్రపంచాన్ని, అటు పరలోకాన్ని కోల్పోతారు. ఇదే అసలైన నష్టమంటే. ఆతర్వాత వారు (నిజ)దేవుణ్ణి వదలి తమకు లాభంగాని, నష్టం గాని చేకూర్చలేని మిథ్యాదైవాల్ని ప్రార్థిస్తారు. ఇదే మార్గభ్రష్టత్వానికి పరాకాష్ఠ. (11-12)

వారు లాభంకన్నా ఎక్కువ నష్టం కలిగించే వాటిని వేడుకుంటున్నారు. అతని సంరక్షకుడు పరమచెడ్డవాడు; అతని సహచరుడు కూడా పరమచెడ్డవాడే. (పోతే) సత్యాన్ని విశ్వసించి సదాచార సంపన్నులైనవారిని దేవుడు తప్పక సెలయేరులు ప్రవహించే స్వర్గ వనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాడు. దేవుడు తాను తలచిన పని చేసితీరుతాడు. (13-14)

يُرِيدُ ۗ مَنْ كَانَ يُظُنُّ أَنْ لَنْ يَنْصُرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِيَدَيْهِ إِلَى السَّمَاءِ
 ثُمَّ لْيَقْطَعْ فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُذْهِبَنَّ كَيْدَهُ مَا يَغِيبُ ۗ وَكَذَٰلِكَ أَنْزَلْنَاهُ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ ۖ وَأَنَّ اللَّهَ يَهْدِيَ
 مَنْ يُرِيدُ ۗ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالضَّالِّينَ وَالْمُجْرِمِينَ وَالَّذِينَ آمَنُوا كَثُرُوا ۗ
 إِنَّ اللَّهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ۗ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَنْجِي لَه
 مَنْ فِي السَّلُوبِ ۗ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ وَالسَّمِئِ وَالْقَبْرِ وَالنَّجْمِ وَالشَّجَرِ وَالذَّوَابِّ ۗ وَكَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ
 وَكَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ وَكَثِيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ ۗ وَمَنْ يُهِنِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُكْرِمٍ ۗ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ
 مَا يَشَاءُ ۗ هَٰذِهِمْ أَتَّخَذُوا فِي رَبِّهِمْ قَالِيزِينَ كَفَرُوا فَطَعَتْ لَهُمْ شِيَابٌ مِّن تَائِبٍ

۞

తనకు ప్రపంచంలోగాని, పరలోకంలోగాని దేవుడు ఎలాంటి సహాయం చేయడని భావిస్తున్నవాడు ఒక త్రాటి సహాయంతో ఆకాశానికి ఎక్కి రంధ్రం వేయాలి. ఆ తరువాత తనకు కంటకప్రాయమైన విషయాన్ని తన శక్తియుక్తులు నిరోధించ గలుగుతాయేమో చూసుకోవాలి... ఇలాంటి స్పష్టమైన విషయాలతో మేమీ ఖుర్ఆన్‌ని అవతరింపజేశాము. దేవుడు తాను తలచిన వ్యక్తికి మార్గం చూపుతాడు. (15-16)

సత్యాన్ని విశ్వసించినవారు, యూదులయినవారు, సాబియాలు (బాప్టిస్టులు), క్రైస్తవులు, మజూసీలు (అగ్ని పూజారులు), బహుదైవారాధకులు- వీరందరినీ గురించి దేవుడు (రేపు) ప్రళయదినాన తీర్పుచేస్తాడు. ప్రతి వస్తువూ, ప్రతి విషయమూ దేవుని దృష్టి పథంలో ఉంది. (17)

భూమ్యాకాశాల్లో ఉన్న సమస్త సృష్టిరాసులు దేవుని ముందు సాష్టాంగపడుతున్న విషయం నీవు గమనించలేదా? సూర్యుడు, చంద్రుడు, నక్షత్రాలు, పర్వతాలు, వృక్షాలు, జంతువులు, అనేకమంది మానవులు, (ద్వై)శిక్షకు అర్హులైపోయిన చాలా మంది మానవులు కూడా (సాష్టాంగపడుతున్నారు).² దేవుడు ఒక వ్యక్తిని నీచుడిగా, క్షుద్రుడిగా చేయదలచుకుంటే, ఇక అతణ్ణి ఎవరూ గౌరవించరు. దేవుడు తాను తలచిన పని తప్పకుండా చేస్తాడు. (18)

ఈ రెండు వర్గాల (విశ్వాసులు, అవిశ్వాసులు) మధ్య వారి ప్రభువు (ఆరాధన) విషయంలో జగడం ఏర్పడింది. వారిలో సత్యాన్ని తిరస్కరించినవారి కోసం అగ్నివస్త్రాలు

2. యావత్తు సృష్టిరాసుల్లో దేవుడు బుద్ధిజీవులయిన మానవులకు మాత్రమే మంచీచెడు, ధర్మాధర్మాల విచక్షణాజ్ఞానం, అందులో ఏదో ఒకదాన్ని ఎంచుకునే, దాని ప్రకారం నడచుకునే స్వేచ్ఛ ప్రసాదించాడు. కాని మానవుల్లో కొందరు ఈ స్వేచ్ఛను దుర్వినియోగపరుస్తూ దేవుని శిక్షకు అర్హులయి పోతున్నారు. వారు దైవప్రవక్తలు బోధించిన ధర్మపథాన్ని, జీవన విధానాన్ని ధిక్కరించి దైవాగ్రహానికి గురవుతున్నారు. కాని వారు తమకు స్వేచ్ఛ ఇవ్వబడని కార్యరంగంలో తమకు తెలియ కుండానే దైవాజ్ఞల్ని శిరసావహిస్తున్నామన్న వాస్తవం గ్రహించలేక పోతున్నారు. ఈ విశ్వంలోని సమస్త చరాచరాలు, సృష్టిరాసులు ఏవిధంగా దేవునికి విధేయులయి, ఆయన నిధేయించిన ప్రకృతి చట్టాలకు కట్టుబడిఉన్నాయో, మానవులు కూడా తమకు స్వేచ్ఛ ఇవ్వబడిన కార్యరంగాల్లో సైతం దేవునికి విధేయులయి, ప్రవక్తల ద్వారా ఆయన పంపిన ప్రకృతి చట్టాలకు కట్టుబడి ఉండాలని ఖుర్ఆన్ చెబుతోంది. (ఇతర వివరాలకు 13:15 సూక్తి, దాని పాదసూచిక చూడండి.)

يُصَبِّ مِنْ قَوْقِيٍّ زُورِيهِمْ الْحَمِيمِ ۖ يُصْهَرُ بِهِ مَا فِي بُطُونِهِمْ وَالْجُلُودُ ۗ وَلَهُمْ مَقَامِعٌ
 مِنْ حَدِيدٍ ۗ كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ غَمٍّ أُعِيدُوا فِيهَا وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ۗ
 إِنَّ اللَّهَ يَدْخُلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا
 مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ۗ وَهَذَا آيَةُ الْقَلِيلِ مِنَ الْقَوْلِ ۗ وَهَذَا
 آيَةُ صِرَاطِ الْحَمِيدِ ۗ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَالسَّجْدِ الْحَرَامِ
 الَّذِي جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَاءً الْعَاكِفِ فِيهِ وَالْبَادِ وَمَنْ يُرِدْ فِيهِ بِالْحَالِ يُظَلِّمْ تِلْكَ
 مِنْ عَذَابِ الْبَاسِ ۗ وَإِذْ بَوَّأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ مَكَانَ الْبَيْتِ أَنْ لَا تُشْرِكْ بِي شَيْئًا وَطَهِّرْ بَيْتِيَ
 لِلطَّائِفِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ ۗ وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَى
 كُلِّ صَامِرٍ لِتَابِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ ۗ لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ فِي
 أَيَّامٍ مَعْلُومَاتٍ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ مِنَ الْغَنَمِ ۖ فَاكْفُرُوا بِهَا وَأَطَعُوا الْبَابِ الْفَقِيرَ ۗ

తయారు చేయబడ్డాయి. వారి తలలపై సలసల మరిగే నీటిని కుమ్మరించడం జరుగుతుంది. దానివల్ల వారి చర్మాలు మాత్రమే కాదు, వారి పొట్టలోని పేగులు సయితం కాలి కరిగిపోతాయి. అంతేకాదు, వారిని చితక బాదడానికి ఇనుప గదలు కూడా ఉంటాయి. వారా (ఇనుప గదల) బాధ భరించలేక నరకం నుండి పారిపోవడానికి ప్రయత్నించినప్పటికీ “దహన యాతనలు చవిచూడండి” అంటూ దైవదూతలు వారిని తిరిగి నరకంలోకి త్రోసివేస్తారు. (19-22)

(పోతే రెండో వర్గం వారయిన సత్యాన్ని) విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసినవారిని దేవుడు సెలయేరులు ప్రవహించే స్వర్గవనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాడు. వారిక్కడ స్వర్గ కంకణాలు, మణిమాణిక్యాలతో అలంకరించబడతారు. (ఎంతో విలువైన) పట్టువస్త్రాలు ధరిస్తారు. వారికి ఇహలోకంలో శిష్టవచనం స్వీకరించే సద్దుద్ది ప్రసాదించబడింది. వారికి (దేవుని) వెలుగుబాట చూపబడింది. (23-24)

అవిశ్వాసులు (నేడు ప్రజలను) దైవమార్గంలోకి రానివ్వకుండా నిరోధిస్తున్నారు. మేము ప్రజల కోసం నిర్మించిన ప్రతిష్ఠాలయాన్ని సందర్శించనీయకుండా అడ్డంకులు సృష్టిస్తున్నారు. ప్రతిష్ఠాలయంపై స్థానికులేగాక, బయటనుండి వచ్చేవారికి కూడా సమాన హక్కులున్నాయి. అలాంటి దేవాలయంలో ఎవరయినా సరే నీతిమార్గం తప్పి దౌర్జన్యానికి పాల్పడితే వారికి మేము దుర్భర శిక్ష చవిచూపిస్తాం. (25)

ఇబ్రాహీం వృత్తాంతం జ్ఞాపకం తెచ్చుకో. అతని కోసం మేమీ ఆలయస్థలాన్ని ప్రతిపాదిస్తూ ఇలా ఉపదేశించాం: “నాకు ఎవరిని సాటి కల్పించకూడదు. నా ఆలయ ప్రదక్షిణ చేసే, ఇక్కడ ప్రార్థనకై నిలబడే, మోకరిల్లే, సాష్టాంగపడే వారి కోసం పవిత్రంగా ఉంచాలి. హజ్ చేయడానికి ప్రజలకు సాధారణ అనుమతి నివ్వాలి. వారు దూరదూర ప్రాంతాల నుంచి కాలినడకన, ఒంటెలమీద వస్తారు. వారిక్కడ తమకోసం ఉంచబడిన ప్రయోజనాలు చూసి తరిస్తారు. కొన్ని నిర్ణీత దినాలలో మేము ప్రసాదించిన పశువుల్ని దేవుని పేరుతో బలిచేస్తారు. దాన్ని వారూ తింటారు, పేదలక్కూడా దానం చేస్తారు. ఆ

ثُمَّ لِيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلِيُوفُوا نُذُورَهُمْ وَلِيَطَّوَفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ ۗ ذَلِكَ ۖ وَمَنْ يُعْظَمِ حُرْمَتِ
 اللَّهِ فَهُوَ حَقِيرٌ ۗ وَعِنْدَ رَبِّهِ ؕ وَأُحْذِرُكُمْ لَكُمْ الْأَنْعَامُ إِلَّا مَا يُنْتَبِهُ عَلَيْكُمْ فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ

తర్వాత వారు తమ మురికి, మలినాలు తొలగించుకుంటారు. తమ మొక్కుబడులు తీర్చుకుంటారు. ఆపై ఈ ప్రాచీనాలయం చుట్టూ ప్రదక్షిణ చేస్తారు.” (26-29)

ఇదే (కాబానిర్యాణ లక్ష్యం). దేవుడు నిర్దేశించిన ప్రతిష్ఠాత్మక విషయాలను ఎవరు గౌరవిస్తారో అది దేవుని దృష్టిలో స్వయంగా వారికే శ్రేయస్కరం.

3. కాబాగృహంలో శివలింగాన్ని పోలిన నల్లరాయి ఉందని, ముస్లింలు అలాంటి గర్భగుడి చుట్టూ ప్రదక్షిణ చేస్తారని, అందువల్ల ఇది కూడా ఒక విధమైన విగ్రహారాధన క్రిందికి వస్తుందని కొందరు బహుదైవారాధకులు విమర్శిస్తుంటారు. కాని నల్లరాయి కాబాగృహం లోపల కాకుండా, కాబాగృహం వెలుపల ఓ మూలన గోడలో అమర్చబడి ఉందని, ఆ నల్లరాయి లింగాకారంలో గాక గుంటపడి అండాకారంలో ఉందని వారు తెలుకోవాలి.

హజ్ సందర్భంగా యాత్రికులు కాబాగృహం చుట్టూ ఏడు ప్రదక్షిణలు చేయవలసి ఉంటుంది. ఆ సంఖ్యను లెక్కపెట్టుకోవడానికి వారీ నల్లరాయి దగ్గర్నుండి ప్రదక్షిణ చేయడం ప్రారంభిస్తారు. కనుక ఇలా ప్రదక్షిణ చేయడం విగ్రహారాధన క్రిందికి రాదు. ఆ మాటకు వస్తే కాబా ప్రదక్షిణ కంటే నల్లరాయిని ముద్దాడటం మరింత తీవ్రమైన విషయం. దాన్ని గురించి రెండవ ఖలీఫా హజ్రత్ ఉమర్ (రజి) ఏమన్నారో చూడండి:

“ఆయన ఓసారి కాబా గోడలోని నల్లరాయిని సంబోధిస్తూ ఇలా అన్నారు: ‘నీవు ఎలాంటి లాభంగాని, నష్టంగాని కలిగించలేని ఒక రాయివి మాత్రమే. దైవప్రవక్త (సల్లం) గనక నిన్ను ముద్దాడటాన్ని చూసి ఉండకపోతే నేను నిన్ను ఎన్నిటికీ ముద్దాడను.’ (బుఖారి)

హజ్రత్ ఉమర్ (రజి) బహుదైవారాధన (షిర్క్)కు సంబంధించిన ఛాయను కూడా సహించే వారు కాదు. దైవప్రవక్త (స) ఓసారి మక్కా నగరం శివార్లలోని హుదైబియా ప్రాంతంలో ఒక చెట్టు క్రింద నిల్చిన అనుచరుల్ని ధర్మపోరాటానికి ప్రేరేపిస్తూ వారి చేత శబ్దం చేయించారు. దైవప్రవక్త కాలంలో ఆ చెట్టుకు అంతకుమించి మరెలాంటి ప్రాముఖ్యం లేదు. కాని ఆ తరువాత హజ్రత్ ఉమర్ (రజి) పాలనాకాలంలో ప్రజలు దాన్ని ఎంతో పవిత్రమైన శుభవృక్షంగా భావించి సందర్శనం కోసం సుదూరప్రాంతాల నుంచి కూడా రావడం ప్రారంభించారు.

హజ్రత్ ఉమర్ (రజి) ఈ సంగతి విని ఎంతో ఆందోళన వెలిబుచ్చారు. భవిష్యత్తులో ఈ వ్యాధి ముదిరి ‘షిర్క్’కు దారి తీయవచ్చని భావించి, వెంటనే ఆయన కొందరు మనుషుల్ని పంపి ఆ చెట్టును కూకటివేళ్ళతో సహా నరికివేయించారు.

మరొక సారి ఆయన కాబాయాత్ర చేసి తోటి యాత్రికులతో కలిసి మదీనా తిరిగొస్తుంటే దారిలో ఒక మసీదు వచ్చింది. దాన్ని చూడగానే జనం ఎంతో ఉత్సాహంతో ఆ మసీదులో నమాజ్ చేయడానికి అటుగా పరుగెత్తారు. ఆ మసీదులో దైవప్రవక్త (సల్లం) ఓసారి నమాజ్ చేశారు. అందువల్ల ప్రజలు దానికి ఎంతో ప్రాముఖ్యం ఇవ్వసాగారు.

అయితే హజ్రత్ ఉమర్ (రజి)కు ఈ వైఖరి కూడా నచ్చలేదు. ఆయన వారి దగ్గరికెళ్ళి ఇలా అన్నారు: “గ్రంథప్రజలు (యూదులు, క్రైస్తవులు) తమ ప్రవక్తల సమాధుల్ని, వారి స్మారకచిహ్నాలను ఆరాధనాలయాలగా చేసుకున్నారు. కేవలం ఈ కారణంగానే వారు నాశనమయ్యారు. మీరు కూడా ఇలాంటి అవాంఛనీయ పనులకు పాల్పడి చేజేతులా నాశనం కొని తెచ్చుకోకండి.”

مِنَ الْأَوْتَانِ وَاجْتَبَيْتُمَا قَوْلَ الرَّؤُوفِ ۖ حُنْفَاءَ ۗ لِلَّهِ غَيْرِ مُشْرِكِينَ بِهِ ۗ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ
 فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنَ السَّمَاءِ فَتَطَّفَهُ الطَّيْرُ أَوْ تَهْوَىٰ بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ سَحِيقٍ ۚ ذَٰلِكَ
 وَمَنْ يُعْظَمَ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِن تَقْوَى الْقُلُوبِ ۚ لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ مَحْنَاهَا
 إِلَى الْبَيْتِ الْعَتِيقِ ۗ وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا لِّيُذَكَّرُوا فِيهِ ۗ وَاللَّهُ عَلَىٰ مَا رَزَقْتَهُمْ مِنْ بَهِيمَتِهِ
 الْأَنْعَامِ عَلِيمٌ ۗ وَاللَّهُ إِلَهُ الْوَاحِدُ ۖ فَكَلِمَةً أَسْلِمُوا ۗ وَبَشِيرَ الْمُحْسِنِينَ ۗ الْذِّكْرَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ

۞

మీకు లోగడ తెలియజేయబడినవి తప్ప మిగిలిన పశువులన్నీ మీకోసం ధర్మ సమృతం చేయబడ్డాయి. కనుక మీరు విగ్రహాల మాలిన్యానికి దూరంగా ఉండండి. అసత్యాలు, అభూతకల్పనలు మానేయండి. 4 పూర్తిగా ఏకోన్ముఖులై అల్లాహ్నే ఆరాధించండి. ఆయనకు ఎవరినీ సాటికల్పించకండి. దేవునికి సాటి కల్పించినవాడు ఆకాశం నుండి అమాంతం అధఃపాతాళంలోకి పడిపోయినట్లే. ఇక అతణ్ణి ప్రక్షులైనా పొడుచుకు తింటాయి; లేదా గాలిఅయినా ఎత్తి దూరంగా విసరిపడవేస్తుంది. (30-31)

ఇదే (అసలు విషయం). ఎవరు దేవుడు నిర్ణయించిన ధార్మిక చిహ్నాలను గౌరవిస్తారో వారి హృదయాలలో ఇది దైవభీతికి నిదర్శనం అవుతుంది. (32)

ఓ నిర్ణీతకాలం వరకు ఆ బలిపశువుల్ని మీరు ఇతర పనులకోసం ఉపయోగించుకోవచ్చు. తరువాత (వాటిని) వాటి (బలి) ప్రదేశమైన ప్రాచీనాలయం దగ్గర (బలిచేయవలసి) ఉంటుంది. (33)

ప్రజలు తమకు దేవుడిచ్చిన పశువుల్ని దేవునిపేరు స్మరించి బలివ్వడానికి మేము ప్రతి సమాజానికి ఒక బలివిధానం నిర్ణయించాం. గుర్తుంచుకోండి, మీ ఆరాధ్యుడు ఒక్క దేవుడు మాత్రమే. ఆయన ఆజ్ఞలనే శిరసావహిస్తూ ఆయనకే మీరు విధేయులైఉండాలి.

4. దేవునికి ఇతరుల్ని సహవర్తులుగా చేయడం, ఆయన గుణగణాల్లో, శక్తిసామర్థ్యాల్లో, అధికారాల్లో, హక్కుల్లో ఆయన దాసులకు భాగస్వామ్యం కల్పించడం వగైరా విషయాలు అసత్యాలు, అభూత కల్పనల క్రిందికే వస్తాయి. ఏ విషయంలో నయినా దేవుని ఆజ్ఞలకు, ఆయన ప్రవక్త బోధనలకు వ్యతిరేకంగా ఇది ధర్మం (హలాల్), అది అధర్మం (హరాం) అని నిర్ణయించడం, దాన్ని ఆచరించడం కూడా అసత్యం క్రిందికే వస్తాయి.

దైవప్రవక్త (సల్లం) అసత్యప్రమాణం, అబద్ధపు సాక్ష్యం విషయంలో ఈ సూక్తిని నిదర్శనంగా పేర్కొంటూ “అబద్ధపు సాక్ష్యం దేవునికి సాటికల్పించడంతో సమానం” అన్నారు.

ఇమామ్ అబూయూసుఫ్, ఇమామ్ ముహమ్మద్ (రహ్మాల్లె) అబద్ధపు సాక్ష్యం విషయమై ఒక ఫత్వా (ధార్మికతీర్పు) ఇస్తూ “న్యాయస్థానంలో అబద్ధపు సాక్ష్యమని రుజువయితే సంబంధిత వ్యక్తికి సుదీర్ఘ జైలుశిక్ష విధించాలి; అతను అబద్ధీకుడని ప్రచారం చేయాలి” అన్నారు.

ఖలీఫా హజ్రత్ ఉమర్ (ర) కాలంలో ఒకతను ఇచ్చిన సాక్ష్యం అబద్ధమని న్యాయస్థానంలో రుజువయింది. అప్పుడు హజ్రత్ ఉమర్ (ర) ఆ వ్యక్తిని ఒక రోజుల్లా బహిరంగ ప్రదేశంలో నిలబెట్టి, ఫలానామనిషి కొడుకు ఫలానావ్యక్తి అసత్యసాక్షి. ఇతణ్ణి గుర్తుపెట్టుకోండి అని చాటింపు వేయించారు. ఆ తరువాత అతణ్ణి జైల్లో పెట్టారు. (45:7 సూక్తి, దాని పాదసూచిక చూడండి.)

5. వివరాలకు 7:41, 45:7 సూక్తులు, వాటి పాదసూచికలు చూడండి.

وَجَاءتْ قُلُوبُهُمْ وَالصَّابِرِينَ عَلَىٰ مَا آصَابَهُمْ وَالْمُقِيمِي الصَّلَاةِ ۖ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ۖ
 وَ الْبُدْنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ لَكُمْ فِيهَا حَاكِمٌ ۖ فَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا صَوَافٍ ۗ
 فَإِذَا وَجَبَتْ جُنُوبُهَا فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِيعُوا الْقَائِلَ وَالْمُعْتَذِرَ ۖ كَذَٰلِكَ سَخَّرْنَاهَا لَكُمْ
 لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۗ لَنْ يَبَالَ اللَّهُ لِحُومِهَا وَلَا دِمَائِهَا وَلَكِنْ يَبَالُ التَّقْوَىٰ مِنْكُمْ ۗ
 كَذَٰلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتُكْتَبُوا عَلَىٰ مَا هَدَىٰكُمْ ۗ وَبَشِيرَ الْمُحْسِنِينَ ۗ إِنَّ اللَّهَ يُدْفِعُ
 عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ ۗ إِذْ نَالُوا لِلَّذِينَ بُغْتُوا ۗ قَلْبُوا ۗ
 وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ ۗ الَّذِينَ أَخْرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بَعِيْرَ حَقِّ ۖ إِذَا أَنْ يَقُولُوا
 رَبَّنَا اللَّهُ ۗ أُولَٰئِكَ دَفَعَهُ اللَّهُ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ ۖ لَهْذِهِم صَوَامِعُ وَبَيْعٌ وَصَلَوَاتٌ ۖ
 وَمَسَاجِدٌ يُذَكَّرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا ۗ وَالَّذِينَ صَرَّحُوا مِنَ اللَّهِ مِنْ يَبَصْرَةَ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَفَوْضَىٰ عَزِيزٌ

۞

ప్రవక్తా! నమ్రత, అణుకువలతో నడచుకునేవారికి శుభవార్త వినిపించు. దేవుని ప్రసక్తి రాగానే వారి హృదయాలు కంపించిపోతాయి. కష్టాలు వచ్చినప్పుడు వారు సహనం వహిస్తారు. నమాజ్ (వ్యవస్థ)ను నెలకొల్పుతారు. మేము ప్రసాదించిన ఉపాధి నుండి (మా మార్గంలో) ఖర్చుపెట్టారు. (34-35)

మేము బలిపశువుల్ని మీ కోసం దైవచిహ్నాల జాబితాలో చేర్చాము. వాటిలో మీ శ్రేయస్సు ఉంది. కనుక వాటిని (ఓంటెలను) నిలబెట్టి దేవుని పేరు ఉచ్చరించండి. (అంటే దేవుని పేరు స్మరించి జిబహ్ చేయండి. బలిచేసిన కొద్ది క్షణాలకు) వాటి వీపులు నేలమీద (చలనరహితంగా) నిలిచిపోయిన తరువాత వాటి మాంసాన్ని మీరూ తినండి; అర్థించేవారికి, అర్థించనివారికి కూడా ఇవ్వండి. మీరు మాపట్ల కృతజ్ఞులై ఉండటానికే మేమిలా పశువుల్ని మీకోసం అదుపులో ఉంచాం. (36)

దేవుని వద్దకు వాటి రక్తమాంసాలు చేరవు. మీ భయభక్తులే ఆయన దగ్గరకు చేరుతాయి. మీకు సన్మార్గం చూపినందుకు కృతజ్ఞతగా తనను స్తుతించడానికే దేవుడు ఈ పశువుల్ని మీఅదుపులో ఉంచాడు. ప్రవక్తా! సజ్జనులకు శుభవార్త అందజేయి. (37)

దేవుడు విశ్వాసుల తరపున తప్పకుండా పోరాడుతాడు. ఆయన విశ్వాసఘాతకు డైన ఏ కృతఘ్నుడీ ప్రేమించడు. (అన్యాయంగా) దాడికి పాల్పడినవారితో పోరాడేవారికి (ఆత్మరక్షణ పోరాటానికై) అనుమతి ఇవ్వబడుతోంది. కారణం, వారు చాలా పీడించబడ్డారు. వారికి దేవుడు తప్పకుండా సహాయం చేస్తాడు. (38-39)

వారు తమ ఇండ్ల నుంచి అన్యాయంగా వెడలగొట్టబడ్డారు. వారు “మా ప్రభువు అల్లాహ్” అన్నంత మాత్రానికే ఇలా జరిగింది. 6 దేవుడు గనక ప్రజలను ఒకరిద్వారా మరొకరిని తుదముట్టించకపోతే, దేవుని పేరు అత్యధికంగా స్మరించబడే మతాలు, మందిరాలు, చర్చీలు, మసీదులు, (ఇతర) ఆరాధనాలయాలు ధ్వంసం చేయబడే

6. మక్కా బహుదైవారాధకులు ముస్లింలను మక్కాలో ఉన్నంత కాలం హింసించడమే గాక, మక్కా వదలి మదీనా వెళ్తున్నప్పుడు కూడా వారిని అడ్డుకుంటూ ఎలా వేధించారో మచ్చుకు రెండు సంఘటనలు చూడండి:

الَّذِينَ إِنْ مَكَنتَهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَآمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ
وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ الْأُمُورِ

ప్రమాదం ఉంటుంది. (కనుక) దేవుడు (తన ధర్మానికి) సహాయం చేసేవారిని తప్పక ఆదుకుంటాడు. దేవుడు ఎంతో బలాధ్యుడు, సర్వశక్తిమంతుడు. (40)

వీరు (ఎంతో నీతిమంతులు), వీరికి మేము ధరణీలో రాజ్యాధికారమిస్తే ప్రార్థనా (సమాజ్) వ్యవస్థ నెలకొల్పుతారు. (పేదల ఆర్థిక హక్కుయిన) జకాత్ చెల్లిస్తుంటారు. (ప్రజలను) మంచినీ గురించి ఆదేశిస్తారు, చెడుల నుండి వారిస్తారు.⁷ సమస్త వ్యవహారాల పర్యవేక్షణం దేవుని చేతిలోనే ఉంది. (41)

హజ్రత్ సుహైబ్ రూమి(రజి) మదీనా వలసపోవడానికి బయలుదేరినప్పుడు ఖురైషీయులు ఆయన్ని నిరోధిస్తూ “నీవు ఇక్కడకు వట్టి చేతులతో వచ్చి అపార సిరిసంపదలు సంపాదించావు. కనుక నీవు వెళ్ళదలచుకుంటే అదంతా ఇక్కడే వదిలేసి పోవాలి” అన్నారు. దాంతో సుహైబ్ రూమి (రజి) తాను కష్టపడి సంపాదించిన ఆస్తులంతా వదలి కేవలం కట్టుబట్టలతో మదీనా వెళ్ళిపోయారు.

హజ్రత్ అబూసల్మా (రజి) తన భార్య ఉమ్మైసల్మా (రజి)ను, ఒక పసిబిడ్డను తీసుకొని బయలుదేరినప్పుడు, ఉమ్మైసల్మా వంశస్థులు ఆయన్ని అటకాయించి “నీవు వెళ్ళదలచుకుంటే ఎక్కడికైనా వెళ్ళి ఊరేగు. కాని మా అమ్మాయిని మాత్రం తీసికెళ్ళడానికి వీల్లేదు” అన్నారు. అందువల్ల అబూసల్మా (రజి) భార్యను, పసిబిడ్డను వదలి ఒక్కరే మదీనా వెళ్ళిపోయారు.

ఆ తరువాత అబూసల్మా (రజి) వంశస్థులు వచ్చి “పిల్లవాడు మా వంశానికి చెందినవాడు గనక, అతణ్ణి మాకప్పగించాలి” అంటూ ఉమ్మైసల్మా (రజి) దగ్గర్నుంచి పసిబిడ్డను బలవంతంగా లాక్కున్నారు. పాపం ఉమ్మైసల్మా (రజి) అటు భర్త వియోగంతో, ఇటు పుత్ర వియోగంతో దాదాపు ఏడాదిపాటు దిగులుతో బాధపడ్డారు. ఆ తరువాత ఎలాగో పిల్లవాణ్ణి దక్కించుకొని ఆమె ఒంటరిగానే ఒంటె మీద మదీనా వెళ్ళిపోయారు.

7. ఇస్లామీయ పరిపాలనా ధ్యేయం ఏమిటో ఈ సూక్తి పరిశీలించిన వారికి ఇట్టే తెలిసిపోతుంది. ఇస్లామీయ పరిపాలన అంటే ముస్లింల పరిపాలన కాదు. కేవలం ముస్లింలు అధిక సంఖ్యాక ప్రజలుగా, పాలకులుగా ఉండే దేశాలను నేడు ఇస్లామీయ దేశాలుగా పేర్కొనడం జరుగుతోంది. ఇది సరికాదు. వీటిని ముస్లిం దేశాలని మాత్రమే చెప్పగలం. ఇస్లాం ప్రకారం ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో ప్రజాప్రతినిధుల ద్వారా ఖిలాఫత్ (దైవ ప్రాతినిధ్య) వ్యవస్థ ఏర్పడిన తరువాత అలాంటి ప్రభుత్వానికి ప్రజలను సన్మార్గంలో నడిపించవలసిన బాధ్యత కూడా ఉంటుంది. దాని కోసం ఈ సూక్తిలో నాలుగు ప్రాథమిక సూత్రాలు తెలియజేయబడ్డాయి:

- (1) పాలకులు ప్రజల్లో నమాజ్ వ్యవస్థను నెలకొల్పాలి.
- (2) వారు ధనికుల నుండి జకాత్ వసూలు చేసి దాన్ని పేదలు, అనాధలు, వితంతువుల కోసం, ఇతర జనసంక్షేమ కార్యకలాపాల కోసం వినియోగించాలి.
- (3) సత్కార్యాలను గురించి విస్తృత ప్రచారం చేయాలి.
- (4) వివిధ స్థాయిల్లో ఉండే చెడులన్నిటినీ సమూలంగా తుడిచిపెట్టేందుకు ప్రయత్నించాలి.

ఈ విధంగా జరిగినప్పుడే అది నిజమైన శ్రేయోరాజ్యంగా వర్ణిల్లుతూ శాంతి, సామరస్యాలను నెలకొంటాయి. తొలి నలుగురు ఖలీఫాల పాలనలో శాంతి, సామరస్యాలతో కూడిన అలాంటి శ్రేయోరాజ్యం స్థాపించబడిందని ఇస్లాం చరిత్ర అధ్యయనం చేసినవారందరికీ తెలుసు.

وَإِنْ بَيْكَدُّ بُوكَ فَقَدْ كَدَّ بَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَنُودٌ ۗ وَ قَوْمُ
إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمُ لُوطٍ ۗ وَأَصْحَابُ مَدْيَنَ وَكَذَّبَ مُوسَىٰ فَأَمَلَيْتُ لِلْكَافِرِينَ ثُمَّ أَخَذْنَا
ثَمَّهِمْ ۗ فَكَانَ كَانِ كَلْبِيرٍ ۗ فَكَانَ مِنْ قَرِيْبَةٍ أَهْلَكْنَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ۗ فَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ
عُرُوشِهَا وَيَبْعُ مِطْلَقًا ۗ وَقَصِيرٌ مَشِيدٌ ۗ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونُ لَهُمْ قُلُوبٌ
يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا ۗ فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى الْأَبْصَارُ وَلَكِنْ تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي
فِي الصُّدُورِ ۗ وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَدَابِ وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ ۗ وَإِنْ يَوْمًا عِنْدَ
رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ ۗ وَكَانَ مِنْ قَرِيْبَةٍ أَمَلَيْتُ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ۗ ثُمَّ
أَخَذْنَا ثَمَّهَا ۗ وَإِلَى الْمَصِيرِ ۗ قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا آتَاكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ ۗ فَالَّذِينَ
آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ ۗ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ۗ وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعْجِرِينَ
أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ۗ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا إِذَا تَتَنَّى أَلْفَىٰ

44

ప్రవక్తా! వారు నిన్ను తిరస్కరిస్తే (తిరస్కరించని), వారికి పూర్వం నూహజాతి, ఆద-సమూద్ జాతులు, ఇబ్రాహీంజాతి, లూత్జాతి, మద్యన్వాసులు కూడా తిరస్కరించారు. మూసా కూడా తిరస్కరించబడ్డాడు. వారికి మొదట్లో నేనెంతో అవకాశమిచ్చాను. ఆ తరువాతే వారిని పట్టుకున్నాను. చూడు నాశిక్ష ఎంత కఠినమైనదో! (42-44)

(ఈవిధంగా) మేము పాపాత్ములుండిన ఎన్నో పట్టణాలను నాశనం చేశాము. ఈనాడు అవి తల్లకిందులుగా పడి (శిథిలావస్థలో) ఉన్నాయి. ఎన్ని బావులు పాడుపడి ఉన్నాయి! మరెన్ని మేడలు శిథిలాలుగా మారిపోయాయి!! వీరు ప్రపంచంలో తిరిగి చూడరా? (తిరిగి చూస్తే) వారి హృదయాలు (వాస్తవాన్ని) అర్థం చేసుకునేవిగా, వారి చెవులు (సత్యాన్ని) వినేవిగా మారేవికదా! నిజానికి చర్య చక్కువులకు అంధత్వం లేదు. హృదయ చక్కువులకే అంధత్వం ఉంది. (45-46)

వీరు శిక్ష కోసం మహా తొందరపడుతున్నారు. దేవుడు తన వాగ్దానాన్ని ఎన్నడూ భంగపరచడు. కాని నీప్రభువు దృష్టిలో ఒక రోజు మీరు లెక్కించే వేయి సంవత్సరాలకు సమానంగా ఉంటుంది. ఎన్నో పట్టణాలు దుర్మార్గానికి పాల్పడ్డాయి. నేను మొదట్లో వాటికి అవకాశమిచ్చాను. ఆ తరువాత వాటిని పట్టుకున్నాను. చివరికి అందరూ నా దగ్గరికే తిరిగి రావలసి ఉంటుంది. (47-48)

ప్రవక్తా! వారికిలా చెప్పు: “ప్రజలారా! నేను (మీ శ్రేయోభిలాషిని. దుర్జినాలు దాపు రించక ముందే) మిమ్మల్ని స్పష్టంగా హెచ్చరించేవాణ్ణి మాత్రమే.” కనుక సత్యాన్ని విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారికి మన్నింపు, గౌరవప్రదమైన ఉపాధి ఉన్నాయి. మా సూక్తుల్ని కించపరచడానికి ప్రయత్నించేవారు నరక వాసులవుతారు. (49-51)

ముహమ్మద్ (సల్లం)! మేము నీకు పూర్వం పైతాన్ గొడవ లేకుండా ఉండే ఏ ప్రవక్తనూ, సందేశహరుణ్ణి పంపలేదు. ప్రతి ప్రవక్తా ఏదైనా చేయదలచుకున్నప్పుడల్లా పైతాన్ అతని పనికి అవరోధాలు సృష్టిస్తుండేవాడు. అయితే పైతాన్ సృష్టించే అవరోధా

الشَّيْطَانُ فِي أَمْنِيَّتِيهِ ، فَبَسَخَهُ اللهُ مَا يُبْلَغِي الشَّيْطَانُ ثُمَّ يُحْكُمُ اللهُ إِلَيْهِمْ ، وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝ لِيَجْعَلَ مَا يُبْلَغِي الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ ۝ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ۝ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ أَنَّ الْحَقَّ مِنْ رَبِّكَ فَؤْمُونًا ۝ فَتَخَيَّبَ لَهُ قُلُوبُهُمْ ۝ وَإِنَّ اللَّهَ لَهَادِ الَّذِينَ آمَنُوا إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝ وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مَرِيَّةٍ مِنْهُ حَتَّى تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً ۝ أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ يَوْمَ عَقَابِهِ ۝ الْمَلِكُ يُومِنُ بِاللَّهِ ، يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ ، قَالِدِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي حَيَاتِهِمُ الْعَالَمِيِّ ۝ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ ۝ وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قَاتَلُوا أَوْ مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللهُ رِزْقًا حَسَنًا ۝ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ خَيْرُ الرَّزُقِينَ ۝ لِيُدْخِلَنَّهُمْ مُدْخَلًا يَرْضَوْنَهُ ۝ وَإِنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ ۝ ذَلِكُمْ ۝ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوقِبَ بِهِ ثُمَّ بُغِيَ عَلَيْهِ لِيُضْرَبَهُ اللهُ ، إِنَّ اللَّهَ لَكَفُؤٌ غَفُورٌ ۝ ذَلِكُمْ بِأَنَّ اللَّهَ يُؤَيِّسُ الْيُسْلُ فِي النَّهَارِ وَيُؤَيِّسُ الْيُسْلُ فِي اللَّيْلِ وَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ۝ ذَلِكُمْ بِأَنَّ

﴿

లన్నిటినీ దేవుడు (ఎప్పటికప్పుడు) తొలగిస్తూ తన సూక్ష్మ మరింత పటిష్ఠం చేస్తున్నాడు. దేవుడు సర్వం తెలిసినవాడు, మహా వివేకవంతుడు. హృదయాల్లో రోగమున్నవారికి, వక్రమనస్కులకు పైతాన్ దుశ్చర్యల్ని దేవుడు కఠిన పరీక్షగా చేస్తాడు. అసలీ దుర్మార్గులు శత్రుత్వం వహించడంలో హద్దుమీరిపోయారు. (52-53)

జ్ఞానం ప్రసాదించబడినవారు 'ఇది నీప్రభువు నుండి వచ్చిన సత్యం' అని తెలుసు కొని దాన్ని విశ్వసించాలి. వారి హృదయాలు ఆయన ముందు లొంగిపోవాలి. విశ్వసించే వారికి దేవుడు ఎల్లప్పుడూ సన్మార్గమే చూపిస్తాడు. (54)

సత్యతిరస్కారులు తమపై హఠాత్తుగా ప్రళయం వచ్చిపడే వరకు లేదా ఒక దుర్జినాన ఏదైనా విపత్తు విరుచుకుపడే దాకా దాని విషయంలో ఎప్పుడూ అనుమానం లోనే పడిఉంటారు. ప్రళయదినాన రాజ్యాధికారం దేవునిదే అవుతుంది. ఆరోజు, విశ్వసించి సదాచార సంపన్నులైనవారిని గురించి ఆయన తీర్పు చేస్తాడు. వారు భోగ భాగాలతో నిండిన స్వర్ణవనాల్లో ప్రవేశిస్తారు. మా సూక్ష్మలు నిరాకరించి అవిశ్వాసులై పోయిన వారికోసం మాత్రం అపమానకరమైన యాతన కాచుకొని ఉంది. (55-57)

దైవమార్గంలో వలసపోయినవారు తరువాత చావడమో లేక చంపబడటమో జరిగితే, అలాంటివారికి దేవుడు (పరలోకంలో) శ్రేష్ఠమైన ఉపాధినిస్తాడు. దేవుడే అందరి కంటే మంచి ఉపాధిప్రదాత. వారిని ఆయన వారు పరమానంద భరితులయ్యే నిల యానికి చేరుస్తాడు. దేవుడు సర్వం తెలిసినవాడు, ఎంతో మృదుహృదయుడు. (58-59)

తనకు అన్యాయం జరిగిన మేరకు మాత్రమే ప్రతిక్రియ చేసిన వ్యక్తిపై తిరిగి దౌర్జన్యం జరిగితే దేవుడు అతనికి తప్పకుండా సహాయం చేస్తాడు. దేవుడు గొప్ప క్షమాశీలి, అమిత దయామయుడు. (60)

రాత్రి నుండి పగటిని, పగటి నుండి రాత్రిని వెలికి తీసేవాడు దేవుడే. ఆయన

﴿

اللَّهُ هُوَ الْحَقُّ وَأَنْ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ۝ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً ، فَخَصِبَ الْأَرْضَ فَخَضَّتْهُ ۝ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ۝ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۝ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْعَلِيُّ الْحَبِيدُ ۝ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مِمَّا فِي الْأَرْضِ وَالْفَالِكُ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ ۝ وَيُنسِكُ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا لِبُرْذَانِهِ ۝ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَكَرِيمٌ ۝ وَهُوَ الَّذِي أَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ۝ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ ۝ لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ فَلَا يُبَايِعُكَ فِي الْأَمْرِ وَأَذَرَ إِلَىٰ رَبِّكَ إِنَّكَ لَعَلَىٰ هُدًى مُسْتَقِيمٍ ۝ وَإِنْ جَدَلْتَهُ فَقُلْ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ۝ اللَّهُ يَعْلَمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۝ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ۝ أَلَمْ تَعْلَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ۝ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَكُنْيًا ۝ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ۝ وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَمْ يَنْزِلْ بِهِ سُلْطَانًا وَمَا لَيْسَ لَهُمْ بِهِ عِلْمٌ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ ۝ وَإِذَا تُنذِرَ

సమస్తం వింటున్నాడు, చూస్తున్నాడు. అంతేకాదు, దేవుడే సత్యం. దేవుణ్ణి వదలి వారు పూజిస్తున్నవన్నీ మిథ్య, అసత్యం మాత్రమే. దేవుడే గొప్పవాడు, మహోన్నతుడు. (61-62)

దేవుడు ఆకాశం నుండి వర్షం కురిపిస్తున్నాడు. దానివల్ల భూమి సస్యశ్యామలమై పోతుంది. ఈవిషయాన్ని మీరు గమనించడం లేదా? ఆయన ఎంతో సూక్ష్మగ్రాహి, సర్వం ఎరిగినవాడు. భూమ్యాకాశాల్లో ఉన్న సమస్తం ఆయన సొత్తే. ఆయన నిరపేక్షా పరుడు, స్వతహాగా ప్రశంసనీయుడు. (63-64)

ప్రపంచంలో ఉన్న సమస్తాన్నీ ఆయన మీకోసమే అదుపులో ఉంచాడు. ఆయనే ఓడలను తన ఆజ్ఞతో సముద్రంలో నడిచేలా క్రమబద్ధీకరించాడు. ఆయనే ఆకాశాన్ని తన ఆజ్ఞ లేనిదే పడిపోకుండా ఉండేలా పొదివిపట్టుకున్నాడు. ఇదంతా మీరు చూడటం లేదా? దేవుడు మానవులపట్ల ఎంతో వాత్సల్యుడు, దయామయుడు. ఆయనే మిమ్మల్ని బ్రతికిస్తున్నాడు, చంపుతున్నాడు. ఆయనే మిమ్మల్ని (అంతిమదినాన) తిరిగి బ్రతికిస్తాడు. కాని మానవుడే చాలా కృతఘ్నుడై పోయాడు. (65-66)

ప్రతి మానవసముదాయం కోసం మేమొక ఆరాధనావిధానం నిర్ణయించాం. దాన్నే అది అనుసరిస్తుంది. కనుక ప్రవక్తా! ఈవిషయంలో వారు నీతో వాదించకూడదు. నీవు నీప్రభువు (సందేశం) వైపు ప్రజల్ని పిలువు.. నిస్సందేహంగా నీవు సన్మార్గంలో ఉన్నావు*

నీతో వాదనకు దిగితే వారికిలా చెప్పు: "మీరు చేసే పనులన్నీ దేవునికి బాగా తెలుసు. ఆయన ప్రళయదినాన మీరు విభేదిస్తున్న విషయాలన్నిటినీ గురించి మీ మధ్య తీర్పు చెబుతాడు. భూమ్యాకాశాలకు చెందిన అణువణును గురించి ఆయనకు తెలుసని నీవెరుగవా? అవన్నీ ఒక గ్రంథంలో నమోదయి ఉన్నాయి. ఈ పనులన్నీ దేవునికి ఏమాత్రం కష్టనాధ్యం కావు. (67-70)

వీరసలు దేవుణ్ణి వదలి మిథ్యాదైవాలను ఆరాధిస్తున్నారు. అందుకు దేవుడు ఎలాంటి ప్రమాణం సంపలేదు. వారికి కూడా ఆ మిథ్యాదైవాల్ని గురించి ఎలాంటి జ్ఞానం లేదు. కనుక ఈ దుర్మార్గులకు (పరలోకంలో) సహాయం చేసేవారెవరూ ఉండరు. (71)

عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ تَعْرِفُ فِي وُجُوهِ الَّذِينَ كَفَرُوا الْمُنْكَرَ يَكْفُرُونَ بِالَّذِينَ
 يَتَّبِعُونَ عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا قُلْ أَفَأَتَيْتُكُمْ بِشَيْءٍ مِّنْ ذِكْرِ النَّارِ وَعَدَا اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا
 وَيَسَّ الْمَصِيرُ يَا أَيُّهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ لَّكُمْ فَاسْتَمِعُوا لَهُ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ
 اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ وَإِنْ يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَا يَسْتَنْقِذُوهُ
 مِنْهُ ضَعُفَ الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِنَّ اللَّهَ لَعَزِيزٌ عَزِيزٌ اللَّهُ
 يَصْطَفِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ
 وَمَا خَلْفَهُمْ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا
 رَبَّكُمْ وَافْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ هُوَ اجْتَبَاكُمْ وَمَا جَعَلَ
 عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ مِّلَّةً أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ هُوَ سَمَّاكُمُ الْمُسْلِمِينَ مِنْ قَبْلِ

ع

ع

అవిశ్వాసులకు మా విస్పష్టసూక్తులు వినిస్తున్నప్పుడు నీవు గమనించే ఉంటావు. వారు ముఖాలు చిట్టించుకొని మాసూక్తులు పఠిస్తున్నవారిపై విరుచుకుపడతారా అన్నట్లు వారివైపు కొరకొర చూస్తారు. వారికి చెప్పి: “అంతకంటే నీచమైన విషయం ఏమిటో చెప్పనా మీకు? నరకాగ్ని! అవిశ్వాసుల కోసం అది కాచుకొని ఉందని దేవుడు వారి విషయంలో వాగ్దానం చేశాడు. అది పరమ చెడ్డనివాసం.” (72)

మానవులారా! ఒక ఉదాహరణ ఇస్తున్నాం, జాగ్రత్తగా వినండి: మీరు దేవుణ్ణి వదలి ప్రార్థిస్తున్న మిథ్యాదైవాలన్నీ కలసి కనీసం ఒక ఈగవైనా సృష్టించదలచుకుంటే, దాన్ని కూడా సృష్టించలేవు. పైపెచ్చు ఆ ఈగ ఆ మిథ్యాదైవాల దగ్గర్నుంచి ఏదైనా వస్తువుని గుంజుకుంటే ఆ వస్తువుని కూడా అవి దాన్ముండి విడిపించుకోలేవు. సహాయం అర్థించే వారు, సహాయం అర్థించబడేవారు ఇద్దరూ బలహీనులే. అసలు శక్తిమంతుడు, గౌరవ నీయుడు దేవుడు మాత్రమే. (73-74)

దేవుడు దైవమాతల్ని సందేశహారులుగా నియమిస్తాడు. మానవుల్లో కూడా కొందరిని సందేశహారులుగా నియమిస్తాడు. ఆయన సమస్తం వింటున్నాడు, (ప్రత్యక్షంగా) చూస్తున్నాడు. వారి కళ్ళదుట ఉన్నదేమిటో, వారికి కనుమరుగై ఉన్నదేమిటో అంతా ఆయనకు తెలుసు. సమస్తవ్యవహారాలు ఆయన దగ్గరికే చేరుకోవలసిఉంది. (75-76)

విశ్వాసులారా! (విశ్వప్రభువు సన్నిధిలో) మోకరిల్లండి, సాష్టాంగపడండి, (ఈ విధంగా) మీ ప్రభువును ఆరాధించండి, సత్కార్యాలు చేయండి; బహుశా మీరు కృతార్థులవుతారు. (మీ జీవితం సార్థకం అవుతుంది.) దైవమార్గంలో (దుష్టశక్తులతో) పోరాడవలసిన విధంగా పోరాడండి. ఆయన మిమ్మల్ని తన పని కోసం ఎన్నుకున్నాడు. ధర్మంలో ఆయన మీకు ఎలాంటి ఇబ్బంది కలిగించలేదు. మీ తండ్రి ఇబ్రాహీం సమాజంలో స్థిరంగా ఉండండి. దైవప్రవక్త మీకు సాక్షిగా నిలబడేందుకు, మీరు ప్రజలకు సాక్షులుగా ఉండేందుకు దేవుడు మీ పేరును ఇదివరకూడా ముస్లిం అనే పెట్టాడు, ఇప్పుడీ గ్రంథంలో కూడా (అదే పేరు పెట్టాడు).

وَفِي هَذَا لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ ؕ فَاقِيمُوا
 الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ فَنِعْمَ الْمَوْلَىٰ وَنِعْمَ النَّصِيرُ

﴿الْمُؤْمِنُونَ﴾ ﴿٢٣﴾ ﴿سُورَةُ الْمُؤْمِنُونَ مَكِّيَّةٌ﴾ ﴿٤٣﴾ ﴿مَكِّيَّةٌ﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ۝ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خاشِعُونَ ۝ وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ ۝ وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ ۝ وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ۝ إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ

కనుక నమాజ్ (వ్యవస్థ) నెలకొల్పండి. (పేదల ఆర్థిక హక్కు) జకాత్ చెల్లించండి. దేవుణ్ణి (ఆయన ధర్మాన్ని) గట్టిగాపట్టుకొని ఉండండి. ఆయనే మీ సంరక్షకుడు. ఆయన ఎంతో మంచి సంరక్షకుడు, మంచి సహాయకుడు కూడా. (77-78)

23. మోమినూన్ (విశ్వాసులు)

అవతరణ: మక్కా

సూక్తులు: 118

ఈ అధ్యాయం హిజ్రీ శకానికి ఆరేడేండ్లకు పూర్వం అవతరించింది. ఇందులో విశ్వాసుల గుణగణాలు వర్ణించబడ్డాయి. తరువాత సృష్టినిర్మాణం, ప్రకృతి కార్యాలను దేవుని ఏకత్వానికి నిదర్శనాలుగా పేర్కొంటూ, గతజాతుల చారిత్రక గాధలను ప్రస్తావిస్తూ అవిశ్వాసుల్ని రుజుమార్గం వైపు పిలవడం జరిగింది.

కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడయిన దేవుని పేరుతో ప్రారంభం

విశ్వాసులు తప్పకుండా కృతార్థులవుతారు. (వారి గుణగణాలు ఇలా ఉంటాయి:)

- ❖ వారు తమ నమాజులో ఎంతో అణుకువ, నమ్రతలు పాటిస్తారు. (1-2)
- ❖ పనికిమాలిన విషయాలకు చాలా దూరంగా ఉంటారు. (3)
- ❖ తమ సంపద నుండి (పేదల ఆర్థిక హక్కు) జకాత్ చెల్లిస్తారు. (4)
- ❖ వారు తమ భార్యలు, బానిసస్త్రీల విషయంలో తప్ప (ఇతరస్త్రీల విషయంలో) తమ మర్నావయవాలు కాపాడుకుంటారు. (అంటే వ్యభిచారం తదితర అశ్లీల చేష్టలకు పాల్పడరు.) బానిసస్త్రీల విషయంలో వారిపై ఎలాంటి నింద లేదు. 1

1. మర్నావయవాల్ని కాపాడుకోవడం అంటే లైంగిక సంపర్కం చేయకుండా ఉండటం అని అర్థం. అయితే ఈ పనినుండి భార్యలు, తమ అధీనంలో ఉండే బానిస స్త్రీలు మినహాయించబడ్డారు. అంటే భార్యలతో, బానిస స్త్రీలతో లైంగిక సంపర్కం ధర్మసమ్మతమైనన్న మాట.

ఇక్కడ ఒక విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. అజ్ఞానకాలం నుండి సాగుతూ వస్తున్న బానిస వ్యవస్థను ఇస్లాం ప్రోత్సహించ లేదు. అలా అని దాన్ని పూర్తిగా నిషేధించనూ లేదు. అయితే స్వతంత్రుల్ని బలవంతంగా బానిసలుగా మార్చడాన్ని ఇస్లాం తీవ్రంగా గర్హిస్తుంది. పైగా బానిసలకు స్వేచ్ఛ ప్రసాదించడం గొప్ప పుణ్యకార్యంగా అభివర్ణిస్తూ దాన్ని ప్రోత్సహిస్తోంది. దీని ప్రకారం అనేకమంది ప్రవక్తలనుచరులు (రజి) తమ అధీనంలో ఉన్న బానిసలకు స్వేచ్ఛ ప్రసాదించారు. (వివరాలకు 24:33 సూక్తికి రాసిన పాదసూచిక చూడండి.)

قَالَهُمْ عَلَيْهِمْ مَلُومِينَ ۖ فَمَنْ يَتَّبِعْ أَوْلِيَاءَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَاوُونَ ۗ وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ۗ وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ۗ أُولَٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ ۗ الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ ۗ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ۗ وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ إِلَّا نَسَات ۖ مِنْ سُلَيْمَانَ وَمِنْ طِبْنَ ۖ ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْقًا ۗ فِي قَرَارٍ ۗ

అది తప్ప మరేదయినా కోరేవారే హద్దుమీరిన² వారవుతారు. (5-7)

- ❖ వారు తమ అప్పగింపులు, ప్రమాణాలు, ఒప్పందాల విషయంలో నిజాయితీగా వ్యవహరిస్తారు. (8)
- ❖ తమ నమాజులను క్రమం తప్పకుండా, నియమబద్ధంగా పాటిస్తారు. (9)
- ❖ అలాంటివారే మహోన్నత స్వర్గానికి వారసులవుతారు. అక్కడే వారు కలకాలం (హాయిగా) ఉంటారు. (10-11)

మేము మానవుణ్ణి నాణ్యమైన మట్టితో సృజించాము. తరువాత అతణ్ణి ఒక సురక్షిత ప్రదేశంలో కార్చిన బిందువుగా మార్చాము. తరువాత ఆ బిందువును నెత్తుటి ముద్దగా రూపొందించాము. తిరిగి ఆ నెత్తుటి ముద్దను మెత్తటి పిండంగా చేశాము. ఆ తరువాత దాన్ని ఎముకలుగా మార్చాము. ఆ ఎముకలపై మాంసం కప్పాము. ఆపై

ఇస్లాం బానిస వ్యవస్థను పూర్తిగా నిషేధించక పోవడానికి కారణం యుద్ధఖైదీల సమస్యల్ని, సామాజిక అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకోవడమే. యుద్ధఖైదీల మార్పిడి వెంటనే జరగని పక్షంలో ఇస్లాం ఆ ఖైదీలను బానిసలుగా పరిగణించి సమరయోధులకు స్వాధీనం చేస్తుంది. వారే ఆ బానిసలకు యజమానులవుతారు. వారి యాజమాన్యంలో బానిస మహిళలు ఉంటే వారితో భార్యలకు మాదిరిగా లైంగిక సంబంధం కూడా పెట్టుకునే అనుమతి ఉంది. అంతేగాని, ఇతర పురుషులతో అక్రమ సంబంధాలు పెట్టుకోవడానికి, వ్యభిచారం చేయడానికి వారిని విచ్చలవిడిగా వదలిపెట్టడాన్ని ఇస్లాం అంగీకరించదు. దానివల్ల సామాజిక సమస్యలు ఉత్పన్నమయ్యే ప్రమాదం ఉంటుంది. అందువల్ల ఎవరి యాజమాన్యంలో ఉన్న బానిసస్త్రీలతో వారు మాత్రమే లైంగికానందం అనుభవించవచ్చని ఇస్లాం అనుమతించింది. ఈపని ఏమాత్రం వ్యభిచారం క్రిందికి రాదు. (దీంతోపాటు 70:29-31 సూక్తులు కూడా చూడండి.)

2. ఈ సూక్తిలో వ్యభిచారం, స్వలింగసంపర్కం, ముష్టిమైథునం (హస్తప్రయోగం) మొదలైన అక్రమ లైంగిక చేష్టలన్నీ నిషేధించబడ్డాయి. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఓసారి యువకుల్ని ఉద్దేశించి ఇలా హితోపదేశం చేశారు:

“యువకుల్లారా! మీలో వివాహ బాధ్యతలు నెరవేర్చే శక్తి గలవారు తప్పకుండా వివాహం చేసుకోవాలి. వివాహం దృష్టిని క్రిందికి వాల్తేలా చేస్తుంది. మర్యాదాన్ని కాపాడుతుంది. వివాహ బాధ్యతలు నెరవేర్చలేని (పెళ్ళి చేసుకోలేని)వారు అప్పుడప్పుడు ఉపవాసం పాటించాలి. ఉపవాసం కామోద్రేకాల్ని నిగ్రహింప జేస్తుంది.” (బుఖారి, ముస్లిం)

అయితే హస్తప్రయోగం విషయంలో షరీఅత్వేత్తల (ఫిఖహ్ వేత్తల) మధ్య భేదాభిప్రాయాలు ఉన్నాయి. ఇమామ్ అహ్మద్ బిన్ హంబల్ (రహ్మా) దీన్ని ధర్మసమ్మతంగా పరిగణించారు. ఇమామ్ మాలిక్ (రహ్మా), ఇమామ్ షాఫిఘి (రహ్మా)లు దీన్ని నిషిద్ధం (హరాం)గా పరిగణించారు. హనఫిల దగ్గర ఇది నిషిద్ధం అయినప్పటికీ, తీవ్రమైన కామోద్రేకం కలిగినప్పుడు యాదృచ్ఛికంగా ఈ పని జరిగిపోతే దేవుడు క్షమిస్తాడని ఆశించవచ్చని అంటారు వారు.

مَكْرُومًا ۖ ثُمَّ خَلَقْنَا النَّطْفَةَ عَلَقَةً ۖ فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً ۖ فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظْمًا ۖ كَسَوْنَا الْعِظْمَ لَحْمًا ۖ ثُمَّ أَنشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ ۖ فَتَبَرَكِ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ ۗ ثُمَّ إِنَّمَا بَعُدَ ذِكْرُكَ لِكَيْتُبُونَ ۗ ثُمَّ إِنَّمَا رَاكُمُ

(అందులో ప్రాణం పోసి) ఓ నూతన సృష్టినే ఉనికిలోకి తెచ్చాము.³ కాబట్టి దేవుడు ఎంతో శుభకరుడు. ఆయన నిర్మాతలందరిలో కెల్లా గొప్ప ప్రతిభాశాలి. చివరికి మీరు చనిపోవలసి ఉంటుంది. ఆ తర్వాత ప్రళయదినాన మిమ్మల్ని తప్పకుండా తిరిగి బ్రతికించి లేపడం జరుగుతుంది. (12-16)

3. ఈ సూక్తిలో మానవ నిర్మాణం స్త్రీ గర్భంలో కార్మబడిన వీర్యబిందువుతో ప్రారంభమవుతుందని, ఆ వీర్యబిందువు నెత్తుటి ముద్దగా రూపొందుతుందని, తిరిగి ఆ నెత్తుటిముద్ద మెత్తటి పిండంగా మారుతుందని, ఆ తరువాత ఆ పిండం ఎముకలుగా మారి వాటిపై మాంసం ఏర్పడుతుందని తెలియజేయబడింది. ఈ విధంగా స్త్రీ గర్భంలో బిడ్డ క్రమక్రమంగా రూపొంది చివరికి ప్రాణం పోసుకొని బయటికి వస్తాడని వివరించబడింది.

ఇవి ఆనాటి ప్రజలకు తెలియజేయబడిన వివరాలు. అప్పటి ప్రజలకుండిన విద్యాజ్ఞానాలను బట్టి ఇంతకంటే ఎక్కువ వివరాలు తెలియజేసినా వారికి అర్థంకావు. కాని ఈనాటి మానవుడు మానవ దేహనిర్మాణాన్ని శక్తిమంతమైన పరికరాలద్వారా క్షుణ్ణంగా పరిశోధించి ఎన్నో కొత్త విషయాలు తెలుసుకున్నాడు. దీని ప్రకారం మానవ శరీరనిర్మాణం దాదాపు 10,000,00 కోట్ల జీవకణాల సముదాయంతో జరిగింది. ఒక్క మెదడులోనే 300 కోట్ల దాకా జీవకణాలు ఉన్నాయి.

“తర్జుమాలోనే వారికి మా నిదర్శనాలు దిబ్బుండలాల్లోనూ చూపిస్తాము; స్వయంగా వారి (నిర్మాణం)లోనూ చూపిస్తాము. చివరికి ఈ ఖుర్ఆన్ నిజంగా సత్యవాణి అనే విషయం వారి ముందు బట్టబయలువుతుంది.” (41:53)

స్త్రీ గర్భకోశంలోని అండం కూడా ఒక జీవకణమే. ఇది పురుష జీవకణంతో సంయోగం చెంది పిండోత్పత్తి జరుగుతుంది. అప్పటికే అది ఏకకణమే. ఒక కణం రెండుగా, రెండు నాలుగుగా, నాలుగు ఎనిమిదిగా....ఇలా ఈ మిశ్రమ కణం కోటానుకోట్ల జీవకణాలుగా విడిపోతుంది. ఆయా జీవకణాలు వేర్వేరు స్వభావాలు సంతరించుకుంటాయి. ఈ విధంగా ఒక చిన్న అండం కోట్లాది జీవకణాలుగా విభజితమయితేగాని పూర్తి మానవాకృతి ధరించదు, శిశువు పెరిగి పెద్దదవదు.

అలాగే శరీరం మీద గాయమైనప్పుడు, అది మానేకోడ్డి అక్కడి చర్మం, మాంసం కూడా కణవిభజన ద్వారా పెరుగుతాయి. అంటే నశించి రాలిపోయే కణాలకు బదులుగా కొత్తకణాలు పుట్టుకొస్తాయన్న మాట. అయితే గాయం పూర్తిగా మానిన తరువాత ఈ పెరుగుదల ఆటోమేటిగ్గా ఆగిపోతుంది. వృద్ధాప్యంలో నయితే వయస్సు మీద పడేకోడ్డి కణవిభజన క్రమంగా తగ్గిపోతుంది. అదే ఆరోగ్యవంతమైన మనిషి కణజాలానికి కేన్సర్ సోకితే కణసంఖ్య హద్దుపడ్డా లేకుండా విపరీతమైన వేగంతో పెరుగుతూ, చివరికి మనిషి ప్రాణానికే ముప్పు తెచ్చి పెడుతుంది.

ఈ జీవకణ పరిమాణం అతి సూక్ష్మమైనది. సాధారణంగా ఒక మిల్లిమీటర్ పరిమాణంలో 100 జీవకణాలు ఉంటాయి. కొన్ని పెద్దవిగా, కొన్ని చిన్నవిగా కూడా ఉంటాయి. ఈ లెక్కన ఒక మిల్లి మీటర్ పొడవులో 50 నుంచి 200 కణల దాకా ఉంటాయి.

ప్రతి సజీవ కణంలో ఒక సైటోప్లాజం, ఒక న్యూక్లియస్ (కేంద్రకం) ఉంటాయి. సైటోప్లాజం అటు ద్రవమూ, ఇటు ఘనమూ కాని జెల్లీ రూపంలో ఉంటుంది. ఇందులో కణాలు జీవించడానికి కావలసిన ఆహారం; ఎదుగుదలకు, పునరుత్పత్తికి అవసరమైన ఇతర పదార్థాలూ ఉంటాయి. శాస్త్రవేత్తలు సైటోప్లాజమ్ను రసాయనాల్ని ఉత్పత్తి చేసే కార్ఖానాగా వర్ణించారు.

జీవకణంలోని న్యూక్లియస్ లో దారాలవంటి నిర్మాణంగల క్రోమోజోమ్లు నిర్ణీత సంఖ్యలో ఉంటాయి. ఈ సంఖ్య ప్రతిజీవికి వేర్వేరుగా ఉంటుంది. మనిషిలో 46 క్రోమోజోములు (23 జతలు) ఉంటాయి. వీటిలో 23 తల్లి నుండి, 23 తండ్రి నుండి సంక్రమిస్తాయి. ఈ క్రోమోజోముల నుంచే జీవి స్వరూపస్వభావాలు నిర్ణయించే జన్యువులు (Genes) ఉనికిలోకి వస్తాయి.

ఈ జన్యువులు క్రోమోజోములపై ఒక వరుస క్రమంలో ఉంటాయి. ప్రతి క్రోమోజోమ్ లో వందలాది లేక వేలాది జన్యువులు ఉంటాయి. ఈవిధంగా మానవునికి సంబంధించిన ఒక జీవ కణంలో 30 వేల జన్యువులు ఉంటాయని తెలుస్తోంది. క్రోమోజోములు న్యూక్లియస్ కి యాసిడ్స్, ప్రోటీన్ల కలయికవల్ల ఏర్పడుతాయి. న్యూక్లియస్ యాసిడ్స్ (ఆమ్లాలు) రెండురకాలు. (1) డి ఆక్సిరిబో న్యూక్లియస్ యాసిడ్ (D.N.A.), (2) రిబో న్యూక్లియస్ యాసిడ్ (R.N.A.). ఈ డి.యన్.ఎ., ఆర్.యన్.ఎ.లు న్యూక్లియోటైడ్లు అనే పదార్థాల కలియకతో ఏర్పడుతాయి. ఒక్కొక్క జన్యువులో దాదాపు వేయిరకాల న్యూక్లియోటైడ్లు ఉంటాయి. డి.యన్.ఎ. తాలూకు అణువులు మెలికలు తిరిగి నిచ్చిన ఆకారంలో అమరి ఉంటాయి. నిచ్చినకు కుడి ఎడమల వైపున దండీలు ఉన్నట్లు ఇవి ఏర్పడటం వల్ల వీటిని 'డబుల్ హెలిక్స్' అంటారు.

ఈ డి.యన్.ఎ. పోగులోనే మనిషి రూపురేఖల్ని, మానసిక లక్షణాల్ని నియంత్రించే 320 కోట్ల జన్యుసంకేతాలు ఉన్నాయి. మొత్తం మానవుల జన్యుసంకేతాలలో 99.99 శాతం సంకేతాలు ఒకే విధంగా ఉంటాయి. 0.01% మాత్రమే తేడాలు ఉంటాయి. ఈ తేడాలైనా విభిన్న జాతుల (తెగల) లోని వ్యక్తుల మధ్య కన్నా ఒకే సమాజంలోని విభిన్న వ్యక్తుల మధ్య ఎక్కువగా ఉంటాయని తెలుస్తోంది. ఈ జన్యుసంకేతాల రహస్యాల్ని వెలికి తీయడానికి చేసిన ప్రయత్నంలో శాస్త్రవేత్తలు 97% విజయం సాధించినట్లు 27-6-2000 తేదీ, ఆ తరువాత 13-2-2001 తేదీ దినపత్రికలన్నీ ప్రకటించాయి. 'హ్యూమన్ జెనోమ్ ప్రాజెక్ట్' ద్వారా ఈ జన్యుపటాన్ని రూపొందించినట్లు (అమెరికా) శాస్త్రవేత్తలు తెలియజేశారు. మిగతా 3% మరోమూడేళ్ళలో పూర్తవుతుందని తెలుస్తోంది.

పత్రికల కథనం ప్రకారం దీనివల్ల జన్యు లోపాలను సరిచేయడం ద్వారా కేన్సర్, క్షయ, ఉబ్బసం, మధుమేహం, అధిక రక్తపోటు, ఎయిడ్స్, గుండె జబ్బులు, మెదడుపై ప్రోటీన్లు పెరుకు పోయి వచ్చే అల్జిమెర్స్, వణుకుతో కూడి పక్షవాతాన్ని తలపించజేసే పార్కిన్సన్స్ మొదలైన ముండి వ్యాధులు, వంశపారంపర్య వ్యాధుల్ని నిర్మూలించవచ్చు. పొగాకుతో పాటు వివిధ మత్తు పదార్థాల దుర్వ్యసనాలను పోగొట్టవచ్చు. ఇరవై ఏళ్ళ వయస్సు తరువాత రాబోయే వ్యాధిని గురించి ముందే హెచ్చరించవచ్చు. అపార మేధాసంపత్తిగల మనుషుల్ని సృష్టించవచ్చు.

మానవుడే ఇంతటి మేధా సంపన్నుడైతే, ఆ మానవుణ్ణి సృష్టించిన దేవుడు మరెంతటి మేధా సంపన్నుడూ ఉంటాడు! అందుకే ఇదే అధ్యాయంలో దివ్య ఖుర్ఆన్ మానవ నిర్మాణం గురించి ప్రస్తావించిన తరువాత "ఆయన నిర్మాతలందరిలోకెల్లా గొప్ప ప్రతిభాశాలి" అని చెబుతోంది. అంతేకాదు, "మానవులు (ఎంతటి సుద్దీర్ఘకాలం జీవించినా ఏదో ఒక రోజు) చనిపోక తప్పదు. ఆ తరువాత (కర్మవిచారణ కోసం) ప్రళయ దినాన వారందరీ తిరిగి బ్రతికించి లేపడం జరుగుతుంది" అని కూడా ఖుర్ఆన్ చెబుతోంది. (23:15,16)

వైద్యరంగంలో విప్లవాత్మక మార్పుకు తెర ఎత్తిన ఈ డి.యన్.ఎ. ప్రపంచంలోని ఏ ఇద్దరు మనుషుల్లోనూ ఒకేలా ఉండదు. అంటే ప్రపంచ జనాభా 600 కోట్లు ఉంటే, డి.యన్.ఎ. 600 కోట్ల రకాలుగా ఉంటుందన్నమాట. ఈ డి.యన్.ఎ. పోగు (Chain) పది పరమాణువుల వెడల్పు ఉండి, కొన్ని కోట్ల పరమాణువుల నిడివి కలిగి ఉంటుంది. కణకేంద్రం (న్యూక్లియస్) నిడివి మిల్లీ మీటర్ లో 1000వ భాగం మాత్రమే అయినప్పటికీ, అందులో చుట్టలుగా చుట్టుకొని ఉండే ఈ డి.యన్.ఎ. పోగు సాగదీస్తే ఒక మీటర్ పొడవు ఉంటుంది. ఒక మనిషిలో ఉండే మొత్తం

يَوْمَ الْقِيَامَةِ تُبْعَثُونَ ۚ وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ ۚ وَمَا كُنَّا مِنَ الْخَالِقِينَ غَافِلِينَ ۗ وَآتَيْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً ۖ يَقْدَرُ فَأَسْكَنْتَهُ فِي الرِّضِّ ۚ وَإِنَّا عَلَىٰ ذَهَابٍ بِهَا لَقَادِرُونَ ۖ فَاشْتَأْنَا لَكُمْ بِهِ جَنَّتٍ مِّنْ نَّجِيلٍ ۚ وَاعْتَابِكُمْ فِيهَا فَوَاكِهُ كَثِيرٌ ۚ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ۚ وَشَجَرَةً تَخْرُجُ مِنْ طُورِ سَيْنَاءَ تَنْبُتُ بِالدَّهْنِ وَصِجِّ الْإِبْرَةِ ۚ وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً ۚ نُسْقِيكُمْ مِمَّا فِي بُطُونِهَا وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ كَثِيرٌ ۚ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ۚ وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفَالِكِ تَحْمِلُونَ ۗ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ عِزَّةٌ ۚ فَلَا تَتَّبِعُونَ ۚ فَقَالَ الْهٰٓؤُلَاءِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن قَوْمِهِ مَا هٰذَآ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُرِيدُ أَن يَتَفَضَّلَ عَلَيْكُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَنَزَّلَ عَلَيْكُمْ مَائِدًا مِّنَ السَّمَاءِ لَ تَكْفُرُ ۚ إِن هُوَ إِلَّا رَجُلٌ ۖ يُرِيدُ بِكُمْ كَيْدًا ۚ فَاتَّبَعُوهُ ۖ فَهَبْ لَهُمْ فِي ذٰلِكَ ۖ قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كُنْتُ بِنَاءً ۚ فَوَحَيْنَا إِلَيْهِ أَن اصْنَعِ الْفَالِكَ

మేము మీపై (ఆకాశంలో) ఏడు మార్గాలు నిర్మించాము. సృష్టినిర్మాణం మాకు తెలియని పని కాదు. ఆకాశం నుంచి మేము లెక్క ప్రకారం ఒక నిర్ణీత పరిమాణంలో నీటిని దించి భూమిపై నిలువ చేస్తున్నాము. దాన్ని మేము తలచిన విధంగా అదృశ్యం కూడా చేయగలం. ఆ నీటితో మీకోసం ఖర్జూరం, ద్రాక్ష తోటలను ఉత్పత్తి చేస్తున్నాం. ఆ తోటలలో మీకోసం ఎన్నో మధురమైన పండ్లున్నాయి. వాటిని మీరు తింటున్నారు. సీనాయి కొండపై పెరిగే (ఆలివ్) వృక్షాన్ని కూడా మేమే ఉనికిలోకి తెచ్చాము. అందులో చమురు ఉంది; తినేవారికి రుచికరమైన పదార్థం కూడా ఉంది. (17-20)

పశువుల్లో కూడా మీకోసం మంచి గుణపాఠం ఉంది. మేము, వాటి కడుపులలో నుంచి ఒక పదార్థాన్ని (అంటే పాలను) మీకు త్రాగడానికి ప్రసాదిస్తున్నాం. వాటి వల్ల మీకు ఇతర ప్రయోజనాలు కూడా ఎన్నో ఉన్నాయి. మీరు వాటి (మాంసం)ని తింటారు. పశువులను, పడవలను వాహనాలుగా కూడా ఉపయోగిస్తారు. (21-22)

మేము నూహాని అతని జాతిప్రజల దగ్గరకు పంపాము. అతను వారితో "నాజాతి ప్రజలారా! ఏకైక దేవుణ్ణి ఆరాధించండి. ఆయన తప్ప మీకు మరో ఆరాధ్యుడు లేడు. మీరు (దేవునికి) భయపడరా?" అని అన్నాడు. (23)

అతని జాతిలో సత్యాన్ని విశ్వసించడానికి నిరాకరించిన నాయకులు (ప్రజల్ని పెడదారి పట్టిస్తూ) ఇలా అన్నారు: "ఈ మనిషి మీలాంటి మానవమాత్రుడే. అంతకు మించి మరేమీ కాదు. అతను మీమీద ఆధిక్యత పొందాలని చూస్తున్నాడు. దేవుడు (మన హితబోధ కోసం) ఎవరినైనా పంపదలచుకుంటే దైవదూతలను పంపేవాడు. (మానవులు ప్రవక్తలుగా వచ్చినట్లు) మేము మా తాతముత్తల కాలం నుంచి ఎన్నడూ వినలేదు. ఇతనికేదో పిచ్చిపట్టింది. కాస్త వేచిచూడండి (పిచ్చి వదలుతుందేమో)"(24-25)

జీవకణాలలోని డి.యన్.ఎ. పోగులు కలిపితే, అది కోటానుకోట్ల మైళ్ళు చుట్టుకొలత కలిగిన మన సూర్యకుటుంబాన్నే చుట్టివేస్తుందట!

"ఆయన అనుక్షణం సృష్టికి సంబంధించిన ఏదో ఒక అద్భుత కార్యంలో నిమగ్నుడూ ఉంటాడు. కనుక (మానవులారా!) మీరు మీ ప్రభువులో ఉన్న ఏ సృజనాత్మక లక్షణాలను నిరాకరించగలరు?" (ఖుర్ఆన్- 55:29,30)

بَاعِبُنَا وَمَنْحِبْنَا وَإِذَا جَاءَ أَحْرُنَا وَقَارَ النَّوْمُ فَاسْأَلِكْ فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ إِنْتَبَىٰ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ مِنْهُمْ ۗ وَلَا تَحْطَبُنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا ۗ إِنَّهُمْ مُّعْرِضُونَ ۗ وَإِذَا اسْتَوَيْتَ أَنْتَ وَمَنْ مَعَكَ عَلَى الْفَلَكَ فَغَلِّ الْحَمْدَ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَنَا مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۗ وَقُلْ رَبِّ انزِلْنِي مُنزَلًا مُبْرَكًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْمُنزِلِينَ ۗ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ۗ ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَوْمًا آخَرِينَ ۗ فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ ۗ أَفَلَا تَتَّقُونَ ۗ وَقَالَ الْمَلَائِكَةُ لِقَوْمِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَالْخَيْرَةَ وَاتَّخَذُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا مَالَهُمْ إِلَّا بَشَرًا مِثْلَكُم ۗ يَا كُلُّ فِرْعَوْنَ وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَمِمَّا كَانُوا يَعْلَمُونَ ۗ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ۗ وَجَعَلْنَا ابْنَ مَرْيَمَ وَإِسْمَاعِيلَ آلَ رَبْوَةٍ ذَاتِ قَرَارٍ وَمَعِينٍ ۗ يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ كَلِّمْ أَهْلَ الْبَيْتِ

చివరికి నూహ్ (విసిగిపోయి) “ప్రభూ! వీరు నన్ను తిరస్కరించారు. ఇక నీవే నాకు సహాయం చేయాలి” అని ప్రార్థించాడు. (26)

అప్పుడు మేమిలా సూచించాము: “మా పర్యవేక్షణలో మా సూచన ప్రకారం ఒక ఓడ నిర్మించుకో. మా ఆజ్ఞతో కుంపటి పొంగిపొరగానే ప్రాణులలో ప్రతి జాతికి చెందిన ఒక్కొక్క జంటను తీసుకొని ఓడలోకి ఎక్కు. నీ భార్యాపిల్లల్ని కూడా వెంటబెట్టుకో. అయితే (శిక్షకు గురైపోతారని) ముందే మేము నిర్ణయించిన వారిని ఓడలో ఎక్కించుకో వద్దు. దుర్మార్గుల్ని గురించి నా దగ్గర ఏమీ మాట్లాడకూడదు. వారిప్పుడు మునిగిపో నున్నారు. నీవు నీ సహచరులతో పాటు ఓడలోకి ఎక్కిన తర్వాత ‘మమ్మల్ని దుర్మార్గుల బారినండి కాపాడిన దేవునికి కృతజ్ఞతలు’ అని చెప్పు. ‘ప్రభూ! నన్ను శుభప్రదేశంలో దించు. నీవెంతో మంచిచోటు ప్రసాదించేవాడవు’ అని కూడా వేడుకో.” (27-29)

ఈ గాధలో గొప్ప సూచనలు (నిదర్శనాలు) ఉన్నాయి. మేము (మానవుల్ని కష్ట సుఖాలు, లాభనష్టాల ద్వారా) పరీక్షకు గురిచేస్తూనే ఉంటాము. (30)

వారి తర్వాత మేము మరోజాతిని రంగంలోకి తెచ్చాం. వారి దగ్గరకు వారినుండే ఒకడ్ని ప్రవక్తగా చేసిపంపాము. అతను “దేవుడ్ని ఆరాధించండి. ఆయన తప్ప మీకు మరో ఆరాధ్యుడు లేడు. మీరు (దేవునికి) భయపడరా?” అన్నాడు. (31-32)

అతని జాతిపెద్దలు అవిశ్వాసులై పరలోక సంభవాన్ని తిరస్కరించారు. ప్రపంచ జీవితంలో వారిని మేము (ఏలోటూ లేకుండా) సుఖంగా ఉంచాం. (దానికి) వారు (మా పట్ల కృతజ్ఞులై ఉండటానికి బదులు మా ప్రవక్తను ధిక్కరిస్తూ) ఇలా అన్నారు:

“ఈ వ్యక్తి మీలాంటి మానవుడే తప్ప మరేమీ కాదు. మీరు తినేది, త్రాగేదే ఇతనూ తింటున్నాడు, త్రాగుతున్నాడు. అలాంటి ఒక మానవమాత్రుడికి విధేయులై పోతే మీరు చాలా నష్టపోతారు. మనం చనిపోయి, మట్టిలో కలిసి ఎముకల గూడుగా మారిన తరువాత మళ్ళీ బ్రతికించి లేపబడతామట! అసంభవం. మనకు చేస్తున్న ఈ వాగ్దానం నెరవేరేది కాదు. జీవితం అంటే మరేమీ కాదు. ఈ ప్రపంచ జీవితమే జీవితం. ఇక్కడే మనం చావాలి, ఇక్కడే బ్రతకాలి మనం (మళ్ళీ బ్రతికించి) లేపబడే ప్రసక్తే లేదు.

الَّذِينَ آمَنُوا وَتَحِبُّوا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ۗ إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا وَمَا نَحْنُ لَهُ بِمُؤْمِنِينَ ۗ قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كُنْتُ بَدُؤْتُ ۗ قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ لَيُصْبِحُنَّ نَادِيَةً ۗ فَآخَذْتَهُمُ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنَاهُمْ غُتَاتٍ ۗ فَعَدَا الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ۗ ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَوْمًا آخَرِينَ ۗ مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ ۗ ثُمَّ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا تَتْرَاءَ كُلَّمَا جَاءَ أُمَّةً رُسُولُهَا كَذَّبُوهُ فَاتَّبَعْنَا بَعْضَهُمْ بَعْضًا وَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ ۗ فَعَدَا الْقَوْمَ لَا يُؤْمِنُونَ ۗ ثُمَّ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ وَأَخَاهُ هَارُونَ ۗ هَارُونَ وَبِأَيَّتِنَا وَسُلْطِينَ مُبِينِينَ ۗ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا عَالِينَ ۗ فَقَالُوا إِنَّا نُنُوحُونَ لِبَشَرَيْنِ مِثْلِنَا وَقَوْمُهُمَا لَنَا عُثُلُونَ ۗ فَكَلَّمَ بُوهُمَا فَكَانُوا مِنَ الْمُهْلَكِينَ ۗ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ۗ وَجَعَلْنَا ابْنَ مَرْيَمَ وَإِسْمَاعِيلَ آلَ رَبْوَةٍ ذَاتِ قَرَارٍ وَمَعِينٍ ۗ يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ كَلِّمْ أَهْلَ الْبَيْتِ

ఇతను దేవుని పేరుతో అభూతకల్పనలు ప్రచారం చేస్తున్నాడు. కనుక మనం ఇతడ్ని ఎన్నటికీ నమ్మకూడదు.” (33-38)

చివరికి ఆ ప్రవక్త (విసిగిపోయి) “ప్రభూ! వీరు నన్ను తిరస్కరించారు. ఇక నీవే నాకు సహాయం చేయాలి” అన్నాడు. దానికి జవాబుగా “వారు తమ అకృత్యాల పట్ల పశ్చాత్తాపం చెందే దినం ఎంతో దూరం లేదు” అని చెప్పబడింది. (39-40)

చివరికి సత్యప్రాదిపదికపై ఓ భయంకరమైన విస్ఫోటం వారిపై వచ్చిపడింది. మేము వారిని చెత్తాచెదారంగా మార్చి విసరివేశాం...కనుక దుర్మార్గులారా! దూరంగా ఉండండి!! (41)

వారి తర్వాత మేము మరికొన్ని జాతుల్ని ఉద్ధరించాం. (వాటిలో) ఏ జాతీ దాని నిర్ణీత కాలానికి ముందుగా పోవడంగాని, ఆ తర్వాత నిలిచి ఉండటంగాని జరగలేదు. మేము ప్రవక్తలను ఒకరి తర్వాత ఒకరిని వరుసగా పంపుతూ వచ్చాం. ఏదైనా జాతి దగ్గరకు దాని ప్రవక్త వచ్చినప్పుడు ఆ జాతిప్రజలు అతడ్ని తిరస్కరించేవారు. మేము కూడా అలాంటి జాతులను ఒకదాని తర్వాత ఒకటి వరుసగా అంతమొందిస్తూ చివరికి వాటిని గాధలుగా మార్చివేశాం... విశ్వసించనివారి నాశనం గాను! (42-44)

ఆతర్వాత మేము మూసాకు, అతని సోదరుడు హారూన్ కు సూచనలు, స్పష్టమైన నిదర్శనాలు ఇచ్చి ఫిరోన్, అతని అధికారుల దగ్గరకు పంపాము. అయితే ఫిరోన్, అతని అధికారులు గర్వపోతులయిపోయారు. వారసలు మహా తలబిరుసు మనుషులు. “మనలాంటి మానవమాత్రులిద్దరిని మనం నమ్మాలా? అదీగాక వారి జాతి ప్రజలు మనకు కట్టుబానిసలు” అన్నారు వారు. ఇలా వారా ఇద్దర్నీ తిరస్కరించి, నాశనమయ్యే వారిలో చేరిపోయారు. ప్రజలు సన్మార్గం తెలుసుకోవడానికి మేము మూసాకు దివ్యగ్రంథం ప్రసాదించాము. (45-49)

మర్యం కుమారుడ్ని, అతని తల్లిని మేము (దేవుని శక్తి) సూచనగా చేశాం. వారిద్దర్నీ నీటిబుగ్గలతో పాటు సకల సౌకర్యాలున్న ఒక ఎత్తయిన, చదునైన ప్రదేశంలో ఆశ్రయం కల్పించాం. (50)

الطَّيِّبَاتِ وَعَمَلُوا صَالِحًا لِأَيِّ مِمَّا تَعْمَلُونَ عَلَيْهِمْ ۖ وَإِنَّ هُدًى آتَيْنَاهُمْ وَأَنَّا رَبُّكُمْ فَاتَّقُوا ۖ
فَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُبُرًا كُلَّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُوا ۖ فَذَرَهُمْ فِي عَمْرِهِمْ حَتَّىٰ حِينٍ ۖ أَكْجَسُونَ
أَنفُسَهُمْ فِيهِ مِنْ مَلَائِكَةٍ وَبَيْنَهُمْ نَسَارٌ لَّهُمْ فِي النَّجْوَاتِ ۖ بَلْ لَا يَشْعُرُونَ ۖ إِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِنْ حَشِيَّتِهِ
رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ ۖ وَالَّذِينَ هُمْ يَأْتِيهِمْ كِرَامًا يَوْمِيئًا ۖ وَالَّذِينَ هُمْ يُؤْتُونَ مَا
آتَاوْا وَقُلُوبُهُمْ وَجَلَةٌ لَّهُمْ ۖ أَلَيْسَ لِكُلِّ أُمَّةٍ رَجُوعٌ ۖ أُولَٰئِكَ يُسْرِعُونَ فِي النَّجْوَاتِ ۖ لَهُمْ لَهَا سُبُقُونَ ۖ وَلَا
تُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ۖ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الَّذِينَ يُعْتَابُونَ ۖ بَلْ قَالُوا هُمْ فِي عَمْرِهِمْ مِنْ
هُدًى وَأَنفُسَهُمْ أَعْمَالٌ ۖ فَمِنْ ذُرِّيَّتِهِمْ لَهَا عَمَلُونَ ۖ حَتَّىٰ إِذَا أَخَذْنَا مُتْرَفِيهِم بِالْعَذَابِ إِذِ هُمْ يُجْرُونَ ۖ

“ప్రవక్తలారా! పరిశుద్ధ పదార్థాలు⁴ తింటూ సత్కార్యాలు చేస్తూ ఉండండి. మీరు చేసేదంతా నాకు తెలుసు. మీ సమాజమంతా ఒకే (ధర్మానికి చెందిన) సమాజం. నేను మీ ప్రభువును. కనుక మీరు నాకు మాత్రమే భయపడాలి” (అని చెప్పాం). (51-52)

అయితే ఆ తరువాత ప్రజలు తమ ధర్మాన్ని చీల్చుకొని విభిన్న వర్గాలుగా విడిపోయారు. ప్రతివర్గం తన దగ్గరున్నదానిలో తలమునకలైఉంది. సరే వదిలెయ్యి వారిని వారి మానాన. ఓ నిర్ణీత సమయం వరకు ఏమరుపాటులోనే పడివుండని. (53-54)

మేము వారికి సంతానం, సిరిసంపదలిచ్చి సహాయం చేస్తుంటే, అదేపనిగా మేము తమకు మేళ్ళు చేకూర్చుతున్నామని భావిస్తున్నారా వారు? కాదు. అసలు విషయం వారు గ్రహించడం లేదు. తమ ప్రభువు పట్ల భయభక్తులు కలవారే మేళ్ళ వైపు (అంటే స్వర్గసౌఖ్యాలకు కారణమయ్యే సత్కార్యాలవైపు) పరుగిడుతూ వాటిని పొందుతారు. వారు తమ ప్రభువు పంపిన సూక్తుల్ని, ఆయన సూచనల్ని విశ్వసిస్తారు. తమ ప్రభువుకు ఎవరినీ సాటి కల్పించరు. వారు ఏది చేసినా తాము (ఓరోజు) తమ ప్రభువు దగ్గరకు పోవలసిఉందన్న భావనతో భయపడుతూ చేస్తారు. (55-61)

మేము ఏ మనిషిపైనా అతని శక్తికి మించిన భారం వేయము. మాదగ్గర ఒక గ్రంథం ఉంది. అందులో (ప్రతి ఒక్కరి స్థితిగతుల్ని గురించి) వాస్తవిక విషయాలన్నీ ఉన్నాయి. కనుక ఎవరికీ ఎలాంటి అన్యాయం జరిగే ప్రసక్తి లేదు. (62)

కాని ఈ విషయం గురించి వారు ఏమరుపాటులో పడిపోయారు. అంచేత వారి ఆచరణ దీనికి భిన్నంగా ఉంది. మేము వారిలో భోగభాగాగ్యల్లో మునిగితేలుతున్నవారిని పట్టుకునేదాకా వారు (దారికి రాకుండా) ఆ పనులే చేస్తుంటారు. చివరికి మాకు పట్టుబడిపోగానే వారు ఏడ్పులు, పెడబొబ్బలు పెట్టడం మొదలెట్టారు. (63-64)

4. ఒకవైపు నమాజ్, రోజా, జకాత్, హజ్ లాంటి పుణ్యకార్యాలు చేస్తూ మరోవైపు అక్రమ పద్ధతుల ద్వారా ధనార్జన చేసి సుఖాలు అనుభవించడం ధర్మపరాయణత అన్నించుకోదు.

ప్రవక్త ప్రవచనం: “ఒక వ్యక్తి సుదూర ప్రయాణం చేసి దుమ్ము ధూళి కొట్టుకొని వస్తాడు. అతను ఆకాశం వైపు చేతులెత్తి ప్రభూ! ప్రభూ! అంటూ ప్రార్థిస్తాడు. కాని అతను తిన్నది అధర్మమైన తిండి, అతను కట్టుకున్నది అధర్మ వస్త్రాలు, అతని శరీరం అక్రమ సంపాదనతో పాపించబడింది. అలాంటప్పుడు అతని ప్రార్థన ఎలా స్వీకరించబడుతుంది?” (ముస్లిం, తిర్మిజి)

لَا تَجْرُوا بِالْيَوْمَةِ إِنَّا كُنَّا مُتَصِرُونَ ۖ قَدْ كَانَتْ آيَاتِي تُنذِرُكُمْ فَكُنْتُمْ عَلَىٰ آعْقَابِكُمْ تُنكصُونَ ۖ
مُسْتَكْبِرِينَ فِيهِ سِيمًا تَهْجُرُونَ ۖ أَفَلَمْ يَدَّبَّرُوا الْقَوْلَ أَمْ جَاءَهُمْ مَا لَمْ يَأْتِ آبَاءَهُمْ الْأَوَّلِينَ ۖ
أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا رَسُولَهُمْ فَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ۖ أَمْ يَقُولُونَ بِهِ جِنَّةٌ ۖ بَلْ جَاءَهُم بِالْحَقِّ وَآكَرَّهُمْ
بِالْحَقِّ كُرْهُونَ ۖ وَلَوْ اتَّبَعَ الْحَقُّ أَهْوَاءَهُمْ لَفَسَدَتِ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ ۖ بَلْ أَتَيْنَهُمْ بِذِكْرِهِمْ

ఇక మీ ఏడ్పులు, పెడబొబ్బలు ఆపేయండి. మీరు ఎంత ఏడ్చి మొత్తుకున్నా మా నుండి మీకు ఎలాంటి సహాయం లభించదు. నా సూక్తులు వినిస్తుంటే మీరు ముఖం తిప్పుకొని వెళ్ళిపోయేవారు. అహంకారంతో వాటిని ఖాతరు చేసేవారు కాదు. కట్టుకధలతో, వ్యర్థ ప్రలాపాలతో కాలం వెళ్ళబుచ్చేవారు. (65-67)

వారు ఈ వాణిని గురించి (ఎప్పుడైనా) ప్రశాంతంగా ఆలోచించారా? లేక వారి పూర్వీకుల దగ్గరకు రానటువంటి కొత్త విషయం ఏదైనా అతను తీసుకొచ్చాడా? లేక వారు తమ ప్రవక్తను గురించే అసలు ఎరగరా అతణ్ణి నిరాకరించడానికి? లేక వారతణ్ణి పిచ్చివాడని భావిస్తున్నారా? ఇవేమీ కాదు. అతను సత్యాన్ని తీసుకొచ్చాడు. అది వారిలో అనేక మందికి మింగుడు పడటం లేదు. (68-70)

ఒకవేళ సత్యం వారి మనోవాంఛలకు అనుగుణంగా పనిచేస్తుంటే భూమ్యాకాశాలు, వాటిలో ఉన్న సృష్టిరాసుల వ్యవస్థ అంతా చిన్నాభిన్నమయి పోయేది... కాదు, మేము వారి వద్దకు వారి ప్రస్తావనే తీసుకొచ్చాం. కాని వారు తమ ప్రస్తావన పట్టే విముఖులైపోతున్నారు. (71)

5. ఇక్కడ వారి ప్రస్తావన అంటే మానవుల జీవిత విధానానికి సంబంధించిన విషయాలని అర్థం. మానవులు ఈ ప్రపంచంలో ప్రశాంత జీవితం గడపాలంటే సమంజసమైన, సముచితమైన, న్యాయమైన, నిష్పాక్షికమైన, సమగ్రమైన ఒక సామాజిక వ్యవస్థ (Social Order) ఎంతో అవసరం. భాష, వర్ణం, వర్గం, మతం, జాతి, తెగ, కులం, ప్రాంతం, దేశం మొదలైన ప్రాతిపదికలపై ఏర్పడే దురభిమానాలతో, ఇతర బలహీనలతో సతమతమయ్యే మానవులు తమంతట తాము ఇలాంటి “సవ్యవస్థ”ను నిర్మించుకోలేరు. మానవుల్లో ఎంత నీతిమంతులు, నిష్పక్షపాతకులై ఉన్నప్పటికీ వారు అందరికీ న్యాయం చేకూర్చగల ఇలాంటి సామాజిక వ్యవస్థను నిర్మించలేరు. దాన్ని మానవుల సృష్టికర్త, సర్వజ్ఞుడు, సర్వశక్తిమంతుడు, ప్రభువు, పోషకుడు అయిన దేవుడు మాత్రమే నిర్మించగలడు. ఆయన మాత్రమే ఇలాంటి వ్యవస్థ ద్వారా మానవుల్ని అదుపు చేస్తూ ప్రపంచంలో శాంతి సుస్థిరతలు, నీతి న్యాయాలను నెలకొల్పగలడు.

మన మెదడు కేంద్రనాడిమండల వ్యవస్థ ద్వారా మన శరీరాన్ని, అవయవాల్ని కంట్రోల్ చేస్తూ మన ఆరోగ్యానికి, మన కార్యకలాపాల సక్రమ నిర్వహణకు ఎలా దోహదపడుతున్నదో, దేవుడు కూడా తాను నిర్ణయించిన “ఏకదైవారాధనా విధానం” (అంటే ఇస్లాం) ద్వారా మానవుల్ని కంట్రోల్ చేస్తూ వారి పరస్పర సంబంధాలకు, శాంతియుతమైన జీవితానికి దోహదపడతాడు. అంతేకాదు, ఈ విధానం ద్వారా మానవుడు పరలోకంలో దేవుని ప్రసన్నత, శాశ్వత స్వర్గసౌఖ్యాలకు కూడా అర్హుడవుతాడు. ఇలాంటి జీవనవిధానాన్ని, సామాజిక వ్యవస్థను, దైవధర్మాన్ని మానవుడు త్రోసి పుచ్చుతున్నాడంటే, అతను తనకు శ్రేయస్కరమయిన సొంత జీవిత విధానానికే తూట్లు పొడిచి ఇహలోకంలో అశాంతిని, పరలోకంలో నరక యాతనలను చేజేతులా కొని తెచ్చుకుంటున్నాడన్న మాట. (దీంతో పాటు 21:10 సూక్తి కూడా చూడండి.)

فَمَنْ عَنْ ذِكْرِهِمْ مُعْرِضُونَ ۖ أَمْ لَسْتَ لَهُمْ حَرْجًا فَحَرَبَ رَبِّكَ حَبِيرٌ ۖ وَهُوَ خَيْرُ الرَّزَاقِينَ ۝ وَإِنَّا لَنُنزِّلُ سُلَيْمًا ۖ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝ وَإِنَّا لَنُبَوِّئُنَّ بِالْآخِرَةِ عَيْنَ الصَّاطِئِ لَنُكَيِّبُنَّ ۖ وَلَوْ رَحِمْنَاهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِمْ مِنْ ضُرِّ لَلْجُنَّ فِي طَعْنِ الرَّحْمَنِ يَعْجُونَ ۖ وَلَقَدْ أَخَذْنَا لَهُمْ بَالَعَدَابِ فَمَا اسْتَكْبَرُوا لِيَعْلَمُوا وَمَا يَتَصَدَّقُونَ ۖ كَذَّبَتْ إِدَا فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَابًا ذَا عَذَابٍ مُدْتَمِرًا ۖ إِذَا هُمْ فِيهِ مُبَسُوتُونَ ۖ وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَ لَكُمْ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ ۖ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ۖ وَهُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ ۖ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ۖ وَهُوَ الَّذِي يُعْجِبُ وَيُيَبِّتُ وَلَهُ اخْتِلَافُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ ۖ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۖ بَلْ قَالُوا مِثْلَ مَا قَالَ الْأَوَّلُونَ ۖ قَالُوا إِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا ۖ إِنَّا كَبُوعٌ ۖ لَقَدْ وَعَدْنَا نَحْنُ وَآبَاؤُنَا هَذَا مِنْ قَبْلُ ۖ إِن هَذَا إِلَّا آسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ۖ قُلْ لَعَلَّ الْأَرْضَ وَمَنْ فِيهَا إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۖ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ۖ قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ ۖ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ۖ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا

నీవు వారిని ఏదైనా ప్రతిఫలం అడుగుతున్నావా? నీకు నీప్రభువు ప్రసాదించినదే శ్రేష్ఠమైనది. ఆయనే మంచి ఉపాధిప్రదాత. నీవసలు వారిని సన్మార్గం వైపు పిలుస్తున్నావుగాని, పరలోకాన్ని విశ్వసించనివారు సన్మార్గం తప్పి నడవగోరుతున్నారు. (72-74)

మేము దయదలచి వారిపై వచ్చిపడిన ఆపదను గనక దూరం చేస్తే, వారు (మాపట్ల కృతజ్ఞులయి ఉండటానికి బదులు) తలబిరుసుతో మరింత దారితప్పి నడుస్తారు. మేము వారిని ఆపదకు గురిచేసినా వారు తమ ప్రభువుకు లొంగలేదు; ఆయన్ని దీనంగా వేడుకోలేదు. చివరికి మేము వారికి కఠిన శిక్ష విధించగానే వారి పరిస్థితి ఎలా మారుతుందో చూడు... వారు ఒక్కసారిగా అన్ని వైపుల నుండి నిరాశా నిస్పృహలకు లోనైపోతారు. (75-77)

మీకు వినే, చూసే శక్తులతోపాటు అలోచించేందుకు హృదయమిచ్చినవాడు దేవుడే కదా! కాని మీరు ఆయనకు చాలా తక్కువ కృతజ్ఞత చూపుతున్నారు. ఆయనే మిమ్మల్ని ధరణిలో వ్యాపింపజేశాడు. చివరికి ఆయన దగ్గరికే మీరు పోవలసిఉంది. మీకు జీవన్మరణాలు కలిగిస్తున్నవాడు ఆయనే. రేయింబవళ్ళ చక్రభ్రమణానికి కూడా ఆయనే మూలకారకుడు. ఈ విషయాలను మీరు అర్థంచేసుకోరా? (78-80)

వారు తమ పూర్వీకుల్లాగానే ఇలా అంటున్నారు: “మనం చనిపోయి మట్టిలో మట్టయి ఎముకల గూడుగా మారిపోయాక మళ్ళీ బ్రతికించి లేపడమంటూ జరుగుతుందా? ఇలాంటి వాగ్దానాలు మనం చాలా విన్నాలే. పూర్వం మన తాతమత్తాతలు కూడా విన్నారు. ఇవన్నీ పూర్వీకుల పుక్కిటిపురాణాలు మాత్రమే.” (81-83)

(సరే) “ఈ భూమి, ఇందులో ఉన్నదంతా ఎవరిదో చెప్పండి, మీకు తెలిస్తే?” అని అడుగు. వారు ఇవన్నీ దేవునివే అని తప్పకుండా అంటారు. “అయితే మీరు స్పృహలోకి ఎందుకు రారు?” అని అడుగు. (సరే) “సప్తాకాశాలకు, మహోన్నత సింహాసనానికి యజమాని ఎవర?” అడుగు. వారు దేవుడే అని తప్పక అంటారు. “అలాంటప్పుడు మీరు (ఆ దేవునికి) ఎందుకు భయపడర?” అడుగు. (84-87)

تَتَّقُونَ ۖ قُلْ مَنْ بَدَّلَهُ لَكَوْتُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ ۖ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۖ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ فَأَنَّى تُسْحَرُونَ ۖ بَلْ أَتَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ۖ مَا اتَّخَذَ اللَّهُ مِنْ وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنْ إِلَهٍ إِذَا أَذْهَبَ كُلَّ إِلَهٍ مِمَّا خَلَقَ وَلَعَلَّ لِبَعْضِهِمْ عَلَىٰ بَعْضٍ سُبْحَنَ اللَّهِ عَمَّا يَصِفُونَ ۖ عَلِيمِ الْغَيْبِ وَ الشَّهَادَةِ فَتَعْلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ۖ قُلْ رَبِّ إِنَّمَا نُرِي بِرَبِّي مَا يُوعَدُونَ ۖ رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۖ وَإِنَّا عَلَىٰ أَنْ نُرِيكَ مَا نَعْلَمُهُمْ لَقَادِرُونَ ۖ إِذْ دَعَا بِالنَّبِيِّ هِيَ أَحْسَنُ النَّبِيَّةِ ۖ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَصِفُونَ ۖ وَ قُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيْطَانِ ۖ وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِي ۖ كَذَّبَتْ إِدَا إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ ۖ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ ۖ كَلَّا ۖ إِنَّمَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَاءِهَا يَجْهَرُ بِرَبِّهِ ۖ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ۖ فَإِذَا نَفَخَ فِي الصُّورِ ۖ فَلَا أَنسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَلَا يَتَسَاءَلُونَ ۖ فَمَنْ

(పోని, ఈ సృష్టివ్యవస్థలో) “ప్రతి వస్తువుపై పాలనాధికారం ఎవరికుందో చెప్పండి మీకు తెలిస్తే” అని వారినడుగు. (వారు తప్పక దేవునికే ఉందని చెబుతారు.) అలాగే “(మీకు) ఆశ్రయమిచ్చేవాడు ఒకడున్నాడు; ఆయనకు వ్యతిరేకంగా మరెవరూ (మీకు) ఆశ్రయమివ్వలేరు. అలాంటి శక్తిస్వరూపుడెవరు” అని అడుగు. దేవుడే అని వారు తప్పక అంటారు. “మరయితే మీరు ఎలా మోసపోతున్నారు” అడుగు. (88-89)

మేము సత్యాన్ని వారి ముందుంచాం. వారేమో అసత్యవాదులు. దేవుడు ఎవరినీ సంతానంగా చేసుకోలేదు. ఆయనతో పాటు మరేదేవుడూ లేడు. ఇతర దేవుళ్ళుంటే ప్రతి దేవుడూ తన సృష్టి తీసుకొని వేరైపోతాడు. తర్వాత వారంతా ఒకరిపై మరొకరు దాడికి దిగుతారు. దేవుడు వారి అభూతకల్పనలు అంటని పరిశుద్ధుడు; గోచర, అగోచరాలు ఎరిగినవాడు. వీరు ఆపాదిస్తున్న బహుదైవారాధనకు ఆయన ఎంతో అతీతుడు. (90-92)

ప్రవక్తా! ఇలా వేడుకో: “ప్రభూ! ఏ శిక్ష గురించి వారిని భయపెట్టడం జరుగుతున్నదో ఆ శిక్షను నేను బ్రతికుండగానే నీవు (వారిపైకి) తీసుకురావాలిస్తే, ప్రభూ! నన్నీ దుర్మార్గుల్లో చేర్చకు.” మేము (తలచుకుంటే) వారిని ఏవిషయమై హెచ్చరిస్తున్నామో ఆ విషయాన్ని నీ కళ్ళముందే తీసుకురాగలం. అంతటి శక్తి మాకుంది. (93-95)

ముహమ్మద్ (స)! చెడును అత్యంత శ్రేష్ఠమైన పద్ధతి ద్వారా నిర్మూలించు. నీ గురించి వారు కల్పిస్తున్న విషయాలేమిటో మాకు తెలుసు. (కనుక) ఇలా వేడుకో: “ప్రభూ! నేను దుష్టశక్తుల ప్రేరణ నుంచి నీశరణు కోరుతున్నాను. దుష్టశక్తులు నా దరి దాపులకు రావడమనే బెడద నుంచి కూడా నేను నీశరణు కోరుతున్నాను.” (96-98)

(వారు తమ అకృత్యాలు మానుకోరు.) చివరికి వారిలో ఎవరికైనా చావు మూడి నప్పుడు అతను (సశ్చాత్కాపంతో) “ప్రభూ! నేను వదలి వచ్చిన ప్రపంచానికి నన్ను మరో సారి పంపించు. నేనిప్పుడు (నా ప్రవర్తన మార్చుకొని) సత్కార్యాలు చేస్తాను” అంటాడు. అలా ఎన్నటికీ జరగదు. అతను పనికిమాలిన మాటలు వదరుతున్నాడు.

(చనిపోయిన) వారందరి వెనుక ఇప్పుడొక అడ్డుతెర ఉంది. పునరుత్థాన దినం దాకా వారా స్థితిలోనే ఉంటారు. తర్వాత శంఖం పూరించగానే వారి మధ్య ఎలాంటి

6. వివరాలకు 8:51 సూక్తి, దాని పాదసూచిక చూడండి

تَقَلَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝ وَمَنْ حَقَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ۝ تَلَقُّهُمْ وَأُجُوهُهُمُ النَّارُ وَهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ ۝ أَلَمْ تَكُنْ أَيْتِي تَتْلَىٰ عَلَيْهِمْ قُلُوبَهُمْ أَيَّامًا وَكَانَ قَوْمًا صَالِحِينَ ۝ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِن عُدْنَا فَإِنَّا ظَالِمُونَ ۝ قَالَ اخْسُوا فِيهَا وَلَا تُكَلِّمُون ۝ إِنَّهُ كَانَ قَرِيبًا مِّنْ عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّا أَفْغَرْنَا كُنَا وَارْسَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ۝ فَأَتَخَذَتْهُمُ سَعِيرًا حَتَّىٰ أَسْوَأَكُمْ ذِكْرِي وَأَنْتُمْ فِيهَا كَالِحُونَ ۝ إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا إِنَّهُمْ هُمُ الْقَائِلُونَ ۝ قُلْ كَمْ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ عَدَدَ سِنِينَ ۝ قَالُوا لَيْسَ لَنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمِ قَسْرَلِ الْعَادِينَ ۝ قُلْ إِن لَّيْسَ لَكُمُ إِلَّا قَلِيلٌ أَوْ لَوْلَا كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝ أَفَحَسِبْتُمْ أَننَا خَالِقُنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تَرْجَعُونَ ۝ قَعَلَىٰ اللَّهُ الْمَلِكِ

మైత్రీ-బాంధవ్యం ఉండదు. వారు పరస్పరం (మంచిసెబ్బరలు) విచారించుకోరు. అప్పుడు ఎవరి (కర్మల) త్రాసుపళ్ళాలు బరువుగా ఉంటాయో వారు కృతార్థులౌతారు. మరెవరి (కర్మల) త్రాసుపళ్ళాలు తేలికగా ఉంటాయో వారు ఆత్మ వివాళకులవుతారు. వారిక నరకంలో శాశ్వతంగా ఉంటారు. నరకాన్ని వారి ముఖచర్మాన్ని మాడ్చివేస్తుంది. దాంతో వారి పళ్ళు, దవడలు బయటికి వస్తాయి. (99-104)

“నా సూక్తులు వినించబడుతున్నప్పుడు వాటిని మీరు నిరాకరిస్తుండేవారు కదూ?” అప్పుడు వారిలా అంటారు: “ప్రభూ! మా దౌర్భాగ్యమే మా కొంప ముంచింది. మేము నిజంగా మార్గభ్రష్టులయి పోయాము. ప్రభూ! మమ్మల్ని ఇక్కడ్నుంచి తీసెయ్యి. ఆ తరువాత మేము మళ్ళీ తప్పచేస్తే దుర్మార్గులయి పోయినట్లే.” (105-107)

దానికి దేవుడిలా అంటాడు: “దూరంగా ఉండండి. అందులోనే పడి (మాడుతూ) ఉండండి. నాతో అసలు మాట్లాడకండి. నాభక్తులు కొందరు నన్ను వేడుకుంటూ ‘ప్రభూ! మేము విశ్వసించాము. మమ్మల్ని క్షమించు. మామీద దయచూపు. నీవు దయామయు లలో కెల్లా గొప్ప దయామయుడవు’ అని అంటున్నప్పుడు వారిని మీరు హేళనచేసే వారు. చివరికి ఈ వైఖరి నేను దేవుడనే విషయాన్ని కూడా మిమ్మల్ని మరిపింపజేసింది. అదిగాక మీరు (ఎల్లప్పుడూ) వారిని ఆట పట్టిస్తుండేవారు. వారు సహనం వహించి నందుకు ప్రతిఫలంగా నేనీ రోజు వారికి మోక్షం ప్రసాదిస్తున్నాను.” (108-111)

ఆ తరువాత దేవుడు వారిని “మీరు ప్రపంచంలో ఎంతకాలం ఉన్నారో చెప్పండి” అని అడుగుతాడు. దానికి వారు “ఒక రోజో, ఒక పూటో మేమక్కడ ఉండివుంటాం. లెక్కించే వారిని అడగండి” అని అంటారు.

అప్పుడు ఆయన ఇలా అంటాడు: “మీరక్కడ కొంతకాలం మాత్రమే ఉన్నారు. ఆనాడే మీరీ సంగతి గ్రహించి ఉంటే ఎంత బాగుండేది! మేము మిమ్మల్ని ఎలాంటి లక్ష్యం లేకుండా వృధాగా పుట్టించామని భావించారా? మీరు మా దగ్గరికి రావలసి ఉండదని అనుకున్నారా?” (112-115)

7. వివరాలకు 79:46 సూక్తి, దాని పాదసూచిక చూడండి.

الْحَقُّ لِلَّهِ وَالْأَهْوَرُّ لِلْعَرْشِ الْكَرِيمِ ۝ وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ ۝ وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ۝

దేవుడు మహాన్నతుడు, సర్వాధికారి, విశ్వసామ్రాజ్యాధినేత. ఆయన తప్ప మరే ఆరాధ్యుడు లేడు. ఆయన ప్రతిష్ఠాత్మక సింహాసనానికి అధిపతి. ఎలాంటి ప్రమాణం లేకపోయినా దేవునితో పాటు ఇతర (మిథ్యా)దైవాలను వేడుకునేవాడు (మా నుండి తప్పించుకొని ఎక్కడికీ పారిపోలేడు), అతని లెక్కపత్రం అతని ప్రభువు దగ్గర సిద్ధంగా ఉంది. అలాంటి తిరస్కారులు ఎన్నటికీ మోక్షం పొందలేరు. (116-117)

ముహమ్మద్ (స)! ఈవిధంగా నన్ను వేడుకో: “ప్రభూ! నన్ను క్షమించు, నామీద దయచూపు. నీవు దయామయులలో కెల్లా గొప్ప దయామయుడవు.” (118)

అవతరణ: మదీనా **24. నూర్ (జ్యోతి)** **సూక్తులు: 64**

ఈ అధ్యాయంలో శిక్షాస్మృతి, సామాజిక విషయాలు, నైతిక నియమావళి, ముస్లింల పరస్పర సంబంధాలను గురించి అనేక ఆదేశాలు ఇవ్వబడ్డాయి. అమాయక స్త్రీలపై నీలాపనిందలు మోపిన కపటవిశ్వాసుల్ని మందలించడం కూడా జరిగింది. శీలవతులపై మోపబడే అపనిందలను గురించిన గాలివార్తలు విని వాస్తవ పరిస్థితి తెలుసుకోకుండా హద్దుమీరిన అనుమానాలకు పోకూడదని ప్రజలను హెచ్చరించడం కూడా జరిగింది.

ఇది హి.శ. 5వ ఏట షాబాన్ 6వ తేదీన జరిగిన ‘బనీ ముస్తలిఖ్’ దండయాత్ర తర్వాత హి.శ. 6వ ఏట ద్వితీయార్ధంలో అవతరించినట్లు తెలుస్తోంది. ఇందులో బనీ ముస్తలిఖ్ యుద్ధం తర్వాత జరిగిన సంఘటన గురించే ఎక్కువగా ప్రస్తావించబడింది. కనుక వాటి పూర్వపరాలను గురించి తెలుసుకోవడం చాలా అవసరం.

ఎన్ని అమాంతరాలు ఎదురైనా బదర్ యుద్ధం నుండి అహ్మద్ యుద్ధం వరకు ఇస్లాంకు లభించిన విజయాలు చూసిన బహుదైవారాధకులు, యూదులు, కపట విశ్వాసులు ఇక ముస్లింలను సెనిక శక్తితో, ఆయుధాలతో ప్రతిఘటించడం సాధ్యం కాదని గ్రహించారు. యావత్తు అరేబియాలో ఇస్లాం ఇంతటి అజేయశక్తిగా ఎదిగిపోవడానికి, అతివేగంగా విస్తరించడానికి కారణం ముస్లింల సంఖ్యగాని, వారి ఆయుధ సంపత్తిగాని, ఆర్థిక స్తోమతగాని ఎంతమాత్రం కాదు.

జనసంఖ్య విషయానికి వస్తే అప్పుడు యావత్తు అరేబియా జనాభాలో వారు ఒక్క శాతం కూడా లేరు. అదిగాకుండా వారి సైనిక సంఖ్యకు తగినట్లు ఆయుధ సంపత్తి కూడా లేదు. ఆర్థికంగా వారు ఎంతో వెనకబడి ఉన్నారు. చాలీచాలని తిండితో నకనక లాడుతూ, ఒక్కోసారి పస్తలతో గడుపుతుండేవారు. ముస్లింల విజయ పరంపరలకు మూలకారణం ఇస్లాం ధర్మం పట్ల వారి అచంచల విశ్వాసంతో పాటు, మచ్చలేని అత్యున్నత సుగుణసంపత్తి మాత్రమే. ఈ నైతిక, ఆధ్యాత్మికాయుధమే వారిని ప్రగతి శిఖరాలకు చేర్చుతోంది.

ఈవాస్తవం ఇస్లాంవ్యతిరేక శక్తులక్కూడా తెలుసు. కాని సాధారణంగా దుర్జనులు సజ్జనుల ప్రగతి విజయాలకు కారణభూతమైన సద్గుణసంపత్తిని అలవరచుకోవడానికి బదులు, సజ్జనుల్లో కూడా తమ దుర్గుణాలు, దుర్లక్షణాలను వ్యాపింపజేయడానికి ప్రయత్నిస్తారు. అది సాధ్యంకాని పక్షంలో సజ్జనుల సద్గుణసంపత్తి, నీతిసడవడికల్ని ప్రజల్లో సందేహస్పందం చేయడానికి వారిపై అపనిందలు మోపడానికి ప్రయత్నిస్తారు. ఇస్లాంవ్యతిరేక శక్తులు కూడా ముస్లింలను ఇప్పుడు సాయుధపోరాటం ద్వారా ఎదిరించలేక వారి సచ్చీలంపై బురద చల్లడానికి పాల్పడ్డారు. ఈ నిర్వాణాన్ని బయటి శత్రువులకన్నా అంతర్గత శత్రువులైన కపటవిశ్వాసులే బాగా నిర్వహించగలుగుతారు. అంచేత వారే ఈ కుచేష్టల కోసం రంగంలోకి దిగారు.

అరేబియాలో పెంపుడు కొడుకు అన్ని విధాలుగా కన్నకొడుకు స్థానమిచ్చే దురాచారం ఎంతో కాలం నుండి సాగుతూ వస్తోంది. మహనీయ ముహమ్మద్ (స) అంతిమ దైవప్రవక్తగా ఈ దురాచారాన్ని కూడా శాశ్వతంగా అంతమొందించడానికి, దైవాజ్ఞతో తన పెంపుడుకొడుకు (జైద్ బిన్ హారిసా) చేత గత్యంతరంలేని పరిస్థితిలో అతని భార్య (జైనబ్)కు విడాకులిప్పించి ఆమెను వివాహమాడారు. అప్పుడు కపట విశ్వాసులు దీన్ని సువర్ణవకాశంగా తలచి దైవప్రవక్త (స)కు వ్యతిరేకంగా పెద్ద దుమారం లేవదీశారు. ఆయన తన కోడలిపై మనసుపడ్డారని, ఈ ప్రేమవ్యవహారం తెలుసుకున్న ఆయన కొడుకు తన భార్యకు విడాకులిచ్చి వదిలించుకున్నాడని, ఆ తర్వాత ఆమెను ఈయన గారు నిస్సగ్గుగా పెళ్ళిచేసుకున్నారని దుష్ప్రచారం ప్రారంభించారు. బయట యూదులు, బహుదైవారాధకులు వారితో గొంతుకలిపి దైవప్రవక్త (స)ను మరింత అప్రతిష్టపాలు జేయడానికి రకరకాల కట్టుకథలు అల్లి వ్యాపింపజేశారు.

హజ్రత్ జైనబ్ (రజి) దైవప్రవక్తకు స్వయాన మేనత్త కూతురే. ఆమెను ఆయన బాల్యం నుండి చూస్తూనేఉన్నారు. ఎప్పుడో ఒకటి రెండు సార్లు చూసి మనసుపడ్డారన్న ప్రశ్నే తలెత్తదు. అలాంటి జైనబ్ (రజి)ను ఆయన కోరుకుంటే మొదటే నిరభ్యంతరంగా చేసుకునేవారు. కాని ఆయన దైవప్రవక్తగా సమాజంలో ఎన్నో సంస్కరణలు చేయవలసి ఉండింది. అందులో ఒకటి మానవసమానత్వం కూడా ఉంది. కుల, గోత్ర, జాతి, తెగల విచక్షణలేని సమానత్వం కోసం ఆయన కృషిచేశారు. ఈ పనిని ముందుగా తన వంశం నుండే ప్రారంభించడానికి హజ్రత్ జైద్ (రజి)కు జైనబ్ (రజి)ని ఇచ్చి వివాహం చేశారు.

హజ్రత్ జైద్ (రజి) బానిస అయినందున ఆయన్ని చేసుకోవడానికి గొప్పింటి బిడ్డయిన జైనబ్ కు ఏమాత్రం ఇష్టం లేదు. దైవప్రవక్త (స) తెచ్చిన వత్తిడి వల్లే ఆమె విధిలేక ఈ పెళ్ళి చేసుకోవాల్సి వచ్చింది. ఇష్టంలేని వివాహబంధం ఎంతకాలం సాగుతుంది? అందువల్ల పెళ్ళయి ఏడాది తిరక్క ముందే ఆ సంసారంలో చిటపటలు తారస్థాయికి చేరుకున్నాయి. కపటవిశ్వాసులైన కొందరు అమ్మలక్కలు కూడా తోడయి ఈ అగ్నికి ఆజ్యం పోశారు. చివరికి పరిస్థితి విడాకులదాకా వచ్చింది. విడాకుల్ని నిరోధించడానికి దైవప్రవక్త (స) చేసిన ప్రయత్నాలు ఫలించ లేదు. చివరికి విడాకుల తరువాత దైవప్రవక్త (స) తనకు ఇష్టం లేకపోయినా దైవాజ్ఞతో ఆమెను వివాహమాడవలసి వచ్చింది. (వివరాలకు 33:37,38 సూక్తులు చూడండి.)

ఆ తరువాత కపటవిశ్వాసులు తమ దుష్టపథకం ప్రకారం 'బనీముస్తలిఖ్' యుద్ధం నుండి తిరిగి వస్తున్నప్పుడు మరొక దుమారం లేవదీశారు. బనీముస్తలిఖ్ తెగవాళ్ళు ఎర్ర

సముద్రం తీరాన జిద్ద, రాబిగ్ల మధ్య 'మురసీ' నీటిబుగ్గ ఉన్న ప్రాంతంలో నివసిస్తుండేవారు. హిజ్ర శకం ఆరవ సంవత్సరం షాబాన్ నెలలో ఈ తెగవాళ్ళు మదీనాపై దాడి చేయడానికి యుద్ధసన్నాహాలు చేస్తున్నారని దైవప్రవక్త (స)కు సమాచారం అందింది. ఆయన వెంటనే సైన్యం తీసుకొని వారిని ఎదుర్కోవడానికి మదీనా నుండి బయలుదేరారు. దైవప్రవక్త (స) మురసీ ప్రాంతానికి చేరుకోగానే బనీముస్తలిఖ్ తెగపై మెరుపు దాడి చేశారు. ఈ యుద్ధంలో ఆతెగ నాయకుడు హారిస్ బిన్ జిరార్ వధించబడగానే అతని సైనికులు భీతావహులై పలాయనం చిత్తగించారు.

ఈ దండయాత్రలో కపటవిశ్వాసులు కూడా పాల్గొన్నారు. పగటివేషధారులయిన ఈ దుర్మార్గులు ముస్లింలలో విభేదాలు సృష్టించడానికి, వారిపై అపనిందలు మోపడానికి అనుక్షణం అదను కోసం కాచుకొని ఉంటారు. యుద్ధం ముగిసిన తరువాత సైన్యం ఇంకా మురసీ ప్రాంతం నుండి బయలుదేరక ముందే నీళ్ళ విషయంలో ఇద్దరు ముస్లింల మధ్య తగాదా వచ్చింది. ఇది చిలికి చిలికి గాలివాసలా తయారయి అన్నార్, ముహజీర్ ముస్లింలు పరస్పరం తలపడటానికి సిద్ధమయ్యారు. సమయానికి దైవప్రవక్త (స) వచ్చి సర్ది చెప్పడంతో జగడం ఆగిపోయింది.

అయితే కపటవిశ్వాసుల నాయకుడు అబ్దుల్లా బిన్ ఉబై అన్నార్ ముస్లింలను రెచ్చగొట్టా "ఈ ముహజీర్లు మనమీద విరుచుకుపడ్డారంటే దీనికి మీరే కారకులు. మీరే వాళ్ళను మదీనాకు రప్పించి చోటుకల్పించారు. మీ ఆస్తులలో భాగం కూడా ఇచ్చి పోషించారు. దానికి ప్రతిఫలంగా వీరినాడు మీకే ప్రత్యర్థులయి కూర్చున్నారు" అని అన్నాడు. ఆ తరువాత అతను ప్రమాణం చేస్తూ మదీనా వెళ్ళిన తరువాత మనలో గౌరవనీయుడైనవాడు నీచుల్ని నగరం నుండి బయటికి గెంటిస్తాడు" అన్నాడు. (ఈమాట 63:7 సూక్తిలో ప్రస్తావించబడింది.)

కపట నాయకుడు కూసిన ఈ కారుకూతల సంగతి దైవప్రవక్త (స)కు తెలిసింది. అప్పుడు హజ్రత్ ఉమర్ (రజి) "ఇలాంటివాడ్ని హతమార్చాలి" అన్నారు. కాని దైవప్రవక్త (స) అందుకు నిరాకరిస్తూ "అతన్ని చంపితే లోకం ఏమనుకుంటుంది? ముహమ్మద్ తన అనుచరుల్నే హతమారుస్తున్నాడని అనుకోదా?" అన్నారు. ఆ తర్వాత సైన్యం వెంటనే బయలుదేరాలని ఉత్తర్వు జారీచేశారు. (ఈ సంఘటన గురించిన ఇతర వివరాల కోసం 63వ అధ్యాయానికి సంబంధించిన ఉపోద్ఘాతం చూడండి.)

దైవప్రవక్త (స) జారీచేసిన ఈ ఉత్తర్వు ప్రకారం సైన్యం మురసీ ప్రాంతం నుండి బయలుదేరింది. మరునాడు మధ్యాహ్నం దాకా ఎక్కడా విడిది చేయకుండా నిర్విరామంగా ప్రయాణం సాగించింది. ఆ తరువాత కూడా ఎక్కడా ఎక్కడ సేపు ఆగకుండా ప్రయాణం సాగించి చివరికి మదీనా నగరం ఇంకా కొన్ని మైళ్ళ దూరం ఉండగా ఒకచోట రాత్రివేళ విడిది చేసింది. అక్కడ ఆరాత్రి విశ్రాంతి తీసుకొని తెల్లవారు జామున మళ్ళీ బయలుదేరింది. ఆ సందర్భంలో కపట విశ్వాసులు ప్రవక్త సతీమణి హజ్రత్ ఆయిషా (రజి)పై ఘోరమైన అపనింద మోపారు. నిజాయితీపరులైన కొందరు ముస్లింలు సైతం వారి దుష్ప్రచార ప్రభావానికి గురికాకుండా ఉండలేకపోయారు. దాంతో హజ్రత్ ఆయిషా (రజి) ఈ అపనింద నుండి నెల రోజులదాకా బయటపడలేక పోయారు. చివరికి దేవుడు దివ్యావిష్కృతి ద్వారా ఈ అపనిందను దూరం చేశాడు. (వివరాలకు 11వ సూక్తి పాదసూచిక చూడండి.)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُورَةُ الرَّحْمٰنِ فَصَّلٰهَا وَاَنْزَلْنٰهَا فِيْهَا الْبَيِّنٰتِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُوْنَ ۝ الرَّحْمٰنِ فَاجْلِدُوْا كُلَّ

కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడయిన దేవుని పేరుతో ప్రారంభం

ఇదొక అధ్యాయం (సూరా). దీన్ని మేము అవతరింపజేశాం. ఈ అధ్యాయం(లోని ఆదేశాల)ను విధిగా పాటించాలని నిర్ణయించాం. మీరు గ్రహించడానికి ఇందులో మేము స్పష్టమైన హేతుబద్ధమైన సూక్తులు అవతరింపజేశాం. (1)

వ్యభిచారి, వ్యభిచారిణి- వీరిద్దరిలో ప్రతి ఒక్కరినీ వందేసి కొరడా దెబ్బలు కొట్టండి. మీరు దేవుణ్ణి, అంతిమదినాన్ని విశ్వసించినవారయితే దైవధర్మం విషయంలో వారి (శిక్ష) పట్ల మీరు ఏమాత్రం సానుభూతి వెలిబుచ్చకూడదు.² వారిని శిక్షించేటప్పుడు కొందరు విశ్వాసులు దగ్గర ఉండాలి. (2)

- 1. సమాజానికి మూలస్తంభమైన కుటుంబ వ్యవస్థను చిన్నాభిన్నంచేసే వ్యభిచారం, అక్రమ సంబంధాలను ఇస్లాం ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ సహించదు. దానికి కఠిన శిక్షలను విధిస్తుంది. ఉదా:-
 " వివాహంకాని వ్యక్తి స్త్రీ ఐనా, పురుషుడైనా వ్యభిచారం చేస్తే, శిక్ష వందకొరడా దెబ్బలు.
 " వివాహిత వ్యక్తి వ్యభిచారం చేస్తే, శిక్ష రాళ్ళు విసరి హతమార్చడం.
 " బానిసలకు శిక్ష, స్వేచ్ఛాపరులకు విధించే శిక్షలో సగం మాత్రమే విధించాలి.
 " పురుషుడు స్త్రీని బలవంతంగా మానభంగం చేస్తే, పురుషునికి మాత్రమే శిక్ష ఉంటుంది.
 " ఇస్లామీయరాజ్యంలో ముస్లింవేతరులకు వారిమతాల శిక్షాస్పృహ ప్రకారమే శిక్ష ఉంటుంది.
 " పొరపాటున కాలుజారిన వ్యక్తి, ప్రభుత్వానికి పట్టుబడకపోతే, పశ్చాత్తాపంతో దేవుణ్ణి క్షమాపణ కోరుకుంటే చాలు. ప్రజలు అలాంటి వ్యక్తిపై ప్రభుత్వానికి ఫిర్యాదు చేయరాదు. (ప్రారంభంలో సూచించబడిన శిక్ష కోసం 4:16 సూక్తి, దాని పాదసూచిక చూడండి.)

2. న్యాయాధికారి నేరస్థుడి పట్ల దయతో లేక మెతక వైఖరితో దేవుడు నిర్ణయించిన శిక్షను ఏమాత్రం తగ్గించకూడదు. అలాగే నేరస్థుడి పట్ల కఠిన వైఖరితో దైవనిర్ణీత శిక్షను ఏమాత్రం హెచ్చించడానిక్కూడా వీలేదు. దీన్ని గురించి దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా చెప్పారు:

“ప్రళయదినాన (దైవన్యాయస్థానంలో) నిర్ణీత శిక్షలో ఒక కొరడాదెబ్బ తగ్గించి శిక్ష విధించిన న్యాయాధికారిని ప్రవేశపెట్టారు. “ఇలా ఎందుకు చేశావు నీవు?” అని అడుగుతాడు (దేవుడు). దానికి అతను “మీ దాసులపై కనికరంతో ఇలా చేశాను” అని అంటాడు. అప్పుడు (దేవుడు) “నీవు వారి విషయంలో నాకంటే ఎక్కువ దయామయుడవై పోయావా?” అని అడుగుతాడు. తరువాత “ఇతణ్ణి తీసికెళ్ళి నరకంలో పడేయండి” అని ఆజ్ఞాపిస్తుంది. అలాగే నిర్ణీత శిక్ష కంటే ఒక కొరడాదెబ్బ ఎక్కువ శిక్ష విధించిన మరొక న్యాయాధికారిని ప్రవేశపెట్టారు. “నీవు ఇలా ఎందుకు చేశావు?” అని అడుగుతాడు అతణ్ణి దేవుడు. దానికతను “ప్రజలు నీ అవిధేయతను మానుకుంటారని ఇలా చేశాను” అని అంటాడు. దేవుడు ఈమాట విని “వారి విషయంలో నీవు నాకంటే ఎక్కువ తెలివి గలవాడవా?” అనంటాడు. తరువాత “ఇతణ్ణి తీసికెళ్ళి నరకంలో పడేయండి” అని ఆజ్ఞాపిస్తుంది. (తఫ్హీరే కబీర్ - ఆరోభాగం)

الرَّازِلِ اَوْ مُشْرِكٍ ۚ وَحَمْرٌ ذٰلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِيْنَ ۝ وَالَّذِيْنَ يَرْمُوْنَ الْمُحْصَنٰتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوْا بِاَرْبَعَةِ شَهَادٰٓءٍ فَاَجْلِدُوْهُنَّ تَمْنِيْنَ جَلْدًا ۙ وَلَا تَقْبَلُوْا لَهُنَّ شَهَادٰٓةً اَبَدًا ۙ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْفٰسِقُوْنَ ۝ اِلَّا الَّذِيْنَ تَابُوْا مِنْۢ بَعْدِ ذٰلِكَ وَاَصْلَحُوْا ۚ فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ۝ وَالَّذِيْنَ يَرْمُوْنَ اَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ شَهَادٰٓةٌ اِلَّا اَنْفُسُهُمْ فَصَمَّوْهُنَّ اَحَدِهِنَّ اَرْبَعًا اَوْ سِتًّا بِاللّٰهِ ۙ اِنَّهٗ لَيَسِّنُ اللّٰهُ لِكُلِّ اُمَّةٍ رَّحْمَةً ۙ اِنَّهٗ لَيَسِّنُ اللّٰهُ عَلَيْهِۦٓ اِنْ كَانَ مِنَ الْكٰذِبِيْنَ ۙ وَيُبَدِّلُوْا عَنْهَا الْعَدٰٓءَ اِنْ لَّمْ يَكُنْ لَهَا اَرْبَعَةُ اَشْهَُادٍ ۙ اِنَّهٗ لَيَسِّنُ اللّٰهُ لِكُلِّ اُمَّةٍ ۙ وَاَلَمْ اَسْئَلْهُ اَنْ يَّعْزِبَ عَنْهَا الْعَدٰٓءَ اِنْ كَانَ مِنَ الصّٰدِقِيْنَ ۙ وَاَلَمْ اَسْئَلْهُ اَنْ يَّعْزِبَ عَنْهَا الْعَدٰٓءَ اِنْ كَانَ مِنَ الصّٰدِقِيْنَ ۙ وَلَوْ لَا فَضَّلَ اللّٰهُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتَهُ ۙ وَاَنَّ اللّٰهَ تَوَّابٌ حَكِيْمٌ ۙ اِنَّ الَّذِيْنَ جَاءُوْا بِالْاِفْكِ عُصْبَةٌ لَّمْ يَأْتِهِمْ شَرًّا ۙ اَلَمْ يَكُنْ هُوَ خَيْرًا لَّكُمْ لِكُلِّ اُمَّةٍ مِّنْهُمْ مَّا اَكْتَسَبَ مِنَ الْاِثْمِ ۙ وَالَّذِيْ تَوَلَّى كِبْرًا مِنْهُمْ لَهٗ عَذَابٌ عَظِيْمٌ ۝

ఒక వ్యభిచారి వ్యభిచారిణిని లేదా బహుదైవారాధకురాలిని తప్ప మరెవరినీ వివాహమాడరాదు. అలాగే ఒక వ్యభిచారిణి వ్యభిచారిని లేదా బహుదైవారాధకుణ్ణి తప్ప మరెవరినీ పెండ్లాడకూడదు.³ విశ్వాసులకు ఇలాంటి వివాహం నిషేధించబడింది. (3)

శిలవతులైన స్త్రీలపై అపనింద మోపి, దానికి నలుగురు సాక్షులు తీసుకురాలేని వారిని ఎనభై కొరడాదెబ్బలు కొట్టండి. అలాంటి వ్యక్తులు చెప్పే సాక్ష్యాన్ని ఇక ఎన్నటికీ స్వీకరించకండి. వారసలు దుర్లభులు. ఐతే ఈ నిర్వాకం తర్వాత పశ్చాత్తాపంతో దైవాన్ని వేడుకొని తమ నడవడికను సరిదిద్దుకున్నవారు మాత్రం దుర్లభులుగా పరిగణించబడరు. (వారి విషయంలో) దేవుడు క్షమాశీలి, దయామయుడు. (4-5)

ఇక భార్యలపై అపనింద మోపిన భర్తలు, దానికి తాము తప్ప మరెవరూ సాక్షులు లేని పక్షంలో (ఇలా చేయాలి!) వారిలో ఒకరు నాలుగు సార్లు దేవుని మీద ప్రమాణం చేసి తన ఆరోపణ నిజమేనని సాక్ష్యం చెప్పాలి. అయిదోసారి తన ఆరోపణ అబద్ధమైతే తనపై దేవుని అభిశాపం పడుగాక అని పలకాలి. (6-7)

అలాగే (నిందితురాలైన) స్త్రీ కూడా నాలుగు సార్లు దేవుని మీద ప్రమాణం చేసి అతని ఆరోపణ అబద్ధమని సాక్ష్యమివ్వాలి. ఐదో సారి, అతని ఆరోపణ నిజమైతే తనపై దైవాగ్రహం విరుచుకుపడుగాకని పలకాలి. ఇలా ఆమెకు శిక్ష తప్పవుతుంది. (8-9)

మీమీద దేవుని కారుణ్యానుగ్రహాలు లేకపోయిఉంటే (మీరు చేసిన తప్పిదాల పట్ల) మీరు దేవుణ్ణి క్షమించేవాడుగా, వివేచనాపరుడుగా చూడగలిగేవారు కాదు. (10)

ఈ అపవాదును మీలోనే ఒకవర్గం లేవదీసింది. (అయితే) దీన్ని మీరు చెడుగా భావించకండి. ఇది మీకు (ఒకందుకు)మంచిదే. ఇందులో ఎవరెంత పాత్ర వహించారో ఆమెరకు వారు పాపం మూటగట్టుకున్నట్లే.⁴ ఇందులో అత్యధిక బాధ్యత నెత్తిమీద వేసుకున్న ప్రధాన సూత్రధారికి కఠినాతికఠిన శిక్ష కాచుకొనిఉంది. (11)

3. దైవప్రవక్త (స) ఇలా సెలవిచ్చారు: “తన భార్య దుర్లభతగల స్త్రీ అని తెలిసి కూడా విడాకులివ్వకుండా ఆమెను అలాగే దగ్గర పెట్టుకునేవాడు స్వర్ణంలో ప్రవేశించడు.” (అహ్మద్)

4. ఇది కపటవిశ్వాసులు హజ్రత్ అయిషా (రజి)పై వేసిన అపనిందకు సంబంధించిన విషయం. దైవప్రవక్త (స), ఆయన అనుచరులు బనీముస్తలిఖ్ యుద్ధం నుండి మదీనా తిరిగిస్తూ

لَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بِأَنفُسِهِنَّ خَيْرًا ۖ وَقَالُوا هَذَا إِفْكٌ مُّبِينٌ ۝ لَوْلَا جَاءُوكُمْ عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ ۚ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا بِالشُّهَدَاءِ فَأُولَئِكَ عِنْدَ اللَّهِ هُمُ الْكَاذِبُونَ ۝ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِي مَا أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝ إِذْ تَقُولُ يَا لَيْسَ لَكُم بِعِلْمٍ أَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ۚ وَلَكِنْ لَئِن لَّمْ يَافُوا هَٰؤُلَاءِ مَا يَدْعُونَ بِكُم يُؤْتَوْنَ أَجْرًا مِمَّا يَدْعَوْنَ بِكُمْ وَإِلَىٰ جُحُودِكُمْ تُرْجَعُونَ ۚ وَاللَّهُ عَزِيزٌ عَلِيمٌ ۝ وَلَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَتَكَلَّمَ بِهَٰذَا ۖ سُبْحَانَكَ هَٰذَا بُهْتَانٌ عَظِيمٌ ۝ يَعِظُكُمُ اللَّهُ أَنْ تَعُودُوا لِمِثْلِهِ ۚ أَبَدًا ۚ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۝ وَيَذِّكُّكُمْ اللَّهُ أَنَّ إِلَٰهَكُمْ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ ۚ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝ إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ

ఈ నిందారోపణ వినగానే విశ్వాసులైన స్త్రీ పురుషులు అనుమానానికి గురికాకుండా సహృదయంతో ఎందుకు ఉండలేదు? మీరు అప్పటికప్పుడు 'ఇది నిరాధారమైన అపనింద' అని ఎందుకు ఖండించలేదు? వారు (తమ ఆరోపణను నిరూపించుకోవడానికి) నలుగురు సాక్షుల్ని ఎందుకు తీసుకురాలేదు? వారు సాక్ష్యం తీసుకురాలేదు, (తీసుకురాలేదు కూడా.) దేవుని దృష్టిలో వారే పచ్చి అబద్ధాలరాయుళ్ళు. (12-13)

మీమీద ఇహపరలోకాల్లో దేవుని అనుగ్రహం, ఆయన కరుణాకటాక్షాలే లేకపోయివుంటే, మీరు ఏ (నిరాధారమైన) మాటల్లో పడిపోయారో వాటి పర్యవసానంగా మీపై ఘోరమైన విపత్తు వచ్చిపడేది. ఈ అసత్యారోపణ (ఎంతచెడ్డ విషయమో ఆలోచించండి. అది)మీలో ఒకరినుంచి మరొకరికి (కార్చిచ్చులా) వ్యాపిస్తుపోయింది. వాస్తవం ఏమిటో తెలియని మాట మీనోట వెలువడింది. మీరు దాన్ని సాధారణ విషయమని భావిస్తుండేవారు. కాని దేవుని దృష్టిలో ఇది చాలా తీవ్రమైన విషయం. (14-15)

ఈసంగతి వినగానే "ఇలాంటి మాటలు అనడం మనకు తగదు. దేవుడు పరిశుద్ధుడు. ఇది పచ్చిఅపనింద" అని మీరెందుకు అనలేదు? మీరు (నిజమైన) విశ్వాసులైతే ఇకముందు ఎన్నటికీ ఇలాంటి చేష్టలకు పాల్పడకూడదని దేవుడు మీకు ఉపదేశిస్తున్నాడు. ఆయన సర్వం తెలిసినవాడు, ఎంతో వివేకవంతుడు. (16-18)

విశ్వాసులలో అశ్శీల విషయాలు వ్యాపించాలని కోరుకునేవారు ఇటు ప్రపంచం

దారిలో ఒకచోట రాత్రివేళ విడిదిచేశారు. తెల్లవారుజామున హజ్రత్ ఆయిషా(రజి) బహిర్ముమికి వెళ్ళారు. అయితే కంఠహారం పడిపోవడంతో ఆమె దాన్ని వెతుక్కుంటూ మళ్ళీ వెనక్కి పోయారు. ఆమె తిరిగిచ్చేలోగా సైన్యం బయలుదేరి వెళ్ళిపోయింది. ఆమె అంబారీలో కూర్చున్నారనకూని నల్లరు సైనికులు దాన్నిఎత్తి ఒంటె మీద పెట్టారు. అలా ఖాళీఅంబారీతో సైన్యం వెళ్ళిపోయింది.

హజ్రత్ ఆయిషా (రజి) తాను కన్పించకపోతే వాళ్ళీ వెతుక్కుంటూ వస్తారే అని తలచి ఆ ప్రదేశంలోనే దుప్పటి కప్పుకొని పడుకున్నారు. కాకతాళీయంగా ఒక సైనికుడు వెనకుండిపోయాడు. అతనామెను చూసి విచారం వెలిబుచ్చుతూ, ఎంతో గౌరవంతో ఆమెకు దగ్గరగా తన ఒంటెను తెచ్చి కూర్చోబెట్టాడు. ఆమె ఒంటెక్కి కూర్చున్నారు. అతను పగ్గం పట్టుకొని నడిపించుకుంటూ మధ్యాహ్నాని కల్లా సైన్యాన్ని చేరుకున్నాడు. ఈ దృశ్యం చూసి కపటులు ఆయిషా (రజి) మీద లేనిపోని దుమారం లేవదీశారు. ఇది ఆనోటా ఈనోటా ప్రాకి మొత్తం సైన్యంలో కార్చిచ్చులా వ్యాపించింది. దీనిపట్ల దైవప్రవక్త, ఆయన అనుచరులు తీవ్ర ఆందోళనచెందారు. నెలరోజుల దాకా ముస్లింలపై విషాద ఛాయలు అలుముకున్నాయి. తరువాత ఆమె పవిత్రురాలని దైవసందేశం అవతరించింది.

۞

فِي الدِّينِ أَمَّا اللَّهُمَّ عَدَابُ الرِّيمِ ۖ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ۚ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ۝ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ رَوْفٌ رَحِيمٌ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوبَ الشَّيْطَانِ ۚ وَمَنْ يَتَّبِعْ خُطُوبَ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ ۚ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ أَبَدًا ۚ وَلَكِنَّ اللَّهَ يُزَكِّي مَن يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۝ وَلَا يَأْتِلْ أَوْلُوا الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ أَنْ يُؤْتُوا أَوْلِيَ الْقُرْبَىٰ وَالسَّكِينِ وَالْمُهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۚ وَلْيَعْفُوا وَلْيَصْفَحُوا ۚ أَلَا تُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ ۚ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝ إِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ لَعُنُوا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝ يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۚ يَوْمَئِذٍ

లోనూ, అటు పరలోకంలోనూ వ్యధాభరితమైన శిక్షకు అర్హులవుతారు. (సమాజం మీద అశ్శీలం ఎంత దుష్ప్రభావం వేస్తుందో) దేవునికి తెలుసు, మీకు తెలియదు. మీమీద దేవుని అనుగ్రహం, ఆయన కరుణాకటాక్షాలే గనక లేకపోయివుంటే మీరు దేవుణ్ణి వాత్సల్యమూర్తిగా, దయామయునిగా చూడగలిగేవారు కాదు. (19-20)

విశ్వాసులారా! పైతాన్ అడుగుజాడల్లో నడవకండి. వాడు తనను అనుసరించే వారికి (ఎల్లప్పుడూ) చెడు, అశ్శీలతలను గురించే దుర్బోధ చేస్తాడు. మీమీద దేవుని అనుగ్రహం, ఆయన కరుణా కటాక్షాలే గనక లేకపోతే మీలో ఏ ఒక్కడూ పరిశుద్ధుడు (పావనం) కాలేడు. అయితే దేవుడు తాను తలచిన వారిని పావనం చేస్తాడు. ఆయన సర్వం వివేచాడు, సమస్తం ఎరిగినవాడు. (21)

మీలో ఉదార స్వభావులు, (ఆర్థిక) స్తోమత కలిగినవారు (ఈ అపనిందలో పాలు పంచుకున్న) తమ బంధువులకు, నిరుపేదలకు, దైవమార్గంలో ఇల్లువాకిలి వదలి వలసవచ్చినవారికి సహాయం చేయమని ప్రమాణం చేయకూడదు. వారిని క్షమించాలి, ఉపేక్షించాలి. దేవుడు మిమ్మల్ని క్షమించాలని మీరు కోరుకోరా? ⁵ దేవుడు ఎంతో క్షమాశీలి, అమిత దయామయుడు. శీలవతులైన అమాయక ముస్లిం మహిళలపై లేనిపోని అపనిందలు మోపేవారు ఇటు ప్రపంచంలోనూ, అటు పరలోకంలోనూ శాపగ్రస్తులవుతారు. ⁶ వారికోసం కఠినాతి కఠిన శిక్ష కాచుకొని ఉంటుంది. (22-23)

ఇలా అపనిందలు మోపేవారు (తమకు వ్యతిరేకంగా) తమ నోళ్ళు, కాళ్ళు, చేతులే తమ అకృత్యాలను గురించి సాక్ష్యమిచ్చే రోజొకటి వస్తుందన్న సంగతి మరచి

5. హజ్రత్ అబూబకర్ (రజి) తన కుమార్తె హజ్రత్ ఆయిషా (రజి)పై కపటులు వేసిన అపనింద సంగతి విని ఎంతో బాధపడ్డారు. కపటులు లేవదీసిన ఈ నిందాప్రచారంలో ముగ్గురు అమాయక ముస్లింలు కూడా చిక్కుకున్నారు. వారిలో మిస్తహా బిన్ అసానా (రజి) ఒకరు. ఆయన పేదవాడైనందున హజ్రత్ అబూబకర్ (రజి) తరచుగా ఆయనకు ఆర్థిక సహాయం అందజేస్తుండేవారు. అయితే ఈ నిందారోపణ గుట్టు బయటపడిన తరువాత ఆయన ఈ సహాయాన్ని నిలిపివేశారు. అప్పుడీ సూక్తి అవతరించింది. దాంతో హజ్రత్ అబూబకర్ (రజి) మిస్తహా (రజి)కు ఇంతకు ముందుకన్నా ఎక్కువ ఆర్థిక సహాయం చేయడం ప్రారంభించారు.

6. దీన్ని గురించి అంతిమ దైవప్రవక్త (స) ఇలా వ్యాఖ్యానించారు: "పవిత్రురాలైన స్త్రీపై అపనింద వేయడం అంటే వందేళ్ళ సత్యర్మలను చేజేతులా నాశనం చేసుకోవడమే." (తబ్రాని)

يُؤْتِيهِمُ اللَّهُ ذِيئَهُمُ الْحَقَّ وَيَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ الْمُبِينُ ۝ الْخَبِيثَاتُ لِلْخَبِيثِينَ وَالْخَبِيثُونَ لِلْخَبِيثَاتِ ۝ وَالطَّيِّبَاتُ لِلطَّيِّبِينَ وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِ ۝ أُولَئِكَ مُبَرَّءُونَ مِمَّا يَقُولُونَ ۝ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ ۝ وَزُكْرٌ ۝ كَرِيمٌ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا ۝ وَتَسَلِّمُوا عَلَى أَهْلِهَا ۝ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۝ فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّى يُؤْذَنَ لَكُمْ ۝ وَإِنْ قِيلَ لَكُمْ الْجِعُوا فَاجْعُوا ۝ هُوَ أَزْكَىٰ لَكُمْ ۝ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ۝ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ مَسْكُونَةٍ فِيهَا مَتَاعٌ ۝ لَكُمْ ۝ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ۝ قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَعْضُوا مِنْ أَيْدِيهِمْ وَيَعْظُوا ۝ وَرُؤُوسِهِمْ ۝ ذَٰلِكُمْ أَزْكَىٰ لَكُمْ ۝ وَإِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ۝ وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ

పోకూడదు. ఆరోజు దేవుడు వారి అర్హతనుబట్టి వారికి పూర్తి ప్రతిఫలం ఇస్తాడు. అప్పుడు తెలుస్తుంది వారికి దేవుడే సత్యమని, దేవుడే నిజాన్ని నిజంచేసి చూపేవాడని. (24-25)

అపవిత్ర పురుషులకు అపవిత్ర స్త్రీలు, అపవిత్ర స్త్రీలకు అపవిత్ర పురుషులే తగిన జంటలు. అలాగే పవిత్ర పురుషులకు పవిత్ర స్త్రీలు, పవిత్ర స్త్రీలకు పవిత్ర పురుషులు మాత్రమే యోగ్యులు. జనం చెప్పుకునే (తప్పుడు) మాటలకు అతీతంగా వారు పరి శుద్ధులు, పవిత్రులు. వారికోసం మన్నింపు, ఉదారమైన ఉపాధి ఉన్నాయి. (26)

విశ్వాసులారా! మీరు మీ ఇంట్లోకి తప్ప ఇతరుల ఇంట్లోకి వారి అనుమతి లేకుండా, వారికి సలాం చేయకుండా ప్రవేశించకండి. ఇది మీకెంతో మంచి పద్ధతి. దీన్ని మీరు దృష్టిలో పెట్టుకుంటారని మేమిలా బోధిస్తున్నాం. ఆ సమయంలో అక్కడవివరూ కన్పించకపోతే, అనుమతి లభించనంతవరకు మీరు లోపలికి ప్రవేశించకండి. ఒకవేళ మీకు (లోపల నుంచి) తిరిగి వెళ్ళిపోవడం సమాధానం వస్తే మీరు వెళ్ళిపోండి. ఇది మీకెంతో శ్రేష్ఠమైన పద్ధతి. మీరు చేసే పనులన్నీ దేవునికి బాగా తెలుసు. (27-28)

అయితే ఏవరూ నివసించని ఇంట్లో మీకు ప్రయోజనం చేకూర్చే వస్తువు ఏదైనా ఉంటే అలాంటి ఇంట్లో (స్వేచ్ఛగా) ప్రవేశించవచ్చు. అందులో తప్పులేదు. మీరు దాస్తున్నదేమిటో, వ్యక్తపరుస్తున్నదేమిటో అంతా దేవునికి తెలుసు. (29)

ప్రవక్తా! విశ్వసించిన పురుషులు తమ చూపులు (పరస్పరలపై పడకుండా వేరే వైపు) మరల్చుకోవాలని, తమ మర్నావయవాలను కాపాడుకోవాలని వారికి చెప్పు. వారికిది చాలా శ్రేష్ఠమైన పద్ధతి. వారు చేసే పనులన్నీ దేవుడు గమనిస్తూనేఉంటాడు. (30)

7. ఈసూక్తి ప్రకారం ఇతరుల ఇంట్లోకి దొంగచాటుగా తొంగి చూడటం కూడా నేరమే. అలాగే ఇతరుల ఉత్తరాలను వారి అనుమతి లేకుండా చదవడం కూడా తప్పే. “మనిషి తన సోదరుని ఉత్తరం అతని అనుమతి లేకుండా చదవడం అంటే అగ్నిలోకి తొంగి చూడటమే” అని దైవప్రవక్త (సల్లం) ఉపదేశించారు. (అబూదావూద్)

8. పరస్పరలపై కాకతాళియంగా ఒకసారి చూపు పడితే తప్పు లేదు. కాని మనిషి ఉద్దేశ్య పూర్వకంగా మళ్ళీ మళ్ళీ చూస్తేనే తప్పు. అలాంటి వ్యక్తిని దేవుడు క్షమించడు. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు: “మనిషి తన ఇంద్రియాలన్నిటితోనూ వ్యభిచరిస్తున్నాడు. చూడటం కళ్ళ వ్యభిచారం. ఆసక్తిగా మాట్లాడటం నోటి వ్యభిచారం. ధ్వని ద్వారా మాధుర్యాన్ని ఆస్వాదించడం

بِعَضُّضِنَ مِنْ أَيْدِيهِمْ وَيَعْظُنَ فُرُوجَهُمْ ۝ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا ۝ وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُجُوبِهِنَّ ۝ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ آبَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَاؤِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا

(అలాగే) విశ్వసించిన స్త్రీలు తమ చూపులు (పరపురుషులపై పడకుండా వేరే వైపు) మరల్చుకోవాలని, తమ మర్నావయవాలు కాపాడుకోవాలని వారికి చెప్పు. అదీ గాక వారు తమ అలంకరణలను బయటికి కనబడనియకూడదు. ఒకవేళ వాటంతటవే బయటపడితే తప్పులేదు. వారు తమ వక్షస్థలాలను ఓణీలతో కప్పుకోవాలి.

భర్తలు, తండ్రులు, భర్తల తండ్రులు, కన్నకొడుకులు, భర్తల కొడుకులు (అంటే సవతి కొడుకులు), అన్నదమ్ములు, అన్నదమ్ముల కొడుకులు, అక్కచెల్లెళ్ళ కొడుకులు,

చెవుల వ్యభిచారం. చేత్తో తాకడం, దురుద్దేశ్యంతో నడచి వెళ్ళడం కాళ్ళు చేతుల వ్యభిచారం. వ్యభిచారానికి సంబంధించిన ఈ ఉపాధ్యాయాలన్నీ నెరవేరిన తర్వాత మర్నాంగాలు ఆ పని పూర్తిచేస్తాయి లేదా పూర్తిచేయడానికి సిద్ధపడతాయి.” (బుఖారి, ముస్లిం, అబూదావూద్)

ఈ విషయంలో కొన్ని మినహాయింపులున్నాయి. పురుషుడు తాను పెళ్ళి చేసుకోవలసిన స్త్రీని ముందుగా చూసుకోవచ్చు. హజ్రత్ ముగైరా (రజ) వివాహం చేసుకోవడానికి నిర్ణయించుకున్నప్పుడు ఆయన్ని దైవప్రవక్త (స) “నీవు ఆ స్త్రీని చూశావా?” అనడిగారు. దానికాయన చూడలేదన్నారు. “అయితే ఆమెను (ఓసారి) చూసుకో. దీనివల్ల మీ ఇద్దరి మధ్య సానుకూలత ఏర్పడే అవకాశ ముంటుంది” అన్నారు దైవప్రవక్త (స). (తిర్మిజి, నసాయి, ఇబ్నెమాజ)

అలాగే ఒక ఇంటిలో నివసించే స్త్రీపురుషులు (బంధువులు) పరస్పరం చూసుకోవడంలోనూ తప్పులేదు. నేరపరిశోధనలో అనుమానాస్పద స్త్రీని చూడవచ్చు. న్యాయస్థానంలో సాక్ష్యమిచ్చే టప్పుడు న్యాయమూర్తి, సాక్ష్యమిచ్చే స్త్రీని చూడవచ్చు. డాక్టర్ వ్యాధిగ్రస్త స్త్రీని చూడవచ్చు. పాస్ పోర్టులు, ఐడెంటికార్డులు వగైరా సందర్భాలలో సంబంధిత పురుషులు స్త్రీలను చూడవచ్చు.

(పరదా, పెళ్ళిచూపులు, వివాహం, దాంపత్య జీవితం గురించిన వివరాల కోసం ‘ఇస్లామిక్ రిసోర్స్ సెంటర్’ నుండి వెలువడిన “ముస్లిం మహిళ” చదవండి.)

9. పురుషుడు పరస్పరం చూసే నిబంధనల కన్నా స్త్రీ పరపురుషుని చూసే నిబంధనలు కాస్త మృదువుగా ఉంటాయి. శరీరంలో బట్ట కప్పవలసిన కనీస శరీర భాగాన్ని “సతర్” అంటారు. నాభి నుండి మోకాళ్ళ క్రింది వరకుగల భాగం పురుషుని సతర్గా నిర్ణయించబడింది. ఆ భాగాన్ని అతను తన భార్య ముందు తప్ప మరెవరి ముందూ బహిర్గతం చేయకూడదు. మలమూత్రాల విసర్జన సందర్భంలో తప్ప ఇతర వేళల్లో ఒంటరిగా ఉన్నప్పుడు నగ్గుంగా ఉండటం కూడా తప్పే.

పోతే స్త్రీ కోసం ఆమె ముఖం, ముంజేతులు, పాదాలు తప్ప ఇతర శరీరభాగమంతా సతర్ గా నిర్ణయమయింది. ఆమె ఆ శరీరభాగాన్ని తనభర్త ముందు తప్ప ఇతర పురుషుల ముందు బహిర్గతం చేయకూడదు. కాకపోతే ఇంట్లో తండ్రి, సోదరులు తదితర బంధువుల ముందు, ఆమె ఇంటిపనులు చేస్తున్నప్పుడు అవసరమైతే ముంగాళ్ళ మీదుండే దుస్తులు పైకెత్తి కట్టుకోవచ్చు. బయటండే తోటిస్త్రీల ముందు ఆమె కనీసం నాభినుండి మోకాళ్ళ వరకుండే భాగాన్ని విధిగా కప్పు కోవాలి. నగలు, అకర్షణీయమైన బట్టలు, మేకప్ సామగ్రి తన భర్తకు మాత్రమే పరిమితం చేయాలి. ఇంటి నుంచి బయటికెళ్ళే మాత్రం ముఖమునుగుతో సహా పూర్తి పరదా పాటించాలి. అయితే పెళ్ళికి ధర్మసమ్మతంకాని బంధువుల ముందు పూర్తి పరదా పాటించనవసరం లేదు.

مَلَكَتْ أَيْمَانَهُنَّ أَوِ الشَّعْبِ غَيْرِ أُولِي الْأَرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ أَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَى عَوَاتِقِ
 النِّسَاءِ سَوَاءً يَضْرِبْنَ يَأْتِيَهُنَّ لِبَعْلِكُمْ مَا يُغْتَابَنَّ مِنْ رَبِّتِهِنَّ وَتُؤْتُوا إِلَيْهِ جَسَدًا آيَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ
 لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۝ وَأَنْكِحُوا الْأَيَامَىٰ مِنْكُمْ وَالطَّالِقِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ ۚ إِنْ يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ
 اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ۝ وَلَيْسَتِ الْيَهُودُ الَّذِينَ لَا يُحَدِّثُونَ كَذِبًا حَتَّىٰ يُعَذِّبَهُمُ اللَّهُ مِنْ
 فَضْلِهِ ۗ وَالَّذِينَ يَبْتِغُونَ الْكِتَابَ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا ۚ وَالَّذِينَ

తమతో కలసిమెలసిఉండే సహచర స్త్రీలు, సొంతబానిసలు, తమ అధీనంలోని స్త్రీవాంఛ లేని పురుషులు, స్త్రీల ఆంతరంగిక విషయాలు తెలియని బాలురు- వీరి ఎదుట తప్ప ఇతరుల ముందు స్త్రీలు తమ అందచందాలు, అలంకరణలను బహిర్గతం చేయ కూడదు. ఇంకా తాము దాచిన అలంకరణల సంగతి ప్రజలకు తెలిసేలా వారు తమ కాళ్ళను నేలకేసి కొడ్తూ నడవకూడదు. విశ్వాసులారా! మీరంతా కలసి దేవుణ్ణి క్షమాపణ కోరుకోండి. అప్పుడే మీరు కృతార్థులయ్యే అవకాశముంటుంది. (31)

మీలో భార్యవిహీనులుగా, భర్తవిహీనులుగా ఉన్నవారికి పెళ్ళిళ్ళు చేయండి. అలాగే మీ బానిసలలో యోగ్యులైనవారికి కూడా పెళ్ళిళ్ళు చేసేయండి. వారొకవేళ నిరుపేదలైతే దేవుడు తన అనుగ్రహంతో వారిని ధనికులుగా చేస్తాడు. దేవుడు సకల సాధన సంపన్నుడు, సమస్తం తెలిసినవాడు. (32)

పెళ్ళిచేసుకునే (ఆర్థిక) స్థామత లేనివారు (అశ్శిల చేష్టలకు పాల్పడకుండా) దేవుడు తన అనుగ్రహంతో తమకు ఆర్థికస్థామత చేకూర్చే వరకు ఆత్మనిగ్రహం పాటించాలి. మీ బానిసలలో ఎవరైనా స్వాతంత్ర్య ఒప్పందం గురించి మీకు విన్నవించుకుంటే, వారిలో మంచితనం ఉందని మీకు అన్నించినప్పుడు వారి విన్నపాన్ని అంగీకరించి ఒప్పందం చేసుకోండి. దేవుడు మీకు ప్రసాదించిన సంపదలో కొంతభాగం (బానిసత్వం నుండి విముక్తి పొందడానికి సహాయంగా) వారికి అందజేయండి.¹⁰

10. పూర్వం అరేబియాలో పాటు అనేక దేశాలలో మూడువిధాల బానిసలుండేవారు. ఒకటి, తరతరాల నుండి వంశపారంపర్యంగా వస్తున్న బానిసవ్యవస్థ. రెండు, స్వేచ్ఛాపరులను బలవంతంగా ఎత్తుకెళ్ళి బానిసలుగా మార్చడం. మూడు, యుద్ధశైధీలు. మొదటి రకం బానిసత్వాన్ని ఇస్లాం హితోపదేశాలతో, ఆదేశాలతో, ప్రభుత్వ చట్టాలతో దీన్ని క్రమేణా అంతం చేయదలచింది. పరలోక మోక్షం కోసం బానిసలకు స్వేచ్ఛనివ్వాలని బోధించింది. పాపపరిహారంగా బానిసల విడుదల కోసం కొన్ని ఆదేశాలు జారీచేసింది. అలాగే కొంత ఆర్థికప్రతిఫలం తీసుకొని విడుదల చేయాలని కూడా సూచించింది. (ఇతర వివరాలకు 23:6 సూక్తికి రాసిన పాదసూచిక చూడండి.)

ఈ హితవులు, ఆదేశాలతో యావత్తు ముస్లిం సమాజంలో బానిస విమోచనోద్యమం ప్రారంభమయింది. ముస్లింలు ముస్లిమేతరుల అధీనంలో ఉండే బానిసలను పెద్దఎత్తున కొని, విముక్తి కలిగించడం ప్రారంభించారు. దైవప్రవక్త (స) 63 మంది బానిసలకు స్వేచ్ఛ ప్రసాదించారు. ఆయన సతీమణి హజ్రత్ ఆయిషా (రజి) 67మంది బానిసలను విముక్తం చేశారు. హజ్రత్ అబ్బాస్ (రజి) 70 మందిని, హకీం బిన్ హిజాం (రజి) 100 మందిని, అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (రజి) 1000 మందిని, జులైకలా హుమైరి (రజి) 8000 మందిని, అబ్దుర్రహ్మాన్ బిన్ బెఫ్ (రజి) 3000 మందిని విడుదల చేయించారు. ఇలా దైవప్రసన్నత కోసం ప్రవక్త అనుచరులు బానిసలను కొని విడుదల

مِنْ مَالِ اللَّهِ الَّذِي آتَاكُمْ وَلَا تَكْرَهُوا فَتَبَيَّنْكُمْ عَلَى الْبِعَاءِ إِنْ أَرَدْتُمْ تَحَصُّنًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْ عَرَضِ الْجَبُوتِ
 الدُّنْيَا وَمَنْ يُكْرِهْنَهُ فَانَ اللَّهُ مِنْ بَعْدِ إِذْ أَرَاهِنَّ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝ وَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ آيَاتٍ مُبَيِّنَاتٍ
 وَمَثَلًا مِنَ الَّذِينَ خَلَقْنَا مِنْ قَبْلِكُمْ وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ۝ اللَّهُ تَوَّابٌ أَلَّا تَرْضَىٰ مَثَلُ
 نُورٍ ۖ كَيْشُكُوفٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ ۖ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ ۖ الزُّجَاجَةُ أَنْجَاةٌ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبَارَكَةٍ
 زَيْتُونَةٍ ۖ لَا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْبُهَا يُضَوَّىٰ ۖ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ لَوْلَا نُورُهُ عَلَىٰ نُورٍ ۖ يُهْدِي اللَّهُ لِنُورٍ ۖ مَنْ

మీ బానిసమహిళలు శీలవతులుగా ఉండదలచుకున్నప్పుడు, ప్రాపంచిక ప్రయోజనాల కోసం వారిని మీరు బలవంతంగా పడుపువృత్తిలోకి దించకండి. వారిని ఎవరైనా బలవంతంగా అలా మార్చితే ఆ బలాత్కారం తరువాత వారి విషయంలో దేవుడు ఎంతో క్షమించేవాడు, కరుణించేవాడు (అవుతాడు). (33)

మేము మీదగ్గరికి స్పష్టమైన సూక్తులు అవతరింపజేశాం. మీకు పూర్వం గతించిన జాతుల గాధలు, దైవభీతిపరులకు ఉపయోగపడే హితోక్తులూ అవతరింపజేశాం. (34)

దేవుడు యావత్ భూమ్యాకాశాలకు జ్యోతి లాంటివాడు. ఆయన కాంతి (అపారం, అపురూపం. దాని)ని ఇలా పోల్చవచ్చు: ఒక గూటిలో వెలుగుతున్న దీపం ఉంది. ఆ దీపం ఓ అందమైన గాజుచిమ్మి మధ్య ఉంది. ఆ గాజుచిమ్మి ముత్యంలాంటి నక్షత్రంలా మెరిసిపోతుంది. ఆ దీపం ఆలివ్ చెట్టు నుండి తీసిన నూనెతో వెలుగుతుంది. ఆ చెట్టు ఉదయం నుండి సాయంత్రం వరకు నలువైపులా ఎండ తగితే ప్రదేశంలో పెరిగే బహుళప్రయోజక వృక్షరాజం. దాని చమురు అత్యంత శ్రేష్ఠమయినది. అగ్నితో రాజేసినా రాజేయక పోయినా తనంతటతాను మండగల స్వయంజలన తైలం. వెలుగు మీద వెలుగుతో కూడిన అద్భుతమైన కాంతిమయం ఆ దృశ్యం).

చేశారు. ఈ ఉద్యమం ఫలితంగా తొలి నలుగురు ఖలీఫాల కాలం ముగిసే నాటికి పూర్వకాలం నాటి బానిస వ్యవస్థ దాదాపు పూర్తిగా అంతరించిపోయింది.

రెండవ రకం బానిస వ్యవస్థను ఇస్లాం ప్రారంభంలోనే పూర్తిగా నిషేధించింది. ఈ ఉత్తరువు ప్రకారం స్వేచ్ఛాపరుణ్ణి బలవంతంగా బానిసగా మార్చడం, అతణ్ణి అమ్మడం, కొనడం నిషిద్ధం.

పోతే ఇస్లాం యుద్ధశైధీల వ్యవస్థను మాత్రం నిషేధించలేదు. ఖైదీల మార్పిడి కోసం శత్రు పక్షం ఖైదీలను పట్టిఉంచడం అవసరమవుతుంది. ఒకవేళ ఖైదీలమార్పిడి కోసం శత్రువర్గం ముందుకు రాకపోతే, ఖైదీలు విడుదల కోసం తమ యజమానులకు ఎలాంటి ప్రతిఫలం ఇవ్వలేని పరిస్థితిలో ఉంటే, అలాంటి బానిసల్ని పాపపరిహారం (కప్పారా)గాగాని, పుణ్యఫలాపేక్షతోగాని విడుదల చేయాలని ఇస్లాం చెబుతోంది. ప్రవక్త కాలంలో జరిగిన కొన్ని యుద్ధాలలో శత్రువులు యుద్ధఖైదీలుగా పట్టుబడినప్పుడు వారిలో కొందరిని వారి బంధువులు వచ్చి నష్టపరిహారం (ఫిదియా) చెల్లించి విడిపించుకు పోయారు. నష్టపరిహారం చెల్లించుకోలేని ఖైదీలు చదువురాని ముస్లింలకు చదువు నేర్పితే విడుదల చేస్తామని చెప్పారు దైవప్రవక్త (స). ఆవిధంగా వారు విడుదలయ్యారు. అటు ఫిదియా చెల్లించుకోవడానికి గాని, ఇటు చదువు చెప్పడానికిగాని శక్తలేని ఖైదీలను దైవప్రవక్త (స) ఎలాంటి నష్టపరిహారం లేకుండానే విడుదల చేశారు.

ఈ విధంగా ఇస్లాం బానిసల సమస్యకు చక్కని పరిష్కారం చూపింది.

يَسَاءُ وَيُبْرِئُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلتَّائِسِ ، وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣٥﴾ فِي بُيُوتِ إِذْنِ اللَّهِ أَنْ تَرْفَعَهُ وَيُذَكِّرَ فِيهَا اسْمَهُ ، يَسْجُدُ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ ﴿٣٦﴾ رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهَا الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ ﴿٣٧﴾ لِيَجْزِيََهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِ ، وَاللَّهُ يَزُرُّ مَن يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٨﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَعْمَالُهُمْ كَسَرَابٍ بِقِيَعٍ يُحْسِبُهُ الظَّمْآنُ مَاءً حَتَّى إِذَا جَاءَهُ لَمْ يَجِدْهُ شَيْئًا وَوَجَدَ اللَّهُ عِنْدَهُ فَوْقَهُ حِسَابًا وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٣٩﴾ أَوْ كظلماتٍ في بَحْرٍ لَّيْجٍ يَغْشَاهُ مَوْجٌ مِّن فَوْقِهِ مَوْجٌ مِّن فَوْقِهِ سَحَابٌ ظَلَمْتُ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ يَدَهُ لَمْ يَكِدْ يَرِيهَا وَمَن لَّمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا فَمَا لَهُ

దేవుడు తానుకోరిన వారికి తన కాంతి వైపు దారి చూపుతాడు. ఆయన (ఇలాంటి) ఉదాహరణల ద్వారా మానవులకు విషయాన్ని వివరిస్తున్నాడు. ఆయన ప్రతి విషయం క్షణంగా ఎరిగినవాడు. (35)

దేవుడు ఏ ఆలయాలను ఉద్ధరించి, అక్కడ తన పేరును స్మరిస్తుండాలని ఆదేశించాడో ఆ ఆలయాలలోనే (ఆయన చూపిన సన్మార్గం పొందేవారు) ఉంటారు. వారా ఆలయాలలో ఉదయం, సాయంత్రం ధ్యానంచేస్తూ ఎంతో నిష్కాగరిష్టమై ఉంటారు. దైవస్మరణ, నమాజ్ స్థాపన, జకాత్ చెల్లింపు (వగైరా) విధుల నిర్వహణ నుండి (ఐహిక వ్యామోహం,) వ్యాపార వ్యవహారాలు వారిని ఎన్నటికీ విస్మరింపజేయలేవు.

వారు గుండెలు అదిరిపోయే, కనుగుడ్లు స్తంభించే ప్రళయదినం గురించి భయపడతారు. దేవుడు తమ సత్కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలం ఇవ్వడంతో పాటు తన ప్రత్యేక అనుగ్రహంతో మరింతభాగ్యం ప్రసాదిస్తాడన్న ఆశతోనే (వారీ విధులన్నీ పాటిస్తుంటారు). దేవుడు తాను తలచిన వారికి అపరిమితంగా అనుగ్రహిస్తాడు. (36-38)

(ఇక) అవిశ్వాసుల కర్మలు ఎండమావుల్లా నిరుపయోగమవుతాయి. దప్పిక గొన్నవాడు ఎడారి మైదానంలో ఎండమావిని చూసి, అక్కడేదో జలాశయం ఉందని భావిస్తాడు. తీరా ఆ ప్రదేశానికి చేరుకుంటే అక్కడసలు నీరే ఉండదు. పైగా (తీవ్రమైన దాహంతో నాలుక పిడచగట్టుకుపోయి, కొనఊపిరితో కొట్టుమిట్టాడే స్థితిలో) అతనికక్కడ దేవుడు గుర్తుకొస్తాడు. (కాని) దేవుడు అతని లెక్క పూర్తిచేసి (దుష్పుతఫలం ఇవ్వడానికి) సిద్ధంగా ఉంటాడు. (కర్మల)లెక్క చూడటానికి దేవునికి ఎంతోసేపు పట్టదు. (39)

లేదా అతని పరిస్థితిని ఈవిధంగా కూడా పోల్చవచ్చు: ఒక లోతైన సముద్రంలో అంతా చీకటిమయంగా ఉంటుంది. ఒక అలల పొరపై మరొక అలల పొర ఆవరించి ఉంటుంది. ఆపై (నింగిలో) కారుమేఘం; ఇలా అంధకారంపై అంధకారంతో (నలువైపులా) గాఢాంధకారం అలుముకొని ఉంటుంది. (అలాంటి కటిక చీకటిలో) ఎవరైనా చేయిజాపి చూడదలచుకుంటే ఆ చేయి కూడా అతనికి కానరాదు.

దేవుడు ఎవరికి తన (జ్ఞాన) కాంతి ప్రసాదించడో అతనికి మరి ఎలాంటి కాంతి లభించదు. (40)

مِنْ نُورٍ ﴿٤١﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالطَّيْرِ طَائِفَةٌ كُلُّ قَدِّعِلِمٍ صَالِتَةٍ وَتَسْبُحُهُ ، وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٤٢﴾ وَاللَّهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ، وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿٤٣﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ سَحَابًا تَمُّ يُولِّفُ بَيْنَهُ ثُمَّ يَجْعَلُهُ رِزْقًا مَّا فَتَرَ الدُّودَ يَخْرُجُ مِنْ خَلِيمٍ وَيُرزَلُ مِنَ السَّمَاءِ مَن جِبَالٍ فِيهَا مِنْ بَرَدٍ فَيُصِيبُ بِهِ مَن يَشَاءُ وَيَصْرِفُهُ عَن مَّن يَشَاءُ بِيَكَادٍ سَنَا بَرْقِهِ يُذْهِبُ بِالْأَبْصَارِ ﴿٤٤﴾ يُقَلِّبُ اللَّهُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ ، إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ﴿٤٥﴾ وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِّن مَّاءٍ ، فَبُئِهُم مَّن يَنْشِئُ عَلَي بَطْنِهِ ، وَمِنْهُمْ مَّن يَنْشِئُ عَلَي رِجْلَيْهِ ، وَمِنْهُمْ مَّن يَنْشِئُ عَلَي آذَانِهِ يَتَّبِعُونَ اللَّهَ ، إِنَّ اللَّهَ عَلَي كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٦﴾ لَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ مُّبِينَاتٍ ، وَاللَّهُ بِهَذِهِ مِّن يَشَاءِ عَلَي صِدْقٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٤٧﴾ وَيَقُولُونَ آمَنَّا بِاللَّهِ وَبِالرَّسُولِ وَأَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلَّى فَرِيقٌ مِّنْهُمْ مِّن بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا يَأْتِيهِمْ إِلَّا الْيَأْسُ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٤٨﴾ وَإِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ إِذَا

భూమ్యాకాశాల్లో ఉన్న సమస్త చరాచరాలు, రెక్కలుజాపి ఎగిరే పక్షులు దేవుణ్ణి ఎలా స్మరిస్తున్నాయో మీకు కన్పించడం లేదా? వాటిలో ప్రతిదానికి తన ప్రార్థన, స్మరణల పద్ధతి ఏమిటో తెలుసు. అవి చేస్తున్న పనులన్నీ దేవునికి తెలుసు. భూమ్యాకాశాల సామ్రాజ్యమంతా దేవునిదే. అందరూ ఆయన సన్నిధికి పోవాలని ఉంది. (41-42)

దేవుడు మేఘాలను మెల్లమెల్లగా ఎలా నడిపిస్తున్నాడో మీరు గమనించడం లేదా? తరువాత ఆయన ఆ మేఘాలను పరస్పరం కలిపేస్తాడు. ఆ తరువాత వాటిని పొరలు పొరలుగా చేసి ఓ పెద్ద మేఘమాలికను రూపొందిస్తాడు. ఆపై అందులో నుంచి వర్షం కురుస్తుంది. ఇదంతా మీరు చూస్తూనే ఉంటారు.

ఆయన (నేల నుండి) పైకి ఉచికి వచ్చిన కొండల కారణంగా ఆకాశం నుండి వడగండ్లను కూడా కురిపిస్తాడు. తద్వారా ఆయన తాను తలచిన విధంగా కొందరికి నష్టం కలిగిస్తాడు; మరికొందరిని వాటి నుంచి కాపాడుతాడు. ఆ మేఘావృత నింగిలోని మెరుపు కళ్ళను మిరుమిట్లు గొలిపి దృష్టిని చెదరగొట్టుంది. రేయింబవళ్ళ చక్రభ్రమణానికి కూడా ఆయనే మూలకారకుడు. కళ్ళున్నవారికి ఇందులో కనువిప్పు కలిగించే గుణపాఠం ఉంది. (43-44)

దేవుడు ప్రతిప్రాణిని నీటితో సృజించాడు. వాటిలో కొన్ని పొట్టతో ప్రాకుతాయి. కొన్ని రెండుకాళ్ళతో, మరికొన్ని నాలుగుకాళ్ళతో నడుస్తాయి. దేవుడు తాను తలచిన దాన్ని సృజిస్తాడు. ఆయన ప్రతి పని చేయగల సమర్థుడు, సర్వశక్తిమంతుడు. మేము వాస్తవాన్ని స్పష్టంగా వివరించే సూక్తులు అవతరింపజేశాం. దేవుడు (వీటిద్వారా) తాను తలచిన వారికి సన్మార్గం చూపుతాడు. (45-46)

వారు (మీ దగ్గరికొచ్చినప్పుడు) తాము దేవుణ్ణి, దైవప్రవక్తను విశ్వసించి విధేయులైపోయామని అంటారు. కాని ఆ తరువాత వారిలో ఒకవర్గం (అవిధేయత చూపుతూ) ముఖం తిప్పుకుంటుంది. అలాంటివారు (నిజమైన)విశ్వాసులు కానేరారు. వారి పరస్పర వివాదాలను పరిష్కరించే నిమిత్తం వారిని దేవుని వైపు, దైవప్రవక్త వైపు పిలిచినప్పుడు వారిలో కొందరు (నీ దగ్గరకు) రాకుండా చాటేస్తారు. (47-48)

فَرِيْقٍ مِّنْهُمْ مُّعْرَضُونَ ۝ وَإِنْ يَكُنْ لَهُمُ الْحَقُّ يَأْتُوا بِالْبَيِّنَاتِ مُذْعِنِينَ ۝ أَفِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ أَمْ ارْتَابُوا أَمْ يَخَافُونَ أَنْ يَحْبِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولَهُ بَلْ أُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ۝ إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيَأْتُوا سَبْعًا وَأَطَعُوا ۝ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَخْشِ اللَّهَ وَيَتَّقْهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ۝ وَأَسْمُوا بِاللَّهِ جِهْدًا آيَاتِنَا لَهُمْ كُنْزٌ يُظْمَرُ لَا يُحْرَجُونَ ۝ قُلْ لَا تُفْسِدُوا ۝ طَاعَةٌ مَّغْرُوفَةٌ ۝ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ۝ قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ ۝ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ ۝ وَإِنْ تُطِيعُوا تَهْتَكُوا ۝ وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ۝ وَعَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۝ وَلِيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَلِيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا ۝ يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا ۝ وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ

۞

అయితే విషయం తమకు అనుకూలంగా ఉంటే మాత్రం వారు అతివినయం వాలకబోస్తూ ప్రవక్త దగ్గరికి వస్తారు. వారి హృదయానికేదైనా (కాపట్టు) రోగం అంటు కుందా? లేక అనుమాన భూతం పట్టుకుందా? లేక దేవుడు, ఆయన ప్రవక్త తమకేదైనా అన్యాయం చేస్తారని వారు భయపడుతున్నారా? నిజానికి ఇవేవీ కావు. వారసలు స్వతహాగానే పరమ దుర్మార్గులు. నిజమైన విశ్వాసులైతే వారి వివాదాలను పరిష్కరించ డానికి దేవుని వైపు, ఆయన ప్రవక్త వైపు పిలిచినప్పుడు (వెంటనే) “మేము విన్నాం, విధేయులైపోయాం” అనాలి. అలాంటివారే సాఫల్యం చెందేవారు. దేవునికి, దైవప్రవక్తకు పూర్తిగా విధేయులయి, వారి ఆజ్ఞలను శిరసావహిస్తూ (ప్రతి వ్యవహారంలోనూ) దేవునికి భయపడుతూ ఉండేవారే ధన్యులు, కృతార్థులు. (49-52)

మీరు దేవునిపేరుతో గట్టి ప్రమాణాలు చేస్తూ “మీరు ఆజ్ఞపిస్తే మేము (వెంటనే) ఇండ్ల నుంచి బయలుదేరుతాం” అంటారు. వారికిలా చెప్పి: “(బూటకపు) ప్రమాణాలు చేయకండి. మీ విధేయతా గుట్టు మాకు తెలిసిపోయింది. మీ కార్యకలాపాలు దేవుడు గమనిస్తూనే ఉన్నాడు.” వారికి (ఈ సంగతి కూడా) చెప్పి: “దేవునికి, దైవప్రవక్తకు విధేయులై ఉండండి. ఒకవేళ మీరు (నిర్లక్ష్యంతో) ముఖం తిప్పుకుంటే గుర్తుంచుకోండి- ప్రవక్తపై మోపబడిన బాధ్యతకు ప్రవక్త బాధ్యుడవుతాడు. కాని మీపై ఉన్న బాధ్యతకు మీరే బాధ్యులవుతారు. కనుక ప్రవక్తకు విధేయులయితేనే మీరు సన్మార్గం పొందుతారు. ప్రవక్త బాధ్యత (దైవసందేశాన్ని) స్పష్టంగా అందజేయడమే.” (53-54)

మీ పూర్వీకులను దేవుడు ఏవిధంగా లోకంలో ఖలీఫా (దైవప్రతినిధి)గా చేశాడో అదేవిధంగా మీలో విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారిని కూడా ఖలీఫాగా చేస్తానని ఆయన వాగ్దానం చేస్తున్నాడు. అదిగాక వారికోసం తాను ఆమోదించిన ధర్మాన్ని వారు ఆచరించేందుకు పటిష్ఠమైన పునాదులపై నెలకొల్పుతానని, వారి (ప్రస్తుత) భయానక స్థితిని శాంతియుతంగా మారుస్తానని కూడా వాగ్దానం చేస్తున్నాడు. అయితే వారు సన్ను మాత్రమే ఆరాధించాలి. నాకు మరెవరినీ సాటి కల్పించకూడదు. ఆ (వాగ్దానం) తర్వాత ఎవరు తిరస్కారవైఖరి అవలంబిస్తారో వారే దుర్జనులు. (55)

هُمُ الْفٰسِقُونَ ۝ وَاقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ۝ لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْزِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهَا أَوْلِيَاءُ ۝ يَأْتِيهَا الَّذِينَ الَّذِينَ آمَنُوا لِيَسْتَأْذِنُوا نَكُ الَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنْكُمْ ثَلَاثُ مَرَّاتٍ مِنْ قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ مِنَ الظَّهِيرَةِ وَمِنْ بَعْدِ صَلَاةِ الْعِشَاءِ ۝ ثَلَاثُ عَوَّلَاتٍ لَكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَ هُنَّ طُؤُونَ عَلَيْكُمْ بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ ۝ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ ۝ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝ وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمُ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَأْذِنُوا كَمَا اسْتَأْذَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۝ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ ۝ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝ وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ الَّتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ ۝ وَأَنْ يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ لَّهُنَّ ۝ وَاللَّهُ سَمِيمٌ عَلِيمٌ ۝ لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمُرِيضِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَنفُسِ أَنْ

۞

విశ్వాసులారా! ప్రార్థనావ్యవస్థ నెలకొల్పండి. పేదల ఆర్థికహక్కు (జకాత్) నెర వేర్చండి. దైవప్రవక్త పట్ల విధేయత కలిగిఉండండి. అప్పుడే మీరు కలాక్షించబడతారని ఆశించగలరు. అవిశ్వాసులు ప్రపంచంలో దేవుని పట్టునుండి తప్పించుకోగలరని భావించకూడదు. వారి నివాసం సరకమవుతుంది. అది పరమ చెడ్డనివాసం. (56-57)

విశ్వాసులారా! మీ బానిసలు, ప్రాజ్ఞత వయస్సుకు¹¹ చేరుకోని మీ బాలబాలికలు (పడగ్గదిలో) మీదగ్గరకు రావాలంటే వారు మూడు వేళల్లో మీ అనుమతి తీసుకోవాలి. అవి- ప్రాతఃకాల ప్రార్థనకు ముందు, మధ్యాహ్నం మీరు (విశ్రాంతికై) మీ పైఉడుపులు తీసివేసినప్పుడు, రాత్రివేళ ప్రార్థన తరువాత. ఈ మూడు వేళలు మీకోసం ఏకాంత సమయాలు. అవి గడచిపోయిన తర్వాత వారు మీ అనుమతి లేకుండా వస్తే అందులో మీతప్పు లేదు, వారి తప్పు కూడా లేదు. మీరు మాటిమాటికి ఒకరి దగ్గరకు మరొకరు రావలసిన అవసరముంటుంది. (అంచేత ఈఆజ్ఞ ఇవ్వబడింది.) ఈవిధంగా దేవుడు తన సూక్తులు మీకు విశదీకరిస్తున్నాడు. ఆయన సర్వం ఎరిగినవాడు, మహా వివేకవంతుడు. మీ పిల్లలు ప్రాజ్ఞత వయస్సుకు చేరుకున్న తర్వాత వారు తమ పెద్దల లాగే (ఏవేళైనా) అనుమతి తీసుకొని రావాలి. ఇలా దేవుడు తనసూక్తులు మీకు వివరిస్తున్నాడు. ఆయన సర్వం ఎరిగినవాడు, మహా వివేకవంతుడు. (58-59)

యౌవనదశ దాటిపోయి, పెళ్ళి ఆశలేని (వృద్ధ) మహిళలు తమ బురఖాలు తీసి వేస్తే తప్పు లేదు. కాకపోతే వారు అలంకరణ ప్రదర్శనకు పాల్పడని వారిఉండాలి. ఆ చేష్టలు కూడా మానేసి లజ్జావతులుగా మనసుకుంటే అది వారికెంతో శ్రేయస్కరం. దేవుడు సమస్తం వింటున్నాడు, సర్వం తెలిసినవాడు. (60)

అంధుడుగాని, కుంటివాడుగాని లేదా వ్యాధిగ్రస్తుడుగాని (ఎవరింట్లోనైనా ఏదైనా తింటే తప్పు లేదు.) మీరైనా సరే మీ ఇండ్లలోగాని, మీ తండ్రి, తాతల ఇండ్లలోగాని, మీ తల్లి- అమ్మమ్మ, నాయనమ్మల ఇండ్లలోగాని, మీ అన్నదమ్ముల ఇండ్లలోగాని, మీ

11. ప్రాజ్ఞ వయస్సు, మగపిల్లల కయితే వీర్యస్థలనం ప్రారంభమయ్యే నాటికి, అడపిల్లల కయితే రుతుస్రావం ప్రారంభమయ్యే నాటికి వస్తుంది.

الطَّعَامَ وَيَتَشَبَّهِ فِي الْأَسْوَاقِ لَوَلَا أَنْزَلْنَا إِلَيْهِ مَلَكَ فَيَكُوتَ مَعَهُ نَذِيرًا ۝ أَوَلَيْسَ
 إِلَيْهِ كَنْزٌ أَوْ تَكُونُ لَهُ جَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا ۚ وَقَالَ الظَّالِمُونَ إِنَّا تَعْتَمُونَ إِلَّا رُجُلًا مَسْحُورًا ۝
 أَنْظَرِكُمْ ضُرُوبًا لَكَ الْأَمْثَالُ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا ۝ تَبَرَّكَ الَّذِي
 إِن شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِنْ ذَلِكَ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَيَجْعَلُ لَكَ
 قُصُورًا ۝ بَلْ كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ وَأَعْتَدْنَا لِمَنْ كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا ۝ إِذَا رَأَوْهُمُ
 مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ سَمِعُوا لَهَا تَغَيُّظًا وَرَفِيرًا ۝ وَإِذَا الْقَوْمُ مِنْهَا مُكَاثِمًا صَبِيحًا مُقَفَّرِينَ
 دَعَوْا هُنَالِكَ ثُبُورًا ۝ لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُورًا وَاحِدًا وَادْعُوا ثُبُورًا كَثِيرًا ۝ ثَلَاثَ خَيْرٍ
 أَمْ جَنَّةُ الْخُلْدِ الَّتِي وَعَدَ الْمُتَّقُونَ ۚ لَكُمْ جَزَاءٌ وَاصِبًا ۝ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ
 خَالِدِينَ ۚ كَانَ عَلَى رَبِّكَ وَعْدًا مَسْئُورًا ۝ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ وَمَا يُعْبَدُونَ ۚ وَمِنْ دُونِ اللَّهِ

11

వారిలా అంటారు: “ఇతనేం ప్రవక్తండి బాబు, కూడు తింటూ వీధుల్లో తిరిగే మనిషి దైవప్రవక్త అవుతాడా? ప్రవక్త అయితే దేవుడు అతని దగ్గరకు ఒక దైవదూతను పంపవచ్చుకదా? ఆ దూత అతని వెంటఉండి (విశ్వసించనివారిని) మందలిస్తూ ఉండాలి. అలా ఎందుకు జరగలేదు? అదీకాకపోతే అతని కోసం నిధినిక్షేపాలు దింపవచ్చుకదా? పోనీ, ప్రశాంతజీవితం గడపడానికి అతని దగ్గర ఒక తోటయినా లేదే!!

ఈ దుర్మార్గులు (విశ్వాసులతో) “మీరు చేతబడికి గురైనవాడి వెంటపడ్డారు” అంటారు. నీ గురించి ఎలాంటి కారుకూతలు కూస్తున్నారో చూడు. వీరికసలు మతి భ్రమించింది. ఒక్క మాటా సరిగ్గా ఆలోచించి మాట్లాడరు. దేవుడు తలచుకుంటే వారు చెబుతున్నదాని కంటే ఎంతో(భాగ్యం) నీకు ప్రసాదించ గలుగుతాడు. ఆయన గొప్ప శుభకరుడు. (ఒక్క తోటేమిటి,) సెలయేళ్ళు, (అందమైన) మేడలు ఉండే అనేక తోటలు అనుగ్రహించ గలుగుతాడు. (7-10)

వారసలు (నిన్ను కాదు,) ప్రళయాన్ని తిరస్కరిస్తున్నారు. ప్రళయాన్ని తిరస్కరించే వారికోసం మేము తీవ్రంగా ప్రజ్వరిల్లే నరకాగ్ని సిద్ధపరచి ఉంచాము. నరకం వారిని దూరం నుంచి చూడగానే, వారు దాని ఆగ్రహోద్రేకపూరితమైన భీకరగర్జనలు వింటారు. వారిని కాళ్ళు-చేతులు కట్టివేసి ఓ ఇరుకైన (నరక)స్థలంలో కుక్కినప్పుడు వారు (విల విల్లాడుతూ) మృత్యువుని పిలుస్తారు. (దానికి) “ఈరోజు మీరు ఒక్క చావుకాదు, అనేక చావులను పిలుచుకోండి” (అని సమాధానం ఇవ్వబడుతుంది). (11-14)

“ఈ దుర్గతి మంచిదా లేక భయభక్తులు కలవారికి వాగ్దానం చేయబడిన శాశ్వత స్వర్గధామం మంచిదా?” అని వారిని అడుగు. అది వారి సుకృతఫలం. వారి (మహా) ప్రస్థానంలో అంతిమ గమ్యం. అక్కడ వారు కోరే ప్రతి కోరికా నెరవేరుతుంది. వారక్కడ శాశ్వతంగా ఉంటారు. దాన్ని (భక్తిపరాయణులకు) ప్రసాదించే బాధ్యత నీ ప్రభువుపై ఉంది. ఇది ఆయన తప్పనిసరిగా నెరవేర్చవలసిన వాగ్దానం. (15-16)

ఆరోజు దేవుడు వారిని, దేవుణ్ణి వదలి వారు పూజించిన మిథ్యాదైవాల్ని ఒక చోట

فَيَقُولُ أَأَنْتُمْ أَصَلَلْتُمْ عِبَادِي هَؤُلَاءِ أَمْ هُمْ صَالُوا السَّيِّئِينَ ۝ قَالُوا سُبْحَانَكَ مَا كَانَ
 يَنْبَغِي لَنَا أَنْ نَتَّخِذَ مِنْ دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءَ وَلَكِنْ مَتَّعْتَهُمْ وَآبَاءَهُمْ حَتَّى نَسُوا
 الذِّكْرَ ۚ وَكَانُوا قَوْمًا بُورًا ۝ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ بِمَا تَقُولُونَ ۚ فَمَا تَسْتَطِيعُونَ صَرْفًا وَلَا نَصْرًا ۚ
 وَمَنْ يَظْلِمِ مِنْكُمْ نَذْفُهُ عَذَابًا كَثِيرًا ۝ وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا
 إِنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَيَمْشُونَ فِي الْأَسْوَاقِ ۚ وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً ۚ
 أَتَصْبِرُونَ ۚ وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرًا ۝ وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا أِنزِلْ عَلَيْنَا
 الْمَائِكَةَ أَوْ ارْكَبْ لَنَا قَلَائِدًا اسْتَغْرِبُوا فِي أَنْفُسِهِمْ وَعَتَوْا عَنْهُمَا كَيْدًا ۚ يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَائِكَةَ لَا بُدَّ
 لَهُمْ مِنَ اللَّهِ لِلْمُحْجِمِينَ وَيَقُولُونَ حَجْرًا مَحْجُورًا ۚ وَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِصْحَابِ

12

చేర్చుతాడు. అప్పుడాయన మిథ్యాదైవాలను¹ ఉద్దేశించి “నాయీ దాసులను మీరు అప మార్గం పట్టించారా లేక వారంతటవారే దారితప్పారా?” అని అడుగుతాడు. (17)

దానికి వారు ఇలా అంటారు: “(దేవ దేవ! ఎంతమాట!!) మీరు ఎంతో పరిశు ధ్దులు. మిమ్మల్ని గాకుండా మరొకర్ని రక్షకుడిగా, పోషకుడిగా చేసుకునేటంతటి ధైర్యం మాకే లేదు. (ఇక వారికి మేమెలా చెప్పగలం?) అసలు మీరే వారికి, వారి తాతముత్తాత లకు పుష్పలంగా జీవన సామగ్రి ప్రసాదిస్తూ పోయారు. చివరికి వారు (మేలు చేసిన) మిమ్మల్నే మరచిపోయి సర్వనాశనమయ్యారు.” (18)

(కనుక అవిశ్వాసులారా!) ఈవిధంగా (మీ దైవాల) నేడు మీరంటున్న మాటల్ని (రేపు ప్రళయదినాన) తిరస్కరిస్తారు. ఆ తర్వాత మీకు విధించబడే శిక్షనుండి మీరు ఏమాత్రం తప్పించుకోలేరు. ఎలాంటి సహాయం లభించదు. మీలో దౌర్జన్యానికి (సత్య తిరస్కారానికి) పాల్పడిన ప్రతివాడికీ మేము కఠినాతికఠిన యాతన చవిచూపిస్తాం. (19)

ముహమ్మద్ (స)! మేము నీకు పూర్వం పంపిన ప్రవక్తలు కూడా కూడు తింటూ, వీధుల్లో తిరిగేవారే. మేమసలు మిమ్మల్ని ఒకరికొకరు పరీక్షా సాధనాలుగా చేశాం. మరీ మీరు సహనం వహిస్తారా? నీ ప్రభువు సమస్త విషయాలు గమనిస్తున్నాడు. (20)

మా దర్శనభాగ్యం ఆశించనివారు “దైవదూతలు మా దగ్గరికి ఎందుకు రారు? లేక దేవుడు మాకెందుకు కన్పించడు?” అనంటారు. వారు తమనుతాము ఏదో గొప్ప వాళ్ళమని భావిస్తూ అహంకారం, తలబిరుసుతనాలతో హద్దుమీరి పోతున్నారు. (21)

నేరస్థులు ఏరోజు దైవదూతల్ని (కళ్ళారా) చూస్తారో ఆరోజు వారికి ఎలాంటి శుభవార్త ఉండదు. (అన్నీ దుర్వార్తలే.) దాంతో వారు వాపోతూ దేవుణ్ణి శరణుకోరుతారు. మేము వారి కర్మలన్నిటినీ ధూళిరేణువుల్లా ఎగరగొడ్డాము. (22-23)

1. ఇక్కడ మిథ్యాదైవాలంటే విగ్రహాలని అర్థంకాదు. దైవదూతలు, దైవప్రవక్తలు, దైవభక్తులు అమరవీరులు, మహానియులను మిథ్యాదైవాలుగా పేర్కొనడం జరిగింది. బహుదైవారాధకులు వారిని పూజిస్తారు. ముఖ్యంగా వారి మరణానంతరం వారి విగ్రహాలు, సమాధులు, స్మారకచిహ్నాలను పూజిస్తారు. (ఈసా ప్రవక్తను పూజించేవారి ప్రస్తావన 5:116-120 సూక్తుల్లో చూడండి.)

الْحَنَّةِ ۖ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُسْتَقَرًّا وَأَحْسَنُ مَقِيلًا ۗ وَيَوْمَ نَشْفِقُ السَّمَاءَ بِالْعَامِلِ وَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةَ تَنْزِيلًا ۗ الْمَلَكُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ لِلرَّحْمَنِ ۗ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى الْكَافِرِينَ عَسِيرًا ۗ وَيَوْمَ يَعِضُّ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ لِيَلَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَيْبًا ۗ لِيَلَيْتَنِي لَيْتَنِي لِمَ اتَّخَذْتُ لَنَا خَلِيلًا ۗ لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي ۗ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ خَدُوًّا ۗ وَقَالَ الرَّسُولُ يَا رَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا ۗ وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ ۗ وَكَفَى بِرَبِّكَ هَادِيًا وَنَصِيرًا ۗ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْكَ الْقُرْآنُ جُدَّةً ۖ وَاحِدَةً ۚ كَذَلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتِيلًا ۗ وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَأَحْسَنَ تَفْسِيرًا ۗ الَّذِينَ يُحْسِرُونَ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ إِلَىٰ

مع

సర్కానికి అర్హులైనవారు మాత్రమే ఆరోజు మంచి స్థితిలో ఉంటారు. మధ్యాహ్నం వేళ (ఎండ తీక్షణ)ను వెళ్ళబుచ్చడానికి వారికి హాయిగా ఉండే విశ్రాంతి స్థలం లభిస్తుంది. ఆరోజు ఆకాశాన్ని చీల్చుకుంటూ ఒక మేఘం ప్రత్యక్షమవుతుంది. దాంతోపాటు (ఆకాశం నుండి) పెద్ద ఎత్తున దైవదూతలు దిగివస్తారు. (24-25)

ఆ రోజు నిజమైన సామ్రాజ్యాధికారం కరుణామయునిదే అవుతుంది.² అది సత్య తిరస్కారులకు అతి కఠినమైన దుర్దినంగా దాపురిస్తుంది. ప్రతి దుర్మార్గుడు (ఆరోజు పశ్చాత్తాపంతో) చేతిని కొరుక్కుంటూ ఇలా అంటాడు: “అయ్యో! నేను దైవప్రవక్తతో సహకరించి సన్మార్గగామి అయివుంటే ఎంత బాగుండేది!! అయ్యో! నేను ఫలానా వాణ్ణి స్నేహితుడిగా చేసుకోకుండా ఉంటే బాగుండేది!! వాడి మాయదారి మాటలు విని నాదగ్గరకు వచ్చిన హితోపదేశాన్ని దూరం చేసుకున్నానే! నేనెంత దౌర్భాగ్యుణ్ణి!!”

పైతాన్ మానవుణ్ణి అత్యవసర సమయంలోనే నట్టేట ముంచుతాడు. దైవప్రవక్త “ప్రభూ! నాజాతి ప్రజలు ఈ ఖుర్ఆన్ ని పూర్తిగా నిర్లక్ష్యం చేశారు” అంటాడు. (26-30)

ముహమ్మద్ (స!) ఈవిధంగా మేము నేరస్థులను ప్రతి ప్రవక్తకు విరోధులుగా చేశాం. నీకు మార్గదర్శనం చేయడానికి, సహాయపడటానికి నీ ప్రభువే చాలు. (31)

“ఇతనిపై మొత్తం ఖుర్ఆన్ ఒకేసారి ఎందుకు అవతరించదు?” అనంటారు అవిశ్వాసులు. ఎందుకంటే మేము దీన్ని కొద్దికొద్దిగా (దించి) నీకు క్షుణ్ణంగా బోధపరుస్తున్నాం. ఓ ప్రత్యేక క్రమంలో దీన్ని విడివిడిగా అంశాలవారిగా రూపొందించాము. నీ ముందు వారేదయినా కొత్త విషయం (లేదా విచిత్రమైన మాట) తెచ్చినప్పుడు దానికి సందర్భోచితంగా తగిన సమాధానమిచ్చి ఎంతో శ్రేష్ఠమైన రీతిలో నీకు విషయాన్ని విడమరచి చెబుతున్నాము... బోర్లా పడవేసి నరకానికి ఈడ్చబడవలసినవారి వైఖరి చాలా ఘోరంగా ఉంది. వారు పూర్తిగా దారితప్పారు. (32-35)

2. ఇహలోకంలో పెద్దపెద్ద రాజ్యాలు ఏలి, దైవదాసులను తమ దాసులుగా చేసుకున్న చక్రవర్తులు, చండశాసనుల అధికారమైకం పూర్తిగా దిగిపోతుంది. అలాంటివారిని గురించి దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా తెలిపారు: “దేవుడు (ఆరోజు) ఒక చేత్తో భూమిని, మరొక చేత్తో ఆకాశాన్ని పట్టుకొని ‘నేనే చక్రవర్తిని, నేనే సార్వభౌముణ్ణి. మరి ఏరి ఆ భూలోక చక్రవర్తులు? ఎక్కడున్నారు ఆ చండ శాసనులు? ఏమయ్యారు ఆ అహంకారులు?’ అని అంటాడు.” (బుఖారి, ముస్లిం)

جَهَنَّمَ ۖ أُولَئِكَ شَرٌّ مَكَانًا وَأَضَلُّ سَبِيلًا ۗ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَا مَعَهُ أَخَاهُ هَارُونَ وَزِيْرًا ۗ فَقَلْنَا أَذْهَبْنَا إِلَى الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَدَا مَرْتَبُهُمْ تَدْمِيرًا ۗ وَقَوْمٌ نُوحٍ لَمَّا كَذَّبُوا الرَّسُولَ أَغْرَقْنَاهُمْ وَجَعَلْنَاهُمْ لِلنَّاسِ آيَةً ۗ وَأَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ۗ وَعَادًا وَثَمُودًا وَأَصْحَابَ الرَّسِّ وَقُرُونًا بَيْنَ ذَلِكَ كَثِيرًا ۗ وَكُلًّا صَبَرْنَا لَهُ الْأَمَنَاتِ ۗ وَكُلًّا تَذَرْنَا تَخِيْرًا ۗ وَلَقَدْ آتَيْنَا عَلَى الْقُرْيَةِ الْيَتِيمَ إِمْرَأَتَ مَطَرٍ السَّوْءِ ۗ أَفَلَمْ يَكُونُوا يَرُونَهَا ۖ بَلْ كَانُوا لَا يَتْرُكُونَ نُشُورًا ۗ وَإِذَا رَأَوْكَ إِذْ يَبْتَغِيكَ وَالْكَافِرُ أَهْرَؤًا هَذَا الَّذِي بَعَثَ اللَّهُ رَسُولًا ۗ إِنْ كَادَ لَيُبْتَلِنَا عَنْ الْهَيْدِنَا لَوْلَا أَنْ صَبَرْنَا عَلَيْهَا وَسَوْفَ يَعْلَمُونَ حِينَ يَرَوْنَ الْعَذَابَ مَنْ أَضَلُّ سَبِيلًا ۗ أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ الْهَوَىٰ هُوَءَ ۖ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ

మేము మూసాకు (తౌరాత్) గ్రంథం ఇచ్చి, అతని సోదరుణ్ణి అతనికి సహాయకునిగా నియమించాం. అప్పుడు వారితో “మా సూక్తులు తిరస్కరించిన జాతి దగ్గరకు వెళ్ళండి” అని చెప్పాము. చివరికి మేము ఆజాతి ప్రజలను సర్వనాశనం చేశాం. (36)

దైవప్రవక్తలను తిరస్కరించిన నూహజాతికి కూడా అదేగతి పట్టింది. మేము వారిని (నీటిలో) ముంచి, ఆ సంఘటనను ప్రజల కోసం గుణపాఠంగా చేశాం. దుర్మార్గుల కోసం మేము (పరలోకంలో వేరే) వ్యధాభరితమైన యాతన సిద్ధపరచి ఉంచాం. (37)

అలాగే ఆద్, సమూద్ జాతులు, పాడుబడ్డ బావివాళ్ళు,³ వాటి మధ్యకాలాలకు చెందిన అనేకజాతుల ప్రజలు కూడా నాశనమయ్యారు. వారిలో చాలా మందికి (చారిత్రక) ఉదాహరణల ద్వారా విషయం నచ్చజెప్పాం. చివరికి మేము అందరినీ అంత మొందించాం. అతి దారుణంగా (శిలా)వర్షం కురిపించి (నాశనం చేయబడిన) పట్టణం⁴ మీదుగా వీరు ఎన్నోసార్లు ప్రయాణం చేశారు. మరి వారు ఆ పట్టణానికి పట్టిన దుర్గతి గమనించలేదా? వారికసలు మరణానంతర జీవితంపై నమ్మకమే లేదు. (38-40)

వారు నిన్ను చూసినప్పుడల్లా “ఓహో, ఇతణ్ణేనా దేవుడు ప్రవక్తగా చేసి పంపింది!” అంటూ హేళన చేస్తారు. పైగా “మనం గనక మన దేవతల విషయంలో ఒక మాటపై స్థిరంగా ఉండకపోతే ఇతను తప్పుకుండా మనల్ని పెడత్రోవ పట్టించి, మన దేవతల నుండి దూరం చేస్తాడు” అనంటారు. సరే, (పరలోక) శిక్ష చూసినప్పుడు పెడత్రోవ పట్టి పోయింది ఎవరో వారికే తెలుస్తుంది. (41-42)

మనోవాంఛనే దైవంగా⁵ చేసుకున్న వాణ్ణి చూశావా నీవు? అలాంటివాణ్ణి దారిలోకి

3. పాడుబడ్డ బావివాళ్ళు అంటే ఎవరో ఇదమితంగా తెలలేదు. ఇది దైవాగ్రహానికి గురైన ఒక జాతి అని, వారు తమకు రుజుమార్గం చూపడానికి వచ్చిన దైవప్రవక్తను పాడుబడ్డ బావిలోకి నెట్టి చంపారని మాత్రం తెలుస్తోంది.

4. లూత్జాతి నివసించిన పట్టణంపై దైవాగ్రహం విరుచుకుపడి సర్వనాశనమయింది. మక్కా ఖుర్షైయులు వ్యాపార నిమిత్తం సిరియా పోతున్నప్పుడు, సిరియా నుండి తిరిగిస్తున్నప్పుడు ఈ పట్టణ శిథిలాలను ఎన్నోసార్లు చూశారు. ఆ జాతిదుర్గతి గురించిన గాధలు కూడా విన్నారు.

5. మనోవాంఛను దైవంగా చేసుకోవడమేమిటని కొందరు ఆశ్చర్యపోవచ్చు. కాని నిజ దేవుడు అవతరింపజేసిన ధర్మాన్ని వదలి మనోవాంఛలకు బానిసైపోయిన ప్రతి మనిషికి అతని మనో

وَكَيْلًا ۖ أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ بِمَعُونٍ أَوْ يُعْقَلُونَ ۗ إِنَّ هُمْ إِلَّا كَالْعَادِيَاتِ ۖ لَمْ تَر إِلَىٰ رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ ۖ وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ سَاكِنًا ۖ ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسَ عَلَيْهِ دَلِيلًا ۖ ثُمَّ قَبَضْنَاهُ إِلَيْنَا قَبْضًا يَسِيرًا ۖ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ اللَّيْلَ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ سُبَاتًا وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا ۖ وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ بُشْرًا لِبَيْنِ يَدَيْ رَحْمَتِهِ ۖ وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا ۖ لِنُحْيِيَ بِهِ بَلْدَةً مَيِّتًا وَنُقَبِّعَهُ يَمَاحًا فَلَمَّا أَنْعَمْنَا أَنْعَامًا وَأَنَا سَيِّئُ الْكَاشِرِينَ ۖ وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِيهِ لَآئِبًا لِلَّذِينَ آمَنُوا ۖ فَمَا يُبَدِّلُهَا قَائِدًا ۖ وَكَأَيُّ الْوَيْدَانِ إِلَّا نُفُورًا ۖ وَلَوْ شِئْنَا لَاجْعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ تَذَكِيرًا ۖ فَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَجَاهِدْهُمْ بِهِ جَاهِدًا كَبِيرًا ۖ وَهُوَ الَّذِي مَرَّبَّ الْوَجْهَيْنِ هَذَا عَذَابٌ قَرِيبٌ ۖ وَهَذَا مَلَأَ أَجَابًا ۖ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا مَحْجُورًا ۖ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا ۖ جَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا ۖ وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا ۖ وَ يُعْبَدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ ۖ وَكَانَ

తీసుకురాగలవా? వారిలో చాలామంది (నీమాటలు) వింటారని, అర్థం చేసుకుంటారని భావిస్తున్నావా? వారసలు పశువుల్లాంటివారు. కాదు, అంతకన్నా దిగజారిపోయారు.

నీ ప్రభువు, నీడను ఎలా విస్తరింపజేస్తున్నాడో గమనించావా? ఆయన తలచుకుంటే దాన్ని శాశ్వతమైన నీడలా చేయగలడు. మేము సూర్యుణ్ణి నీడకు మార్గదర్శిగా చేశాం. ఆపై మేమా నీడను క్రమేణా మావైపు వెనక్కి తీసుకుంటున్నాం. దేవుడే మీకోసం రాత్రిని (చీకటి) తెరగా, నిద్రను విశ్రాంతి స్థితిగా, పగటిని లేచి పనులు చేసుకునే సమయంగా చేశాడు. (43-47)

ఆయనే తన కారుణ్యానికి (వర్షానికి) ముందు (చల్లటి) గాలిని శుభవార్తగా పంపుతున్నాడు. తరువాత ఆకాశం నుండి స్వచ్ఛమైన నీటిని వర్షింపజేస్తున్నాడు. దాని ద్వారా మేము (బీటలు వారిన) మృతభూమికి జీవం పోస్తున్నాం. మరోవైపు మేము సృష్టించిన జీవరాసుల్లో అనేకమంది మానవులకు, జంతువులకు ఆ నీటిని త్రాగిస్తున్నాం. (48-49)

ప్రజలు గుణపాఠం నేర్చుకోడానికి ఈ మహిమను మాటిమాటికి వారి ముందుకు తెస్తున్నాం. కాని చాలామంది తిరస్కారం, కృతఘ్నతలు తప్ప మరోవైఖరి అవలంబించడానికి సిద్ధంగా లేరు. మేము తలచుకుంటే ప్రతి ఊరికీ ఒక హెచ్చరించేవాణ్ణి (దైవ ప్రవక్తను) నియమించేవాళ్ళం. కనుక ప్రవక్తా! అవిశ్వాసుల మాట ఎన్నటికీ వినకు. ఈ ఖుర్ఆన్ తీసుకొని వారితో అవిశ్రాంత పోరాటం జరుపుతూ ఉండు. (50-52)

ఆయనే రెండు సముద్రాలను కలిపి ఉంచాడు. ఒకటి మధురమైన మంచినీటి సముద్రం, రెండోది అతి క్షారవంతమైన ఉప్పునీటి సముద్రం. అవి రెండు ఒకదానితో ఒకటి కలసిపోకుండా వాటి మధ్య ఒక అడ్డుతెర ఉంటుంది. ఆయనే నీటితో మానవుణ్ణి సృష్టించి, అతని నుండి పుట్టిల్లు, మెట్టిల్లు అనే రెండు వంశవృక్షాలను వృద్ధిచేస్తున్నాడు. నీ ప్రభువు ఎంతో శక్తిమంతుడు. (53-54)

అలాంటి దేవుణ్ణి వదలి ప్రజలు తమకు ఎలాంటి లాభంగాని, నష్టంగాని కలిగించ వాంఛలే దైవాలవుతాయి. ఈ మిథ్యాదైవం గురించి దైవప్రవక్త (స) ఇలా చెప్పారు: “ఈ ఆకాశం క్రింద దేవుడు మినహా పూజలందుకుంటున్న ఇతర ఆరాధ్యదైవాలలో అతి నికృష్ట దైవం ఏదైనా ఉంటే అది (మనిషి) అనుసరించే మనోవాంఛే.” (45:23 సూక్తి కూడా చూడండి.)

الْكَافِرِينَ عَلَىٰ رَبِّهِمْ طُهْرًا ۖ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا ۖ وَنَذِيرًا ۖ قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۖ إِنْ شَاءَ اللَّهُ ۖ إِنْ يَتَّخِذْ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ۖ وَتَوَكَّلْ عَلَىٰ الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَسَبِّحْ بِحَمْدِهِ ۖ وَكَفَىٰ بِهِ يَدُوبُ عِبَادِهِ خَبِيرًا ۖ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ ۖ الرَّحْمَنُ فَسْأَلُ بِهِ خَبِيرًا ۖ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اسْجُدُوا لِلرَّحْمَنِ قَالُوا وَمَا الرَّحْمَنُ أَنْسَاجِدُ لِمَا تَأْمُرُنَا وَزَادَهُمْ نُفُورًا ۖ تَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ فِيهَا سُرُجًا ۖ وَقَمَرًا مُنِيرًا ۖ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خَلْفَةً لَعَسَ أَنْ يُدَكَّرَ ۖ إِنْ شَاءَ اللَّهُ ۖ وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا ۖ وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَامًا ۖ وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ ۖ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا ۖ إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ۖ وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا ۖ وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا ۖ وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي

లేని మిథ్యాదైవాలను ఆరాధిస్తున్నారు. పైగా (ఈ) అవిశ్వాసి తన నిజ ప్రభువుకు వ్యతిరేకంగా ప్రతి దుష్టశక్తికీ తోడ్పడుతున్నాడు. (55)

ప్రవక్తా! మేము నిన్ను శుభవార్తాహారునిగా, హెచ్చరించేవానిగా నియమించి పంపాం. వారికిలా చెప్పు: “నేనీ పని కోసం మీనుండి ఎలాంటి ప్రతిఫలం ఆశించడం లేదు. ఇష్టమున్నవారు తమ ప్రభువు మార్గం అవలంబిస్తే చాలు. అదే నా ప్రతిఫలం.” * ముహమ్మద్ (స)! నిత్యజీవుడు, అమరుడైన దేవుణ్ణి మాత్రమే నమ్ముకో. ఆయన్ని స్తుతిస్తూ, ఆయన పవిత్రతను కొనియాడుతూ ఉండు. తన దాసుల పాపకార్యాలు తెలుసుకోవడానికి ఆయన ఒక్కడే చాలు. ఆయన భూమ్యాకాశాల్ని, వాటి మధ్య ఉన్న సమస్తాన్ని ఆరు రోజుల్లో సృష్టించి, ఆ తరువాత (విశ్వసామ్రాజ్యాధినేతగా అధికార) సింహాసనం అధిరోపించాడు. ఆయన ఎంతో కరుణామయుడు. (కావాలంటే) ఆయన్ని గురించి తెలిసినవారిని అడిగి తెలుసుకో. (56-59)

ఆ కరుణామయునికి సాష్టాంగపడమని చెప్పినప్పుడు వారు (తిరస్కారభావంతో) “ఎవరా కరుణామయుడు? నీవు ఎవరికి సాష్టాంగపడమంటే వారికి సాష్టాంగపడటమేనా మాపని?” అనంటారు. ఈ వైఖరితో వారి తిరస్కారం మరింత ముదిరిపోయింది. (60)

ఆకాశంలో నక్షత్రసముదాయాలను, (దేదీప్యమానమైన) సూర్యుణ్ణి, ప్రకాశవంతమైన చంద్రుణ్ణి సృష్టించిన శక్తిస్వరూపుడు గొప్ప శుభకరుడు. ఆయనే రాత్రింబవళ్ళను ఒకదాని వెనుక మరొకటి వచ్చేలా చేశాడు. (సృష్టించి) యోచించగోరే వారికి, లేదా కృతజ్ఞత చూపదలించేవారికి ఇందులో గొప్ప సూచన ఉంది. (61-62)

కరుణామయుని (నిజ)భక్తులు భూమిపై (విర్రవీగకుండా) నమ్రతగా నడుస్తారు. మూర్ఖులు వారితో వాదనకు దిగితే ‘మీకు సలాం’ అంటారు. వారు తమప్రభువు సన్నిధిలో నిలబడి ప్రార్థనచేస్తూ, సాష్టాంగపడుతూ రాత్రిళ్ళు గడుపుతారు. అదీగాక దైవాన్ని వేడుకుంటూ “ప్రభూ! మమ్మల్ని నరకయాతనల నుండి కాపాడు. అవెంతో బాధాకరంగా, దారుణంగా ఉంటాయి. నరకం పరమచెడ్డ నివాసస్థలం” అని అంటారు. (63-66)

వారు తమ సంపద వినియోగిస్తున్నప్పుడు దుబారా ఖర్చుచేయరు; ఇటు పిసినారి

حَمَلَهُ اللَّهُ إِلَيْنَا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثَامًا ۖ يُضْعَفُ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخْلُدُ فِيهِ مُهَانًا ۗ إِنَّ مِنْ آيَاتِنَا أَنْوَاعًا لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا ۖ وَأَمِنْ آيَاتِنَا أَنْ نَبْدِلَ اللَّهُ سَيِّئَاتِ الْمُجْرِمِينَ سَيِّئَاتٍ ۗ وَكَانَ اللَّهُ

తనం కూడా వహించారు. వారి ఖర్చు ఆ రెండు అతిచర్యలకు మధ్యస్థంగా ఉంటుంది. వారు ఒక్క దేవుణ్ణి తప్ప మరెవరినీ ప్రార్థించరు. దేవుడు నిషేధించిన ఏ ప్రాణినీ అన్యాయంగా హతమార్చరు. వ్యభిచారానికి ఏమాత్రం పాల్పడరు.

ఈ పాడుపనులు చేసేవాడు మటుకు తన పాపఫలం అనుభవిస్తాడు. ప్రళయం రోజు అతనికి రెట్టింపు శిక్ష పడుతుంది. అందులోనే అతను ఎల్లకాలం అవమానభారంతో క్రుంగిపోతూ పరమనీచంగా పడివుంటాడు. అయితే పశ్చాత్తాపహృదయంతో క్షమాపణ కోరుకొని, దాంతోపాటు సత్యాన్ని విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేయడం మొదలెడితే అలాంటి మనిషికి శిక్ష ఉండదు. పైగా దేవుడు అలాంటివారి (గత) దుష్కర్మలను సత్కర్మలుగా మారుస్తాడు. ఆయన గొప్పఅనుగ్రహశీలి, పరమదయాళువు. (67-70)

6. ఈ రెండు సూక్తులలో దేవునికి సాటి కల్పించడం (పిర్-4:48,116), ఎవరినయినా అన్యాయంగా చంపడం, వ్యభిచారం చేయడం- ఇవి ఘోరపాపాలుగా పరిగణించబడ్డాయి. అనేక హదీసుల్లో హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ మస్ఠూద్ (రజి) ఉల్లేఖనం ప్రకారం: దేవునికి ఇతరులను సాటి కల్పించడం, పసిపిల్లవాడు ఆహారంలో భాగస్వామి అయి మరింత దారిద్ర్యం తెస్తాడన్న భయంతో అతణ్ణి హతమార్చడం, పొరుగింటివాని భార్యతో వ్యభిచరించడం- ఘోర పాపాలుగా పరిగణించబడ్డాయి. (ఇతర వివరాలకు 4:30 సూక్తికి రాసిన పాదసూచిక చూడండి.) అయితే ఇలాంటి పాపాలు చేసినవారు సైతం దేవుణ్ణి క్షమాపణ కోరుకొని జీవితాన్ని సరిదిద్దుకుంటే క్షమించబడతారు. ఉదా హరణకు హజ్రత్ అబూహరైరా (రజి) తెలిపిన ఈ సంఘటన చూడండి:

ఒకరోజు నేను నబవీమస్జిద్లో ఇషానమాజ్ చేసి ఇంటికొస్తే ఒక స్త్రీ మా ఇంటి ముందు నిల్చున్నది. నేనామెకు సలాం చేసి నా గదిలోకి వెళ్ళిపోయాను. తలుపులేసుకొని నఫిల్ నమాజులో లీనమైపోయాను. కాస్సేపటికి ఆమె తలుపు తట్టింది. నేను తలుపు తీసి ఏం కావాలని అడిగాను. ఆమె విషయం చెబుతూ “నా వల్ల వ్యభిచారం జరిగింది. అక్రమ గర్భం దాల్చాను. పిల్లవాడు పుట్టే అతణ్ణి చంపేశాను. మరిప్పుడు నా పాప క్షమాపణకు ఏదైనా దారి ఉందంటారా?” అని అడిగింది. నేను ఏమాత్రం లేదని చెప్పాను. నా మాటలు విని ఆమె “అయ్యో! నాయీ సౌందర్యం అగ్నికి ఆహుతి కావడానికే సృజించబడిందా!!” అంటూ రోదిస్తూ వెళ్ళిపోయింది.

మరునాడు ఉదయం నేను దైవప్రవక్త (సల్లం) వెనుక నమాజ్ చేశాక ఆయన ముందు రాత్రి జరిగిన సంఘటన వివరించాను. దానికి దైవప్రవక్త (సల్లం) “అబూహరైరా! నీవు చాలా తప్పుడు సమాధానమిచ్చావు. నీవే సూక్తి... చదవలేదా?” అన్నారు. ఈ మాట విని నేను వెంటనే ఆ స్త్రీని వెతకడానికి బయలుదేరాను. రాత్రి ఇషా వేళలోనే ఆమెను కలుసుకో గలిగాను. నేనామెకు నీ ప్రశ్నకు దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా సమాధానమిచ్చారని శుభవార్త విన్నించాను. ఇది విని వెంటనే ఆమె దేవునికి సాష్టాంగపడి “నా కోసం పాపమన్నింపు ద్వారం తెరచిన పరిశుద్ధ దేవునికి నేనెంతో కృతజ్ఞురాలిని” అన్నది. ఆ తర్వాత ఆమె పశ్చాత్తాప హృదయంతో క్షమాపణ కోరుకొని తన దగ్గరున్న ఒక బానిసకు స్వేచ్ఛ నిచ్చింది. (తబ్రాని).

7. దీనికి రెండర్థాలున్నాయి. ఒకటి, దేవుడు అతని జీవిత గమ్యాన్ని మార్చివేస్తాడు. ఉదాహరణకు: ఇస్లాం స్వీకరించక పూర్వం అతను దుష్కార్యాలు చేస్తుండేవాడయితే, ఇప్పుడు సత్కార్యాలు చేస్తున్నాడు. గతంలో అతను బహుదైవారాధన చేస్తుండేవాడైతే, ఇప్పుడు ఏకదైవారాధన చేస్తున్నాడు.

غَفُورًا رَحِيمًا ۖ وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ مَتَابًا ۗ وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّكُوفَ وَإِذَا مُرُوا بِاللَّغْوِ مُرُوا كِرَامًا ۖ وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَخْرُجُوا عَلَيْهَا حُمُومًا وَعُتْبَانًا ۗ وَالَّذِينَ يَقُولُونَ لَنْ نَأْتِيَنَا بِسُلْطَانٍ وَإِنَّا بِمَا نُرِيدُنَا أَقْرَبُ ۖ وَاعْتَدُوا لِلْعَذَابِ ۖ مَا صَبَرُوا وَيُلْقُونَ فِيهَا تَجَنُّبًا وَطَمَعًا ۖ خَلِيلِينَ فِيهَا حَسُنَتْ مُسْتَقْرَرًا وَمَقَامًا ۗ قُلْ مَا يَعْبَأُ بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا صِرَتِي ۗ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ لِرَبِّهِ ۗ فَتَقَدَّرَ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا ۗ

శిక్ష

పశ్చాత్తాపంతో క్షమాపణ కోరుకొని సదాచార వైఖరి అవలంబించినవాడు నిజానికి మనస్ఫూర్తిగా పశ్చాత్తాపం చెంది దేవుని వైపు మరలి వచ్చినవాడవుతాడు. (71)

(కరుణామయుని నిజభక్తులు) అసత్యానికి ఎన్నడూ సాక్షులుగా ఉండరు. ఎప్పుడయినా వారు పనికిమాలిన వ్యవహారం మీదుగా పోవలసివస్తే దాన్ని ఏమాత్రం పట్టించుకోకుండా హుందాగా, గౌరవప్రదంగా దాటివెళ్తారు. వారికి వారిప్రభువు సూక్తులు విన్నించి హితోపదేశం చేయడం జరిగితే వారు అంధులుగా, బధిరులుగా మారి వాటిని నిర్లక్ష్యం చేయరు. వారు (దైవసన్నిధిలో చేతులు జోడించి) “ప్రభూ! మా భార్యాపిల్లల ద్వారా మా కంటికి చలువ ప్రసాదించు. మేము దైవభీతిపరులకు నాయకులయ్యేలా చెయ్యి” అని ప్రార్థిస్తారు.(72-74)

(ఇలాంటి)వారే తమ సహనానికి ప్రతిఫలంగా (పరలోకంలో) అత్యున్నత స్థానాలు పొందేవారు. వారిని (దైవదూతలు) ఎంతో గౌరవిస్తూ శాంతివచనాలతో స్వాగతిస్తారు. వారక్కడ (స్వర్గంలో) కలకాలం (సుఖసంతోషాలతో) ఉంటారు. ఎంత మంచి నివాస స్థలం అది! (75-76)

ముహమ్మద్ (సల్లం)! అవిశ్వాసులకు ఇలా చెప్పియ్యి: “మీరు నా ప్రభువుని ఆరాధించడానికి ముందుకు రాకపోతే ఆయన మాత్రం మిమ్మల్ని ఎందుకు లక్ష్య పెడతాడు? అదీగాక మీరాయన్ని తిరస్కరించారు కూడా. కనుక మీరు త్వరలోనే ఈ తిరస్కారానికి తగిన శిక్ష అనుభవిస్తారు.” (77)

ఇదివరకు అతను అవిశ్వాసులతో కలిసి సత్యవ్యతిరేక కార్యకలాపాలకు పాల్పడుతుండే వాడయితే, ఇప్పుడు ముస్లింలతో కలిసి ధర్మసంస్థాపనా కార్యకలాపాలలో పాల్గొంటున్నాడు.

రెండు, అతని పాపాలను పుణ్యాలుగా మార్చుతాడు. ఈ విషయంలో దైవప్రవక్త (స) ఇలా తెలిపారు: “అందరికంటే చివర్లో నరకం నుండి బయటపడి, అందరికంటే చివర్లో స్వర్గప్రవేశం చేసే మనిషి నాకు తెలుసు. ప్రళయదినాన అతని పెద్ద పాపాలు వేరేచోట ఉంచి, చిరు పాపాలు అతని ముందు బహిర్గతం చేస్తారు. అప్పుడతనితో ‘నువ్వు ఫలానా రోజు ఫలానా పాపకార్యం చేయలేదా?’ అని ప్రశ్నిస్తారు. దానికతను ఔనంటాడు, నిరాకరించలేడు. అయితే తాను చేసిన ఘోరపాపాలు ఎక్కడ బహిర్గతం చేస్తారోనని లోలోన భయపడుతుంటాడు. అంతలో ‘నీవు చేసిన ఈ పాపాలలో ప్రతిదానికి బదులుగా ఒక్కో పుణ్యం లభిస్తుంది వెళ్ళు’ అని చెబుతారు. అప్పుడతను దేవుడు చూపిన ఈ దయాదాక్షిణ్యాలు చూసి, ‘నేనింకా పెద్ద పాపాలు కూడా చేశాను. అవి నాకిక్కడ కన్పించడం లేదే?’ అంటాడు”. దైవప్రవక్త (స) ఈమాట చెప్పి ఫక్కున నవ్వుతారు. (ముస్లిం- ఈ అధమశ్రేణి స్వర్గనివాసి గురించి వివరంగా “చరలోక ప్రస్థానం” అనే పుస్తకంలో చూడండి.)

سُورَةُ الشُّعَرَاءِ مَكِّيَّةٌ (٢٦)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طَسْمٌ ۝ تِلْكَ آيَاتُ الْكُذِّبِ ۝ لَعَلَّكَ بَاحِعٌ تَفْسِكَ أَكَّا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ۝ إِنْ نَشَأْ نُزِّلْ عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ آيَةٌ فَظَلَّكَ أَعْيُنُهُمْ لَهَا خَضِيعِينَ ۝ وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنَ الرَّحْمَنِ مُحَدَّثٍ إِلَّا كَانُوا عَنْهُ مُعْرِضِينَ ۝ فَقَدْ كَذَّبُوا فَسَيَأْتِيهِمْ أَنْبَاءٌ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ۝ أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ أَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ ۝ إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ۝ وَإِنْ رَبُّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ۝ وَإِذْ نَادَى رَبُّكَ مُوسَىٰ إِنَّ آيَاتِ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۝ قَوْمٌ يَرْغَبُونَ ۝ أَكَّا يَتَّقُونَ ۝ قَالَ رَبِّ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَلِّمُونِي ۝ وَيُضَيِّقُوا صَدْرِي ۝ وَيَطْبِقُوا لِسَانِي فَأَرْسِلْ لِي هُرُونٌ ۝ وَلَهُمْ عَلَيَّ

అక్షరాలు

శ్లోకాలు

అవతరణ: మక్కా 26. షుఅరా (కవులు) సూక్తులు: 227

ఈ అధ్యాయం కూడా హిజ్రీ శకరంభానికి ఆరేడేండ్లకు పూర్వం మక్కాలో అవతరించినట్లు తెలుస్తోంది. ఇందులో అవిశ్వాసుల ఆరోపణలకు సమాధానం ఇవ్వబడింది. గతప్రవక్తల గాధలు కూడా ప్రస్తావించబడ్డాయి. చివర్లో ఖుర్ఆన్ మానవ రచనగాని, కవుల సృష్టిగాని కాదని చెబుతూ సత్యవ్యతిరేక కార్యకలాపాలకు అవిశ్వాసులు దుష్ఫలితం అనుభవించవలసి వస్తుందని హెచ్చరించబడింది.

కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడయిన దేవుని పేరుతో ప్రారంభం

తా-సీన్-మీమ్. ఇవి విషయస్పష్టత గల గ్రంథానికి చెందిన సూక్తులు. (1-2)

ముహమ్మద్ (స)! (నీ పరిస్థితి చూస్తుంటే) వారు విశ్వసించడం లేదన్న దిగులుతో నీవు కృశించి ప్రాణాలు పోగొట్టుకునేలా ఉన్నావు. మేము తలచుకుంటే ఆకాశం నుండి అద్భుత నిదర్శనం పంపి దాని ముందు వారి మెడలు వంచగలం. వారు తమ దగ్గరికి కరుణామయుని నుండి కొత్తగా ఎలాంటి ఉపదేశం వచ్చినా దానికి విముఖులవుతారు. వారు సత్యాన్ని నిరాకరించారు. (ఇక దారికి రారు.) వారినాడు ఏ విషయాన్ని గురించి హేళనచేస్తున్నారో దాని వాస్తవికత ఏమిటో త్వరలోనే వారికి తెలిసిపోతుంది. (3-6)

వారెప్పుడూ భూమిని పరికించి చూడలేదా? మేమందులో రకరకాలతో కూడిన ఎంతో మంచి వృక్షజాతులు వుట్టించాం. నిస్సందేహంగా ఇందులో గొప్ప సూచన ఉంది. కాని వారిలో అనేకమంది సత్యాన్ని విశ్వసించనివారే ఉన్నారు. నీ ప్రభువు సర్వశక్తి మంతుడు, అపార దయామయుడు. (7-9)

నీ ప్రభువు మూసాను పిలిచినప్పటి గాధ వినించు. అప్పుడు మూసాతో నీప్రభువు “దుర్మార్గులైన ఫిరోన్ జాతి ప్రజల దగ్గరకు వెళ్ళు. వారు భయపడరా?” అన్నాడు. (10-11)

దానికి మూసా “ప్రభూ! వారు నన్ను తిరస్కరిస్తారేమోనని భయంగా ఉంది. నా గుండె అదిరిపోతున్నది. నాకు సరిగ్గా మాట్లాడటం రారు. నీవు హారూన్ ని ప్రవక్తగా నియమించు. అదిగాక వారి దగ్గర నామీద ఒక నేరారోపణ కూడా ఉంది. అందువల్ల వారు నన్ను చంపుతారేమోనని భయపడుతున్నాను” అని అన్నాడు. (12-14)

ذُنُوبٍ فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ ۝ قَالَ كَلِمَةً فَادْهَبَا بِآيَاتِنَا إِنَّا مَعَكُمْ مُسْتَعِينُونَ ۝ قَاتِنِيَا فِرْعَوْنَ فَقَوْلَا إِنَّا رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝ أَنْ أَرْسِلَ مَعَنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ ۝ قَالَ أَلَمْ نُرْتِكَ فِينَا وَلِبِيدًا وَلَيْسَتْ فِينَا مِنْ عَمْرِكَ سِنِينَ ۝ وَفَعَلْتَ فَعَلْتِكَ الَّتِي فَعَلْتَ وَأَنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ ۝ قَالَ فَعَلْنَاهَا إِيذًا وَآنَا مِنَ الصَّالِحِينَ ۝ فَفَرَرْتُ مِنْكُمْ لَمَّا خِفْتُمْ فَوَهَبَ لِي رَبِّي حُكْمًا وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ ۝ وَتِلْكَ نِعْمَةٌ تَمُنُّهَا عَلَيَّ أَنْ عَبَّدتَّ بَنِي إِسْرَائِيلَ ۝ قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ ۝ قَالَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ ۝ قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ أَلَا تَسْتَمِعُونَ ۝ قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ۝ قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمْ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ لَمَجْنُونٌ ۝ قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا

“ఏమీకాదు. మీరిద్దరు మా సూచనలు తీసుకొని వెళ్ళండి. మేము మీతోపాటే ఉండి విషయాల్ని వింటాం. మీరు ఫిరోన్ దగ్గరకెళ్ళి ‘మమ్మల్ని సర్వలోక ప్రభువు పంపాడు; కనుక నీవు ఇస్రాయిల్ సంతతిని మావెంట పంపించు’ అని చెప్పండతనికి.”

(మూసా, హారూన్ ప్రవక్తలు ఫిరోన్ చక్రవర్తి దగ్గరకెళ్ళి ఈమాట అన్నప్పుడు)...

ఫిరోన్ (ఎత్తిపాడుస్తూ) “మేము నిన్ను పసితనంలో పెంచలేదా? నీవు నీ జీవితాన్ని అనేక సంవత్సరాలు మా దగ్గర గడిపావు. తర్వాత ఏదో చేసి వెళ్ళిపోయావు. (మేము చేసిన మేళ్ళన్నీ మరచి చివరికి మాకే ఎసరు పెట్టడానికి వచ్చావన్నమాట!) నిజంగా నీవు చాలా కృతఘ్నుడివి” అని అన్నాడు. (15-19)

“అనాడు నేనా పని అజ్ఞానాంధకారంలో ఉండి తెలియక చేశాను. తరువాత మీకు భయపడి పారిపోయాను. ఆ తరువాత నా ప్రభువు నాకు జ్ఞానకాంతి ప్రసాదించి నన్ను ప్రవక్తల జాబితాలో చేర్చాడు. ఇక నీవు నన్ను ఎత్తిపాడుస్తున్న మేలు సంగతికొస్తే, (అందులో విశేషం ఏమీ లేదు.) నీవు (నా జాతికి చెందిన) ఇస్రాయిల్ సంతతిని కట్టు బానిసలుగా చేసుకున్నావు” అని సమాధానమిచ్చాడు మూసా. (20-22)

“సరే, నువ్వేదో సర్వలోక ప్రభువంటున్నావు, ఎవరా సర్వలోక ప్రభువు? ఏమిటా కథ?” అడిగాడు ఫిరోన్. (23)

“నీవు విశ్వసించే వాడివయితే విను. ఆయన భూమ్యాకాశాలకు, వాటిమధ్య ఉన్న సమస్త సృష్టిసానులకు ప్రభువు” అన్నాడు మూసా. (24)

“ఎంటున్నారా (ఈయనగారి వింతమాటలు)?” అన్నాడు ఫిరోన్ తన చుట్టూ ఉన్న మంది మార్పలంతో. (25)

“ఆయన మీకూ ప్రభువే, మీకు పూర్వం గతించిన మీ తాతముత్తాతలకూ ప్రభువే” అన్నాడు మూసా (26)

“(చూశారా!) మీ వద్దకు పంపబడిన ఈ ప్రవక్తమహాశయులు గారిని, చూస్తే మహా తలతిక్క మనిషిలా కనిపిస్తున్నాడు” అన్నాడు ఫిరోన్ (సభాసదుల్ని ఉద్దేశించి). (27)

“మీరు విజ్ఞతా వివేచనలు కలవారయితే (వినండి), ఆయన ప్రాకృత్తిమాలకు, వాటి మధ్య ఉన్న సమస్తానికీ ప్రభువే” అన్నాడు మూసా. (28)

۞ قَالَ لِيْنِ اَتَّعَدْتِ لَهَا غَيْرِيْ لَجَعَلْتِكِ مِنَ الْمُسْجُوْبِيْنَ ۞ قَالَ اَوْلَوْجُنَّتْكَ بِسْمٰى
 مُّبِيْنٍ ۞ قَالَ قَاتِيْ بِهٖ اِنْ كُنْتِ مِنَ الصّٰدِقِيْنَ ۞ قَالَتْ عَصَاہُ اِذَا هٰی تُعْبَانُ مُّبِيْنٍ ۞ وَنَزَعَ يَدَہَا
 اِذَا هٰی بِيْضًا ۞ لِلنّٰظِرِيْنَ ۞ قَالَ لِمَلَا حَوْلَہَا اِنَّ هٰذَا السّجْرُ عَلَيْمٌ ۞ يُّرِيْدُ اَنْ يُخْرِجَکُمْ مِنْ اَنْصٰکُمْ
 بِسِحْرِہٖ ؕ فَاِذَا تَامَرُوْنَ ۞ قَالُوْا اِرْجُوْا وَاخٰہُ وَاَبْعَثْ فِی الْمَلَکٰتِیْنَ حٰشِرٰتٍ ۞ یَا تٰوْکِ بِکُلِّ سِحْرٍ عَلَیْہِمْ ۞
 فَجِئِمَ السّحْرُ ۞ لِبٰیْقَاتِ یَوْمٍ مَّعْلُوْمٍ ۞ وَقَسِيْلٌ لِلنّٰسِ ۞ هَلْ اَنْتُمْ مُّجْرِمُوْنَ ۞ لَعَلَّآ نَتَّيْمُ السّحْرَ
 اِنْ کَانَوْا هُمْ الْعٰلِیْنَ ۞ فَلَمَّا جَآءَ السّحْرُ ۞ قَالُوْا لِرٰغِبُوْنَ اِیْنِ لَنَا لَکَجْرٌ اِنْ کُنَّا نَحْنُ الْعٰلِیْنَ ۞
 قَالِ لَعْمٌ وَاَنْتُمْ اِذَا الْبٰسَ الْمُنْفَرِیْنَ ۞ قَالَ لَهُمْ مُّوْسٰی الْقَوٰمَآ اَنْتُمْ تَلْقَوْنَ ۞ قَالِقُوا جِبٰہُہُمْ وَعَصٰہُمْ

﴿

“(మూసా! ఇక చాలించు.) నీవు నన్ను తప్ప మరొకడి దైవంగా అంగీకరించావంటే (జాగ్రత్త!) నిన్నుకూడా జైళ్ళలో పడి మగ్గుతున్నవారి దగ్గరకు చేరుస్తా (తెలుసా?)” అన్నాడు ఫిరోన్ (ఆగ్రహంతో బెదిరిస్తూ). (29)

“ఒకవేళ నేను నీముందు (నా దౌత్యానికి నిదర్శనంగా) ఒక స్పష్టమైన వస్తువుని ప్రదర్శిస్తే (నమ్ముతావా)?” అడిగాడు మూసా. (30)

“(ముందు) అదేమిటో చూపు నీవు సత్యవంతుడవైతే” అన్నాడు ఫిరోన్. (31)

(అప్పుడు) మూసా తన చేతికర్ర క్రింద పడవేశాడు. అది ఒక్కసారిగా నిజమైన సర్పంగా మారిపోయింది. ఆ తర్వాత అతను తన చేతిని చంకలోపెట్టి అదిమి బయటికి తీశాడు. అది ప్రేక్షకుల ముందు దేదీప్యమానంగా వెలిగిపోసాగింది. (32-33)

ఫిరోన్ తన చుట్టూ ఉన్న ఉన్నతాధికారుల్ని ఉద్దేశించి “ఇతను నిజంగా ఆరితేరిన గొప్ప మాంత్రికుడు. తన మంత్రబలంతో మిమ్మల్ని మీరాజ్యం నుండి వెళ్ళగొట్టాలని భావిస్తున్నాడు. ఇలాంటి పరిస్థితిలో ఏం చేయాలో మీరే చెప్పండి” అన్నాడు. (34-35)

“అతణ్ణి, అతని సోదరుణ్ణి ఆపి, వివిధ పట్టణాలకు రాజభటుల్ని పంపండి. వారు కాకలుతీరిన మాంత్రికుల్ని మీదగ్గరకు పిలుచుకొస్తారు” అన్నారు వారు. (36-37)

దాని ప్రకారం ఒక రోజు నిర్ణీత సమయాన ప్రముఖ మాంత్రికుల్ని పిలిపించడం జరిగింది. ఆ సందర్భంగా “మీరు సభాస్థలికి వస్తున్నారా? అయితే మాంత్రికులు గెలిస్తే మనం (మన) మాంత్రికుల మతంలోనే ఉండిపోవచ్చు. (లేకుంటే మనకిక్కడ పుట్టగతులుండవు)” అని జనంలో విస్తృతప్రచారం జరిగింది. (38-40)

మాంత్రికులు రంగంలోకి దిగి, “మేము గెలిస్తే మాకేమైనా బహుమానం దొరుకుతుందా?” అని అడిగారు ఫిరోన్. (41)

“తప్పకుండా, అప్పుడు మీరు మా సన్నిహితుల్లో చేరిపోతారు” అన్నాడు ఫిరోన్.

“మీరు పడవేయ దలచుకున్నదేమిటో పడవేయండి” అన్నాడు మూసా. (42-43)

వెంటనే వారు తమ దగ్గరున్న త్రాళ్ళను, కర్రలను నేలమీద పడవేస్తూ “ఫిరోన్ (దివ్య)శక్తితో మేమే విజయం సాధిస్తాం” అన్నారు. (44)

۞ قَالُوْا یَعْرِضْ فِرْعَوْنَ اِنَّا لَنَحْنُ الْعٰلِیْنَ ۞ قَالَتْ فِیْ مُوْسٰی عَصَاہُ اِذَا هٰی تَلْقَفُ مَا یَأْمُرُ ۞ قَالِقِی
 السّحْرَ ۞ سٰجِدٰتٍ ۞ قَالُوْا اَمَّا بِرَبِّ الْعٰلِیْنَ ۞ رَبِّ مُوْسٰی وَهٰرُوْنَ ۞ قَالَ اَمَنْتُمْ لَہٗ قَبْلِ اَنْ
 اَدُنْ لَکُمْ ؕ اِنَّہٗ لَکَبِیْرٌ کُمْ الَّذِیْ عَلَّمُکُمُ السّحْرَ ۞ فَسَوْفَ نَعْلَمُوْنَ ۞ لَاقِطَعَنَّ اَیْدِیْکُمْ وَاَرْجُلُکُمْ مِنْ
 خِلَافٍ وَّلَا وَّصَلٰتِکُمْ اٰجْمَعِیْنَ ۞ قَالُوْا کَا صٰبِرًا نَّارًا اِلٰی رَبِّنَا مُنْقَلِبُوْنَ ۞ اِنَّا نَطْمَعُ اَنْ یَّعْفِرَ لَنَا
 رَبِّنَا ۞ خَطِیْبًا اَنْ کُنَّا اَوَّلَ الْمُؤْمِنِیْنَ ۞ وَاَوْحٰیْنَا اِلٰی مُوْسٰی اَنْ اَسْرِ بِعَبَادِیْ اِنَّکُمْ مُّتَّبِعُوْنَ ۞
 ۞ فَارْسَلْ فِرْعَوْنَ فِی الْمَدَآئِنِ حٰشِرٰتٍ ۞ اِنْ هُوَکَآءِ کَشِرْذِمَہٗ ۞ قَلْبٰیوْنَ ۞ وَلَا تَهُمَّ لَنَا لَآغَآظُوْنَ ۞ وَ
 اِنَّا لَجٰیئٌ حٰلِیْرُوْنَ ۞ فَآخِرُجْہُمْ مِنْ جَنَّتٍ ۞ وَغٰیوْبٍ ۞ وَکُوْرٍ ۞ وَمَقٰہِرٍ ۞ کَرِیْمٍ ۞ کَذٰلِکَ ۞ وَ
 اُوْرَثْہَا بَنُوْا اِسْرَآءِیْلَ ۞ فَاتَّبَعُوْهُمُ مُّشْرِقِیْنَ ۞ فَلَمَّا تَرٰہُ الْاٰجْمَعِیْنَ ۞ قَالَ اٰصْحٰبُ مُوْسٰی اِنَّا لَمُدْرٰکُوْنَ ۞

﴿

(వారి త్రాళ్ళు, కర్రలు పాములుగా మారి భీతావహం సృష్టించాయి. అప్పుడు) మూసా తన చేతికర్ర క్రింద పడవేశాడు. అది ఒక్కసారిగా (భయంకర సర్పంగా మారి) వారి అభూతకల్పనలను చకచకా మింగివేస్తూపోయింది. ఈ అసాధారణ మహిమ చూసి మాంత్రికులంతా అప్రయత్నంగా సాష్టాంగపడ్డారు. తర్వాత “మేము సర్వలోక ప్రభువుని విశ్వసించాం...మూసా, హారున్ల ప్రభువుని విశ్వసించాం” అన్నారు. (45-48)

ఫిరోన్ (ఆగ్రహోదగ్రుడయి) “ఏమిటి, నేను అనుమతించక ముందే మీరు మూసా మాట ఒప్పుకున్నారా? అయితే ఇతను తప్పకుండా మీకు మంత్రవిద్య నేర్పిన గురువై ఉంటాడు. అందులో ఎలాంటి సందేహం లేదు. సరే కానివ్వండి, (నా తడఖా ఏమిటో) ఇప్పుడే మీకు తెలిసిపోతుంది. నేను పరస్పర వ్యతిరేక దిశల్లో ఉన్న మీ కాళ్ళు చేతుల్ని నరికించి మిమ్మల్నందర్నీ ఉరికంబం ఎక్కిస్తాను” అని అన్నాడు. (49)

“పరవాలేదు. మేము ఎటూ మాప్రభువు దగ్గరికి పోవాల్సినవాళ్ళమే. మేము అందరికంటే ముందు విశ్వసించాం. అంచేత మాప్రభువు మా పాపాలు క్షమిస్తాడని మాకు నమ్మకముంది” అన్నారు మాంత్రికులు (ఫిరోన్ బెదిరింపుకు భయపడకుండా). (50-51)

మేము మూసాకు దివ్యావిష్కృతి ద్వారా “(ఒకరోజు) రాత్రికి రాత్రే నా దాసుల్ని తీసుకొని బయలుదేరు, మిమ్మల్ని (ఫిరోనీయులు) వెంబడిస్తారు” అని చెప్పాము. (52)

(ఈసంగతి తెలిసి) ఫిరోన్ (సైనిక సమీకరణ కోసం) రాజభటుల్ని పిలిచి “వీరు కొద్దిమంది మాకు ఆగ్రహం తెప్పించారు. మనం అనుక్షణం అప్రమత్తంగా ఉంటున్న సాయుధ బలగం” అని చెప్పి పంపించాడు. (53-56)

ఈవిధంగా మేము వారిని తోటలు, సెలయేరులు, నిక్షేపాలు, అందమైన గృహాల నుండి బయటికి తీశాం. ఇదీ వారిపట్ల మాప్రవర్తన. ఇక ఇస్రాయిలీల విషయానికి వస్తే వారిని మేము (అలాంటి విలువైన) వస్తువులన్నిటికీ వారసులుగా చేశాం. (57-59)

(ఓరోజు) ఉదయాన్నే ఫిరోనీయులు వారిని వెంబడించడానికి బయలుదేరారు. (ఒకచోట) రెండుపక్షాలు ఒకదానికొకటి తారసపడగానే మూసా అనుచరులు (భయపడి పోతూ) “మేమిక పట్టుబడి పోయాం” అని కేకలు పెట్టారు. (60-61)

قَالَ كَلَّا إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ ۖ فَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْجَبَّ ۚ فَانفَلَتَ فَكَانَ كُلُّ فِرْعَوْنَ كَالظُّدِ الْعَظِيمِ ۖ وَأَزَلُّنَا تَمَّ الْآخِرِينَ ۖ وَأَجْمَعِينَا ۖ ثُمَّ أَعْرَفْنَا الْآخِرِينَ ۖ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ۖ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهَوَّ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ۖ وَأَنْتَ لَعَلَّكَ تَبْهَتُ ۖ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا تَعْبُدُونَ ۖ قَالُوا نَعْبُدُ أَصْنَامًا فَنَظَّلُهَا عَلَيْنَا ۖ قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكُمْ ۖ إِذْ تَدْعُونَ ۖ أَوْ يَنفَعُوكُمْ أَوْ يُضَرُّونَ ۖ قَالُوا بَلْ وَجَدْنَا آبَاءَنَا كَذَٰلِكَ يَفْعَلُونَ ۖ قَالَ أَفَأَنْتُمْ مَأْكَنَتُهُمْ تَعْبُدُونَ ۖ أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ الْأَقْدَامُونَ ۖ قَالُوا نَحْنُ عُدُوهُمْ ۖ وَإِلَّا رَبُّ الْعَالَمِينَ ۖ الَّذِي خَلَقَنِي فَهُوَ يَهْدِينِ ۖ وَالَّذِي هُوَ يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِي ۖ وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِي ۖ وَالَّذِي يُمِيتُنِي ثُمَّ يُحْيِينِي ۖ وَالَّذِي أَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لِي خَطِيئَتِي يَوْمَ الدِّينِ ۖ رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ

అక్షరార్థం

“కాదు (అలా జరగదు). నాతోపాటు నా ప్రభువున్నాడు. ఆయన తప్పకుండా నాకు దారి చూపుతాడు” అన్నాడు మూసా.

మేమప్పడు మూసాకు దివ్యావిష్కృతి ద్వారా “నీ చేతి కర్రతో సముద్రం మీద ఓ దెబ్బ వెయ్యి” అని ఆదేశించాము.

(మూసా అలా చేయగానే) సముద్రం ఒక్కసారిగా చీలిపోయింది. చీలిన ప్రతి భాగం ఎత్తయిన కొండలా తయారైంది. ఆ (చీలికల మధ్య) ఏర్పడిన ఖాళీ స్థలంలోనే మేము రెండోపక్షాన్ని కూడా దగ్గరగా తీసుకువచ్చాం. తర్వాత మేము మూసాను, అతని వెంటనున్న వారందరినీ రక్షించాం. మిగతావారిని (నీటిలో) ముంచివేశాం. (62-66)

ఈ సంఘటనలో గొప్పసూచన ఉంది. కాని వారిలో చాలామంది విశ్వసించేవారు కాదు. నీ ప్రభువు ఎంతో శక్తిమంతుడు; అమిత దయామయుడు. (67-68)

వారికి ఇబ్రాహీం గాధ విన్నించు. అతను తనతండ్రిని, తనజాతిని “మీరు దేన్ని పూజిస్తున్నారు?” అనడిగాడు. దానికి వారు “మేము విగ్రహాల్ని పూజిస్తున్నాం. ఎల్లప్పుడూ వీటి ఆరాధనలోనే ఉంటాం” అన్నారు. (69-71)

“అయితే మీరు ప్రార్థిస్తున్నప్పుడు ఇవి మీప్రార్థనల్ని ఏమైనా ఆలకిస్తాయా? లేక ఇవి మీకేమైనా లాభంగాని, నష్టంగాని కలిగిస్తాయా?” అడిగాడు ఇబ్రాహీం. అందుకు వారు “లేదు, మా తాతముత్తాతలు ఇలా చేస్తుంటే చూశాం” అన్నారు. (72-74)

“మీరు, పూర్వం మీ తాతముత్తాతలు పూజించే ఈ వస్తువులేమిటో ఎప్పుడైనా ఆలోచించారా? ఒక్క విశ్వప్రభువు తప్ప ఇవన్నీ నాకు శత్రువులు. నన్ను విశ్వప్రభువు సృష్టించాడు. ఆయనే నాకు (రుజు)మార్గం చూపించాడు. నాకు ఆహారపానీయాలు ఆయనే ప్రసాదిస్తున్నాడు. నేను జబ్బుపడితే స్వస్థత చేకూర్చేవాడు, నాకు మరణం కలిగించేవాడు, (పరలోకంలో) నన్ను పునర్జీవింపజేసేవాడు కూడా ఆ ప్రభువే. ఆయన తీర్చుదినాన నా పాపాలు క్షమిస్తాడని ఆశిస్తున్నాను” అన్నాడు ఇబ్రాహీం. (75-82)

(ఆ తర్వాత అతనిలా ప్రార్థించాడు:) “ప్రభూ! నాకు విద్యా వివేకాలు ప్రసాదించు. నన్ను సజ్జనులలో చేర్చు. భావితరాలలో నాకు సత్కీర్తి ప్రసాదించు. మహాభాగ్యులతో

بِالصَّالِحِينَ ۖ وَاجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ ۖ وَاجْعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ الْجَنَّةِ النَّعِيمِ ۖ وَاعْفُ عَنِّي إِنَّكَ أَنْتَ الْكَرِيمُ ۖ وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ ۖ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ۖ إِلَّا مَنْ آتَىٰ اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ۖ وَأَزَلَّتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَفَتِحِينَ ۖ وَبُرُزْتَ الْجَحِيمَ لِلْغَايِينَ ۖ وَقِيلَ لَهُمْ أَيُّكُمْ أَتَىٰ اللَّهَ تَعْبُدُونَ ۖ مِنْ دُونِ اللَّهِ هَلْ يَبْصُرُونَكُمْ أَوْ يَنْصَرُونَ ۖ فَكَلْبُوا فِيهَا هُمْ وَالْعَاوَنُ ۖ وَجُنُودُ إبْلِيسَ أَجْمَعُونَ ۖ قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ ۖ تَاللَّهِ إِنَّ كُفْرًا كَفِيًّا صَلَّيْنَا عَلَيْكَ يَا رَبِّ الْعَالَمِينَ ۖ وَمَا أَصَلْنَاكَ إِلَّا الْمَجْرُمُونَ ۖ قَبْلَ لَنَا مِنْ شَرِّ الْعَالَمِينَ ۖ وَلَا صِدْقٍ حَقِيمٍ ۖ قَالُوا أَنْتَ كُنَّا نَكْفُرُ فَكَلْبُوا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۖ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ۖ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهَوَّ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ۖ كَذَّبَتْ قَوْمُ ثُوغُ ۖ الْأَمْ سَلِيمِينَ ۖ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ نُؤْمُ الْأَكْتَفُونَ ۖ إِنِّي كُنْتُ رَسُولٌ أَمِينٌ ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ۖ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۖ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۖ فَاتَّقُوا

అక్షరార్థం

నిండిన స్వర్గానికి వారసులయ్యేవారి జాబితాలో నన్ను చేర్చు. నాతండ్రిని క్షమించు. ఆయన దారితప్పాడు. మానవులు మళ్ళీ బ్రతికించి లేపబడే రోజున నన్ను నవ్వులపాలు చేయకు. ఆరోజు సంతానం, సిరిసంపదలు ఏమాత్రం ఉపయోగపడవు. నిష్కల్యమైన హృదయంతో దేవుని సన్నిధికి వచ్చినవారికే ఆరోజు ప్రయోజనం ఉంటుంది.” దైవభీతి పరులకు స్వర్గం అతిచేరువగా తీసుకురాబడుతుంది. (83-90)

(ఆరోజు) దారితప్పినవారి ముందు నరకం ఉంచబడుతుంది. అప్పుడా మార్గ భ్రష్టుల్ని (దైవదూతలు) ఇలా అడుగుతారు: “మీరు నిజదేవుణ్ణి వదలి ఆరాధించిన ఆ మిథ్యాదైవాలూ ఇప్పుడు ఏమైపోయాయి? అవి మీకేమైనా సహాయం చేస్తున్నాయా? పోని, తమనుతామైనా కాపాడుకో గలుగుతున్నాయా?” ఆ తరువాత (దైవదూతలు) ఆ మిథ్యాదైవాలను, ఈ భ్రష్టుల్ని, షైతాన్ అనుచర మూకను అందరినీ ఒకరిమీద ఒకరిపై పడవేసి నరకంలోకి త్రోసివేస్తారు. (91-95)

అక్కడ వారంతా పరస్పరం పోట్లాడుకుంటారు. వారు (మిథ్యాదైవాలతో) “దేవుని నాకి! మేము మీకు సర్వలోక ప్రభువంతటి స్థానమిచ్చి మార్గభ్రష్టులై పోయాం. అసలు మమ్మల్ని పాపాత్ములే పెడదారి పట్టించారు. ఇక (మమ్మల్ని ఎవరు ఆదుకుంటారు?) మాకెవరూ సిఫారసుచేసేవారు లేరే! ఏ ప్రాణస్నేహితుడు కూడా అడ్డు పడలేడే!! అయ్యయ్యా! (మేమెంత దౌర్భాగ్యులం!!) మాకోసారి ప్రపంచానికి తిరిగివెళ్ళే అవకాశం లభిస్తే మేము (తప్పకుండా) విశ్వాసులైపోతాం” అని అంటారు. (96-102)

ఇందులో గొప్పసూచన ఉంది. కాని వారిలో చాలామంది విశ్వసించే రకం కాదు. నీ ప్రభువు ఎంతో శక్తిమంతుడు, పరమ దయామయుడు. (103-104)

నూహ్ జాతి ప్రజలు దైవప్రవక్తలను తిరస్కరించారు. వారికి వారిసోదరుడు నూహ్ చేసిన హితబోధ జ్ఞప్తికి తెచ్చుకో. అతను వారితో ఇలా అన్నాడు: “మీరు (దేవునికి) భయ పడరా? నేను మీకోసం వచ్చిన నమ్మకస్తుడైన దైవప్రవక్తను. కనుక మీరు దేవునికి భయ పడండి. నాకు విధేయులై ఉండండి. నేనీ పనికోసం మీ నుండి ఎలాంటి ప్రతిఫలం ఆశించడం లేదు. నాకు ప్రతిఫలమిచ్చే బాధ్యత సర్వలోక ప్రభువుపై ఉంది. అందువల్ల మీరు ఇకనైనా దేవునికి భయపడి, నాకు విధేయులైపోండి.” (105-110)

اللَّهُ وَأَطِيعُوا ۖ قَالُوا أَنُؤْمِنُ بِكَ وَاتَّبَعَكَ الْأَرْذَلُونَ ۗ قَالَ وَمَا عَلِمْتُمْ لِي بِشَيْءٍ إِنِّي كَانُوا يَعْبُونُ ۗ
 إِن جَسَابْتُمْ إِلَّا عَلَىٰ رِجْلَيْ لَو تَشْعُرُونَ ۗ وَمَا أَنَا بِطَارِدٍ الْمُؤْمِنِينَ ۗ إِنَّ أَنَا لَأَرَىٰ نَزِيرًا مُّبِينًا ۗ قَالُوا
 لَكِن لَّمْ تَكُن مَعَهُ يَوْمَ يُؤْمَرُ الْكَافِرُونَ ۗ قَالَ رَبِّ إِنِّي قَدْ جِئْتُكَ بِالْبَيِّنَاتِ وَبِئْسَ الْفِتْنَىٰ
 فَنَسِيَ وَبِئْسَ الْفِتْنَىٰ وَمَنْ قَبِلَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۗ فَا نَجِبْنَاهُ ۗ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ الْمُشْكُونَ ۗ ثُمَّ أَعْرَضْنَا
 الْبَلْقَيْنَ ۗ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً ۗ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ ۗ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ۗ كَذَّبَتْ
 عَادُ الْمُرْسَلِينَ ۗ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودُ أَلَا تَتَّقُونَ ۗ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ۗ فَاتَّقُوا اللَّهَ
 وَأَطِيعُوا ۗ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِن أَجْرٍ ۗ إِن أَجْرِي إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۗ أَتَبْتُونَ بِي كُلِّ رَيْءٍ
 تُعْبُونَ ۗ وَتَخْتَدُونَ مَصَارِعَ لَعْنَتِكُمْ تَعْلُدُونَ ۗ وَإِذَا بَطَشْتُمْ بَطَشْتُمْ جَبَّارِينَ ۗ فَاتَّقُوا اللَّهَ
 وَ

దానికి వారు “అధములు, అత్యంతనీచులే (నీ చుట్టుచేరి) నిన్ను అనుసరిస్తున్నారు. ¹ అలాంటి నీకు మేము విధేయులమై పోవాలా?” అన్నారు. (111)

“వారు చేస్తున్న పనులేమిటో నాకేం తెలుసు! (ఆ సంగతి నాకవసరం లేదు) వారి లెక్కాపత్రం చూడటం నా ప్రభువు బాధ్యత. మీరు విషయం అర్థం చేసుకుంటే బాగుంటుంది. నేను విశ్వసించినవారిని నా దగ్గరుంచి వెళ్ళగొట్టలేను. నేను (పరలోక పరీక్షా మాల్ని గురించి) స్పష్టంగా హెచ్చరించేవాణ్ణి మాత్రమే” అన్నాడు నూహ్. (112-115)

“నూహ్! (గుర్తుంచుకో.) నువ్వీ వైఖరి మానుకోకపోతే మాత్రం మేము నిన్ను రాళ్ళతో కొట్టి చంపుతాం” అన్నారు వారు (బెదిరిస్తూ). (116)

అప్పుడు నూహ్ “ప్రభూ! నా జాతి నన్ను తిరస్కరించింది. కనుక నాకూ, వారికీ మధ్య తిరుగులేని తీర్పుచెయ్యి. నన్ను, నాతోపాటున్న విశ్వాసుల్ని రక్షించు” అని ప్రార్థించాడు. చివరికి మేము నూహ్ని, నిండునావలో కూర్చున్న అతని అనుచరుల్ని రక్షించాం. తరువాత మిగిలిన వారందరినీ (నీటిలో) ముంచివేశాం. (117-120)

ఇందులోనూ గొప్పసూచన ఉంది. కాని వారిలో చాలామంది సత్యాన్ని విశ్వసించే రకమే కాదు. నీ ప్రభువు నిజంగా ఎంతో శక్తిమంతుడు. దాంతోపాటు ఆయన అమిత దయామయుడు కూడా. (121-122)

ఆద్ జాతి ప్రజలు కూడా దైవప్రవక్తలను తిరస్కరించారు. వారికి వారిసోదరుడు హూద్ చేసిన హితబోధ జ్ఞాపకం తెచ్చుకో. వారితో అతనిలా అన్నాడు: “మీరు (దేవునికి) భయపడరా? నేను మీకోసం వచ్చిన నమ్మకస్తుడయిన దైవప్రవక్తను. కనుక మీరు దేవునికి భయపడండి. నాకు విధేయులైపోండి. నేనీ పనికోసం మీనుండి ఎలాంటి ప్రతిఫలం ఆశించడం లేదు. నాకు ప్రతిఫలమిచ్చే బాధ్యత సర్వలోక ప్రభువుపై ఉంది.

మీరు ఎత్తయిన ప్రతి చోటా పనికిమాలిన స్మారక భవనం నిర్మిస్తున్నారేమిటి? ఇక్కడే శాశ్వతంగా ఉండాలన్నట్లు పెద్దపెద్ద మేడలు కట్టున్నారు. మీరు ఎవరినైనా పట్టుకుంటే వారి పట్ల చాలా క్రూరంగా వ్యవహరిస్తారు. (ఇప్పటికైనా) దేవునికి భయపడండి. నాకు విధేయులైపోండి. మీరెరిగినవన్నీ మీకు ప్రసాదించిన దేవునికి భయపడండి.

1. వివరాలకు 11:27, 18:28 సూక్తులు, వాటి పాదసూచికలు చూడండి.

أَطِيعُونَ ۗ وَاتَّقُوا الَّذِي أَمَدَّكُمْ بِمَا تَعْمَلُونَ ۗ أَمَدَّكُمْ بِأَعْيُنِنَا وَبِنَبِئِينَ ۗ وَجِبَّتِ وَعُيُوبٌ ۗ إِنَّ
 أَخَافَ عَلَيْكُمْ عَدَا بَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ۗ قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَعَظْتَ أَمْ لَمْ تَكُن مِنَ الْوَاعِظِينَ ۗ إِنَّ هَذَا
 إِلَّا الْخَلْقُ الْأَوْلِيَانُ ۗ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذِّبِينَ ۗ فَكَذَّبُوهُ فَأَهْلَكْنَاهُمْ ۗ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً ۗ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ
 مُّؤْمِنِينَ ۗ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ۗ كَذَّبَتْ ثَمُودُ الْمُرْسَلِينَ ۗ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ صَالِحٌ أَلَا
 تَتَّقُونَ ۗ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ۗ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ۗ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِن أَجْرٍ ۗ إِن
 أَجْرِي إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۗ أَتَنْتَرِكُونَ فِي مَا هُمْ مَعَنَا الْوَمِنِينَ ۗ فِي جَبَّتِ وَعُيُوبٌ ۗ وَ زُرُوعٍ وَ
 كَحْلٍ طَلَعَهَا هُضَيْنٌ ۗ وَتَجْوُونَ مِنَ الْجِبَالِ يَبُوتًا فَرِهِينَ ۗ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ۗ وَلَا تُطِيعُوا أَهْلَ
 الْمَسْرِفِينَ ۗ الَّذِينَ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ ۗ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ ۗ مَا آتَتْ
 إِلَّا بِشَرِّ مَثَلًا ۗ قَاتِ يَا جِبِّي ۗ إِنَّ كُنْتُمْ مِنَ الصَّادِقِينَ ۗ قَالَ هَذِهِ نَاقَةُ رَبِّي لَمْ تَأْكُلْ مِمَّا سَاءَ مِمَّا عُلْمُوا ۗ

ఆయన మీకు పశుసంపద, సంతానం, సెలయేరులు, తోటలు (వగైరా ఎన్నో సంపదలు) ప్రసాదించాడు. మీ విషయంలో నేను ఒక ఘోరమైన దినాన ఎదురయ్యే (నరక)యాతన గురించి భయపడుతున్నాను.” (123-135)

దానికి వారు (పెడసరిగా సమాధానమిస్తూ) “నీవు మాకు హితబోధేశం చేసినా చేయకపోయినా ఒకటే. (మేము నీమాటలు నమ్ముం.) ఇవన్నీ పూర్వం నుంచి వస్తున్న సంగతులే. మాపై ఎలాంటి శిక్షా వచ్చి పడదు” అని అన్నారు. (136-138)

చివరికి వారు అతణ్ణి తిరస్కరించారు. కనుక మేము వారిని సర్వనాశనం చేశాం. ఇందులో గొప్ప సూచన ఉంది. కాని వారిలో చాలామంది విశ్వసించే రకం కాదు. నీ ప్రభువు ఎంతో శక్తిమంతుడు, అమిత దయామయుడు. (139-140)

సమూద్ జాతి ప్రజలు కూడా దైవప్రవక్తలను తిరస్కరించారు. వారి సోదరుడు సాలిహ్ వారికి హితబోధచేస్తూ ఇలా అన్నాడు: “మీరు (దేవునికి) భయపడరా? నేను మీకోసం వచ్చిన నమ్మకస్తుడైన దైవప్రవక్తను. కనుక మీరు దేవునికి భయపడండి. నాకు విధేయులైపోండి. నేనీ పనికోసం మీనుండి ఎలాంటి ప్రతిఫలం ఆశించడం లేదు. నాకు ప్రతిఫలమిచ్చే బాధ్యత సర్వలోక ప్రభువుపై ఉంది. ఈ తోటలు, కాలువలు, పచ్చటి పొలాలు, పండ్లతో నిండిన ఈ ఎడారివనాల మధ్య మిమ్మల్ని హాయిగా ఎల్లకాలం ఉండనివ్వడం జరుగుతుందని భావిస్తున్నారా? పైగా మీరు కొండల్ని తొలచి బడాయి కోసం పెద్దపెద్ద కట్టడాలు నిర్మిస్తున్నారే! కాస్త దేవునికి భయపడండి. నాకు విధేయత చూపండి. దేశంలో ఎలాంటి సంస్కరణ (సంక్షేమ) కార్యాలు చేపట్టకుండా హద్దులు మీరి, అలజడులు రేకెత్తిస్తూ తిరిగేవారికి విధేయత చూపకండి.” (141-152)

దానికి వారు “నీకెవరో చేతబడి చేశారు. నువ్వు మాలాంటి మానవమాత్రుడవే కాని, మరేమీకాదు. నీవు సత్యవంతుడవైతే దానికి నిదర్శనం ఏదైనా చూపు” అన్నారు.

“అయితే ఇదిగో ఈ ఒంటె ఉంది చూడండి, (వంతులవారిగా) ఒకరోజు ఇదొక్కటే నీరు త్రాగాలి. మరొక రోజు మీరంతా నీరు వాడుకోవచ్చు. ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ మీరు దీని జోలికి పోకూడదు. దీని జోలికి పోతే మాత్రం మీమీద ఒక దుర్దినాన భయంకర

وَلَا تَسْهَوْا سُبُوحًا قَدِيمًا خَلَقْتُمْ فِيهَا خَلْقَكُمْ عَدَابُ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥٣﴾ فَاعْبُدْهُمُ الْعَدَابُ ﴿١٥٤﴾
 وَإِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٥٥﴾ وَإِنْ رَبَّكَ لَهَوَّ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٥٦﴾ كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ
 الْمُرْسَلِينَ ﴿١٥٧﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ لُوطُ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٥٨﴾ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٥٩﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا
 وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٠﴾ أَتَأْتُونَ الذِّكْرَانَ مِنَ الْعَلْبَتِ ﴿١٦١﴾ وَ
 تَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ أَرْوَاحِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ ﴿١٦٢﴾ قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ بِاللَّيْلِ لِنُكَلِّمَنَّكَ مِنَ
 الْمُنْجَرِّحِينَ ﴿١٦٣﴾ قَالَ إِنِّي لَعَلَّكُمْ مِنَ الْفَالِغِينَ ﴿١٦٤﴾ رَبِّ تَجَنَّبْهُ وَأَهْلِيهِمَا يَتَجَنَّبُهَا أَهْلِهَا ﴿١٦٥﴾ أَجْمَعِينَ ﴿١٦٦﴾
 إِلَّا جَعُوزًا فِي الْعَجْرِينَ ﴿١٦٧﴾ ثُمَّ دَخَرْنَا الْأَحْرَبِينَ ﴿١٦٨﴾ وَأَفْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِينَ ﴿١٦٩﴾ إِنَّ
 فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٧٠﴾ وَإِنْ رَبَّكَ لَهَوَّ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٧١﴾ كَذَّبَ أَصْحَابُ لَيْلَى
 الْمُرْسَلِينَ ﴿١٧٢﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٧٣﴾ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٧٤﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

మైన ఉపద్రవం విరుచుకు పడుతుంది” అన్నాడు సాలిహ్. (153-156)

కాని (కొన్నాళ్ళతర్వాత) వారా ఒంటెపాదుగు కోసివేశారు. చివరికి వారు (దైవాగ్రహ సూచన చూసి) పశ్చాత్తాపం చెందసాగారు. (దైవ)శిక్ష వారిని చుట్టుముట్టి మట్టు పెట్టింది. ఇందులోనూ గొప్ప సూచన ఉంది. కాని వారిలో చాలామంది విశ్వసించని వారే ఉన్నారు. నీప్రభువు మహాశక్తిమంతుడు, అమిత దయామయుడు. (157-159)

లూత్ జాతి ప్రజలు కూడా దైవప్రవక్తలను తిరస్కరించారు. వారికి వారి సోదరుడు లూత్ చేసిన హితబోధ జ్ఞప్తికి తెచ్చుకో. అతనిలా అన్నాడు: “మీరు (దేవునికి) భయ పడరా? నేను మీకోసం వచ్చిన నమ్మకస్తుడైన దైవప్రవక్తను. అందువల్ల మీరు దేవునికి భయపడండి; నాకు విధేయులయిపోండి. నేనీ పనికోసం మీ నుండి ఎలాంటి ప్రతిఫలం ఆశించడం లేదు. నాకు ప్రతిఫలమిచ్చే బాధ్యత సర్వలోక ప్రభువుపై ఉంది. మీ ప్రభువు మీకోసం మీ భార్యలలో సృష్టించినదాన్ని వదలి, మీరు యావత్తు సృష్టితాలలో పురుషుల దగ్గరికి వెళ్తున్నారా? (ఎంతటి సిగ్గుచేటు!) మీరసలు హద్దుమీరి పోయారు.” (160-166)

“లూత్! నువ్వీ మాటలు మానుకోకపోతే నిన్ను మాపట్నం నుంచి వెళ్ళగొడ్తాం” అంటూ వారు బెదిరించారు. “మీచేష్టలు నాకు రోత పుట్టిస్తున్నాయి...ప్రభూ! నన్ను, నా కుటుంబసభ్యుల్ని వీరి దుర్మతత, దుర్గుణాల బారినుండి కాపాడు” అన్నాడు లూత్.

చివరికి మేము లూత్ని, అతని కుటుంబసభ్యుల్ని కాపాడాం. అయితే వెనకుండి పోయినవారిలో చేరిన ఒక వృద్ధురాలిని మాత్రం వదిలేశాం. ఆ తర్వాత మేము మిగిలిన వారందరినీ సర్వనాశనం చేశాం. వారి మీద (భయంకరమైన రాళ్ళ) వర్షం కురిపించాం. అది భయపెట్టబడిన వారిపై విరుచుకుపడిన మహాదారుణ (శిలా)వృష్టి. (167-173)

ఈ ఉదంతంలో గొప్పసూచన ఉంది. కాని వారిలో చాలామంది విశ్వసించే రకం కాదు. ఏమైనా నీప్రభువు గొప్ప శక్తిసంపన్నుడు, అపార దయామయుడు. (174-175)

‘అయికా’ ప్రజలు కూడా దైవప్రవక్తలను తిరస్కరించారు. వారికి షుబ్బా చేసిన హితబోధ గుర్తుకుతెచ్చుకో. అతను వారితో ఇలా అన్నాడు: “మీరు (దేవునికి) భయ పడరా? నేను మీకోసం వచ్చిన నమ్మకస్తుడయిన దైవప్రవక్తను. కాబట్టి మీరు దేవునికి

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٧٦﴾ وَلَا تَتَّبِعُوا فِي الْأَرْضِ مَن مَّسَدِينَ ﴿١٧٧﴾ وَ
 اتَّبِعُوا الْوَيْلَىٰ حَقَّكُمْ وَالْجَبِيلَةَ ﴿١٧٨﴾ قَالُوا إِنَّا أَنْتَ مِنَ الْمُسَجَّرِينَ ﴿١٧٩﴾ وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا
 وَإِنْ نَظُنُّكَ لَئِن كَذَّبْتَنَا فَتُؤْتِنَا كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٨٠﴾ قَالَ رَبِّ
 اعْلَمْ بِمَا نَعْمُونَ ﴿١٨١﴾ فَكَلَّمَهُ بَدَأَ فَحَدَّثَهُ عَدَابُ يَوْمِ الظَّلَامَةِ إِنَّهُ كَانَ عَدَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٨٢﴾
 فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٨٣﴾ وَإِنْ رَبَّكَ لَهَوَّ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٨٤﴾ كَتَبْنَا
 رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٨٥﴾ نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ ﴿١٨٦﴾ عَلَى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنذِرِينَ ﴿١٨٧﴾ بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ
 مُبِينٍ ﴿١٨٨﴾ لَقَدْ كُنَّا أَهْلَ الْبَيْتِ لَنَّا نَعْلَمُ مَا نَكْتُبُ فِي الْإِسْرَاءِ لَيْلٌ ﴿١٨٩﴾ وَلَوْ

భయపడండి; నాకు విధేయులైపోండి. నేనీ పనికోసం మీ నుండి ఎలాంటి ప్రతిఫలం ఆశించడం లేదు. నాకు ప్రతిఫలమిచ్చే బాధ్యత సర్వలోకప్రభువుపై ఉంది. (176-180)

తూనికల్లో, కొలతల్లో న్యాయం పాటించండి. ఎవరికి నష్టం కలిగించకండి. సరైన త్రాసుతో తూచివ్వండి. ప్రజలకు న్యాయంగా రావలసిన వస్తువులు తగ్గించి ఇవ్వకండి. ప్రపంచంలో అల్లర్లు, అలజడులు రేపుతూ తిరగకండి.² మిమ్మల్ని, మీకు పూర్వం ఉండిన తరాలవారిని సృష్టించిన దేవునికి కాస్త భయపడండి.” (181-184)

దానికి వారు “నీకెవరో చేతబడి చేశారు. నీవుకూడా మాలాంటి మానవమాత్రుడవే గాని మరేమీకాదు. పైగా నువ్వొట్టి అబద్ధాలకోరువని మేము భావిస్తున్నాం. నీవు సత్య వంతుడవైతే ఆకాశపుతునక ఒకదాన్ని మామీద పడవేయించు” అన్నారు. (185-187)

“మీరు చేస్తున్న పనులేమిటో నాప్రభువుకు బాగా తెలుసు” అన్నాడు షుబ్బా.*

(షుబ్బా బోధ వారికి ఏమాత్రం తలకెక్కలేదు.) వారతట్టి తిరస్కరించారు. చివరికి వారిపై ఛాయాకృత ఉపద్రవం³ వచ్చిపడింది. అదొక భీకరదినాన (వచ్చిపడిన) శిక్ష. ఈ ఉదంతంలో కూడా గొప్పసూచన ఉంది. కాని వారిలో చాలామంది విశ్వసించే జనం కాదు. ఏమైనా నీప్రభువు గొప్ప శక్తిసంపన్నుడు, అమిత దయామయుడు. (188-191)

ఇది సర్వలోక ప్రభువు అవతరింపజేసిన (అద్భుత) వాణి. దీన్ని తీసుకొని నమ్మకస్తుడయిన దైవదూత స్పష్టమయిన అరబీభాషలో నీ హృదయఫలకంపై అవతరింప జేశాడు, నీవు (దైవదాసుల్ని) హెచ్చరించేవారిలో చేరాలన్న ఉద్దేశ్యంతో. (ఏకదైవారాధన, ప్రవక్త పట్ల విధేయత, పరలోకభావన వంటి) ఈ విషయాలు పూర్వీకుల (మత) గ్రంథాలలో కూడా ఉన్నాయి. (192-196)

దీన్ని గురించి ఇస్రాఝీల్ సంతతి ధర్మవేత్తలకు తెలుసన్న విషయంలో వీరికి (మక్కాపౌరులకు) ఎలాంటి సూచన కానరావడం లేదా?⁴ మేము దీన్ని అరబ్బీతరునిపై

2. వివరాలకు 83:1-5 సూక్తులు, వాటి పాదసూచిక చూడండి.
 3. గొడుగు ఆకారంలో ఒక మేఘం వారిపై ఆవరించి తద్వారా దైవశిక్ష విరుచుకుపడి ఉంటుందని కొందరు భావ్యకారులు అభిప్రాయపడ్డారు.
 4. వివరాలకు 28:52,53 సూక్తులు, వాటి పాదసూచికలు చూడండి.

نَزَّلْنَاهُ عَلَىٰ بَعْضِ الْأَعْجَبِينَ ۗ فَنَزَّلْنَاهُ عَلَىٰ قَوْمٍ لَّا يَشْعُرُونَ ۗ فَيقُولُوا هَلْ نَحْنُ مُنظَرُونَ ۗ أفرأيت إن متنعنهم سنين ۗ ثم جآهم ما كانوا يوعدون ۗ ما أعطى عنهم ما كانوا يبتغون ۗ وما أهلكتنا من قبلهم إالا لها مندرورون ۗ ذكرى وما كنا ظالمين ۗ وما ننزلك به الشيليين ۗ وما ينبغى لهم وما يستبغون ۗ اللهم عنهم عنهم كعزورون ۗ فلا تداء مع الله الها اخر فتكفون من المعدلين ۗ والذير عشيرتك الاقرين ۗ

مع

అవతరింపజేసి, అతను దీన్ని చదివి వినిపించినా మీరు విశ్వసించరు. (197-199)

ఈవిధంగా మేము దీన్ని నేరస్థుల గుండెల్లోకి గునపంలా దించుతాం. (దాంతో) వారు (రెచ్చిపోయి) వ్యధాభరితమైన శిక్ష కళ్ళారా చూసుకునేదాకా దీన్ని విశ్వసించరు. వారు ఏమరుపాటులో పడి ఉన్నప్పుడు ఆ శిక్ష విరుచుకుపడితే (దాని సూచనలు చూసి భయంతో) “ఇప్పుడు మాకేమైనా అవకాశం లభిస్తుందా?” అంటారు. (200-203)

మరి మీరు మాశిక్ష కోసం ఎందుకు తొందరపడ్తున్నారు? ఏమైనప్పటికీ మేము వారికి ఏండ్లతరబడి అవకాశమిచ్చినా, హెచ్చరించబడుతున్న ఆపద మాత్రం వారిమీద తప్పక వచ్చిపడుతుంది. అప్పుడీ ప్రాపంచికసంపద వారికి ఎలా ఉపయోగపడుతుంది?*

ప్రజల దగ్గరకు బోధకులను పంపకుండా, వారుండే ఏపట్టణాన్నీ మేము ఎన్నడూ నాశనం చేయలేదు.⁵ (బోధకుల్ని పంపకుండానే అన్యాయంగా ప్రజలను శిక్షించడానికి) మేము దౌర్జన్యపరులం కాము. (204-209)

దీన్ని పిశాచ శక్తులు (షైతానులు) తీసుకొని అవతరించలేదు. ఈపని వాటికి తగినది కాదు. ఈవిధంగా అవి చేయలేవు కూడా. కనీసం దీన్ని వినడానికి కూడా అవకాశం లేకుండా వాటిని దూరంగా ఉంచడం జరిగింది. (210-212)

కనుక ముహమ్మద్ (సల్లం)! నీవు మాత్రం (ఏకేశ్వరుడైన) అల్లాహ్ ను తప్ప మరే దైవాన్నీ ప్రార్థించకు. అలా చేశావంటే నీవు కూడా శిక్షించబడతావు. (213)

నీ దగ్గరి బంధువులను (దైవశిక్షను గురించి) భయపెట్టు.⁷ నిన్ను అనుసరిస్తున్న

5. వివరాలకు 17:16 సూక్తి, దాని పాదసూచిక చూడండి.
 6. ఈహెచ్చరిక దైవప్రవక్త (స)ను ఉద్దేశించినది కాదు. ఇది దేవునికి సాటికల్పించే వారిని ఉద్దేశించి పరోక్షంగా చేసిన హెచ్చరిక. దేవునికి సాటికల్పించడం ఘోరమైన నేరం. ఇలాంటి నేరానికి దైవప్రవక్త అంతటి వ్యక్తి పాల్పడినారే వదలిపెట్టేది లేదని ఈసూక్తి స్పష్టం చేస్తోంది.
 7. సత్యధర్మ ధ్వజవాహకులు ముందుగా తమ కుటుంబం నుంచే ధర్మప్రచార కార్యం ప్రారంభించాలని ఈసూక్తి తెలుపుతోంది. అందువల్ల దైవప్రవక్త (సల్లం) మొట్టమొదట తన దగ్గరి బంధువులను ఓరోజు సమావేశపరచి ఇలా బోధించారు: “అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ సంతతి ప్రజలారా! (చిన్నాన్న) అబ్బాస్! ప్రవక్తమేనత్త సఫియా! ముహమ్మద్ కూతురు ఫాతిమా! మిమ్మల్ని మీరు నరకాగ్ని నుండి కాపాడుకునే విషయం గురించి ఆలోచించండి. కావాలంటే మీకు నా ఆస్తి నుండి మీరు కోరినంత ధనం ఇవ్వగలను. అంతేగాని, నేను మిమ్మల్ని దేవుని పట్టు నుండి మాత్రం ఏవిధంగానూ కాపాడలేను.”

والخفيض جاحك لمن اتبعك من المؤمنين ۗ فان عصوك فقل اني برحمتي وما تعلمون ۗ وتوكل على العزيز الرحيم ۗ الذي يرلك حين تقوم ۗ وتقلبك في الحديد ۗ انه هو السميع العليم ۗ هل انظروكم على من تنزل الشيليين ۗ تنزل على كل اقاليم يلقون السم ۗ واكثرهم كذبون ۗ

విశ్వాసుల పట్ల దయార్థహృదయంతో మసలుకో. అయితే వారు గనక నీకు అవిధేయులైపోతే “మీరు చేసే పనులకు నేను బాధ్యుణ్ణి కాన”ని చెప్పు. మహా శక్తిమంతుడు, అపార దయాళువు అయిన దేవుణ్ణి మాత్రమే నమ్ముకో. నీవు (తహజ్జుద్ నమాజ్ కోసం) లేచి సిద్ధమవుతున్నప్పుడు, నమాజు చేసేవారి మధ్య తిరుగుతున్నప్పుడు ఆయన నిన్ను చూస్తూనే ఉన్నాడు. ఆయన సమస్తం వినేవాడు, ఎరిగినవాడు. (214-220)

మానవులారా! పిశాచ శక్తులు ఎవరిని ఆపహిస్తాయో నేను మీకు తెలుపనా? వంచకుడు, అబద్ధాలకోరు అయిన ప్రతి పాపాత్ముణ్ణి అవి ఆపహిస్తాయి. వినీ వినని కొన్ని మాటలు మోసుకెళ్ళి వారి చెవులలో ఊదేయడం జరుగుతుంది. వాటిలో అనేక విషయాలు అసత్యాలే అయివుంటాయి.⁸ (221-223)

ఆ తరువాత ఓరోజు ఉదాయాన్నే ఆయన సఫా కొండశిఖరం ఎక్కి “ఖురైషీయులారా! కాబ్ బిన్ లుఅయ్యు సంతతివారలారా! ముర్రతెగ జనులారా! ఖుసయ్యు సంతానమా! అబ్బై మునాఫ్ సంతతి ప్రజలారా! హాషిం వంశస్థులారా! అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ వంశస్థులారా!” అని ఎలుగెత్తి పిలిచారు. ఎవరికైనా తెల్లవారుజామున శత్రువర్గం అకస్మాత్తుగా దాడిచేసే ప్రమాదం కనిపిస్తే అతను వెంటనే కొండెక్కి ఈవిధంగా జనాన్ని ఎలుగెత్తి పిలుస్తాడు. అతని పిలుపు విని జనం నలువైపుల నుండి పరుగెత్తుకు వస్తారు. ఇది ప్రాచీన ఆరబ్ సంప్రదాయం. ఈ సంప్రదాయం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇచ్చిన పిలుపు విని ప్రజలు సఫాకొండ దగ్గరికి పరుగెత్తుకొచ్చారు.

అప్పుడు దైవప్రవక్త (స) ఇలా అన్నారు: “ఈకొండ వెనుక నుంచి ఓపెద్ద సైన్యం మీపై దాడి చేయడానికి పొంచిఉందని చెబితే నామాటలు మీరు నమ్ముతారా?” అనడిగారు. దానికి జనం “ఎందుకు నమ్ము? మాకు తెలిసినంతవరకు నీవు ఎప్పుడూ అబద్ధమాడ లేదు” అన్నారు.

“అయితే నేనిప్పుడు తీవ్రమైన దైవశిక్ష విరుచుకు పడకముందే మిమ్మల్ని హెచ్చరిస్తున్నాను. మిమ్మల్ని మీరు దేవుని పట్టునుండి కాపాడుకోవడానికి ప్రయత్నించండి. దేవుని అభిమతానికి వ్యతిరేకంగా నేను మీకు ఎలాంటి సహాయం చేయలేను. ప్రళయదినాన దైవభీతిపరులు మాత్రమే నాకు బంధువులవుతారు. ఇతరులు సత్యర్మలతో వస్తే, మీరు ప్రాపంచిక వ్యామోహం అనే పాపభారంతో రావడం జరగకూడదు సుమా! ఆరోజు మీరు ఓ ముహమ్మద్! అని (సహాయం కొరకు) పిలుస్తారు. కాని నేను విధిలేక మీనుండి ముఖం తిప్పుకుంటాను. ఇహలోకంలో మీరు నా రక్త సంబంధీకులైనందున నేనిక్కడ మీకు అన్నివిధాలుగా సహాయం చేయగలను. కాని పరలోకంలో నేను మీకోసం ఏమీ చేయలేను” అని బోధించారు దైవప్రవక్త (సల్లం). (బుఖారి, ముస్లిం)

8. దీనికి రెండర్థాలున్నాయి. ఒకటి, (జిన్ జాతికి చెందిన) పిశాచ శక్తులు (ఆకాశంలో దైవ దూతలు చెప్పుకునే) ఒకటి రెండు మాటలు విన్నప్పటికీ వాటిలో అనేక అసత్యాలు కలిపి తమ అనుచరగణానికి నూరిపోస్తాయి. రెండు, అబద్ధాలకోరులైన జ్యోతిష్కులు ఈ పిశాచ శక్తుల నుండి కొన్ని మాటలు విని వాటిలో తమ వైపునుంచి అనేక అసత్యాలు కలిపి ప్రజలకు చెబుతారు.

ఈ విషయం గురించి హజ్రత్ ఆయిషా (రజి) ప్రస్తావిస్తూ, కొందరు వ్యక్తులు దైవప్రవక్త (స) ముందు జ్యోతిష్కుల ప్రస్తావన తెచ్చినప్పుడు ఆయన “అదంతా బూటకం” అన్నారు. దానికామె

وَالشُّعْرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُونَ ۗ أَلَمْ تَرَأَهُمْ فِي كُلِّ وَادٍ يَدْعُونَ ۚ وَآلِهِمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ ۗ
 إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَذَكَرُوا اللَّهَ كَثِيرًا وَانْتَصَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا ۗ وَسَيَعْلَمُ
 الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ ۗ

16

ఇక కవుల విషయానికి వస్తే, వారి వెనుక మార్గభ్రష్టులు, (మతి భ్రమించినవారు) మాత్రమే నడుస్తారు. వారు తాము చేయని వాటిని గురించి మాట్లాడుతూ (దారితెన్నూ లేకుండా) ఊహాలోకంలో తిరగడాన్ని నీవు చూడటం లేదా? అయితే సత్యాన్ని విశ్వసించి సదాచారులైన కవులు మాత్రం అలాంటివారు కాదు. వారు దేవుణ్ణి అత్యధికంగా స్మరిస్తారు. తమపై దౌర్జన్యం జరిగితే వారు ఆ మేరకు మాత్రమే బదులు తీర్చుకుంటారు.....దౌర్జన్యపరులు తాము ఎలాంటి పర్యవసానం చవిచూడవలసి ఉంటుందో త్వరలోనే తెలుసుకుంటారు. (224-227)

“దైవప్రవక్తా! కొన్ని సందర్భాల్లో వారు సరైన మాటే చెబుతారుకదా?” అన్నారు. అప్పుడు దైవప్రవక్త (స) “సరైన మాటంటే ఒక్కొక్కప్పుడు భూతాలు (జిన్నులు) సరైన మాటను తీసుకొని ఎగురుతూ పోయి తమ సహచరుల చెవుల్లో ఊదేస్తాయి. ఆ సహచరులు ఆమాటకు తమ వైపు నుంచి అనేక అసత్యాలు కలిపి ఒక కట్టుకథ అల్లుతారు” అని చెప్పారు. (బుఖారి)

9. ఇక్కడ రెండు రకాల కవుల ప్రస్తావన వచ్చింది. ఒక రకం కవులు దైవభీతి, పరలోక చింతన, సద్గుణాలతో సంబంధంలేని సాధారణ కవులు. వీరు తమ కవిత్వంలో వర్ణించే నీతులు, దానధర్మాలు, ధైర్యసాహసాలను స్వయంగా ఆచరించరు. అదీగాక ఆనాటి అరబ్బుల కవిత్వంలో సుభాషితాల కన్నా అశ్లీలం, మద్యపానం, జాత్యహంకారం, కుల దురభిమానం, అబద్ధాలు, అపనిందలు, మూఢవిశ్వాసాలను గురించిన ప్రస్తావనలే ఎక్కువగా ఉండేవి.

అందువల్ల దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలాంటి కవిత్వాన్ని అసహ్యించుకునేవారు. అసలు కవిత్వం పట్టే ఆయనకు అంతగా అభిరుచి ఉండేది కాదు. కాకపోతే అప్పుడప్పుడు ఆయన బసీఖైస్ వారి కవితలను చదవడానికి ప్రయత్నించేవారు. కాని వాటిని తారుమారు చేసి చదివేవారు. ఆయన అనుచరుడు హజ్రత్ అబూబకర్ (రజి) విని, అలా కాదు ఇలా చదవాలని చెబితే “అయ్యా! నేను కవిని గాను. కవిత్వం చెప్పడం నా పనికాదు” అనేవారు.

రెండవ రకం కవులు, సత్యాన్ని విశ్వసించి సదాచరణ వైఖరి అవలంబించిన కవులు. వీరు తమ కవిత్వంలో చెప్పింది స్వయంగా ఆచరిస్తారు; దైవాన్ని అత్యధికంగా స్మరిస్తారు. వీరి కవిత్వంలో ఎల్లప్పుడూ నీతి నియమాలే ఉంటాయి. ఒకసారి ఒక సహాబి (ప్రవక్త అనుచరుడు) దాదాపు వంద కవితలు వినించారు. దైవప్రవక్త (సల్లం) వాటిని వింటూ, ఇంకా చెప్పా, ఇంకా చెప్పా అని పురమాయించారు. ఓసారి సత్యతిరస్కారులైన కొందరు కవులు తమ కవితాపటిమతో ఇస్లాంపై, దైవప్రవక్త (సల్లం)పై పెద్ద ఎత్తున దుష్ప్రచార దాడి ప్రారంభించారు. అప్పుడు దైవప్రవక్త (సల్లం) కూడా ముస్లిం కవులను వెన్నుతట్టి రంగంలోకి దించారు.

ఆయన హజ్రత్ కాబ్ బిన్ మాలిక్ (ర)ని ప్రోత్సహిస్తూ “నా ప్రాణం ఎవరి అధీనంలో ఉందో ఆ శక్తిస్వరూపుని సాక్షి! వారి విషయంలో నీ కవిత్వం కత్తికన్నా ఎంతో పదునైనది” అన్నారు. అలాగే ఆయన హజ్రత్ హస్సాబ్ బిన్ సాబిత్ (ర)ని కూడా ప్రోత్సహిస్తూ “లే, వాళ్ళను ఎదుర్కో. జిబ్రిల్ (దూత) నీకు తోడుగా ఉన్నాడు” అన్నారు ఓసారి. దైవప్రవక్త (సల్లం) జిహాద్ని గురించి ప్రస్తావిస్తూ “విశ్వాసి కత్తితోనే గాక, నోటితో (కలంతో) కూడా పోరాడుతాడ”ని అన్నారు.

سُورَةُ النَّمْلِ مَكِّيَّةٌ (۲۷) ﴿۱﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طَسَّ تَطَّكَ أَيُّتُ الْقُرْآنِ وَكِتَابٍ مُبِينٍ ۗ هُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ ۗ الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ۗ إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ زَيَّنَّا لَهُمْ أَعْمَالَهُمْ فَهُمْ يَعْمَهُونَ ۗ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَهُمْ سُوءُ الْعَذَابِ وَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْآخَسُونَ ۗ وَإِنَّكَ لَتَلْقَى الْقُرْآنَ مِنْ لَدُنِّ حَكِيمٍ عَلِيمٍ ۗ إِذْ قَالَ مُوسَىٰ لَأَهْلِيهِ إِنِّي آنَسْتُ نَارًا سَاءَتِيبُكُمْ مِنْهَا يَحْبَرٌ ۗ أَوْ أُنَبِّئُكُمْ بِشَهَابٍ قَلْبٍ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ ۗ فَلَمَّا جَاءَهَا نُودِيَ أَنْ بُورِكَ مَنْ فِي النَّارِ وَمَنْ حَوْلَهَا ۗ وَسُئِنَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ۗ يُبْوِئُكَ إِنَّهُ أَنَا اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۗ وَالْقَصَاكُ فَلَمَّا رَأَاهَا تَهَتَّرُ

نَمْلٌ

అవతరణ: మక్కా **27. నమల్ (నీమలు)** సూక్తులు: 93

ఈ అధ్యాయం హిజ్రీశకానికి ఆరేడు సంవత్సరాలకు పూర్వం మక్కాలో అవతరించింది. ఇందులో రెండు ప్రసంగాలు ఉన్నాయి. మొదటి ప్రసంగంలో విశ్వాసుల సుగుణాలు, అవిశ్వాసుల దుర్లక్షణాలను గురించి ప్రస్తావించబడింది. దీనికోసం ఫిరౌన్, సమూద్ జాతి నాయకుల వృత్తాంతాలు, సులైమాన్ ప్రవక్త (అలైహి) శీలం ఉదాహరణలుగా పేర్కొనబడ్డాయి. రెండవ దానిలో ప్రకృతి యదార్థాలను పేర్కొంటూ అవిశ్వాసుల్ని రుజుమార్గం వైపు పిలవడం జరిగింది.

కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడయిన దేవుని పేరుతో ప్రారంభం

తా-సీన్. ఇవి ఖుర్ఆన్ సూక్తులు, విషయస్పష్టత కలిగిన గ్రంథంలోని విషయాలు. ఇవి విశ్వసించేవారికి సన్మార్గం చూపి, శుభవార్త అందజేస్తాయి. ఆ విశ్వాసులు నమాజ్ వ్యవస్థ నెలగొల్పే, జకాత్ నెరవేర్చే, పరలోకంపై నమ్మకముంచే (స్వభావంకల) వారయి ఉంటారు. పరలోకాన్ని విశ్వసించనివారికి మేము వారి చేష్టల్ని మనోహరమైనవిగా చేశాం. అందువల్ల వారు దారితప్పి తిరుగుతున్నారు. వారే ఘోరమైన శిక్షకు గురయ్యే వారు. పరలోకంలో అందరికన్నా ఎక్కువ నష్టపోయేవారు కూడా వారే. (1-5)

ముహమ్మద్ (సల్లం)! ఈ ఖుర్ఆన్ నీకు మహా వివేకవంతుడు, జ్ఞానసంపన్నుడైన శక్తిస్వరూపుని నుండి అభిస్తున్నది. ఇందులో ఎలాంటి సందేహం లేదు. (6)

(మూసా వృత్తాంతం వినించు.) అప్పుడు మూసా తన కుటుంబీకులతో “నాకేదో నిప్పులాంటి వస్తువు కనిపిస్తోంది. ఉండండి, అక్కడికెళ్ళి ఏదైనా సమాచారం తీసుకు వస్తాను లేదా చలికాచుకోవడానికి నిప్పు కొరివినైనా తీసుకొస్తాను” అని అన్నాడు. (7)

అయితే మూసా అక్కడకు చేరుకోగానే ఈ విధంగా ఓ అదృశ్యవాణి వినించింది. “ఈ అగ్నిలో ఉన్నవాడు శుభకరుడు, ఈ అగ్ని పరిసరాల్లో ఉన్నవాడు కూడా శుభకరుడే. సర్వలోక ప్రభువైన దేవుడు పరిశుద్ధుడు. మూసా! నేను దేవుణ్ణి (మాట్లాడుతున్నాను). నేను మహాశక్తి సంపన్నుడను, అత్యంత వివేకవంతుణ్ణి. నీ చేతికర్ర క్రింద పడవేయి.”

كَانَهَا جَانًّا وَلَئِمْدَبْرًا وَلَمْ يُعْقَبْ ۖ يُمُو لِي لَا تَخْفَ تِلْكَ لِي كَخَافِ لَدَيْ الْمَسْكُونِ ۗ الْآ
 مِنْ ظَلَمَ ثُمَّ بَدَلْ حُسْنًا بَعْدَ سُوءٍ فَإِنِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝ وَأَدْخِلْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخَرُّجَ بَيْضًا
 مِنْ غَيْرِ سُوءٍ فِي سِتْرِ آيَاتِ آيَاتِ فِرْعَوْنَ وَقَوْمِهِ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ۝ فَلَمَّا جَاءَهُمْ آيَاتُنَا
 مُبْصِرَةً قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ ۖ وَجحدُوا بِهَا ۖ وَأَسْبَقَتْهَا أَنفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَانظُرْ كَيْفَ
 كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ۖ وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا ۖ وَقَالَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي فَضَّلَنَا
 عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ ۖ وَوَرَّثَ سُلَيْمَانَ دَاوُدَ وَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ عَلِمْنَا مَقْطَبَ
 الطَّيْرِ وَأَوْثِينَهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ ۖ وَحُشِرَ سُلَيْمَانَ جُنُودُهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ

14

మూసా తన చేతికర (క్రింద పడవేశాడు. అది) పాములా (వారి) మెలికలు తిరిగిపోవడం చూడగానే పరుగు లంకించుకున్నాడు. వెనక్కి తిరిగైనా చూడలేదు.

మూసా! భయపడకు. నాముందు దైవప్రవక్తలు భయపడరు, తప్పుచేసినవారు తప్ప. తప్పుచేసినవాడు ఆ తరువాత తప్పు సరిదిద్దుకొని మంచి పనులు చేస్తుంటే అలాంటివాణ్ణి నేను క్షమిస్తాను. నేను ఎంతో దయామయుణ్ణి. కాస్త నీ చేతిని నీచొక్కా క్రింద చంకలో పెట్టి తీయి; అది ఎలాంటి బాధ కలిగించకుండా ప్రకాశిస్తూ బయటికి వస్తుంది. ఇవి తొమ్మిది సూచనల్లోని (రెండు) సూచనలు. వీటిని తీసుకొని నీవు ఫిరౌన్ దగ్గరకు, అతనిజాతి ప్రజల దగ్గరకు వెళ్ళు. వారు పరమదుర్మార్గులు.” (8-12)

(మూసా ఫిరౌన్ దగ్గరికెళ్ళి ఈ మహిమలు ప్రదర్శించాడు.) కాని వారి ముందుకు స్పష్టమైన మా సూచనలు వచ్చినప్పటికీ, (మాశక్తి గుర్తించడానికి బదులు) “ఇది పూర్తిగా మంత్రజాలం” అన్నారు. వారి అంతరాత్మలు మా మహిమల వైపు మొగ్గాయి. కాని వారు మరీ అన్యాయంగా (అధికార)గర్వంతో విర్రవీగుతూ వాటిని తిరస్కరించారు. చూడు, ఈ దుర్మార్గులకు (ఆతర్వాత) ఎలాంటి దుర్గతి పట్టిందో! (13-14)

మేము దావూద్ కు, సులైమాన్ కు దివ్యజ్ఞానం ప్రసాదించాం. (అందుకు) వారు కృతజ్ఞులై “దేవుడు మాకు విశ్వాసులైన అనేకమంది దాసులకన్నా ఎక్కువ ఔన్నత్యం, ఆధిక్యతలు ప్రసాదించాడు. ఆయనకు మేమెంతో రుణపడి ఉన్నాం” అన్నారు. (15)

సులైమాన్, దావూద్ (ప్రవక్త)కు వారసుడయ్యాడు. అతను జనంతో మాట్లాడుతూ “ప్రజలారా! మేము పక్షుల భాష నేర్చుకున్నాం. మాకు అన్ని విధాల వస్తువులు సమకూరాయి. ఇదంతా పూర్తిగా దైవానుగ్రహం” అన్నాడు. (16)

1. సాధారణంగా తప్పు చేసినవాడే భయపడతాడు. “నాకు భయమేమిటి, నేనేదైనా తప్పు చేశానా?” అనే మాట చాలామంది వినివుంటారు. ఈ సూక్తిలో దేవుడు “తప్పు చేసినవారు తప్ప నా ముందు ప్రవక్తలు భయపడర”ని చెబుతున్నాడు. మూసా ప్రవక్త (అలై) గతంలో ఏదైనా తప్పు చేశారా? చేస్తే, ఆ తప్పేమిటి? ఈ ప్రశ్నలకు సమాధానాల కోసం 28:15,16 సూక్తులు చూడండి. ఒక వ్యక్తిని కాపాడేందుకు అతని ప్రత్యర్థిని ఓ పిడిగుద్దు గుద్ది కడతేర్చడమే మూసాప్రవక్త చేసిన తప్పు. తెలియక చేసిన ఈ తప్పుకు ఆయన క్షమాపణ చెప్పుకోవడం, దేవుడు ఆయన్ని క్షమించడం కూడా జరిగాయి. మనిషి ఎలాంటి తప్పు చేసినా ఆ తర్వాత తననుతాను సంస్కరించుకొని సత్కార్యాల చేస్తే అలాంటివాణ్ణి దేవుడు క్షమిస్తాడని ఈ సూక్తి మనకు తెలియజేస్తోంది.

الْإِنْسِ وَالطَّيْرِ فَهُمْ يُوعُونَ ۗ حَتَّىٰ إِذَا اتَوْا عَلَىٰ وَادِ النَّمْلِ ۖ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَا أَيُّهَا النَّمْلُ ادْخُلُوا مَسْكِنَتَكُمْ ۖ لَا يَخْطِبَنَّكُمْ سُلَيْمَانُ وَجُنُودُهُ ۖ وَهُمْ كَالْبَشْعُرُونَ ۗ فَتَبَسَّمَ ضَاحِكًا مِّن قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ أَوْرِعْنِي أَن أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ ۖ وَتَفَقَّدَ الطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِيَ لَأْرَمَ الْهُدَاهُ ۗ أَفَأَكْرَهُ مِنَ الْعَاقِبِينَ ۗ لَعَلَّيْهَا بَدَأَ شَيْءًا أَوْ لَأَنَّهَا كَانَتْ أَزْوَاجًا مُّشْبَهَاتٍ ۖ وَالطَّيْرُ بِرَبِّهَا يُرْسِلُ سُلْطٰنٍ مُّبِينٍ ۖ فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ فَقَالَ أَحَطْتُ بِمَا لَمْ نَحْطُبْ بِهِ وَجَدْتُكَ مِن سَبِيلٍ بَنِيَّ يَقِينٍ ۖ إِنَّي وَجَدْتُ أَمْرًا تَمْلِكُهُمْ وَأُوتِيَتْكَ مِن كُلِّ شَيْءٍ وَلَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ ۖ وَجَدْتُنَّهَا وَقَوْمَهَا يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ مِن دُونِ اللَّهِ وَزَيَّنَّ لَهُمُ الشَّيْطٰنُ أَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ ۗ الْآلَ إِسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي يُخْرِجُ الْخَبْءَ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ۗ اللَّهُ لَدَالِ الْإِلٰهِ الْهُدٰوٰرِبِ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ۗ قَالَ سَنَنْظُرُ

15

సులైమాన్ కోసం మానవులు, భూతాలు, పక్షుల సైన్యాలు సమకూర్చబడ్డాయి. అవన్నీ క్రమశిక్షణలో ఉంచబడుతుండేవి. (ఓసారి అతను వారితో ప్రయాణం చేస్తూ) చివరికి వారంతా ఓ చీమలలోయలోకి ప్రవేశించారు. అప్పుడు ఒక చీమ (వారినిచూసి) “చీమలారా! (తొందరగా) మీరు మీపుట్టల్లోకి దూరండి. లేకుంటే సులైమాన్, అతని సైనికులు తమకు తెలియకుండానే మనల్ని తొక్కి నలిపేస్తారు” అన్నది. (17-18)

దాని మాటలు విని సులైమాన్ చిరునవ్వు నవ్వాడు. (తరువాత మాపట్ల కృతజ్ఞతా భావంతో) “ప్రభూ! నీవు నాకు, నా తల్లిదండ్రులకు చేసిన మేలుకు నేను ఎల్లప్పుడూ నీకు కృతజ్ఞుణ్ణి ఉంటూ, నీకు నచ్చిన సత్కార్యాలు ఆచరించేలా నన్ను అదుపులో పెట్టు. దయతో నన్ను నీ పుణ్యదాసుల జాబితాలో చేర్చు” అని ప్రార్థించాడు. (19)

సులైమాన్ (మరోసారి) పక్షుల స్థితిగతులు సమీక్షిస్తూ “ఏమిటి, ఫలానా వడంగి పిట్ట కన్నించడం లేదు? ఎక్కడికైనా పోయిందా? అది నా దగ్గరకొచ్చి నరైన కారణం చెప్పాలి. లేకుంటే నేను దాన్ని కఠినంగా శిక్షిస్తాను లేదా కోసివేస్తాను” అన్నాడు. (20-21)

ఆతర్వాత కాస్సేపటికి ఆ పక్షి వచ్చి “నేను మీకు తెలియని ఓ విషయం గురించి వార్త తెచ్చాను. సభా(రాజ్యం) గురించి నమ్మకమైన సమాచారం తెచ్చాను. నేనక్కడ ఓ స్త్రీని చూశాను. ఆమె ఆజాతికి రాణిగా పాలన చేస్తోంది. ఆమెకు అన్నిరకాల సంపదలు ప్రసాదించబడ్డాయి. ఆమె సింహాసనం ఎంతో అద్భుతంగా ఉంది. కాని ఆమె, ఆమెజాతి ప్రజలు దేవుణ్ణి వదలి సూర్యుడి ముందు సాష్టాంగపడుతున్నారు” అని చెప్పింది.

పైతాన్ వారి చేష్టల్ని వారికి మనోహరమైనవిగా చేసి, వారిని రుజుమార్గం నుండి తప్పించాడు. అందుకే వారు సన్మార్గం పొందలేక పోయారు. భూమ్యాకాశాలలోని నిగూఢ రహస్యాల్ని సైతం వెలికి తీయగల దేవునికి సాష్టాంగపడటం లేదు. ఆ శక్తిస్వరూపుడు సర్వం ఎరిగినవాడు. మీరు దాచే, బహిగ్రతం చేసే విషయాలన్నీ ఆయనకు తెలుసు. ఆయనే అల్లాహ్. ఆయన తప్ప మరెవరూ ఆరాధనకు అర్హులు కారు. ఆయన మహా నృత సింహాసనానికి అధిపతి. (విశ్వసామ్రాజ్యానికి ఆయనే చక్రవర్తి.) (22-26)

أَصَدَقْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ۝ اذْهَبْ بِكِتَابِي هَذَا فَاَلْقُهُ الْبِهِيمَ ثُمَّ تَوَلَّ عَنْهُمْ فَانظُرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ ۝ قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأَى الْأَعْنَافِ الْكُفْرَ وَالإِنْفِرَ إِلَىٰ كِتَابِ رَبِّكَ ۝ إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمٍ وَإِنَّهُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝ أَلَا تَتَعَلَّوْا عَلَيَّ وَأَنَا نَذِيٌّ مُسْلِمٌ ۝ قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأَى الْأَعْنَافِ وَالإِنْفِرَ مَا كُنْتَ قَاطِعَةً أَمْرًا حَتَّىٰ تَشْهَدُونَا ۝ قَالُوا نَحْنُ أَوْلَا فَوْقَ وَوُلُوًّا بِأَسْ شَدِيدٍ ۝ وَالْأَمْرُ لِلَّهِ وَالنَّظَرُ لِلَّذِينَ آمَنُوا ۝ قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوا أَعْرَاجَ أَهْلِهَا آذَانًا ۝ وَكَذَلِكَ يَفْعَلُونَ ۝ وَإِنِّي مُرْسِلَةٌ إِلَيْهِمْ بِهَدْيَةٍ ۝ فَنظُرْهُمْ بِمَنْ يَرْجِعُ الْمُرْسَلُونَ ۝ فَلَمَّا جَاءَ سُلَيْمٌ قَالَ أَشِدُّ وَكُنَّ بِمَالِكٍ قَمَاتًا الشَّرْحُ اللَّهُ خَيْرٌ مِمَّا أَنْتُمْ ۝ بَلْ أَنْتُمْ بِهَدْيَتِكُمْ تَفْرَحُونَ ۝ ارْجِعْ إِلَيْهِمْ فَلَمَّا تَبَيَّنَتْ لَهُمْ يُجَادِلُونَكَ فِيهَا فَجَعَلَهُمْ مِنْهَا آذَانًا وَهُمْ صَاغِرُونَ ۝ قَالَ يَا أَيُّهَا الْمَلَأَى الْأَعْنَافِ

అర్చి

“సరే. నీవు నిజం చెప్పావో లేక అబద్ధాలమారివో మేము ఇప్పుడే కనుక్కుంటాం. నాయీ లేఖ తీసికెళ్ళి వారిముందు పడవెయ్యి. తరువాత పక్కకు వెళ్ళి దీనిపై వారి ప్రతిస్పందన ఏమిటో చూడు” అన్నాడు సులైమాన్. (27-28)

(దాని ప్రకారం వడ్రంగిపిట్ట లేఖ తీసికెళ్ళి సబారాణి ముందు విసిరింది.) సబారాణి (దాన్ని చదివి) ఇలా అన్నది: “సభాసదులారా! నా దగ్గరకు అతి ముఖ్యమైన ఒక ఉత్తరం విసిరేయబడింది. ఇది సులైమాన్ దగ్గర్నుండి వచ్చింది. కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడైన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభించబడింది. ఇందులో. ‘నా పట్ల తిరుగుబాటు వైఖరికి పాల్పడకుండా తక్షణమే విధేయురాలివై నావద్దకు వచ్చెయ్యి’ అని ఉంది.”

ఆమె (లేఖ సారాంశం చెప్పి) “ప్రజానాయకులారా! ఈ వ్యవహారంలో నాకేదైనా సలహా ఇవ్వండి. ఏవిషయంలోనూ నేను మిమ్మల్ని సంప్రదించకుండా నిర్ణయం తీసుకోను” అన్నది. దానికి వారు “మేము శక్తిమంతులం, గొప్ప సమరయోధులం. ఏం నిర్ణయం తీసుకోవాలో మీరే ఆలోచించి ఆజ్ఞాపించండి” అన్నారు. (29-33)

“రాజులు ఏదైనా రాజ్యంలో జొరబడితే దాన్ని సర్వనాశనం చేస్తారు. ఆ రాజ్యం లోని గౌరవనీయుల్ని పరాభవం చేస్తారు. వారు (మనల్ని) ఇలాగే చేస్తారు. అందువల్ల నేను వారి దగ్గరకు ఒక కానుక పంపిస్తాను. దానికి మన రాయబారి ఏం సమాధానం తీసుకొస్తాడో చూద్దాం” అన్నది రాణి. (34-35)

రాయబారి సులైమాన్ దగ్గరకు చేరుకున్నాడు. (ఆయనకు కానుక సమర్పించాడు.) అప్పుడు సులైమాన్ ఇలా అన్నాడు: “మీరు నాకు సిరిసంపదలతో సహాయం చేయ దలచుకున్నారా? దేవుడు మీకిచ్చిన దానికంటే ఎంతో ఎక్కువ నాకు ప్రసాదించాడు. మీ కానుక మీకే చెల్లు. నిన్ను పంపినవారి దగ్గరకు తిరిగివెళ్ళిపో. మేము వారిపైకి బ్రహ్మాండ మైన సైన్యం తీసుకొస్తాం. వారిట్టి పరిస్థితిలోనూ దీన్ని ఎదిరించలేరు. మేము వారిని అక్కడ్నుంచి పరాభవంపాలైసి వెళ్ళగొడతాం. వారికే తుచ్చులుగా ఉండిపోతారు.” (36-37)

(రాయబారి వెళ్ళిపోయిన తరువాత) సులైమాన్ (తన అధికారులను ఉద్దేశించి) “సభాసదులారా! వారు లొంగిపోయి నా దగ్గరకు రాకముందే ఆమె సింహాసనాన్ని నా

يَأْتِيهِمْ بِعَدُوِّهَا قَبْلَ أَنْ يَأْتَوْنِي مُسْلِمِينَ ۝ قَالَ عَفْرَأُ بِئْسَ مِنْ آلِجِنِّ أَنَا آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ تَقُومَ مِنْ مَقَامِكَ ۝ وَإِنِّي عَلَيْكَ لَقَوِيٌّ أَمِينٌ ۝ قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِنَ الْكِتَابِ أَنَا آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ يَرْتَدَّ إِلَيْكَ طَرْفُكَ ۝ فَلَمَّا رَأَىٰ مُسْتَقَرًّا عِنْدَكَ قَالَ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي لِيَبْلُوَنِي ۝ أَشْكُرَ أَمْ أَكْفُرُ ۝ وَمَنْ شَكَرَ فَإِنِّي أَضْعَفُهُ لِيُشْكُرَ لِنَفْسِهِ ۝ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنِّي زَعِيمٌ ۝ قَالَ كَذَبُوا لَهَا عَزَّ وَجَلَّ ۝ فَانظُرْ أَنفُسَهُمْ يَوْمَ تَأْتِيهِمْ أَهْلُ الْأَرْضِ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ ۝ فَلَمَّا جَاءَتْ قَبِيلٌ أَهْلَكَكَ أَعْرَسَتْكَ ۝ قَالَتْ كَأَنَّهُ هُوَ ۝ وَأُوْتِينَا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهَا وَكُنَّا مُسْلِمِينَ ۝ وَصَدَّهَا مَا كَانَتْ تَعْبُدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ ۝ إِنَّهَا كَانَتْ مِنْ قَوْمٍ

దగ్గరకు మీలో ఎవరు తీసుకు రాగలుగుతారు?” అని అడిగాడు. (38)

దానికి జిన్నుల (భూతాల)లో ఒక దృఢకాయుడు లేచి “మీరు మీస్థానం నుండి లేవకముందే నేను దాన్ని మీముందు తెచ్చిపెట్టాను. నాకాశక్తి ఉంది. పైగా నేను నమ్మక స్పృహ కుడా” అన్నాడు. అయితే (విశేష) గ్రంథజ్ఞానం కలిగిన ఒకతను అందుకొని “మీరు కళ్ళుమూసి తెరిచేలోగానే నేను దాన్ని తీసుకొస్తాను” అన్నాడు. అనడం ఏమిటి, మరుక్షణమే ఆ సింహాసనం సులైమాన్ ముందు ప్రత్యక్షమయింది.

సులైమాన్ దాన్ని చూసి “ఇది నాప్రభువు అనుగ్రహం. నేను కృతజ్ఞత చూపుతానా లేక అవిశ్వాసవైఖరితో కృతఘ్నుడైపోతానా అని నన్ను పరీక్షించడానికే ఆయన ఇలా చేశాడు. ఎవరైనా కృతజ్ఞత చూపుతున్నాడంటే అది అతనికే లాభదాయకమవుతుంది. కృతఘ్నుడైపోతే (అది అతనికే చేటు). నాప్రభువు నిరపేక్షాపరుడు² దేన్నీ ఖాతరుచేయని వాడు, గొప్ప అనుగ్రహమూర్తి కూడా” అని అన్నాడు. (39-40)

ఆ తర్వాత సులైమాన్ (తన అధికారులతో) “ఆమె సింహాసనాన్ని తీసికెళ్ళి ఆమె ముందు పెట్టండి. (దీన్ని చూసి) ఆమె సరైన నిర్ణయానికి వస్తుందో లేక మార్గవిహీను ల్లోనే పడిఉంటుందో చూద్దాం” అన్నాడు. సబారాణి వచ్చాక “నీ సింహాసనం ఇలాగే ఉంటుందా?” అనడిగాడతను. దానికామె “ఇది అచ్చం అలాగే ఉంది. మేము ముందే (మీ సామర్థ్యం) తెలుసుకున్నాం. మేము పూర్తిగా విధేయులయ్యాం” అన్నది. (41-42)

2. ఈ విషయమే ఖుర్ఆన్లో మరోచోట మూసాప్రవక్త (అలైహి) నోట ఈవిధంగా వెలు పడింది: “మీరు సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తే, (మీరేకాదు) ప్రపంచంలోని మానవులంతా సత్యతిరస్కారులై పోయినా సరే (దానివల్ల దేవుని దైవత్వానికి వాటిల్లే నష్టమేమీ లేదు), ఆయన నిరపేక్షాపరుడు, స్వతహాగా ప్రశంసనీయుడు.” (14:8). ఈవిషయాన్నే మహాప్రవక్త (సల్లం) ఇలా తెలియజేశారు:

దేవుడు చెబుతున్నాడు: “నా దాసులారా! అనాది నుండి అంతం వరకు మీరు మానవులు, జిన్నులు అంతా అందరికంటే ఎక్కువ దైవభీతిపరుడైన వ్యక్తి హృదయంలా అయిపోతే, దానివల్ల నా రాజరికానికి (దైవత్వానికి) ఒరిగేదిమీ లేదు. నా దాసులారా! అలాగే అనాది నుండి అంతంవరకు మీరు మానవులు, జిన్నులంతా అందరికంటే ఎక్కువ దుర్మార్గుడైన వ్యక్తి హృదయంలా మారిపోతే, దానివల్ల నా రాజరికం (దైవత్వం)లో ఏమాత్రం లోటురాదు. నా దాసులారా! ఇవి మీరు చేసుకున్న కర్మలే. వాటిని నేను మీ కర్మల పత్రంలో రాస్తాను. ఆ తర్వాత వాటి ప్రకారం మీకు పూర్తి ప్రతిఫలం ఇస్తాను. కనుక మీలో ఎవరైనా మేలు జరిగితే అతను దేవునికి కృతజ్ఞతలు చెల్లించుకోవాలి. మరెవ రైనా కీడు జరిగితే తనను తానే నిందించుకోవాలి.” (ముస్లిం)

6000 డిగ్రీల సెల్సియస్ ఉపరితల ఉష్ణోగ్రతతో 5 మైళ్ళ పొడవైన అగ్నిజ్వాలలతో భగభగ మండే సూర్యుని నుండి ఈ భూమండలం 9కోట్ల 30లక్షల మైళ్ళు కలిగిన ఓ నిర్ణీతదూరంలో ఉంది. భూమి ఈదూరానికి రెట్టింపు దూరంలో ఉంటే, తీవ్రమైన చలి వల్ల ఇక్కడున్న ప్రతివస్తువు గడ్డకట్టు కొని పోతుంది. జీవరాసుల్లోని రక్తం సైతం గడ్డకట్టుకొని పోతుంది. అలాగాక నిర్ణీత దూరంలో సగం దూరాన ఉంటే అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత వల్ల మొత్తం జీవరాసులు మాడి మసయిపోతాయి.

సూర్యుడు అసాధారణ శక్తితో మన భూమిని నిరంతరం తన వైపుకు ఆకర్షిస్తున్నాడు. అదే సమయంలో భూమి కూడా తన గురుత్వాకర్షణ శక్తివల్ల వికర్షణ ప్రభావంతో సూర్యునివైపు ఆకర్షించ బడకుండా నిర్ణీత కక్ష్యలోనే నిలబడి ఉంది. ఒకవేళ భూమి తన గురుత్వాకర్షణ శక్తిని కోల్పోతే వెంటనే అది గంటకు 6000 మైళ్ళ వేగంతో సూర్యుని వైపు పరుగెత్తుతూ కొన్ని వారాలనే సూర్య గోళానికి అతుక్కుపోయి భస్మీపటలం అవుతుంది. అదీగాక భూమి గురుత్వాకర్షణ శక్తి కోల్పోవడం వల్ల మనం, మన చుట్టూ ఉండే వివిధ వస్తువులు రోదసిలోకి ఎగిరిపోతాయి.

మన భూమి అంతరిక్షంలో నిటారుగా నిలబడి లేదు. తన అక్షంపై 23 డిగ్రీల కోణంలో ఒకవైపు ఒరిగి ఉంది. దీని వల్లనే మనకు రుతువులు క్రమబద్ధంగా ఏర్పడుతున్నాయి. భూమి ఇలా ఒరిగి ఉండకుండా నిటారుగా ఉంటే సముద్రాల నుండి లేచే ఆవిరులు ఉత్తర ధృవానికో, దక్షిణ ధృవానికో వెళ్ళిపోతాయి. తత్ఫలితంగా మొత్తం భూమి మంచుతో కప్పబడిపోతుంది.

ఈ భూమి నిరంతరం గంటకు 1000 మైళ్ళ వేగంతో తన చుట్టూ తాను తిరుగుతోంది. దీని వల్లనే మనకు రాత్రింబవళ్ళు ఏర్పడుతున్నాయి. ఒకవేళ ఈ భ్రమణవేగం వందమైళ్ళకు తగ్గిపోతే రాత్రింబవళ్ళు ఇప్పటికంటే పదిరెట్లు సుదీర్ఘమవుతాయి. దాంతో మొత్తం వృక్షజాతి ఆ సుదీర్ఘపటి ఉష్ణోగ్రతకు మాడిపోతుంది. ఆ తర్వాత వచ్చే సుదీర్ఘరాత్రి ప్రభావంతో అది పూర్తిగా తుడుచుకొని పోతుంది. అలాగే భూభ్రమణ వేగం నిర్ణీత వేగం కంటే ఎక్కువైపోతే రాత్రింబవళ్ళు చాలా చిన్నివిగా తయారయి ఇక్కడ మానవ మనుగడ కష్టసాధ్యమవుతుంది.

భూమి వ్యాసం సుమారు 7,900 మైళ్ళుంది. భూపరిమాణం 1/4 వంతుకు తగ్గి చంద్రుడి అంత చిన్నదైపోతే దాని గురుత్వాకర్షణ కూడా ప్రస్తుతమున్న గురుత్వాకర్షణలో ఆరోవంతుకు తగ్గి పోతుంది. దానివల్ల భూమిపై గాలి, నీరు ఉనికే ఉండదు. ఒకవేళ భూపరిమాణం సూర్యుని అంత సైజుకు పెరిగితే, భూమిపై 500 మైళ్ళ ఎత్తువరకు వ్యాపించిఉన్న గాలిపొర 4 మైళ్ళకు తగ్గిపోతుంది. దాంతో నీరు ఆవిరిగా మారడం సాధ్యంకాదు. అంటే వర్షాలు ఆగిపోయి జీవరాసి మనుగడ అసాధ్య మవుతుంది. పైగా గాలి పీడనం అధికమై 10 కిలోల బరువుండే జీవి 1500 కిలోలకు పెరుగుతుంది. మనం పరిమాణంలో బాగా తగ్గిపోయి పాములు, బల్లల్లాగా నేలపై ప్రాకవలసి వస్తుంది.

భూమండలం నుండి చంద్రుడు దాదాపు 2,50,000 మైళ్ళ దూరంలో ఉండి తన గురుత్వాకర్షణ శక్తితో సముద్రాలలో రోజుకు రెండుసార్లు ఆటుపోట్లు రావడానికి కారణమవుతున్నాడు. చంద్రుడు భూమి నుండి లక్ష మైళ్ళ దూరంలో మాత్రమే ఉంటే, సముద్రాలలో వచ్చే ఆటుపోట్లు తీవ్రముయి కెరటాలు అనూహ్యమైన ఎత్తుకు ఎగిసిపడతాయి. దానివల్ల మన భూమి రోజుకు రెండు సార్లు నీటిలో మునిగి తేలుతుంది. దాంతో పెద్ద పెద్ద పర్వతాలు సైతం అరిగిపోతాయి.

సూర్యుని నుండి వెలువడే కాంతికిరణాలలోని విషపూరితమైన అల్ట్రా వాయిలెట్ కిరణాలు నేరుగా భూమి మీద పడకుండా భూవాతావరణంలో 'ఓజన్ పొర' అనే ఓ రక్షణ కవచం ఉంది. ఈ రక్షణ కవచమే గనక లేకపోతే అల్ట్రా వాయిలెట్ (అతి నీలలోహిత) కిరణాలు నేరుగా భూమి మీద పడతాయి. దానివల్ల మనం అనేక రకాల చర్మవ్యాధుల బారిన పడవలసి వస్తుంది.

మన సౌరవ్యవస్థలోని ఆస్ట్రాయిడ్ బెల్ట్, తోకచుక్కల నుండి నిరంతరం కోట్లాదిఉల్కలు భూమి వైపు రాలుతుంటాయి. వీటిలో రోజూ దాదాపు రెండుకోట్ల ఉల్కలు సెకండుకు 25 నుంచి

حَاجِّا۟ اِلَآءِ اللّٰهِ مِمَّ اللّٰهِۙ بَلْ اٰكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ۝ اٰمَنْ يُّجِيبُ الْمُنْطَرِا۟ اِذَا دَعَاكَ السَّو۟ءُ وَيَجْعَلْكَ مِّنْ حٰفَظِۙۤ اِلَآءِ اللّٰهِ مَعَهُ اللّٰهُ فَلْيَل۟مَّا تَد۟ك۟رُو۟نَ ۝ اٰمَنْ يَّه۟دِي۟كُمْ فِى ظُلُمٰتِ الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ وَمَنْ يُضِل۟ۤ اِلَآءِ اللّٰهِ فَب۟ش۟رًا۟ بَی۟نَ يَدَیۡ نَا۟ رَح۟م۟تِہِۙ اِلَآءِ اللّٰهِ مَعَهُ اللّٰهُ تَعَلٰۤی اللّٰهُ عَنَّا يَش۟رُكُو۟نَ ۝ اٰمَنْ یَّب۟دِۡءُ الْخَل۟قِ ثُمَّ یُع۟یۡدُہَا۟ وَمَنْ یَّز۟م۟ر۟کُم۟ فِى السَّمَا۟ءِ وَ الْاَر۟ضِۙ اِلَآءِ اللّٰهِ مَعَهُ اللّٰهُ قُل۟ هَاتُوا۟ بُر۟ہَانَکُم۟ اِن۟ کُن۟تُمْ صٰدِقِی۟نَ ۝ قُل۟ لَا یَع۟لَمُۙ مَنْ فِی السَّمٰوٰتِ وَ الْاَر۟ضِۙ الْغَی۟بِۙ اِلَّا اللّٰهُ ۙ وَمَا یَش۟عُرُو۟نَ اِیَّآنَ یَّج۟ع۟ثُو۟نَ ۝ بَلِ اِذ۟رَکَ عَمَلَهُمْ

పాటు మరో దేవుడున్నాడా? లేదు. అసలు వారిలో చాలామంది అజ్ఞానులే ఉన్నారు.

కష్టాలలో ఉన్నవాడు మొరపెట్టుకుంటున్నప్పుడు అతని మొర ఆలకించేదెవరు? చివరికి అతని కష్టాలు కడతేర్చుతున్నదెవరు? భూలోకంలో మిమ్మల్ని ప్రతినీధిగా చేసిందెవరు? అల్లాహ్ తోపాటు మరో దేవుడున్నాడా (ఈ పనులు చేయడానికి)? మీరసలు (ఈ విషయాల్ని గురించి) చాలా తక్కువగా యోచిస్తారు. (61-62)

నేలమీద, సముద్రం మీద కటికచీకటిలో (సైతం) మీకు దారి చూపిస్తున్నదెవరు? ఎవరు తన కారుణ్యానికి (వర్షానికి) ముందుగా శుభవార్త తెచ్చే (చల్లటి) గాలులను పంపిస్తున్నది? అల్లాహ్ తో పాటు మరో దేవుడున్నాడా (ఈ పనులు చేయడానికి)? వీరు చేస్తున్న సృష్టిపూజకు అల్లాహ్ ఎంతో అతీతుడు, మహోన్నతుడు. (63)

ప్రాణులను తొలిసారిగా సృజిస్తున్నది, తర్వాత వాటిని పునరుత్పత్తి చేస్తున్నదెవరు? భూమ్యాకాశాల నుండి మీకు ఉపాధి ప్రసాదిస్తున్నదెవరు? అల్లాహ్ తో పాటు మరో దేవుడు కూడా ఉన్నాడా (ఈ పనులు చేయగలిగేవాడు)? వారినడుగు మీ అభిప్రాయం నిజమైతే వీటికి (తగిన) ఆధారాలేమిటో చూపండ'ని. (64)

చెప్ప: "భూమ్యాకాశాల్లో దేవునికి తప్ప మరెవరికీ అగోచర విషయాలు తెలియవు. 4 వారికి (మరణాంతరం) తాము ఎప్పుడు లేపబడతామో కూడా తెలియదు. (65)

50 మైళ్ళ వేగంతో భూవాతావరణంలోకి ప్రవేశిస్తాయి. అయితే భూఉపరితలం నుండి 500 మైళ్ళు ఎత్తువరకు వ్యాపించిఉన్న గాలి తాకిడికి అవి భస్మీపటలమవుతాయి. ఎప్పుడైనా మానవుల కనువిప్పు కోసం ఒకటి, రెండు ఉల్కలు భూమ్మీద రాలిపడతాయి. ఒక్కోసారి ఈ ఉల్కలు చిన్న చిన్న సైజులో వేల సంఖ్యలో శిలావర్షంలా భూమ్మీద పడటం కూడ జరుగుతుంది.

ఇలా జీవరాసులకు నివాసయోగ్యంగా చేయబడిన ఈ భూమండలాన్ని గురించి ఆలోచిస్తే, అది సృష్టికర్త లేకుండా తనంతట తానే నివాసయోగ్యంగా మారి ఉనికిలోకి వచ్చిందని; లేదా ఈ మహాకార్యంలో సృష్టికర్తతో పాటు ఇతర శక్తులు కూడా పాల్గొన్నాయని బుద్ధి జ్ఞానాలుగల ఏ మనిషి భావించడు. దీనంతటికి మూలకారకుడు ఏకేశ్వరుడైన సృష్టికర్తే అని భావించినప్పుడు, ఆ సృష్టికర్తకు కృతజ్ఞతగా ఆయన్ని మాత్రమే ఆరాధించాలి. (43:10 సూక్తి పాదసూచిక చూడండి.)

4. అగోచర విషయాలు(అంటే అతీంద్రియ జ్ఞానానికి సంబంధించిన విషయాలు) దేవునికి తప్ప మరెవరికీ తెలియదని ఈ సూక్తిలో తెలియజేయబడింది. అంటే దేవుడు మాత్రమే అతీంద్రియ జ్ఞానసంపన్నుడు (ఆలిముల్ఘిబ్) అన్నమాట. దైవప్రవక్తలక్కూడా దేవుడు ఎంత మేరకు అతీంద్రియ జ్ఞానం, అగోచర విషయాలు దివ్యావిష్కృతి (వహీ) ద్వారా తెలియజేశాడో అంత మేరకే వారికి తెలుసు. అంతమాత్రాన దైవప్రవక్తలు అతీంద్రియ జ్ఞానాలని చెప్పడాన్ని ఇస్లాం అంగీకరించదు.

فِي الْآخِرَةِ بَلْ هُمْ فِي شَاكٍ مِنْهَا يَبْتَلُونَ ۖ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِذَا كُنَّا تُرَابًا وَآبًا وَنَا أَسْبَا ۖ
 لَعْنَةُ الْجَحِيمِ ۖ لَقَدْ وَعَدْنَا هَٰذَا لَكُمْ وَإِنَّا لَكَاذِبُونَ ۖ قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ
 فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ۖ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُن فِي ضَيْقٍ مِمَّا يَمْكُرُونَ ۖ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا
 الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۖ قُلْ عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ رَوْفٌ لَكُمْ بَعْضُ الَّذِي تَسْتَعْجِلُونَ ۖ وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو فَضْلٍ
 عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ۖ وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ۖ وَمَا كَانَ عَلَٰمِيهِ
 فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ ۖ وَإِنَّ هَٰذَا الْقُرْآنَ لَفِي خُبْرٍ بَلَّغِ الْوَعْدَ لِلَّذِينَ هُمْ فِيهِ
 يَخْتَلِفُونَ ۖ وَإِنَّهُ لَهْدَىٰ لِرَحْمَةِ رَبِّكَ لِلْمُؤْمِنِينَ ۖ إِنَّ رَبَّكَ يُفَضِّلُ بَيْنَهُمُ الْيَقِينَةَ ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ۖ

వీరికసలు పరలోకానికి సంబంధించిన జ్ఞానమే లేదు. అంచేత దాన్ని గురించి వీరు అనుమానంలో పడివున్నారు. ఆ విషయంలో వీరు అంధులై పోయారు. (66)

పైగా ఈ తిరస్కారులు ఏమంటున్నారో చూడు: “మేము, మా తాతముత్తాతలు (చనిపోయి) మట్టిలో కలసిపోయిన తరువాత సమాధుల నుంచి మమ్మల్ని తిరిగి (బ్రతికించి) లేపటం సాధ్యమేనా? ఇలాంటి విషయాలు మాకూ విన్పించబడ్డాయి; గతంలో మా తాత ముత్తాతలకూ విన్పించబడ్డాయి. ఇవన్నీ మేము పూర్వం నుంచీ వింటూ వస్తున్న పుక్కిటి పురాణాలు మాత్రమే” అని అంటున్నారు. (67-68)

“కాస్త ప్రపంచం తిరిగి చూడండి, దుర్మార్గులకు ఏం గతి పట్టిందో!” అని చెప్పు. ప్రవక్తా! నీవు వారి గురించి విచారించకు. వారి దుష్టపన్నాగాలకు బాధపడకు. (69-70)

“నీవు చెప్పేది నిజమైతే ఈ బెదిరింపు ఎప్పుడు నెరవేరుతుంది?” అని అడుగు తున్నారు వారు. “మీరు ఏ శిక్ష కోసం తొందరపెట్టున్నారో అందులో కొంత భాగం మీకు అతి చేరువలోకి వచ్చిందేమో!” అని చెప్పు వారికి. (71-72)

మానవుల పట్ల నీ ప్రభువు అమిత దయాళువు. కాని చాలామంది (ఆయనకు) కృతజ్ఞత చూపరు. వారి హృదయాల్లో దాగిఉన్నదేమిటో, వారు బయటికి వ్యక్తంచేస్తున్న దేమిటో నీ ప్రభువుకు బాగా తెలుసు. భూమ్యాకాశాల్లో ఉన్న రహస్యాలన్నీ (ఆయన దగ్గర) ఒక స్పష్టమైన గ్రంథంలో నమోదు చేయబడి ఉన్నాయి. (73-75)

ఈ ఖుర్ఆన్ ఇస్రాాయిల్ సంతతి ప్రజలకు వారు పరస్పరం విభేదిస్తున్న అనేక విషయాలకు సంబంధించిన నిజానిజాలేమిటో తెలియజేస్తోంది. విశ్వాసుల పాలిట ఇది మార్గదర్శక గ్రంథం, (దైవ)కారుణ్యం. (76-77)

నిస్సందేహంగా నీ ప్రభువు తన ఆజ్ఞతో వారి గురించి కూడా తీర్పు చేస్తాడు. ఆయన మహా శక్తిసంపన్నుడు, సర్వం ఎరిగినవాడు. (78)

సహీ ముస్లిం గ్రంథంలో ప్రవక్త సతీమణి హజ్రత్ ఆయిషా (రజి) ఇలా ఉల్లేఖిస్తున్నారు: “దైవప్రవక్త (స)కు రేపటి రోజు సంభవించే విషయాలు తెలుసని ఎవరైనా భావిస్తే, అతను దేవుని ప్రవక్త (స) మీద పెద్ద అభాండం వేస్తున్నాడన్నమాట. యావత్తు భూమ్యాకాశాల్లో అతింద్రియ జ్ఞానం దేవునికి మాత్రమే ఉందని దేవుడే తెలియజేస్తున్నాడు”. (దీంతోపాటు 2:255, 6:59, 31:34, 72: 26-28 సూక్తులు కూడా చూడండి.)

فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ ۖ إِنَّكَ لَا تَسْمَعُ الْبَوَّازِ وَلَا تَسْمَعُ الضَّمَّةَ الدَّاعِيَةً إِذَا وَلَّىٰ مَدْيَنَ ۖ وَمَا أَنْتَ بِهَادِي الْعَبْدِ الْعَبْدِ عَنِ صَلَاتِهِمْ ۖ إِنَّ تَسْمِعُ إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِالْبَيْتِ فَهُمْ مُسْلِمُونَ ۖ وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِّنَ الْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ ۖ وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا مِّنْ يَّكْدِبُ بِالْبَيْتِ فَهُمْ يَبُورَعُونَ ۖ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ وَقَالَ الْكَاذِبُ بِالْبَيْتِ وَلَمْ يَجِدُوا بِهَا عَلَمًا ۖ أَمَا ذَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۖ وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ بِمَا ظَلَمُوا فَهُمْ لَا يَنْطِقُونَ ۖ أَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا الْبَيْلَ لِيُشْكِنَ فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا ۖ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ۖ وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَمَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ۖ وَكُلُّ أَتَوَةٍ ذُخْرِيٍّ ۖ وَتَرَىٰ الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا

కనుక ముహమ్మద్ (స)! దేవుణ్ణి నమ్ముకొని ఆయన మీదనే ఆధారపడు. నిస్సందేహంగా నీవు పూర్తిగా సత్యపథంలో ఉన్నావు. నీవు మృతప్రాయులకు (ఏ మంచి విషయం) విన్పించలేవు. వెన్నుజూపి పారిపోయే బధిరులకూడా నీమాట విన్పించలేవు. అలాగే అంధులకు దారిచూపి వారిని మార్గభ్రష్టత్వం నుండి కాపాడలేవు. మా సూక్తులు విశ్వసించి విధేయులయ్యేవారికి మాత్రమే నీవు నీమాట విన్పించగలవు. (79-81)

(ప్రళయం గురించి) మావాగ్దానం నెరవేరే సమయం వచ్చినప్పుడు మేము వారి కోసం భూమి నుండి ఒక (వంత)జంతువుని బయటికి తీస్తాం. అది (దేవుని ప్రతినీధిగా) వారితో మాట్లాడుతూ “ప్రజలు మాసూక్తులు విశ్వసించేవారు కాదు” అంటుంది. (82)

ప్రతి సమాజం నుండి మా సూక్తులు తిరస్కరించినవారి గుంపునొక దాన్ని ఓరోజు చుట్టుముట్టి తెస్తాం. తర్వాత వారిని తరగతుల వారిగా విభజిస్తాం. ఇలా అందరూ వచ్చిన తర్వాత “మీరు నా సూక్తుల్ని గురించి ఆలోచించకుండానే (మొండిగా) తిరస్కరించారా? లేకుంటే మరేం చేస్తుండేవారు?” అని ప్రశ్నిస్తాడు (దేవుడు). వారు చేసిన అన్యాయం వల్ల శిక్ష గురించిన (మా)వాగ్దానం నెరవేరుతుంది. అప్పుడు వారు నోరు మెదపలేరు. మేము వారికోసం రాత్రిని విశ్రాంతి సమయంగా, పగటిని వెల్తురు సమయంగా చేశాము. దీన్ని వారు గమనించ లేదా? విశ్వసించేవారికి ఇందులో ఎన్నో సూచనలు ఉన్నాయి. (83-86)

ఆరోజు (ప్రళయ) శంఖారావంతో భూమ్యాకాశాల్లోని సమస్త జీవరాసులు బెదిరి పోతాయి. కాని దేవుడు కాపాడదలచుకున్న వారు బెదిరిపోరు. (తరువాత) అందరూ

5. ప్రళయకాల సూచనల్లో ఇది కూడా ఒకటి. ప్రపంచంలో పాపాలు ఎక్కువయిపోతాయి. పుణ్యాత్ములు దాదాపు అంతరించిపోతారు. ప్రజల్లో మంచి చెడుల విచక్షణా జ్ఞానం నశిస్తుంది. అప్పుడు దేవుడు ఈ వంత జంతువుని పంపిస్తాడు. అది ప్రజలతో మాట్లాడుతూ “ప్రళయదినం (పరలోకం) గురించిన దేవుని సూక్తులు మీరు నమ్మేవారు కాదుగా! ఇప్పుడు చూడండి, అది అతి వేగంగా ముంచుకొస్తోంది” అని అంటుంది.

షాహ్ అబ్దుల్ ఖాదర్ ముహద్దిస్ (రహ్మాలై) గారి వ్యాఖ్యానం ప్రకారం ప్రళయానికి ముందు మక్కాలోని సహాకోండ పగిలి అందులో నుంచి ఒక వంతజంతువు వెలువడుతుంది. అది ప్రజలతో మాట్లాడుతూ, ప్రళయం దగ్గరకు వచ్చిందని చెబుతుంది. అది ప్రజలలో నిజమైన విశ్వాసులెవరో, అవిశ్వాసాన్ని దాచిన పగటి వేషధారులెవరో సూచిస్తుంది.

جَالِدَةً وَهِيَ تُؤَمِّرُ مَرَاتِ السَّحَابِ صُنِعَ اللَّهُ الَّذِي أَنْتَنَ كُلَّ شَيْءٍ وَإِنَّهُ خَيْرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ۝ مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا ۝ وَهُمْ مِنْ فَزَعٍ يَوْمَ يُؤْمَدُ أَمْنُونَ ۝ وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكَيْتٌ وَجُوهُهُمْ فِي النَّارِ هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝ (అన్నా అర్రుత్) أَنْ أَعْبُدَ رَبَّ هَذِهِ الْبَلَدَةِ الَّذِي حَرَمَهَا وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ ۝ وَأَمْرُتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ۝ وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا قَوْمٌ الْفَرَانُ ۝ فَمِمَّا هَتَمْتُمْ إِذْ أَنْتُمْ فِي نَفْسِهِ ۝ وَمَنْ صَلَّ فَقُلْ إِنَّمَا أَنَا مِنَ الْمُنذِرِينَ ۝ وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ سَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَتَعْرِضُونَهَا ۝ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ۝

﴿سُورَةُ الْفَصِيحِ مَكِّيَّةٌ (٢٨)﴾ ﴿سُورَةُ الْفَصِيحِ مَكِّيَّةٌ (٢٩)﴾ ﴿سُورَةُ الْفَصِيحِ مَكِّيَّةٌ (٣٠)﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طسّم ۝ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ۝ تَتْلُوا عَلَيْهِ مِنْ نَبِيِّ مُوسَىٰ وَمِنْ نَبِيِّ يُؤْمِنُونَ ۝

వినములై ఆయన సన్నిధిలో హాజరవుతారు. ఈరోజు నీవు పర్వతాలను చూసి దృఢంగా పాతుకుపోయి ఉన్నాయని భావిస్తున్నావు. కాని ఆ సమయంలో ఇవి మేఘుల్లా ఎగురుతాయి. ఇది దేవుని మహత్తు. ఆయన ప్రతి వస్తువునీ తగిన విధంగా పటిష్ఠపరిచాడు. మీరు చేస్తున్న పనులను గురించి ఆయనకు బాగా తెలుసు. (87-88)

పుణ్యకార్యాలు తెచ్చినవారికి అంతకన్నా మంచి ప్రతిఫలం లభిస్తుంది. అలాంటి వారు ఆరోజు సంభవించే బీభత్సం నుండి సురక్షితంగా ఉంటారు. పాపకార్యాలు తెచ్చిన వారిని బోర్లా పడవేసి నరకాగ్నిలో విసిరేయడం జరుగుతుంది. చేసుకున్నవారికి చేసుకున్నంత. అంతకంటే మీరు మరో ప్రతిఫలం ఆశించగలరా? (89-90)

ప్రవక్తా! వారికిలా చెప్పు: “నేనీ నగర ప్రభువునే ఆరాధించాలని నాకు ఆజ్ఞయింది. ఆయన ఈ నగరాన్ని (ఎలాంటి రక్షణాతం జరగనివ్వకుండా) నిషిద్ధ ప్రాంతంగా చేశాడు. (సృష్టిలోని) ప్రతి వస్తువూ ఆయనదే. నేను (విశ్వప్రభువుకు) విధేయుణ్ణు (ముస్లింనై) ఉంటూ, ఈ ఖుర్ఆన్‌ని (ప్రజలకు) వినిపించాలని ఆజ్ఞయింది.”

కనుక ఎవరైనా సన్మార్గం అవలంబిస్తే, తన శ్రేయస్సు కోసమే అవలంబిస్తాడు. దారితప్పినవారితో నీవు హెచ్చరించేవాడివి మాత్రమేనని చెప్పు. “సకల ప్రశంసలు దేవునికే శోభిస్తాయి. త్వరలోనే ఆయన మీకు తన సూచనలు చూపుతాడు. మీరు వాటిని గుర్తిస్తార”ని కూడా చెప్పు. మీ కర్మలపట్ల దేవుడు ఏమాత్రం అజాగ్రత్తగా లేడు. (91-93)

అవతరణ: మక్కా 28. ఖసస్ (గాధలు) సూక్తులు: 88

ఈ అధ్యాయం హిజ్రీ శకారంభానికి ఆరేడేండ్ల క్రితం మక్కాలో అవతరించింది. ఇందులో అవిశ్వాసుల అభ్యంతరాలకు సమాధానాలు, మూసాప్రవక్త (అలై) గాధ అవిశ్వాసుల సత్యతిరస్కార వైఖరిపై విమర్శ వగైరా విషయాలున్నాయి.

కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడయిన దేవుని పేరుతో ప్రారంభం తా-సీన్-మీమ్. ఇవి విషయస్పష్టత కలిగిన గ్రంథానికి చెందిన సూక్తులు. విశ్వసించినవారి ప్రయోజనం కోసం మేమిప్పుడు మూసా, ఫిరోన్‌లకు సంబంధించిన వాస్తవ స్థితిగతులు కొన్నింటిని నీకు వినిపించబోతున్నాం. (1-3)

إِنْ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَ أَهْلَهَا شِيَعًا يَسْتَضِعُّ طَائِفَةً مِنْهُمْ يَتَّبِعُهُ وَيَسْتَحْيِي بِسَادِهِمْ إِنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ ۝ وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضِعُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ ۝ وَنُؤَمِّرُ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنُرِي فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا مِنْهُمْ مَا كَانُوا يَحْذَرُونَ ۝ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ آلِ مُوسَىٰ أَنْ أَرْضِعِيهِ ۚ فَمَا إِذَا أَضْمَرَ إِلَيْهِ فِي الْبَيْتِ وَلَا تَخَافِي وَلَا تَحْزَنِي ۚ إِنَّا رَأَيْنَاهُ إِذْ يَكُونُ مِنْ الْمُرْسَلِينَ ۚ فَالْتَقَطَهُ آلُ فِرْعَوْنَ لَكِهِمْ عَدُوًّا وَحَرَمًا ۚ إِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا خَاطِبِينَ ۝ وَقَالَتِ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرْتُ عَلَىٰ نَبِيٍّ ۚ وَكَانَ لَا يَقْنُتُهَا ۚ عَسَىٰ أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا ۚ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۝ وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أَرْمُوسَىٰ فِرْعَاوِينَ ۚ كَادَتْ لَتُبْدِي بِهِ لَوْلَا أَنْ رَبَّنَا عَلَا قَلْبَهَا لَيَأْتِيَنَّكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۝ وَقَالَتْ لَا يُخْبِرُهُ قُضِيَّتْ بِهِ عَنْ جُنُبٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۚ وَحَرَمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِنْ قَبْلٍ فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ

ఫిరోన్ ధరణిలో తలెత్తి అహంకారంతో విల్రవీగుతున్నాడు. అతను తన దేశపౌరుల్ని (విభిన్న) వర్గాలుగా విభజించాడు. వాటిలో ఒక వర్గాన్ని అతినీచంగా చూస్తున్నాడు. ఆ వర్గంలో ఆడపిల్లలను మాత్రమే జీవించిఉండేలా వదలి, మగపిల్లలను చంపుతున్నాడు. ఈవిధంగా అతను పరమ దుర్మార్గుడై పోయాడు. (4)

కనుక ప్రపంచంలో అణచివేయబడిన ఈ (దళిత) జనాన్ని కనికరించాలని మేము నిర్ణయించుకున్నాం. వారికి (ప్రపంచ)నాయకత్వం ప్రసాదించి, వారిని (భూమికి) వారసులుగా చేయాలని సంకల్పించాం. వారికి ప్రపంచంలో పాలనాధికారం ఇవ్వాలని భావించాం. అంతేకాకుండా వారిద్వారా మరోవైపు ఫిరోన్, హామాన్‌లకు, వారి సైన్యాలకు వారు భయపడుతున్నదానిని చూపాలని కూడా మేము నిశ్చయించాం. (5-6)

మేము మూసా తల్లికి దివ్యావిష్కృతి ద్వారా ఇలా సూచించాము: “నీవు మూసాకు పాలు త్రాగిస్తూ ఉండు. అతని ప్రాణానికి ముప్పు వాటిల్లే సూచనలు కన్పిస్తే అతణ్ణి నదిలో వదలిపెట్టు. నువ్వేమీ భయపడకు, దిగులుపడకు. ఆ తరువాత మేమతణ్ణి తిరిగి నీ దగ్గరికే చేర్చుతాం. అతణ్ణి మేము దైవప్రవక్తగా చేస్తాం.” (7)

చివరికి ఫిరోన్ కుటుంబీకులు అతణ్ణి (నది నుండి) తీసేసుకున్నారు, అతను తమకు విరోధిగా, దుఃఖదాయిగా కావాలని! ఫిరోన్, హామాన్, వారి మనుషులు చాలా తప్పు చేశారు. ఫిరోన్‌తో అతని భార్య ఇలా అన్నది: “ఈ పిల్లవాడు మన కంటిచలువ. ఇతణ్ణి చంపకండి. ఇతడు మనకు ప్రయోజనకారి కావచ్చు లేదా మనం ఇతణ్ణి కొడుకుగానైనా చేసుకుందాం.” (దీని పర్యవసానం ఏమిటో) వారికి తెలియదు. (8-9)

అటు మూసా మాతృమూర్తి హృదయం తల్లడిలిపోసాగింది. మేమామెకు దైర్యం కలిగించకపోతే, ఆమె ఈ రహస్యాన్ని బట్టబయలు చేసివుండేది. ఆమె విశ్వాసులలో చేరాలన్న ఉద్దేశ్యంతో కూడా ఇలా చేశాం. ఆమె పిల్లవాడి అక్కతో “నువ్వితని వెనకాలగా నడచివెళ్ళు” అని చెప్పింది. ఆ బాలిక తనను గురించి (శత్రువులకు) ఎలాంటి అనుమానం రాకుండా దూరం నుంచి అతణ్ణి గమనిస్తూ నడిచింది. (10-11)

మేము ముందుగానే పిల్లవాడికి పాలుపట్టే స్త్రీల పాలిండ్లను నిషేధించాం.

وَهُمْ لَهُ لُصْحُونٌ ۝ فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ آلِهِ كِىَ لَقَرًا عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ ۚ وَتَعْلَمَ أَنَّ وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا ۚ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۝ وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ ۚ وَاسْتَوَىٰ آيَاتُهُ حُكْمًا وَعِلْمًا ۚ وَكَذَلِكَ نُجَزِي الْمُحْسِنِينَ ۝ وَكَحَلِّ الْمَدِينَةِ عَلَىٰ حَبِيبٍ عَقَلَةٍ مِّنْ أَهْلِهَا فَوَجَدَ فِيهَا جَحْدًا يُفْتَتِلِينَ ۚ هَذَا مِنْ شِيعَتِهِ ۚ وَهَذَا مِنْ عَدُوِّهِ ۚ فَاسْتَعَانَهُ الَّذِىُّ مِنْ عَدُوِّهِ فَوَكَرَهُ مُوسَىٰ فَقَضَىٰ عَلَيْهِ ۚ قَالَ هَذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ ۚ إِنَّهُ عَدُوٌّ مُّضِلٌّ مُّبِينٌ ۝ قَالَ رَبِّ إِنِّى ظَلَمْتُ نَفْسِى فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ ۚ إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ۝ قَالَ رَبِّ يَا نَعْمَتَ عَلَىٰ فُلْكَ لَأَكُونَنَّ مِنَ الْمُجْرِمِينَ ۝ فَاصْبِرْ فِي الْمَدِينَةِ

﴿١٥﴾

(అందువల్ల పిల్లవాడు ఏ స్త్రీ దగ్గర కూడా పాలు త్రాగడానికి సిద్ధంకాలేదు.) అప్పుడా బాలిక వారితో “ఈ పిల్లవాడి పోషణభారం వహించేవారెవరో, వారిల్లెక్కడో నేను మీకు తెలుపనా? వారు బాబుని ఎంతో జాగ్రత్తగా చూసుకుంటారు కూడా” అని అన్నది. (12)

ఇలా మేము మూసాను తిరిగి అతని తల్లి దగ్గరకు చేర్చాం, ఆమె కళ్ళు చల్లబడాలని, దిగులు పడకూడదని. అదీగాక దేవుని వాగ్దానం నిజమైన వాగ్దానమని ఆమె తెలుసుకోవాలని కూడా మేమిలా చేశాం. కాని చాలామందికి ఈ సంగతి తెలియదు. మూసా యౌవనదశకు చేరి పరిపూర్ణ వికాసంచెందిన తర్వాత మేమతనికి జ్ఞానం, వివేకం ప్రసాదించాం. ఇలా మేము సత్పురుషులకు (తగిన)బహుమానం అందజేస్తాం. (13-14)

(ఓరోజు) నగరవాసులు ఏమరుపాటులో ఉన్నప్పుడు మూసా నగరంలో ప్రవేశించాడు. అతను ఒకచోట ఇద్దరు పోట్లాడుకోవడం చూశాడు. వారిలో ఒకడు తనజాతికి చెందినవాడే. రెండోవాడు అతని విరోధిజాతికి చెందినవాడు. మూసాజాతికి చెందినవాడు విరోధి జాతివాడికి వ్యతిరేకంగా తనకు సహాయం చేయవలసిందిగా మూసాను పిలిచాడు. అప్పుడు మూసా వచ్చి ఒక్క పిడిగుడ్డుతో అతణ్ణి కడతేర్చాడు.

(ఈ హఠాత్పరిణామానికి) మూసా (కంగారుపడుతూ) “ఇది షైతాన్ చర్య. షైతాన్ (మానవులకు) బద్ధవిరోధి; పెడదారి పట్టించే పరమదుర్మార్గుడు” అన్నాడు. ఆ తరువాత “ప్రభూ! నేను నా ఆత్మకు అన్యాయం చేసుకున్నాను. నన్ను క్షమించు” అని వేడుకున్నాడు. దేవుడు అతణ్ణి క్షమించాడు. ఆయన గొప్ప క్షమాశీలి, అమిత దయామయుడు.

ఆ తరువాత మూసా “ప్రభూ! నీవు నాకెంతో మేలు చేశావు. ఇకముందు ఎప్పుడూ నేను నేరస్థులకు సహాయపడను”¹ అని ప్రతిజ్ఞ చేశాడు. (15-17)

1. ఈసూక్తి ప్రకారం విశ్వాసులు దౌర్జన్యపరుడికి ఎలాంటి సహాయం చేయకూడదని ధర్మ వేత్తలు నిర్ణయించారు. ప్రముఖ తాబై హజ్రత్ అతా బిన్ రబాహ్ (రహ్మా)తో ఒకతన మాట్లాడుతూ “నాసోదరుడు బనీఉమయ్యా ప్రభుత్వంలో కూఫా గవర్నర్‌కు కార్యదర్శిగా పనిచేస్తున్నాడు. ప్రజల వ్యవహారాలు పరిష్కరించే బాధ్యత లేదుగాని, పరిష్కృత వ్యవహారాలను అతను కలంతో రాస్తాడు. ఈ ఉద్యోగం చేయకపోతే అతనికి పొట్టగడవదు” అన్నాడు. దానికి హజ్రత్ అతా ఈసూక్తనే పఠించి “నీసోదరుడికి కలం పారెయ్యమని చెప్పు. ఆహారమిచ్చేవాడు దేవుడున్నాడు” అని చెప్పారు.

ఖలీఫా అబ్దురహ్మాన్ బుఖారాపట్నం అధికారులకు జీతాలపంపిణీ కోసం జహాక్ అనే వ్యక్తిని నియమించజూశాడు. కాని జహాక్ ఆ బాధ్యత స్వీకరించడానికి నిరాకరించాడు. అది తెలిసి అతని

حَا يَغَايَتَرَقِبُ فَإِذَا الَّذِي اسْتَنْصَرَ ۚ بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِحُهُ ۚ قَالَ لَهُ مُوسَىٰ إِنَّكَ لَغَوِيٌّ مُّبِينٌ ۝ فَلَمَّا أَنْ أَرَادَ أَنْ يَنْبِطِشَ بِالَّذِى هُوَ عَدُوٌّ لَهُمَا ۚ قَالَ يُؤْتَسَىٰ أَنْ تَرِيدَ أَنْ تَقْتُلَنِى كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا بِالْأَمْسِ ۚ إِنَّ تَرِيدُ أَنْ تَكُونَ جَبْرًا ۚ قَالَ فِي الرِّضِ وَمَا تَرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ ۚ وَجَاءَ رَجُلٌ مِّنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ يَسْعَىٰ ۚ قَالَ يُؤْتَسَىٰ إِنَّ الْمَلَأَ يَأْتَمِرُونَ بِكَ لِيُقْتَلُوكَ فَاخْرُجْ إِنِّى لَكَ مِنَ النَّاصِحِينَ ۝ فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِبًا يَتَرَقَّبُ ۚ قَالَ رَبِّ نَجِّنِى مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۝ وَلَمَّا تَوَجَّهَ تَلْقَاءَ مَدْيَنَ قَالَ عَسَىٰ كُنْتُ أَنْ يَهْدِيَنِى سُبُلَ السَّعْيِ ۚ وَلَمَّا مَكَرَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً مِّنَ النَّاسِ يَسْكُنُهُ ۚ وَ وَجَدَ مِنْ دُونِهِمْ أَمْرًا أُتِيَ بِهِ ۚ قَالَ مَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا النَّاسُ ۚ فَقَالُوا لَنْ نَسْفِكَ كِتَابَ رَبِّنَا ۚ وَأَبُونَا شَيْخٌ

﴿١٨﴾

మరునాడు ఉదయం మూసా భయపడుతూ, ప్రమాద సూచనలు పనిగడ్డా నగరంలో ప్రవేశించాడు. అకస్మాత్తుగా ఒకచోట నిన్న తనను సహాయం కోసం పిలిచిన వాడే ఈరోజు కూడా తనను పిలుస్తూ కన్పించాడు. అప్పుడు మూసా అతనితో “నీవు పెద్ద దుర్మార్గుడిలా (జగదాలమారిగా) కన్పిస్తున్నావే!” అన్నాడు. (18)

ఆ తరువాత మూసా తన విరోధి జాతికి చెందిన వాడిపై దాడి చేయబోయాడు. వెంటనే రెండోవాడు గగ్గోలుపెడుతూ “మూసా నిన్న నీవు ఒక మనిషిని చంపావు. అలాగే ఈరోజు నన్ను చంపడానికి సిద్ధమయ్యావా? నువ్వీ దేశంలో క్రూరుడుగా ఉండదలిచావా? సంస్కరణ కార్యాలు చేయడం ఇష్టం లేదా?” అని అడిగాడు. (19)

కాస్పేపటికి నగరం అగ్రభాగం నుండి ఒక వ్యక్తి పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చి “మూసా! ఉన్నతాధికారులు నిన్ను చంపే విషయమై చర్చలు జరుపుతున్నారు. నువ్వు (తొందరగా ఎటుయినా) పారిపో. నేను నీ శ్రేయాభిలాషిని, చెబుతున్నా” అన్నాడు. (20)

ఈ సంగతి వినగానే మూసా భయపడి నగరం నుంచి మెల్లిగా జారుకున్నాడు. అప్పుడతను “ప్రభూ! నన్ను దుర్మార్గుల బారినుండి కాపాడు” అని ప్రార్థించాడు. (21)

మూసా (ఈజిప్టు నుంచి బయలుదేరి) మద్యన్ దారి పట్టాడు. ఆ సమయంలో “నా ప్రభువు నన్ను సరైన దారిలో నడిపిస్తాడని ఆశిస్తున్నాను” అన్నాడతను. (22)

ఆవిధంగా అతను మద్యన్ ప్రాంతంలోని ఒక బావి దగ్గరకు చేరుకున్నాడు. అక్కడ అనేకమంది తమ పశువులకు నీళ్ళు త్రాగిస్తూ కన్పించారు. వారికి కొంచెం ఎడంగా ఇద్దరు స్త్రీలు తమ పశువుల్ని ఆపుకొని (నీటికోసం నిరీక్షిస్తూ) నిలబడి ఉన్నారు.

మూసా ఆ స్త్రీలను ఉద్దేశించి “మీ బాధేమిటి?” అని అడిగాడు. దానికి వారు “ఈ కాపరులు తమ పశువుల్ని తోలుకెళ్ళనంతవరకు మేము మా పశువులకు నీళ్ళు త్రాగించలేం. మా నాన్నగారు చాలా ముసలివారయి పోయారు” అన్నారు. (23)

స్నేహితులు ఆశ్చర్యంతో ఇందులో తప్పేముంది? అనడిగారు. దానికి జహాక్ “నేను దౌర్జన్యపరులు తలపెట్టే ఏవనిలోనూ సహకరించదలచుకోలేదు” అన్నాడు. ఖలీఫా మన్నూర్ వద్ద హసన్ బిన్ కఖ్ఖుబా సేనాపతిగా ఉండేవాడు. ఇమామ్ అబూహసీఫా (ర) అతనికి తరచుగా మన్నూర్ దౌర్జన్య పాలన గురించి చెప్పేవారు. దాంతో హసన్ తనపదవికి రాజీనామా చేశాడు. (రూహుల్మాని). దీన్ని బట్టి దౌర్జన్యపరులు నడిపే ప్రభుత్వంలో సజ్జనులు ఎలాంటి కీలకపాత్ర వహించరాదని తెలుస్తోంది.

كَيْبٍ ۝ فَسَفَّ لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّى إِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ ۝ فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا
 تَتَشَوَّى عَلَى السَّجِيحِ ۖ قَالَتْ إِنَّ إِيَّايَ يَدْعُونَكَ لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا ۖ فَلَمَّا جَاءَهُ ۖ وَقَضَّ عَلَيْهِ
 الْقَصَصَ ۖ قَالَ لَا تَخَفْ ۖ نَجَوْتَ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۖ قَالَتْ إِحْدَاهُمَا يَا بَتِ يَا بَتِ اسْتَأْذِنِي ۖ إِنْ خَشِيَ
 اسْتَأْذَنَ الْقَوْمِيُّ مِنَ الْبَاطِنِ ۖ قَالَتْ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ بِكَ وَنُقَرِّبَ إِلَيْنَا الْحَبْلَ ۖ قَالَ أَتَأْجُرْنِي بَسِيحِي
 فَإِنْ أَمَسَّتْ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ ۖ وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَمُنَّ بِكَ سَاجِدِينَ ۖ قَالَ إِن شَاءَ اللَّهُ مِنَ الظَّالِمِينَ ۖ
 قَالَ ذَلِكَ بَيِّنَاتٌ لِقَوْمٍ يُفْتَنُونَ ۖ فَلَمَّا دَانَا ۖ عَلَى ۖ وَاللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ۖ
 فَلَمَّا قَضَىٰ مُوسَىٰ الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ آنَسَ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ نَارًا ۖ قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي
 آنَسْتُ نَارًا ۖ لَعَلِّي آتِيكُم مِّنْهَا بِخَبَرٍ ۖ أَوْ جَدِيدٍ مِنَ الثَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ ۖ فَلَمَّا أَنهَا لَأَقْدِرَ مِنْ
 شَأْنِ الْوَادِ الْأَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ الْمُبْرَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ أَنْ يُمُوسَىٰ إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ۖ

ఈ సంగతి విని మూసా ఆ స్త్రీల పశువులకు నీళ్ళు తాగించాడు. ఆ తరువాత ఓ చోట నీడపట్టున కూర్చొని “ప్రభూ! నీవు నాకు ఎలాంటి శ్రేయస్సు పంపినా అది నాకు ఎంతో అవసరం” అన్నాడు. (24)

కాస్సేపటికి ఆ ఇద్దరిలో ఒక స్త్రీ సిగ్గుపడుతూ నడచి అతని దగ్గరకొచ్చింది. ఆమె అతనితో “మిమ్మల్ని మానాన్నగారు పిలుస్తున్నారు. మీరు మా పశువులకు నీరు తాగించి చేసిన మేలుకు ఆయన మీకు ప్రతిఫలం ఇవ్వడానికి పిలుస్తున్నారు” అని అన్నది.

మూసా ఆ వృద్ధుని దగ్గరకెళ్ళి తన గాధంతా వివరించాడు. అది విని అతను “భయపడకు. ఇప్పుడు నీవ దుర్మార్గుల బారినుండి బయటపడ్డావు” అన్నాడు. ఆ ఇద్దరు స్త్రీలలో ఒకామె తన తండ్రితో “నాన్నా! ఇతడ్ని మనం సేవకునిగా పెట్టుకుందాం. బలిష్ఠుడు, నిజాయితీపరుడైనవాడే మనకు మంచి సేవకుడు” అని అన్నది. (25-26)

ఆమె తండ్రి (మూసాతో) ఇలా అన్నాడు: “నేను నా కుమార్తెలిద్దరిలో ఒకామెను నీకిచ్చి పెళ్ళి చేయాలనుకుంటున్నాను. అయితే నీవు నాదగ్గర వినిమిదేండ్ల పాటు సేవకునిగా పనిచేయాలి. పదేండ్లు చేస్తే (ఇంకా మంచిది.) అది నీ ఇష్టం. నేను నీ మీద వత్తిడి చేయదలచుకోలేదు. దేవుడు తలిస్తే నీవు నన్ను మంచివాడిగా చూస్తావు.” (27)

మూసా ఇలా అన్నాడు: “ఈ వ్యవహారం మీకూ, నాకూ మధ్య జరిగింది. ఈ రెండు గడువుల్లో ఏదో ఒకదాన్ని నేను పూర్తి చేస్తాను. ఆ తర్వాత నామీద మరెలాంటి భారం వేయకూడదు. మనం చేసుకుంటున్న ఈ ఒప్పందానికి దేవుడే సాక్షి.” (28)

నిర్ణీతకాలం ముగిశాక మూసా తన కుటుంబం తీసుకొని బయలుదేరాడు. దారిలో తూర్కొండ వైపునుండి అతనికి ఒక అగ్ని(మంట) కన్పించింది. అప్పుడతను తన గృహస్థులతో “ఆగండి, నాకేదో నిప్పు కనిపిస్తోంది. నేను వెళ్ళి ఏదైనా సమాచారం తెస్తాను లేదా మీరు చలికాచుకోవడానికి ఓ నిప్పు కొరివినైనా తెస్తాను” అన్నాడు. (29)

మూసా అక్కడకు చేరుకోగానే లోయ కుడి వైపున్న పవిత్ర స్థలంలోని ఓ చెట్టు నుండి “మూసా! నేనే దేవుణ్ణి. సర్వలోక ప్రభువుని” అంటూ ఓ (అదృశ్య) వాణి వినిపించింది. (30)

أَنْ أَلْقَىٰ عَصَاكَ ۖ فَلَمَّا رَأَاهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا ۖ وَلَمْ يُعَقِّبْ ۖ يَمُوسَىٰ أَفْقِيلٌ ۖ وَلَا تَخَفْ ۖ
 لَكَ مِنَ الْأَمْرِينِ ۖ أَسْأَلُكَ بِكَ فِي جَيْبِكَ تَخَوُّرٌ بَيْضَاءُ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ ۖ وَأَضْمُ الْبَيْتَ جَنَاحَكَ مِنَ
 الرَّهْبِ ۖ فَذَلِكَ بِرَهْمَانٍ ۖ مِنْ رَبِّكَ ۖ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ ۖ وَ مَلَائِكَةٍ ۖ وَأَنْتُمْ كَانُوا قَوْمًا فَتِيئِينَ ۖ قَالَ رَبِّ إِنِّي
 قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ أَنْ يُقْتَلُونِ ۖ وَأَخِي هَارُونُ هُوَ أَفْضَلُ مِنِّي لِسَانًا فَأَرْسَلْهُ مَعِيَ رِدْءًا
 يُصَلِّي ۖ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَلِّمُونِ ۖ قَالَ سَنُنَزِّلُ لَكَ جَنِينَ ۖ وَنَجْعَلُ لَكَ سُلْطَنًا فَلَا
 يَصِلُونَ إِلَيْكَ ۖ بِأَلْبَتَا ۖ إِنَّتُمَا ۖ وَنَمَّا ۖ الْعَالَمِينَ ۖ فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ
 قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّفْتَرًى ۖ وَمَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ ۖ وَقَالَ مُوسَىٰ رَبِّي أَعْلَمُ
 بِمَنْ جَاءَ بِآيَاتِنَا ۖ وَمَنْ عِنْدَ ۖ وَمَنْ سَلَطُونٌ ذُو عَاقِبَةٍ الدَّارِ الْآخِرَةِ لَا يَفْقَهُمُ الظَّالِمُونَ ۖ وَقَالَ
 فِرْعَوْنُ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ مَا عَلِمْتُ لَكُمْ مِنْ إِلَهِ غَيْرِي ۖ فَأَوْقِدْ لِي يَا جَلْتَنُ فِي صَرْحَا

అతర్వాత “నీ చేతికర్ర క్రిందపడెయ్యి” అని దేవుడు ఆదేశించాడు. (మూసా తన చేతికర్ర కింద పడేశాడు.) ఆ కర్ర పాములా మెలికలు తిరుగుతూ ప్రాకడం మొదలెట్టింది. దాన్ని చూడగానే అతను పరుగు లంకించుకున్నాడు. వెనక్కితిరిగినా చూడలేదు.

“మూసా! భయపడకు, వచ్చేయి. నీకెలాంటి ప్రమాదం ఉండదు. నీ చేతిని కాస్త చొక్కా క్రింద చంకలో పెట్టి తీసేయి. అది నీకెటువంటి బాధ కల్పించకుండా ప్రకాశిస్తూ బయటికి వస్తుంది. భయం పొగొట్టుకోవడానికి నీ (కుడి)భుజం అదుముకో. ఇవి రెండు ఫిరౌన్, అతని సభాసదుల ముందు ప్రదర్శించడానికి నీప్రభువు తరపున ఇవ్వబడిన మహిమలు. వారు చాలా దుర్మార్గులైపోయారు” అన్నాడు దేవుడు. (31-32)

అప్పుడు మూసా ఇలా అన్నాడు: “ప్రభూ! నేను వారి మనిషి ఒకడ్ని చంపి ఉన్నాను. అంచేత వారు నన్ను చంపేస్తారేమోనని భయపడుతున్నాను. నా సోదరుడు హారూన్ వాళ్ళటిమ గలవాడు. అతడ్ని నాకు సహాయకారిగా నియమించు. అతను నన్ను సమర్థిస్తాడు. వారు నన్ను తిరస్కరిస్తారేమోనని భయంగా ఉంది.” (33-34)

దానికి దేవుడిలా అన్నాడు: “మేము నీ సోదరుని ద్వారా నీకు బలం చేకూర్చుతాం. మీ ఇద్దరికీ విశేషశక్తి ప్రసాదిస్తాము. దీనివల్ల వారు మిమ్మల్నైమీ చేయలేరు. మా మహిమల శక్తితో మీరు, మిమ్మల్ని అనుసరించేవారే విజయం సాధిస్తారు.” (35)

ఆ తర్వాత మూసా మా మహిమలు తీసుకొని వారి దగ్గరకు వెళ్ళాడు. కాని వారు (వీటిని చూసి) “ఇదంతా అతని మంత్రజాలం తప్ప మరేమీ కాదు. ఈమాటలు మేము మా తాతముత్తాతల కాలంలో ఎప్పుడూ వినలేదు” అన్నారు. (36)

“నా ప్రభువు దగ్గర్నుండి హితోపదేశం తెచ్చిన మనిషిని గురించి ఆ ప్రభువుకు బాగా తెలుసు. అంతిమ పర్యవసానం ఎవరిది మంచిదవుతుందో కూడా ఆయనకే తెలుసు. ఏమైనా దుర్మార్గులు మాత్రం ఎన్నటికీ సఫలం కాలేరు” అన్నాడు మూసా (37)

“సభాసదులారా! మీకు నేను తప్ప మరొక దేవుడున్నట్లు నేనెరగను. హామాన్! కాస్త ఇటుకలు కాల్చి ఒక ఎత్తయిన కట్టడం కట్టించు. నేను దానిపై ఎక్కి మూసా

مِنْ قَبْلِكَ مُسْلِمِينَ ۝ أُولَئِكَ يُؤْتُونَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا وَيَدْرُؤُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ ۚ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ۝ وَإِذَا سَمِعُوا اللَّغْوَ أَعْرَضُوا عَنْهُ وَقَالُوا لَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ لَا تَتَّبِعُوا الْجَاهِلِينَ ۝ إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ ۚ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ۝ وَقَالُوا إِنْ تَتَّبِعِ الْهُدَى مَعَنَا تَنْخَلِفُ مِنْ أَرْضِنَا وَأَنْتَ لَنَا كَرِيمٌ ۝ أَمْ كَرِهَ اللَّهُ مَا كَرِهْنَا مِنْ أَجْلٍ إِلَيْهِ تَسْمَأْتِ كُلُّ نَسِيءٍ رِجَالًا مِنْ لَدُنَّا وَلَكِنْ أَكْرَهْتُمْ لِأَعْيُنِكُمْ ۝ وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ

సత్యం. మేము పూర్వం నుండే విధేయులై (ముస్లిములై)⁴ ఉన్నాం” అంటారు వారు.

(సన్మార్గంలో) స్థిరంగా ఉన్నందుకు వారికి రెట్టింపు ప్రతిఫలం ఇవ్వబడుతుంది. వారు సత్కార్యాల ద్వారా చెడులను దూరం చేస్తారు. మేము ప్రసాదించిన సంపద నుండి (కొంత మా మార్గంలో కూడా) ఖర్చుచేస్తారు. ఏదైనా పనికిమాలిన విషయం వింటే వారు (ఎలాంటి వాదనకు దిగకుండా) “మీకర్మలు మీకు, మాకర్మలు మాకు. మీకో దండం. మేము మూర్ఖుల వైఖరి అవలంబించ లేము” అంటూ అక్కడ్నుంచి తప్పుకుంటారు. (52-55)

ప్రవక్తా! నీవు కోరినవాడికి సన్మార్గం చూపలేవు. దేవుడే తాను కోరిన వాడికి సన్మార్గం చూపుతాడు. సన్మార్గం అవలంబించేవారెవరో ఆయనకు బాగా తెలుసు. (56)

వారు (సత్యాన్ని నిరాకరిస్తూ) “మేము నీతోపాటు ఈ హితబోధను అవలంబిస్తే (ఈ నేలమీద మాకు పుట్టగతులుండవు.) మమ్మల్ని మా దేశం నుండి తరిమేస్తారు” అనంటారు. మేము శాంతినిలయమైన ప్రతిష్ఠాలయం (పరిసరాల)లో నివసించేందుకు వారికి చోటు కల్పించలేదా? అక్కడకు మావైపు నుండి వారికి ఉపాధిగా రకరకాల వస్తు సామగ్రి చేరడంలేదా? కాని వారిలో చాలామందికి (వాస్తవం) తెలియదు. (57)

అయితే ఖురైష్ నాయకుడు అబూజహల్, అతని సహచరులు కొందరు దారిలో వారిని కలుసుకొని తూలనాడారు. “దౌర్భాగ్యులారా! మీ మతస్థులు మిమ్మల్ని ఈ మనిషి స్థితిగతులేమిటో తెలుసుకొని రమ్మని పంపిస్తే, మీరు ఇతని దగ్గర కాస్సేపు కూర్చున్నారో లేదో మీ తాతముత్తాతల మతం వదలి ఇతణ్ణి విశ్వసిస్తారా? మీలాంటి బుద్ధిహీనుల్ని మేమింతవరకు చూడలేదు” అని అన్నారు. దానికి వారు “నోదరులారా! మీకు సలాం. మేము మీతో వాదించలేము. యదార్థం తెలిసి కూడా మేము శ్రేయోభాగ్యాలను వదలుకోలేము. మమ్మల్ని మా పద్ధతి మీద నడవనివ్వండి. మీరు మీ పద్ధతి ప్రకారం నడచుకోండి.” (సీరత్ ఇబ్నెహిషామ్)-(28:54,55 సూక్తులతో పాటు 26:197 సూక్తి కూడా చూడండి.)

4. ఇస్లాం అంతిమ దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లం) కాలం నుండి మాత్రమే వచ్చిన ధర్మం కాదు. ఇతర ప్రవక్తలు బోధించిన ధర్మం కూడా ఇస్లామే. వారిని విశ్వసించినవారిని కూడా ముస్లిం లనే అంటారు. ఆదిమానవుడు ఆదం (అలైహి) నుండి వస్తున్న ధర్మం కూడా ఇదే. దీన్ని బట్టి ఇస్లాం అత్యంత సనాతన ధర్మమని తెలుస్తోంది. ఖుర్ఆన్లోని ఈ క్రింది సూక్తులు చూడండి:

హజ్రత్ నూహ్ (అ) పలుకులు 10:72; హజ్రత్ ఇబ్రాహీం (అ), ఆయన సంతానం గురించి 2:131-133, 2:128; హజ్రత్ లూత్ (అ) గురించి 51:36; హజ్రత్ యూసుఫ్ (అ) గురించి 12:101; హజ్రత్ మూసా (అ) గురించి 10:84; ఫిరౌన్ పలుకులు 10:90; హజ్రత్ సులైమాన్ దగ్గర సబారాణి పలుకులు 27:44; హజ్రత్ ఈసా (అ) అనుచరుల పలుకులు 5:111 మొదలైన సూక్తులు.

فَرِيحَةٍ بَطَرَتْ مَعِيشتَهَا، فَيَتَاكَ مَسْكِنُهُمْ لَمْ تَنْسِكْ مِنْ بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا ۚ وَكُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ ۝ وَمَا كَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَىٰ حَتَّىٰ يَبْعَثَ فِي أُمِّهَا رَسُولًا يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا ۚ وَمَا كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرَىٰ إِلَّا وَأَهْلِهَا ظَالِمُونَ ۚ وَمَا أُوْتِينَاهُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَاعُ الْعَالِيَةِ الدُّنْيَا وَرَبِّبْنَاهَا ۚ وَمَاعِنَدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ ۚ أَفَلَا تَتَعْلَمُونَ ۝ ۚ أَفَمَنْ وَعَدْنَاهُ وَعَدًا حَسَنًا فَهُوَ لَاقِبُهُ كَمَنْ مَتَّعْنَاهُ مَتَاعَ الْعَالِيَةِ الدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنَ الْمُخْضَرِينَ ۝ وَيَوْمَ يَتْلُو بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ مَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ۚ قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَغْوَيْنَا ۚ كَفَا غَوِينَا ۚ تَبَرَّأْنَا إِلَيْكَ مَا كَانُوا إِيَّانَا يَعْبُدُونَ ۝ وَقَبِلْ أَدْعَاؤَ شُرَكَائِكُمْ فَاذْعَبْهُمْ فَكُلُّهُمْ سِجَّاتٌ ۚ إِنَّهُمْ وَرَأَوْا الْعَذَابَ

మేము ఎన్నో జనపదాలను నాశనం చేశాం. అక్కడి ప్రజలు తమ ఆర్థిక ప్రగతి చూసుకొని విర్రవీగి పోతుండేవారు. కనుక చూడు (శిథిలావస్థలో ఉన్న) వారి ఇండ్లను. వారి తర్వాత ఆ ఇండ్లలో బహుకొద్దిమంది మాత్రమే నివసించారు. చివరికి మేమే వాటికి వారసులైపోయాము. మాసూక్తులు వినిపించే ఒక ప్రవక్తను కేంద్ర జనపదానికి (మక్కాకు) పంపనంత వరకు మేము దాని చుట్టుపక్కలుండే ఏ జనపదాన్ని నాశనం చేయము. అలాగే మేము ఏ జనపదాలను కూడా అక్కడి ప్రజలు దుర్మార్గులు కానంత వరకు నాశనం చేసేవారం కాము. మీకు ఇవ్వబడినదంతా ప్రాపంచిక జీవన సంపద, క్షణికమైన దాని తళుకుబెళుకులు మాత్రమే. దేవుని దగ్గర ఉన్నది ఇంతకంటే ఎంతో శ్రేష్ఠమైనది, శాశ్వతమైనది. మీరు బుద్ధి నువయోగించి ఆలోచించరా? (58-60)

మేము ఒక వ్యక్తికి మంచికి సంబంధించి వాగ్దానం చేశాం. అది అతనికి లభించే అవకాశముంది. మరొకతనికి మేము (క్షణభంగురమైన) ప్రాపంచిక జీవనసామగ్రి మాత్రమే ఇచ్చాం. తర్వాత అతణ్ణి ప్రళయదినాన శిక్ష కోసం మాముందు ప్రవేశపెట్టడం జరుగుతుంది. ఈ ఇద్దరు సమానమవుతారా? ఆరోజు దేవుడు వారిని విలించి “మీ ఊహ జనితాలైన నా భాగస్వాములు ఇప్పుడు ఎటుపోయారు?” అని ప్రశ్నిస్తాడు. (61-62)

(నరక శిక్ష) మాట ఎవరికి వర్తిస్తుందో వారిలా అంటారు: “ప్రభూ! మేము మార్గ భ్రష్టులుగా చేసిన వారు వీరే. మేము (మా మనోవాంఛలకు బానిసలయి) ఎలా మార్గ భ్రష్టులై పోయామో అలాగే వీరిని కూడా మార్గభ్రష్టులుగా చేశాము.⁵ నిజానికి వీరు మమ్మల్ని ఆరాధించలేదు. (వీరు తమ మనోవాంఛలకు బానిసలైపోయారు.) కనుక వారి మార్గభ్రష్టతకు మేము బాధ్యులం కామని విన్నవించుకుంటున్నాం.” (63)

అప్పుడు మేము “ఇక మీరు కల్పించుకున్న సహవర్తులను (అంటే మిథ్యాదైవా

5. మానవులు, జిన్నులలోని దుష్టనాయకులు తమఅనుచరుల్ని గురించి దేవుని సన్నిధిలో ఇలా అంటారు. వీరిని నమ్ముకొని, దైవప్రవక్తలు చూపిన రుజుమార్గం వదలి తప్పుడు మార్గాలు అవలంబించడంవల్ల పరలోకంలో వాటి దుష్ఫల్యవసానాన్ని చవిచూడవలసి వస్తుందని ఈసూక్తిలో దేవుడు హెచ్చరిస్తున్నాడు. అలాంటి దుష్టనాయకులకు విధేయులయి వారి అడుగుజాడల్లో నడచు కోవడం కూడా ఆరాధన క్రిందికే వస్తుంది. అయితే ఈ ఆరాధన నరకానికి గొనిపోయే ఘోరమైన పాపం. దైవప్రవక్తలు దేవుని ఆజ్ఞలను మాత్రమే ఆచరిస్తూ, వాటిని ప్రజలకు బోధిస్తారు గనక వారికి విధేయులయి వారి అడుగుజాడల్లో నడచుకోవడం వారిని ఆరాధించడం క్రిందికి రాదు.

لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَهْتَدُونَ ۖ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ ۖ فَعَبَّتْ عَلَيْهِمُ الْإِنْبِيَاءُ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَاءَلُونَ ۖ فَأَمَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَعَسَىٰ أَنْ يَكُونَ مِنَ الْمُفْرَجِينَ ۖ وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ ۗ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ سُبْحَانَ اللَّهِ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ۖ وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ۗ وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْجُودُ فِي الْأُولَىٰ وَالْآخِرَةِ ۗ وَرَبُّهُ الْحُكْمُ وَاللَّيْلُ تَرْجِعُونَ ۖ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ الْمِيثَاقَ الْبَيْتَ سَمِيمًا ۖ أَلَمْ يَكُنْ لَكُمْ الْبَيْتَ سَمِيمًا إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ مِنْ إِلَهِ غَيْرِ اللَّهِ ۗ يَا تَيْبِكُمْ بَعْضًا عَلَىٰ آفَافٍ لَا تَسْعُونَ ۖ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَمِيمًا إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ مِنْ إِلَهِ غَيْرِ اللَّهِ ۗ يَا تَيْبِكُمْ بَيْتَكُمْ فِيهِ آفَافٌ تَبْصُرُونَ ۖ وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمْ الْبَيْتَ وَالنَّهَارَ لَتَسْكُنُوا فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۖ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ۖ وَزَعَمْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا

లను) పిలుచుకోండి” అంటాము. వారు (తమతమ ఇష్టదేవతలను) పిలుచుకుంటారు. కాని వారికి అవి ఎలాంటి సమాధానం ఇవ్వవు. చివరికి వారు (నరక)యాతనలు చూసు కుంటారు. వారు సన్మార్గం అవలంబించిఉంటే ఎంత బాగుండేది! దేవుడు వారిని పిలిచి “మేము పంపిన ప్రవక్తలకు మీరే సమాధానమిచ్చార”ని అడుగుతాడు. అప్పుడు వారికి ఏం సమాధానమివ్వాలో తోచదు. వారు ఒకరొకరు సంప్రదించుకోలేరు కూడా. అయితే చేసిన తప్పులకు ఈరోజు పశ్చాత్తాపం చెంది, సత్యాన్ని విశ్వసించి సర్కర్లు ఆచరించే వారు మాత్రం రేపక్కడ మోక్షం పొందేవారిలో ఉంటారు. (64-67)

నీ ప్రభువు తలచుకున్నదాన్ని సృజిస్తాడు. తాను కోరిన వ్యక్తిని (ప్రవక్తగా) ఎంచు కుంటాడు. ఈ ఎంపిక మీరు చేయవలసిన పనికాదు. వారికా అధికారం లేదు. వారు చేస్తున్న బహుదైవారాధనకు దేవుడు ఎంతో అతీతుడు, ఉన్నతుడు, పరమపవిత్రుడు. (68)

వారు తమ హృదయాల్లో ఏం దాచారో, బయటికి ఏం వెలిబుచ్చుతున్నారో అంతా నీ ప్రభువుకు తెలుసు. ఆయనే అల్లాహ్. ఆయన తప్ప మరో ఆరాధ్యుడు లేడు. ఇహం లోనూ, పరంలోనూ సకలవిధాల ప్రశంసలు, స్తోత్రాలు ఆయనకే శోభిస్తాయి. ఆయనకే (విశ్వ)పాలనాధికారం ఉంది. మీరంతా ఆయన వద్దకే మరలి పోవలసిఉంది. (69-70)

ముహమ్మద్ (!) వారిని ఇలా అడుగు: “దేవుడు ప్రళయం దాకా రాత్రిని మీపై ఆవరింపజేసి ఉంచితే, ఆయన తప్ప మరే దేవుడు మీకు పగటి వెల్తురు ఇవ్వగలడు? మీరు వినరా?” ఇంకా అడుగు: “అలాగే దేవుడు ప్రళయం దాకా మీపై పగటి వెల్తురిని శాశ్వతంగా ఉంచితే, ఆయన తప్ప మరే దేవుడు మీరు విశ్రాంతి పొందడానికి రాత్రిని తెస్తాడు? దీన్ని గురించి మీరెప్పుడైనా ఆలోచించారా?” (71)

(ఈ అద్భుత రేయింబవళ్ళు) మీకు కన్పించడం లేదా? మీరు విశ్రాంతి పొందడా నికి, మీప్రభువు అనుగ్రహం అన్వేషించడానికి ఆయన మీకోసం రాత్రింబవళ్ళను సృష్టించాడు, మీరు కృతజ్ఞత చూపుతారేమోనని. ఇదంతా ఆయన అనుగ్రహమే. (72-73)

దేవుడు వారిని పిలిచి మీ ఊహాజనితాలయిన నా భాగస్వాములు ఏమయ్యారు? అని అడిగే రోజు (గురించి గుర్తుంచుకోవాలి.) మేము ప్రతి అనుచర సముదాయం

فَقُلْنَا هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ۖ إِنَّ قَارُونَ كَانَ مِنْ قَوْمِ مُوسَىٰ فَبَغَىٰ عَلَيْهِمْ ۖ وَآتَيْنَاهُ مِنَ الْكُتُوبِ مَا إِنَّ مَفَاتِحَهُ لَتَنُوءُ بِالْعُصْبَةِ أُولِي الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ ۖ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ ۖ وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا ۖ وَأَحْسِن كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ ۖ وَلَا تَبْغِ الْفَسَادَ فِي الْأَرْضِ ۖ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ۖ قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي ۗ وَأَوَّلُ مَا يَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهِ مِنَ الْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَ أَكْثَرُ جَعْلًا ۖ وَلَا يَسْأَلُ عَنْ ذُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ ۖ فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ ۖ قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا يَا لَيْتَ لَنَا مِثْلَ مَا أُوتِيَ قَارُونُ ۖ إِنَّهُ لَكُلُّ حِطِّ عَظِيمٍ ۖ وَقَالَ الَّذِينَ الَّذِينَ أُوْتُوا الْعِلْمَ وَيَلِكُمْ تَوَابُ اللَّهِ خَيْرٌ لِمَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ۖ وَلَا يُلْقَاهَا إِلَّا الصَّادِقُونَ ۖ فَخَسَفْنَا بِهٖ وَبِءَادَارِهِ

నుండి ఒక సాక్షిని తెచ్చి “మీ (మిథ్యాదైవారాధనకు) ప్రమాణాలేమిటో తీసుకురండి” అని వారిని నిలదీస్తాము. అప్పుడు వారికి తెలిసొస్తుంది సత్యం దేవుని వైపున్నదని. వారి అసత్యాలు, అభూతకల్పనలన్నీ కనుమరుగైపోతాయి. (74-75)

ఖారున్ అనేవాడు మూసాజాతికి చెందిన వ్యక్తి. అయితే అతను తన జాతికి వ్యతిరేకంగా వ్యవహరిస్తూ విద్రోహిగా మారాడు. మేమతనికి అపార సిరిసంపదలు, నిక్షేపాలు ప్రసాదించాము. వాటికి సంబంధించిన తాళపు చెవుల్ని బలిష్ఠులైన కొందరు వ్యక్తుల సమూహం అతికష్టం మీద పైకెత్త గలుగుతుంది.

ఓసారి అతని జాతిప్రజలు అతనికిలా ఉపదేశించారు: “మిడిసిపడకు. మిడిసిపడే వారిని దేవుడు ప్రేమించడు. దేవుడు నీకు ప్రసాదించిన ఐశ్వర్యంతో పరలోకగృహం నిర్మించుకోవడానికి ప్రయత్నించు. ప్రపంచం నుండి కూడా నీ భాగాన్ని (పరలోకానికి తీసికెళ్ళడం) మరచిపోకు. దేవుడు నీకు మేలు చేసినట్లు నీవు కూడా (ప్రజలకు) మేలు చెయ్యి. ధరణిలో కలహాలు సృష్టించకు. దేవుడు కలహకారుల్ని ప్రేమించడు.” (76-77)

ఈ మాటలు విని అతడు (మరింత నీల్గుతూ) “ఇదంతా నాకు నా జ్ఞానం, తెలివి తేటల వల్ల లభించింది” అన్నాడు. దేవుడు పూర్వం ఇతనికంటే ఎక్కువ శక్తిసామర్థ్యాలు, మందిమార్పలం కలవారిని నాశనం చేశాడు. ఈ సంగతి అతనికి తెలియదా? పాపాత్ము లను వారి పాపాలను గురించి అడగటం జరగదు (నిజాన్ని ఒప్పుకోరు గనక). (78)

ఓరోజు అతను పూర్తి రీవి-దర్పాలతో తనజాతి ప్రజల ముందుకొచ్చాడు. అప్పుడు ఐహిక వ్యామోహపరులు కొందరు అతణ్ణి చూసి “ఖారున్ కు లభించిన సిరిసంపదలు మనకూ లభించివుంటే బావుండు! ఖారున్ అదృష్టవంతుడు” అన్నారు. అయితే (దైవిక) జ్ఞానం కలవారు (వారి ఆలోచనాధోరణిని విమర్శిస్తూ) “మీ వైఖరి చాలా విచారకరం. విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారికి దేవుని (దగ్గరున్న) ప్రతిఫలం ఎంతో శ్రేష్ఠమైనది. సహనం వహించేవారికే ఈ మహాభాగ్యం లభిస్తుంది” అన్నారు. (79-80)

చివరికి మేము ఖారున్ ని, అతని ఇంటిని (హఠాత్తుగా) భూమిలోకి దిగబడి పోయేలా చేశాము. అప్పుడు దేవునికి వ్యతిరేకంగా అతణ్ణి ఆదుకునే వారెవరూ

الْأَرْضِ تَقَمًا كَانَ لَهُ مِنْ فِتْنَةٍ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ ۗ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُتَنصِرِينَ ۝
 وَأَصْحَابَ الَّذِينَ تَنَزَّلْنَا مَكَانَهُ بِالْأَمْسِ يُقُولُونَ وَيَكْفُرُونَ وَبَكَتَ اللَّهُ عَنَّا الرِّمْقُ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ
 عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ ۗ لَوْلَا أَنْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا وَيُنَكِّتُنَا ۗ لَا يَفْعِلُ الْكَافِرُونَ ۝ تِلْكَ الدَّارُ
 الْآخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا ۗ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ۝
 مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِمَّا ۗ وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ
 إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝ إِنَّ الَّذِينَ قَرَأُوا الْقُرْآنَ لَكَرَّذِكٍ ۗ عَلَىٰ مَعَادٍ ۗ قُلْ رَجَىٰ
 أَعْلَمُ مَنْ جَاءَ بِالْهُدَىٰ ۗ وَمَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ۝ وَمَا كُنْتُمْ تُرْجَوْنَ أَنْ يُبَلِّغَ إِلَيْكُمْ
 الْكِتَابَ إِلَّا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكُمْ ۗ فَلَا تَكُونَنَّ ظَهْرًا لِّلْكَافِرِينَ ۗ وَلَا يَصُدُّكُمْ عَنْ آيَاتِ اللَّهِ بَعْدَ
 إِذْ أُنزِلَتْ إِلَيْكُمْ ۗ وَادْعُوا إِلَىٰ رِبِّكُمْ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۗ وَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ
 ۗ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۗ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ ۗ لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ۝

అవతరణ: మక్కా

లేకపోయారు. అతను కూడా తననుతాను కాపాడుకోలేక పోయాడు. (81)

నిన్నటిరోజు అతని హోదా అంతస్తులు చూసి అలాంటివి తమకూ కావాలని కోరు కున్నవారు ఇప్పుడు విచారం వెలిబుచ్చుతూ ఇలా అన్నారు: “మనం ఒక విషయం మరచిపోయాం. దేవుడు ఎవరికి పుష్కలంగా ఉపాధి ఇవ్వదలచుకుంటాడో వారికే పుష్కలంగా ఉపాధి లభిస్తుంది. ఆయన మరెవరికీ పరిమితంగా ఉపాధి ఇవ్వాలని భావి స్తాడో వారికి పరిమితంగానే లభిస్తుంది. దేవుడు మనల్ని అనుగ్రహించి ఉండకపోతే ఆయన మనల్ని కూడా భూమిలోకి అణగద్రొక్కేవాడు. అయ్యో! అవిశ్వాసులు సాఫల్యం చెందరన్న సంగతి (అప్పుడు) మనకు కొంచెం కూడా గుర్తుకు రాలేదే!” (82)

ప్రపంచంలో అధికులు కావాలనుకొని అరాచకం సృష్టించగోరని వారికి మాత్రమే మేము పరలోక గృహం కేటాయిస్తాం. దైవభీతిపరులు ఎంతో మంచి పర్యవసానం అనుభవిస్తారు. మంచితనం తెచ్చేవారికి అంతకంటే ఎక్కువ మంచి జరుగుతుంది. చెడు తెచ్చేవారికి వారు చేసిన చెడుపనుల మేరకే ప్రతిఫలం లభిస్తుంది. (83-84)

ప్రవక్తా! నీపై ఈ ఖుర్ఆన్‌ని అవతరింపజేసిన దేవుడు నిన్ను తప్పకుండా అత్యంత శ్రేష్టమైన స్థానానికి చేర్చుతాడు. “ఎవరు సన్మార్గగామి అయివచ్చాడో, ఎవరు స్పష్టమైన దుర్మార్గంలో పడివున్నాడో నా ప్రభువుకు బాగా తెలుసు” అని వారికి చెప్పాడు. (85)

నీపై (దైవ) గ్రంథం అవతరిస్తుందని నీవు ఏనాడూ ఆశించి ఉండలేదు. ఇది నీ ప్రభువు అనుగ్రహం మాత్రమే. కనుక నీవు సత్యతిరస్కారులకు సహాయకునిగా మారకు. నీపై దేవుని సూక్తులు అవతరించినప్పుడు సత్యతిరస్కారులు నిన్ను వాటికి దూరంగా ఉంచడమన్నది ఎన్నటికీ సంభవించకూడదు సుమా! నీవు (ప్రజలను) నీ ప్రభువు (సందేశం) వైపు పిలుస్తూ ఉండు. అంతేగాని, బహుదైవారాధకుల్లో చేరిపోకు. అల్లాహ్ తప్ప మరే దైవాన్ని ప్రార్థించకు. ఆయన తప్ప మరే ఆరాధ్య దైవం లేడు. అల్లాహ్ అస్తిత్వం తప్ప ప్రతి వస్తువూ సశించిపోయేదే. ఆయనకే (ప్రతిచోటా) పాలనాధికారం ఉంది. మీరంతా ఆయన సన్నిధికే మరలిపోవలసి ఉంది. (86-88)

سُورَةُ الْعَنْكَبُوتِ مَكِّيَّةٌ (٢٩) (٨٥)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الَّذِينَ أَحْسَبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ ۗ وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ ۗ أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْلَمُونَ السَّيِّئَاتِ أَنْ يَسْبِقُونَا ۗ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ۗ مَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ اللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ اللَّهِ لَآتٍ ۗ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۝

29. అన్బూత్ (సాలెపురుగు)

అవతరణ: మక్కా సూక్తులు: 69

ఈ అధ్యాయం హిజ్రతకానికి రెండు మూడేళ్ళ క్రితం మక్కాలో అవతరించింది. ఇందులో సత్యతిరస్కారం వల్ల కలిగే దుష్ఫలితాలను గురించి హెచ్చరిస్తూ, దేవుని ఏకత్వం, పరలోకభావనల గురించి హేతుబద్ధంగా అవిశ్వాసులకు బోధించడం జరిగింది.

కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడయిన దేవుని పేరుతో ప్రారంభం

అలిఫ్-లామ్-మీమ్. ప్రజలు కేవలం తాము విశ్వసించాం అని పలికినంత మాత్రాన తమను వదలిపెట్టడం జరుగుతుందని భావిస్తున్నారా? తమను పరీక్షించడం జరగదని తలుస్తున్నారా? వారికి పూర్వం గతించినవారిని కూడా మేము పరీక్షించాము. (మీలో) నిజాయితీపరులెవరో, మోసగాళ్ళెవరో దేవుడు తప్పకుండా పరీక్షించవలసి ఉంది. దుష్టపర్యలకు పాల్పడుతున్నవారు మా అదుపు నుండి పారిపోగలమని భావిస్తున్నారా? అదంతా వారి (భ్రమ,) తప్పుడు ఆలోచన మాత్రమే. (1-4)

దేవుణ్ణి కలుసుకోగలనని ఆశిస్తున్నవాడు ఆయన నిర్ణయించిన సమయం అతి సమీపంలో ఉందని తెలుసుకోవాలి. దేవుడు సమస్తవిషయాలు వింటున్నాడు. ఆయన సర్వం ఎరిగినవాడు. ఎవరైనా పాటుపడుతున్నాడంటే అతను తన శ్రేయస్సు కోసమే

1. విశ్వాసుల్ని దేవుడు తప్పకుండా విశ్వాసపరీక్ష పెడతాడని ఈసూక్తి తెలియజేస్తోంది. పరీక్ష ఎదురైనప్పుడే నిజమైన విశ్వాసి ఎవరో, కపటవిశ్వాసి ఎవరో, మాటలవిశ్వాసి ఎవరో, చేతలవిశ్వాసి ఎవరో తెలుస్తుంది. (పరీక్ష గురించి 2:155-157,214; 3:142; 47:31 సూక్తులు చూడండి.)

మక్కాలో ముస్లింలకు, ఇస్లామీయ ఉద్యమానికి అవిశ్వాసుల నుండి తీవ్రమైన ప్రతిఘటన ఎదురయింది. అవిశ్వాసులు ముస్లింలను అనేక విధాల వేధిస్తూ వారి జీవితాల్ని దుర్భరం చేశారు. ఈ పరిస్థితిని గురించి ప్రస్తావిస్తూ హజ్రత్ ఖబ్బాబ్ బిన్ అరత్ (రజి) ఇలా అన్నారు:

మేము బహుదైవారాధకుల వేధింపులతో విసిగిపోయాం. ఆకాలంలో ఓరోజు నేను దైవప్రవక్త (స)ను కాబాగడ నీడన కూర్చొని ఉండటం చూసి, ఆయన దగ్గరికెళ్ళి “దైవప్రవక్తా! మా కోసం దైవాన్ని ప్రార్థించరూ?” అని విన్నవించాను. ఈ మాట వినగానే ఆయన ముఖం కోపంతో జేవు రించింది. ఆయన ఇలా అన్నారు: “మీకు పూర్వం ఉండిన విశ్వాసులపై మీకంటే ఘోరమైన కష్టాలు వచ్చిపడ్డాయి. వారిలో ఒకణ్ణి నేలలో గుంట్రవ్వి అందులో కూర్చోబెట్టి అతని తల మీద రంపం పెట్టి చీల్చివేయడం జరిగింది. మరొకణ్ణి ఇస్లాం నుండి మరల్చడానికి అతని కీళ్ళలోకి ఇసుక దువ్వెనలు గుచ్చి లాగేశారు. దైవసాక్షి! ఈపని ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ నెరవేరుతుంది. చివరికి ఒక వ్యక్తి ఒంటరిగా ననా నుండి హజ్రత్ (ప్రాంతం) వరకు నిర్భయంగా ప్రయాణం చేస్తాడు. అప్పుడతనికి దైవభయం తప్ప మరేభయము ఉండదు.” (బుఖారి, అబూదావూద్)

عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ ۝ أَوَلَمْ يَكْفِهِمْ أَنَّا أَنزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَرَحْمَةً وَذِكْرًا لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ۝ قُلْ كُلُّ عِندِي بِإِلَٰهِ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ شَهِيدًا ۖ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوا بِاللَّهِ ۖ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ۝ وَيَسْعَىٰ لَوْلَاكَ يَا عَذَابُ ۖ وَلَوْ كَلَّا جَلُّ مَسْتَقَىٰ لَجَاءَهُمُ الْعَذَابُ ۖ وَلِيَأْتِيَنَّهُمْ بَعْتَةٌ ۖ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۝ وَيَسْعَىٰ لَوْلَاكَ يَا عَذَابُ ۖ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ۝ يَوْمَ يَغْشَىٰ الْعَذَابُ مِنَ قَوْلِهِمْ وَمِنَ تَحْتِ أَنْجُلِهِمْ وَيَقُولُ ذُقُوا مَآ كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ۝ لِيُعَذِّبَهُ ۖ وَالَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ ۖ فَإِنِّي آتٍ بِقَاعِدُونَ ۝ كُلُّ نَفْسٍ ذَٰئِقَةُ الْمَوْتِ ۖ ثُمَّ إِنَّا يُرْجِعُونَ ۖ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُبَوِّئَنَّهُم مِّنَ الْجَنَّةِ غُرَفًا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ۖ نِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ ۝ وَالَّذِينَ صَدَرُوا وَعَلَىٰ رَيْبِهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ۝ وَالَّذِينَ مِن دُونِهِ لَا يَخْلُ رِزْقَهَا ۖ اللَّهُ يَرْزُقُهَا وَإِيَّاكُمْ ۖ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۝ وَلَكِن سَأَلْتَهُم مِّنْ خَلْقِ

రాలేదు?” అని ప్రశ్నిస్తారు. “నిదర్శనాలు దేవుని వద్ద చాలా ఉన్నాయి. నేను (విషయాన్ని) స్పష్టంగా తెలియజేసి హెచ్చరించేవాణ్ణి మాత్రమే” అని చెప్పి. (50)

మేము నీ (హృదయం)లో గ్రంథం అవతరింపజేశాము. దాన్ని నీవు పఠించి (ప్రజలకు) విన్నపిస్తావు. ఇదొక్క నిదర్శనం చాలదా వారికి? ఈ గ్రంథంలో విశ్వసించే వారి కోసం (ద్వై)కారుణ్యం, హితోపదేశం ఉన్నాయి. వారికిలా చెప్పి: “మీకూ, నాకూ మధ్య సాక్షిగా దేవుడే చాలు. ఆయన భూమ్యాకాశాల్లో ఉన్న సమస్త విషయాలు ఎరిగిన వాడు. దేవుణ్ణి తిరస్కరించే మిథ్యవాదులే నష్టపోయేవారు.” (51-52)

వారు శిక్ష కోసం తొందరపడ్తున్నారు. దీనికి ఒక సమయమంటూ ముందే నిర్ణయించక పోయివుంటే వారిపై శిక్ష ఎప్పుడో వచ్చిపడేది. అది తప్పకుండా (దాని నిర్ణీత సమయానికి) వారికి తెలియకుండానే హఠాత్తుగా వచ్చిపడుతుంది. వారు శిక్షకోసం తొందరపడ్తున్నారని గాని, నరకం (ఈ) అవిశ్వాసులకు (ఇప్పటికే) చుట్టుముట్టి ఉంది. వారిని (నరక)శిక్ష వారి పైనుండి, వారికాళ్ళ క్రింది నుండి వచ్చి కమ్ముకునే రోజున దేవుడు వారితో “ఇక మీరు చేసుకున్న కర్మలు చవిచూడండి” అంటాడు.

విశ్వాసులైన నా దాసులారా! నాభూమి విశాలంగా ఉంది. (ఇక్కడ కష్టంగా ఉంటే మీరు వేరేచోటికి వలసపోవచ్చు.) మీరు నన్నే ఆరాధించండి. ప్రతిప్రాణి చావున చవి చూడవలసిందే. మీరంతా మా దగ్గరకే తిరిగిరావలసి ఉంది. (53-57)

విశ్వసించి సత్యార్థాలు చేసినవారిని మేము స్వర్గంలో సెలయేరులు ప్రవహించే అత్యున్నతమైన భవనాలలో ఉంచుతాం. వారక్కడ శాశ్వతంగా ఉంటారు. సదాచార సంపన్నులకు లభిస్తున్న ఈ ప్రతిఫలం ఎంత మంచిప్రతిఫలం! వారు (కష్టాలు ఎదురై నప్పుడు) సహనం వహించి తమ ప్రభువునే నమ్ముకొని ఉంటారు. (58-59)

(మీలాగే) ఎన్నో జంతువులు ఉన్నాయి. కాని అవి తమ ఆహారాన్ని మోసుకొని తిరగడం లేదు. వాటికి ఆహారం దేవుడే ప్రసాదిస్తున్నాడు. మీకు ఆహారమిచ్చేవాడు కూడా ఆయనే. ఆయన సమస్త విషయాలు వింటున్నాడు; సర్వం ఎరిగినవాడు. (60)

السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لِيَقُولَنَّ اللَّهُ فَأَلَا يُؤْفِكُونَ ۝ اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ ۖ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۝ وَلَكِن سَأَلْتَهُمْ مَنْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا لِيَقُولَنَّ اللَّهُ ۖ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ ۖ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ۝ وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهْوٌ وَلَعِبٌ ۖ وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ لِمَنْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ۝ فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفَالِكِ دَعَا اللَّهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ ۖ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ ۖ لِيُكْفِرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ ۖ وَلِيُبَيِّنَنَّ لَهُمْ سُوْفَ يَعْلَمُونَ ۖ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا مَّحَرَّمًا لِّمَنْ أَضَلَّتْ أَعْيُنُهُمْ فِئْتَانِ مِن مِّثْلِهِمْ ۖ وَهُمْ لَا يُعْقِلُونَ ۖ وَمِنَ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ ۖ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُ ۖ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ ۖ وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا ۖ وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ ۝

భూమ్యాకాశాలను ఎవరు సృష్టించారని, సూర్యచంద్రుల్ని ఎవరు అదుపులో ఉంచగలిగారని నీవు అడిగితే, దేవుడే అని వారు తప్పకుండా అంటారు. అలాంటప్పుడు వారిలా మోసపోతున్నారా? దేవుడు తన దాసులలో తానుతలచిన విధంగా కొందరికి పుష్కలంగా ఆహారం ప్రసాదిస్తున్నాడు; మరికొందరికి దారిద్ర్యం కలిగిస్తున్నాడు. దేవుడు సమస్త విషయాలు తెలిసినవాడు. (61-62)

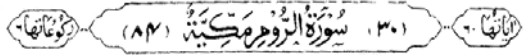
ఆకాశం నుండి వర్షం కురిపించి తత్వారా మృతభూమికి జీవం పోస్తున్నదెవరని అడిగితే, దేవుడే అని వారు తప్పకుండా అంటారు. కనుక ఆ దేవుడే సకల ప్రశంసలకు అర్హుడని చెప్పి. కాని చాలామంది (ఈ సత్యాన్ని) గ్రహించడం లేదు. (63)

ఈ ప్రాపంచిక జీవితం ఒక ఆట, వినోదం తప్ప మరేమీ కాదు. అసలు జీవితం పరలోక గృహ(జీవిత)మే. ఈ యదార్థం వారు అర్థంచేసుకుంటే ఎంత బాగుండు! (64)

వారు పడవ ఎక్కి బయలుదేరినప్పుడు తమ ధర్మాన్ని (నిజ)దేవునికే ప్రత్యేకించి (తమను క్షేమంగా దరికి చేర్చమని) ఆయన్ని ప్రార్థిస్తారు. కాని దేవుడు వారిని క్షేమంగా దరికి చేర్చగానే వారు (మళ్ళీ)బహుదైవారాధనకు పాల్పడతారు. తమను దేవుడు కాపాడి చేసినమేలు మరచి (ఐహిక)సఖాలు జుర్రుకోవాలి అన్నట్లు కృతఘ్నులై పోతారు. సరే, (దాని పర్యవసానం ఏమిటో) త్వరలోనే వారికి తెలిసొస్తుంది. (65-66)

మేము (మక్కాలో) శాంతినిలయం నెలకొల్పిన విషయాన్ని వారు గమనించలేదా? దాని చుట్టుప్రక్కల ప్రజలు (హింసా దౌర్జన్యాలతో) ఎలా నాశనమైపోతున్నారో వారికి కన్పించడం లేదా? ఇదంతా తెలిసినకూడా వారు అసత్యాన్నే నమ్ముతున్నారా? దేవుని అనుగ్రహాలు పొంది ఆయన పట్ల కృతఘ్నులయిపోతారా? (67)

సత్యం (కళ్ళ)ముందుకు వచ్చినప్పటికీ దాన్ని ధిక్కరించే లేదా అసత్యాలు కల్పించే వాడి కంటే పరమదుర్మార్గుడు మరెవరుంటారు? అలాంటి తిరస్కారుల గతి నరక నివాసం కాదా? మా (ప్రసన్నత) కోసం శ్రమించేవారికి మా (సన్నిధికి చేరుకునే) మార్గం చూపుతాం. నిస్సందేహంగా దేవుడు సజ్జనులకు తోడుగా ఉంటాడు. (68-69)

అవతరణ: మక్కా 30. రూమ్ (రోమ్ వాసులు) సూక్తులు: 60

ఈ అధ్యాయం హిజ్రీ శకానికి రెండు మూడు సంవత్సరాలకు పూర్వం మక్కాలో అవతరించింది. మక్కాలో సత్యతిరస్కారుల హింసాదౌర్జన్యాలకు తట్టుకోలేక కొందరు ముస్లింలు దైవప్రవక్త (సల్లం) ప్రోద్బలంతో రోమ్ మిత్రరాజ్యమైన అబిసీనియాకు వలస వెళ్ళిపోయారు. అబిసీనియాలో అక్కడి క్రైస్తవరాజు నజాషీ వారికి ఆశ్రయమిచ్చి ఎంతో గౌరవించాడు.

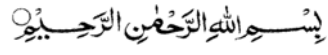
అది ఈరాన్ చక్రవర్తి 'ఖుస్రోపర్వేజ్' రోమ్ సామ్రాజ్యాన్ని క్రమేణా ఆక్రమిస్తూ రోమ్ ను ముప్పతిప్పలు పెడుతున్న కాలం. మక్కా అవిశ్వాసులు రోమ్ క్రైస్తవులపై ఈరాన్ అగ్నిపూజారులు సాధిస్తున్న విజయవార్తలు విని తెగ సంబరపడిపోతూ ముస్లింలతో "చూడండి ఈరాన్ అగ్నిపూజారులు ఎలా విజయం సాధిస్తున్నారు! దైవప్రవక్తలను, దివ్యావిష్కృతిని విశ్వసిస్తున్న క్రైస్తవులు వారి ధాటికి నిలువలేక పాపం చిత్తుచిత్తుగా ఓడిపోతున్నారు. అదేవిధంగా అరబ్ విగ్రహారాధకులైన మేము కూడా మీ ధర్మాన్ని నామ రూపాలేకుండా తుడిచిపెడతాం" అని చెప్పసాగారు.

అలాంటి పరిస్థితిలో రోమ్ ను అనతికాలంలోనే తిరిగి విజృంభించి విజయం సాధిస్తారని భవిష్యత్ ప్రకటన గావిస్తూ ఈ అధ్యాయం అవతరించింది. ఇది విని మక్కా బహుదైవారాధకులు ముస్లింలను ఎద్దేవా చేశారు. ఈ భవిష్యత్ ప్రకటన గురించి హజ్రత్ అబూబకర్ (రజి)కు ఉబయి బిన్ ఖల్ఫ్ ఒక సవాలు విసిరాడు. పదేళ్ళ లోగా రోమ్ ను విజయం సాధిస్తే తాను అబూబకర్ (రజి)కు వంద ఒంటెలు ఇస్తానని లేకపోతే అబూబకర్ తనకు వంద ఒంటెలు ఇచ్చుకోవాలని షరతు పెట్టాడు. దీనికి హజ్రత్ అబూబకర్ (రజి) ఒప్పుకున్నారు.

క్రీ.శ. 624 నుండి రోమ్ ను విజృంభించి ఈరాన్ రాజ్యంలోని అనేక ప్రాంతాలను ఆక్రమించుకుంటూ అప్రతిహతంగా పురోగమించారు. చివరికి క్రీ.శ. 629లో ఈరాన్ చక్రవర్తి తన అధీనంలో ఉన్న ఆక్రమిత భూభాగాలన్నిటినీ రోమ్ నకు అప్పగించి ఖైసర్ చక్రవర్తితో శాంతి ఒప్పందం చేసుకున్నాడు. అటు ముస్లింలు కూడా క్రీ.శ. 624లో బద్ర్ యుద్ధంలో అవిశ్వాసులపై తొలివిజయం సాధించి క్రీ.శ. 629లో యావత్తు అరేబియా పై ఆధిక్యత పొంది విజయోత్సాహంతో మక్కాలో ప్రవేశించారు.

ఈవిధంగా ఖుర్ఆన్ ఈ అధ్యాయంలో చేసిన భవిష్యత్ ప్రకటన పదేళ్ళలో పూర్తిగా నెరవేరింది. అప్పుడు ఉబయి బిన్ ఖల్ఫ్ షరతు ఓడిపోయి వంద ఒంటెల్ని హజ్రత్ అబూబకర్ (రజి)కు ఇచ్చుకున్నాడు. ఇస్లాం జూదాన్ని నిషేధించడం వల్ల హజ్రత్ అబూబకర్ (రజి) ఈ ఒంటెల్ని పేదలకు దానం చేశారు.

ఈ అధ్యాయంలో ఆ భవిష్యత్ ప్రకటన తర్వాత దేవుని ఏకత్వం, పరలోకభావన లాంటి విషయాల్ని గురించి ప్రస్తావించి అవిశ్వాసుల్ని దైవనిర్దేశిత ధర్మం (ఇస్లాం) వైపు పిలవడం జరిగింది.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الَّذِينَ غَلِبَتِ الرُّومُ ۚ فِي أَدْنَى الْأَرْضِ وَهُمْ مِنْ بَعْدِ غَلِبِهِمْ سَيَغْلِبُونَ ۚ فِي بَضْعِ سِنِينَ ۗ لِلَّهِ الْأَمْرُ مِنْ قَبْلِ وَمِنْ بَعْدِ ۚ وَيَوْمَ مِثْلٍ يَفْرَحُ الْمُؤْمِنُونَ ۚ بَنَصْرِ اللَّهِ يَنْصُرُ مَنْ يَشَاءُ ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ۚ وَعَدَّ اللَّهُ لَا يُغْلِبُ اللَّهُ وَعَدَاةَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ۚ يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِّنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غٰفِلُونَ ۗ أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي أَنفُسِهِمْ ۗ مَا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى ۗ وَإِن كُنْتُمْ إِلَّا قَوْمٌ يَّكْفُرُونَ ۗ أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۗ كَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَثَارُوا الْأَرْضَ وَعَمَرُوهَا أَكْثَرًا مِّنْ أَعْمَارِهَا وَجَاءَهُمْ رَسُولُهُمْ رَسُولًا بَيِّنَاتٍ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ۗ ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ إِسَاءُوا وَالسُّوءَاتِ أَن كَانُوا يَأْبَتُ اللَّهُ وَكَانُوا بِهَا يَكْفُرُونَ ۗ اللَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ۗ وَيَوْمَ يَقُومُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ

కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడయిన దేవుని పేరుతో ప్రారంభం అలిఫ్-లామ్- మీమ్. రోమ్ ను సమీపభూభాగం (ఈరాన్)లో తప్పకుండా పరాజయం పాలవుతారు. పరాజయం పాలైన కొన్నేండ్లలోనే వారు తిరిగి విజయం సాధిస్తారు. ఇంతకు ముందు కూడా దేవునికే అధికారం ఉండేది; ఆ తరువాత కూడా ఆయనదే అధికారం. అది దేవుడు ప్రసాదించిన విజయం పట్ల ముస్లింలు ఆనందోత్సవాలు జరుపుకునే రోజవుతుంది. దేవుడు తాను కొరిన వారికి సహాయం చేస్తాడు. ఆయన మహా శక్తిమంతుడు, అమిత దయామయుడు. దేవుడే ఈ(విజయ) వాగ్దానం చేస్తున్నాడు. ఆయన తన వాగ్దానాన్ని ఎన్నడూ భంగపరచడు. కాని చాలా మంది (ఈ వాస్తవాన్ని) గ్రహించడం లేదు. (1-6)

ప్రజలకు ఇహలోక జీవితానికి సంబంధించిన బాహ్యస్వరూపమే తెలుసు. పరలోకం గురించి ఏమరుపాటుకు లోనయి ఉన్నారు. వారు తమ అస్తిత్వాన్ని గురించి ఎన్నడూ యోచించలేదా? దేవుడు భూమ్యాకాశాల్ని, వాటి మధ్య ఉన్న సమస్తాన్ని ఒక నిర్ణీత కాలం కొరకు సత్యబద్ధంగా సృష్టించాడు. కాని చాలామంది తమ ప్రభువును కలుసుకోవలసి ఉందన్న సత్యాన్ని నిరాకరిస్తున్నారు. (7-8)

వీరెప్పుడూ ప్రపంచం తిరిగి చూడలేదా? తమకు పూర్వం గతించిన వారికి ఏం గతి పట్టిందో వీరికి తెలియదా? వీరికన్నా వారు ఎంతో శక్తిమంతులు. వారు నేలను బాగా దున్నారు. వీరికంటే వారే భూమిని ఎక్కువ నిర్మాణకార్యాలతో వృద్ధిపరిచారు. వారి దగ్గరకు వారి ప్రవక్తలు స్పష్టమైన నిదర్శనాలు తెచ్చారు. దేవుడు వారికి అన్యాయం చేయలేదు. వారే (ఆత్మవంచనకు పాల్పడి) తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్నారు. చివరికి చెడ్డ పనులకు పాల్పడిన ప్రజలు ఘోరమైన దుష్ఫలితం చవిచూశారు. కారణం వారు దేవుని సూక్తులు తిరస్కరించి వాటిని పరిహసిస్తుండేవారు. (9-10)

దేవుడే సృష్టిని ప్రారంభించేవాడు. వాటిని పునరుత్పత్తి చేసేవాడు కూడా ఆయనే. చివరికి మీరు ఆయన దగ్గరికే పోవలసి ఉంది. ప్రళయం సంభవించే రోజు నేరస్థులు

الْمُجْرِمُونَ ۖ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ مِنْ شُرَكَائِهِمْ شُفَعَاءٌ ۖ وَكَانُوا بِشُرَكَائِهِمْ كَافِرِينَ ۝ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ
 يُنَادِي بُرَيْدٌ يُتْلَىٰ ۖ فَمَتَىٰ يَأْتِيَنَّكَ السَّاعَةُ ۖ فَاطْمَئِنَّا بِرَأْسِنَا ۚ إِنَّا وَجَدْنَاهُ غَائِبًا ۚ وَإِنَّا بِأَنفُسِكُمْ
 كَافِرُونَ ۖ وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا ۚ وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ فَأُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ مُصْعَقُونَ ۝ فَسُبْحٰنَ اللَّهِ حِينَ تَسْجُدُ
 وَحِينَ تَقُومُ ۖ وَمِنَ اللَّيْلِ وَحِينَ تُصْبِحُ ۖ وَرَبُّكَ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَعِثْبٰنًا وَحِينَ تُظْهِرُ ۖ وَيُخْرِجُ الْحَيَّ
 مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَيُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ وَكَذٰلِكَ تُخْرَجُونَ ۖ وَمِنَ آيٰتِهِ
 أَن يَخْلُقَ مِنْ تَرَابٍ مِّمَّنْ إِذَا أَنْتُمْ تَتَذَكَّرُونَ ۖ وَمِنَ آيٰتِهِ أَن يَخْلُقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا
 لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً ۗ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ۖ وَمِنَ آيٰتِهِ خَلْقُ
 السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَإِخْتِلَافُ أَلْسِنَتِكُمْ وَالْوَالِدَاتُ إِذَا فِي ذٰلِكَ لَآيٰتٍ لِّلْعٰلَمِينَ ۖ وَمِنَ آيٰتِهِ مَنَّا مَكْرُ

శ్లో

నిరాశా నిస్పృహలతో క్రుంగిపోతారు. వారు కల్పించుకున్న మిథ్యాద్వైవాలలో ఒక్కటి వారికి నిషారసు చేయలేదు. వారు తమ కల్పితద్వైవాలను తిరస్కరిస్తారు. (11-13)

ప్రళయదినాన (మానవులు) విభిన్న వర్గాలుగా విడిపోతారు. సత్యాన్ని విశ్వసించి సత్కర్మలు చేసినవారు స్వర్గంలో సుఖసంతోషాలతో ఉంటారు. మా సూక్ష్మత్వి, పరలోక సంభవాన్ని తిరస్కరించిన అవిశ్వాసులు (నరక)యాతనల్లో మగ్గుతారు. (14-16)

కనుక (విశ్వాసులారా!) మీరు సాయంత్రం చీకటిపడిన తరువాత, ఉదయంవేళ దేవుణ్ణి స్మరించండి. భూమ్యాకాశాలంతటా ఆయనే స్తుతింపదగినవాడు. పొద్దువాలిన తర్వాత వేళ, మధ్యాహ్నం వేళ కూడా (ఆయన్ని స్మరించండి).

ఆయన జీవి నుండి నిర్ణీతపదార్థాన్ని నిర్ణీతపదార్థం నుండి జీవిని బయటికి తీస్తాడు. భూమి (బీటలు వారి) మృతప్రాయమై ఉన్నప్పుడు దానిక్కూడా ఆయనే (వర్షం ద్వారా) జీవం పోస్తున్నాడు. అదేవిధంగా మీరు కూడా (మరణావస్థ నుండి) బయటికి తీయబడతారు. ఆయన మిమ్మల్ని మట్టితో సృజించాడు. తరువాత మీరు ఒక్కసారిగా మానవులయి విస్తరిస్తూ పోయారు. ఆయన సూచనల్లో ఇదొక సూచన. (17-20)

ఆయన మీకోసం మీజాతి నుండే జీవిత భాగస్వాము(స్త్రీ)లను సృజించాడు, వారి దగ్గర మీరు సౌఖ్యం పొందడానికి. ఇంకా ఆయన మీ మధ్య ప్రేమానురాగాలు, దయా దాక్షిణ్యాలను కూడా జనింపజేశాడు. ఇది కూడా ఆయన సూచనల్లోనిదే. యోచించే వారికి ఇందులో అనేక నిదర్శనాలున్నాయి. (21)

ఆయన సూచనల్లో భూమ్యాకాశాల నిర్మాణం, మీ భాషలు, వర్గ వ్యత్యాసాలు

1. ప్రతి యుగంలోనూ బహుద్వైవారాధకులు సృష్టికర్త, విశ్వప్రభువయిన అసలు దేవుణ్ణి వదలి దైవదూతలు, దైవప్రవక్తలు, మహానీయులు, సజ్జనులను ఆరాధిస్తూ వస్తున్నారు. వారికి దైవాత్మాన్ని అంటగట్టి, వారిని కొర్కెలు తీర్చేవారిగా, ఆపదలను దూరం చేసేవారిగా భావించి వారి విగ్రహాలను పూజిస్తారు. ఈవిధంగా ప్రకృతిశక్తుల్ని, జంతువుల్ని, చెట్లను, పుట్టల్ని కూడా పూజిస్తారు. అదీగాక వారి దేవుళ్ళ జాబితాలో స్వార్థపరులైన మతనాయకులు, రాజ్యాధినేతలు కూడా చేరుతారు. కాని పరలోకంలో ఈ మిథ్యాద్వైవాలేవీ వారిని కాపాడలేవు. అప్పుడు బహుద్వైవారాధకులు తామెంత ఘోరమైన పొరపాటు చేశారో తెలుసుకొని వారిని తిరస్కరిస్తారు.

بِالْبَيْلِ وَالنَّهَارِ وَاللَّيْلِ وَاللَّيْلِ وَاللَّيْلِ ۖ وَمِنَ آيٰتِهِ يُرِيكُمُ
 الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنزِلُ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً ۖ فَيُخْرِجُ بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيٰتٍ
 لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ۖ وَمِنَ آيٰتِهِ أَن تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِّنَ
 الْأَرْضِ إِذَا أَنْتُمْ تَخْرُجُونَ ۖ وَلَهُ مَن فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ كُلِّ لَهٗ قَنَاطِيرٌ ۖ وَهُوَ الَّذِي
 يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ ۚ وَكَهٗ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ
 الْحَكِيمُ ۖ ضَرَبَ لَكُمْ مَثَلًا مِّنْ أَنْفُسِكُمْ ۖ هَلْ لَكُمْ مِنْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ فِي شُرَكَاءِ فِي مَا رَزَقْتُمْ
 فَأَنْتُمْ فِيهِ سَوَاءٌ مِّمَّا فُتِنْتُمْ بِهِ خَبِيرًا ۚ كَذٰلِكَ نَقُصِّلُ الْآيٰتِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ۖ كَيْلَ اتَّبِعَ
 الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۚ فَمَنْ يَهْدِي مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ ۚ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَّاصِرِينَ ۖ فَأَقْرَبُ وَجْهَكَ
 لِلدِّينِ حَنِيفًا ۚ فطَرَتُ اللَّهُ الْبَرِّيَّ قَطْرَ النَّاسِ عَلَيْهِمْ لَا تَبْدِيلَ لِحَلْقِ اللَّهِ ذٰلِكَ الدِّينُ الْقَوِيمُ ۚ

శ్లో

కూడా ఉన్నాయి. విజ్ఞులకు ఇందులో అనేక నిదర్శనాలు ఉన్నాయి. ఆయన సూచనల్లో రాత్రివేళ మీరు పడుకోవడం, పగలు మీరాయన అనుగ్రహాన్ని (ఉపాధిని) అన్వేషించడం కూడా ఉన్నాయి. ఆలకించేవారికి ఇందులో అనేక నిదర్శనాలున్నాయి. (22-23)

ఆయన సూచనల్లో మరొకటి...ఆయన మీకు భయాన్ని కలిగించే, ఆశను రేకెత్తించే మెరుపును చూపిస్తున్నాడు. ఆకాశం నుండి వర్షం కురిపించి మృతభూమికి జీవం పోస్తున్నాడు. ఇందులోనూ బుద్ధిమంతులకు గొప్ప నిదర్శనాలున్నాయి. ఆయన సూచనల్లో వేరొకటి...భూమ్యాకాశాలు ఆయన ఆజ్ఞతోనే ఏర్పడ్డాయి. ఆయన నేల నుండి (లేచి రమ్మని) పిలువగానే మీరు ఒకేఒక పిలుపుతో తక్షణమే లేచివస్తారు. (24-25)

భూమ్యాకాశాల్లో ఉన్న సమస్తం ఆయన దాసులే, ఆయన ఆజ్ఞల్ని శిరసావహించే వారే. ఆయనే సృష్టినిర్మాణాన్ని ప్రారంభిస్తున్నాడు. తిరిగి ఆయనే సృష్టితాలను పునరుత్పత్తి చేస్తున్నాడు. ఈపని చేయడం ఆయనకు చాలా తేలిక. భూమ్యాకాశాల్లో ఆయన ఔన్నత్యం అద్వితీయమైనది. ఆయన మహా శక్తిమంతుడు, వివేకవంతుడు. (26-27)

ఆయన మీ గురించి ఒక ఉదాహరణ ఇస్తున్నాడు: మేము మీకు ప్రసాదించిన సిరిసంపదల్లో మీతోపాటు సమాన భాగస్వాములైన మీ బానిసలు ఎవరైనా ఉన్నారా? మీరు మీతోటి యజమానులకు భయపడినట్లు వారిని చూసి భయపడతారా? ఇలా మేము బుద్ధిజ్ఞానం కలవారికోసం మా సూక్తులు విడమరచి తెలియజేస్తున్నాం. (28)

కాని ఈ దుర్మార్గులు బుద్ధినుపయోగించి ఆలోచించకుండా తమ అభూతకల్పనలు పట్టుకొని వ్రేలాడుతున్నారు. దేవుడు దారి తప్పించినవాణ్ణి ఇక ఎవరూ దారికి తీసుకురాగలరు? అలాంటివారికి ఎవరూ సహాయం చేయలేరు. (29)

కనుక (విశ్వాసులారా!) మీరు ఏకాగ్రచిత్తులై (దేవుడు చూపిన) ఈ ధర్మాన్నే అంటి పెట్టుకొని ఉండండి. దేవుడు మానవుల్ని ఏ ప్రకృతి(ధర్మం) ఆధారంగా పుట్టించాడో ఆ ప్రకృతి (ధర్మం)లోనే స్థిరంగా ఉండండి. ఆయన రూపొందించిన ప్రకృతికి మార్పులేదు.

2. ఆ ప్రకృతి ధర్మమే ఇస్లాం. ఈ విశ్వంలోని సమస్తం, చివరికి మానవుని అవయవాల సైతం దైవనియమావళి ప్రకారమే పని చేస్తున్నాయి. అయితే మానవుల్లో కొందరు తమకు దేవుడు

وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ۗ مُنِيبِينَ إِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُسْرِفِينَ ۝
 مِنَ الَّذِينَ فَزَعْنَا مِن قُدْرَتِهِ كُلُّ نَجَابٍ مُّشْبَعًا ۖ كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ۝ وَإِذَا مَسَّ النَّاسَ ضُرٌّ دَعَا
 رَبَّهُمْ مُّنِيبِينَ إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا آذَاهُمْ مِّنْهُ رَحِمَهُ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُمْ يَرْتَدَّوْنَ مُشْرِكِينَ ۝ لِيَكْفُرُوا بِمَا
 آتَيْنَاهُمْ ۖ فَتَمَتَّعُوا بِهِمْ فَسُوفَ تَعْلَمُونَ ۝ أَمْ أَنْزَلْنَا عَلَيْهِمْ سُلْطٰنًا فَهُوَ يَتَكَبَّرُ بِهَا ۚ كَانُوا بِآيَاتِنَا لَئِيْزِينَ ۝
 وَإِذَا آذَيْنَا النَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا ۖ وَإِن تُصِبْهُمْ سَئَْةٌ مِّنَّا فَاتَّقُوا اللَّهَ ۚ إِذَا هُمْ يَقْتَضُونَ ۝
 أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ ۚ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ۝ كَذٰلِكَ
 ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ ۚ ذٰلِكَ خَبْرٌ لِّلَّذِينَ يُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ ۗ أُولَٰئِكَ هُم

ఇదే సరైన మార్గం, (సహజ) ధర్మం. కాని చాలామంది (దీన్ని) ఎరుగరు. (మీరు) దేవుని (మార్గం) వైపుకే మరలి ఆయనకు భయపడుతుండండి. నమాజు స్థాపించండి. బహుదైవారాధకులతో కలసిపోకండి. వారు తమ ధర్మాన్ని చీల్చుకొని విభిన్నవర్గాలుగా విడిపోయారు. ప్రతివర్గం తన దగ్గరున్నదానిలో (కల్పిత మతాచారాల్లో) నిమగ్నమై ఉంది. (30-32)

ప్రజలు (సాధారణంగా) ఏదైనా కష్టం వచ్చినప్పుడు తమ (నిజ) ప్రభువు వైపు మరలి ఆయన్నే వేడుకుంటారు. కాని ఆయన (ఆ కష్టం దూరంచేసి) తన కారుణ్యాన్ని కాస్త చవిచూపించగానే వారిలో కొందరు మళ్ళీ బహుదైవారాధనకు పాల్పడతారు. ఇలా మేము చేసిన మేలుకు మాపట్ల (కృతజ్ఞత చూపకుండా) కృతఘ్నులై పోతున్నారు. సరే, కొంతకాలం (బహిష్కరణలు జుర్రుకోండి. (దీని పర్యవసానం ఏమిటో) మీకు త్వరలోనే తెలుస్తుంది. మీరు చేస్తున్న ఈ బహుదైవారాధన సత్యమని నిరూపించే ఆధారం ఏదయినా మేము మీ దగ్గరకు పంపించామా? (33-35)

మేము ప్రజలకు ఎప్పుడైనా మా కారుణ్యం కాస్త చవిచూపిస్తే చాలు, వారు సంతోషంతో పొంగిపోతారు. (ఆపై అదంతా తమ కృషి ఫలితమని మిడిసిపడతారు.) కాని చేజేతులా చేసుకున్నదాని ఫలితంగా ఏదైనా ఆపద వచ్చిపడితే మాత్రం వెంటనే నిరాశ చెందుతారు. దేవుడే తాను తలచిన విధంగా కొందరికి పుష్కలంగా, మరికొందరికి స్వల్పంగా ఉపాధి నిస్తున్న సంగతి మీరు గమనించడం లేదా? విశ్వసించేవారికి ఇందులో గొప్ప సూచనలున్నాయి. (36-37)

కనుక బంధువులకు రావలసిన హక్కులు బంధువులకు ఇచ్చేయండి. అలాగే పేదలకు, బాటసారులకు కూడా. దైవప్రసన్నత కోరుకునేవారికి ఇది చాలామంచి పద్ధతి. అలాంటివారే సార్థకజీవులు, సఫలీకృతులు. ప్రజల ధనంలో కలిసిపోయి వృద్ధిచెందు

ప్రసాదించిన స్వేచ్ఛను దుర్వినియోగం చేస్తూ విశృంఖల జీవితం గడుపుతున్నారు. అలాగే పిల్లల్ని సైతం తమకు అనుకూలంగా మార్చుకుంటున్నారు. దీనిపై ప్రవక్త ప్రవచనం చూడండి:

“మాతృగర్భం నుండి పుట్టే ప్రతిపిల్లవాడూ నిజానికి ప్రకృతిధర్మం ఆధారంగానే పుట్టున్నాడు. కాని తల్లిదండ్రులు ఆ తర్వాత ఆ పిల్లవాణ్ణి క్రైస్తవునిగానో, యూదునిగానో, మజాసీగానో లేదా మరోరకంగానో మార్చివేస్తున్నారు. దీన్ని విధంగా పోల్చవచ్చు- పశువుల కడుపుల్లో నుంచి పశువులు ఎలాంటి లోపంలేకుండా పుడ్తాయి. ఏ జంతుపిల్ల కూడా తెగిన చెవులతో పుట్టదు. ఆ తర్వాత బహుదైవారాధకులు తమ మూఢనమ్మకాలతో దాని చెవులు కోసివేస్తారు.” (బుఖారీ)

الْمُفْلِحُونَ ۝ وَمَا آتَيْنٰتُمْ مِّن رَّبٍّ لَّيْبٍ ۚ وَفِيْ اَمْوَالِ النَّاسِ فَلَا يَرِبُّوْا عِنْدَ اللّٰهِ ۗ وَمَا اٰتَيْتُمْ مِّنْ رَّكُوٰتٍ
 تَرِيْبٍ ۚ وَجَهَ اللّٰهُ فَاُوْتِيْكَ هُمْ الْمُضْعِفُونَ ۗ اللّٰهُ الَّذِيْ خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيْكُمْ
 هَلْ مِنْ شَرِكًا بِكُمْ مَّنْ يَّفْعَلُ مِثْلَ ذٰلِكُمْ مِّنْ شَيْءٍ سُبْحٰنَهُ وَتَعٰلٰى عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ۗ طَهَّرَ الْفَسٰدَ
 فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ يَكْسِبُ اَيُّدِي النَّاسِ لِيُبَدِّلَ فِيْهِمْ بَعْضَ الَّذِيْ عَمِلُوْا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُوْنَ ۝ قُلْ يَسِّرُوْا

తుందన్న ఉద్దేశ్యంతో మీరిచ్చే వడ్డీ దేవుని దృష్టిలో ఎన్నటికీ వృద్ధిచెందదు. ³ దైవప్రసన్నత కోసం (పేదల ఆర్థికహక్కుగా) మీరు చెల్లించే జకాత్ మాత్రమే (మీకు శుభాన్నిస్తుంది). అలా జకాత్ చెల్లించేవారే నిజానికి తమ ధనాన్ని వృద్ధిచేసుకుంటారు. (38-39)

దేవుడే మిమ్మల్ని పుట్టించి మీకు ఉపాధినిస్తున్నాడు. ఆయనే మీకు మరణం కలిగిస్తున్నాడు. ఆయనే మిమ్మల్ని (పునరుత్థాన దినాన) బ్రతికించి లేపేవాడు కూడా. మీరు దేవునికి సాటికల్పించిన మిథ్యాదైవాలేవైనా వీటిలో ఒక్క పన్నెనా చేయగలవా? మీరు చేస్తున్న బహుదైవారాధనకు దేవుడు ఎంతోఅతీతుడు, ఉన్నతుడు, పరమపవిత్రుడు. (40)

ప్రజలు చేసిన (అ)కృత్యాలు కారణంగా నేలపై, నీటిపై సంక్షోభం ఏర్పడింది. ⁴ వారికి దేవుడు వారి దుష్కార్యాల పర్యవసానాన్ని చవిచూపేందుకే ఇలా జరిగింది, ఈ శిక్ష వల్ల వారు (తమ దుష్కార్యలు) మానుకుంటారేమో (చూడాలి). (41)

3. వివరాలకు 2:275-279, 3:130 సూక్తులు, వాటి పాదసూచికలు చూడండి.

4. ఈ సూక్తి క్రీ.శ. 603-628 మధ్య రోమ్, ఈరాన్లకు జరిగిన యుద్ధంవైపు సూచిస్తోంది ఈ యుద్ధజ్వాలలు యావత్తు మధ్యప్రాచ్యాన్ని చుట్టుముట్టాయి. ఆనాడు ప్రజలు సాంప్రదాయిక ఆయుధాలైన ఖడ్గం, ఈటె, ధనుర్పాణాలు మాత్రమే ఉపయోగించేవారు. ఈనాటి యుద్ధాలు సృష్టిస్తున్న విధ్వంసకాండతో పోల్చితే, ఆనాటి యుద్ధాలు సృష్టించిన విధ్వంసం పెద్దగా లెక్కలోనికి రాదు. కాని ఈనాడు క్షణాల్లో నగరాలకు నగరాలనే నేలమట్టంచేసి అణుబాంబులు వచ్చాయి.

ట్యాంకర్లు, రాకెట్లు, క్షిపణులు, జెట్ ఫైటర్లు, హావిట్టర్లు, శ్రీగేట్లు, డిస్ట్రాయర్లు, క్రూసియర్లు, లేజర్ వెపన్స్, క్లస్టర్ బాంబులు, కార్పెట్ బాంబులు మొదలైన అధునాతన ఆయుధాలు సృష్టించే విధ్వంసకాండ కూడా తక్కువేమీ కాదు. ఇవి నిర్దేశిత లక్ష్యాలను ధ్వంసం చేయడమే కాకుండా, రిమోట్ కంట్రోల్ సిస్టమ్స్, హైటెక్ కంప్యూటర్ సిగ్నల్స్ కారణంగా ఒక్కోసారి అనుకోని ప్రమాదాలు కూడా తెచ్చిపెడ్తాయి. అమెరికా దగ్గర ప్రయోగదశలో ఉన్న స్ట్రాటోవార్స్ ప్రాజెక్టు ఇంతకంటే ఎంతో ప్రమాదకరమైనది. ఈ ప్రాజెక్టు కేంద్రం నుండి శక్తిమంతమైన లేజర్ కిరణాలను అంతరిక్షంలోని తమ ఉపగ్రహ నౌకకుండా ఓ పెద్ద అద్దం మీదికి ప్రసరింపజేస్తారు. అక్కడ్నుంచి తాము లక్ష్యంగా పెట్టుకునే శతృదేశం ఉపరితల వాతావరణంలోకి ప్రతిబింబింపజేసి అక్కడి ఓజోన్ పొరకు తూట్లు వేస్తారు. దానివల్ల సూర్యుడి నుండి వెలువడే అల్ట్రావైలెట్ కిరణాలు నేరుగా భూమిపై పడి కేన్సర్ లాంటి భయంకర వ్యాధులు కలగజేసి శ్రమంగా మానవ మారణపోషం సృష్టిస్తాయి. అంతేకాదు, మనుషుల్ని మౌనంగా మట్టుపెట్టే జీవాయుధాలు కూడా ఉనికిలోకి వచ్చాయి.

దేవుడు తన ప్రవక్తల ద్వారా పంపిన రుజుమాల్లం విస్తరించినవారు ఆధునిక విజ్ఞానాన్ని లోకకల్యాణం కోసం వినియోగిస్తారని ఎన్నటికీ ఆశించలేము. ముఖ్యంగా మానవ సంక్షేమం కోసం దైవం ప్రసాదించిన ఈ విజ్ఞానం స్వార్థపరులు, నాస్తికులు, అధికార పిపాసులు, రాజ్యవిస్తరణ కాంక్షపరుల చేతికి చిక్కితే మొత్తం భూమండలమే నాశనమవుతుంది.

فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلُ ۚ كَانَ أَكْثَرُهُم مُّشْرِكِينَ ۗ قَاتِبْ وَجْهَكَ
 لِلدِّينِ الْقَدِيمِ مِن قَبْلِ أَن يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ يَوْمَئِذٍ يُصَدِّعُونَ ۗ مَن كَفَرَ فَعَلَيْهِ
 كُفْرُهُ ۗ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلَا نَفْسَ لَهُ مِن شَيْءٍ أُولَئِكَ لِيُجْزَى الَّذِينَ أَمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِن فَضْلِهِ ۗ
 إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ ۗ وَمِنَ الْآيَاتِ أَن يُرْسِلَ الرِّيَّاحَ مُبَشِّرَاتٍ وَلِيُذِيقَكُمْ مِن رَّحْمَتِهِ وَلِيُنَجِّرَ
 أَلْفَاكُ يَوْمَ تُرْمَى السُّهُبُ مِنَ السَّمَاءِ ۗ وَكَذَلِكَ نُكَذِّبُ الْكَافِرِينَ ۗ وَقَدْ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ إِلَى قَوْمِ
 هُجْرَةَ ۗ وَهُمْ بِالْبَيْتِ كَانَتْ قَمَاتِنَا مِنَ الَّذِينَ أُجْرَمُوا ۗ وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرَ الْمُؤْمِنِينَ ۗ اللَّهُ الَّذِي
 يُرْسِلَ الرِّيحَ فتنفخُ بِهَا فِي سُبُطِهَا فِي السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ ۗ وَيَجْعَلُ لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجْرًا ۗ وَمَن يَخْرُجْ
 خَلِيلًا ۗ فَإِذَا أَصَابَ بِهِ مَن يَشَاءُ مِن عِبَادِكُمْ إِذَا هُمْ يَنْتَبِهُونَ ۗ وَإِن كَانُوا مِن قَبْلِ
 أَن يُنَزَّلَ عَلَيْهِم مِّن قَبْلِهِ لَمُبْلِسِينَ ۗ فَا نَظُرْ إِلَى التَّرْجَمَاتِ ۗ كَيْفَ يُعْجَى الْإِنسَافُ بَعْدَ مَوْتِهَا ۗ
 إِن ذَلِك لَمَعْجَى الْمُوتَى ۗ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۗ وَلَئِن أَرْسَلْنَا رِجَالًا مُّصَدِّقًا لِّمَا نُنزِّلُ مِنَ
 الْكِتَابِ لَرَأَوْهُ مُصَدِّقًا لِّمَا نُنزِّلُ مِنَ الْكِتَابِ لَرَأَوْهُ مُصَدِّقًا لِّمَا نُنزِّلُ مِنَ الْكِتَابِ لَرَأَوْهُ مُصَدِّقًا

(ప్రవక్తా!) పూర్వం గతించిన ప్రజలకు ఎలాంటి గతి పట్టిందో ప్రపంచంలో తిరిగి చూడండని చెప్పి. వారిలో చాలామంది బహుదైవారాధకులే. కనుక దేవుని తరపున అనివార్య (ప్రళయ)దినం రాకముందే నీవీ ధర్మమార్గం వైపు మరలి అందులో స్థిరంగా ఉండు. ఆరోజు ప్రజలు చిన్నాభిన్నువై ఒకరినుండి మరొకరు విడిపోతారు. (42-43)

సత్యాన్ని ఎవరు తిరస్కరిస్తారో ఆ తిరస్కార నష్టం వారికే వాటిల్లుతుంది. సత్యార్యాలు చేస్తున్నవారు నిజానికి తమ ముక్తిమార్గాన్నే సుగమం చేసుకుంటున్నారు. విశ్వసించి సత్యార్థాలు చేసేవారికి దేవుడు దయతో ప్రతిఫలం ప్రసాదిస్తాడు. ఆయన సత్యతిరస్కారుల్ని ఎన్నటికీ ప్రేమించడు. (44-45)

దేవుని సూచనల్లో ఒకటి... ఆయన (తన అనుగ్రహం వర్షిస్తుందన్న) శుభవార్తను తెలిపే చల్లటి గాలులు పంపిస్తున్నాడు; మీకు తన కారుణ్యం(వర్షం) ప్రసాదించడానికి. తన ఆజ్ఞతో ఓడలు నడవడానికి, తన అనుగ్రహాన్ని (ఉపాధిని) మీరు అన్వేషించడానికి, తన పట్ల మీరు కృతజ్ఞత చూపడానికి ఆయన ఈ ఏర్పాటు చేశాడు. (46)

మీకు పూర్వం మేము అనేక జాతుల దగ్గరకు ఆ జాతులకు చెందిన ప్రవక్తలను పంపాము. వారు తమ జాతిప్రజల దగ్గరకు స్పష్టమైన సూచనలు తీసికెళ్ళారు. ఆ తర్వాత పాపాలకు పాల్పడినవారికి మేము ప్రతీకారం చేశాం. (వారిలో) సత్యాన్ని విశ్వసించినవారికి మేము సహాయం కూడా చేశాము. అది మా బాధ్యత. (47)

మేఘాలను మోసుకెళ్ళే గాలులను పంపేవాడు దేవుడే. ఆయనే తానుకోరినట్లు ఆ మేఘాలను ఆకాశంలో విస్తరింపజేస్తున్నాడు. ఆయనే వాటిని తునకలుగా విభజిస్తున్నాడు. తరువాత ఆ మబ్బుతునకల నుండి వర్షం ధారాపాతంగా కురవడం మీకు కన్పిస్తుంది. ఆ వర్షాన్ని ఆయన తన దాసులలో తాను తలచిన వారిపై కురిపిస్తాడు. అప్పటిదాకా అశానిరాశల మధ్య ఊగిసలాడిన ఆ దాసులు (వర్షం చూసి) ఒక్కసారిగా సంతోషంతో పొంగిపోతారు. దేవుని కారుణ్యప్రభావం చూడండి, (వర్షం కురవగానే)

يَكْفُرُونَ ۗ فَإِنَّكَ لَا تَسْمَعُ الْمُوتَى وَلَا تَسْمَعُ الدَّعَاءَ إِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِينَ ۗ وَمَا أَنتَ بِهَادٍ الْعِمْي
 عَنْ صَلَاتِهِمْ ۗ إِنَّ تَسْمِعُهُ إِلَّا مَن يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ ۗ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِن صُغُرٍ
 ثُمَّ جَعَلَكُمْ مِنْ بَعْدِ صُغُرٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَكُمْ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَيْبَةً ۗ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۗ وَهُوَ
 الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ ۗ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ ۗ يُنْفِثُ الْمُجْرِمُونَ مَا لَيْسُوا بِعَبْرَ سَاعَةٍ ۗ كَذَلِكَ كَانُوا
 يُؤْفَكُونَ ۗ وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ لَقَدْ لَبِئْتُمْ فِي كَيْفِ اللَّهِ إِلَى يَوْمِ الْبَعْثِ ۗ فَهَذَا يَوْمُ
 الْبَعْثِ ۗ وَلَكِنَّكُمْ كُنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ۗ قَبِوْمَيْدٍ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَعَدْرَتُهُمْ وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ۗ
 وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِن كُلِّ مَثَلٍ ۗ وَلَئِن جِئْتَهُمْ بِآيَةٍ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِن
 أَنَّهُمْ أَكْوَ مَبْطُولُونَ ۗ كَذَلِكَ يُطَبَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ۗ قَاصِرِينَ ۗ وَإِن وَعَدَ
 اللَّهُ حَقًّا ۗ وَلَا يَسْتَعْجِلُكَ الَّذِينَ لَا يُوقِنُونَ ۗ

మృతప్రాయంగా పడివున్న నేల సజీవమై (సస్యశ్యామలమై) పోతుంది. (అలాగే) ఆయన (మరణానంతరం) మృతులకు తిరిగి ప్రాణంపోసి లేపుతాడు. ఆయన ప్రతి పని చేయగల సమర్థుడు, సర్వ శక్తిమంతుడు. (48-50)

మేము గనక తీవ్రమైన (వడ)గాలి పంపి, దాంతో వారి పంటపొలాలు (మాడి) పసుపుపచ్చగా మారిపోతే వారు అవిశ్వాసంలో మరింత కూరుకుపోతారు. నీవు మృతులకు, ముఖంతిప్పి వెళ్ళే చెవిటోళ్ళకు సత్యాన్ని వినిపించలేవు. నీవు అందుల్ని కూడా అపమార్గం నుండి తీసి సన్మార్గం చూపలేవు. మా సూక్తులు విశ్వసించి విధేయులయ్యే వారికే నీవు (సత్యాన్ని) వినిపించగలవు. మీరు బలహీనంగా ఉన్నప్పుడు మిమ్మల్ని పుట్టించినవాడు దేవుడే. ఆ బలహీనత తర్వాత ఆయన మీకు శక్తి కల్పించాడు. ఆ శక్తి తర్వాత తిరిగి మిమ్మల్ని బలహీనులుగా, వృద్ధులుగా చేస్తున్నాడు. ఆయన తాను తలచిన దాన్ని సృజిస్తున్నాడు. ఆయన సమస్తం ఎరిగినవాడు, సర్వ శక్తిమంతుడు. (51-54)

ప్రళయఘడియ వచ్చినప్పుడు పాపాత్ములు ప్రమాణంచేస్తూ “మేము ప్రపంచంలో ఘడియ కన్నా ఎక్కువసేపు ఉండలేద”ంటారు. అలాగే వారు ఐహిక జీవితంలో మోసపోతుండేవారు. కాని (దైవిక)జ్ఞానం, విశ్వాసభాగ్యం పొందినవారు వారితో “మీరు దైవ నిర్ణయం ప్రకారం పునరుత్థాన దినం వరకు పడివున్నారు. పునరుత్థాన దినమంటే ఇదే. కాని మీరు దీన్ని గ్రహించలేకపోయారు” అనంటారు. ఆరోజు దుర్మార్గులు చెప్పే సాకుల వల్ల ఎలాంటి లాభం ఉండదు. దేవుణ్ణి క్షమాపణ కోరుకోవడానిక్కూడా వారికి అనుమతి లభించదు. (55-57)

మేమీ ఖుర్ఆన్ ద్వారా ప్రజలకు అనేక విధాల నచ్చజెప్పాం. కాని సత్యాన్ని నిరాకరించే వారి ముందు నీవు ఎలాంటి సూచన తెచ్చినా వారు నిన్ను అసత్యవాదివనే అంటారు. ఇలా దేవుడు మూర్ఖుల హృదయకవాటాలు మూసేస్తున్నాడు. కనుక నీవు ఓర్పు వహించు. దేవుని వాగ్దానం సత్యమైనది. విశ్వసించనివారు నిన్ను చులకన భావంతో చూడకూడదు సుమా! (వారి మాటలకు ఏమాత్రం లొంగకు.) -(58-60)

5. మృతులంటే అంతరాత్మ పూర్తిగా చచ్చినవారు. వారిలో నీతి బొత్తిగా ఉండదన్నమాట.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٤٤﴾ وَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ إِنَّكَ بِنَظَرِ رَبِّكَ أَنتَ مُنْقَرِبٌ ﴿١٤٥﴾ وَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ إِنَّكَ بِنَظَرِ رَبِّكَ أَنتَ مُنْقَرِبٌ ﴿١٤٦﴾ وَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ إِنَّكَ بِنَظَرِ رَبِّكَ أَنتَ مُنْقَرِبٌ ﴿١٤٧﴾ وَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ إِنَّكَ بِنَظَرِ رَبِّكَ أَنتَ مُنْقَرِبٌ ﴿١٤٨﴾ وَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ إِنَّكَ بِنَظَرِ رَبِّكَ أَنتَ مُنْقَرِبٌ ﴿١٤٩﴾ وَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ إِنَّكَ بِنَظَرِ رَبِّكَ أَنتَ مُنْقَرِبٌ ﴿١٥٠﴾

﴿١٤٤﴾

﴿١٤٥﴾

తల్లిదండ్రులకు సేవచేయాలని మేము మానవుణ్ణి ఆదేశించాము. అతని తల్లి బాధ మీద బాధ భరిస్తూ అతణ్ణి తన గర్భంలో పెట్టుకొని మోసింది. అతణ్ణి పాలు విడి పించడానికి రెండేండ్లు పట్టింది. (అందువల్ల మేమతనికి ఇలా ఉపదేశించాం:) “నాపట్ల కృతజ్ఞుడవ్వండి. నీ తల్లిదండ్రుల పట్ల కూడా కృతజ్ఞతాభావంతో మనసుకో. నీవు (చివరికి) నా దగ్గరకే రావలసి ఉంది. అయితే నీకు తెలియనిదాన్ని నాకు సాటి కల్పించ మని వత్తిడిచేస్తే మటుకు నీవు వారిమాట ఎన్నటికీ వినకు. ప్రపంచంలో వారి పట్ల సత్ప్రవర్తన కలిగి ఉండండి. అనుసరణ విషయంలో మాత్రం నావైపు మరలినవారి మార్గాన్నే అనుసరించండి. చివరికి మీరంతా నా దగ్గరకే తిరిగిరావలసి ఉంది. అప్పుడు నేను మీరు (ఐహిక జీవితంలో) ఎలా నడచుకునేవారో మీకు తెలియజేస్తాను.” (14-15)

(లుఖ్యాన్ తన కుమారునికి ఇలా ఉపదేశించాడు:) “కుమారా! ఏదయినా బండ రాయిలో గాని, ఆకాశంలోగాని, భూమిపైగాని, లేదా మరెక్కడైనా సరే ఆవగింజంత వస్తువు దాగివున్నా దేవుడు దాన్ని బయటికి తీయగలడు. ఆయన ఎంతో సూక్ష్మగామి, సమస్తం తెలిసినవాడు. (కనుక) కుమారా! నీవు-

- ★ ప్రార్థనా (సమాజ్) వ్యవస్థ నెలకొల్పు.
- ★ (ప్రజలను) మంచిని గురించి ఆదేశించు, చెడు విషయాలనుండి వారించు.
- ★ కష్టాలు వచ్చినప్పుడు సహనం వహించు. ఇవి ఎంతో ధైర్యసాహసాలతో కూడిన విషయాలు.
- ★ జనముందు గర్వంతో మాట్లాడకు. భూమిపై నిక్కుతూ నీల్గుతూ నడవకు. తననుతాను పొగడుకునే, మిడిసిపడే వాణ్ణి దేవుడు ఏమాత్రం మెచ్చుకోడు.
- ★ నీ నడవడికలో మధ్యేమార్గం అవలంబించు.
- ★ నీ కంఠస్వరం కాస్త తగ్గించుకో. అన్ని స్వరాల కంటే గాడిద స్వరం అత్యంత కఠోరమయినది.” (16-19)

దేవుడు మీకోసం భూమ్యాకాశాల్లోని సమస్త వస్తువుల్ని అదుపులో ఉంచిన సంగతి మీరు గమనించలేదా? అదీగాక ఆయన తన గోచర, అగోచర మహాభాగాలు (ఎన్నో)

النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُنِيرٍ ﴿١٥١﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا كَانَتْ يَدَاؤُهُمْ عَلَيْهِمْ أَنْ قِيلَ لَهُمْ لَا تَقْرَأُوا الْقُرْآنَ وَلَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ لَهُمِ آيَاتٍ فَهُمْ يُسْتَكْبَرُوا ﴿١٥٢﴾ وَمَنْ يُسَلِّمْ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ وَإِلَى اللَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ ﴿١٥٣﴾ وَمَنْ كَفَرَ فَلَا يَحْزُنكَ كُفْرُهُ إِنَّ الْبِئْسَ لِمَنْ هَدَى اللَّهُ سَبِيلًا يَلْعَبُ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَنِيُّ الْحَقِيمُ ﴿١٥٤﴾ وَلَوْ أَنَّ مَا فِي الْأَرْضِ وَالسَّمَوَاتِ وَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لِيُقْوَىٰ لِلَّهِ قُلُّ الْحُكْمِ لَوْلَا أَنْ كُنَّا اللَّهُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٥٥﴾ اللَّهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَنِيُّ الْحَقِيمُ ﴿١٥٦﴾ وَلَوْ أَنَّ مَا فِي الْأَرْضِ وَالسَّمَوَاتِ وَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لِيُقْوَىٰ لِلَّهِ قُلُّ الْحُكْمِ لَوْلَا أَنْ كُنَّا اللَّهُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٥٧﴾ اللَّهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَنِيُّ الْحَقِيمُ ﴿١٥٨﴾ وَلَوْ أَنَّ مَا فِي الْأَرْضِ وَالسَّمَوَاتِ وَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لِيُقْوَىٰ لِلَّهِ قُلُّ الْحُكْمِ لَوْلَا أَنْ كُنَّا اللَّهُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٥٩﴾ اللَّهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَنِيُّ الْحَقِيمُ ﴿١٦٠﴾

మీకోసం సమకూర్చాడు. కాని మానవుల్లో కొందరు ఎలాంటి జ్ఞానంగాని, హితబోధగాని, కాంతి ప్రసాదించే గ్రంథంగాని లేకుండానే దేవుని విషయంలో జగడమాడుతున్నారు. దేవుడు పంపినదాన్ని అనుసరించడని చెబితే మా తాతముత్తాతల నుండి వస్తున్న దాన్నే అనుసరిస్తామని అంటారు. పైతాన్ తమను మండుతున్న నరకాగ్ని వైపు ఆహ్వానిస్తున్నప్పటికీ వారు తమ తాతముత్తాతలనే అనుసరిస్తారా? (20-21)

తనను తాను దేవునికి అంకితం చేసుకున్న పుణ్యాత్ముడు నిజానికి దృఢమైన ఆధారం పట్టుకున్నాడు. సమస్త వ్యవహారాల తుది నిర్ణయం దేవుని చేతిలోనే ఉంది. అందువల్ల అవిశ్వాసుల తిరస్కారం చూసి నీవు బాధపడకు. చివరికి వారు మా దగ్గరకే రావలసి ఉంది. అప్పుడు మేము వారికి వారు ఏవే పనులు చేశారో తెలియజేస్తాం. దేవునికి (తన దాసుల) హృదయాల్లో దాగివుండే రహస్యాలు సయితం తెలుసు. మేము వారికి కొంతకాలం సుఖాలు అనుభవించే అవకాశమిస్తున్నాం. ఆ తరువాత వారిని నిస్సహాయులుగా చేసి ఘోరమైన యాతన వైపు ఈడుస్తాం. (22-24)

నీవు వారిని భూమ్యాకాశాలను ఎవరు సృష్టించారని అడిగితే, వారు దేవుడేనని తప్పుకుండా అంటారు. (కనుక) సమస్త స్తుతిస్త్రోత్రాలు దేవునికే శోభిస్తాయని చెప్పు. కాని వారిలో చాలామందికి (ఈసత్యం) తెలియదు. భూమ్యాకాశాల్లో ఉన్న సమస్తం దేవునిదే. ఆయన నిరపేక్షాపరుడు, స్వతహానే ప్రశంసనీయుడు. (25-26)

ప్రపంచంలోని చెట్లన్నిటినీ కలాలు గాను, యావత్తు సముద్ర జలాలతో పాటు అదనంగా మరో ఏడు సముద్రాల నీటిని సిరాగాను మార్చి(రాసి)నా దేవునికి సంబంధించిన విషయాలు పూర్తికావు. దేవుడు అపార శక్తిమంతుడు, అసాధారణ వివేకవంతుడు. ఒక మనిషిని పుట్టించడం, మళ్ళీ బ్రతికించి లేపడం ఎంత తేలికో మిమ్మల్నందర్నీ పుట్టించడం, తిరిగి బ్రతికించి లేపడం కూడా ఆయనకు అంతే తేలికైన పని. దేవుడు సమస్తం వింటున్నాడు, గమనిస్తున్నాడు. (27-28)

దేవుడు రాత్రిని పగటిలోకి, పగటిని రాత్రిలోకి ఎలా జొన్పిస్తున్నాడో మీరు చూడటం లేదా? ఆయన సూర్యచంద్రుల్ని (ఒక నియమావళికి కట్టుబడిఉండేలా) అదుపులో

سَخَّرَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ كُلَّ يَجْرِي إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَأَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٤٥﴾ ذَٰلِكَ يَأْتِ اللَّهُ
 هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِن دُونِهِ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٤٦﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلُوكَ
 تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِعِزَّةِ اللَّهِ لِيُرِيكُم مِّنْ آيَاتِهِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٤٧﴾ وَإِذَا
 غَشِيَهم مَّوْجٌ كَأَنَّ الْفُلُوكَ لَدَعْوَىٰ اللَّهِ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ ؕ فَلَمَّا جَحَّوْهُم بِأَنْفُسِهِمْ فَطَمَّئِنَّهُمْ
 وَمَا يَجْحَدُوا بِآيَاتِنَا إِلَّا كَأَنَّ خَتَاةَ كُفُورٍ ﴿٤٨﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ ۖ وَأَخْشَوْا يَوْمًا لَا يَجْزِي
 وَالِدٌ عَن وَلَدٍ وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَازٍ عَن وَالِدٍ ؕ شَيْءًا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ
 الْحَيَاةُ الدُّنْيَا ۖ وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ الْغُرُورُ ۖ إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ ۖ وَيُرْسِلُ الْعِيسَىٰ
 وَيُعَلِّمُ مَا فِي الرُّحَامِ ۖ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ عَدَاءُ ۖ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ
 تَمُوتُ ۖ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿٤٩﴾

45 46 47 48 49

ఉంచాడు. ఇవన్నీ ఒక నిర్ణీతకాలం వరకు నడుస్తుంటాయి. మీరు చేసే ప్రతిపని దేవునికి తెలుసన్న సంగతి మీకు తెలియదా? వీటన్నిటికీ కారణం దేవుడే సత్యం. అందు వల్లనే ఇవన్నీ ఇలా ఒక నియంత్రణకు లోబడి సాగుతున్నాయి. ఆయన్ని వదలి వారు ప్రార్థిస్తున్నవన్నీ మిథ్యాదైవాలే. దేవుడే మహోన్నతుడు, మహిమాన్వితుడు. (29-30)

దేవుని అనుగ్రహంతో ఓడలు సముద్రంలో ఎలా సాగిపోతున్నాయో మీరు గమనించడం లేదా? దేవుడు మీకు తన సూచనలు, నిదర్శనాలు చూపడానికే ఇలా చేస్తున్నాడు. సహనం వహించే, కృతజ్ఞత చూపేవారికి ఇందులో అనేక సూచనలున్నాయి. ఎప్పుడైనా కొండలాంటి పెద్దకరటం వారిపైకి విజృంభించినప్పుడు వారు (మిథ్యాదైవాలను వదలి) నిజదేవుణ్ణి (మాత్రమే) వేడుకోవడం ప్రారంభిస్తారు. తమ (జీవన) ధర్మాన్ని ఆయనకే ప్రత్యేకిస్తారు. కాని వారిని ఆయన ఆ ప్రమాదంనుండి కాపాడి తీరానికి చేర్చిన తర్వాత వారిలో కొందరు మాత్రమే రుజుమార్గంలో స్థిరంగా ఉంటారు. కృతఘ్నులు, ద్రోహులు తప్ప మా సూక్తులు ఎవరూ తిరస్కరించరు. (31-32)

మానవులారా! మీ ప్రభువు ఆగ్రహం నుండి తప్పించుకోండి. తండ్రి తన కొడుకుకు, కొడుకు తనతండ్రికి ఎలాంటి సహాయం చేయలేని (ప్రళయ) దినం గురించి భయపడండి. దేవుని వాగ్దానం తప్పకుండా నెరవేరుతుంది. కనుక ప్రాపంచిక జీవితం మిమ్మల్ని మోసగించకూడదు. ఆ మోసగాడు కూడా మిమ్మల్ని దేవుని విషయంలో మోసగించకూడదు. ఆ ఘడియ ఎప్పుడు సంభవిస్తుందో దేవునికి మాత్రమే తెలుసు. ఆయనే వర్షం కురిపిస్తున్నాడు. మాతృగర్భంలో ఏం పెరుగుతున్నదో కూడా ఆయనకే తెలుసు. ² రేపు తాను ఏం చేయనున్నాడో ఏ మనిషికి తెలియదు. అలాగే తనకు ఏ భూభాగంలో మృత్యువు కాటువేస్తుందో కూడా ఎవరికీ తెలియదు. సమస్త విషయాలు దేవునికి మాత్రమే తెలుసు. ఆయన సర్వజ్ఞాని, సమస్తం ఎరిగినవాడు. (33-34)

2. మాతృగర్భంలో ఏం పెరుగుతున్నదో అంటే ఇక్కడ ఆడపిల్లా, మగపిల్లవాడా అని అర్థం కాదు. స్త్రీ గర్భంలో పడిన వీర్యబిందువు ఎలాంటి మార్పులు చెంది చివరికి ఏ రూపం సంతరించుకుంటుందో, ఏవి గుణగణాలు దాని స్వభావంలో వేరుగొంటాయో వగైరా అనేక విషయాల్ని లెక్కలోకి తీసుకోవాలి. ఇవన్నీ దేవునికి తప్ప మరెవరికీ తెలియదని ఈసూక్తి మనకు తెలియజేస్తోంది.

سُورَةُ السَّجْدَةِ مَكِّيَّةٌ (٤٥) ﴿٣٢﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَلِيمُ ﴿١﴾ أَمْرٌ يُقُولُونَ أَفْتَرَاهُ ۚ بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أَتَتْهُمْ مِّن نَّذِيرٍ مِّن قِبَلِكَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٢﴾ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ ۚ مَا لَكُمْ مِّن دُونِهِ مِن وَّلٍ وَلَا شَفِيعٍ إِلَّا فَاكِرُونَ ﴿٣﴾ يُدِيرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ يُحِيطُ

32. సజ్జా (సాష్టాంగప్రణామం)
 అవతరణ: మక్కా సూక్తులు: 30

ఈ అధ్యాయం హిజ్రీశకానికి ఆరేండ్ల పూర్వం మక్కాలో అవతరించింది. ఇందులో దేవుని ఏకత్వం, ప్రవక్త దౌత్యం, పరలోకం వగైరా విషయాలను గురించి ఉంది.

కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడయిన దేవుని పేరుతో ప్రారంభం

అలిఫ్-లామ్-మీమ్. ఈ గ్రంథం సర్వలోక ప్రభువు నుండి అవతరించింది. ఇందులో ఎలాంటి సందేహం లేదు. (1-2)

(ఇలాటి గ్రంథం గురించి) వీరు “దీన్ని ఇతను కల్పించుకున్నాడ”ని అంటున్నారా? కాదు. ఇది నీ ప్రభువు నుండి వచ్చిన సత్యం. నీకు పూర్వం హెచ్చరించే వారెవరూ రానటువంటి జాతిని నీవు హెచ్చరించేందుకు పంపబడిన సత్యమిది. దీని ద్వారా ఆ జాతిప్రజలు రుజుమార్గంలోకి వస్తారన్న ఉద్దేశంతో అవతరించిన (పరమ)సత్యం. (3)

భూమ్యాకాశాలను, వాటిమధ్య ఉన్న సమస్త సృష్టిరాసుల్ని ఆరు రోజుల్లో సృష్టించి, ఆ తర్వాత అధికార సింహాసనంపై అధిష్టించినవాడు (ఆ) దేవుడే. ¹ ఆయన తప్ప మీకు మరెవరూ సహాయకూడా, సంరక్షకూడా లేరు. ఆయన అభీష్టానికి వ్యతిరేకంగా సిఫారసు చేసేవారు కూడా ఎవరూ లేరు. (మరి ఇప్పుడైనా) మీరు స్పృహలోకి వస్తారా? (4)

నింగి నుండి నేల వరకు సమస్త విశ్వవ్యవహారాలకు సంబంధించిన నిర్ణయాలు ఆయనే తీసుకుంటాడు. వాటి వివరాలు మీ లెక్క ప్రకారం వేయి సంవత్సరాలకు

1. ఇక్కడ ‘రోజు’ అంటే మనం లెక్కలోకి తీసుకునే 24 గంటల రోజుయినా కావచ్చు; లేదా కాలం (Period) అయినా కావచ్చు. ఎందుకంటే మరొక చోట “నీ ప్రభువు దృష్టిలో ఒకరోజు మీ లెక్కప్రకారం వేయి సంవత్సరాలకు సమానం” (22:47) అని ఉంది. అలాగే వేరొకచోట “పరిశుద్ధాత్మ (ఇతర) దైవదూతలు ఆయన సన్నిధికి యాభైవేల సంవత్సరాలకు సమానమైన ఒక (సుదీర్ఘ) దినంలో ఎక్కోపోతారు” (70:4,5) అని ఉంది. వాస్తవం దైవానికే తెలుసు.

దేవుడు భూమ్యాకాశాలను ఆరు రోజుల్లో సృష్టించి, ఆ తరువాత అధికార సింహాసనం అధిష్టించాడంటే, విశ్వనిర్వహణ కార్యాలను వదలి విశ్రాంతి తీసుకున్నాడని అర్థం కాదు. సృష్టి నిర్మాణం తరువాత ఆయన విశ్వంలోని యావత్తు చరాచరాలను, సృష్టిరాసులను పర్యవేక్షిస్తున్నాడని, పోషిస్తున్నాడని, పాలిస్తున్నాడని అర్థం.

كَانَ مَقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ ۗ ذَٰلِكَ عَلِيمُ الْعَبِيدِ ۖ وَاللَّهُ هَادِيُ الرَّحِيمِ ۗ الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ۖ وَبَدَأَ خَلْقَ الْإِنسَانِ مِن طِينٍ ۖ ثُمَّ جَعَلَ مِن سُلالَةٍ مِن سُلَالَةٍ مِّن مَّاءٍ مَّهِينٍ ۖ ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِن رُّوحِهِ ۖ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ ۚ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ۗ وَقَالُوا آءِذَا ضَلَلْنَا فِي الْأَرْضِ أَإِنَّا لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ ۗ بَلْ هُمْ بِلِقَائِ رَبِّهِمْ لَكِرُونَ ۗ قُلْ يَتَوَفَّكُم مَّلَكُ الْمَوْتِ الَّذِي وُكِّلَ بِكُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ۗ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الْمُبْرَمُونَ

సమానమైన ఒక దినం²లో ఆయన సన్నిధికి చేరుతాయి. (5)

ఆయనే అంతర్బాహ్య విషయాలన్నీ ఎరిగినవాడు. ఆయన మహా శక్తిమంతుడు, అమిత దయామయుడు. ఆయన ప్రతిదాన్ని సముచితరీతిలో అద్భుతంగా సృష్టించాడు. ఆయన మానవ సృష్టిని మన్నుతో ఆరంభించాడు. తరువాత ఒక నీచమైన (వీర్య) బిందువుతో అతని సంతతిని ఉత్పత్తి చేయసాగాడు. ఆపై అతణ్ణి పరిపూర్ణ మానవుడిగా రూపొందించి అతని (శరీరం)లో తన ఆత్మను ఊదాడు. (ఒక్కసారి ఆలోచించండి.) ఆయన మీకు చెవులిచ్చాడు, కళ్ళిచ్చాడు, హృదయాన్నిచ్చాడు. కాని మీరు మాత్రం (ఆయనకు) చాలా తక్కువగా కృతజ్ఞత చూపుతున్నారు. (6-9)

వీరు (నీమాటలు విని) “మేము మట్టిలో కలసిపోయాక మళ్ళీ సృజించబడ తామా?” అని అడుగుతున్నారు. కాని వీరసలు తమ ప్రభువును కలుసుకునే విషయాన్నే నమ్మడం లేదు. వారికి చెప్పి: “మీకోసం నియమించబడిన మృత్యుదూత మీవ్రాణాలు తీస్తాడు. తర్వాత మిమ్మల్ని మీ ప్రభువు సన్నిధికి తీసుకుపోవడం జరుగుతుంది.”

2. సత్యాన్ని నిరాకరిస్తే దైవశిక్ష వచ్చిపడుతుందన్న ప్రవక్త హెచ్చరికను అవిశ్వాసులు ఖాతరు చేయకుండా “మేము ఎన్నోసార్లు నిన్ను వ్యతిరేకించాం. అనేక సంవత్సరాలు గడచి పోయాయి. కాని మామీద ఎలాంటి శిక్ష వచ్చి పడలేదే!” అని ఎత్తిపాడిచారు. అప్పుడు దేవుడు తన దృష్టిలో కొన్ని సంవత్సరాలు లెక్కలోకి రావు, మీ లెక్క ప్రకారం వెయ్యేండ్లు గడచినా తన దృష్టిలో అది ఒక్కరోజు మాత్రమేనని, అంతమాత్రాన సత్యతిరస్కారుల్ని వదలిపెట్టామని అర్థం కాదని తెలియ జేస్తున్నాడు. (ఎవరాలకు 22:47, 70:4,5 సూక్తులు చూడండి.)

3. ఇక్కడ మానవుని శరీరంలో దేవుడు తన ఆత్మను ఊదాడు అంటే, మానవులతో సహా యావత్తు సృష్టిరాసులు, చివరికి మానవుల ఆత్మలు సైతం దేవునివేనని, ఆ ఆత్మలను మానవుల శరీరంలో ఊదాడని అర్థం. విశ్వంలోని సమస్త వస్తువులకు దేవుడే యజమాని. అలాగే ఆత్మలకు కూడా ఆయనే యజమాని. మానవుని దగ్గర తనదంటూ ఏదీ లేదు. అతని ఆత్మ, శరీరం, శక్తి సామర్థ్యాలు అన్నీ దేవుడు ప్రసాదించినవే. ఆయన తలచుకున్నప్పుడు వాటిని తిరిగి తీసుకోగలడు. (ఇతర వివరాలకు 21:91 సూక్తి, దాని పాదసూచిక చూడండి.)

దేవుడు మానవునికి ఈ వస్తువులు ప్రసాదించడంతో పాటు వాటిని వినియోగించుకునే స్వేచ్ఛ కూడా ప్రసాదించాడు. అయితే వాటిని ఆయన అభీష్టం ప్రకారం సద్వినియోగం చేసుకున్నప్పుడే మానవుని జీవితం సార్థకమవుతుంది. అతను దైవప్రసన్నతకు అర్హుడవుతాడు. దేవుని అభీష్టం ఏమిటో ఆయన ప్రవక్తలు ప్రతి యుగంలో మానవాళికి తెలుపుతూ వచ్చారు. చివర్లో అంతిమ దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (స) దేవుని అభీష్టం ఏమిటో ఖురాన్ రూపంలో మానవాళి ముందుంచారు. ఇదే ఇప్పుడు ప్రళయందాకా మానవాళికి రుజుమార్గం, ముక్తిమార్గం.

تَاكْسُوا رُؤُوسِهِمْ عِندَ رَبِّهِمْ ۗ رَبَّنَا أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَانجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ ۗ وَلَوْ شِئْنَا لَرَبَّيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدَاهَا وَلَٰكِن حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ۗ فَذُوقُوا بِمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا ۖ إِنَّا نَسِينَاكُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ۗ إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ۗ تَتَجَافَىٰ جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا ۚ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ۗ فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۗ أَفَمَن كَانَ مُؤْمِنًا كَمَن كَانَ فَاسِقًا لَّا يَسْتَوُونَ ۗ أَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ الْمَأْتُولِ ۖ رِزْقًا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۗ وَأَمَّا الَّذِينَ فَلَهُمْ قَسَاوَأُ يَوْمَهُمُ النَّارُ كَأَلْمَاءٍ أَرَادُوا أَن يَخْرُجُوا مِنْهَا فإِعْبُدُوا رَبَّيْهَا

ఈ పాపాత్ములు తమ ప్రభువు ముందు తలవంచి నిలబడినప్పుడు నీవు వారి పరిస్థితి చూడగలిగితే బాగుండు. అప్పుడు వారు (పశ్చాత్తాపపడుతూ) “ప్రభూ! మేము అంతా చూసుకున్నాం, విన్నాం. మమ్మల్ని వెనక్కిపంపించు; మేము సత్కార్యాలు చేస్తాం. ఇప్పుడు మాకు (బుద్ధాచ్చింది.) పూర్తిగా నమ్మకం కలిగింది” అనంటారు. (10-12)

“మేము తలచుకుంటే ప్రతి మనిషికి సన్మార్గావలంబన బుద్ధి ప్రసాదించేవాళ్ళం. కాని నేను నరకాన్ని మానవులతో, జిన్నులతో నింపేస్తానని అన్నాను. నామాట నెరవేరింది. కనుక మీ చేష్టల పర్యవసానం చవిచూసుకోండిప్పుడు. ఈ దినం రాకను మీరు బుద్ధిపూర్వకంగానే విస్మరించారు. ఇప్పుడు మేము కూడా మిమ్మల్ని విస్మరిస్తున్నాం. ఇక మీరు చేజేతులా చేసుకున్న కర్మలకు ఫలితంగా శాశ్వత యాతనలు చవిచూడండి.”*

కొందరు మా సూక్తులు వినించి హితోపదేశం చేయగానే వారు (అప్రయత్నంగా) సాష్టాంగపడతారు. ఆపై తమ ప్రభువును స్తుతిస్తూ స్మరిస్తారు. అహంకారంతో విర్రవీగరు. వారు రాత్రిళ్ళు మేల్కొని దైవారాధనలో గడుపుతారు. ఆశతో, భయంతో తమ ప్రభువును వేడుకుంటారు. మేమిచ్చిన ఉపాధి నుండి (మా మార్గంలో) ఖర్చు పెడ్తారు. ఇలాంటి (సుగుణాలుకల)వారే మా సూక్తులు విశ్వసిస్తారు. వారు చేసుకున్న సత్కర్మలకు ప్రతిఫలంగా వారి కళ్లను చల్లబరిచే అపూర్వసామగ్రి వారికోసం దాచబడిఉంది. దాన్ని గురించి ఏ మనిషికి తెలియదు. (అది ఊహాతీతమైన అద్భుతమహాభాగ్యం.) (13-17)

సత్యాన్ని విశ్వసించినవాడు, దుర్మార్గుడైన వ్యక్తిలాంటి వాడు కాగలడా? వీరిద్దరు ఎన్నటికీ సమానులు కాలేరు. సత్యాన్ని విశ్వసించి సదాచార సంపన్నులయినవారికి వారి సత్కర్మలకు ప్రతిఫలంగా స్వర్గవనాల రూపంలో గొప్ప ఆతిథ్యం లభిస్తుంది. దుష్కార్యాలలో కూరుకుపోయినవారికి మాత్రం నరక నివాసమే గతవుతుంది. ఆ నరకం నుండి బయటపడేందుకు ప్రయత్నించినప్పుడల్లా వారిని మళ్ళీ అందులోకే నెట్టివేయడం జరుగుతుంది. అప్పుడు (దైవదూతలు) వారితో “మీరు నరకాన్ని తిరస్కరిస్తుండేవారు

4. ఈసూక్తి గురించి దైవప్రవక్త (స) దేవుని మాటల్ని ఇలా చెప్పారు: “నేను నాభక్తుల కోసం స్వర్గంలో అపురూపమైన వస్తుసంపద దాచిపెట్టాను. వాటిని ఇంతవరకు ఎవరి కళ్ళూ చూడలేదు; ఎవరి చెవులూ వినలేదు. ఎవరి హృదయమూ వాటిని గురించి ఊహించలేదు.” (బుఖారి, ముస్లిం)

దైవప్రవక్త (సల్లం)ను సంహరించడానికి కూడా కుట్రపన్నారు. దేవుడు ఆయన్ని వారి కుట్ర నుండి కాపాడాడు. తరువాత దైవప్రవక్త (స) తన అల్లిమేటంను సైతం ఖాతరు చేయకపోవడంతో వారిని మదీనా నుండి బహిష్కరించారు. (ఈ సంఘటన వివరాలకు 59వ అధ్యాయం (హద్) ఉపాధ్యాయం చూడండి.)

బనీనజీర్ తెగయూదులు విశ్వాసఘాతుక చర్యలకు పాల్పడుతున్న సందర్భంలోనే నజద్ ప్రాంతంలోని గత్తాన్ తెగవాళ్ళు మదీనాపై దాడిచేయడానికి సన్నాహాలు ప్రారంభించారు. అందువల్ల దైవప్రవక్త (స) బనీనజీర్ బహిష్కరణ జరిగిన వెంటనే నాలు గొండల మంది యోధులతో వెళ్ళి దాడిచేసి వారిని కొండల్లోకి తరిమేశారు.

ఆ తరువాత ఉహుద్ యుద్ధం ముగింపు సందర్భంలో ఖుర్రైష్ నాయకుడు అబూ సుఫ్యాన్ విసిరిన సవాలు స్వీకరించి దైవప్రవక్త (సల్లం) దాని ప్రకారం 1500 మంది యోధుల్ని తీసుకొని బద్ర్ ప్రాంతానికి వెళ్ళారు. అటు అబూసుఫ్యాన్ 2000 మంది సైనికులతో మక్కా నుండి బయలుదేరాడు. కాని అతను ముస్లింలను ఎదుర్కొనే ధైర్యం చాలక తిరిగి వెళ్ళిపోయాడు. దైవప్రవక్త (సల్లం) బద్ర్లో ఎనిమిది రోజులు అబూసుఫ్యాన్ కోసం ఎదురుచూసి అతను రాక పోవడంతో మదీనా తిరిగొచ్చారు. ఈ సంఘటనతో యావత్ అరేబియా ముస్లింమేతరుల హృదయాల్లో ముస్లింల సైనికశక్తి పట్ల భయాందోళనలు చోటుచేసుకున్నాయి.

ఆ రోజుల్లోనే వారి భయాన్ని మరింత అధికంచేసే మరోసంఘటన జరిగింది. అరేబియా, సిరియా సరిహద్దుపై 'దూమతుల్ జందల్' అనే ప్రాంతం సిరియా, ఈజిప్టు, ఇరాఖ్ ల మధ్య వాణిజ్య రాకపోకలకు ప్రధాన కూడలిగా ఉండేది. అయితే ఆ ప్రాంతం వాళ్ళు వ్యాపారస్తుల్ని బెదిరించి, వేధించి వారి వ్యాపార సామగ్రిని దోచుకునేవారు. అందువల్ల దైవప్రవక్త (సల్లం) వారి ఆగడాలను అంతమొందించడానికి హి.శ. 5వ ఏట రబీవుల్అవ్వల్ మాసంలో వేయిమంది యోధుల్ని తీసుకొని ఆ ప్రాంతానికి వెళ్ళారు. వారు ముస్లింల ధాటికి నిలువలేక పారిపోయారు.

స్వల్పకాలంలో సంభవించిన ఈ విజయాలతో యావత్తు అరబ్ తెగలు నీరుగారి పోయాయి. ఇస్లాం ఇప్పుడు అజేయశక్తిగా ఎదిగిందని, ఒకటి రెండు తెగలు దాన్ని ఎదుర్కోలేవని అరబ్బులు గ్రహించారు. అందువల్ల ఇస్లాంను తుడిచిపెట్టేందుకు మొత్తం తెగలు ఏకమయి దాడిచేయాలని నిర్ణయించుకున్నాయి. మదీనా నుండి బహిష్కృతులై ఖైబర్ లో స్థిరపడిన బనీనజీర్ తెగ(యూద్) నాయకులు మక్కా ఖుర్రైషుల్లో తీవ్రమైన ప్రతీకార జ్వాలలు రేకెత్తించారు. దాంతో హి.శ. 5వ సంవత్సరం షవ్వాల్ నెలలో కనివిని ఎరగనంత గొప్పసైన్యం మదీనాపై దాడిచేయడానికి సిద్ధమయింది. ఖుర్రైషీయులు కూడా 12,000 మంది భారీ సైన్యంతో బయలుదేరారు.

ఈ సంగతి తెలుసుకున్న దైవప్రవక్త (స) నగరం చుట్టూ కందకం త్రవ్వించారు. యుద్ధతంత్రంగా కందకం గురించి అరబ్బులకు అప్పటి వరకూ ఏమీ తెలియదు. అందువల్ల మక్కా ఖుర్రైషీయులు ఈ కందకం చూసి నిర్ఘాంతపోయారు. కందకం దాటి నగరంలోకి చొచ్చుకురావడానికి వారు చేసిన ప్రయత్నాలన్నీ విఫలమయ్యాయి. ఇక వారికి ఒకే ఒక మార్గం మిగిలింది. మదీనా సమీపంలో ఆగ్నేయదిక్కున ఉన్న ఖుర్రైజా తెగ యూదుల్ని ముస్లింల నుండి తమ వైపు తిప్పకోవడానికి ప్రయత్నించారు. ఖుర్రైజా

తెగ యూదులు కూడా ముస్లింలతో చేసుకున్న స్నేహబద్ధండానికి తిలోదకాలిచ్చి ఖుర్రైషీ యులతో చేతులు కలపడానికి సిద్ధమయ్యారు.

ఈ విధంగా నగరం వెలుపల నుండి కయ్యానికి కాలుదువ్వతున్న బహుదైవారాధకులు, నగరంలో ఒప్పందం ఉల్లంఘించి విశ్వాసఘాతుకానికి పాల్పడిన యూదులు కలసి ముస్లింలకు పెద్ద ముప్పుగా పరిణమించారు. దీనికీతోడు వుండుమీద కారం చల్లి నట్లు కపటవిశ్వాసులు కూడా ఇస్లాంవ్యతిరేక కార్యకలాపాలు ముమ్మరం చేశారు. వారు బహుదైవారాధకుల సైనికసంఖ్య చూపి ముస్లింలను నిరుత్సాహపరచడానికి, వారిలో అపార్థాలు సృష్టించడానికి ప్రయత్నించారు. అయితే అలాంటి క్లిష్ట పరిస్థితిలో సైతం దైవప్రవక్త (స) చాకచక్యంతో వ్యవహరిస్తూ ముస్లింలలో ధైర్యం కలిగించారు.

ఇదిలా ఉండగా అటు బహుదైవారాధకుల్లో గత్తాన్ తెగకు చెందిన “నయ్యామ్ బిన్ మస్వూద్” అనే ఓ వ్యక్తికి దేవుడు ఇస్లాంస్వీకార భాగ్యం ప్రసాదించి ముస్లింల పక్షాన రంగంలోకి దింపాడు. నయ్యామ్ (ర) దైవప్రవక్త (స) సన్నిధికి వచ్చి, తాను ఇస్లాం స్వీకరించినట్లు ఇంకా ఎవరికీ తెలియదు గనక, తనను ఏదైనా పనికోసం వినియోగించుకోవలసిందిగా మనవి చేశారు. అప్పుడు దైవప్రవక్త (స) “ఐతే నువ్వెళ్ళి శత్రువుల మధ్య విభేదాలు సృష్టించి వారిని చీల్చడానికి ప్రయత్నించు” అని ఆదేశించారు.

ఈ ఆదేశంతో నయ్యామ్ (రజి) మొట్టమొదట బనీ ఖుర్రైజాతెగ యూదుల దగ్గరకు వెళ్ళి “ఖుర్రైషీయులు, గత్తాన్ తెగవాళ్ళు సుదీర్ఘ ముట్టడితో విసిగిపోయి యుద్ధరంగం నుండి వెళ్ళిపోతే మీరు స్నేహబద్ధం ఉల్లంఘించినందుకు ప్రమాదంలో పడిపోతారు. అంచేత బయట నుండి వచ్చిన తెగల్లో నుంచి కొందరు ప్రముఖ వ్యక్తుల్ని మీ దగ్గరికి తాకట్టు బంధీలుగా పంపనంత వరకు మీరు యుద్ధంలో పాల్గొనకపోవకండి” అని సలహా ఇచ్చారు. ఈ సలహా వారికి నచ్చింది. హజ్రత్ నయ్యామ్ (రజి) వెంటనే అక్కడ్నుంచి బయలుదేరి ఖుర్రైష్ నాయకుల దగ్గరకు వెళ్ళారు. వారితో కూడా ఆయన యుద్ధ పరిస్థితిని గురించి మాట్లాడుతూ “బనీఖుర్రైజా యూదులు సుదీర్ఘ ముట్టడితో ఢీలాపడినట్లు కనిపిస్తోంది. వారు మీదగ్గర కొందర్ని తాకట్టు బంధీలుగా అడిగి తీసుకొని వారిని ముహమ్మద్ (సల్లం)కు అప్పగించి తమ వ్యవహారం పరిష్కరించుకోవడానికి ప్రయత్నించినా ఆళ్ళర్యం లేదు. అంచేత వారిపట్ల కాస్త జాగ్రత్తగా వ్యవహరించడం మంచిది” అని అన్నారు.

ఖుర్రైష్, గత్తాన్ నాయకులు నయ్యామ్ (రజి) మాటలతో బనీఖుర్రైజా యూదుల్ని అనుమానిస్తూ సందిగ్ధంలో పడిపోయారు. వెంటనే వారొక నిర్ణయానికొచ్చి “మేమీ సుదీర్ఘ ముట్టడితో విసిగిపోయాం. ఇప్పుడిక సర్వశక్తుల ఒడ్డి అటోఇటో తేల్చుకోవాలి. కనుక రేపు ఇటునుంచి మేము, అటునుంచి మీరు ఒకేసారి దాడిచేసి ముస్లింలపై మూకుమ్మడిగా విరుచుకుపడదాం” అని బనీఖుర్రైజా నాయకులకు సమాచారం పంపారు.

నయ్యామ్ (ర) మాటలతో ఇంతకుముందు నుంచే వారిని అనుమానిస్తున్న బనీ ఖుర్రైజా యూదులు ఈ సందేశంతో అగ్రహోదగ్రులై “మీరు కొందరు ప్రముఖ వ్యక్తుల్ని మాదగ్గర తాకట్టుబంధీలుగా పంపనంతవరకు మేము యుద్ధప్రమాదం కొని తెచ్చుకో దలచలేదు” అని జవాబిచ్చారు. ఖుర్రైష్, గత్తాన్ నాయకులు నయ్యామ్ ఇచ్చిన సలహా నెమరేసుకుంటూ, తమవారిని బంధీలుగా వారికివ్వడానికి నిరాకరించారు. దాంతో

బనీఖురైజా యూదులు తమకు నయీమ్ మంచి సలహాయే ఇచ్చాడని భావించారు.

ఈ విధంగా నయీమ్ (రజిఅన్) పన్నిన యుద్ధతంత్రం ఫలించి శత్రుసేనల ఐక్య సంఘటన నిట్టనిలువుగా చీలిపోయింది.

ముట్టడి 25 రోజులకు పైగా సాగినా సమస్య ఓకొలిక్కి రాలేదు. అది ఎముకలు కొరికే చలికాలం. విపరీతమైన చలితో రాత్రివేళలు శత్రుసేనలకు చాలా దుర్భరంగా పరిణమించాయి. వెంట తెచ్చుకున్న ఆహారసామగ్రి, పశువుల మేత చాలావరకు తరిగి పోయింది. వీటికి తోడు విభేదాలు వచ్చి యూదులు తమతో కలిసిరానందున కూడా బహుదైవారాధక సైనికుల్లో ధైర్యం సన్నగిల్లింది. ఈ పరిస్థితిలో ఓరోజు రాత్రి హఠాత్తుగా పెనుతుఫాను విరుచుకుపడింది. తీవ్రమైన వేగంతో వీస్తున్న ఈదురుగాలి, గజగజ వణికిస్తున్న చలి, కళ్ళు చించుకున్నా కానరాని కటికచీకటి, ఉరుములు మెరుపులతో పరిస్థితి చాలా భయానకంగా తయారయింది. గుడారాలు, వంటసామగ్రి గాలి తాకిడికి ఎగిరి పోసాగాయి. దాంతో శత్రుసైనికుల్లో తీవ్రమైన గందరగోళం ఏర్పడింది. వారు ఏం చేయాలో దిక్కుతోచక చివరికి పెడబొబ్బలు పెడుతూ ప్రాణాలు అరచేత పట్టుకొని బ్రతుకు జీవుడా అంటూ పారిపోయారు.

మరునాడు ఉదయం తుఫాను ఉధృతం తగ్గిన తర్వాత ముస్లింలు వెళ్ళిచూస్తే అక్కడ ఒక్క పురుగూ లేదు. యుద్ధమైదానం ఖాళీగా పడిఉంది. ముస్లింలు అది చూసి చల్లగా ఊపిరి పీల్చుకున్నారు. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఆ నిర్జన ప్రదేశం చూసి “ఇప్పుడిక ఖురైషీయులు మీమీద ఎన్నటికీ దాడిచేయడానికి రాలేరు. మీరే వారిపై దాడిచేయడానికి వెళ్ళారు” అన్నారు అనుచరులతో. ఈ యుద్ధాన్ని అహ్జాబ్ యుద్ధమంటారు. దీన్ని ఖందఖ్ (కందకం) యుద్ధమని కూడా అంటారు.

దైవప్రవక్త (స) యుద్ధరంగం నుండి మధ్యాహ్నం ఇంటికి తిరిగొచ్చారు. రాగానే హజ్రత్ జిబ్రీల్ (అలై) ప్రత్యక్షమయి ఆయుధాలు అప్పుడే దించకూడదని, బనీఖురైజా వ్యవహారం ఇంకా మిగిలివుందని, వీళ్ళను కూడా ఇప్పుడే అణచివేయాలని దైవాజ్ఞ వినిపించారు. ఈ ఆజ్ఞతో దైవప్రవక్త (స) తక్షణమే ఒక ఉత్తర్య జారీచేస్తూ దైవధర్మంలో స్థిరంగా ఉన్న యోధులంతా బనీఖురైజా యూదుల వాడకు చేరుకోనంత వరకూ ఈ రోజు అస్ర నమాజు చేయకూడదని అన్నారు. మరోవైపు ఆయన హజ్రత్ అలి (రజి)కు ఒక చిన్న సైనికదళం ఇచ్చి పంపారు. ఈ సైనికదళం యూదులవాడ సమీపానికి చేరుకో గానే యూదులు కోటగడలు ఎక్కి తమను బెదిరించడానికి మాత్రమే ఈ చిన్నదళం వస్తోందని భావించి, ముస్లింలను నానా దుర్భాషలాడటం ప్రారంభించారు.

కాని ఆ తర్వాత కాస్సేపటికే దైవప్రవక్త నేతృత్వంలో భారీ సైన్యం రావడంతో వారి గుండెలు గుభేలుమన్నాయి. వెంటనే వారు కోటద్వారాలు మూసుకొని, దుర్భేద్యమైన ఈ కోటలే తమను రక్షిస్తాయని భావించారు. ముస్లింలు కోటలు ముట్టడించి యుద్ధం ప్రారంభించారు. యూదులు కోట బురుజుల నుండి ఈ దాడిని ఎదుర్కోవడానికి ప్రయత్నించారు. ఇలా ముట్టడి మూడు వారాలు కొనసాగింది. చివరికి యూదులు నీరుగారిపోయి ఒక షరతుపై ముస్లింలకు లొంగిపోయారు.

ఈ షరతు ప్రకారం ఔస్ తెగ నాయకుడు హజ్రత్ సాద్ బిన్ ముఅజ్జ్ (రజి)ని మధ్యవర్తిగా నియమించి ఆయన చేసే నిర్ణయానికి ఉభయపక్షాలు కట్టుబడి ఉండాలి.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ إِنْ كَانَ اللَّهُ كَانَ عَلَيْنَا حَكِيمًا ۝ وَأَتَّبِعْ مَا يَدْعُوكَ إِلَىٰ الْبَيْتِ مِنْ رَبِّكَ ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا عَلِيمًا ۝ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا ۝ مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ فِي جَوْفِهِ ۚ وَمَا جَعَلَ أَرْوَاحَكُمْ إِلَّا تَنْظِهْرُونَ مِنْهُنَّ أَنْهَرَكُمْ ۚ وَمَا جَعَلَ أَدْعِيَاءَكُمْ أَبْنَاءَكُمْ ۚ ذَلِكُمْ قَوْلِكُمْ بِأَفْوَاهِكُمْ ۚ وَاللَّهُ يَقُولُ الْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيلَ ۝ ادْعُوهُمْ لِأَبَائِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ ۚ فَإِنْ لَمْ تَعْلَمُوا آبَاءَهُمْ فَاخْوَانَكُمْ فِي الدِّينِ وَمَوَالِيكُمْ ۚ

పూర్వం నుండి దశాబ్దాలుగా బనీఖురైజా యూదులకు, ఔస్ తెగ వారికి మధ్య స్నేహ సంబంధాలు సాగుతూ వస్తున్నందున, సాద్ (రజి) తమ పట్ల మృదువుగా వ్యవహరిస్తూ బనీనజీర్, బనీఖైనుఖా తెగల మాదిరిగా తమను కూడా మదీనా వదలి వేరే ప్రాంతాలకు వెళ్ళిపోవడానికి ఏలు కల్పిస్తారని ఆశించారు. (బనీనజీర్, బనీఖైనుఖా తెగల బహిష్కరణకు సంబంధించిన వివరాలు 59వ అధ్యాయం (హుష్ర) ఉపోద్ఘాతం చూడండి.)

అయితే సాద్ (రజి) వారి ఆశలకు భిన్నంగా తీర్పిచ్చారు. భారీ సేనలతో విదేశీ శక్తులు నగరాన్ని ముట్టడించిన అతిక్లిష్ట పరిస్థితిలో బనీఖురైజా యూదులు స్నేహ ఒప్పందం ప్రకారం ముస్లింలతో సహకరించ వలసిందిపోయి, శత్రువులతో కుమ్మక్కయి విద్రోహానికి పాల్పడ్డారు. అందువల్ల అలాంటి విద్రోహుల్ని ప్రాణాలతో వదలిపెట్టకూడదని ఆయన భావించారు. ఈభావనతో ఆయన, వారి పురుషుల్ని వధించి స్త్రీలను, పిల్లలను బానిసలుగా చేసుకోవాలని, వారి ఆస్తిపాస్తుల్ని ముస్లింలకు పంచాలని తీర్పిచ్చారు. ఈ తీర్పును వెంటనే అమలుపరచడం జరిగింది. ముస్లింలు కోటలోనికి ప్రవేశించి యూదుల ఇండ్లను సోదాచేస్తే 1500 ఖడ్గాలు, 2000 ఈటెలు, మరెన్నో కవచాలు, డాళ్ళు బయటపడ్డాయి. వీటన్నిటినీ వారు ముస్లింలపై ప్రయోగించడానికి సేకరించారు. దీన్నిబట్టి హజ్రత్ సాద్ ఇచ్చిన తీర్పు పూర్తిగా న్యాయమైనదని తెలుస్తోంది.

ఇవీ ఈ అధ్యాయం అవతరణ పూర్వపాఠాలు.

కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడయిన దేవుని పేరుతో ప్రారంభం

ప్రవక్తా! దేవునికి భయపడు. అవిశ్వాసులు, కపటులు చెప్పినట్లు నడచుకోకు. దేవుడే సమస్తం తెలిసినవాడు, వివేకవంతుడు. నీ ప్రభువు నుండి సూచించబడుతున్న విషయాలనే అనుసరించు. మీరు చేసే ప్రతిపనీ దేవునికి తెలుసు. దేవుడే నమ్ముకొని ఆయన మీద భారం వెయ్యి. కార్యసాధనకు (నీకు) దేవుడొక్కడే చాలు. (1-3)

ఏ మనిషి దేహంలో కూడా దేవుడు రెండు హృదయాలు ఉంచలేదు. మీరు మీ భార్యల్ని వదిలించుకోవడానికి, నీవు నాకు తల్లివంటి దానవని అన్నంతమాత్రాన దేవుడు ఆమెను మీకు తల్లిగా చేయడు. అలాగే ఆయన మీ పెంపుడుకొడుకుల్ని సొంతకొడుకులుగా చేయలేదు. ఇవన్నీ మీరు నోటికొచ్చినట్లు కల్పించుకున్న మాటలే. దేవుడు సత్యంతో కూడిన మాట చెబుతున్నాడు. ఆయనే మీకు సరైన మార్గం చూపేవాడు. (4)

పెంపుడు కొడుకుల్ని వారి కన్నతండ్రుల సంబంధంతోనే పిలవండి. ఇదే దేవుని దృష్టిలో న్యాయమైన విషయం. ఒకవేళ వారి కన్నతండ్రులెవరో మీకు తెలియకపోతే

وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُمْ بِهِ وَلَا لَكِن مَّا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ ۖ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۝ النَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ ۖ وَأَزْوَاجُهُ أُمَّهَاتُهُمْ ۖ وَأُولُو الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ إِلَّا أَنْ تَفْعَلُوا إِلَىٰ أَوْلِيَائِكُمْ مَعْرُوفًا كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ۝ وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَمِنْ نُوْحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَىٰ ابْنِ مَرْيَمَ ۖ وَأَخَذْنَا مِنْهُنَّ بَيِّنَاتًا ۖ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۝ لَيْسَ لِلْأَشْيَاقِ مِن صَدَقَاتِكُمْ وَأَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ۖ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادَّكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ ۖ إِذْ جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا أَلَم تَرَوْهَا ۖ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ۖ إِذْ جَاءَ وَكُم مِّن قَوْقَلٍ مِّن مِّنكُمْ ۖ وَإِذْ نَادَىٰ الْأَبْصَارُ وَاللُّبَّابُ الْغُلُوبُ الْحَمَاحِرُ وَظَنُّونَ بِاللَّهِ الظُّنُونًا ۖ هُنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُوا زِلْزَالًا شَدِيدًا ۖ وَإِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ مَّا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ

ع

వారిని మీ ధార్మిక సోదరులుగా, స్నేహితులుగా పరిగణించండి. తెలియక చేసినదాన్ని గురించి మీపై ఎలాంటి దోషంలేదు. అయితే కావాలనిచేస్తే మాత్రం మీరు తప్పక పట్టు బడిపోతారు. (జరిగిందేదో జరిగిపోయింది) దేవుడు క్షమాశీలి, దయామయుడు. (5)

దైవప్రవక్త (సల్లం) విశ్వాసులకు వారి ప్రాణాలకన్నా ఎంతో సన్నిహితుడు. దైవప్రవక్త భార్యలు వారికి మాతృమూర్తుల్లాంటివారు. అయితే దైవగ్రంథం ప్రకారం తోటి విశ్వాసులు, శరణార్థులకన్నా బంధువులే పరస్పరం ఎక్కువ హక్కుదారులు. కాకపోతే మీరు మీ స్నేహితులకు ఏదైనా మేలు చేయదలుచుకుంటే నిరభయంతరంగా చేయవచ్చు. ఈ ఆజ్ఞ దైవగ్రంథంలో వ్రాయబడి ఉంది. (6)

ప్రవక్తా! మేము యావత్ ప్రవక్తలచేత చేయించిన ప్రమాణం జ్ఞప్తికి తెచ్చుకో. మేము నీచేత కూడా ప్రమాణం చేయించాం. నూహ్, ఇబ్రాహీం, మూసా, మర్యం కుమారుడు ఈసా (అలై)ల చేత కూడా ప్రమాణం చేయించాం. నిజాయితీపరులకు వారి నిజాయతీ, విశ్వాసనీయతలను గురించి ప్రశ్నించడానికి మేము అందరి చేతా పటిష్ఠమైన ప్రమాణం చేయించాం. అవిశ్వాసులకు మాత్రం మేము ఘోరమయిన యాతనలు సిద్ధపరచి ఉంచాము. (7-8)

విశ్వాసులారా! మీకు దేవుడు చేసిన మేలు గుర్తుకు తెచ్చుకోండి. మీపైకి (శత్రు) సైన్యాలు దాడిచేయడానికి వచ్చినప్పుడు, మేము వారి మీదికి పెనుతుఫాన్ పంపాము. పైగా మీకంటికి కన్పించని సైనికుల్ని (దైవదూతల్ని) కూడా పంపాము. ఆ సమయంలో మీరు ఏం చేస్తుండేవారో దేవుడు గమనిస్తుండేవాడు. వారు మీపైకి క్రింది నుంచి, పై నుంచి దాడి చేయడానికి వచ్చారు. అప్పుడు (ముస్లిం) జనం భయంతో కళ్ళు తేల వేశారు. వారి గుండెలు దడదడ కొట్టుకోసాగాయి. దేవుని విషయంలో మీరు రకరకాలు గా అనుమానించసాగారు. అప్పుడు విశ్వాసులు కఠినాతికఠిన పరీక్షకు గురైపోయారు; ఘోరాతిఘోరంగా కుదిపి వేయబడ్డారు. (9-11)

కపటుల్ని గురించి, హృదయాల్లో రోగమున్నవారిని గురించి గుర్తుకు తెచ్చుకోండి. వారు “దేవుడు, ఆయన ప్రవక్త చేసిన వాగ్దానాలన్నీ బూటకం, మోసం తప్ప మరేమీ

إِلَّا غُرُورًا ۖ وَإِذْ قَالَتْ طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ يَا أَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ لَكُمْ فَانْجِعُوا ۖ وَيَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ النَّبِيَّ يَقُولُونَ إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ ۖ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ ۖ إِن يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَارًا ۖ وَلَوْ دُخِلَتْ عَلَيْهِمْ مِنْ أَقْطَارِهَا تَمَّ سَبِيلُ الْقِتْنَةِ ۖ لَا تَوْهَا وَمَا تَلْبَثُوا فِيهَا إِلَّا يَوْمًا ۖ وَلَقَدْ كَانُوا عَاهِدًا لِّللَّهِ مِن قَبْلَ لَا يُؤْتُونَ الْأَدْبَارَ ۖ وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْئُوكًا ۖ قُلْ لَن يَنْفَعَكُمُ الْفِرَارُ إِن فَرَرْتُمْ مِّنَ الْمَوْتِ أَوِ الْقَتْلِ ۖ وَإِذَا لُتُّعْتُمْ بِالْأَقْبِلَاءِ ۖ قُلْ مَن ذَا الَّذِي يَعْصِمُكُم مِّنَ اللَّهِ ۖ إِن آرَادَ بِكُمْ سُوءًا ۖ أَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً ۖ وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِّن دُونِ اللَّهِ وَبِئَاءَ وَكَا نَصِيرًا ۖ قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الْمُعَوِّقِينَ مِنْكُمْ وَالْقَائِلِينَ لِإِخْوَانِهِمْ هَلُمَّ الْبِنَاءَ ۖ وَلَا يَأْتُونَ الْبِنَاءَ إِلَّا قَلِيلًا ۖ أَشْتَجَّةٌ عَلَيْكُمْ ۖ فَإِذَا جَاءَ الْخَوْفُ رَأَيْنَهُمْ يُبْطِرُونَ ۖ إِلَيْكَ تَدْوَرُ أَعْيُنُهُمْ كَالَّذِي يُغْشَىٰ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ ۖ فَإِذَا ذَهَبَ الْخَوْفُ سَلَقُوكُمْ بِالنِّسَاءِ ۖ جَادِلِ أَشْتَجَّةً عَلَى الْخَيْرِ ۖ أُولَٰئِكَ لَمْ يُؤْمِنُوا فَأَحْبَطَ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ ۖ

లేదు”ని తెగసి చెప్పారు. వారిలో కొందరు (ఈఅగ్నిక ఆజ్యంపోస్తూ) “యూస్రిబ్ వాసులారా! ఇక మీరిక్కడుండే అవకాశం సన్నగిల్లి పోయింది. వెనక్కి మరలండి” అన్నారు.

వారిలో ఒక వర్గం “మాఇళ్ళు ప్రమాదంలో చిక్కుకున్నాయి” అంటూ వెళ్ళిపోవడానికి ప్రవక్తను అనుమతి అడిగింది. నిజానికి వారి ఇళ్ళు ఎలాంటి ప్రమాదంలో చిక్కుకోలేదు. వారసలు (యుద్ధరంగం నుండి) పారిపోదలిచారు. (12-13)

ఒకవేళ నగరం నలువైపుల నుండి శత్రువులు లోపలికి చొచ్చుకువస్తే, అప్పుడి కపటులు అరాచకం సృష్టించడానికి పిలిస్తే వెంటనే వీరు ఆ రంగంలోకి దూకుతారు. ఆ సంక్షోభంలో చేరి దాన్ని ఎగదోయడానికి వీరు ఏమాత్రం వెనకాడరు. గతంలో వారు (యుద్ధం నుండి) పారిపోమని దేవుని సన్నిధిలో ప్రమాణం చేశారు. దేవుని సన్నిధిలో చేసిన ప్రమాణం గురించి (వారిని) తప్పక నిలదీయడం జరుగుతుంది. (14-15)

ప్రవక్తా! ఇలా చెప్పియ్యి: “మృత్యువు లేక వధ నుండి పారిపోతే, ఈ పారిపోవడం మీకు ఎలాంటి ప్రయోజనం కలిగించదు. ఆ తర్వాత జీవితసౌఖ్యాలు జుర్రుకోవడానికి మీకు కొంచెమే అవకాశం లభిస్తుంది.” వారినిలా అడుగు: “దేవుడు మీకు నష్టం కల్పించదలచుకుంటే ఆయన పట్టునుండి మిమ్మల్నెవరు కాపాడగలరు? ఒకవేళ దేవుడే మిమ్మల్ని అనుగ్రహించదలిస్తే ఆయన అనుగ్రహాన్ని ఎవరు అడ్డుకోగలరు?” దేవునికి వ్యతిరేకంగా వీరికి ఎలాంటి సంరక్షకుడూ, సహాయకుడూ లభించడు. (16-17)

మీలో ఆటంకాలు సృష్టించేవారెవరో దేవునికి బాగా తెలుసు. వారు తమ సోదరులతో “(ఇక ఆ ప్రవక్తను వదిలేసి) మా దగ్గరకు వచ్చేయండి” అంటారు. ఒకవేళ వారు యుద్ధంలో పాల్గొన్నా నామమాత్రంగా పాల్గొంటారు. పైగా మీకు తోడ్పడటంలో పిసినారితనం వహిస్తారు. ప్రమాదం వచ్చినప్పుడు చచ్చిపోయేవాడు గుడ్లు తేలవేసినట్లు వారు నీవైపు నిలువుగుడ్లు వేసి చూస్తారు. అయితే ఆ ప్రమాదం కాస్తా తప్పిపోగానే లాభాల పేరాశతో రంకెలు వేసుకుంటూ మీ దగ్గరకు వస్తారు. వీరసలు (సత్యాన్ని) విశ్వసించనే లేదు. అందుకే దేవుడు వారి కర్మలన్నిటినీ వ్యర్థపరిచాడు. ఇలా చేయడం ఆయనకు చాలా తేలిక. (18-19)

وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ۗ يَخْسَبُونَ الْأَحْرَابَ لَمْ يَذْهَبُوا وَإِنْ يَأْتِ الْأَحْرَابَ يَوَدُّوا لَوْ أَنَّهُمْ
 بَادُونَ فِي الْأَعْرَابِ يَسْأَلُونَ عَنْ أَنْبَاءِكُمْ وَلَوْ كَانُوا فِيكُمْ مَا قَاتَلُوا إِلَّا قَلِيلًا ۗ لَقَدْ كَانَ لَكُمْ
 فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَذِكْرًا ۗ وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ
 الْأَحْرَابَ قَالُوا هَذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَانًا
 وَتَسْلِيمًا ۗ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَبِمَا كَفَرْنَا مِنْ قِصِي تَجَنَّبَهُ وَمِنْهُمْ
 مَنْ يَقْتُلُوا وَمَنْ يَكْفُرُ ۗ وَمَا بَدَلُوا تَبَدُّلًا ۗ لِيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبَ الْمُتَّقِينَ إِنْ شَاءَ
 أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ۗ وَرَبِّهِ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا يَعْبُدُهُمْ لِأَنَّهُمْ خَلَدُوا
 كَفَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ وَكَانَ اللَّهُ فَوْقًا عَزِيمًا ۗ وَأَنْزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرَهُمْ مِنَ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ
 صَيَالِهِمْ وَقَدْ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبُ فَرِيقًا تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا ۗ وَأَوْرَثَكُمْ أَنْصَهُمْ وَدِيَارَهُمْ

వీరు శత్రుసేనలు (యుద్ధరంగం వదలి) ఇంకా వెళ్ళిపోలేదని అనుకుంటున్నారు. వారు మళ్ళీ దాడిచేస్తే, అప్పుడు వీరు ఏ ఎడారిప్రాంతానికో వెళ్ళి దేశదిమ్మరుల మధ్య (హాయిగా) కూర్చొని (ఇక్కడి) మీ పరిస్థితుల్ని గురించి తెలుసుకోవాలని భావిస్తున్నారు. ఒకవేళ వీరు మీ దగ్గరున్నా యుద్ధంలో నామమాత్రంగానే పాల్గొంటారు. (20)

(విశ్వాసులారా!) దైవప్రవక్త (జీవనసరళి)లో మీకు మంచి ఆదర్శం ఉంది. దేవుణ్ణి, అంతిమదినాన్ని నమ్మి, దేవుణ్ణి అత్యధికంగా స్మరించేవారికి ఈ ఆదర్శం ఎంతో ఉపయోగపడుతుంది. నిజమైన విశ్వాసులు శత్రుసేనల్ని చూడగానే “దేవుడు మనకు దీన్ని గురించే వాగ్దానం చేశాడు. దేవుడు, ఆయనప్రవక్త చేసిన వాగ్దానం నిజమైనది” అన్నారు. ఈ సంఘటన వారి విశ్వాసాన్ని, అంకితభావాన్ని మరింత వృద్ధిచేసింది. (21-22)

విశ్వాసులలో కొందరు దేవుని సన్నిధిలో చేసిన ప్రమాణం నెరవేర్చినవారున్నారు. కొందరు (తమ సర్వస్వం ధారపోయడం ద్వారా) తమ మొక్కుబడి తీర్చుకున్నారు. మరి కొందరు సమయంకోసం నిరీక్షిస్తున్నారు. వారు తమ వైఖరిలో ఎలాంటిమార్పు రానివ్వలేదు. దేవుడు సత్యసంఘటనకు వారి సత్యసంధత, విశ్వసనీయతలకు తగిన ప్రతిఫలం ఇవ్వడానికే (ఇదంతా జరిగింది). కపటుల్ని మాత్రం ఆయన తలచుకుంటే శిక్షిస్తాడు; లేదా క్షమించి వదిలేస్తాడు. దేవుడు గొప్ప క్షమాశీలి, అమిత దయామయుడు. (23-24)

దేవుడు సత్యతీర్మానాల ముఖాలను వెనక్కి తిప్పివేశాడు. వారు మనసులో కని నింపుకొని ఎలాంటి ప్రయోజనం సాధించకుండానే ఉత్తచేతులతో వచ్చినదారో వెళ్ళిపోయారు. విశ్వాసుల తరపున సాధాడేందుకు ఒక్క దేవుడే సరిపోయాడు. దేవుడు ఎంతో బలాధ్యుడు, మహా శక్తిమంతుడు. (25)

గ్రంథప్రజలలో శత్రుసేనలకు తోడ్పడినవారిని దేవుడు వారి కోటల నుండి బయటికి తీశాడు. వారి హృదయాల్లో (మీపట్ల) భయోత్పాతం సృష్టించాడు. అందుకే ఈరోజు మీరు వారిలో కొందరిని హతమార్చి, మరికొందరిని బందీలుగా పట్టుకోగలిగారు. అంతే కాదు, ఆయన వారి భూములు, ఇండ్లు, ఇతర ఆస్తిపాస్తులకు మిమ్మల్ని వారసులుగా చేశాడు. వారి ప్రాంతంలో మీరు ఇదివరకెన్నడూ కాలు కూడా మోపి ఉండలేదు;

وَأَمْوَالُهُمْ وَأَرْضًا لَمْ تَطَّوُّهَا ۗ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ۗ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِمَ زُوجِكُمْ إِنْ
 كُنْتُمْ تُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ۗ زَيْنَتُنَّامَاتُ الْبَنَاتِ أَمْ تَتَذَكَّرْنَ ۗ أَسْرَحْتُمْ سَرَاحًا جَمِيلًا ۗ وَإِنْ كُنْتُمْ
 تُرِيدُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالذَّارَ الْآخِرَةَ ۗ قَاتُوا اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنِينَ وَكُنْ أَجْرًا عَظِيمًا ۗ يٰنِسَاءَ النَّبِيِّ
 مَنْ يَأْتِ مِنْكُمْ بِفَاحِشَةٍ فُضِّبَتْ لَهَا الْعَاقِبَةُ ۗ ضِعْفَيْنِ ۗ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ۗ
 وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ مِنْكُمْ فَقَدْ جَاءَ بِشَرِّهَا ۗ وَتَعْمَلُ صَالِحًا ۗ تَوْبَتَهَا ۗ أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ ۗ وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا ۗ
 يٰنِسَاءَ النَّبِيِّ لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ ۗ إِنْ اتَّقَيْتُنَّ فَلَا تَحْضَعْنَ بِالْقَوْلِ ۗ يُطِيعُ الَّذِي فِي قَلْبِهِ
 مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَعْرُوفًا ۗ وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَى ۗ وَأَقْبِنَ الصَّلَاةَ

అలాంటి ప్రాంతాన్ని కూడా మీకు స్వాధీనం చేశాడు. (26-27)

ప్రవక్తా! నీ భార్యలకిలా చెప్పు: “మీరొకవేళ ఈ ప్రపంచాన్ని, దీని తళుకు బెళుకుల్ని కోరుకుంటుంటే, రండి నేను మీకు వాటిని ఎంతోకొంత ఇప్పించి మర్యాదగా సాగనంపుతాను. అలాకాకుండా మీరు (నిజంగా) దేవుణ్ణి, దైవప్రవక్తను, పరలోకాన్ని కోరుకుంటుంటే ఒక విషయం గుర్తుంచుకోండి, మీలో సదాచార సంపన్నులయిన వారికోసం దేవుడు (పరలోకంలో) గొప్ప ప్రతిఫలం సిద్ధపరచి ఉంచాడు.” (28-29)

ప్రవక్తభార్యలారా! మీలో ఎవరైనా అసభ్యకరమైన చేష్టలకు పాల్పడితే ఆమెకు మేము రెట్టింపు శిక్ష విధిస్తాం. ఇలా చేయడం దేవునికి చాలా తేలిక. అలాగే మీలో దేవునికి, ఆయన ప్రవక్తకు విధేయులయి సత్కార్యాలు చేసేవారికి మేము రెట్టింపు ప్రతిఫలం ప్రసాదిస్తాం. ఆమెకు గౌరవప్రదమైన ఉపాధి కూడా సమకూర్చుతాం. (30-31)

ప్రవక్తభార్యలారా! మీరు సాధారణ స్త్రీల్లాంటి వారు కాదు. మీరు దేవునికి భయపడే వారైతే (పరపురుషులతో మాట్లాడేటప్పుడు) మెతకదనం కనపడేలా మెల్లిగా మాట్లాడకండి. ఆంతర్యంలో ‘చెడు’ ఉన్నవాణ్ణి ఈ మెతకదనం పేరాశకు పురిగొల్పే ప్రమాదం ఉంటుంది. అందువల్ల స్పష్టంగా, కరాఖండిగా మాట్లాడండి. మీరు మీ ఇంట్లలోనే ఆగి ఉండండి.¹ పూర్వం మూఢకాలంలో స్త్రీలు తిరిగినట్లు సింగారం

1. సాధారణంగా స్త్రీ కార్యాచరణ పరిధి ఆమె గృహమే. అవసరమైతేనే ఆమె బయటకు వెళ్ళాలి. ఇంటి బాధ్యతలన్నీ స్త్రీ నిర్వహించాలి. బయటి బాధ్యతలన్నీ పురుషుడు నిర్వహించాలి. ఈ సహజ పరిధిని అతిక్రమించి స్త్రీ బయటకెళ్ళి పురుషుడు చేసే పనుల్లో జోక్యం చేసుకుంటే కుటుంబ పతనం ప్రారంభమయి, సామాజిక సంక్షోభం ఏర్పడుతుంది. నేడు పాశ్చాత్య దేశాల్లో జరుగుతున్నది ఇదే. ఈ ధోరణి ఇప్పుడు తూర్పు దేశాల్లో కూడా విస్తరిస్తోంది.

కొందరు సంస్కరణవాదులు పాశ్చాత్యతరహా స్త్రీ స్వేచ్ఛకోసం. దైవప్రవక్త సతీమణి హజ్రత్ ఆయిషా (రజి) జమల్ యుద్ధంలో పాల్గొనడాన్ని ప్రమాణంగా చూపెడుతున్నారు. కాని ఆమె ఆ తరువాత పశ్చాత్తాపం చెందిన సంగతి వీరు విస్మరిస్తున్నారు. అబ్దుల్లా బిన్ హుబల్, ఇబ్నె మున్సిర్, ఇబ్నె అబీ సైబా, ఇబ్నె నాద్ వంటి ప్రముఖులు తమ గ్రంథాల్లో మహ్మూఖ్ కథనాన్ని ఉల్లేఖిస్తూ, హజ్రత్ ఆయిషా (రజి) ఖుర్ఆన్ వరసం సందర్భంగా జమల్ యుద్ధంలో తన వల్ల జరిగిన పాపాటు జ్ఞాపకం వచ్చి, ఈ సూక్తి దగ్గరికి వచ్చేటప్పుటికి అప్రయత్నంగా దుఃఖించేవారని, కన్నీటితో ఆమె ఓణి తడిసి పోయేదని వ్రాశారు.

وَأَتَيْنَ الزَّكَاةَ وَأَطَعْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا ۗ وَادْكُرْنَ مَا يُتْلَىٰ فِي بُيُوتِكُنَّ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا ۝
 إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَنَاتِ وَالْقَنَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَشِيعِينَ وَالْخَشِيعَاتِ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالصَّالِحِينَ وَالصَّالِحَاتِ وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ۝
 وَمَا كَانَ لِلْمُؤْمِنِينَ وَلَا الْمُؤْمِنَاتِ إِذَا قَضَىٰ اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْثَلِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُّبِينًا ۝ وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ أَمْسِكْ

ع

చూపుకుంటూ తిరగకండి. 2 నమాజు (వ్యవస్థ) నెలకొల్పండి. (పేదల ఆర్థిక హక్కు) జకాత్ నెరవేర్చండి. దేవుని పట్ల, ఆయన ప్రవక్త పట్ల విధేయత కలిగిఉండండి.

మీరు (సాధారణ మహిళల్లాంటి వారు కాదు.) ప్రవక్త గృహస్థులు. అందువల్ల దేవుడు మీలోని కల్మషాన్ని తీసేసి మిమ్మల్ని పూర్తిగా పునీతం చేయగోరుతున్నాడు. దేవుని సూక్ష్మత్వం, మీ ఇంట్లో విన్పించబడుతున్న వివేకవంతమైన విషయాల్ని జ్ఞాపకం పెట్టుకోండి. దేవుడు ఎంతో సూక్ష్మగ్రాహి, బాగా తెలిసినవాడు. (32-34)

ముస్లింలయిన, విశ్వసించిన, విధేయులయిన, నిజాయితీపరులయిన, సహన శీలురైన, దానశీలురైన, మర్యాదవాలు కాపాడుకునే, ఉపవాసవ్రతాలు పాటించే, అణుకువ వినయం కలిగివుండే, దేవుణ్ణి అత్యధికంగా స్మరించే స్త్రీ పురుషుల కోసం దేవుడు మన్నింపు, గొప్ప ప్రతిఫలం సిద్ధపరచి ఉంచాడు. (35)

దేవుడు, ఆయన ప్రవక్త ఏదైనా వ్యవహారంలో ఒక నిర్ణయం చేసిన తరువాత, ఇక దాన్ని గురించి విశ్వాసులయిన స్త్రీ పురుషులెవరికీ ఎలాంటి స్వంత నిర్ణయం తీసుకునే అధికారం లేదు. దీనికి భిన్నంగా ఎవరయినా దేవునికి, ఆయన ప్రవక్తకు అవిధేయత చూపితే వారు పూర్తిగా మార్గభ్రష్టత్వంలో పడిపోయినట్లే. (36)

ప్రవక్తా! జ్ఞాపకం తెచ్చుకో. దేవుడు, నీవు (ఇద్దరూ) మేలుచేసిన వ్యక్తితో నీవు

2. సాధారణంగా మనం అజ్ఞానం, మూఢత్వాలను జ్ఞానానికి వ్యతిరేక పదాలుగా వాడతాం. ఇక్కడ సత్యానికి వ్యతిరేకమైన ప్రతి విషయమూ అజ్ఞానమే. 3:154 సూక్తిలో, దైవమార్గంలో పోరాడకుండా తప్పించుకునే వారిని గురించి “వారు దేవుని విషయంలో అజ్ఞానంతో కూడిన అనుమానానికి గురయ్యారు”ని ఉంది. 5:50 సూక్తిలో దైవచట్టాలకు బదులు ఇతర చట్టాల ప్రకారం తమ వ్యవహారాలను పరిష్కరించుకునే వారిని గురించి “మీరు అజ్ఞానకాలం నాటి అనాగరిక పద్ధతులు కోరుతున్నారా?” అని పేర్కొనబడింది.

అలాగే ఒక హదీసు ప్రకారం హజ్రత్ అబూదర్దా (రజి) ఓసారి ఎవరితోనో జగడమాడుతూ నీయమ్మ అంటూ తిట్టారు. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈమాట విని “నీలో అజ్ఞానం ఇంకా పోలేదు” అని అన్నారు. మరొక హదీసు ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు: “అజ్ఞానానికి సంబంధించి మూడు విషయాలున్నాయి. అవి- ఇతరుల కులగోత్రాలను కించపరిచే విధంగా మాట్లాడటం, గ్రహబలం ద్వారా జాతకం చెప్పించుకోవడం, చనిపోయిన వారిని తలచుకొని గుండెలు బాదుకుంటూ ఏడ్పులు, పెడబొబ్బలు పెట్టడం.”

عَلَيْكَ رُوحِكَ وَاتَّقِ اللَّهَ وَتَحْفَظْ فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ ۗ فَلَمَّا قَضَىٰ زَيْدٌ مِنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَاكَ بِهَا لِيَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ أَدْعِيَائِهِمْ إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ۗ مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ ۗ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَقْدُورًا ۗ الَّذِينَ يُبْتَغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ وَ يَخْشَوْنَهُ ۗ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ ۗ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ حَسِيبًا ۗ مَا كَانَ لَأَبَا أَحْمَدٍ أَنْ يَرْجُوا لَكُمْ وَلَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا

“దేవునికి భయపడు, నీభార్యను వదలిపెట్టకు” అన్నావు. అప్పుడు నీవు ఒక విషయం మనసులో దాచి ఉంచావు. దాన్ని దేవుడు బహిష్కరించేయదలిచాడు. అప్పుడు నీవు లోకులకు భయపడుతూ ఉండేవాడివి. నిజానికి దేవునికి మాత్రమే నీవు భయపడాలి. ఖైద్ తనభార్య దగ్గర అవసరం తీర్చుకున్న తరువాత (విడాకులు ఇప్పించి) ఆమెతో మేము నీ వివాహం జరిపించాం. పెంపుడు కొడుకులు తమ భార్యల వద్ద అవసరం తీర్చుకున్న తరువాత వారిభార్యలను (వివాహమాడే) విషయంలో విశ్వాసులకు ఎలాంటి ఇబ్బంది కలగకుండా ఉండాలనే మేమిలా చేశాం. 3 దేవుని ఆజ్ఞ (ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ) అమలు జరిగే తీరవలసి ఉంది. (37)

దైవప్రవక్త కోసం దేవుడు నిర్దేశించిన (ఈ) పనిలో ఎలాంటి దోషం లేదు. గత ప్రవక్తల విషయంలో కూడా దేవుని పద్ధతి ఇలాగే ఉండేది. దేవుడు జారీచేసిన ఆజ్ఞకు తిరుగు లేదు. దేవుని సందేశం (ప్రజలకు) అందజేసేవారు, ఆయనకు భయపడేవారు, ఒక్క దేవునికి తప్ప మరెవరికీ భయపడనివారు (ఆయన జారీచేసే ప్రతి ఆజ్ఞనూ శిరో ధార్యంగా భావిస్తారు). కర్మల విచారణ జరపడానికి ఒక్క దేవుడే చాలు. (38-39)

(ప్రజలారా!) ముహమ్మద్ (సల్లం) మీ పురుషుల్లో ఎవరికీ తండ్రి కాడు. ఆయన దేవుని సందేశహారుడు. దౌత్యపరంపరను అంతమొందించిన అంతిమ దైవప్రవక్త. 4 దేవుడు సమస్త విషయాలు ఎరిగినవాడు. (40)

- 3. వివరాలకు 24వ అధ్యాయం (సూర్) ఉపోద్ఘాతంలోని 3.4.5.6 పేరాలు చదవండి.
- 4. ఆదిమానవుడు ఆదం (అలై) నుండి ముహమ్మద్ (స) వరకు మొత్తం లక్షా ఇరవై నాలుగు వేల మంది దైవప్రవక్తలు ప్రభవించినట్లు హదీసులు చెబుతున్నాయి. వారిలో ముహమ్మద్ (స) చిట్టచివరి ప్రవక్త. ఈ విషయాన్ని ఆయన పలు సందర్భాలలో ఈవిధంగా తెలియజేశారు:
 - “దైవదౌత్య పరంపర ముగిసిపోయింది. నా తరువాత ఇక ఏ ప్రవక్తాని, సందేశహారుడు గాని రాడు.” (తిర్మిజి, ముస్నద్ అహ్మద్)
 - “నేను అంతిమ దైవప్రవక్తను. నా తరువాత మరే ప్రవక్త లేడు. అయితే నా అనుచర సముదాయం (ఉమ్మత్)లో ముప్పుయి మంది అసత్యవాదులు వుడ్డారు. వారిలో ప్రతిఒక్కడూ తాను దైవప్రవక్తనని ప్రకటించుకుంటాడు.” (అబూదావూద్)
 - “ఇస్రాయిల్ సంతతివారికి దైవప్రవక్తలు నాయకత్వం వహించేవారు. ఒక ప్రవక్త చనిపోగానే రెండవ ప్రవక్త అతనికి వారసుడవుతాడు. కాని నా తరువాత మరెవరూ దైవప్రవక్తలు ఉండరు. ఖలిఫాలు మాత్రమే ఉంటారు.” (బుఖారి)

كَشِيرًا ۝ وَسَيَحُوهُ بُكْرَةً ۝ وَأَصِيلًا ۝ هُوَ الَّذِي يُصَلِّيْ عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيَجْرُبَكُمْ مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا ۝ تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُ سَلَامٌ ۚ وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا ۝ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ۝ وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِأَدْبَارِهِ وَسِرَاجًا مُّبِينًا ۝ وَكَبِيرًا ۝ بِالْمُؤْمِنِينَ يَا أَيُّهَا اللَّهُ فَصَلِّ كَمَا صَلَّيْتَ مِن قَبْلِهِمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَلِّ بِاللَّهِ وَرَبِّكَ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَسُوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عَدَاوَةٍ تَعْتَدُوهَا ۚ فَمَتَّعُوهُنَّ وَسِرَّخُوهُنَّ سِرَاحًا جَمِيلًا ۝ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَعْلَمْنَاكَ أَنَّ أَرْوَاحَكَ الَّتِي أَتَيْتَ أَجْرَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ بِرَأْفَاءِ اللَّهِ عَلَيْكَ وَبَنَاتِ عَمَتِكَ

విశ్వాసులారా! దేవుణ్ణి అత్యధికంగా స్మరించండి. ఉదయం, సాయంత్రం స్తుతిస్తూ ఉండండి. ఆయనే మిమ్మల్ని కరుణించి, చీకటి నుండి వెలుగులోకి తీసుకు వచ్చినవాడు. దైవదూతలు కూడా మిమ్మల్ని దీవిస్తున్నారు. దేవుడు విశ్వాసుల పాలిట అపార కరుణామయుడు. విశ్వాసులు (పరలోకంలో) ఆయన్ని కలుసుకోవడానికి వెళ్ళినప్పుడు, వారికి శాంతి వచనాలతో స్వాగతం లభిస్తుంది. వారి కోసం దేవుడు గౌరవ ప్రదమైన ప్రతిఫలం సిద్ధపరచి ఉంచాడు. (41-44)

ప్రవక్తా! మేము నిన్ను సాక్షిగా, శుభవార్త అందజేసేవానిగా, భయపెట్టేవానిగా, దేవుని ఆజ్ఞతో ఆయన వైపున సందేశం అందజేసేవానిగా, వెలుగుతున్న దీపంగా చేసి పంపాము. కనుక విశ్వసించిన వారికి దేవుని తరపున గొప్ప అనుగ్రహం కలుగుతుందని శుభవార్త విన్నించు. అవిశ్వాసులకు, కపటులకు నీవు ఏమాత్రం లొంగకు. వారు పెట్టే బాధలను ఖాతరు చేయకుండా దేవుని మీదనే భారంవేసి పనిచెయ్యి. దేవుణ్ణి నమ్ముకొని ఆయన మీద భారం వేసేవాడికి దేవుడే చాలు (సహాయం చేయడానికి). (45-48)

విశ్వాసులారా! విశ్వసించిన స్త్రీలను వివాహమాడిన తరువాత వారిని తాకకముందే మీరు వారికి విడాకులిస్తే, వారిని గడువు కాలం పూర్తిచేయమని అడిగే అధికారం మీకే మాత్రం లేదు. వారికి ఎంతోకొంత ధనమిచ్చి సహృదయంతో సాగనంపండి. (49)

ప్రవక్తా! నీవు మహర్ (వధువు అస్తిహక్కు) చెల్లించి వివాహమాడిన స్త్రీలను మేమే నీకు ధర్మసమ్మతం చేశాం. అలాగే దేవుడు నీకు ప్రసాదించిన బానిస స్త్రీలు, నీతోపాటు

“నాకు, ఆయన (ఈసా-అలై)కు మధ్య ఏ ప్రవక్తా లేడు. ఆయన (నింగి నుండి నేల మీదికి నేరుగా) అవతరిస్తారు. కనుక మీరు ఆయన్ని చూస్తే గుర్తించాలి. ఆయన మధ్యరకం ఎత్తు మనిషి. ఎరువు తెలుపు కలసిన రంగు ఆయనది. రెండు పనుపువచ్చు వస్త్రాలు ధరించిఉంటారు. ఆయన శిరోజాలు తడవకపోయినా నీటి బిందువులు రాలుతున్నట్లు ఉంటాయి. ఆయన ఇస్లాం కోసం జనంతో యుద్ధం చేస్తారు. సిలువను ముక్కలు ముక్కలుగా విరగగొడ్తారు. సూకర సంహారం చేస్తారు. జిజియా (భద్రతా రుసుం) వసూలును అంతమొందిస్తారు. ఆయన కాలంలో దేవుడు ఇస్లామీయ సమాజం తప్ప మిగిలిన సమాజాలన్నిటిని నిర్మూలిస్తాడు. ఆయన మసీద్ దజ్జాల్ (యూదుల హీరో)ను హతమారుస్తారు. ప్రపంచంలో నలభై ఏళ్ళు జీవిస్తారు. ఆ తర్వాత చని పోతారు. ముస్లింలు ఆయనకోసం జనాజానమాజ్ చేస్తారు.” (అబూదావూద్, అహ్మద్)- (వివరాలకు 'ఇస్లామిక్ రిసోర్స్ సెంటర్' నుండి వెలువడిన “మసీద్ మౌఫూద్” పుస్తకం చదవండి.)

وَبَنَاتِ خَالِكَ وَبَنَاتِ خَالَتِكَ الَّتِي هَاجَرْنَ مَعَكَ ۚ وَامْرَأَةً مُّؤْمِنَةً إِن وَهَبْتَ نَفْسَهُ لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا خَالِصَةً لَّكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ ۗ قَدْ عَلِمْنَا مَا تَرْتَضِي عَلَيْهِمْ فِي أَزْوَاجِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ

(మదీనా) వలసవచ్చిన నీ పినతండ్రి కుమార్తెలు, పెత్తండ్రి కుమార్తెలు, పిన్నమ్మ కుమార్తెలు, పెద్దమ్మ కుమార్తెలు, మేనత్త కుమార్తెలు, మేనమామ కుమార్తెలను కూడా (వివాహానికి) నీకు ధర్మసమ్మతం చేశాం. అదిగాక తనను తాను దైవప్రవక్తకు సమర్పించుకున్న స్త్రీని కూడా దైవప్రవక్త వివాహమాడవచ్చు. ఈ (చివరి) రాయితీ నీకు మాత్రమే ఇవ్వబడుతోంది, ఇతర విశ్వాసులకు లేదు.

5. దేవుడు ముహమ్మద్ (సల్లం)కు దైవప్రవక్తగా ఇతర ముస్లింలకు లేని కొన్ని ప్రత్యేకతలు ఇచ్చాడు. ఉదా.కు: (1) తహజ్జుద్ నమాజ్ దైవప్రవక్త (సల్లం)కు మాత్రమే విధిగా చేయబడింది. ఇతరులకు ఇది ఐచ్చిక (సఫిల్) నమాజ్. (2) దానం (సదఖా) స్వీకరించడం దైవప్రవక్త (స)కు, ఆయన వంశస్థులకు నిషిద్ధం. ఇతర ముస్లింలు స్వీకరించవచ్చు. (3) దైవప్రవక్త (సల్లం) ఆస్తికి వారసత్వపు విభజన లేదు. ఇతర ముస్లింల ఆస్తులు వారి వారసుల్లో విభజించబడతాయి. (4) దైవప్రవక్త (సల్లం) నలుగురిని మించి భార్యలను చేసుకోవచ్చు. ఇతరులు నలుగురి మించి చేసుకోవడం నిషిద్ధం. (5) తననుతాను సమర్పించుకున్న స్త్రీని ప్రవక్త (సల్లం) మహర్ చెల్లించకుండా వివాహమాడవచ్చు. ఇతరులు ఏ స్త్రీని వివాహమాడినా మహర్ చెల్లించాలి. (6) దైవప్రవక్త (సల్లం) తదనంతరం ఆయన భార్యలను ఇతర ముస్లింలు వివాహమాడటం నిషిద్ధం.

ముహమ్మద్ (స) సాధారణ ముస్లింలకు భిన్నంగా నలుగురి కంటే ఎక్కువ మంది స్త్రీలను వివాహమాడి స్త్రీ లోలుడయ్యారని ఇస్లాంవ్యతిరేక శక్తులు విమర్శిస్తూ ఈనాటికీ దుస్ప్రచారం సాగిస్తున్నాయి. కనుక దీన్ని గురించి వాస్తవ పరిస్థితి ఏమిటో తెలుసుకోవాలైన అవసరముంది.

మహనీయ ముహమ్మద్ (స) 25 సంవత్సరాల నిండు యౌవనంలో తనకంటే 15 ఏళ్ళు ఎక్కువ వయసుగల వితంతువయిన హజ్రత్ ఖదీజా (రజి)ని వివాహమాడారు. ఆమెతో కలిసి 25 ఏండ్లు ఎంతో అన్యోన్యంగా కాపురం చేశారు. ఈ 25 ఏండ్ల కాలంలో ఆయన మరో స్త్రీని వివాహమాడే తలంపును కూడా మనసులోకి రానివ్వలేదు. హజ్రత్ ఖదీజా (రజి) చనిపోయిన తరువాతనే ఆయన రెండవ వివాహం చేసుకున్నారు. ఆమె కూడా వయస్సు మీరిన స్త్రీయే (హజ్రత్ సౌదా-రజి). ఆమెతో నాలుగేండ్లు సంసారం చేశారు. ఆ తరువాత 53, 54 సంవత్సరాల వయస్సులో ఆయన స్త్రీలోలుడయ్యారని, ఆయనలో లైంగికవాంఛ పరవళ్ళు తొక్కిందని ఎవరైనా అనగలరా?

మహనీయ ముహమ్మద్ (సల్లం)పై మోపబడిన దైవదౌత్య భారం అసాధారణమైనది. దాన్ని సులభంగా నిర్వహించడానికి నలుగురు భార్యల నిబంధన నుండి ఆయన్ని మినహాయించడం జరిగింది. అదిగాక అత్యున్నతమైన సభ్యతా సంస్కృతులతో కూడిన ఓ నూతనసమాజం ఆవిష్కరణ కోసం ఆయన పురుషులకే గాక స్త్రీలక్కూడా తగిన శిక్షణ ఇవ్వవలసి ఉండింది. నూతన ఇస్లామీయ సమాజంలో స్త్రీ పురుషుల స్వేచ్ఛాయుత కలియకపై ఆంక్షలు ఉండటం వల్ల, ఆ ఆంక్షలను అతిక్రమించకుండా స్త్రీలకు ప్రత్యక్షంగా శిక్షణ ఇవ్వడం సాధ్యం కాదు. విభిన్న వయస్సులు, శక్తిసామర్థ్యాలు గల అనేకమంది స్త్రీలను వివాహమాడటం ద్వారానే ఈ మహాకార్యం సాధ్యమవుతుంది. అంతేకాదు, ఇస్లామీయ విప్లవ మార్గంలో అవరోధంగా ఉన్నవారి శక్తిని, శత్రువుల సంఖ్యను తగ్గించడానికి కూడా అనేకమంది స్త్రీలను వివాహమాడటం అనివార్యమయింది.

పిన్న వయస్సులో హజ్రత్ ఆయిషా (రజి)ను వివాహమాడటం వల్ల, దైవప్రవక్త (సల్లం) దివంగతులైన తరువాత కూడా ఆమె ద్వారా ముస్లింజగత్తుకు అనేక దశాబ్దాలపాటు ప్రవక్త

أَيَّمَا مَهْمٌ لَكِنَّا لَا يَكُونُ عَلَيْكَ حَرَجٌ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۝ تَرْجَىٰ مِنْ نَشَاءٍ مِنْهُمْ وَتُؤَيِّمُ الْبَيْتَ مِنَ نَشَاءٍ ۗ وَمِمَّنْ أُنْعِمْتَ مَنْ عَزَلْتَ فَلَا جُنَامَ عَلَيْكَ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ تَقْرَأُ عِبْرَتَهُمْ وَلَا يُحِزَّنَ وَيَرْضَيْنَ بِمَا آتَيْنَهُنَّ كُلَّهِنَّ ۗ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي قُلُوبِكُمْ ۗ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا ۝ لَا يَجِلُّ لَكَ النِّسَاءُ مِنْ بَعْدِ وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَاجٍ وَلَوْ أَهْبَبْتَ حُسْنَهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ ۗ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ رَقِيبًا ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بَيُوتَ النَّبِيِّ إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَىٰ طَعَامٍ غَيْرَ نَبِيٍّ إِنَّهُ وَلَكِنْ إِذَا دُعِيتُمْ فَادْخُلُوا فَإِذَا طَعِمْتُمْ فَانْتَشِرُوا وَلَا مُسْتَأْنِسِينَ لِحَدِيثٍ ۗ إِنَّ ذَٰلِكُمْ كَانَ

﴿

సాధారణ విశ్వాసులకు వారి భార్యలు, బానిస స్త్రీల విషయంలో మేము ఎలాంటి హద్దులు నిర్దేశించామా మాకు తెలుసు. (ధర్మవ్యాప్తి కార్యకలాపాలలో) నీకు ఏ విధమైన ఇబ్బంది కలగకుండా ఉండేందుకే (మేమిలా నీకు కొన్ని రాయితీలు కల్పించాము). దేవుడు గొప్ప క్షమాశీలి, అమిత దయామయుడు. (50)

నీ భార్యలలో నీవు తలచిన వారిని (విడాకులద్వారా) వేరుచేయవచ్చు; కోరుకున్న వారిని నీదగ్గర అట్టిపెట్టుకోవచ్చు. వేరుచేసినవారిని కావాలనుకుంటే మళ్ళీ వెనక్కి పిలిపించుకోవచ్చు. అంతా నీ ఇష్టాయిష్టాల మీద వదిలేస్తున్నాం. ఈ విషయంలో నీవు ఎలాంటి నిర్ణయం తీసుకున్నా తప్పలేదు. ఈ విధంగా వారి కళ్ళు చల్లబడతాయని, వారు ఆవేదన చెందరని ఆశించడానికి ఎక్కువ ఆస్కారముంటుంది. నీవు ఏదిచ్చినా వారు సంతోషంగా స్వీకరిస్తారు. మీ హృదయాల్లో ఏముందో దేవునికి తెలుసు. ఆయన సర్వజ్ఞాని, దయార్థహృదయుడు. (51)

ఆ తర్వాత మరెలాంటి స్త్రీలూ (వివాహానికి) నీకు ధర్మసమ్మతం కారు. ఆ స్త్రీలను వదలి నీ అధీనంలోని బానిసస్త్రీలు తప్ప ఇతరస్త్రీల సౌందర్యం నీకు ఎంత నచ్చినా వారిని చేసుకోవడానికి వీలేదు. దేవుడు ప్రతి విషయాన్నీ కనిపెట్టి చూస్తున్నాడు. (52)

విశ్వాసులారా! అనుమతి లేకుండా దైవప్రవక్త ఇండ్లలోకి ప్రవేశించకండి. భోజన సమయంలో (అనవసరంగా) అక్కడ తారట్లాడుతూ ఉండకండి. ఒకవేళ మిమ్మల్ని భోజనానికి పిలిస్తే మీరు నిరభ్యంతరంగా వెళ్ళవచ్చు. అయితే భోజనం చేయగానే అక్కడ్నుంచి లేచి వెళ్ళండి. అంతేగాని కబుర్లు చెబుతూ అక్కడే (గంటల తరబడి) కూర్చోకండి. ఈ వైఖరి ప్రవక్తకు బాధ కలిగించవచ్చు. అతను బిడియం, మొహమాటం

ప్రవచనాలు, ఆయన సంప్రదాయాలు లభిస్తుండేవి. హజ్రాత్ ఉమ్మైసల్మా, ఉమ్మైహబీబా (రజ) లను వివాహమాడటం వల్ల వారి వంశం, తెగల నుండి ఎదురైన విరోధం కొంతవరకు తగ్గింది. యుద్ధ ఖైదీలైన హజ్రాత్ సఫీయా, జువైరియా, రైహానా (రజ)లను విడుదలచేసి వివాహమాడటంతో, ఆయా యూదతెగల ఇస్లాం వ్యతిరేక కార్యకలాపాలు చాలా వరకు మందగించాయి. అనాటి అరబ్ సంప్రదాయం ప్రకారం ఒక వ్యక్తి ఏదైనా తెగకు చెందిన స్త్రీని వివాహమాడితే, ఆవ్యక్తి ఆ స్త్రీ తెగ మొత్తానికే అల్లుడిగా పరిగణించబడేవాడు.

ఈ కారణాల వల్లనే అంతిమ దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లం) దేవుని అనుజ్ఞతో నలుగురిని మించి స్త్రీలను వివాహమాడవలసి వచ్చింది. ఇస్లాం వ్యాప్తిలో ఈ విషయం కూడా ప్రముఖపాత్ర వహించింది.

يُؤَذِي النَّبِيَّ فَبَسْتَحْيَ مِنْكُمْ ۗ وَاللَّهُ لَا يَسْتَحْيِي مِنَ الْحَقِّ ۗ وَإِذَا سَأَلْتَهُمْ مَتَاعًا فَاسْأَلُوهُمْ مِنْ وِرَآءِ حِجَابٍ ۗ ذَٰلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ ۗ وَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ ۗ وَلَا أَنْ تُنكِحُوا أَزْوَاجَهُ مِنْ بَعْدِهِ أَبَدًا ۗ إِنَّ ذَٰلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا ۝ إِنَّ تَبَدُّوا شَيْئًا أَوْ تَخَفُوا ۗ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ۝ لَا جُنَامَ عَلَيْهِنَّ فِي آيَاتِهِنَّ وَلَا أَبْنَائِهِنَّ وَلَا إِخْوَانِهِنَّ وَلَا أَبْنَاءَ إِخْوَانِهِنَّ وَلَا أَبْنَاءَ أَخَوَاتِهِنَّ وَلَا نِسَائِهِنَّ وَلَا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ ۗ وَاتَّقِينَ اللَّهَ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ۝ إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ۝ إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُهِينًا ۝ وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بَغَيْرِ مَا كُتِبَ لَهُنَّ مَا كُتِبَ لَهُنَّ فَكُلُوا مِنْهُنَّ وَأَنْتُمْ مُبِينًا ۝ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكُمْ وَبَنَاتِكُمْ وَالْمُؤْمِنِينَ يُدِينُ عَلَيْهِنَّ ۗ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ يُعْرَفْنَ ۗ فَلَا يُؤْذِينَ

﴿

వల్ల మిమ్మల్నేమీ అనలేడు. 6 దేవుడు యదార్థం చెప్పడానికి ఏమాత్రం సిగ్గుపడడు.

మీరు ప్రవక్త భార్యల్ని ఏదైనా అడగదలచుకుంటే తెర వెనుక నిలబడి అడగండి. ఇది చిత్తశుద్ధి కోసం మీకూ, వారికీ ఎంతో మంచిపద్ధతి. దైవప్రవక్త (మనసు)ను బాధించడం మీకు భావ్యంకాదు. దైవప్రవక్త తదనంతరం ఆయన భార్యలను వివాహ మాడటం కూడా ధర్మసమ్మతం కాదు. ఇది దేవుని దృష్టిలో ఘోరమైన పాపం. మీరేదైనా మాట బయటికి వెలిబుచ్చినా లేక మనసులో దాచినా దేవునికి తెలుసు. (53)

ప్రవక్త భార్యల తండ్రులు, వారి కొడుకులు. అన్నదమ్ములు, అన్నదమ్ముల కొడుకులు, అక్కాచెల్లెళ్ళ కొడుకులు, వారితో కలిసిమెలసి తిరిగే స్త్రీలు, వారి బానిసలు (పరదానియమాలు పాటించకుండా) వారి ఇండ్లలోకి ప్రవేశిస్తే తప్పలేదు. (వనితల్లారా!) మీరు దేవునికి భయపడండి. దేవుడు ప్రతి దానికీ సాక్షిగా ఉన్నాడు. (54-55)

దేవుడు, ఆయన దూతలు దైవప్రవక్తను దీవిస్తున్నారు. (కనుక) విశ్వాసులారా! మీరు కూడా అతను శాంతి సౌభాగాలతో వర్ణిల్లాలని (దైవాన్ని) ప్రార్థించండి. (56)

దేవుణ్ణి, ఆయన ప్రవక్తను బాధిస్తున్నవారిని దేవుడు ప్రపంచంలోనూ, పరలోకంలోనూ (నశించాలని) శపిస్తున్నాడు. వారికోసం అవమానకరమైన (నరక) యాతనలు సిద్ధంచేశాడు. విశ్వసించిన స్త్రీ పురుషుల్ని అన్యాయంగా వేధిస్తున్నవారు నిజానికి ఘోరమైన అపనిందను, స్పష్టమైన పాపభారాన్ని తమ నెత్తిమీద వేసుకుంటున్నారు. (57-58)

ప్రవక్తా! నీ భార్యలకు, కుమార్తెలకు, (ఇతర) ముస్లింస్త్రీలకు వారు తమ పైటలను తమ (ముఖాల)పై కప్పుకోవాలని చెప్పి. ఇదే సరైన పద్ధతి. దీనివల్ల వారిని ఎవరైనా

6. దైవప్రవక్త (స) హజ్రత్ జైనబ్ (రజ)ని వివాహమాడినప్పుడు వలిమా విందు చేసి అనుచరుల్ని పిలిచారు. అయితే ఆహ్వానితులు విందారగించిన వెంటనే వెళ్ళిపోకుండా అక్కడే తిష్టవేసి లోకాభిరామానుణంలో మునిగిపోయారు. వారు ఎంత సేపటికీ కదలనందున దైవప్రవక్త వాళ్ళను వెళ్ళమని చెప్పలేక తన ఇతరభార్యల ఇండ్ల వైపు పోయారు. కాస్సేపటికి వారు వెళ్ళిపోవడం గమనించి తిరిగొచ్చారు. వచ్చి నూతన వధువు ఇంట్లో ప్రవేశించగానే ఈ సూక్తి అవతరించింది.

وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۝ لَيْنَ لَمْ يَنْتَه الْمُنْفِقُونَ ۝ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْمُجْرِمُونَ فِي الْمَدِينَةِ ۝ لَعْنَتِكَ يَا اللَّهُ إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَوْلَانُ وَحَدِيثُ الْغَدُوَّةِ ۝ وَقَتَلُوا نَفْسًا بِيَدِهِمْ ۝ سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ ۝ وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كُفْرًا أَبَدًا ۝ وَإِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكُفْرِينَ وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا ۝

అహజాబ్

గుర్తించి వేధిస్తారనే భయముండదు. 7 దేవుడు క్షమాశీలి, దయామయుడు. (59)

కపటులు, హృదయంలో రోగమున్న (దుష్టబుద్ధికల)వారు, దారుణమైన వదంతులు వ్యాపింపజేసేవారు తమ దుశ్చర్యలు మానుకోకపోతే మేము వారికి వ్యతిరేకంగా నిన్ను సమాయత్తపరుస్తాం. అప్పుడు వారికి నగరంలో నీతోపాటు ఉండటం కష్టమై పోతుంది. నలువైపుల నుండి వారిపై అభిశాపం పడుతుంది. ఎక్కడ కన్నీటి అక్కడ వారు పట్టుబడి చంపబడతారు. ఇలాంటివారి విషయంలో ఇది పూర్వం నుంచీ వస్తున్న దైవసంప్రదాయమే. దైవసంప్రదాయంలో నీవు ఎలాంటి మార్పు చూడలేవు. (60-62)

ప్రళయఘడియ ఎప్పుడొస్తుందని ప్రజలు నిన్ను అడుగుతున్నారు. ఆ సంగతి దేవునికే తెలుసని చెప్పు వారికి. బహుశా అది సమీపంలోనే ఉందేమో నీకేం తెలుసు? ఏదిఏమైనా సత్యతిరస్కారుల్ని దేవుడు శపించాడన్నది నిజం. ఆయన వారికోసం భగభగ

7. అంటే స్త్రీలు ఇంటి నుంచి ఎక్కడికైనా బయలుదేరవలసివస్తే తల, ముఖంతో సహా మొత్తం దేహాన్ని వస్త్రంతో కప్పకోవాలన్నమాట. కాకపోతే కళ్ళు కన్పించేలా ఏర్పాటు చేసుకోవచ్చు. ఇలాంటి వస్త్రధారణ వల్ల పోకిరిలతో సహా పరపురుషులంతా, వీరు గౌరవప్రదమైన కుటుంబాలకు చెందిన స్త్రీలని భావించి వారివైపు దురుద్దేశంతో కన్నెత్తి చూడటానికి కూడా సాహసించలేరు.

ఇస్లాం అశ్శిలం, అత్యాచారాల్ని పూర్తిగా తుడిచిపెట్టి ఆరోగ్యవంతమైన సమాజాన్ని నిర్మించ గోరుతోంది. అత్యాచారాలు, అక్రమసంబంధాల వల్ల సమాజానికి మూలస్థంభమైన కుటుంబవ్యవస్థ కుంటుపడుతుంది. ప్రజలకు మనశ్శాంతి కరువైపోతుంది. హత్యలు, అత్యహత్యలు పెరిగిపోతాయి. అందువల్ల ఇస్లాం ఇలాంటి చెడులకు కారణమయ్యే అశ్శిల విషయాలపై కూడా ఆంక్షలు విధించి, వాటిని మొగ్గలోనే త్రుంచివేయదలచింది. అలాంటి ఆంక్షలలో పరదా ఒకటి.

స్త్రీ పురుషుల మధ్య సహజ లైంగికాకర్షణ దుర్వినియోగం కాకుండా వివాహ వ్యవస్థతో పాటు పరదా విధానాన్ని కూడా ప్రవేశపెట్టింది ఇస్లాం. అయితే పరదాపద్ధతి స్త్రీలు మాత్రమే ఎందుకు పాటించాలి, పురుషులు ఎందుకు పాటించకూడదు? అన్న ప్రశ్న కొందరిలో రేకెత్తవచ్చు. స్త్రీ పురుషుల దేహదారుడ్యం, లైంగిక భావోద్రేకాలు ఒకే విధంగా లేవు. స్త్రీ స్వభావంతో పాల్పితే పురుషుడు స్త్రీ పట్ల తొందరగా, తీవ్రంగా ఆకర్షితుడవుతాడు. అతనిలో దుడుకు (Aggressive) స్వభావం ఉంది. స్త్రీని బలవంతంగా అనుభవించే శక్తి కూడా ఉంది. వీటికి భిన్నంగా స్త్రీకి పురుషుని పట్ల ఆకర్షణ తక్కువగా ఉంటుంది. ఆమె నైజంలో పారుబోతుడనం (Escaping) ఉంది. ఆమె పురుషుడ్ని బలవంతం చేసి లైంగికానందం పొందలేదు. ఈ సహజ వ్యత్యాసాల దృష్ట్యా ఇస్లాం స్త్రీకి మాత్రమే పరదా (బురఖా) పద్ధతి ప్రతిపాదించింది.

పురుషుని కామ వీక్షణల నుండి కాపాడుకోవడానికి పడతికి పరదా డాలు వంటిది. అశ్శిల రహితమైన సమాజానికి పరదా ప్రహరీగోడ లాంటిది. పటిష్టమైన ఈ ప్రహరీగోడ కూల్చిన తరువాత అందులోని అందమైన సౌధవం తూట్లు పడకుండా ఎంతోకాలం సురక్షితంగా ఉండదు.

لَخَلِيدِينَ فِيهَا آبَاءٌ ۝ لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ۝ يَوْمَ تَقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ لَيْسَ لَنَا أَنْعَمَ اللَّهُ وَأَطَعْنَا الرَّسُولَ ۝ وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَاءَنَا فَأَصَلْنَا السَّبِيلَا ۝ رَبَّنَا إِنهُمْ ضَعُفَاءُ مِنَ الْعَدَاِبِ وَالْعَهْمُ لَعَنَّا كَذِبًا ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ إِذَا مَوْسَىٰ قَبَّرََاهُ اللَّهُ وَمَا قَالُوا وَقَالَ عِنْدَ اللَّهِ وَجِبْهَا ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ۝ يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۝ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا ۝ إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ ۝ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا ۝ لِيُعَذِّبَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبَ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ۝ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۝

అహజాబ్

అహజాబ్

మండే నరకాగ్ని సిద్ధపరచి ఉంచాడు. అందులో వారు (నానాయాతనలు అనుభవిస్తూ) శాశ్వతంగా పడివుంటారు. వారికి ఎలాంటి సహాయం, రక్షణ లభించవు. (63-65)

ఆరోజు వారి ముఖాలను వెనక్కి తిప్పివేసి అగ్నిలో వేయడం జరుగుతుంది. అప్పుడు వారు (తీవ్రంగా పశ్చాత్తాపపడుతూ) “అయ్యయ్యా! మనం దేవునికి, దైవ ప్రవక్తకు విధేయులైవుంటే ఎంత బాగుండేది!” అనంటారు. (ఆ తర్వాత వారు దేవుడ్ని మొరపెట్టుకుంటూ) “ప్రభూ! మేము మా నాయకులు, పెద్దలు చెప్పిన మాటలు విని, వారిని అనుసరించాము. వారు మమ్మల్ని అపమార్గం పట్టించారు. ప్రభూ! వారికి రెట్టించు శిక్ష విధించు. వారిని తీవ్రంగా శపించు” అని అంటారు. (66-68)

విశ్వాసులారా! మీరు మూసాను వేధించినవారిలా తయారుకాకండి. వారు మూసా మీద వేసిన అభాండాలు దేవుడు దూరంచేసి వాస్తవం బహిర్గతం చేశాడు. అతను దేవుని దృష్టిలో ఎంతో గౌరవనీయుడు. కనుక విశ్వాసులారా! దేవునికి భయపడండి. సరైనమాటే పలకండి. దేవుడు మీపనులు చక్కబెడతాడు. మీపొరపాట్లు క్షమిస్తాడు. దేవునికి, ఆయన ప్రవక్తకు విధేయుడైనవాడు నిజంగా గొప్ప విజయం సాధించినట్లే. (69-71)

మేమీ (దైవప్రాతినిధ్య) బాధ్యతను మొదట్లో భూమ్యాకాశాల ముందు, పర్యతాల ముందు పెట్టాము. కాని అవి భయపడిపోయి ఈ బాధ్యతాభారం మోయడానికి సిద్ధపడ లేదు. కాని మానవుడు మాత్రం (మహా ఒరగబెట్టే వాడిలా ముందుకొచ్చి) దీన్ని తన భుజాల పైకెత్తుకున్నాడు. (ఇప్పటి బాధ్యతను నిర్వహించడానికి నిరాకరిస్తున్నాడు.) నిజంగా మానవుడు మహా దుర్మార్గుడు, పరమ మూర్ఖుడయి పోయాడు. (72)

ఈ బాధ్యతను తలకెత్తుకున్న పర్యవసానంగా కపట స్త్రీ పురుషులకు, బహుదైవ రాధనకు పాల్పడే స్త్రీ పురుషులకు దేవుడు శిక్ష విధిస్తాడు. విశ్వసించిన స్త్రీపురుషులను క్షమిస్తాడు. దేవుడు గొప్ప క్షమాశీలి, అమిత దయామయుడు కూడా. (73)

ఇస్లాం దృష్టిలో హత్య కంటే అరాచకం, అల్లకల్లోలాలు తీవ్రమైన విషయాలు. వాటిని నిర్మూలించి శాంతి నెలకొల్పడానికి సకల సాధనాలతో చేసే పోరాటమే జిహాద్. దీన్ని గురించిన సదవగాహన కోసం ‘శాంతి-సమరం-న్యాయం’ పుస్తకం చదవండి.

وَقَلِيلٌ مِّنْ عِبَادِيَ الشَّاكِرِينَ ﴿١٠﴾ لَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلَىٰ مَوْتِهِ إِلَّا دَابَّةُ الْأَرْضِ تَأْكُلُ
 مِن تَلْمِذِهِ ۚ وَلَمَّا خَصَّ بِتِلْكَ الْجَنَّةَ لَمَّا كَانُوا يَعْلَمُونَ الْعَيْبَ مَا بَثْنَا فِي الدَّابِّ الْمُهَيَّبِ ﴿١١﴾ لَقَدْ كَانَ
 لِسَبَإٍ فِي مَسْكِئَتِهِمْ آيَةٌ ۚ جَاءَتْهُمْ رِيحٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَشَمَالٌ هَبُّ شَرْبَالٍ ۚ وَكَانُوا مِن رَّبِّهِمْ يَكْفُرِينَ ﴿١٢﴾

విశాలమైన కంచాలు, ఒకచోట స్థిరంగా ఉండే పెద్దపెద్ద వంటపాత్రలు వగైరా తయారు చేసేవి. దావూద్‌సంతతి ప్రజలారా! నాపట్ల కృతజ్ఞతగా సత్కార్యాలు చేయండి. నా దాసులలో చాలా తక్కువమంది కృతజ్ఞులైన వారున్నారు. (12-13)

మేము సులైమాన్ విషయంలో మృత్యు ఆదేశం జారీ చేసినప్పుడు, సులైమాన్ చేతికర్రకు పట్టిన చెదవల్ల తప్ప మరే విషయం ద్వారా అతని మరణవార్త భూతాలకు తెలియలేదు. ఇలా (చేతికర్రకు చెదపట్టి) సులైమాన్ (భౌతికకాయం) నేలకొరిగిపోగానే భూతాలకు ఈసంగతి తెలిసిపోయింది. ఒకవేళ ఆ భూతాలకు అతీంద్రియజ్ఞానం ఉంటే ఈవిధంగా అవి అవమానకరమైన యాతనలో చిక్కుకొని ఉండేవికావు. (14)

సబాజాతి ప్రజలకు వారి నివాసగృహాలలోనే ఒక సూచన ఉంది. కుడిఎడమల వైపు రెండు తోటలున్నాయి. మీ ప్రభువు ప్రసాదించిన ఉపాధిని అనుభవిస్తూ, ఆయన పట్ల కృతజ్ఞులయి ఉండండి. (ఇక్కడ భోగభాగ్యాలతో నిండిన) మంచి రాజ్యం ఉంది.

ఇలా అన్నారు: “వారిలో ఎవరైనా ఒక మహనీయుడు చనిపోయిన తర్వాత వారు అతని సమాధిపై ప్రార్థనా మందిరం నిర్మిస్తారు. అందులో ఇలాంటి బొమ్మలు వేస్తారు. వీరు ప్రళయదినాన దేవుని దృష్టిలో అతి నీచమైన సృష్టితాలుగా పరిగణించబడతారు.” (బుఖారి, ముస్లిం)

హజ్రత్ ఆయిషా (రజి) కథనం: ఒకసారి దైవప్రవక్త (సల్లం) నా ఇంటికి వచ్చినప్పుడు. నేను చిత్రాలున్న ఒక తెరను వ్రేలాడదీసి ఉంచాను. దాన్ని చూడగానే ఆయన ముఖంలో రంగు మారింది. వెంటనే ఆయన దాన్ని చించివేసి “ప్రళయదినాన అత్యంత కఠినశిక్ష విధించబడేవారిలో దేవుని సృష్టికి ప్రతిసృష్టి చేసేవారు కూడా ఉంటారు” అన్నారు. (బుఖారి, ముస్లిం)

హజ్రత్ సుయాద్ బిన్ హసన్ ఇలా తెలియజేస్తున్నారు: నేను ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి) దగ్గర కూర్చొని ఉంటే ఒకతను వచ్చి “అబూ అబ్బాస్! నేను నా స్వహస్తాలతో కష్టపడి సంపాదించే వృత్తి పరుడ్డి. బొమ్మలు తయారుచేయడం నా వృత్తి” అని అన్నాడు. అప్పుడు ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి) ఇలా సమాధానమిచ్చారు: “నేను నీకు దైవప్రవక్త (స) నోట విన్న మాటనే చెబుతాను. నేను దైవప్రవక్త నోట ఈమాట విన్నాను- ‘బొమ్మలు తయారుచేసేవాడ్ని దేవుడు శిక్షిస్తాడు. అందులో ప్రాణం పోయినంతవరకు అతణ్ణి వదలిపెట్టడు. కాని అతను ఎన్నటికీ అందులో ప్రాణం పోయలేడు.’” ఈమాట విని ఆ వ్యక్తి తీవ్ర ఆందోళనచెందాడు. అతని ముఖం వాడి పాలిపోయింది. ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి) అది చూసి “దైవదాసుడా! బొమ్మలు తయారుచేయడం తప్పనిసరయితే చెట్టబొమ్మలో లేదా ప్రాణం లేని మరే వస్తువుల బొమ్మలో తయారుచెయ్యి” అని చెప్పారు. (బుఖారి, ముస్లిం)

అయితే మరికొన్ని హదీసుల ద్వారా గోడలకు, ద్వారాలకు, ఇంకా ఇతర చోట్ల వ్రేలాడదీసే బొమ్మలను మాత్రమే దైవప్రవక్త (స) నిషేధించినట్లు తెలుస్తోంది. దైవధర్మం నుండి దృష్టి మళ్ళించి ఏమరుపాటుకు గురిచేసే బొమ్మలన్నీ నిషేధించబడ్డాయి. అలాగే అశ్లిలతకు దారితీసే చిత్రాలు కూడా నిషేధించబడ్డాయి. అవి తప్ప భక్తి, గౌరవభావాలు కలిగించని బొమ్మలు, చిన్నపిల్లల ఆట బొమ్మలు, ధర్మోన్నతికి, ధర్మప్రచారానికి దోహదపడే బొమ్మలు, ఛాయాచిత్రాలు ధర్మసమ్మతమేనని కొందరు ధర్మవేత్తలు అభిప్రాయపడ్డారు.

رَبِّ عَفْوٍ ﴿١٣﴾ فَأَعْرَضُوا فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ سَيْلَ الْعَرِمِ وَبَدَّلْنَاهُم بِجَنَّتَيْهِمْ جَذَائِيَ ذَوَاتِهِ كُلِّ لَحْمٍ وَ
 إِنَّا لَنَّاكِرُونَ ﴿١٤﴾ ذَلِكَ جَزَاءُكُمْ بِمَا كَفَرْتُمْ ۖ وَهَلْ يُجْزَىٰ إِلَّا الْكَافِرُونَ ۚ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ
 الْقَرْيَةِ الَّتِي يُرِيدُونَ فِيهَا قُرًىٰ ظَاهِرَةً ۖ وَقَدَّرْنَا فِيهَا السَّيْرَ سَيْرُوا فِيهَا لِيَالِي ۖ وَأَيَّامًا مِّن يَّوْمَيْنِ ﴿١٥﴾ فَقَالُوا
 رَبَّنَا بَعْدَ بَيِّنَاتٍ مِّن رَّبِّكَ إِنَّا ظَلَمْنَا أَنفُسَنَا وَإِن لَّمْ تَجْعَلْنَا لِنَفْسِنَا أَهْلًا لِّذِكْرِكَ لَوَّابِينَ ﴿١٦﴾

(అక్కడ) మిమ్మల్ని మన్నించే ప్రభువు ఉన్నాడు. (15)

కాని వారు (మా నుండి) ముఖం తిప్పుకున్నారు. చివరికి మేము ఆనకట్టలు తెగి పోయిన వరదను వారి మీదికి పంపాము. వారి (వినాశం) తరువాత మేము పూర్వం ఉండిన (మధురఫలాలతో నిండిన) తోటల స్థానంలోనే, చేదుపండ్లు పండే మరోరెండు తోటలు సృజించాం. కాకపోతే ఆ తోటలలో అక్కడక్కడ కొన్ని రేగుచెట్లు, వెదురుచెట్లు మాత్రం ఉన్నాయి. ఇదీ మేము సత్యతిరస్కారానికి వారికిచ్చిన ప్రతిఫలం. కృతఘ్నులైన వారికి తప్ప మరెవరికీ మేము ఇలాంటి ప్రతిఫలం ఇవ్వము. (16-17)

వారికి, మేము శుభాలు చేకూర్చిన పట్టణాల మధ్య స్పష్టంగా కన్పించే పట్టణాలు నెలకొల్పాం. ఆ పట్టణాల మధ్య సులువైన మజిలీలు ఏర్పరచాం. (కనుక) మీరు నిశ్చింతగా రేయింబవళ్ళు ఆ రహదారులలో తిరగండి. కాని వారు “ప్రభూ! మా ప్రయాణ మజిలీలు సుదీర్ఘం చేయి” అన్నారు. వారు తమకుతాము అన్యాయం చేసుకున్నారని చివరికి మేము వారిని చెల్లించేదరు చేసి చరిత్రగర్భంలో కలిపేశాం.² కృతజ్ఞులు, సహన శీలరకు ఈ ఉదంతంలో గొప్ప సూచనలు ఉన్నాయి. (18-19)

2. క్రీ.పూ. 965-926 మధ్యకాలంలో అంటే సులైమాన్ ప్రవక్త (అలైహి) కాలంలో సబా దేశం రాణితో పాటు ఆ దేశప్రజలు అత్యధికమంది సూర్యారాధన, విగ్రహపూజలను వదలి ఇస్లాం స్వీకరించినట్లు తెలుస్తోంది. ఆ తరువాత కొన్నేళ్ళకు క్రమంగా ఆ జాతిలో మళ్ళీ విగ్రహారాధన చోటు చేసుకుంది. క్రీ.పూ. 650 నుండి 115 వరకు సబాజాతి ఉచ్ఛస్థితిలో ఉండింది. ఆ కాలంలో వారు వ్యవసాయ, వాణిజ్య రంగాల్లో ఎంతో పురోభివృద్ధి సాధించి యావత్తు జాతుల్లో గొప్ప ధనిక జాతిగా ప్రసిద్ధి చెందారు. వర్షాకాలంలో కొండలపై నుండి ప్రవహించే వరద నీటికి అనేక చోట్ల ఆనకట్టలు నిర్మించి పెద్ద జలాశయం తయారు చేసుకున్నారు. ఆ జలాశయం నుండి కాలువలు తీసి తోటలకు, పంట భూములకు మళ్ళించి మొత్తం దేశాన్ని సస్యశ్యామలం చేశారు.

అలాగే వారు భూ, సముద్ర మార్గాల ద్వారా సరుకులు ఎగుమతి దిగుమతులు చేసుకుంటూ వ్యాపారరంగాన్ని ఎంతో వృద్ధిచేశారు. తమ రాజ్యంలో భౌగోళికంగా ఎంతో కీలకమైన ప్రదేశాలు ఉండటం వల్ల వారి వ్యాపారం దాదాపు వెయ్యేండ్ల పాటు మూడు పువ్వులు ఆరు కాయలుగా విరాజిల్లింది. ఆ కాలంలో వారు వెండి, బంగారాలతో చేయబడిన పాత్రలు ఉపయోగించేవారు. గోడలకు, కప్పులకు సైతం వెండి బంగారు నగిషీలు ఉండేవి.

సబాజాతి ప్రజల ఆర్థికాభివృద్ధి, విలాస జీవిత గాధలు విని రోమన్లు, గ్రీకులు కూడా ఈర్ష్య పడేవారు. వారు వంటచెరుకుగా గంధపు కలప, దాల్చిన చెక్కలను ఉపయోగించేవారు. కొండలను తొలచి పెద్దపెద్ద మేడలు నిర్మించారు. మానవ చరిత్రలోనే మొట్టమొదట సనా పట్టణంలోని ఒక ఎత్తయిన కొండ ప్రదేశంలో 20 అంతస్తుల భవనం నిర్మించారు. అందులో ప్రతి అంతస్తు 36 అడుగుల ఎత్తుండేది. ఈ రాజభవనం అనేక శతాబ్దాల వరకు ఖ్యాతిగాంచింది.

تُذِيرُكُمْ عِنْدَ تَأْتِي الْآمَنُ وَعَلَّ صَالِحًا وَقَوْلِكَ لَهُمْ جَزَاءُ الضَّعِيفِ بِمَا عَمِلُوا وَهُمْ فِي الْغُرُفَاتِ أُمُونَ ۝
 وَالَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِي آيَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ ۝ قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ الرِّزْقَ لِمَنْ
 مِنْ عِبَادِي وَيُقَدِّرُ لَهُ وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ۝ وَيَوْمَ يُنْفَخُ هَيْبَتُهُمْ
 حَبِيبًا ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَائِكَةِ أَهؤلاءِ إِيَّاكُمْ كَانُوا يَعْبُدُونَ ۝ قَالُوا سُبْحَانَكَ أَنْتَ وَإِنَّا مِنْ دُونِهِمْ ۝ بَلْ كَانُوا
 يَعْبُدُونَ الْجِنَّ ۝ الْكُفْرَهُمْ بِهِمْ مُؤْمِنُونَ ۝ قَالِيَوْمَ لَا يَمْلِكُ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا ۝ وَقَالُوا لِلَّذِينَ
 ظَلَمُوا ذُقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّتِي كُنْتُمْ تُكْفَرُونَ ۝ وَإِذَا تَشَاءُ عَلَيْنَا أُنزِلْنَا عَلَيْكَ آيَاتِنَا وَمَا هَذَا إِلَّا كَلْبَلٌ
 يُرِيدُ أَنْ يُصَدِّكُمْ عَنْ مَا كَانُوا يَعْبُدُ آبَاءَكُمْ وَقَالُوا مَا هَذَا إِلَّا آفَاكُ مُفْتَرِي ۝ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ
 لَمَّا جَاءَهُمْ إِنْ هَذَا إِلَّا آسَافٌ مُبِينٌ ۝ وَمَا آتَيْنَاهُمْ مِنْ دُونِهَا وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ قَبْلَكَ مِنْ

మరికొందరికి స్వల్పంగా ఉపాధినిస్తాడు. కాని చాలామందికి ఈ సత్యం తెలియదు.”

మీ సంతానం, సిరిసంపదలు మీకు మా సాన్నిధ్యం ప్రసాదించలేవు. సత్యాన్ని విశ్వ
 సించి సదాచార వైఖరి అవలంబించినవారికే మా సాన్నిధ్యం లభిస్తుంది. అలాంటివారికి
 వారి కర్మలకు రెట్టింపు ప్రతిఫలం లభిస్తుంది. వారు (స్వర్గ వనాలలోని) ఆకాశ హాస్య
 లలో చీకూచింతా లేకుండా హాయిగా ఉంటారు. మా సూక్తుల్ని తుదముట్టించడానికి
 పరుగులు తీసేవారు మాత్రం నరక యాతనలు చవిచూస్తారు. (34-38)

వారికిలా చెప్పి: “నా ప్రభువు తన దాసులలో తానుకోరిన విధంగా కొందరికి
 విస్తృతంగా, మరికొందరికి స్వల్పంగా ఉపాధి ప్రసాదిస్తున్నాడు. మీరు (దైవమార్గంలో)
 ఏది ఖర్చుపెట్టినా ఆ వెలితిని భర్తీచేయడానికి ఆయన మీకు మరింత ప్రసాదిస్తాడు.
 ఆయన యావత్తు ఉపాధి ప్రదాతల్లోకెల్లా గొప్ప ఉపాధిప్రదాత.” (39)

ఆయన మానవులందరినీ సమావేశపరచిన తర్వాత “మీరు మిమ్మల్ని ఆరాధిస్తుండే
 వారా?” అని దైవదూతల్ని ప్రశ్నిస్తాడు. దానికి వారు “మీరు పరమపవిత్రులు. మాకు
 మీతోనే సంబంధం ఉంది. వారితో మాకెలాంటి సంబంధం లేదు. వీరసలు మమ్మల్ని
 కాదు, భూతపిశాచాల్ని పూజిస్తుండేవారు. వారిలో చాలామంది భూతాలనే నమ్మేవారు”
 అని అంటారు. అప్పుడు మేము “ఈరోజు మీలో ఏ ఒక్కడూ ఎవరికీ ఎలాంటి లాభం
 గాని, నష్టంగాని కలిగించలేదు” అంటాము. మరోవైపు దుర్మార్గులతో “ఇక మీరు
 తిరస్కరిస్తూ ఉండిన ఈ నరక శిక్ష చవిచూడండి” అని చెబుతాం. (40-42)

వారికి (మహోజ్వలమైన) మా సూక్తులు వినిస్తున్నప్పుడు “మీ తాతముత్తాతలు
 ఆరాధిస్తూ వచ్చిన ఈ దైవాలను ఆరాధించనీయకుండా మిమ్మల్ని ఇతను నిరోధించ
 గోరుతున్నాడు” అంటారు వారు. “ఇది (ఖుర్ఆన్) అభూతకల్పన తప్ప మరేమీ కాదు”
 అని కూడా అంటారు. ఈ తిరస్కారులు తమ దగ్గరికి సత్యం వచ్చినా “ఇది స్పష్టమైన
 మంత్రజాలం” అన్నారు. (43)

ఇంతకు పూర్వం వీరికి మేము చదవడానికి ఎలాంటి (దివ్య)గ్రంథం ఇవ్వలేదు.
 నీకు పూర్వం వీరి దగ్గరికి హెచ్చరించేవాణ్ణి కూడా ఎవరినీ పంపలేదు. వీరికి పూర్వం

تُذِيرُكُمْ ۝ وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا بَلَّغُوا مَعَشَارَ مَا آتَيْنَاهُمْ فَكَذَّبُوا رُسُلِي فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ۝ قُلْ إِنَّمَا
 آعَظُكُمْ بِوَحْيِكَ ۝ أَنْ تَقُولُوا لِلَّهِ مِثْلِي وَفِرَادَىٰ ثُمَّ تَتَفَكَّرُونَ مَا بِصَاحِبِكُمْ مِنْ جِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَكُمْ
 بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ۝ قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
 شَهِيدٌ ۝ قُلْ إِنْ رَبِّي يَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَآمُ الْغُيُوبِ ۝ قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبَدِيهِ الْبَاطِلُ وَمَا يُعِيدُهُ ۝ قُلْ إِنْ
 صَدَّقْتُ فَأِنَّمَا أَصْلُ عَلَىٰ نَفْسِي ۝ وَإِنْ أَهْتَدَيْتُ فِيمَا يُؤْتِي إِلَىٰ رَبِّي إِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ ۝ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ فُرِعُوا
 فَلَا فَوْتَ وَأُخِذُوا مِنْ مَمَكِنٍ قَرِيبٍ ۝ وَقَالُوا آمَنَّا بِهِ ۝ وَأَنَّىٰ لَهُمُ التَّنَادُ شُ مِنْ مَمَكِنٍ يُعْتَدُونَ ۝ وَقَدْ
 كَفَرُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ ۝ وَيَقْدِرُونَ بِالْغَيْبِ مِنْ مَمَكِنٍ يُعْتَدُونَ ۝ وَحِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ
 بِأَشْيَاعِهِمْ مِنْ قَبْلُ ۝ إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ مُرْتَبِينَ ۝

కూడా ప్రజలు (సత్యాన్ని) తిరస్కరించారు. మేము ఆనాటి ప్రజలకిచ్చిన వైభవాల్లో మీరు
 పదోవంతు కూడా పొందలేదు. అయినప్పటికీ వారు నా ప్రవక్తలను తిరస్కరించినందున
 (నేను వారిని సర్వనాశనం చేశాను). చూడు, నా శిక్ష ఎంత కఠినమైనదా! (44-45)

ప్రవక్తా! వారికిలా చెప్పి: “నేను మీకు ఒక విషయం ఉపదేశిస్తున్నాను. దేవుని
 కోసం మీరు ఒక్కొక్కరు విడిగా, ఇద్దరేసి కలసి కూర్చొని ప్రశాంతంగా ఆలోచించండి.
 మీ సహచరునికి ఎలాంటి పిచ్చి పట్టలేదు. అతను అత్యంత కఠినమైన (నరక) శిక్ష
 రాకముందే దాన్ని గురించి మిమ్మల్ని హెచ్చరిస్తున్నాడు.” (46)

వారికి మాట కూడా చెప్పి: “మిమ్మల్ని నేనేదైనా ప్రతిఫలం అడిగితే, దాన్ని మీరే
 అట్టిపెట్టుకోండి. నాకు ప్రతిఫలమిచ్చే బాధ్యత దేవునిపై ఉంది. ఆయన ప్రతిదానికీ
 సాక్షిగా ఉన్నాడు.” ఈమాట కూడా తెలియజెయ్యి: “నా ప్రభువు (నాపై) సత్యం అవత
 రించజేస్తున్నాడు. ఆయన యావత్తు నిగూఢ రహస్యాలు తెలిసినవాడు.” (47-48)

వారికి స్పష్టంగా ఇలా చెప్పేసియి: “సత్యం వచ్చేసింది. దాంతో అసత్యానికి
 నూకలు చెల్లినట్లే. ఇక దాని ఆటలు ఎంతోకాలం సాగవు.” వారికి సంగతి కూడా చెప్పి:
 “నేను గనక మార్గభ్రష్టుణ్ణిపోతే ఆ మార్గభ్రష్టత్వం నామీదే ఉంటుంది. కాని నేను
 రుజుమార్గంలో ఉంటే, అది నా ప్రభువు నాపై అవతరించజేసిన దివ్యావిష్కృతి కారణం
 గానే నేను రుజుమార్గంలో ఉన్నాను. ఆయన సమస్తం వింటున్నాడు, మనకు అతి
 చేరువలోనే ఉన్నాడు.” (49-50)

వారు భీతావహులై తిరుగుతున్నప్పుడు నీవు వారిపరిస్థితి చూస్తే బాగుండు. వారు
 తప్పించుకొని పారిపోలేరు. సమీపం నుంచే పట్టుబడిపోతారు. అప్పుడు వారు “మేము
 దీన్ని విశ్వసిస్తున్నాం” అంటారు. కాని చాలాదూరం పోయిన వస్తువు ఇప్పుడెలా దక్కు
 తుంది? వారు గతంలో దీన్ని తిరస్కరించారు. పైగా ముందూవెనుకా ఆలోచించకుండా
 దూరాన నిలబడి రాళ్ళు వినరుతుండేవారు. ఆనాడు వారు పెట్టుకున్న ఆశలన్నీ నేడు
 అడియాశలయ్యాయి. వారికి పూర్వం కూడా ఇలాంటి ప్రజల ఆశలు అడియాశలై
 పోయాయి. వారు కూడా (సత్యం గురించి) సందిగ్ధంలో పడిపోయారు. (51-54)

سُورَةُ فَاطِرٍ مَكِّيَّةٌ (٣٥) (الْفَاتِحَةُ)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا أُولِي أَجْنَحَةٍ مَثْنِي وَثُلَاثَ وَرُبَاعَ يُزَيِّنُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝ مَا يَفْتَحُ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَتِهِ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا ۝ وَمَا يُمْسِكُ ۝ فَلَا يُرْسِلُ لَهُ مِنْ بَعْدِهِ ۝ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرِ اللَّهِ يَزِدُّكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ۝ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۝ فَآتَى تَوْفِيقًا ۝ وَإِنْ يَكْفُرْ بِكَ فَكُفِّرْ كَذِّبَتْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ ۝ وَاللَّهُ تُرْجِمُ الْأَمْثَالَ ۝ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّكُمْ الْهَيَاةُ الدُّنْيَا ۝ وَلَا يَعْزُبْ عَنْكُمْ بِاللَّهِ الْعُرُورُ ۝ إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا ۝ إِنَّمَا يَدْعُو حِزْبَهُ لِيَكْفُرُوا

అవతరణ: మక్కా 35. ఫాతిర్ (సృష్టికర్త) సూక్తులు: 45

ఈ అధ్యాయం హిజ్రతకానికి ఆరేడేండ్ల క్రితం మక్కాలో అవతరించింది. ఇందులో అవిశ్వాసులకు సత్యస్వీకరణకై పలువిధాలుగా నచ్చజెప్పడం జరిగింది. మరోవైపు వారి తిరస్కార వైఖరి పట్ల సహనం వహించాలని దైవప్రవక్త (సల్లం)కు చెబుతూ, సత్యాన్ని విశ్వసించినవారికి పరలోక శుభవార్తలు అందజేయబడ్డాయి.

కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడయిన దేవుని పేరుతో ప్రారంభం

భూమ్యాకాశాలు సృష్టించిన దేవునికే సకల విధాల ప్రశంసలు శోభిస్తాయి. ఆయన దైవదూతలను సందేశహారులుగా నియమించాడు. ఆ దైవదూతలలో కొందరికి రెండేసి రెక్కలు, మరికొందరికి మూడేసి రెక్కలు, ఇంకొందరికి నాల్గేసి రెక్కలున్నాయి. ఆయన తానుకోరిన విధంగా తన సృష్టితాల రూపకల్పనలో (కొన్ని అవయవాలు) అదనంగా చేర్చుతాడు. దేవుడు ప్రతిపని చేయగల సమర్థుడు, సర్వ శక్తిమంతుడు. (1)

దేవుడు మానవుల కోసం తన అనుగ్రహద్వారం తెరచిపెడితే దాన్నెవరూ మూసి వేయలేరు. అలాగే ఆయన తన అనుగ్రహద్వారం మూసేస్తే, ఇక దాన్నెవరూ తెరవలేరు. ఆయన మహా శక్తిమంతుడు, అత్యంత వివేకవంతుడు. (2)

మానవులారా! మీకు దేవుడు చేసిన మహోపకారాలు జ్ఞాపకం చేసుకోండి. దేవుడు తప్ప మీకు భూమ్యాకాశాల నుండి ఉపాధినిచ్చే మరోసృష్టికర్త ఉన్నాడా? ఆయన తప్ప మరో ఆరాధ్యుడు లేడు. అలాంటప్పుడు మీరు ఎలా మోసపోతున్నారు? (3)

ప్రవక్తా! వీరు నిన్ను తిరస్కరిస్తుంటే (ఇది ఈనాడు కొత్తేమీ కాదు.) నీకు పూర్వం కూడా చాలామంది ప్రజలు దైవప్రవక్తలను తిరస్కరించారు. చివరికి యావత్తు వ్యవహారాలు దేవుని వైపుకే మరలిపోవలసి ఉంది. (4)

మానవులారా! దేవుని వాగ్దానం సత్యమైనది. కనుక ప్రాపంచిక జీవితం మిమ్మల్ని మోసగించకూడదు. ఆ మహామోసగాడు కూడా మిమ్మల్ని మోసగించకూడదు సుమా! సైతాన్ మీకు బహిరంగ శత్రువు. కనుక మీరు కూడ వాణ్ని శత్రువుగానే పరిగణించండి. వాడు తన అనుచరుల్ని నరకవాసుల్లో కలిపేయడానికి తన మార్గం వైపు పిలుస్తున్నాడు.

مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ ۝ الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ۝ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ ۝ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ۝ أَفَمَنْ رُبِّ لَهُ سُوَةٌ عَلَيْهِمْ فَرَاةٌ حَسَنًا ۝ فَإِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ ۝ فَلَا تَهْتَبْ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسْرَتٍ ۝ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ۝ وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ فَتُحْيِي سَعَابًا فَسُقْنَاهُ إِلَى بَدْيِ مَكِّيَّةٍ فَأَحْيَيْنَاهُ بِالْأَرْضِ بَعْدَ مَوْتِهَا ۝ كَذَلِكَ النُّشُورُ ۝ مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا ۝ إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ ۝ وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ السِّيَّاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ۝ وَمَكْرُ أُولَئِكَ هُوَ يُبْورُ ۝ وَاللَّهُ خَالِقُكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ جَعَلَكُمْ أَزْوَاجًا ۝ وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَىٰ وَلَا تَضْمُ إِلَّا بَعْلُهُ ۝ وَمَا بَعْرٌ مِنْ مَعْرٍ ۝ وَلَا يَنْفَعُ مِنْ عَمْرٍ ۝ إِلَّا فِي كِتَابٍ ۝ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ۝ وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ ۝ هَذَا عَذَابٌ فَزَاتٌ سَاءَ سَرَابُهُ ۝ وَهَذَا مِزْجٌ ۝ وَوَمِنْ كُلِّ تَأْكُوفٍ لِحَاظِرًا ۝ وَتَسْتَجْرُونَ حَلِيَّةً تَلْبَسُونَهَا ۝ وَتَرَى الْفُلْكَ فِيهِ

అవిశ్వాసులకు కఠినశిక్ష పడుతుంది. సత్యాన్ని విశ్వసించి, సదాచార వైఖరి అవలంబించే వారికి మన్నింపుతోపాటు గొప్ప ప్రతిఫలం లభిస్తుంది. (5-7)

ఒక వ్యక్తికి అతని దుష్కార్యాల్ని మనోహరమైనవిగా చేసి చూపడం జరుగుతుంది. అతను కూడా తన దుష్కార్యాల్ని సత్కార్యాలుగా భావిస్తాడు. అలాంటివాడికి పట్ట పగ్గాలు ఉంటాయా? దేవుడు తాను తలచినట్లు కొందరిని దారి తప్పిస్తాడు, మరికొందరిని దారికి తెస్తాడు. కనుక (ప్రవక్తా!) నీవు అనవసరంగా వారికోసం బాధపడిపోతూ ప్రాణం పోగొట్టుకోకు. వారు చేస్తున్నదంతా దేవునికి బాగా తెలుసు. (8)

గాలులు పంపేవాడు దేవుడే. ఆ గాలులు మేఘాలను పైకి లేపుతాయి. తరువాత మేము వాటిని బంజరుభూమి వైపు తీసికెళ్తాం. (అక్కడ వర్షం కురిపించి) మృతప్రాయమైన ఆ భూమికి జీవంపోసి (వృక్షజాతిని) లేపుతున్నాం. అదేవిధంగా చనిపోయిన మానవుల్ని కూడా (ప్రళయ దినాన) మళ్ళీ బ్రతికించి లేపుతాము. (9)

గౌరవప్రతిష్ఠలు కోరుకునే ప్రతివ్యక్తి గౌరవప్రతిష్ఠలన్నీ దేవునికే చెందుతాయని తెలుసుకోవాలి. ఆయన దగ్గరకు సద్వచనం మాత్రమే అధిరోహిస్తుంది. ఈ సద్వచనాన్ని సదాచరణ మాత్రమే పైకి అధిరోహింపజేస్తుంది. దుష్టవన్నాగాలకు పాల్పడేవారికోసం కఠినాతికఠిన శిక్ష కాచుకొని ఉంది. త్వరలోనే వారి కుట్రలు వారికే బెడిసికొట్టాయి. (10)

దేవుడు మిమ్మల్ని (ప్రారంభంలో) మట్టితో సృజించాడు. తరువాత వీర్యబిందువు ద్వారా పుట్టించాడు. ఆయన మిమ్మల్ని (స్త్రీపురుష) జంటలుగా చేశాడు. ఏ స్త్రీ కూడా దేవునికి తెలియకుండా గర్భం దాల్చడంగాని, బిడ్డను కనడంగాని ఎన్నటికీ జరగదు. అలాగే ఎవరికైనా ఆయుష్షు పెరగడంగాని, తరగడంగాని అంతా ఒక గ్రంథంలో ముందే రాసిపెట్టి ఉంది. ఇలా చేయడం దేవునికి చాలా తేలిక. (11)

రెండు (రకాల) జలనిధులు ఒకే విధంగా లేవు. ఒకటి దప్పిక తీర్చగలిగే మంచి నీరు. త్రాగడానికి తియ్యగా ఉంటుంది. రెండోది గొంతును పొడుచేసే ఉప్పునీరు. అయితే ఆ రెండు జలనిధుల నుండి మీరు తాజా (చేపల)మాంసం తీసి తింటున్నారు.

مَوَاحِرٍ يُنْتَعَمُونَ مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝ يُرْسِلُ الْجِبَلِ فِي النَّهَارِ وَجُودًا وَيُرْسِلُ فِي اللَّيْلِ سَحَابَ السُّمُسِ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُسَمًّى ۝ ذِكْرُكُمْ لَكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ ۝ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ ۝ إِنْ تَدْعُهُمْ لَا يَسْمَعُوا دَعْوَكُمْ ۝ وَلَا يَسْمَعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ ۝ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ بَشْرِكِكُمْ ۝ وَلَا يُبَيِّنُكَ مِثْلُ حَبِيبٍ ۝ يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ ۝ وَاللَّهُ هُوَ الْعَنِيُّ الْحَمِيدُ ۝ إِنْ يَشَاءُ يُدْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ۝ وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ ۝ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى ۝ وَإِنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ إِلَىٰ جِهْتِهَا لَا يُجْبَلُ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ ۝ إِنَّمَا تُنذِرُ الَّذِينَ يُحْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ ۝ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ ۝ وَمَنْ تَزَكَّىٰ فَإِنَّمَا يَتَزَكَّىٰ لِنَفْسِهِ ۝ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ۝ وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ ۝ وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا النُّورُ ۝ وَلَا الظُّلُّ وَلَا الْحُرُورُ ۝

11

ధరించడానికి ఆభరణాలు (ముత్యాలు) కూడా సేకరిస్తున్నారు. అంతేకాదు, దేవుని అనుగ్రహం (ఉపాధి) అన్వేషించి ఆయన పట్ల కృతజ్ఞులై ఉండేందుకు మీరు ఆ జలాలలో నౌకలు వాటి గుండెలు చీల్చుతూ నడవడాన్ని కూడా చూస్తున్నారు. (12)

ఆయన రాత్రిని పగటిలోకి, పగటిని రాత్రిలోకి జొప్పిస్తున్నాడు. ఆయనే (మీ ఉపయోగార్థం) సూర్యచంద్రుల్ని అదుపులో ఉంచాడు. ఇవన్నీ ఒక నిర్ణీతకాలం దాకా (తమతమ కక్షల్లో) సంచరిస్తూ ఉంటాయి. ఆయనే మీ ప్రభువు. (విశ్వ) రాజ్యాధికారం ఆయనదే. ఆయన్ని వదలి మీరు పూజిస్తున్న మిథ్యాదైవాలు ఓ గడ్డిపోచకు కూడా యజమానులు కారు. మీరు వాటిని మొరపెట్టుకుంటే అవి మీ మొరల్ని ఆలకించలేవు. ఒకవేళ ఆలకించినా మీకెలాంటి సమాధానం ఇవ్వలేవు. ప్రళయదినాన అవి మీ బహు దైవారాధనను ఖండిస్తాయి. ఇలాంటి యదార్థాలు మీకు సర్వజ్ఞుడు తప్ప మరెవరూ తెలియజేయ లేరు. (13-14)

మానవులారా! మీరే దేవుని మీద ఆధారపడే నిర్లనులు. దేవుడు మాత్రం సర్వం కలిగి ఉన్న స్థితిపరుడు, సకలవిధాల ప్రశంసనీయుడు. ఆయన తలచుకుంటే మిమ్మల్ని తొలగించి మీ స్థానంలో మరో సృష్టిరాసిని సృజించగలడు. ఇది దేవునికి ఏమాత్రం కష్టనాధ్యం కాదు. (పాప)భారం మోసేవారెవరూ ఇతరుల (పాప)భారం మోయలేరు. (పాప)భారం క్రింద అణగిపోయినవాడు తన భారం తొలగించుకోవడానికి ఎవరినైనా పిలిస్తే, అతని భారంలోని అణుమాత్రం బరువుకూడా మోయడానికి ఎవరూ ముందుకు రారు. చివరికి అతి సన్నిహితులైన అతని బంధువులు సైతం ముందుకు రారు.

ప్రవక్తా! తమ ప్రభువును (ప్రత్యక్షంగా) చూడకుండానే ఆయనకు భయపడుతూ ప్రార్థనా వ్యవస్థ నెలకొల్పేవారిని మాత్రమే నీవు హెచ్చరించగలవు. ఒక వ్యక్తి పవిత్రతా వైఖరి అవలంబిస్తున్నాడంటే అది తనశ్రేయస్సు కోసమే అవలంబిస్తున్నాడు. చివరికి అందరూ దేవుని సన్నిధికి మరలిపోవలసి ఉంది. (15-18)

గుడ్డివాడు, కళ్ళున్నవాడు ఒకటి కాదు. చీకటి వెలుగులు సమానం కాలేవు. చల్లని నీడ మండుటెండ లాంటిది కాదు. జీవులు, మృతులు ఒకటి కాదు. దేవుడు తాను కోరిన వారికి (తన సూక్తులు) వినిస్తాడు. (కనుక ప్రవక్తా!) సమాధుల్లో ఉన్నవారికి నీవు

وَمَا يَتَّبِعُ الْأَحْيَاءُ وَلَا الْأَمْوَاتُ ۝ إِنْ اللَّهُ يُسْمِعُ مَنْ يَشَاءُ ۝ وَمَا أَنْتَ بِمُسْمِعٍ مَنْ فِي الْقُبُورِ ۝ إِنْ أَنْتَ إِلَّا نَذِيرٌ ۝ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا ۝ وَإِنْ مِنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ ۝ وَإِنْ يَكْفُرُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۝ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ ۝ وَالزُّبُرِ ۝ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ۝ ثُمَّ أَخَذْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ۝ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً ۝ فَأَخْرَجْنَا بِهِ ثَمَرَاتٍ مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهَا ۝ وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ بَيْضٌ وَحُمْرٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهَا ۝ وَغَرَابِيبُ سُودٌ ۝ وَمِنَ النَّاسِ وَالدَّوَابِّ أَلْوَانٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ ۝ كَذَلِكَ ۝ إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ ۝ إِنْ أَنْتَ إِلَّا نَذِيرٌ ۝ عَفْوٌ ۝ إِنْ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ ۝ وَآتَوْا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً ۝ يَرْجُونَ تِجَارَةً لَنْ تَبُورَ ۝ لِيُؤْتِيَهُمْ أَجْرَهُمْ ۝ وَيَزِيدَهُمْ مِنْ فَضْلِهِ ۝ إِنَّهُ عَفُورٌ ۝ شَكُورٌ ۝ وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ ۝ هُوَ الْحَقُّ ۝ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ ۝ إِنَّ اللَّهَ لَعَبِيدٌ ۝ بِصِيرٌ ۝ ثُمَّ أَوْرَثْنَا الْكِتَابَ الَّذِينَ

11

(ఏమాటా) వినించలేవు. (జరగనున్న పరిణామాలను గురించి) నీవు హెచ్చరించేవాడివి మాత్రమే. మేము నిన్ను శుభవార్త అందజేసేవానిగా, భయపెట్టేవానిగా చేసి సత్యాన్నిచ్చి పంపాము. ప్రతిజాతిలోనూ హెచ్చరించేవాడు ఆవిర్భవించాడు. మీరు నిన్ను నిరాకరిస్తుంటే (నిరాకరించని), వారి పూర్వీకులు కూడా (ఇలాగే ప్రవక్తలను) నిరాకరించారు. వారి దగ్గరకు వారి ప్రవక్తలు స్పష్టమైన నిదర్శనాలు, చిరు పుస్తకాలు, ఉజ్వలమైన గ్రంథాలు తీసుకొచ్చారు. ఆ తర్వాత సత్యాన్ని తిరస్కరించినవారిని నేను పట్టుకున్నాను. చూడండి నా శిక్ష ఎంత తీవ్రంగా ఉండిందో! (19-26)

దేవుడు ఆకాశం నుండి ఎలా వర్షం కురిపిస్తున్నాడో మీరు పరికించి చూడలేదా? ఆ వర్షం ద్వారా మేము అనేక రకాల పండ్లు ఉత్పత్తి చేస్తున్నాము. వాటి రంగు రకరకాలుగా ఉంటుంది. పర్వతాలలో కూడా తెల్లచారలు, ఎర్రచారలు, నల్లచారలతో రంగు రంగుల పర్వతాలున్నాయి. అదేవిధంగా మానవుల్లో, జంతువుల్లో, పశువుల్లో, (పక్షుల్లో) కూడా వివిధ రంగులున్నాయి. దేవుని దాసులలో జ్ఞానులు మాత్రమే (ఈప్రకృతి యదార్థాలు గమనించి) దేవునికి భయపడతారు. (ఆ) దేవుడు మహా శక్తిమంతుడు, గొప్ప క్షమాశీలి. (27-28)

దైవగ్రంథాన్ని పఠించే, ప్రార్థనా వ్యవస్థ నెలకొల్పే, మేము ప్రసాదించిన ఉపాధి నుండి రహస్యంగా, బహిరంగంగా దానంచేసేవారు ఎలాంటి నష్టంలేని వ్యాపారం ఆశిస్తున్నారు. దేవుడు తమకు పూర్తిప్రతిఫలం ఇవ్వడంతోపాటు, తన ప్రత్యేక అనుగ్రహంతో మరింత ప్రతిఫలం ప్రసాదిస్తాడన్న ఆశతోనే (వారీ పరలోక వ్యాపారంలో తమ సర్వస్వం ధారపోస్తారు). నిజంగా దేవుడు ఎంతో క్షమించేవాడు, ఆదరించేవాడు. (29-30)

ప్రవక్తా! మేము దివ్యావిష్కృతి ద్వారా నీ వద్దకు పంపిన గ్రంథమే సత్యం. ఇది పూర్వం వచ్చిన గ్రంథాలను దృవీకరిస్తూ వచ్చింది. దేవునికి తన దాసుల స్థితిగతులను గురించి బాగా తెలుసు. ఆయన ప్రతి విషయాన్నీ గమనిస్తున్నాడు. (31)

మా దాసులలో మేము ఎన్నుకున్నవారిని ఈ గ్రంథానికి వారసులుగా చేశాం. వారిలో కొందరు ఆత్మవంచన చేసుకున్నవారున్నారు. కొందరు మధ్యేమార్గం అవలంబించి

اصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ وَمِنْهُمْ مُقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْاِحْسَانِ يُرِيتْ يَدَيْنِ اللّٰهِ ذٰلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيْرُ ۝ جَنَّتْ عَدْنٌ يَّيْدٌ خُلُوْا نَهَا يُحَلَوْنَ فِيْهَا مِنْ اَسْوَارٍ مِّنْ ذَهَبٍ وَّلَوْ لَوًّا ۝ وَاِلَاسْمٰهُمْ فِيْهَا حَرِيْرٌ ۝ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ اَذْهَبَ عَنَّا الْحَزْنَ ۝ اِنَّ رَبَّنَا لَغَفُوْرٌ شَكُوْرٌ ۝ الَّذِيْ اَنْزَلْنَا اَحْسَنًا دَارَ الْمَقٰمَاتِ مِّنْ فَضْلِهِ ۝ لَا يَسْتَأْذِنُ فِيْهَا نَصَبٌ وَلَا يَسْتَأْذِنُ فِيْهَا نَعُوْبٌ ۝ وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَهُمْ نَارٌ جَهَنَّمَ لَا يُقْبَضُ عَلَيْهِمْ فِيْهَا اَنْفُسُهُمْ وَاُولَٰئِكَ لَمْ يَجْزِيْ كُفْرُهُمْ اَنْ يَصْطَرِحُوْنَ

చిన వారున్నారు. మరికొందరు దేవుని ఆజ్ఞతో సత్కార్యాలు చేయడంలో ఒకర్నికరు మించిపోయే వారున్నారు. 1 ఇదే అన్నిటికంటే గొప్ప (దైవా)అనుగ్రహం. (32)

వారు శాశ్వత స్వర్గవనాల్లో ప్రవేశిస్తారు. వారక్కడ స్వర్గకంకణాలు, ఎంతో విలువైన రత్నాలు, పట్టువస్త్రాలు ధరిస్తారు. వారు దేవునికి కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ “మా దుఃఖం దూరంచేసిన దేవుడు ఎంతో ప్రశంసనీయుడు. నిస్సందేహంగా మా ప్రభువు క్షమించే వాడు, ఆదరించేవాడు. ఆయన తన అనుగ్రహంతో మనకు శాశ్వతనివాసం కల్పించాడు. ఇప్పుడిక్కడ మనకు ఎలాంటి బాధ, అలుపు ఉండవు” అని అంటారు. (33-35)

ఇక సత్యాన్ని నిరాకరించినవారి కోసం నరకాగ్ని కాచుకొని ఉంది. (అక్కడ) వారు చావాలనుకున్నా చావు రాదు. వారికి నరకయాతనలు తగ్గించడం కూడా జరగదు. ఈ విధంగా మేము సత్యతిరస్కారులకు ప్రతిఫలమిస్తాము. వారక్కడ పెడబొబ్బలు పెట్టూ

1. ఈ సూక్తిలో మూడు వర్గాల విశ్వాసుల్ని గురించి ఉంది. ఒక హదీసులో ఇలా ఉంది:

దైవప్రవక్త (స): “సత్కార్యాలు చేయడంలో ఒకర్నికరు మించిపోయినవారు ఎలాంటి లెక్క, విచారణ లేకుండానే స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తారు. మధ్యేమార్గం అవలంబించినవారి విషయంలో మాత్రం తేలికపాటి విచారణ జరుగుతుంది. పోతే ఆత్మలకు అన్యాయం చేసుకున్న(ఆత్మవంచనకు పాల్పడిన) వారిని) పునరుత్థాన దినం ముగిసేదాకా ఆపి ఉంచడం జరుగుతుంది. ఆ తరువాత వారిని దేవుడు తన కారుణ్యచాయలోకి తీసుకుంటాడు. వీరే దేవునికి కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ ‘మా దుఃఖం దూరం చేసిన దేవునికి కృతజ్ఞతలు’ అని అంటారు.” (అహ్మద్, తబ్రాని, బైహఖి)

ఈ హదీసులో ఆత్మవంచనకు పాల్పడిన మూడో వర్గం ముస్లింలను పునరుత్థాన దినం ముగిసే దాకా, అంటే కర్మవిచారణ పూర్తయ్యే వరకు ఆపిఉంచడం జరుగుతుందని చెప్పబడింది. ఆ దినం కొన్ని శతాబ్దాల ప్రకారం మన లెక్క ప్రకారం యాభై వేల సంవత్సరాలంత సుదీర్ఘంగా ఉంటుందని తెలుస్తోంది. అంతేకాదు, ఆ సుదీర్ఘకాలం ఎంత కఠినంగా, దుర్భరంగా ఉంటుందో కూడా చెప్పలేం. చివరికి దేవుడు కరుణించి వారిని స్వర్గానికి పంపుతాడు.

ఇలాంటి ఆత్మవంచనలైన ముస్లింలకు న్యాయస్థానంలో తీర్పులన్నీ ముగిసే దాకా ఉండే శిక్ష మాత్రమే ఉంటుంది. అయితే వారిలో ఎవరూ నరకానికి పోరని అపోహపడరాదు. ఖురఆన్, హదీసుల్లో విశ్వాసులకు నరకశిక్ష పడే అనేక నేరాల ప్రస్తావనలున్నాయి. ఉదాహరణకు ఒక విశ్వాసి మరొక విశ్వాసిని అన్యాయంగా చంపితే నరకశిక్ష పడుతుందని దేవుడు ప్రకటించాడు. వారసత్వపు చట్టానికి సంబంధించి దైవపరిధుల్ని అతిక్రమించినవారికి కూడా నరకశిక్ష పడుతుందని ఖురఆన్ హెచ్చరిస్తోంది. వడ్డీవ్యవహారాలు నిర్వహించేవారు నరక వాసులవుతారని పేర్కొనబడింది.

కనుక దైవాజ్ఞలు, ప్రవక్త బోధనలు వదలి ఇష్టానుసారం జీవితం గడిపే ముస్లింలు వెంటనే మేల్కొని తమను తాము సంస్కరించుకోవడానికి ప్రయత్నించాలి.

فِيْهَا رِيْرًا اَخْرَجْنَا نَعْلًا صٰلِحًا غَيْرَ الَّذِيْ كُنَّا نَعْمَلُ ۝ اَوْلَمْ نَعْتَرِكُمْ مَّا يَنْتَدِكِرْ فِيْهِ مِّنْ تَدَكْرٍ وَّ جَا۟ءَكُمُ النَّذِيْرُ فَاذْفَرْتُمْ ۝ اِنَّا لَنَعْلَمُ غَيْبِ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۝ اِنَّكَ عَلِيْمٌ بِذٰلِكَ الصُّدُوْرِ ۝ هُوَ الَّذِيْ جَعَلَكُمْ خٰلِقًا فِى الْاَرْضِ فَمَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ ۝ وَلَا يَزِيْدُ الْكٰفِرِيْنَ كُفْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ اِلَّا مَقْتًا ۝ وَلَا يَزِيْدُ الْكٰفِرِيْنَ كُفْرُهُمْ اِلَّا حَسٰرًا ۝ قُلْ اَرَايْتُمْ شُرَكَاءَكُمُ الَّذِيْنَ نَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ ۝ اَرُوْنِيْ مَاذَا خَلَقُوْا مِنَ الْاَرْضِ اَمْ لَهُمْ شِرْكٌ ۝ فِى السَّمٰوٰتِ اَمْ رٰتِيْهِمْ كُنُوْبًا فَهُمْ عَلٰى بَيِّنٰتٍ مِّنْهُ ۝ بَلْ اِن يَّعِدِ الظّٰلِمُوْنَ بَعْضُهُمْ اَبْعَادًا غَرُوْرًا ۝ اِن اللّٰهَ يُمَسِّكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ اَنْ تَتَزٰوَا ۝ وَلَا لِيْۤ اَنْ اَسْأَلَهُمَا مِنْ اَحَدٍ مِّنْ عِنْدِيْ ۝ اِنَّكَ اِنْ كَانَ حٰلِيًا غَفُوْرًا ۝ وَاَقْسَمُوا بِاللّٰهِ جَهْدَ اِيْمَانِهِمْ لَيُنَّجِيَنَّاهُمْ وَيُرِيْۤ اَيُّهَا الَّذِيْنَ كَفَرُوْا ۝ اَلَا نُنْفِوْرًا ۝ اَسْتَكْبٰرًا فِى الْاَرْضِ وَمَكْرُ السِّيْۤ اِءِ ۝ وَلَا يَجِيْۤ اِلَّا اِلٰهًا ۝ فَهَلْ يَنْظُرُوْنَ اِلَّا سِنْتَ الْاَدْلٰنِ

“ప్రభూ! మమ్మల్నిక్కడుంచి తీసెయ్యి. (మాకు బుద్ధిచ్చింది.) మేము ఇదివరకు చేసిన వాటికి భిన్నంగా సత్కార్యాలు చేస్తాం” అని మొరపెట్టుకుంటారు.

(అప్పుడు వారికి) “మీకు మేము దీర్ఘాయుష్షు ఇవ్వలేదా? అంత దీర్ఘాయుష్షులో మీరు తలచుకుంటే గుణపాఠం నేర్చుకుని ఉండేవారు. మీ దగ్గరికి హెచ్చరించేవాడు కూడా వచ్చాడు కదా! ఇప్పుడిక (నరక యాతనలు) చవిచూడండి. దుర్మార్గులకు ఇక్కడ ఏవరూ సహాయం చేయరు” అని సమాధానం ఇవ్వబడుతుంది. (36-37)

దేవునికి భూమ్యాకాశాల్లోని సమస్త నిగూఢ విషయాలు తెలుసు. (మీ)హృదయాల్లో దాగిన రహస్యాలు సయితం ఆయనకు తెలుసు. ఆయనే మిమ్మల్ని ధరణిలో (తన) ప్రతినిధిగా నియమించాడు. ఇప్పుడెవరైనా సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తున్నాడంటే ఆ తిరస్కార పర్యవసానం అతని మీదనే పడుతుంది. తిరస్కారుల తిరస్కార వైఖరి వల్ల వారిపై మరింత దైవాగ్రహమే విరుచుకు పడుతుంది. అది అవిశ్వాసులకు నష్టంలో తప్ప మరే విషయంలోనూ వృద్ధినివ్వదు. (38-39)

వారిని అడుగు: “దేవుణ్ణి వదలి మీరు పూజిస్తున్న మీ భాగస్వాముల్ని మీరెప్పుడైనా పరికించి చూశారా? వారు భూలోకంలో ఏ వస్తువును సృష్టించారో నాకు చూపండి కాస్త. పోనీ ఆకాశనిర్మాణంలో వారి పాత్ర ఏమిటో చెప్పండి.” వారికి మేమేదైనా రాసిచ్చామా, దాని ఆధారంగా వారు గట్టి ప్రమాణం కలిగి ఉండేందుకు? లేదు. అసలీ దుర్మార్గులు పరస్పరం మోసగించుకోవడానికి బూటకపు వాగ్దానాలు చేస్తున్నారు. (40)

భూమ్యాకాశాలు దొర్లకుండా స్థిరంగా పట్టి ఉంచినవాడు దేవుడే. ఒకవేళ అవి దొర్లి పడితే, దేవుడు తప్ప మరెవరూ వాటిని పొదివి పట్టుకోలేరు. దేవుడు ఎంతో ఉదార స్వభావుడు, గొప్ప క్షమాశీలి. (41)

గతంలో వారు దేవుని పేరుతో గట్టి ప్రమాణాలు చేస్తూ, తమ వద్దకు హెచ్చరించే వారెవరైనా (దైవప్రవక్త) వస్తే తాము ప్రపంచంలోని ఇతర జాతులకన్నా ఎక్కువ సన్మార్గ గాములవుతామని చెప్పేవారు. తీరా వారి దగ్గరకు హెచ్చరించేవాడు రాగానే, అతని రాక వారిని సత్యానికి మరింత దూరం నెట్టివేసింది. వారు దేశంలో గర్వపోతులై దుష్ట

فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ۗ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَحْوِيلًا ۗ أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ
 كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَكُنُوا لَهُمْ مُخْلِفِينَ ۗ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ شَيْءٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا
 فِي الْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا ۗ وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلَى ظَهْرهَا مِنْ
 دَابَّةٍ وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِ بَصِيرًا ۝

﴿ ۳۶ ﴾ سُوْرَةُ يٰسٍ مَكِّيَّةٌ ﴿ ۲۱ ﴾ ﴿ ۳۶ ﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يٰسٍ ۝ وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ ۝ اِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِيْنَ ۝ عَلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ۝ تَنْزِيْلِ الْعَزِيْزِ الرَّحِيْمِ ۝ لِيُنذِرَ قَوْمًا
 مَّا اَنْذَرَاۤ اٰبَاؤَهُمْ فَمَنْ غَفِلُوْنَ ۝ لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلٰٓى اَكْثَرِهِمْ فَاَنْهُمْ لَا يُؤْمِنُوْنَ ۝ اِنَّا جَعَلْنَا فِيْٓ اَعْيُنِهِمْ غُمَّةً

పన్నాగాలు పన్నడం ప్రారంభించారు. నిజానికి దుష్టపన్నాగాలు వాటిని పన్నేవారికి బెడిసి
 కొడ్తాయి. వీరిప్పుడు గత జాతులకు పట్టిన దుర్గతి కోసం వేచిఉన్నారా? అలాగే (దుష్ట
 శిక్షణకు) దేవుడు అనుసరిస్తున్న విధానంలో నీవు ఎలాంటి మార్పు చూడలేవు. దేవుని
 విధానాన్ని ఆయన నిర్ణయించిన మార్గం నుండి ఏ శక్తి మళ్ళించలేదు. (42-43)

వారు పూర్వం గతించినవారికి ఎలాంటి దుర్గతి పట్టిందో ప్రపంచంలో తిరిగి
 చూడలేదా? ఆ ప్రజలు వీరికంటే ఎంతో శక్తిమంతులు. భూమ్యాకాశాల్లోని ఏ వస్తువు
 దేవుని పట్టునుండి తప్పించుకోలేదు. ఆయన సర్వం ఎరిగినవాడు. ప్రతి విషయంపైనా
 ఆయనకు అధికారం ఉంది. మానవుల్ని వారి దుశ్చర్యల కారణంగా పట్టుకోదలిస్తే
 ఆయన భూమిపై ఒక్క ప్రాణిని కూడా సజీవంగా వదలిపెట్టేవాడు కాదు. కాని ఆయన
 వారిని ఒక నిర్ణీతసమయం వరకు అవకాశమిచ్చి వదలిపెట్టున్నాడు. ఆ నిర్ణీత సమయం
 రాగానే దేవుడే తన దాసుల సంగతి చూసుకుంటాడు. (44-45)

అపతరణ: మక్కా 36. యాసీన్ సూక్తులు: 83

ఈ అధ్యాయంలోని తొలిరెండు బీజాక్షరాలైన 'యా, సీన్'లనే దీనికి పేరుపెట్టడం
 జరిగింది. ఇది హిజ్రీశకానికి నాలుగైదు సంవత్సరాల పూర్వం మక్కాలో అపతరించినట్లు
 తెలుస్తోంది. ఇందులో దైవప్రవక్త (స)ను విశ్వసించకుండా సత్యవ్యతిరేక కార్యకలాపాలకు
 పాల్పడుతున్న అవిశ్వాసుల్ని హెచ్చరించడంతో పాటు, దేవుని ఏకత్వం, ప్రవక్త దౌత్యం,
 మరణానంతర జీవితాలను గురించి సహేతుకంగా చర్చించడం జరిగింది.

కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడయిన దేవుని పేరుతో ప్రారంభం

యా-సీన్. వివేకంతో కూడిన ఖుర్ఆన్ సాక్షి! నీవు నిస్సందేంగా దైవప్రవక్తవే;
 సన్మార్గంలో ఉన్నావు. నీవు ఒక జాతిని హెచ్చరించడానికి మహాశక్తిమంతుడు, అమిత
 దయామయుడైన దేవుడు పంపిన గ్రంథం ఇది. ఆ జాతిప్రజల తాతముత్తాతల్ని లోగడ
 హెచ్చరించడం జరగలేదు. అంచేత వారు ఏమరుపాటుకు లోనైఉన్నారు. (1-6)

వారిలో చాలామంది గురించి (దైవ) నిర్ణయం జరిగిపోయింది. అందువల్లనే
 వారు (సత్యాన్ని) విశ్వసించడంలేదు. మేము వారి మెడలకు (కన్పించని) గుదిబండలు

فَرَىٰ إِلَىٰ الْاٰذْقَانِ ۗ كُمْ مَقْمُحُونَ ۗ وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ اَيْدِيهِمْ سَدًّا ۗ وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا ۗ فَاَعْيَنَيْهُمْ ۗ فَهُمْ
 لَا يُبْصِرُوْنَ ۗ وَسَوَاءٌ عَلَيْهِمْ اَاَنْذَرْتَهُمْ اَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُوْنَ ۗ اِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمٰنَ
 بِالْغَيْبِ ۗ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ ۗ وَاَجْرٍ كَرِيمٍ ۗ اِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَآثَارَهُمْ ۗ وَكُلُّ شَيْءٍ اَحْصَيْنَاهُ
 فِيْٓ اِمَامٍ مُّبِينٍ ۗ وَاَضْرِبْ لَهُمْ مَّثَلًا اَصْحَابَ الْقَرْيَةِ ۗ اِذْ جَاءَهَا الْمُرْسَلُوْنَ ۗ اِذْ اَرْسَلْنَا اِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ
 فَكَذَّبُوهُمَا ۗ فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ فَقَالُوْا اِنَّا اِلَيْكُمْ مُّرْسَلُوْنَ ۗ قَالُوْا مَا اَنْتُمْ اِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا ۗ وَمَا اَنْزَلَ الرَّحْمٰنُ مِنْ
 شَيْءٍ ۗ اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا سَآذِلُوْنَ ۗ قَالُوْا رَبُّنَا يَعْلَمُ اِنَّا اِلَيْكُمْ لَمُرْسَلُوْنَ ۗ وَمَا عَلَيْنَا اِلَّا الْبَلٰغَةُ الْمُبِيْنِ ۗ
 قَالُوْا اِنَّا نَطَّيْرًا يَّكُوْرُنَ لَمْ تَنْهَاهَا لِرَجْمِكُمْ وَلِيَبْسِطَنَّكُمْ مِّنَّا عَذَابَ الْاَلِيْمِ ۗ قَالُوْا طٰرِكُمْ مَعَكُمْ ۗ
 اِنْ دُكِّرْتُمْ ۗ بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُوْنَ ۗ وَجَاءَ مِنْ اَقْصَا الْمَدِيْنَةِ جَحْلٌ يُّسَعُ ۗ قَالَ يَقَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِيْنَ ۗ

కట్టివేశాం. అవి వారి గడ్డాలదాకా బిగించబడ్డాయి. అందుకే వారు (గర్వపోతుల్లా) తలలు
 పైకిత్తి నిలబడ్డారు. మేము వారికి ముందు ఒకగోడ, వెనుక ఒకగోడ నిలబెట్టి. వారిని
 పూర్తిగా కప్పివేశాం. దాంతో వారికి ఏ (మంచి)విషయమూ తోచదు. కనుక నీవు వారిని
 హెచ్చరించినా, హెచ్చరించకపోయినా ఒకటే. వారు ఎన్నటికీ నమ్మరు. కరుణామయుని
 చూడకుండానే ఆయనకు భయపడి, సత్యోపదేశాన్ని అనుసరించేవాడ్ని మాత్రమే నీవు
 హెచ్చరించగలవు. అతనికి గొప్పప్రతిఫలం లభిస్తుందని శుభవార్త అందజేయి. (7-11)

మేము తప్పుకుండా ఒకరోజు మృతుల్ని బ్రతికిస్తాము. వారు చేస్తున్న కర్మలన్నిటినీ
 మేము నమోదుచేస్తున్నాం. వారు తమ వెనుక వదలిపెట్టిన చివ్వులను కూడా గ్రంథస్థం
 చేస్తున్నాం. ప్రతి విషయాన్ని మేము స్పష్టమైన ఓ గ్రంథంలో నమోదుచేస్తున్నాం. ఉదా
 హరణకు దైవప్రవక్తలు వచ్చిన ఒక పట్టణానికి చెందిన ప్రజలగాధ వినించు వారికి.
 మేమా పట్టణప్రజల దగ్గరకు ఇద్దరు ప్రవక్తలను పంపాము. వారా ఇద్దరినీ తిరస్క
 రించారు. తర్వాత ఆ ఇద్దరికి మద్దతుగా మేము మరోప్రవక్తను పంపాము. ఆ ముగ్గురు
 “మేము మీ దగ్గరకు దైవప్రవక్తలుగా పంపబడ్డాం” అన్నారు. (12-14)

దానికి వారు “మీరు మాలాంటి మానవమాత్రులే తప్ప మరేమీ కాదు. కరుణా
 మయుడైన దేవుడు ఏదీ పంపలేదు. మీరు చెబుతున్నదంతా బూటకం” అన్నారు. (15)

“మా ప్రభువుకు తెలుసు. మేము నిజంగానే దైవప్రవక్తలుగా నియమితులై మీ
 దగ్గరకు పంపబడ్డాం. ఎలాంటి అరమరికలు లేకుండా దైవసందేశం అందజేయడమే
 మాపని. అంతకుమించి మరో బాధ్యత మాపై లేదు” అన్నారు దైవప్రవక్తలు. (16-17)

“మేము మిమ్మల్ని మా పాలిట అపశకునంగా భావిస్తున్నాము. మీరు గనక (ఈ
 ప్రచారం) మానుకోకపోతే మేము మిమ్మల్ని రాళ్ళతో కొట్టి చంపేస్తాం. మా నుండి మీరు
 దుర్భర శిక్ష చవిచూడవలసి వస్తుంది” అన్నారు పట్టణవాసులు బెదిరిస్తూ. (18)

“మీ అపశకునం మిమ్మల్నే చుట్టుకొనిఉంది. మేము మీకు హితబోధచేస్తున్నాము
 నేనా మీరీ మాటలు అంటున్నది? మీరసలు హద్దుమీరిపోయారు” అన్నారు ప్రవక్తలు.
 అంతలో దూరాన పట్నంలో ఓ మూల నుండి ఒకతను పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చి

فِي فَلَاكِ يَسْبَحُونَ ۝ وَإِلَيْهِ لَنُحْضِرُنَّ أُمَّةً مِّنْ قَبْلِهِمْ لَنَنْبِئَنَّكَ بِهِمْ ۝ وَإِذْ نَسْنَا لَهُمُ الْغَنَاءَ وَجَاءَنَا بِالْحَبْرِ ۝ وَإِذْ قَبِلَ لَهُمُ الثَّمَنَ ۝ إِنَّا لَنَاقِلُونَ الْكَوْكَبَاتِ ۝ وَإِذْ نَسْنَا لَهُمُ الْغَنَاءَ وَجَاءَنَا بِالْحَبْرِ ۝ وَإِذْ قَبِلَ لَهُمُ الثَّمَنَ ۝ إِنَّا لَنَاقِلُونَ الْكَوْكَبَاتِ ۝ وَإِذْ نَسْنَا لَهُمُ الْغَنَاءَ وَجَاءَنَا بِالْحَبْرِ ۝ وَإِذْ قَبِلَ لَهُمُ الثَّمَنَ ۝ إِنَّا لَنَاقِلُونَ الْكَوْكَبَاتِ ۝

వారికోసం మరొక సూచన కూడా ఉంది. మేము మానవజాతిని ఒక నిండునావ లో ఎక్కించాం. ఆ తర్వాత వారికోసం అలాంటి నావలనే (అనేకం) సృజించాం. వాటిలో ఎక్కి వీరు ప్రయాణం చేస్తున్నారు. మేము తలచుకుంటే వారిని (సముద్రంలో) ముంచి వేయగలం. ఆ తర్వాత వారి మొరాలకించే నాడుడే ఉండడు. ఏవిధంగానూ వారు ఈ గండం నుంచి గట్టెక్కలేరు. మా అనుగ్రహం మాత్రమే వారిని గట్టెక్కించి, ఒక నిర్ణీత కాలం వరకు ప్రాపంచిక ప్రయోజనాలు పొందే అవకాశమిస్తుంది. (41-44)

“మీముందు వస్తున్న పర్యవసానం నుండి, మీ వెనుక గతించినదాని నుండి తప్పించుకోండి, మీరు కరుణించబడతారు” అని చెప్పినప్పుడు వారు వినీ విననట్లు ఉండిపోతారు. తమ ప్రభువు నుండి తమ వద్దకు ఏదైనా సూక్తిగాని, సూచనగాని వచ్చి నప్పుడల్లా వారు ముఖం తిప్పుకుంటారు. (అలాగే) దేవుడు మీకు ప్రసాదించిన ఉపాధి నుండి దైవమార్గంలో కూడా వినయోగించండని అన్నప్పుడు సత్యతిరస్కారులు విశ్వ సించినవారితో “దేవుడు తలచుకుంటే వారిని పోషించగలడు కదా? అలాంటివారికి మేము తిండి పెట్టాలా? మీరు పూర్తిగా దారితప్పారు” అంటారు. (45-47)

“నీవు గనక సత్యవంతుడవైతే ప్రళయం గురించిన (నీ) బెదిరింపు ఎప్పుడు నెర వేరుతుందో చెప్పు” అని అడుగుతున్నారు వారు. వారసలు దేనికోసం ఎదురుచూస్తున్నారో అదొక విస్ఫోటం మాత్రమే. వారు (ప్రాపంచిక వ్యవహారాల్లో తలమునకలై) జగడమాడు కుంటున్న స్థితిలో అది హఠాత్తుగా వారిని చుట్టుముట్టుంది. అప్పుడు వారు వీలునామా సైతం వ్రాయలేరు. అంతేకాదు, వారు తమ ఇండ్లకు కూడా చేరుకోలేరు. (48-50)

దీన్నిబట్టి విశ్వంలో ఏ రోదసీ వస్తువూ స్థిరంగా లేదని; సమస్తం తమతమ నిర్ణీత కక్షల్లో నిరంతరాయంగా సంచరిస్తున్నాయని తెలుస్తోంది. పైగా ఇవన్నీ ఒకదాని కొకటి ఢీకొనడానికి ఏలు లేకుండా నిర్దేశిత కక్షలలో, నిర్ణీత వేగాలతో ఎంతో క్రమబద్ధంగా తిరుగుతున్నాయి. కనుక సర్వ సృష్టికర్త, మహా యుక్తిపరుడయిన ఇలాంటి దేవుణ్ణి మాత్రమే ఆరాధించాలని ఈ సూక్తి మానవాళికి పరోక్షంగా బోధిస్తోంది. (ఏవరాలకు 50:6 సూక్తికి రాసిన పాదసూచిక చూడండి.)

3. ఇక్కడ ప్రళయ శంఖాధారం గురించి భయంకరంగా వర్ణించబడింది. కొన్ని హదీసుల్ని బట్టి, దైవదూత ఇస్రాఫీల్ (అలై) శంఖం నోటి దగ్గర పెట్టుకొని, దైవసింహాసనం వైపు చూస్తూ శంఖం పూరించడానికి ఎప్పుడాజ్ఞువుతుందా అని తీవ్రంగా నిరీక్షిస్తున్నారని తెలుస్తోంది.

ఆయన దైవాజ్ఞతో మూడుసార్లు శంఖం పూరిస్తారు. మొదటిసారి శంఖం ఊదినప్పుడు భూమ్యాకాశాల్లోని యావత్తు ప్రాణికోటి భీతిల్లిపోతుంది. మానవులు కూడా భీతావహులైపోతారు.

وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ ۝ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ ۖ فَأَذَّا هُمْ مِنَ الْأَجْدَاثِ ۖ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنسِلُونَ ۝ قَالُوا يَا وَيْلَنَا مَن بَعَثَنَا مِن مَّرْقَدِنَا ۚ هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ ۖ إِن كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ ۝ قَالِیَوْمَ لَا تُظَلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۖ إِن أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغْلٍ فَاكِهِونَ ۖ هُمْ وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلِّ عَلَى الْأَكَاكِبِ مُتْكُونَ ۖ لَهُمْ فِيهَا قَاقُوتٌ وَلَهُمْ مَا يَدْعُونَ ۖ سَلَامٌ لِّقَوْلِهِمْ فِي رَبِّهِمْ لِجَلِيلٍ ۖ وَمُنَارٌ أُولَئِكَ يَوْمَئِذٍهَا الْمَجْرُمُونَ ۖ أَلَمْ أَعْهِدْ إِلَيْكُمْ يَبْنَؤِ أَدَمَانَ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ ۖ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ۖ وَإِنِ اعْبُدُونِي ۖ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ۖ وَلَقَدْ أَصَلَّ وَنَكَرُ جِبِلًّا كَثِيرًا أَكَلَمَ سَكُوتًا تَكُونُوا

ఆ తర్వాత శంఖం ఊదబడుతుంది. దాంతో వారు తమప్రభువు ముందు హాజరు కావడానికి ఒక్కసారిగా తమ సమాధుల నుంచి లేచి బిలబిలా బయటికి వస్తారు. (పరిస్థితి అర్థంగాక) కంగారుపడుతూ “అరె! ఎవరు మనల్ని మన పడకల నుండి లేపారు?” అని అంటారు. (అప్పుడు) “కరుణామయుడయిన దేవుడు వాగ్దానం చేసిన విషయం ఇదే. (అనాడు) దైవప్రవక్తలు నిజమే చెప్పారు” (అని సమాధానం వస్తుంది). అది దిక్కులు పిక్కుటిల్లే ఒకేఒక భీకర గర్జన!! దాంతో యావన్నీందీ మాముందు ప్రవేశ పెట్టబడతారు. “ఈరోజు మీకు ఎలాంటి అన్యాయం జరగదు. మీరు ఎలాంటి కర్మలు చేసుకున్నారో అలాంటి ప్రతిఫలమే లభిస్తుంది.” (51-54)

“ఈరోజు స్వర్గవాసులు సుఖసంతోషాలలో తేలియాడుతుంటారు. వారూ, వారి భార్యలు దట్టమైన నీడల క్రింద మెత్తటి ఆసనాలపై దిండకానుకొని కూర్చొని ఉంటారు. వారికక్కడ తినడానికి, త్రాగడానికి కోరినవన్నీ లభిస్తాయి. వారు కోరిందల్లా మరుక్షణం సిద్ధం. కరుణామయుడైన ప్రభువు నుండి వారికి దీవెనలు లభిస్తుంటాయి.” (55-58)

“పాపాత్ములారా! ఈరోజు మీరు (మానుంచి) తొలగి దూరంగా ఉండండి... ఆదం సంతానమా! పైతాన్ ని ఆరాధించవద్దని, వాడు మీకు బహిరంగశత్రువని నేను మిమ్మల్ని హెచ్చరించలేదా? నన్నే ఆరాధించాలని, అదే సన్మార్గమని ఉపదేశించలేదా? 4 అయినా

రెండవసారి శంఖం ఊదినప్పుడు దాని భయంకర గర్జనకు మొత్తం జీవరాసులు చచ్చిపడి పోతాయి. అప్పుడు సృష్టికర్త, సర్వేశ్వరుడైన ఒక్క దేవుడు తప్ప మరెవరూ ఉండరు. భూమి రూపు రేఖలు మారిపోతాయి. నేలంతా మిట్టపల్లాలులేని చదువైన మైదానంగా తయారవుతుంది.

ఆ తరువాత దేవుడు మొదట ఇస్రాఫీల్ (అలైహి)ని బ్రతికిస్తాడు. ఆయన దైవాజ్ఞతో మూడో సారి శంఖం ఊదుతారు. రెండవ శంఖాధారానికి, మూడవ శంఖాధారానికి మధ్య ఎన్ని వేల ఏండ్లు గడచిపోతాయో దైవానికి తెలుసు. మూడవసారి శంఖం ఊదగానే మృతులు ఒక్కసారిగా బ్రతికి లేస్తారు. తరువాత కర్మల విచారణ ప్రారంభమవుతుంది.

4. ఈ సూక్తిలో ‘ఆరాధన’ అనే పదాన్ని విధేయతా భావంలో ప్రయోగించబడింది. సాధరణం గా పైతాన్ ని ఎవరూ పూజించరు. అతని ఆజ్ఞలను మాత్రం శిరసావహిస్తారు. మానవ జీవితంలోని సమస్త రంగాల్లో దేవుడు ప్రవక్తల ద్వారా తన ఆజ్ఞలు జారీ చేశాడు. కాని అనేకమంది మానవులు పైతాన్ ప్రేరణతో దేవుని ఆజ్ఞలు త్రోసివచ్చి, ఇతరుల ఆజ్ఞలు పాటిస్తారు. ఉదాహరణకు, వడ్డీ వ్యసస్థను అంతమొందించాలని దేవుడు ఆజ్ఞాపిస్తున్నాడు. పైతాన్ దానికి వ్యతిరేకంగా ప్రచారం

تَعْلَمُونَ هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ۖ اِصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ۝ الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ اَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا اَيْدِيَهُمْ وَنَنشُرُ اَرْجُلَهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝ وَلَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلٰى اَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَآلَٔا يَبْجُرُونَ ۝ وَلَوْ نَشَاءُ لَسَخَّرْنَاهُمْ عَلٰٓا مَكَاتِرِهِمْ فَمَا اسْتَطَاعُوا مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ ۝ وَمَنْ تَعْبُرْهُ نَخْرَجْهُ فِي الْخَلْقِ اَفَلَا يَعْلَمُونَ ۝ وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغُ لَهُ اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْآنٌ مُّبِينٌ ۝ لَيْسَ بِاِنْسَانٍ مَنْ كَانَ كَذِبًا وَيَجْحَدُ الْقَوْلَ عَلٰٓا الْكُفْرٰٓيِنَ ۝ اَوْلَمْ يَرَوْا اَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلَتْ اَيْدِيُنَا اَنْعَامًا فَهَمَّ بِهَا مَلِكُوْنَ ۝ وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ ۝ وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبُ ۖ اَفَلَا يَشْكُرُونَ ۝ وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ اِلٰهَةً

వాడు మీలో అత్యధికమందిని దారి తప్పించాడు. మీకా (మాత్రం) జ్ఞానం లేదా? నరక మంటే ఇదే. దీన్ని గురించే మిమ్మల్ని లోగడ హెచ్చరించడం జరిగింది. మీ అవిశ్వాస వైఖరికి పర్యవసానంగా ఈరోజు మీరు దీనికి సమీపమై పోండి.” (59-64)

“ఈరోజు మేము వీరి నోళ్ళను కట్టివేస్తున్నాము. వీరు ప్రపంచంలో ఏమేమి చేస్తుండేవారో వీరి చేతులు మాకు చెబుతాయి, వీరి కాళ్ళు సాక్ష్యమిస్తాయి.” (65)

మేము తలచుకుంటే వారి కళ్ళు పోగొట్టగలం. అప్పుడు వారు దారి కోసం తప్పాడుతారు. కాని వారికి దారిలా కనిపిస్తుంది? మేము తలచుకుంటే వారిని నిల్చున్న చోటే స్తంభింపజేయగలం. దాంతో వారు ముందుకూ నడవలేరు; వెనక్కి తిరగలేరు. మేము దీర్ఘాయుష్షు ఇచ్చినవారిని బలహీనంచేసి వారి రూపురేఖల్ని సమూలంగా మార్చి వేస్తున్నాం. (ఈ స్థితి చూసయినా) వారికి జ్ఞానోదయం కలగదా? (66-68)

మేమి తని కవిత్వం నేర్పలేదు. కవిత్వం అతనికి శోభించదు. ఇదొక హితోపదేశం, స్పష్టమైన పఠనగ్రంథం. (జ్ఞానం, చైతన్యం కలిగి) సజీవంగా ఉండే ప్రతివ్యక్తిని హెచ్చరించడం, తిరస్కరించేవారికి వ్యతిరేకంగా సాక్ష్యం ఏర్పరచడం దీని లక్ష్యాలు. (69-70)

మేము మా స్వహస్తాలతో సృజించినవాటిలో వారికోసం పశువులు పుట్టించాము. వారిప్పుడు ఈ పశువులకు యజమానులై పోయారు. వీటిని మేము వారి అదుపాజ్ఞలో ఉంచాం. అందువల్ల వారు వాటిలో కొన్నిటిపై (సులువుగా) ఎక్కి తిరగలుగుతున్నారు. మరికొన్ని పశువుల మాంసం తింటున్నారు. వారికోసం ఈ పశువుల్లో అనేక ప్రయోజనాలు, పానీయాలున్నాయి. అందుకు వీరు (మాకు) కృతజ్ఞతలు తెలపరా? (71-73)

చేస్తూ, వడ్డీ వల్ల బోలెడు లాభాలున్నాయని; అసలీ వడ్డీ వలనే పేదవాడి నడ్డి విరగొట్టయినా సరే నువ్వు మేడలు కట్టగలవు, స్వర్ణభాగాలు అనుభవించగలవు అని ధనికుణ్ణి ఉసిగొల్పుతాడు; వడ్డీయే దేశప్రగతికి రాచబాట నిర్మిస్తుందని పాలకులను ప్రేరేపిస్తాడు.

ఈ విధంగా మానవుడు సైతాన్ కు విధేయుడై భక్తుడై పోతాడు. ఒక ఉద్యోగి తన పైఅధికారిని ప్రసన్నం చేసుకొని ప్రయోజనాలు పొందడానికి అతను చెప్పిన పనల్లా, చివరికి అతని సొంత పనులు కూడా చేస్తాడనుకుందాం. అప్పుడు మనం “అతనా... అతను మేనేజర్ గారి భక్తుడండీ!” అంటాం. అలాగే ఈ సూక్తిలో కూడా దేవుడు, సైతాన్ వల్ల విధేయతా భావాన్ని సైతాన్ ఆరాధనతో పోల్చుతున్నాడు. అంటే దేవుని ఆజ్ఞలకు, ఆయన ప్రవక్త హితవులకు వ్యతిరేకంగా దైవేతరులు ఇచ్చే ఆజ్ఞలు, వారు చేసే హితవులు పాటిస్తే, అది సైతాన్ ఆరాధన క్రిందికి వస్తుందన్నమాట.

تَعْلَمُونَ

لَعَلَّهُمْ يُبْصِرُونَ ۝ لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ جُنْدٌ مُّحْضَرُونَ ۝ فَلَا تَحْزَنْكَ قَوْلُهُمْ اِنَّا نَعْلَمُ مَا يُبْشِرُونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ۝ اَوْلَمْ يَرَ الْاِنْسَانُ اَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نَظْفَةٍ قَادَا هُوَ حَصِيْمٌ مُّبِينٌ ۝ وَصَرَبَ كَمَا مَنَّالًا وَسَيَّ خَلَقْنَاهُ ۖ قَالَ مَنْ نَحْيِي الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيْمٌ ۝ قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي اَنْشَأَهَا اَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيْمٌ ۝ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ مِنَ الشَّجَرِ الْاَخْضَرِ نَارًا اِذَا فَاذَا اَنْتُمْ تُوْقِدُوْنَ ۝ اَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ بِقَدِيْرٍ عَلٰٓى اَنْ يَّخْلُقَ مِثْلَهُمْ بَلٰٓى وَهُوَ الْخَلْقُ الْعَلِيْمُ ۝ اِنَّمَا اَنْزَلْنٰهُ اِذَا اَرَادَ شَيْئًا اَنْ يَقُوْلَ لَهُ كُنْ فَيَكُوْنُ ۝ فَسُبْحٰنَ الَّذِي بِيَدِهِ مَلَكُوْتُ كُلِّ شَيْءٍ وَالْبٰسُ تَرْجِعُوْنَ ۝

سُوْرَةُ الصَّفٰتِ مَكِّيَّةٌ (٥٤)

(ఇన్ని ప్రయోజనాలు పొందుతున్నప్పటికీ) వారు (నిజ)దేవుడయిన అల్లాహ్ ను కాదని మిథ్యాదైవాలనే ఆరాధిస్తున్నారు. పైగా కష్టకాలంలో అవి తమను ఆదుకుంటాయని ఆశలు పెట్టుకున్నారు. కాని ఆ దైవాలు వారిని ఏ విధంగానూ ఆదుకోలేవు. పైపెచ్చు వారే వాటి (రక్షణ) కోసం సైన్యాలుగా తయారై ఉన్నారు. సరే, వారు కల్పించి ప్రచారం చేస్తున్న విషయాల పట్ల నీవు బాధపడకు. వారి అంతర్బాహ్య విషయాలన్నీ మాకు బాగా తెలుసు. (74-76)

మేము మానవుణ్ణి ఎలాంటి (క్షుద్ర) బిందువుతో పుట్టించామో అతనికి తెలియదా? (ఎందుకు తెలియదూ, తెలుసు.) అయినా అతడు పెద్ద జగడాలమారిగా తయారయ్యాడు. పైగా మమ్మల్ని సృష్టితాలతో పోల్చుతున్నాడు. అతడు తన పుట్టుక సంగతి మరచి “పుచ్చిపోయిన ఈ ఎముకల్ని ఎవడు బ్రతికిస్తాడు?” అని ప్రశ్నిస్తున్నాడు. “వారిని మొదట్లో ఎవరు పుట్టించారో ఆయనే వారిని మళ్ళీ బ్రతికిస్తాడు. ఆయనకు సృష్టికి సంబంధించిన ప్రతి విషయమూ తెలుసు” అని చెప్పాడు. (77-79)

ఆయనే మీకోసం పచ్చటివృక్షం నుంచి అగ్ని పుట్టించాడు. ఆ అగ్నితో మీరు పొయ్యి రాజేసుకుంటున్నారు. భూమ్యాకాశాల్ని సృష్టించగలిగినవాడు వారిలాంటి మానవుల్ని (మళ్ళీ) సృజించలేదా? ఎందుకు సృజించలేడు? ఆయన సృష్టినిర్మాణంలో ఆరితేరిన మహా సృష్టికర్త. ఆయన ఏదైనా చేయదలచుకుంటే ‘అయిపో’ అంటే చాలు, అది ఇట్టే తయారయి ఉనికిలోకి వస్తుంది. ప్రతి విషయంలోనూ సర్వాధికారాలు తన గుప్పెట్లో పెట్టుకున్న ఆ దేవుడు ఎంతో పవిత్రుడు. మీరంతా ఆయన దగ్గరికే మరలి పోవలసి ఉంది. (80-83)

37. సాఫ్యాత్ (సంక్తులు తీరినవారు)
అవతరణ: మక్కా సూక్తులు: 182

ఈ అధ్యాయం హిజ్రీకానికి ఆరేడు సంవత్సరాలకు పూర్వం మక్కాలో అవతరించింది. ఇందులో తత్యతిరస్కారులకు హెచ్చరికతో పాటు వారి అంధవిశ్వాసాల్ని ఖండిస్తూ నిజధర్మం ఏమిటో, దానివల్ల ఒనగూడే ప్రయోజనాలేమిటో చెప్పబడింది. దీనికోసం సత్యాన్ని తిరస్కరించిన గతజాతుల సంఘటనలు పేర్కొనడం జరిగింది.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالصَّفَاتِ صَفًا ۝ فَالْجُرَيْتِ زَجْرًا ۝ فَالتَّالِيَةِ ذِكْرًا ۝ إِنَّ إِلَهُكُمْ لَوَاحِدٌ ۝ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ الْمَشَارِقِ ۝ إِنَّا زَيْنَبًا الدُّنْيَا بِنْتَهُ الْكَوَكِبِ ۝ وَحَفِظًا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ مَارِدٍ ۝ لَا يَسْمَعُونَ إِلَى الْمَلَا الْأَعْلَى وَيَقْفُونَ مِنْ كُلِّ جَانِبٍ ۝ دُخْرًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَأَصِيبٌ ۝ إِلَّا مَنْ حَطَفَ الْحَطَفَةَ ۝ فَاتَّبَعَهُ شِهَابٌ ثَائِبٌ ۝ فَاسْتَفْرَمَ ۝ أَهْمُ أَشَدُّ حَلْقًا أَمْ مَنْ حَلَقْنَا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِنْ طِينٍ لَازِبٍ ۝ بَلْ يَحْبَبُ وَيَسْخَرُونَ ۝ وَإِذَا دُكِرُوا لَا يَدْكُرُونَ ۝ وَإِذَا رَأَوْا آيَةً يَسْتَسْخِرُونَ ۝ وَقَالُوا إِن هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ۝ وَإِذَا مَنَّا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا ۝ إِنَّا الْمَبْعُوثُونَ ۝ أَوَلَا بَأْسًا لِلَّذِينَ الْأُولُونَ ۝ قُلْ نَعَمْ وَأَنْتُمْ دَاخِرُونَ ۝ فَأَمَّا هِيَ نَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ ۝ فَإِذَا هُمْ يَنْظُرُونَ ۝ وَقَالُوا يَا وَيْلَنَا هَذَا يَوْمُ الدِّينِ ۝ هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ ۝ الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَكْتُمُونَ ۝ أَحْشَرُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا ۝ وَأَرْوَاهُمْ وَمَا كَانُوا يَعْبُدُونَ ۝ مَنْ دُونَ اللَّهِ

కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడయిన దేవుని పేరుతో ప్రారంభం

పంక్తులు తీరి సిద్ధంగా ఉన్నవారి సాక్షి! తరువాత గద్దించి అదలించేవారి సాక్షి!! ఆపై హితోక్తులు వినించేవారి సాక్షి!!! మీ ఆరాధ్యదైవం ఒక్కడే. ఆయన భూమ్యాకాశాలకు, భూమ్యాకాశాల్లో ఉన్న సకల సృష్టిరాసులకు ప్రభువు, పోషకుడు. సమస్త తూర్పు దిశలకు (సూర్యోదయాలకు) కూడా ఆయనే ప్రభువు. (1-5)

మేము మీ సమీపాకాశాన్ని తేజోవంతమైన సక్షత్రాలతో తీర్చిదిద్ది, తలచిరును పైతానీల నుండి రక్షణ కల్పించాం. ఈ పిశాచాలు ఊర్లులోక సదస్సు విషయాలు వినలేవు. నలువైపుల నుండి తరిమికొట్టబడతాయి. వాటికోసం ఎడతెగని యాతన కాచుకొని ఉంటుంది. ఏదైనా పిశాచం (దైవదూతలు చెప్పకునే) విషయాలేవైనా తస్కరించడానికి ప్రయత్నిస్తే తక్షణమే తీక్షణమైన ఓ అగ్నిజ్వాల దాన్ని తరిమికొట్టుంది. (6-10)

ఇప్పుడు వారిని అడుగు, వారిని సృజించడం కష్టమా లేక మేము సృజించిన (సమస్త) సృష్టిరాసులనా? మేము వారిని మెత్తటి బంకమన్నుతో సృజించాం. నీవు (దేవుని శక్తిసామర్థ్యాలు చూసి) ఆశ్చర్యపోతున్నావు. వారికేమో ఇదంతా ఎగతాళిగా ఉంది. ఎంత నచ్చజెప్పినా వారికి తలకెక్కడం లేదు. ఏదైనా మహిమ చూస్తే హేళన చేసి, ఇది పూర్తిగా మంత్రజాలం అంటూ దాన్ని ఎగరగొట్టున్నారు. (11-15)

పైపెచ్చు, వారు (పిడివాదం చేస్తూ) “మేము చచ్చి మట్టిలో కలిసి అస్తిపంజరాలా మారినా మమ్మల్ని మళ్ళీబ్రతికించి లేపడం జరుగుతుందా? మాకు పూర్వం చనిపోయిన మా తాతముత్తతల్లి కూడా బ్రతికించి లేపుతారా?” అని అడుగుతున్నారు. “తప్పకుండా, మీరు (దేవుని శక్తిముందు) నిమిత్తమాత్రులే”ని చెప్పి. (16-18)

ఒకేఒక భయంకరమైన గర్జన వినిస్తుంది. అంతే, ఒక్కసారిగా వారి కళ్ళ ముందు అంతా ప్రత్యక్షమవుతుంది. అప్పుడు వారు (బిత్తరబోయి) “అయ్యయ్యా, మాపాడు గాను! (మనమెంత ఏమరుపాటులో పడివున్నాం!) ఇది తీర్చుదినమే!!” అంటారు. “మీరు (నిన్నటిదాకా) నిరాకరిస్తుండిన తీర్చుదినం ఇదే”... “దుర్మార్గుల్ని, వారి అనుచరమూకను

فَاهِدُوهُمْ إِلَى صِرَاطِ الْجَحِيمِ ۝ وَقِفُوهُمْ إِنَّهُمْ مَسْئُولُونَ ۝ مَا لَكُمْ لَا تَنْصَرُونَ ۝ بَلْ هُمْ الْيَوْمَ مُسْتَسْلِمُونَ ۝ وَأَقْبَلْ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ۝ قَالُوا إِنَّا كُنْتُمْ كُنْتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ الْبَيْتِ ۝ قَالُوا بَلْ لَمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ۝ وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطِينَ ۝ بَلْ كُنْتُمْ قَوْمًا طَغِينَ ۝ فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا ۝ إِنَّا لَدَّا لَاقِفُونَ ۝ فَأَعُوذُكُمْ إِنَّا كُنَّا غُوبِينَ ۝ فَأَنَّهُمْ يُؤْمِدُونَ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ۝ إِنَّا كَذَّاكُ نُفَعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ۝ إِنَّمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ ۝ وَيَقُولُونَ إِنَّا لَنَارُ كَوَّا الْهِنَّا لِشَاعِرٍ مُجَنُونٍ ۝ بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَقَ الْمُرْسَلِينَ ۝ إِن كُمْ لَدَّا لَاقِفُوا الْعَذَابِ الْأَلِيمِ ۝ وَمَا تَجْرُونَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلِصِينَ ۝ أُولَئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَعْلُومٌ ۝ فَوَالِ كَيْفَ وَهُمْ مُكْرَمُونَ ۝ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ۝ عَلَى سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ ۝ يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَاسٍ مِّنْ مَّعِينٍ ۝ بِيضَاءَ لَدَّا لَشَّرِبِينَ ۝

చుట్టుముట్టి తీసుకురండి. అల్లాహ్‌ని కాదని వారు పూజించిన మిథ్యాదైవాలను కూడా చుట్టుముట్టి తీసుకురండి. తర్వాత వారందరికీ నరకందారి చూపండి”.

“వారిని ఆపండి ప్రశ్నించాలి”. ఏమయింది మీకు? ఇప్పుడు మీరు ఒకరికొకరు సహాయం చేసుకోరెందుకు?” ఈరోజు వీరు (మాకు)పూర్తిగా లొంగిపోయారు. (19-26)

ఆ తరువాత వారు ఒకరి వైపొకరు తిరిగి వాదించుకోవడం మొదలెడతారు. (అనుచరులు తమ నాయకులతో) “మీరు మా దగ్గరికి అరచేతి వైకుంఠం చూపుతూ, మాయోపాయాలతో వస్తుండేవారు” అంటారు. (27-28)

వారి నాయకులు దాన్ని ఖండిస్తూ “అసలు మీరే (సత్యాన్ని) విశ్వసించేవారు కాదు. మేము మీపై ఎలాంటి వత్తిడి తీసుకురాలేదు. మీరు స్వతహాగానే దుర్మార్గులు, తలపొగరు మనుషులు. చివరికి మనమంతా ‘మేము శిక్ష చవిచూపిస్తాం’ అన్న దైవాజ్ఞకు అర్హులైపోయాము. అందుకే మేము దారి తప్పడమేగాక మిమ్మల్ని కూడా మాయ మాటలతో దారి తప్పించాం” అని చెబుతారు. (29-32)

ఈవిధంగా ఆరోజు వీరంతా శిక్ష అనుభవిస్తారు. నేరస్థుల పట్ల మేము ఇలాగే ప్రవర్తిస్తాం. దేవుడు తప్ప మరో ఆరాధ్యుడు లేడని చెబితే “ఏమిటి! ఓ పిచ్చికవి చెప్పే మాటలు విని మా దైవాలను వదలుకోవాలా?” అంటారు వారు గర్వంతో. (33-36)

కాని అతను సత్యం తీసుకొచ్చాడు. గత ప్రవక్తల (బోధనల)ను ధ్వంసపరుస్తున్నాడు. (అలాంటి ప్రవక్తను నిరాకరిస్తే) మీరు తప్పక అతి బాధాకరమైన శిక్ష చవిచూడవలసి వస్తుంది. మీకు లభించే ప్రతిఫలం మీరు చేసుకునే కర్మల్నిబట్టే ఉంటుంది. (37-39)

అయితే నిజాయితీపరులైన దైవదాసులు మాత్రం (పరలోకంలో) సురక్షితంగా ఉంటారు. వారి కోసం (గతంలో) తెలియజేయబడిన మంచి ఆహారం సిద్ధంగా ఉంటుంది. సకల విధాల రుచికరమైన పదార్థాలు ఉంటాయి. భోగభాగాలతో నిండిన స్వర్గోద్యానవనాల్లో వారిని ఎంతో గౌరవంగా ఉంచడం జరుగుతుంది. (40-42)

వారక్కడ కుర్చీలపై ఎదురెదురుగా కూర్చుంటారు. వారుణీహాని నుండి నింపిన మధుపాత్రలు వారి ముందుంచుతారు. అది కాంతిమంతమయిన (విశేష)మధువు;

لَا فِيهَا غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنْزَفُونَ ۖ وَعِنْدَهُمْ قَصْرِبٌ ظَرْبٌ عَيْنٌ ۖ كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُكْفُورِينَ ۖ
 فَاقْبَلْ بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ۖ قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ ۖ يَقُولُ أَإِنَّكَ
 لَمِنَ الْمُصْذِقِينَ ۖ إِذْ آدَمُ نَادَىٰ رَبَّهُ نَارًا لِّمَنِ نُفُوحُهُ ۖ قَالَهُ لِمَنِ نَفْسِي ۖ قَالَ لِمَنْ شَاءَ ۖ قَالَ لِمَنْ شَاءَ
 فَاطَّاعَهُ فَرَاهُ فِي سَوَاءٍ ۖ الْحَاجُّونَ ۖ قَالَ تَاللَّهِ إِن كُذِّبَتْ لَأُنزِلَنَّ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيَكْفُرُ
 الْمُنْكَرِينَ ۖ أَمَّا نَحْنُ بِمَبْتَلِينَ ۖ إِلَّا مَوْتَتَنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُعَدِّينَ ۖ إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَوْزُ
 الْعَظِيمُ ۖ لِيُنْزِلَ هَذَا قَلْبِي الْعِبْلُونَ ۖ أَذَلِكَ خَيْرٌ نَّزْلًا أَمْ شَجَرَةُ الزَّوْقِ ۖ إِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً
 لِلْعَالَمِينَ ۖ إِنَّهَا شَجَرَةُ تَحْرُجُ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ ۖ طَلْعَهَا كَأَنَّهَا رُؤُوسٌ شَّيْطَانِيَّةٌ ۖ قَالَتْ هُمُ
 لَكَاظِمُونَ مِنْهَا فَمَا لِيُؤْتِنَ مِنْهَا الْبُطُونَ ۖ تَمَّ إِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشُرًّا مِّنْ حَيْثُ بِهِمْ ۖ ثُمَّ إِنَّمَا رَجَعَهُمْ لِذُلِّ
 الْجَحِيمِ ۖ إِنَّهُمْ أَلْفَوْا آبَاءَهُمْ صَالِحِينَ ۖ فَهُمْ عَلَىٰ أَسْرِهِمْ يَهْرَعُونَ ۖ وَلَقَدْ صَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ

సేవించేవారికి ఎంతో మధురంగా ఉంటుంది. దానివల్ల వారి దేహారోగ్యానికి ఎలాంటి నష్టం ఉండదు. వారి బుద్ధివివేచనలు కూడా మందగించవు. వారి దగ్గర పరపురుషుడ్ని కన్నెత్తి కూడా చూడని విశాలాక్షులు ఉంటారు. ఆ స్త్రీలు కోడిగుడ్డు పెంకు క్రింద ఉండే సున్నితమైన పొరలాంటి కోమలాంగులు. (43-49)

ఆ దాసులు ఎదురెదురుగా కూర్చొని కబుర్లు చెప్పుకుంటారు. వారిలో ఒకడు ఇలా అంటాడు: “ప్రపంచంలో నాకో స్నేహితుడుండేవాడు. అతను నాతో ‘నువ్వు కూడా సమర్థించేవారిలో చేరిపోయావా? మనం చనిపోయి మట్టిలో కలిసి అస్తిపంజరాలా మారాక నిజంగా మనకు కర్మలఫలం ఇవ్వడం జరుగుతుందంటావా?’ అని అంటుండే వాడు. అతనిప్పుడు ఏ స్థితిలో ఉన్నాడో మీరు చూడాలనుకుంటున్నారా?” (50-54)

ఈమాట చెప్పి అతను నరకంలోకి తొంగిచూస్తాడు. ఆ వ్యక్తి నరకంలో అట్టడుగు భాగాన కనిస్తాడు. అతణ్ణి పిలిచి “దైవనాక్తి! నీవు నన్ను సర్వనాశనం చేసి ఉండేవాడివి. నా ప్రభువు నన్ను కటాక్షించి ఉండకపోతే, ఈరోజు నేను కూడా (నీలాగే) పట్టుబడి వచ్చినవారిలో ఒకణ్ణయి ఉండేవాణ్ణి. సరే, (స్వగతంలో) ఇప్పుడు మనం ఎన్నటికీ చనిపోము కదూ! మనకు రావలసిన మృత్యువేదో ఇదివరకే వచ్చింది. ఇక మనకు ఎలాంటి శిక్షా ఉండదు కదూ!” అని అంటాడు. (55-59)

నిస్సందేహంగా ఇదే గొప్ప విజయం. ఇలాంటి విజయం కోసమే క్రియాశీలురు పని చేయాలి. చెప్పండి, ఈ ఆతిథ్యం మంచిదా లేక జఖ్ఖామ్ (నాగజెముడు చెట్టు) ఆతిథ్యం మంచిదా? మేమీ (జఖ్ఖామ్) వృక్షాన్ని దుర్మార్గులకు పరీక్షగా చేశాము. అది నరకంలో అట్టడుగున మొలుస్తుంది. దాని పండ్లగుత్తులు రాకాసి తలల్లా (భయంకరంగా) ఉంటాయి. నరకవాసులు వాటిని (ఆవురావురుమంటూ) తిని కడుపు నింపుకుంటారు. తరువాత త్రాగడానికి వారికి సలసల మరిగే నీళ్ళు లభిస్తాయి. ఆ తరువాత వారిని తిరిగి నరకాగ్ని వైపు తోలుకెళ్ళడం జరుగుతుంది. (60-68)

వారు దారితప్పిన తమ తాతముత్తాతల మార్గాన్నే గుడ్డిగా అనుసరించారు. నిజానికి వారికి పూర్వం ఎందరో దారితప్పి ఉండగా మేము వారి వద్దకు హెచ్చరించే

الْأَوْلِيَّانَ ۖ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِمْ مُّندَرِينَ ۖ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُتَدْرِبِينَ ۖ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُغْلَبِينَ ۖ وَلَقَدْ نَادَيْنَا نُوْحًا فَلَجِعَ الْمُجِيبُونَ ۖ وَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ۖ وَجَعَلْنَا
 ذُرِّيَّتَهُ هُمُ الْبَاقِينَ ۖ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ۖ سَلَّمَ عَلَىٰ نُوحٍ فِي الْعِلْمِ ۖ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۖ
 إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ۖ ثُمَّ أَعْرَفْنَا الْآخِرِينَ ۖ وَإِنَّ مِنْ شِيعَتِهِ لَآبْرَهِيمَ ۖ إِذْ جَاءَهُ
 رَبُّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ۖ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَاذَا تَعْبُدُونَ ۖ أَإِنْفِكَ إِلَهَةٌ ۖ دُونَ اللَّهِ شَرِيدٌ ۖ وَ
 مَا كُنْتُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ۖ فَظَرَّ نَظْرَةً فِي النُّجُومِ ۖ فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ ۖ فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ ۖ فَرَأَىٰ إِلَى
 الْآسْمَاءِ فَقَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ ۖ مَا كُنْمْ لَّا تَنْظِفُونَ ۖ فَرَأَىٰ عَلَيْهِمْ صُرْبًا بِالْأَيْمِينِ ۖ فَأَقْبَلُوا إِلَيْهِ يَزْفُونَ ۖ
 قَالَ أَعْبُدُوا مَا تَنْحِتُونَ ۖ وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ ۖ قَالُوا ابْنُوا لَهُ بُنْيَانًا فَأَلْفُوهُ فِي الْجَحِيمِ ۖ

వారిని పంపాము. అప్పుడు హెచ్చరించబడినవారికి ఎలాంటి దుర్గతి పట్టినదో చూడండి. ఆ దుర్గతి నుండి సచ్చిలురైన దైవదాసులు మాత్రమే రక్షించబడ్డారు. (69-74)

దీనికి పూర్వం నూహ్(ప్రవక్త) మమ్మల్ని మొరపెట్టుకున్నాడు. మేమే (దాసుల) మొరల్ని బాగా ఆలకించేవాళ్ళం. నూహ్ని, అతని కుటుంబ సభ్యులు, సంబంధికులను ఓ పెద్ద ఆపద నుండి కాపాడాము. (అందర్ని తుడిచిపెట్టి) అతని సంతతిని మాత్రమే మిగిలి ఉండేలా చేశాం. తరువాతి తరాలలో అతని పేరు, ప్రస్తావనలు వదలిపెట్టాము. అతనికి యావత్తు ప్రపంచంలో శాంతి సౌభాగ్యాలు కలుగుగాక! సజ్జనులకు మేము ఇలాంటి ప్రతిఫలమే ప్రసాదిస్తుంటాం. వారసలు విశ్వసించిన మా ప్రయదాసులు. (అవిశ్వాసులైన) రెండవ వర్గాన్ని మేము ముంచివేశాం. (75-82)

ఇబ్రాహీం కూడా నూహ్ మార్గాన్నే అనుసరించేవాడు. అతను తన ప్రభువు సన్నిధికి నిష్కల్మషమైన హృదయంతో వచ్చాడు. తన తండ్రిని, తన జాతి ప్రజలను ఉద్దేశించి “మీరు పూజిస్తున్న ఈ వస్తువులేమిటి? మీరు (నిజ)దేవుణ్ణి వదలి స్వయంకృత దైవాలను (పూజించడాన్ని) ఇష్టపడుతున్నారా? మరి సర్వలోక ప్రభువు, పోషకుడైన దేవుని గురించి మీరేమనుకుంటున్నారు?” అని అడిగాడు. (83-87)

తరువాత అతను (ఆకాశంలోని) నక్షత్రాల వైపు చూసి “నాకు వంట్లో బాగాలేదు” అన్నాడు. అందువల్ల వారతణ్ణి వదలి (జాతరలో పాల్గొనడానికి) వెళ్ళిపోయారు.

వారలా పోగానే ఇబ్రాహీం వారి దేవతల గుళ్ళోకి జొరబడి “మీరు (ప్రసాదం) తినరే మిటి? ఏమైంది మీకు కనీసం మాట్లాడనైనా మాట్లాడరు?” అన్నాడు. తర్వాత అతను ఆ విగ్రహాలపై విరుచుకుపడి కుడిచేత్తో వాటిని గట్టిగా బాది విరగొట్టాడు. (88-93)

వారు (జాతర నుండి తిరిగొచ్చి) పరుగు పరుగున అతని దగ్గరకు వచ్చారు. అప్పుడతను వారితో “మీరు స్వయంగా చెక్కుకున్న ఈ విగ్రహాలను ఎలా పూజిస్తున్నారు? నిజానికి దేవుడు మాత్రమే మిమ్మల్ని, మీరు తయారచేసుకున్న విగ్రహాలను సృష్టించాడు. (అలాంటి సృష్టికర్తను వదలి సృష్టితాల వెంటపడ్డారా?)” అన్నాడు.(94-96)

అప్పుడు వారు పరస్పరం సంప్రదించుకొని “అతని కోసం ఓ అగ్నిగుండం తయారుచేసి, భగభగమండే ఆ అగ్నిగుండంలో అతణ్ణి విసిరిపడేద్దాం” అని నిర్ణయించు

అక్షర నిర్ణయం

فَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَسْفَلِينَ ۝ وَقَالَ لِي زَيْدُ بْنُ سَهْلٍ ۝ رَبُّ هُبَّ لَيْ مِنَ الصُّلَحَيْنِ ۝
 فَبَشَّرْنَاهُ بِغُلَامٍ حَلِيمٍ ۝ فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ يَبْنَؤُ قَالَ رَبِّي أَنِّي فِي الْمَنَامِ إِنِّي أَدْبَحُكَ
 فَأَنْظِرْ مَا دَاتَرَى قَالَ يَا بَتِ افْعَلْ مَا تُؤْمَرُ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصُّبْرِينَ ۝ فَلَمَّا
 أَسْلَمَا وَتَلَّهُ لِلْجَبِينِ ۝ وَنَادَيْنَاهُ أَنْ يَا إِبْرَاهِيمُ ۝ قَدْ صَدَّقْتَ الرِّيَاءَ إِنَّا كُنَّا بِكَ نَجْرِينَ ۝
 إِنَّ هَذَا هُوَ الْبَلَاءُ الْمُبِينُ ۝ وَقَدَيْنَاهُ بِإِسْحَاقَ عَظِيمٍ ۝ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ۝ سَلَّمَ
 عَلَيْنَا وَتَلَّهُ لِلْجَبِينِ ۝ كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۝ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ۝ وَبَشَّرْنَاهُ بِإِسْحَاقَ نَبِيًّا مِنْ
 الصُّلَحَيْنِ ۝ وَبَرَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَى إِسْحَاقَ ۝ وَمِنْ ذُرِّيَّتَيْهِمَا مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِنَفْسِهِ مُبِينٌ ۝ وَلَقَدْ مَنَّآ
 عَلَى مُوسَى وَهَارُونَ ۝ وَوَجَعَلْنَاهُمَا قَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ۝ وَنَصَرْنَاهُمْ فَكَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ ۝ وَ

కున్నారు. (ఈవిధంగా) వారతనికి వ్యతిరేకంగా ఒకచర్య తీసుకోదలిచారు. అయితే మేము (వారి దుశ్చర్యను వమ్ముచేసి) వారి పీచం అణచివేశాం. (97-98)

(ఆ తర్వాత) ఇబ్రాహీం (ప్రజలతో) “నేను నా ప్రభువు (ఆదేశం) వైపు వెళ్తున్నాను. ఆయనే నాకు మార్గదర్శనం చేస్తాడు” అన్నాడు. (ఆ సందర్భంలో) “ప్రభూ! నాకొక సద్గుణ సంపన్నుడైన కుమారుణ్ణి ప్రసాదించు” అని దేవుణ్ణి వేడుకున్నాడు. మేమతనికి సహనశీలుడైన ఒక పిల్లవాడు కలుగుతాడని శుభవార్త తెలిపాము. (99-101)

ఆ బాలుడు అతనితో పాటు పరుగెత్తే వయస్సుకు చేరుకున్న తరువాత (ఓరోజు) ఇబ్రాహీం అతనితో “బాబూ! నేను నిన్ను బలి ఇస్తున్నట్లు కలగన్నాను. దీనిపై నీ అభిప్రాయం ఏమిటో చెప్పు” అన్నాడు. దానికి ఆ బాలుడు (ఏమాత్రం కంగారుపడకుండా) “నాన్నా! మీకు దేన్ని గురించి ఆజ్ఞ ఇవ్వబడిందో దాన్ని నెరవేర్చండి. దైవచిత్త మయితే మీరు నన్ను సహనశీలిగా చూస్తారు” అని అన్నాడు. (102)

ఇలా వారిద్దరూ (మాఆజ్ఞ) శిరసావహించారు. ఆ తరువాత ఇబ్రాహీం తన కుమారుణ్ణి బోర్లాపడవేశాడు (బలిచేయడానికి). అప్పుడు మేము “ఇబ్రాహీం! నీవు కలను నిజంచేసి చూపావు. సజ్జనులకు మేము ఇలాంటి ప్రతిఫలాన్నే ఇస్తుంటాము. నిజంగా ఇది నీకొక స్పష్టమైన పరీక్ష. (అందులో నీవు నెగ్గావు).” అని అన్నాము. (103-106)

మేము పరిహారం క్రింద ఒక పెద్ద బలిదానం ఇచ్చి ఆ బాలుణ్ణి కాపాడాము. అతని కీర్తి ప్రతిఫలను తరువాతి తరాలలో శాశ్వతంగా వదలిపెట్టాము. ఇబ్రాహీంకు శాంతి కలుగుగాక! సజ్జనులకు మేము ఇలాంటి ప్రతిఫలమే ప్రసాదిస్తాం. అతను విశ్వసించిన మా ప్రయదాసులలో ఒకడు. మేమతనికి ఇస్హాఖ్ పుట్టాడని (మరొక) శుభవార్త అందజేశాం. ఇస్హాఖ్ సద్గుణసంపన్నుడైన దైవప్రవక్త. మేము ఇబ్రాహీంకు, ఇస్హాఖ్ కు (ఎన్నో) శుభాలు కలిగించాం. వారిద్దరి సంతతి నుండి ఇప్పుడు కొందరు పుణ్యాత్ములు, మరికొందరు ఆత్మవంచనకు పాల్పడిన పాపాత్ములు జన్మించారు. (107-113)

మేము మూసా, హారూన్లకు (కూడా) ఎంతో మేలు చేశాం. వారిని, వారిజాతిని మహోపద్రవం నుండి కాపాడాము. మా సహాయసహకారాల ద్వారానే వారు విజయం సాధించారు. వారికి మేము స్పష్టమైన దివ్యగ్రంథం ప్రసాదించి రుజుమార్గం చూపిం

أَتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ الْمُسْتَبِينَ ۝ وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ۝ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْآخِرِينَ ۝ سَلَّمَ عَلَيْنَا
 مَوْسَى وَهَارُونَ ۝ إِنَّا كُنَّا بِكَ نَجْرِينَ ۝ إِنَّهَا مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ۝ وَإِنَّا لَإِلْيَاسَ لَيِّنَ
 الْمَرْسَلِينَ ۝ إِذْ قَالَ لِقَوْمِيهِ أَكَلْتُمْ نَفْسَكُمْ وَغَدَا وَتَدْرُونَ أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ ۝ اللَّهُ رَبُّكُمْ وَ
 رَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ۝ فَكَلِّمُوهُمْ كَمَا هُمْ كَاهِنُونَ ۝ الْإِلَهِاءُ الْغَالِبِينَ ۝ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ۝
 سَلَّمَ عَلَيْنَا يَا سَبِئِينَ ۝ إِنَّا كُنَّا نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۝ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ۝ وَإِنَّا لَنُؤْتَا لَيِّنَ
 الْمَرْسَلِينَ ۝ إِذْ كَلَّمْنَاهُ وَآهْلَهُ أَجْمَعِينَ ۝ إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَيْبِينَ ۝ ثُمَّ دَرَجْنَا الْآخِرِينَ ۝ وَإِنَّا لَنَكْتُمُونَ
 عَلَيْهِمْ مُصْحِحِينَ ۝ وَإِلَّا لَيِّنًا ۝ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝ وَإِنَّا لَنُؤْتَا لَيِّنًا ۝ إِذْ أَبَقَ إِلَى الْفَالِكِ الْمَشْحُونِ ۝

చాము. వారి కీర్తిప్రతిఫలను తరువాతి తరాలలో వదలిపెట్టాము. మూసా, హారూన్లకు శాంతి కలుగుగాక! సజ్జనులకు మేము ఇలాంటి ప్రతిఫలమే ప్రసాదిస్తుంటాం. నిన్నం దేహంగా మీరు (సత్యాన్ని) విశ్వసించిన మా ప్రయదాసులు. (114-122)

ఇల్యాస్ కూడా దైవప్రవక్తే. అతను తనజాతికి హితోపదేశం చేస్తూ “మీరు (దేవునికి) భయపడరా? ఎంతో మంచి సృష్టికర్తను వదలి బాల్ (విగ్రహం)ను ప్రార్థిస్తున్నారా? మీకు, మీ తాతముత్తాతలకు ఆ దేవుడే కదా ప్రభువు?” అని అన్నాడు. (123-126)

అయితే వారతణ్ణి తిరస్కరించారు. అందువల్ల వారు తప్పక (నరక)శిక్ష కోసం మాముందు ప్రవేశపెట్టబడతారు. కాని విశ్వసనీయులైన దైవదాసులు మాత్రం కాదు. ఇల్యాస్ కీర్తి ప్రతిఫలను మేము తరువాతి తరాలలో శాశ్వతంగా వదలిపెట్టాము. ఇల్యాస్ కు శాంతి కలుగుగాక! నీతిమంతులకు మేము ఇలాంటి ప్రతిఫలమే ప్రసాదిస్తుంటాము. అతను విశ్వసించిన మా ప్రయదాసులలో ఒకడయి ఉన్నాడు. (127-132)

లూత్ కూడా దైవప్రవక్తే. మేము అతణ్ణి, అతని కుటుంబసభ్యులను కాపాడాము. అయితే ఒక వృద్ధురాలిని మాత్రం మేము రక్షించలేదు. ఆమె వెనకుండేవారిలో కలసి ఉండి పోయింది. ఆ తరువాత మేము మిగిలిన వారందరీ పూర్తిగా తుడిచిపెట్టాము. ఈనాడు మీరు వారి శిథిల నివాసాల మీదుగానే రేయింబవళ్ళు ప్రయాణిస్తున్నారు. వాటిని చూసయినా మీకు కనువిప్పు కలగదా? (133-138)

యూనుస్ కూడా దైవప్రవక్తే. అతనికొక నిండునావ వైపు పరుగెత్తాడు. అక్కడ ఇతర ప్రయాణీకుల పేర్లతో పాటు అతని పేరు కూడా కలిపి చీటీ వేయడం జరిగింది. ఈ

1. యహ్యా, ఈసా (అలై) ప్రవక్తల కాలంలో యూదులు ముగ్గురు భావి ప్రవక్తల కోసం నిరీక్షిస్తుండేవారు. వారు ఇల్యాస్, మసీహ్ (ఈసా), ఆ ప్రవక్త (అంటే ముహమ్మద్ ప్రవక్త-స).

హజ్రత్ యహ్యా (అలైహి) దౌత్యకాలం మొదలయి ఆయన ప్రజలకు బాప్తిజం (మత సంస్కారం) ప్రారంభించినప్పుడు యూదులు ఆయన దగ్గరకొచ్చి “నీవు మసీహ్ (క్రీస్తు)వా?” అని అడిగారు. ఆయన కాదన్నారు. “అయితే నీవు ఏలియా (ఇల్యాస్)వా?” అని ప్రశ్నించారు వారు. దానికి ఆయన కాదన్నారు. అప్పుడు వారు “మరి నీవు ఆ ప్రవక్తవా?” అని అడిగారు మళ్ళీ. దాని క్కూడా ఆయన తాను ఆ ప్రవక్తను కాదన్నారు. అప్పుడు వారు “నీవు మసీహ్ కాదు, ఏలియా కాదు, ఆ ప్రవక్తవా కాదు. అలాంటప్పుడు నీవు బాప్తిజం ఎందుకు చేయిస్తున్నావు?” అని అడిగారు. (చూడండి బైబిల్ కౌత్సనిబంధనలో యోహాన్ సువార్త 1:19-26)

فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ ۝ فَالْتَمَعَهُ الْحَوْتُ وَهُوَ مُلْمَبٌ ۝ فَلَوْلَا أَن تَأْتِيَهُ مِنَ الْمُسْجِدِينَ ۝ لَكَلَيْتَ فِي بَطْنِهِ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ۝ فَبَدَأْنَا بِآلِ عَرْءٍ وَهُوَ سَقِيمٌ ۝ وَأَثْبَتْنَا عَلَيْهِ شَجْرَةً مِّنْ يَّفْقُطِهَا ۝ وَارْسَلْنَاهُ إِلَى مَائِدَةِ الْآلِفِ أَوْ يَزِيدُونَ ۝ فَامْنُوا فَمَنَعْتَهُمُ الْإِلَهَ ۝ فَاسْتَفْتِهِمُ الرِّبِّيَّكَ الْبَنَاتُ وَلَهُمُ الْبَنُونَ ۝ أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنَاثًا وَهُمْ شَاهِدُونَ ۝ أَلَا إِنَّهُمْ مِّنْ أَفْكَهْمُ لَيَقُولُونَ ۝ وَلَدَ اللَّهُ ۝ وَإِنَّهُمْ لَكَذِبُونَ ۝ أَصْطَفَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ ۝ مَا لَكُمْ بِنَايِكُمْ لَتُكْفَرُونَ ۝ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ۝ أَمْ لَكُمْ سُلْطٰنٌ مُّبِينٌ ۝ فَأَتُوا بِآيَاتِنَا لَعْنَةُ السُّلْطٰنِ ۝ وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجَنَّةِ نَبَاةً ۝ وَلَقَدْ عَلِمَتِ الْإِنجِنَةُ

الْقُرْآنِ

చీటీలో అతను దెబ్బతిన్నాడు. చివరికి అతణ్ణి ఒక చేప మింగేసింది. అతను (తనను తాను నిందించుకుంటూ) నిందితుడైపోయాడు. (139-142)

అప్పుడతను దైవాన్ని స్మరించి ఉండకపోతే పునరుత్థానదినం దాకా ఆచేప కడుపు లోనే ఉండిపోయేవాడు. చివరికి మేమతణ్ణి వ్యాధిగ్రస్త స్థితిలో ఇసుక మైదానంలో విసిరేశాం. అతనికి నీడ కోసం అక్కడ ఒక తీగచెట్టు మొలిపించాం. తర్వాత అతణ్ణి మేము లక్కమంది లేక అంతకు పైగా ఉన్న ప్రజల దగ్గరికి పంపాము. వారు సత్యాన్ని విశ్వసించారు. కనుక మేము ఓ నిర్ణీతకాలం దాకా వారిని వదలిపెట్టాం. (143-148)

వారి నడుగు, మీ ప్రభువుకు కుమార్తెలును, మీకు కుమారులారా? మేము నిజంగా దైవదూతలను స్త్రీలుగా రూపొందించామా? వారు తమ కళ్ళతో చూసిచెబుతున్న మాట లేనా ఇవి? విను, దేవునికి సంతానముందని వీరు చెబుతున్న మాటలన్నీ వట్టి అభూత కల్పనలు మాత్రమే. వీరసలు పచ్చి అబద్ధాలకోరులు. దేవుడు కుమారులకు బదులు కుమార్తెల్ని కోరుకున్నాడా? ఏమయింది మీకు, ఇలాంటి కారుకూతలు కూస్తున్నారు? మీరు వాస్తవం గురించి ఆలోచించరా? లేక మీరు చెబుతున్న ఈ మాటలకు మీదగ్గర గట్టి ప్రమాణం ఏదైనా ఉందా? ఉంటే ఆ ప్రమాణమున్న గ్రంథం ఏమిటో తీసుకు రండి. మీ వాదన నిజమయితే ఈ పని చేసి చూపండి. (149-157)

వారసలు దేవునికి, దైవదూతలకు బంధుత్వాన్ని అంటగట్టారు. కాని వారు (నేరస్థు లుగా దేవుని ముందు) ప్రవేశపెట్టబడతారని దైవదూతలకు బాగా తెలుసు. (పైగా

2. హజ్రత్ యూసుఫ్ (అలై) వెళ్ళిపోయాక ఆయన హెచ్చరిక ప్రకారం ప్రకృతి విపత్తు రూపంలో దైవశిక్ష వచ్చిపడే సూచనలు కన్పించాయి. దాంతో ప్రజలు భయపడిపోయి, యూసుఫ్ (అలై) కోసం అన్వేషించారు. కాని ఆయన ఎక్కడా కన్పించలేదు. చివరికి వారు తమ పిల్లాపాపలు, పశువులతోసహా పట్నం బయటకెళ్లి పశ్చాత్తాపంతో దైవాన్ని వేడుకున్నారు. దేవుడు వారిని కనికరించి ప్రకృతి విపత్తు నుండి కాపాడాడు. ఆతర్వాత యూసుఫ్ (అలై) పట్నానికి తిరిగిరావడం, వారు సత్యాన్ని స్వీకరించి ముస్లిములై పోవడం జరిగింది. (21:87,88 సూక్తులు కూడా చూడండి.)

3. మౌలానా మౌదూద్ గారి వ్యాఖ్యానం ప్రకారం జీన్ అనే పదం ఇక్కడ శాబ్దిక భావంలో తీసుకోబడింది. శాబ్దిక భావంలో జీన్ అంటే అగోచరజీవి. దీన్నిబట్టి జిన్నులు (భూతాలు) కూడా అగోచర జీవులే, దైవదూతలు కూడ అగోచర జీవులే. అందువల్ల ఇక్కడ సందర్భానుసారం జిన్నుల అనే పదాన్ని దైవదూతలని అనువదించవలసి వచ్చింది. ఈ పదానికి ముందు సూక్తులు, తరువాతి

إِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ۝ وَسُبْحٰنَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ ۝ الْإِلَٰهَ الْعَبَادُ ۝ اللَّهُ الْمَخْلُصِينَ ۝ فَأَتَاكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ ۝ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ يَفْتِنِينَ ۝ إِلَّا مَنْ هُوَ صَالِحٌ ۝ وَمَا مَتَّأ إِلَّا لَهُ مَقَامٌ مَّعْلُومٌ ۝ وَإِنَّا لَنَحْنُ الصَّٰفِقُونَ ۝ وَإِنَّا لَنَحْنُ الْمُنقِصُونَ ۝ وَإِن كَانُوا لَيَقُولُونَ ۝ لَوْلَا أَن عَدْنَا ۝ لَكُنَّا عَبَادَ اللَّهِ ۝ الْمَخْلُصِينَ ۝ فَكْفَرُوا بِهِ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ۝ وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ ۝ إِنَّهُمْ لَمُتَّصِرُونَ ۝ وَإِن جُنَدُنَا لَهُمُ الْعَالِيُونَ ۝ فَتَوَلَّوْا عَنْهُمْ ۝ حَتَّىٰ حِينٍ ۝ وَ أَنْصَرُّهُمْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ۝ أَفَعَدَا إِنَّا يَسْتَعْجِلُونَ ۝ وَإِذَا نَزَلَ بِسَٰحِحَةٍ مِّنْ سَٰبِغٍ الْمُنذِرِينَ ۝ وَتَوَلَّوْا عَنْهُمْ ۝ حَتَّىٰ حِينٍ ۝ وَابْصُرْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ۝ وَسُبْحٰنَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ ۝ وَ سَلَّمَ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ۝ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝

الْقُرْآنِ

వారిలా అంటారు:) “విశ్వసనీయులైన దైవదాసులు తప్పఇతరులు ఆపాదించే ఇలాంటి లక్షణాలు దేవునిలో ఏమాత్రం లేవు. ఆయన ఎంతో పరిశుద్ధుడు. కనుక మీరు, మీ మిథ్యాదైవాలు నరకాగ్నిలో కాలిపోవలసిన వాణ్ణి తప్ప మరెవరినీ దేవునికి వ్యతిరేకంగా (అధర్మకార్యాలకు) పురిగొల్పలేరు. ఇక మా విషయానికొస్తే, మాలో ప్రతి ఒక్కరికీ ఒక స్థానం నిర్ణయించబడింది. మేము విధినిర్వహణకై అనుక్రమం సిద్ధంగా ఉండే సేవకులం, నిరంతరం దేవుని పవిత్రత ప్రశంసించేవాళ్ళం మాత్రమే.” (158-166)

వారు ఇంతకు పూర్వం (గ్రంథప్రజల ధార్మిక దుస్థితి చూస్తూ) “గత జాతులకు లభించిన (దివ్య) ప్రస్తావన మాదగ్గర కూడా ఉంటే ఎంత బాగుండు! మేము దేవునికి ప్రియదాసులై ఉండేవాళ్ళం” అని అంటుండేవారు. అయితే ఆ ప్రస్తావన (ఖుర్ఆన్ రూపంలో) రాగానే దాన్ని వారు తిరస్కరించారు. (ఈ తిరస్కార పర్యవసానం ఏమిటో) వారికి త్వరలోనే తెలుస్తుంది. మేము (దైవప్రవక్తలుగా నియమించి) పంపిన దాసులకు తప్పకుండా సహాయం చేయడం జరుగుతుంది. మా సైన్యమే విజయం సాధిస్తుందని మేము ముందే వాగ్దానం చేశాం. (167-173)

కనుక ప్రవక్తా! కొంతకాలం వారిని వారిమానాస వదలిపెట్టు. త్వరలోనే వారూ (తమకు పట్టే దుర్గతి) చూసుకుంటారు. మా శిక్ష కోసం వారు తొందరపడ్తున్నారా? కాని ఆశిక్ష వారి ముంగిట వాలినప్పుడు, (సత్యతిరస్కార పర్యవసానం గురించి) హెచ్చరించ బడినవారికి దుర్గినం దాపురించినట్లే. కనుక కొన్నాళ్ళు వారిని వారిమానాస వదిలేసి చూడు. వారు కూడా (తమకు ఎలాంటి గతిపడ్తుందో) చూసుకుంటారు. (174-179)

నీ ప్రభువు ఎంతో పవిత్రుడు, గౌరవనీయుడు. వారు కల్పిస్తున్న సమస్త విషయాలకు ఆయన అతీతుడు. దైవప్రవక్తలకు శాంతి కలుగుగాక! సర్వలోక ప్రభువైన దేవునికే సకల విధాల ప్రశంసలు శోభిస్తాయి. (180-182)

సూక్తులు గమనిస్తే ఇక్కడ దైవదూతలు అనే అర్థమే సందర్భోచితంగా ఉంటుందని మనం గ్రహించగలం. ముజాహిద్, ఖతాదాల ఉల్లేఖనాలు కూడా ఈ అర్థాన్నే సమర్థిస్తున్నాయని “తఫ్సీరె జులైన్” వ్యాఖ్యానకర్త పేర్కొన్నారు.

سُورَةُ الصَّافَّاتِ (38) سُورَةُ الصَّافَّاتِ (38)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ص وَالْقُرْآنِ ذِى الدِّكْرِ ۚ بَلِ الدِّينُ كَفْرًا ۖ فِي عِزَّةٍ وَتَضَلُّقٍ ۚ كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ فَنَادَوا وَكَلَّتِ حَيِّنٌ مَنَاصٍ ۚ وَكَجِبًا أَنْ جَاءَهُمْ مُنذِرٌ مِنْهُمْ ۚ وَقَالَ الْكُفْرُونَ هَذَا سُحْرٌ كَذَّابٌ ۚ أَجَعَلَ الدَّيْلَةَ إِلَهُهَا وَاحِدًا ۚ إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عُجَابٌ ۚ وَانطَلَقَ الْمَلَكُ مِنْهُمْ أَنْ امشُوا وَاصْبِرُوا عَلَى آلِهَتِكُمْ ۚ إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ يُرَادٌ ۚ مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آلِ الْآخِرَةِ ۚ إِنَّ هَذَا إِلَّا خِثْلَانٌ ۚ ۝١٢١ نَزَلَ عَلَيْهِ الدِّكْرُ

అవతరణ: మక్కా 38. సాద్ సూక్ష్మలు: 88

ఈ అధ్యాయంలోని తొలి బీజాక్షరం “సాద్” దీనికి మకుటంగా పెట్టబడింది. మక్కా ఖురైషీయులు ఇస్లాం ప్రచారం మానుకోమని దైవప్రవక్త (స)కు ఎంత నచ్చ జెప్పినా వినకపోవడంతో రాయబారం కోసం దైవప్రవక్త పెదనాన్న అబూతాలిబ్ దగ్గరకు పోతారు. ఆయన దైవప్రవక్త (స)ను పిలిచి, ఉభయులు రాజీపడవలసిందిగా కోరారు. దానికి దైవప్రవక్త (స) “నేనొక మాట చెబుతాను. దాన్ని ఒప్పుకుంటే వీరు యావత్తు అరబ్బులకు, అరబ్బేతరులకు నాయకులై పోతారు” అని చెప్పారు. వెంటనే ఖురైష్ నాయకులు “ఒక్కటేమిటి, పదిమాటలు ఒప్పుకోవడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాం” అన్నారు. అప్పుడు దైవప్రవక్త (స) “అల్లాహ్ తప్ప మరో ఆరాధ్యుడు లేడని ఒప్పుకోండి” అన్నారు. ఈ మాట వినగానే ఖురైషీయులు దిగ్గనలేచి “ఇతను అసత్యవాది. మొత్తం దేవుళ్ళను కలిపేసి ఒకే దేవుడు చేశాడే! ఎంత విచిత్రమిది!” అంటూ వెళ్ళిపోయారు.

ఆ తర్వాత ఈ అధ్యాయం అవతరించింది. ఇందులో అవిశ్వాసుల్ని తీవ్రంగా హెచ్చరిస్తూ చరిత్ర నుంచి గుణపాఠం నేర్చుకోవడానికి వారి ముందు సులైమాన్ ప్రవక్త (అలైహి) గాధ, నరక విషయాలు పేర్కొనబడ్డాయి. చివర్లో శాపగ్రస్తుడైపోయిన షైతాన్ వృత్తాంతం కూడా తెలియజేయబడింది.

కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడయిన దేవుని పేరుతో ప్రారంభం

సాద్! హితబోధలతో కూడిన ఖుర్ఆన్ సాక్షి! (మాప్రవక్త బోధిస్తున్నది పరమసత్యం) కాని (ఇలాంటి) సత్యవాణిని తిరస్కరించినవారు అహంకారంతో మొండికేసి కూర్చున్నారు. వారికి పూర్వం మేము (సత్యాన్ని తిరస్కరించిన) ఎన్నో జాతుల్ని తుడిచిపెట్టాం. (మాశిక్ష వచ్చిపడుతున్న సూచనలు చూడగానే) వారు గగ్గోలుపెట్టారు. కాని (సమయం మించిపోయింది.) ఇది ప్రాణాలతో బయటపడే సమయం కాదు. (1-3)

తమ నుండే ఒకతను భయపెట్టేందుకు రావడంపట్ల వారికి ఆశ్చర్యం కలిగింది. వారు “ఇతను మాంత్రికుడు, అబద్ధాలకోరు. దేవుళ్ళందరినీ తీసేసి ఆ స్థానంలో ఒకే ఒక దేవుణ్ణి తెచ్చిపెట్టాడే! చాలా విచిత్ర విషయమిది” అని అంటున్నారు. (4-5)

(వారి)జాతి నాయకులు (మరోఅడుగు ముందుకుపోయి) “పదండి, మన దైవాల్నే మనం ఆరాధిస్తూ వాటినే అంటిపెట్టుకొని ఉండాం. ఇతని మాట మరోదే ఉద్దేశ్యంతో చెబుతున్నాడు. ఇలాంటి (చిత్రమైన) మాట మనం ఏ మతస్థుల నోటా ఎన్నడూ విన

مِنْ بَيْنِنَا ۚ بَلْ لَبَّىٰ يَدُوقُوا عَذَابًا ۚ أَمْ عَنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَحْمَةِ رَبِّكَ الْعَزِيزِ الْوَهَّابِ ۚ أَمْ لَهُمْ مَلِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۚ فَالْيَقْتُلُوا فِي الْأَسْيَابِ ۚ جُنْدًا مَا هُنَا لَكَ مَهْرُومٌ مِّنَ الْأَحْزَابِ ۚ كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ ذُو الْأَوْتَادِ ۚ وَثَمُودُ وَقَوْمُ لُوطٍ وَأَصْحَابُ لَيْكَةِ ۚ أُولَٰئِكَ الْأَحْزَابُ ۚ إِنَّ كُلَّ الْأَكْذَابِ الرَّسُلُ فَحَقَّ عِقَابٌ ۚ وَمَا يَنْظُرُ هَٰؤُلَاءِ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً مَّا لَهُمْ مِنْ فَوَاقٍ ۚ وَقَالُوا رَبَّنَا عَجَلْنَا لَنَا قَتْلَنَا قَبْلَ يُومِرَ الْجَسَابِ ۚ اصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ ۚ وَذَكَرْ عَبْدَنَا دَاوُدَ ذَا الْأَيْدِ ۚ إِنَّهُ أَوَّابٌ ۚ إِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُجِيبُ بِالْعَتَبِ وَالْإِشْرَاقِ ۚ وَالطَّيْرَ مَحْشُورَةً ۚ كُلٌّ لَّهُ آوَابٌ ۚ وَشَدَدْنَا مُلْكَهُ ۚ وَأَتَيْنَهُ الْجَمَّةَ ۚ وَفَضَّلَ الْإِطْبَاقِ ۚ وَهَلْ تَنْبَأُ الْخَصْمُ إِذْ تَسَوَّرُوا الْمَحْرَابَ ۚ إِذْ دَاخَلُوا عَلَىٰ دَاوُدَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ قَالُوا لَا تَخَفْ ۚ خَصْمٌ بَعِي بَعْضُنَا عَلَىٰ بَعْضٍ فَأَخَافُ بَيْنَنَا

లేదు. ఇది ఒట్టి అభూతకల్పన తప్ప మరేమీకాదు. మనం ఇంతమంది (గొప్పగొప్ప వాళ్ళు) ఉండగా ఇతనొక్కడి మీదే దైవగ్రంథం అవతరించిందా?” అని చెప్పసాగారు.

ప్రవక్త! వీరసలు (నిన్ను కాదు,) నా హితోపదేశాన్ని అనుమానిస్తున్నారు. నా శిక్షను వీరింకా చవిచూడలేదు కదా (అందుకే ఇలాంటి కారుకూతలు కూస్తున్నారు). సర్వశక్తి మంతుడు, గొప్పప్రదాత అయిన నీ ప్రభువు ప్రసాదించిన అనుగ్రహ నిక్షేపాలేమైనా వారి దగ్గర ఉన్నాయా? పోనీ, వారు భూమ్యాకాశాలకు, వాటిమధ్య ఉన్న వాటికి యజమానులా? అలాగైతే ఓ తాడు కట్టి విశ్వశిఖరాలపై ఎక్కి చూడమను వారిని. (6-10)

అనేక గుంపులలో ఇదొక గుంపు. ఈగుంపు ఈ ప్రదేశం (మక్కా)లోనే పరాజయం పాలౌతుంది. వారికిపూర్వం నూహజాతి, ఆద్జాతి, మేకులవాడైన ఫిరోన్, సమూద్జాతి, లూత్ జాతి, అయికావారు తిరస్కరించారు. ఇవే (తిరస్కరించిన) గుంపులు. వాటిలో ప్రతిగుంపు దైవప్రవక్తల్ని తిరస్కరించింది. కనుక నాశిక్ష వాటిపై వచ్చిపడింది. (11-14)

(అలాగే) వీరు కూడా భయంకర విస్ఫోటం కోసం ఎదురుచూస్తున్నారు. ఆ తర్వాత మరో విస్ఫోటం సంభవించదు. వారు (మా శిక్షను పరిహసిస్తూ) “ప్రభూ! తిరుద్దినానికి ముందే మాకు రావలసిన భాగమేదో మాకు త్వరగా ఇచ్చియ్యి” అంటున్నారు. (15-16)

ప్రవక్త! వారు చెబుతున్న మాటలను నీవు అట్టే పట్టించుకోకు. సహనం వహించు. వారి ముందు మా దాసుడు దావూద్ వృత్తాంతం ప్రస్తావించు. అతను చాలా బలవంతుడు, పరాక్రమశాలి. ప్రతి విషయంలోనూ అతను దేవుని (ధర్మం) వైపు మరలేవాడు. మేము కొండలను అతని అదుపులో ఉంచాము. అవి ఉదయం, సాయంత్రం అతనితో పాటు (దైవనామం) జపిస్తూ ఉంటాయి. పక్షులు కూడా (అతని) దగ్గరకు చేరుతాయి. సమస్తం అతనితో పాటు దైవస్తోత్రంలో లీనమైపోతాయి. మేమతని సామ్రాజ్యాన్ని పటిష్ఠపరిచాం. అతనికి వివేకం, వ్యవహార దక్షతలను కూడా ప్రసాదించాం.

గోడెక్కి అతని రాజమందిరంలో చొరబడినవారి జగడం గురించి నీకు తెలుసా? అలా వారు అక్రమంగా చొరబడి తన దగ్గరకు రావడంచూసి దావూద్ భయపడ్డాడు. అప్పుడు వారిలో ఒకడిలా అన్నాడు: “భయపడకండి. మేమిద్దరం ఒక వ్యాజ్యానికి సంబంధించిన వాది, ప్రతివాదులం. మాలో ఒకడు రెండోవాడిపై అన్యాయానికి పాల్ప

بِالْحَقِّ وَلَا تَسْجُطْ وَاهْدِنَا إِلَى سَوَاءِ الصِّرَاطِ ۖ إِنَّ هَذَا أَسَىٰ سَلَةٌ لَّيَسَّرَ لَنَا سَعَةً وَتَسْعُونَ نَعْمَةً ۖ وَلِي نَعْبُدَكَ وَنَجْعَلَ
 فَعَالَ كَفَلْنَاهُمَا وَعَزَّنِي فِي الْخِطَابِ ۖ قَالَ لَقَدْ ظَلَمَكَ لِسُوَالِ نَعْبَتِكَ إِلَىٰ نِعَاجِهِ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ الْخُلَطَاءِ
 لَيَبْغِي بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَلِيلٌ مَّا هُمْ وَظَنَّ دَاوُدُ أَنَّمَا فَتَنَّهٗ فَاسْتَعْفَرَ رَبَّهُ
 وَخَرَرَكُمْآ وَآتَابَ ۖ فَغَفَرْنَا لَهُ ذَلِكَ ۖ وَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَّآبٍ ۖ يَا دَاوُدُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ
 خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَىٰ فَيُضِلَّكَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ ۚ إِنَّ الَّذِينَ يُضِلُّونَ
 عَن سَبِيلِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ يِّمَّا نَسُوا أَيَّامَ الْوَصَالِ ۖ وَمَا خَلَقْنَا السَّمَآءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا
 إِلَّا لِمَنْعَدِ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ قَوْلٌ لِّلَّذِينَ كَفَرُوا ۚ وَمِنَ النَّارِ ۖ أَمْ يُجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
 كَالْمُضِلِّينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ يُجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ ۖ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا الْبَاطِلِ ۖ كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَوَافِقِ رُؤُسِهِمْ
 الْأَلْبَابِ ۖ وَوَهَبْنَا لِلدَّٰلِ الْأَوَّلَىٰ سُلَيْمَانَ ۖ نِعْمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ ۖ وَأَوَّابٌ ۖ إِذْ عَرَضَ عَلَيْنَا بِالْعِشَىٰ الضُّفْنُ الْأَبْيَدُ ۖ

41
 42

డాడు. మీరు మా ఇద్దర్ని గురించి న్యాయంగా తీర్పుచేయండి. అన్యాయం చేయకండి. మాకు సరైన మార్గం చూపండి. ఇతను నా సోదరుడు. ఇతని దగ్గర తొంభై తొమ్మిది గొర్రెలున్నాయి. నాదగ్గర ఒకే గొర్రె ఉంది. ఆ ఒక్కదాన్ని కూడా తనకీవ్వమని అంటున్నా డితను. ఇతను మాటలతో (వాదించి) నన్ను లోబరచుకున్నాడు.” (17-23)

దావూద్ ఇలా చెప్పాడు: “ఇతను తన గొర్రెల్లో నీ గొర్రెను కూడా కలుపుకుంటాను ఇవ్వమని అడిగి, నిజంగా నీకు చాలా అన్యాయం చేశాడు. కలసిమెలసి పనిచేసేవాళ్ళు సాధారణంగా ఒకరికొకరు అన్యాయానికి పాల్పడతారు. కాని సత్యాన్ని విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారు అలా చేయరు. అలాంటి నిజాయితీపరులు (లోకంలో) బహు కొద్ది మంది మాత్రమే ఉంటారు.” ఇలా చెబుతూ దావూద్, తనను మేము పరీక్షిస్తున్నామని గ్రహించాడు. వెంటనే అతను తన ప్రభువుని క్షమాపణ కోరుకున్నాడు. ఆ తర్వాత నేల మీద సాగిలపడి (మావైపు) మరలాడు. అప్పుడు మేమతని పొరపాట్లు క్షమించాం. అతని కోసం మా దగ్గర తప్పక దివ్యసాన్నిధ్యం, మంచి పర్యవసానం ఉన్నాయి. (24-25)

అతనితో మేమిలా అన్నాం: “దావూద్! మేము నిన్ను ప్రపంచంలో (మా)ప్రతినిధిగా నియమించాం. కనుక నీవు ప్రజలను న్యాయంగా పాలించు. మనోవాంఛలకు బానిస కాకు. అవి నిన్ను దైవమార్గం నుండి తప్పిస్తాయి. దైవమార్గం తప్పి పరలోక తీర్పుదినాన్ని మరచి పోయేవారికి ఘోరమైన శిక్ష పడుతుంది.” (26)

భూమ్యాకాశాల్ని, వాటి మధ్య ఉన్నవాటిని మేము లక్ష్యరహితంగా సృష్టించలేదు. ఇది అవిశ్వాసుల అభిప్రాయం మాత్రమే. అలాంటివారికి నరకం కీడు తప్పదు. విశ్వ సింది సత్కార్యాలు చేసేవారిని మేము ప్రపంచంలో అరాచకం సృష్టించేవారితో కలిపి ఒకటిగా చేస్తామా? భయభక్తులుకలవారిని, దుర్మార్గుల్ని సమానంగా చేస్తామా? (27-28)

ఈ గ్రంథం శుభదాయకమైనది. ప్రజలు ఇందులోని సూక్తుల్ని గురించి యోచించడానికి, బుద్ధిమంతులు గుణపాఠం గ్రహించడానికి మేము దీన్ని నీవద్దకు పంపాం. (29)

దావూద్కు మేము సులైమాన్ (అనే సుపుత్రుడి)ని ప్రసాదించాము. అతను ఎంతో మంచిదాసుడు, తన ప్రభువుని అత్యధికంగా సృరిస్తూ ఆయన వైపు మరలేవాడు. (30)

فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَبْرِ عَن ذِكْرِ رَبِّي ۖ حَتَّىٰ تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ ۖ رُدُّوهَا عَلَيَّ ۖ فَطَفِقَ مَسْحًا بِالسُّوقِ
 وَالْأَعْتَاقِ ۖ وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ عَلَىٰ كُرْسِيِّهِ جَسَدًا ثُمَّ أَنَابَ ۖ قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مُلْكًا لَّا
 يَبْغِي ۖ إِن كَادَ لَيُبْدِيَ بَعْدِي ۖ إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ۖ فَخَرْنَا لَهُ الرِّيحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ رِجًا حَيْثُ أَصَابَ ۖ وَالشَّيْطَانُ
 كُلُّ بَشَرًا ۖ وَعَوَاصٍ ۖ وَالْآخِرِينَ مَقَرَّ بِبَيْنِ فِي الْأَصْفَادِ ۖ هَذَا عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ۖ وَإِنَّ
 لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَّآبٍ ۖ وَادْكُرْ عَبْدًا نَّآئِبًا ۖ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ ۖ أَيُّ مَسْنَىٰ الشَّيْطَانُ بِنُصْبٍ وَعَدَابٍ ۖ
 أَرْكُضْ بِرِحْلِكَ هَذَا مُعْتَسِلٌ بَارِدٌ وَشَرَابٌ ۖ وَوَهَبْنَا لَهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا وَذَكَرْتَهُ
 فِي الْأَنْبِيَاءِ ۖ وَحَدَّثَ بِمَا يَصْبِرُ ۖ وَلَا تَخَذَعْ ۖ إِنَّا وَجَدْنَاهُ صَابِرًا ۖ نِعْمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ ۖ

43
 44

ఓరోజు సాయంత్రం సులైమాన్ ముందు మేలుజాతి చలాకీ గుఱ్ఱాలు కొన్ని తీసుకురాబడ్డాయి. “నాప్రభువు సృరణ కారణంగానే నేనీ అశ్వసంపదను అభిమాని స్తున్నాను” అన్నాడతను. తర్వాత ఆ గుఱ్ఱాలు కనుమరుగైపోయాయి. (సులైమాన్ సేవ కుల్ని పిలిచి) “వాటిని మరోసారి నాదగ్గరకు తీసుకురండి” (అన్నాడు). (గుఱ్ఱాలు వచ్చిన తర్వాత) అతను (ప్రేమగా) వాటి మెడలు, కాళ్ళు నిమిరాడు. (31-33)

సులైమాన్ని కూడా మేము పరీక్షకు గురిచేశాం. అతని సింహాసనం మీద ఒక మొండిం తెచ్చిపడేశాం. సులైమాన్ (దాని మర్మం గ్రహించి) తన నిర్ణయాన్ని మార్చు కున్నాడు. ¹ “ప్రభూ! నన్ను క్షమించు. నా తరువాత మరెవ్వరికి శోభించనటువంటి గొప్ప సామ్రాజ్యం ప్రసాదించు నాకు. నిస్సందేహంగా నీవే దాతవు, అనుగ్రహమూర్తివి” అని మమ్మల్ని వేడుకున్నాడు. అప్పుడు మేము గాలిని అతని అదుపులో ఉంచాము. ఆ గాలి అతని ఆజ్ఞతో అతను కోరుకున్న వైపు మెల్లిగా వీస్తుంది. (34-36)

అలాగే మేము భూతాలను కూడా అతని అదుపాజ్ఞలలో ఉంచాం. వాటిలో కట్టడాలను నిర్మించేవి, గజఈతలో ఆరితేరినవి, కట్టుబానిసల్లా పనిచేసేవి... ఇలా రక రకాల పనులు నిర్వహించే భూతాలున్నాయి. (మేమతనితో) “ఇదంతా మా అనుగ్రహం. నీవు కోరినవారికి వాటిని ఇవ్వచ్చు, లేదా ఇవ్వకుండా నీ దగ్గరే పెట్టుకోవచ్చు. దాన్ని గురించి నిన్ను లెక్క అడగటం జరగదు” (అన్నాం). అతని కోసం మాదగ్గర తప్పకుండా ప్రత్యేక సాన్నిధ్యం, మంచి పర్యవసానం ఉన్నాయి. (37-40)

మా దాసుడు అయ్యూబ్ (ప్రవక్త) గాధ ప్రస్తావించు. అతను తన ప్రభువుని ప్రార్థిస్తూ “పైతాన్ నన్ను తీవ్ర బాధకు, యాతనలకు గురిచేశాడ”ని అన్నాడు. (అప్పుడు మేము) “నీ కాళ్ళతో నేల మీద తట్టు. ఈ చన్నిళ్ళు స్నానం చేయడానికి, త్రాగడానికి నీకు ఇస్తున్నాము” (అన్నాము).

మేమతనికి అతని బంధువర్గాన్ని తిరిగి రప్పించి ఇచ్చాం. వారితోపాటు అంతే మరెకొందరిని కూడా ఇచ్చాం. ఇదంతా మా వైపున అనుగ్రహంగా ప్రసాదించాం. విజ్ఞత, వివేచనలు కలవారికి గుణపాఠంగా మేమీ వృత్తాంతం పేర్కొంటున్నాం. (41-43)

1. ఈ నిర్ణయం అయోగ్యుడయిన తన కొడుకుని తన రాజకీయ వారసుడిగా చేయాలని తీసుకున్న నిర్ణయం కావచ్చని కొందరు భాష్యకారుల అభిప్రాయం.

أَوَابٌ ۖ وَأَذْكُرُ عِبَادَنَا بِرَبِّهِمْ وَأَسْخِرُ وَيَعْفُو أُولِي الْأَيْدِي وَالْأَبْصَارِ ۗ إِنَّا أَخْلَصْنَاهُمْ بِخَالِصَةٍ ذُكِّرُوا
الدَّارِ ۗ وَإِنَّمَا عِنْدَنَا لِيَمِينَ الْمُصْطَفَيْنَ الْأَخْيَارِ ۗ وَأَذْكُرُ الْمُسْمِعِينَ وَالْبَيْعَةَ وَذَا الْكَيْفِ ۗ وَكُلَّ شَيْءٍ الْأَخْيَارِ ۗ
هَذَا ذِكْرٌ وَإِنَّمَا لِمَنْ لَحَسَّنَ مَا ب ۖ جَذَّتْ عَدْنٌ مُفْتَحَةً لَهُمُ الْأَبْوَابُ ۗ مُتَكَبِّرِينَ فِيهَا يَدْعُونَ
فِيهَا يَفَاكُهُمْ فَكَيْفًا وَسُرُوبًا ۗ وَعِنْدَهُمْ نُصْرَتُ الْظُلُمِ الْأَتْرَابِ ۗ هَذَا مَا تُوَعَّدُونَ ۗ لِيَوْمِ الْحِسَابِ ۗ إِن

అతనితో

(అతనితో) “ఈనెల కట్ట తీసుకొని కొట్టు, ప్రమాణాన్ని² భంగపరచకు” అన్నాం. మేమతడ్ని సహనశీలిగా, మంచి దాసునిగా, తన ప్రభువు వైపు మాటిమాటికి మరలే వానిగా గుర్తించాం. (44)

మా దాసులు ఇబ్రాహీం, ఇస్హాఖ్, యాఖూబ్ లను గురించి కూడా ప్రస్తావించు. వీరంతా గొప్ప క్రియాశీలురు; సునిశితదృష్టి, శక్తిసామర్థ్యాలు కలవారు. మేము ఓ ప్రత్యేక లక్షణం కారణంగా వారిని పాపనం చేశాం. అదే పరలోకగృహానికి సంబంధించిన చింతన. వారు మేము ఎన్నుకున్న దాసులు, గొప్ప పుణ్యపురుషులు. (45-47)

(అలాగే) ఇస్సాయిల్, అలీయసా, జులీకిఫల్ లను గురించి కూడా ప్రస్తావించు. వీరు కూడా పుణ్యపురుషులే. (48)

ఇదొక జ్ఞాపిక (హితబోధ). కనుక భయభక్తులు కలవారికి తప్పకుండా శ్రేష్ఠమైన హోదా, శాశ్వతమైన స్వర్గవనాలు లభిస్తాయి. దైవభీతిపరాయణుల కోసం స్వర్గద్వారాలు ఎప్పుడూ తెరిచే ఉంటాయి. వారా ఉద్యానవనాలలో మెత్తటి దిండ్లకు ఆసుకొని కూర్చొని, హాయిగా తినడానికి, త్రాగడానికి రకరకాల పండ్లు, పానీయాలు తెప్పించుకుంటారు. వారిదగ్గర సిగ్గులోలికించే సమవయస్కులైన సుందరీమణులు కూడా ఉంటారు. ఇవన్నీ విచారణ రోజు ఇవ్వబడతాయని మీకు వాగ్దానం చేస్తున్నాం. ఇదీ మేము ప్రసాదించే ఉపాధి; (ఎంత అనుభవించినా) ఎన్నటికీ తరగని శాశ్వత నిధి. (49-54)

2. హజ్రత్ అయ్యూబ్ (అలైహి) దైవప్రవక్త. దేవుడు ఆయన్ని ఓ భయంకర వ్యాధి కలిగించి పరీక్షించడలిచాడు. అనేక సంవత్సరాలపాటు ఈ వ్యాధితో ఆయన బాధపడినట్లు తెలుస్తోంది. దాని వల్ల ఆయన సిరిసంపదలా పోయాడు; సేవకులూ విడిచిపెట్టారు. బంధుమిత్రులు కూడా దూరమై పోయారు. ఒక్కభార్య మాత్రమే ఆయనకు సేవచేస్తూ కనిపెట్టుకొని ఉండేది. వ్యాధి సందర్భంగా తనకు సపర్యలు చేయడంలో బహుశా ఏదైనా లోపం చూసి, కోపంతో అయ్యూబ్ (అలైహి) తన భార్యకు వంద కొరడాదెబ్బలు కొడతానని ప్రమాణం చేసి ఉంటారు.

చివరికి ఆయన స్వస్థత చేకూర్చుమని చేసిన ప్రార్థనను దేవుడు ఆలకించి ఆయనకు స్వస్థత చేకూర్చాడు. స్వస్థత చేకూరిన తరువాత ఆయన తన ప్రమాణాన్ని నెరవేర్చుకోవలసిన సమయం వచ్చినప్పుడు ఈ సూక్తిలో పేర్కొనబడినట్లు వంద కొరడా దెబ్బలకు బదులు వంద ఈనలు గల ఓ ఈనల కట్ట తీసుకొని భార్యను ఒకసారి కొట్టవలసిందిగా దేవుడు ఆయన్ని ఆదేశించాడు.

ప్రమాణభంగం చేయకుండా మాట నిలబెట్టుకునేందుకు అసాధారణ స్థితిలో ఈ విధంగా చేయవచ్చని కొందరు భాష్యకారులు అభిప్రాయపడ్డారు. ఈ అభిప్రాయాన్ని ఒక హదీసు కూడా సమర్థిస్తోంది. దైవప్రవక్త (స) శారీరకంగా ఎంతో బలహీనుడైన ఒక వ్యభిచారిణిని వంద కొరడా దెబ్బలకు బదులు వంద ఈనలు గల కట్టతో కొట్టించి శిక్షించారు. (ముస్మద్ అహ్మద్)

هَذَا لِرِزْقِنَا مَا لَهُ مِنْ تَفَادٍ ۗ هَذَا ۗ وَإِنَّ لِلْمُتَكَبِّرِينَ لَشَرَّ مَا يَبْتَغُونَ ۗ يَصْلَوْنَهَا فَيُفْسِدُ الْبِهَادُ ۗ هَذَا ۗ
فَلْيَدْعُوا حَتِيمًا ۗ وَغَسَّاتُ ۗ وَالْآخِرُونَ شَكْلُهُ ۗ أَرْوَاجٌ ۗ هَذَا قَوْمٌ مُتَكَبِّرٌ ۗ لَا مَرْحَبًا بِهِمْ ۗ إِنَّهُمْ صَالُوا
النَّارَ ۗ قَالُوا بَلْ أَنْتُمْ لَا مَرْحَبًا بِكُمْ ۗ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُتَكَبِّرُونَ ۗ لَنَا فَيْسُ الْقَارِ ۗ قَالُوا رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا هَذَا
فَرَدُّهُ عَدَابًا ضِعْفًا فِي النَّارِ ۗ وَقَالُوا مَا لَنَا لَا نَرَى رِجَالًا كُنَّا نَعُدُّهُمْ مِنَ الْأَشْرَارِ ۗ أَخَذْنَا هَهُمْ سَخِرِيًّا
أَمْ رَأَيْتُ عَنْهُمْ الْإِبْصَارَ ۗ إِنَّ ذَلِكَ لَحَقٌّ تَخَافُ أَهْلَ النَّارِ ۗ قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ ۗ وَإِنَّمَا الْإِنشَاءُ
اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ۗ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْعَفَّارُ ۗ قُلْ هُوَ بَدَأُ عَظِيمًا ۗ أَنْتُمْ
عِنْدَهُ مُعْرِضُونَ ۗ مَا كَانَ لِي مِنْ عِلْمٍ بِالْمَلَائِكَةِ إِلَّا عِلْمٌ إِذْ يُخَوِّمُونَ ۗ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الْإِنشَاءِ ۗ أَنَا نَذِيرٌ
مُبِينٌ ۗ إِذْ قَالَ رَبِّي لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِنْ طِينٍ ۗ وَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا

అతనితో

ఇదీ (దైవభీతిపరుల పర్యవసానం). పోతే హద్దుమీరిన దుర్మార్గుల కోసం అతి చెడ్డ నివాసముంది. అదే నరకం. అందులో వారు మలమల మాడిపోతారు. అది పరమ నీచమైన నివాసస్థలం. అదే వారికి లభించేది. కనుక (అక్కడ) సలసల కాగేసీరు, చీము, నెత్తురు, వగైరా అనేక జుగుప్సాకరమైన పదార్థాలను రుచిచూడమను వారిని (55-58)

(వారు నరకంలోకి వస్తున్న) తమ అనుచరమూకను చూసి “ఈగుంపు మన దగ్గరికి చొరబడి వస్తోంది. వారికి ఎలాంటి స్వాగతం లేదు. వారు కూడా అగ్నిలో పడి మాడవలసిన వారే” (అంటారు). కొత్తగా వచ్చినవారు వీరి మాటలు విని “కాదు, మీరే (మాకన్నా ముందు) కాలిపోతున్నారు. మీక్కూడా ఎలాంటి స్వాగతం లేదు. మీరేకదా మాకీ దుర్గతి తెచ్చి పెట్టింది! ఎంత చెడ్డ నివాస స్థలమిది!!” అంటారు. (59-60)

ఆతర్వాత “ప్రభూ! మాకీ దుర్గతి పట్టించినవాడికి రెట్టింపు నరకయాతనలు పెట్టు” అంటారు వారు. తిరిగి మాట్లాడుకుంటూ “మనం ప్రపంచంలో దుర్జనులుగా భావించిన వారు ఇక్కడెక్కడా కన్పించడం లేదేమిటి? మనం వాళ్ళను ఊరికే హేళన చేశామా? లేక మనకు కనపడకుండా ఎక్కడైనా ఉన్నారా?” అంటారు (అశ్చర్యపోతూ). (61-63)

ఇది యదార్థం. నరకవాసుల మధ్య ఇలాగే పోట్లాటలు జరుగుతాయి. (64)

వారికిలా చెప్పి: “నేను (సత్యతిరస్కార పర్యవసానం గురించి) హెచ్చరించేవాణ్ణి మాత్రమే. ఏకేశ్వరుడైన అల్లాహ్ తప్ప మరో ఆరాధ్యుడు లేడు. ఆయన సర్వాధికుడు; భూమ్యాకాశాలకు, వాటిమధ్య ఉన్నవాటికి యజమాని, ప్రభువు. ఆయన అపార శక్తి సంపన్నుడు, గొప్ప క్షమాశీలి కూడా.” ఇంకా చెప్పి: “ఇది అసాధారణమైన వార్త. ఇలాంటి వార్త విని మీరు (కాస్తయినా చలించకుండా) నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారు.” (65-68)

(చెప్పి): “ఊర్ధ్వలోక సదస్సులో తలెత్తిన వివాదం సంగతి నాకు తెలియదు. నాకీ విషయాలు దివ్యావిష్కృతి ద్వారా తెలుస్తున్నాయి. నేను ఉన్నది వున్నట్లు స్పష్టంగా తెలియజేసి హెచ్చరించడానికే నాకీ సమాచారం అందజేయబడుతోంది.” (69,70)

నీ ప్రభువు దైవదూతలతో “నేను మట్టితో ఒక మానవుణ్ణి సృజించబోతున్నాను. నేనతణ్ణి పూర్తిగా సృజించి అతని (దేహం)లో నా ఆత్మ ఊదిన తరువాత మీరతనికి

لَهُ لِيُجِيبَ ۗ فَحَدَّثَ الْبَلَدِ كَمَا كُنْتُمْ أَجْمَعُونَ ۗ وَإِلَّا لِلْبَلَدِ لِيُجِيبَ ۗ قَالَ يَا بَلَدُ إِنِّي
 مَا مَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِإِدْنِي ۗ أَسْتَكْبِرُتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْعَالِينَ ۗ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ
 نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ ۗ قَالَ فَأَخْرِجْ مِنْهَا فَأَتَاكَ رَجِيمٌ ۗ وَإِنَّ عَلَيْكَ لَعْنَتِي ۗ إِلَى يَوْمِ الدَّيْنِ ۗ
 قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ۗ قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ ۗ إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ۗ قَالَ
 فَبِعِزَّتِكَ لَأُغَوِّيَهُمْ أَجْمَعِينَ ۗ وَالْعِبَادَ كَمَا تَشَاءُ ۗ وَمَنْ يُضَلِّمْ فَإِنَّ اللَّهَ كَذِبٌ مُذْتَمِرٌ ۗ
 إِنَّ جَهَنَّمَ مِنْكَ وَمِنْ بَنِيكَ وَمِنْ كُلِّ أُمَّةٍ لَشَرٌّ ۗ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ سَخِرَ وَمَا آتَاكُمْ مِنَ الْمُنْكَرِ نَجْمٌ ۗ إِنَّ
 هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ۗ وَلَتَعْلَمُنَّ نَبَأَهُ بَعْدَ حِينٍ ۗ

గౌరవ సూచకంగా అభివాదం చేయాలి” అని అన్నాడు. (71-72)

ఈ ఆజ్ఞ ప్రకారం దైవదూతలంతా (మానవుని ముందు) వంగి అభివాదం చేశారు. కాని ఇబ్లీస్ మాత్రం గర్విష్టుడయి బిర్రబిగిసి కూర్చున్నాడు. (ఆ విధంగా) వాడు సత్య తిరస్కారులలో చేరిపోయాడు. (73-74)

అప్పుడు విశ్వభ్రమం “ఇబ్లీస్! ఏమయింది నీకు? నేను నా స్వహస్తాలతో సృజించిన మానవునికి అభివాదం చేయనీయకుండా నిన్నే విషయం నిరోధించింది? నువ్వు స్వతహాగా గొప్పవాడయి పోయావా? లేక నువ్వసలు ఏదైనా అగ్రస్థాయి ప్రముఖుల కోవకు చెందిన వాడవని అనుకుంటున్నావా?” అని అడిగాడు. (75)

“నేను అతని కన్నా శ్రేష్ఠుణ్ణి. మీరు నన్ను అగ్నితో సృజించారు. అతణ్ణి (ఎలాంటి ఎలువలేని) మట్టితో సృజించారు” అన్నాడు ఇబ్లీస్. (76)

“అట్లాగానా, అయితే నువ్విక్కడ నుంచి దిగిపో. నువ్వు భ్రష్టుడివి, పరమ దౌర్భాగ్యుడివి. తీర్పుదినం దాకా నీపై అభిశాపం ఉంటుంది” అన్నాడు దేవుడు (ఇబ్లీస్ని శపిస్తూ). (77-78)

“ప్రభూ! అలాగైతే వీరు (మానవులు) తిరిగి లేపబడేవరకు నాకు గడువునివ్వు” అన్నాడు ఇబ్లీస్ (కంగారుపడుతూ). (79)

“సరే అలాగే నిర్ణీతసమయం వరకు గడువిస్తున్నా, పో” అన్నాడు దేవుడు. (80,81)

“నీ గౌరవప్రతిఫలం సాక్షి! (అరొజు దాకా) నీతిమంతులైన నీదాసుల్ని తప్ప అందర్నీ నేను దారితప్పిస్తూ ఉంటాను” అన్నాడు ఇబ్లీస్. (82-83)

“అయితే విను. నేను యదార్థమే చెబుతున్నాను. నిన్ను, నిన్ను అనుసరించే మానవులందర్నీ నరకంలో వేసి దాన్ని నింపివేస్తాను” అన్నాడు దేవుడు. (84-85)

ముహమ్మద్ (సల్లం)! వారికిలా చెప్పు: “నేనీ (ధర్మ) ప్రచారం కోసం మీ నుండి ఎలాంటి ప్రతిఫలం ఆశించడం లేదు. అదీగాక నేను పగటివేషాలు వేసే మోసగాడ్ని కూడా కాను. ఈ ఖుర్ఆన్ యావత్మానవాళి కోసం అవతరించిన హితోపదేశం. అసతి కాలంలోనే మీకు దీని వాస్తవికత ఏమిటో తెలుస్తుంది.” (86-88)

سُورَةُ الزُّمَرِ مَكِّيَّةٌ (٢٩) (سورة الزمراء)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ۗ وَإِنَّا أَنْزَلْنَاهُ بِالْحَقِّ فَاغْبُغِبْ ۗ اللَّهُ مُخْلِصًا لَهُ
 الدِّينَ ۗ أَكَلِ اللَّهُ الدَّيْنَ الْغَالِصَ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُغْفِرُوا لَنَا أَلِ اللَّهِ

అవతరణ: మక్కా **39. జుమర్ (బృందాలు)** సూక్తులు: 75

ఈ అధ్యాయం అబిసీనియా వలసకు ముందు హిజ్రతకం అయిదో సంవత్సరంలో అవతరించినట్లు తెలుస్తోంది. ఇందులో మక్కా బహుదైవారాధకుల్ని ఉద్దేశించి సత్యావలంబన కోసం హితోపదేశం చేయబడింది.

కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడయిన దేవుని పేరుతో ప్రారంభం

ఇది సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడైన దేవుని దగ్గర్నుండి అవతరించిన (దివ్య)గ్రంథం. ముహమ్మద్ (స)! మేమీ గ్రంథాన్ని సత్యం ప్రాతిపదికపై నీ దగ్గరికి పంపాము. కనుక నీవు ఒక్క దేవుణ్ణి మాత్రమే ఆరాధిస్తూ ఉండు. నీ జీవిత విధానాన్ని ఆయన కోసమే ప్రత్యేకించు. గుర్తుంచుకో, సంపూర్ణ ధర్మానుసరణ దేవుని హక్కు.

ఆయన్ని వదలి ఇతరులను సంరక్షకులుగా, సహాయకులుగా చేసుకున్నవారు “ఈ దైవాలు (విగ్రహాలు, దైవదూతలు వగైరా సృష్టితాలు) మమ్మల్ని దేవుని సన్నిధికి చేర్చుతాయని మాత్రమే మేము వీటిని ఆరాధిస్తున్నాం” అంటారు. (ఇలా) వారు విభే

1. ఆరాధన అంటే కేవలం పూజాపురస్కారాలే కాదు; విధేయత, ఆజ్ఞాపాలన అనే భావాలు కూడా ఇందులో ఉన్నాయి. దీన్నిబట్టి మనిషి పూజాపురస్కారాలు, ధ్యానం, సంస్మరణలు, ప్రార్థనలు, మొక్కుబడులు అన్నీ సృష్టికర్త అయిన దేవునికి మాత్రమే పరిమితం చేయడంతో పాటు, ఆ దేవునికి పూర్తిగా విధేయుడయి ఆయన ఆజ్ఞలన్నిటినీ శిరసావహించాలి.

అలాగే జీవిత విధానాన్ని ఆ దేవుని కోసమే ప్రత్యేకించాలని ఈ సూక్తిలో చెప్పబడింది. మానవ జీవితం అనేక రంగాల్లో విస్తరించి ఉంది. వ్యక్తిగత రంగం, సామూహిక రంగం, కొటుంబిక రంగం, నైతికరంగం, సామాజికరంగం, ఆర్థికరంగం, రాజకీయరంగం, జాతీయరంగం, అంతర్జాతీయ రంగం- ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే మానవుడు మనుగడ సాగించే, ఊపిరిపిల్చే యావత్తు రంగాలు ఉన్నాయి. కనుక మానవుడు ఆయా రంగాలన్నిటినీ దేవుని కోసం ప్రత్యేకించాలి. అంటే ఆయా రంగాలన్నిటిలోనూ దేవుని ఆజ్ఞల్ని, ఆయన ప్రవక్త (స) హితవుల్ని మాత్రమే పాటించాలని, వాటికి వ్యతిరేకమైన ఎలాంటి ఆజ్ఞలను, విధానాలను పాటించకూడదని అర్థం.

2. బహుదైవారాధకులు దేవుడు ఒక్కడే అని అంగీకరించినప్పటికీ విగ్రహాలను, ప్రకృతిశక్తులను, మతగురువులను ఆరాధించడానికి రెండు కారణాలు చెబుతున్నారు. ఒకటి, ఈ ‘దేవతలు’ తమను దేవుని సామిప్యానికి గొనిపోతాయని, దేవుని దగ్గర సిఫారసుచేసి తమను గట్టెక్కిస్తాయని అంటారు. రెండు, ఏకాగ్రత కోసం మాత్రమే తాము విగ్రహాలను ముందుంచుకొని ప్రార్థన చేస్తామని మరికొందరు బహుదైవారాధకులు చెబుతారు. కాని ఈ రెండు వాదనలు ఏకేశ్వరోపాసనకు విరుద్ధమైనవని, ఏ దేవతలనైతే వారు ఆరాధిస్తున్నారో ఆ దేవతలు వారి ఆరాధనను పరలోకంలో ఖండిస్తాయని ఖుర్ఆన్ చెబుతోంది. (10:29, 16:86 సూక్తులు, వాటి పాదసూచికలు చూడండి.)

رُفِي إِنَّ اللَّهَ يَخْلُقُ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ ۝ لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا لَاصْطَفَىٰ مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۗ سُبْحٰنَهُ هُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ۝ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ ۗ يَكُوْنُ اَيُّوْمَ النَّهَارِ عَلَى النَّهَارِ ۗ وَسِعَرَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرَ ۗ كُلٌّ فِيْ اَجَلٍ مُّسَمًّى ۗ اَلَا هُوَ الْعَزِيْزُ الْعَفُوْ ۗ خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَّاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَانزَلَ لَكُمْ مِنْ اَلْعُلْمِ ثَمِيْنَةً ۗ اَزْوَاجًا يُخَلِّقُكُمْ فِيْ بُطُوْنِ اُمَّهَاتِكُمْ خَلْقًا مَّرْفُوْعًا ۗ بَعْدَ خَلْقِ فِيْ طَلْحٰتٍ ثَلَاثٍ ۗ ذٰلِكُمْ اَللّٰهُ يَرْكَبُ اِلَيْهِ الْمَلٰٓئِكَةُ اِلَّا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۗ فَاَلَيْ تَصْبِرُوْنَ ۗ اِنْ تَكْفُرُوْا فَاِنَّ اَللّٰهَ غَنِيٌّ عَنكُمْ ۗ وَلَا يَرْضٰ لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ ۗ وَاِنْ تَشْكُرُوْا يَرْضَهُ لَكُمْ ۗ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ اٰخَرَةٍ ۗ ثُمَّ اِلٰى رَبِّكُمْ

దిస్తున్న వ్యవహారాల్ని గురించి (తీర్పుదినాన) దేవుడు తప్పక వారి మధ్య తీర్పుచేస్తాడు. అబద్ధాలకోరు, సత్యతిరస్కారి అయిన ఏ మనిషికి దేవుడు సన్మార్గం చూపడు. (1-3)

దేవుడు తనకోసం ఎవరినైనా కుమారునిగా చేసుకోదలిస్తే ఆయన తన సృష్టితాలలో తాను కోరినవారిని ఎంచుకుంటాడు. కాని ఆయన ఎంతో పవిత్రుడు, పరిశుద్ధుడు. (అలాంటి మానవబలహీనతలకు అతీతుడు.) ఆయన (యావత్తు సృష్టిరాసులకు స్వామి, సార్వభౌముడయిన) దేవుడు. ఆయన ఒక్కడే. ఆయనే సర్వాధికుడు. (4)

ఆయన భూమ్యాకాశాలను సత్యం ప్రాతిపదికపై సృష్టించాడు. ఆయనే రాత్రిని పగటి మీద, పగటిని రాత్రి మీద చుట్టివేస్తున్నాడు. (అంటే రాత్రి-పగలు ఒకదాని తర్వాత ఒకటి నియమబద్ధంగా వస్తూపోతున్నాయి.) సూర్యచంద్రులు ఒక నిర్ణీతకాలం వరకు నియమబద్ధంగా సంచరించేలా ఆయనే వాటిని అదుపులో ఉంచాడు. గుర్తుంచుకోండి, ఆయన అద్భుత శక్తినంపన్నుడు, అపార క్షమాశీలి. (5)

ఆయనే మిమ్మల్ని ఏకైక జీవి నుండి పుట్టించాడు. ఆయనే ఆ జీవి నుండి దాని జతను సృష్టించాడు. ఆయనే మీకోసం పశువుల్లో ఎనిమిది (రకాల) పెంటి, పోతులు సృష్టించాడు. మిమ్మల్ని ఆయన మీతల్లుల గర్భాలలో మూడేసి చీకటి పొరలలో ఉంచి, ఒకదాని తరువాత ఒకటిగా రూపకల్పన చేస్తున్నాడు. ఆయనే అల్లాహ్. ఆయనే మీ ప్రభువు, పోషకుడు, పాలకుడు, విశ్వసామ్రాజ్యాధినేత. ఆయన తప్ప మరో ఆరాధ్యుడు లేడు. మరి మీరు ఎవరి వలలో పడి మోసపోతున్నారు? (6)

(వినండి,) మీరు అవిశ్వాసులైపోతే దేవునికోచ్చే నష్టమేమీ లేదు. ఆయన నిరపేక్షా పరుడు. అయితే ఆయనకు తన దాసులు అవిశ్వాసులైపోవడం ఇష్టం లేదు. మీరు కృతజ్ఞత చూపితే ఆయన దాన్ని మీకోసం ఇష్టపడతాడు. సొంత బరువు మోసేవాడు

సూత్రప్రాయంగా సర్వ మతస్థులు దేవుడు ఒక్కడే అని ఒప్పుకుంటూనే ఆచరణలో అనేక మంది ఆ ఏకేశ్వరుణ్ణి ఆరాధించలేక పోతున్నారు. సృష్టికర్త, ప్రభువు, పోషకుడయిన అల్లాహ్ ను మాత్రమే ఆరాధించాలని, కష్టాలలో ఆయన్నే వేడుకోవాలని; ఆయన ఆజ్ఞలనే శిరసావహించాలని; సృష్టితాలను ఆయనకు సాటి కల్పించకూడదని; జీవితంలోని ఏ రంగంలో కూడా ఆయన ఆజ్ఞలకు వ్యతిరేకంగా నడచుకోరాదని ఖుర్ఆన్ అనేక విధాలుగా చెబుతోంది. అలా చేయకపోతే పరలోకంలో శాశ్వత నరక శిక్షలు చవిచూడవలసి వస్తుందని కూడా ఖుర్ఆన్ హెచ్చరిస్తోంది.

مَرْحُوْمًا فَيَبِيْئَكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ۗ اِنَّهٗ عَلِيْمٌۢ بِذٰتِ الصُّدُوْرِ ۗ وَاِذَا مَسَّ الْاِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُ مُنِيْبًا اِلَيْهِ ثُمَّ اِذَا حُوْلَةٌ مِّنْهُ سَبِيْئَةً مِّنْهُ نَسِيَ مَا كَانَ يَدْعُوْا اِلَيْهِ مِنْ قَبْلُ وَجَعَلَ لِلّٰهِ اَنْدَادًا لِّيُبْذِلَ عَنْ سَبِيْلِهِ ۗ قُلْ تَتَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيْلًا ۗ اِنَّكَ مِنْ اَصْحٰبِ النَّارِ ۗ اَمَنْ هُوَ قَانِتٌ اِنَّا اَلَيْلُ سٰجِدًا وَّاقَابًا يَحْتَدُّ الْاُخْرٰةَ وَيَرْجُوْا رَحْمَةً رَّبِّهٖ ۗ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِيْنَ يَعْلَمُوْنَ وَالَّذِيْنَ لَا يَعْلَمُوْنَ اِنَّا نَتَذَكَّرُ اُولٰٓئِكَ اَلْبٰبِ ۗ قُلْ يُعِيْبُوْا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اَنْفَعُوْا رَبَّكُمْ ۗ الَّذِيْنَ اٰحْسَنُوْا فِيْ هٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً ۗ وَاَرْضُ اللّٰهِ وٰسِعَةٌ ۗ اِنَّمَا يُوْفٰى الصّٰدِقُوْنَ اَجْرُهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ۗ قُلْ اِنِّيْ اٰمَرْتُ اَنْ اَعْبُدَ اللّٰهَ مُخْلِصًا لِّهٖ الدِّيْنَ ۗ وَاْمَرْتُ اَنْ اَكُوْنَ اَوَّلَ الْمُسْلِمِيْنَ ۗ قُلْ اِنِّيْ اَخَافُ اِنْ عَصَيْتُ رَبِّيْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيْمٍ ۗ قُلْ اَللّٰهُ مُخْلِصًا لِّهٗ دِيْنِيْ ۗ فَاَعْبُدُوْا مَا شِئْتُمْ مِنْ دُوْنِهٖ ۗ قُلْ اِنَّ الْخٰسِرِيْنَ الَّذِيْنَ خَسِرُوْا اَنْفُسَهُمْ وَاَهْلِيْهِمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ۗ

ఇతరుల బరువు మోయలేడు. చివరికి మీరంతా మీ ప్రభువు సన్నిధికి పోవలసి ఉంది. అప్పుడాయన మీరు (ఐహిక జీవితంలో) ఏం చేస్తుండేవారో మీకు తెలియజేస్తాడు. ఆయనకు (మీ) హృదయాల్లో మెదిలే విషయాలు సైతం తెలుసు. (7)

మానవుడు ఆపద వచ్చినప్పుడు తన ప్రభువుని మొరపెట్టుకుంటాడు. కాని అతని ప్రభువు అతనికి తన అనుగ్రహభాగ్యం ప్రసాదించగానే, అతను లోగడ మొరపెట్టుకున్న ఆపద మరచిపోయి ఇతరుల్ని దేవునికి సాటికల్పిస్తాడు. ఇలా అతను ఇతరుల్ని కూడా దైవమార్గం నుండి తప్పిస్తున్నాడు. “కొన్నాళ్లు తన అవిశ్వాసవైఖరి ద్వారా ప్రయోజనం పొందమ”ని చెప్పతనికి. చివరికి అతను తప్పక నరకానికి పోవలసిందే. (8)

దీనికి భిన్నంగా మరొక వ్యక్తి ఉన్నాడు. అతను (దేవునికి, దైవప్రవక్తకు) విధేయుడై రాత్రివేళ (ప్రార్థనచేస్తూ) నిలబడతాడు; సాష్టాంగపడతాడు. పరలోకంలో ఎదురయ్యే పరిణామాలను గురించి భయపడుతుంటాడు. తన ప్రభువు కారుణ్యాన్ని ఆశిస్తుంటాడు. “ఇలాంటి వ్యక్తి శ్రేష్ఠుడా లేక అతనా? (సత్యం గురించి) తెలిసినవాళ్ళు, తెలియనివాళ్ళు ఒకటేనా?” అని అడుగు వారిని. (మా)హితబోధను బుద్ధిమంతులే స్వీకరిస్తారు. (9)

(ప్రవక్తా! నామాటలు వారితో ఇలా)అను: “విశ్వసించిన నా దాసులారా! మీ ప్రభువుకు భయపడండి. (సత్యస్వీకారంతో పాటు) ఇహలోకంలో సదాచరణ వైఖరి అవలంబించినవారికే మేలు జరుగుతుంది. దేవుని భూమి విశాలంగా ఉంది. (ఒకచోట మీరు ప్రశాంతంగా ధార్మిక జీవితం గడపలేని పరిస్థితులు ఏర్పడితే మరోచోటికి వలస పోవచ్చు.) సహనం వహించేవారికి అపార పుణ్యఫలం లభిస్తుంది.” (10)

ఈ సంగతి చెప్పూ: “ధర్మాన్ని దేవునికి మాత్రమే ప్రత్యేకించి ఆయన్ని ఆరాధించాలని నాకాజ్ఞ ఇవ్వబడింది. అదిగాక అందరికంటే ముందు నేను విధేయుణ్ణి (ముస్లిం) అయి ఉండాలని కూడా నాకాజ్ఞయింది.” “ఒకవేళ నేను నా ప్రభువుకు అవిధేయుణ్ణి పోతే, మహానాడు ఎదురయ్యే శిక్ష గురించి భయపడుతున్నాన”ని చెప్పూ. (11-13)

ఇలా చెప్పూ: “నేను మటుకు నా ధర్మాన్ని (జీవిత విధానాన్ని) దేవునికి ప్రత్యేకించి ఆయన్ని మాత్రమే ఆరాధిస్తాను. ఆయన్ని వదలి మీరు కోరుకున్నవారిని పూజించుకోండి

الَّذِينَ هُوَ الْحَسْرَانُ الْيَوْمَ لَهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ ظُلْمٌ مِنَ النَّارِ وَمِنْ تَحْتِهِمْ ظُلْمٌ ذَلِكَ يُخَوِّفُ
 اللَّهُ بِهِ عِبَادَهُ لِيُعْبَادُوا فَاتَّقُوا اللَّهَ وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا إِلَى
 اللَّهِ لَهُمُ الْبُشْرَى فَبَشِّرْ عِبَادِ ۝ الَّذِينَ كَسَبُوا الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ أُولَئِكَ
 الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ وَأُولَئِكَ هُمُ الْآلِبَابُ ۝ أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ أَفَأَنْتَ تُنقِذُ
 مَنْ فِي النَّارِ ۝ لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ هُمْ هُمْ عَرَفُوا مِنْ فَوْقِهَا عَرْفٌ مَبْنِيَّةٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
 وَعَدَّ اللَّهُ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ الْوَعْدَ ۝ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ يَنَابِيعٌ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ
 يُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَاهُ مُصْفًرًا ثُمَّ يُعَجِّلُ الْحَطَأَ الْمَاءَ بَارِئًا فِي ذَلِكَ الْيَوْمِ الْكَافِرِينَ ۝
 الْآلِبَابُ ۝ أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَى نُورٍ مِنْ رَبِّهِ فَوَيْلٌ لِلْفُجْيَاءِ قُلُوبُهُمْ
 مِنْ ذِكْرِ اللَّهِ أُولَئِكَ فِي صُلْحٍ مُبِينٍ ۝ اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُتَشَابِهًا مَثَابًا تَتَّبِعُونَ

(నాకొచ్చే నష్టమేమీ లేదు). ప్రళయదినాన తనకు, తన భార్యపిల్లలకు నష్టం కలిగించు కునేవాడే అసలు దివాళాకోరు. బాగా తెలుసుకోండి, అదే స్పష్టమైన దివాళా.” (14-15)

వారిని (నరకంలో) పైనుండి, క్రిందినుండి అగ్ని గొడుగులు (జ్వాలలు) ఆవరించి ఉంటాయి. ఇలాంటి దుష్పర్యవసానం నుండి (కాపాడుకోమని) దేవుడు తన దాసుల్ని హెచ్చరిస్తున్నాడు. కనుక నా దాసులారా! నా ఆగ్రహం నుండి తప్పించుకోండి. (16)

మిథ్యాదైవాల్ని ఆరాధించడం మానేసి (నిజ)దేవుని వైపు మరలేవారికి శుభవార్త ఉంది. కనుక (ప్రవక్తా!) విషయాన్ని ప్రశాంతంగా ఆలకించి, అందులోని మంచిన అనుసరించేవారికి శుభవార్త వినించు. దేవుడు సన్మార్గం చూపినవారు వీరే. వీరే విజ్ఞులు.

ఎవరి విషయంలో (దైవ)శిక్ష గురించి నిర్ణయం జరిగిందో అతణ్ణి ఎవరు కాపాడ గల్గుతారు? అగ్నిలో పడినవాణ్ణి నీవు కాపాడగలవా? విశ్వప్రభువుకు భయపడి తడనుగుణంగా జీవితం మలచుకునేవారి కోసం (స్వర్గంలో) అంతస్తులవారిగా నిర్మించబడిన ఆకాశహర్యాలు ఉన్నాయి. వాటి క్రింద (చల్లటి) సెలయేరులు ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి. ఇది దేవుని వాగ్దానం. దేవుడు తన వాగ్దానాన్ని ఎన్నటికీ భంగపరచడు. (17-20)

దేవుడు ఆకాశం నుండి వర్షం ఎలా కురిపిస్తున్నాడో మీరు గమనించలేదా? ఆయన ఆ వర్షపు నీటిని వాగులు, వంకలు, నదుల రూపంలో నేలలోకి ప్రవహింప జేస్తున్నాడు. ఆ నీటి ద్వారా రకరకాల పంటలు పండిస్తున్నాడు. వాటిలో విభిన్న రకాలు ఉంటాయి. ఆ తర్వాత ఆ పంటపొలాలు పండి ఎండిపోతాయి. అప్పుడవి పసుపుపచ్చగా మారడం కూడా మీకు కన్పిస్తుంది. చివరికి దేవుడు వాటిని పొట్టు పొట్టుగా చేస్తాడు. ఇందులో బుద్ధిమంతులకు ఎంతో గుణపాఠం ఉంది. (21)

దేవుడు ఒక మనిషి హృదయకవాటాన్ని ఇస్తాం కోసం తెరుస్తాడు. దాంతో అతను తన ప్రభువు నుండి లభించిన కాంతిమార్గంలో నడుస్తాడు. అలాంటి వ్యక్తి, (మా సూచనల్లో గుణపాఠం నేర్చుకోనివాడు సమానులవుతారా)? దేవుని హితబోధతో మరింత కఠిన హృదయాలై పోయినవారికి కీడు మూడింది. వారు పూర్తిగా భ్రష్టులైపోయారు. (22)

مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلْبِيقٌ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ ذَٰلِكَ هُدَىٰ اللَّهِ يَهْدِي بِهِ
 اللَّهُ مَنِ يَشَاءُ ۖ وَمَنْ يُضَلِّلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ۖ أَفَمَنْ يَتَّبِعِ الْيَقِينَ يَوجِبُهُمْ سَوَاءُ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
 وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا مَا كُنتُمْ تَكْسِبُونَ ۝ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَآتَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا
 يَنْتَظِرُونَ ۝ قَدْ أَفْلَحَ اللَّهُ الْغَزَىٰ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۖ وَلِالْعَذَابِ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ۖ وَلَقَدْ
 ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ۖ قُرْآنًا عَرَبِيًّا غَيْرَ ذَمِي
 عٍ ۖ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ۖ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلًا فِيهِ شُرَكَاءُ مُتَشَاكِسُونَ ۖ وَرَجُلًا سَلَمًا لِرَجُلٍ
 هَلْ يَسْتَوِينَ مَثَلًا ۖ الْحَمْدُ لِلَّهِ ۖ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۖ إِنَّكَ مَيِّتٌ ۖ وَأَنْتُمْ مَيِّتُونَ ۖ ثُمَّ
 لَأَنْتُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ تَحْصَمُونَ ۖ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ وَكَذَّبَ بِالْحَقِّ إِذْ

దేవుడు శ్రేష్టమైన వాణి అవతరింపజేశాడు. ఇదొక గ్రంథం. దాని భాగాలన్నీ ఒకదాని కొకటి అవినాభావసంబంధం కలిగిఉన్నాయి. కొన్ని విషయాలు అనేకసార్లు పునరావృతమయ్యాయి. విశ్వప్రభువుకు భయపడేవారు ఈ వాణి వినగానే వారి రోమాలు నిక్కబొడుచుకుంటాయి; వారి శరీరాలు జలదరిస్తాయి; వారి హృదయాలు మెత్తబడి దేవుని ప్రస్తావన వైపు మొగ్గుతాయి. ఇది దేవుని హితవాణి. దీనిద్వారా దేవుడు తాను తలచిన వారిని దారికి తెస్తాడు. ఆయన దారి తప్పించదలచిన వారికి మరెవరూ దారి చూపలేరు. ప్రళయదినాన ముఖంపై ఘోరమైన యాతనకు గురయ్యేవాడు ఎంత తల్లడిల్లి పోతాడో మీరు ఊహించగలరా? అలాంటి దుర్మార్గులతో (దైవదూతలు) “మీరు చేజేతులా చేసుకున్న కర్మల పర్యవసానం ఇక చవిచూసుకోండి” అంటారు. (23-24)

వీరికి పూర్వం కూడా అనేకమంది ఇలాగే (దైవప్రవక్తలను) తిరస్కరించారు. చివరికి వారిపై వారు ఊహించని వైపునుండి (దైవ)శిక్ష విరుచుకుపడింది. దేవుడు వారికి ఐహిక జీవితంలోనే అవమానం చవిచూపించాడు. పరలోక శిక్ష ఇంతకంటే తీవ్రంగా, ఘోరంగా ఉంటుంది. వీరే విషయం గ్రహిస్తే ఎంత బాగుండు! (25-26)

ప్రజలు స్పృహలోకి వచ్చేందుకు ఖుర్ఆన్లో అనేక తార్కాణాలు పేర్కొన్నాం. వారు దుష్పర్యవసానం నుండి తప్పించుకోవడానికే మేము దీన్ని (వారికి తెలిసిన) అరబీ భాషలో అవతరింపజేశాం. ఇందులో ఎలాంటి వంకలు, వ్యత్యాసాలు లేవు. (27-28)

దేవుడు ఒక ఉదాహరణ ఇస్తున్నాడు, (వినండి): ఒక మనిషి ఉన్నాడు. అతనికి వక్ర మనస్కులైన అనేకమంది యజమానులు ఉన్నారు. వారిలో ప్రతి ఒక్కడూ అతణ్ణి తన వైపు లాగుతుంటాడు. దీనికి భిన్నంగా మరొక వ్యక్తి ఉన్నాడు. అతను పూర్తిగా ఒకే యజమానికి బానిసగా ఉన్నాడు. మరి వీరిద్దరి పరిస్థితి ఒకటేనా? (కాదు.) సకలస్థాత్రాలకు దేవుడే అర్హుడు. కాని చాలామంది అజ్ఞానాంధకారంలో పడిఉన్నారు. (29)

(ప్రవక్తా!) నీవు చావవలసి ఉంది; వారూ చావవలసి ఉంది. చివరికి మీరంతా ప్రళయదినాన మీ ప్రభువు సన్నిధిలో మీమీ వ్యవహారాలు ప్రవేశపెడతారు. (అప్పుడు ఎవరు అబద్ధాలకోరులో తేలుతుంది.) దేవునిపై అసత్యాలు మోపి, సత్యం ముందుకు వచ్చినప్పుడు దాన్ని తిరస్కరించినవాడి కంటే పరమ దుర్మార్గుడు ఎవరుంటాడు?

جَاءَهُ الْبَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ ۗ وَالَّذِي جَاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِ ۖ أُوْلَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ۗ
 لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِندَ رَبِّهِمْ ۚ ذَٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ۗ لِيُكَفِّرَ اللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي عَمِلُوا وَيَجْزِيَهُمْ أَجْرَهُمْ
 بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ۗ أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ ۗ وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ ۗ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَهُوَ
 مِنْ هَادٍ ۗ وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ عَلَىٰ سُبُلٍ مُّضِلَّةٍ ۗ أَلَيْسَ اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي انْتِقَامٍ ۗ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ ۗ قُلْ أَقْرَبُ إِلَيْكُمْ مَا تَدْعُونَ ۗ مَنْ دُونِ اللَّهِ ۗ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ
 ضُرِّيهِ ۗ أَوْ أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَتُ رَحْمَتِهِ ۗ قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ ۗ قُلْ لَقَوْمٌ
 عَمِلُوا عَلَىٰ مَكَاتَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ ۗ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ۗ مَنْ يَأْتِيهِ عَدَابٌ يُخْزِيهِ وَيَجِلُّ عَلَيْهِ عَدَابُ مُّقِيمٍ ۗ إِنَّا

ఇలాంటి అవిశ్వాసులకు నరకంలో చోటు లేదా? (30-32)

సత్యాన్ని తీసుకొచ్చినవాడు (దైవప్రవక్త), అతణ్ణి నమ్మినవారే (దైవ)శిక్షకు దూరంగా ఉండేవారు. వారికి వారి ప్రభువు నుండి తాము కోరుకున్న ప్రతి పన్నువూ లభిస్తుంది. ఇదీ సహృదయులకు లభించే సుకృతఫలం. దేవుడు వారి (గత జీవితంలోని) పాపాలను వారి లెక్క నుండి మినహాయించి, ప్రస్తుతం వారు ఆచరిస్తున్న సత్కార్యాలకు తగిన ప్రతిఫలం ప్రసాదిస్తాడు. అందుకే ఈ ఏర్పాటు జరుగుతుంది. (33-35)

ప్రవక్తా! దైవదాసులకు (వారి పనులు నెరవేర్చడానికి) ఒక్క దేవుడు చాలడా? వీరు దేవుణ్ణి వదలి దైవేతరశక్తులు ఏదో చేస్తాయని నిన్ను భయపెడుతారు. కాని దేవుడు దారి తప్పించదలచిన వాడికి మరెవరూ దారి చూపలేరు. అలాగే ఆయన దారి చూప దలచిన మనిషిని మరెవరూ దారి తప్పించలేరు. దేవుడు సర్వ శక్తిమంతుడు కాదా? ఆయన (తలచుకుంటే వారికి) ప్రతీకారం చేయలేదా? (36-37)

నీవు ఈ భూమ్యాకాశాల్ని ఎవరు సృష్టించారని అడిగితే వారు దేవుడేనని తప్పక అంటారు. వారికిలా చెప్పు: “సరే, దేవుడు నాకేదైనా కష్టం కలిగించదలిస్తే మీరు దేవుణ్ణి కాదని ప్రార్థిస్తున్న మిథ్యాదైవాలు నన్నీ ఆపదనుండి కాపాడగలవా? పోనీ దేవుడు నన్ను కరుణించదలిస్తే ఈశక్తులు ఆయన కారుణ్యాన్ని అడ్డుకోగలవా? నాకు దేవుడే చాలు. నమ్ముకునే వారు దేవుణ్ణే నమ్ముకుంటారు. ఆయన మీదే ఆధారపడతారు.” (38)

వారికిలా చెప్పు: “నా జాతిప్రజలారా! మీరు చేయాల్సిన పని మీరు చేయండి. నేను చేయాల్సిన పని నేను చేస్తాను. మన ఉభయంలో ఎవరి మీద అవమానకరమైన ఆపద వచ్చిపడుతుందో, ఆ తర్వాత శాశ్వతంగా ఉండే (నరక) యాతనలు ఎవరిని చుట్టుముట్టాయో మీకు త్వరలోనే తెలుస్తుంది.” (39-40)

3. ఈ సందర్భంగా మహాప్రవక్త (సల్లం) ప్రవచించిన ఒక మహితోక్తి విసండి. ఆయన ఇలా ప్రవచించారు: “ప్రజలందరిలో కెల్లా శక్తిమంతుడు కాదలచుకున్న వ్యక్తి దేవుణ్ణే నమ్ముకొని ఆయన మీద భారం వేయాలి. అందరికంటే గొప్ప స్థితిపరుడు కాదలచుకున్న వ్యక్తి తన దగ్గరున్న దానికంటే దేవుని దగ్గర (స్వర్గంలో) ఉన్నదాని మీద ఎక్కువ నమ్మకం పెట్టుకోవాలి. అలాగే అందరి కంటే ఎక్కువ గౌరవనీయుడు కాదలచుకున్నవాడు అత్యంత గౌరవనీయుడు, మహోన్నతుడయిన దేవునికి భయపడుతూ ఉండాలి.” (ఇబ్నెఅబ్బాస్)

أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ الْفَاتِحَةً يَا لِحَقِّ ۖ فَتِنَ اهْتَدَ ۗ فَلَنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا ۖ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِرُكْبٍ ۗ اللَّهُ يُؤْتِي الْأَنْفُسَ حَيْثُ مَوْتَهَا ۖ وَالَّذِي لَمْ تَمُتْ فِي مَنَامِهَا ۖ فَيُفَسِّحُ لَهَا قِطْعَىٰ عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَيُرْسِلُ الْأَحْرَىٰ ۗ إِلَىٰ أَحَدٍ مَّسْكًى ۗ إِنْ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّعَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ۗ أَمَّا تَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَمَا شَفَعَاءُ ۗ قُلْ أُولَٰئِكَ لَا يُؤْتُونَ شَيْئًا وَلَا يَعْقِلُونَ ۗ قُلْ لِلَّهِ الشَّفَاعَةُ جَمِيعًا ۗ إِنَّ مَلِكَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ۗ وَإِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْتَبَتْ قُلُوبُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ ۖ وَإِذَا ذُكِرَ الَّذِينَ

ప్రవక్తా! మేము యావత్మానవాళికోసం ఈ సత్యపూరిత గ్రంథం నీపై అవతరింప జేశాం. కనుక ఎవరు సన్మార్గం అవలంబిస్తారో అది వారికే ప్రయోజనకారి అవుతుంది. మరెవరు పెడదారి పట్టిపోతారో దానివల్ల వారే నష్టపోతారు. వారి బాధ్యత నీపై లేదు.

మరణ సమయంలో (మానవుల) ఆత్మలు స్వాధీనం చేసుకునేవాడు దేవుడే. ఆయన మరణించనివారి ఆత్మలను నిద్రావస్థలో స్వాధీనం చేసుకుంటాడు. ఆ తరువాత ఆయన ఎవరి విషయంలో మృత్యునిర్ణయం తీసుకుంటాడో వారి ఆత్మలను తీసుకొని, మిగిలినవారి ఆత్మల్ని ఒక నిర్ణీతకాలం కోసం వెనక్కి పంపుతాడు. 4 ప్రశాంత హృదయం తో యోచించేవారి కోసం ఇందులో గొప్ప సూచనలున్నాయి. (41-42)

అలాంటి దేవుణ్ణి వదలి వీరు ఇతరుల్ని సిఫారసు కర్తలుగా చేసుకున్నారా! వారిని అడుగు: ‘ఎలాంటి అధికారం లేకపోయినా వారు సిఫారసు చేయగలరా?’ చెప్పు: ‘సకల వ్యవహారాల్లో సిఫారసుచేసే అధికారం దేవునికే ఉంది. భూమ్యాకాశాల రాజ్యాధికారం ఆయన చేతిలోనే ఉంది. ఆయన వద్దకే మీరు తిరిగిపోవలసి ఉంది.’ (43-44)

ఏక దేవుణ్ణి గురించి ప్రస్తావన వచ్చినప్పుడు పరలోకంపై నమ్మకంలేనివారి ముఖాలు వాడి ముడుచుకుపోతాయి. ఆయన్ని వదలి ఇతరుల్ని గురించి ప్రస్తావిస్తే

4. నిద్రావస్థలో కూడా ఆత్మ దేహం నుండి వెలువడి ఎక్కడెక్కడో తిరుగుతుంది. అప్పుడు ఆత్మకు, దేహానికి మధ్య స్థితిస్థాపక గుణంకల వస్తువేదో ఉంటుంది. ఈవస్తువే ఆ రెండిటిని పూర్తిగా విడిపోనివ్వకుండా పట్టి ఉంచుతుంది. ఆ వస్తువు తెగిపోతే ఆత్మ దేహం నుండి పూర్తిగా వేరయి పోతుంది. అంటే మరణం సంభవిస్తుంది. దేవుడు నిద్రిస్తున్న ఓ మనిషి విషయంలో మృత్యు నిర్ణయం తీసుకున్నప్పుడు ఈ స్థితిస్థాపక వస్తువుని తెరిచివేసి అతని దేహం నుండి ఆత్మను పూర్తిగా స్వాధీనం చేసుకుంటాడు. మృత్యునిర్ణయం తీసుకోకపోతే ఈ స్థితిస్థాపక వస్తువుని తెరిచివేయకుండా తాత్కాలికంగా స్వాధీనం చేసుకున్న అతని ఆత్మను తిరిగి అతని దేహంలోకి వదిలేస్తాడు.

ఒక పేదవాడు కలలో అందమైన బంగళాలో ఉన్నట్లు, కారులో షికారు కొడుతున్నట్లు, స్టార్ హోటల్లో భోగభాగాలను అనుభవిస్తున్నట్లు చూస్తాడు. ఆ సమయంలో తాను ఓ చిన్న పూరిపాకలో నివసిస్తున్న నిష్ఠదరిద్రుణ్ణి, పీకలదాకా అప్పుల్లో మునిగివున్న దొర్నాగుణ్ణి, భార్యాపిల్లల కనీసావసరాలు కూడా తీర్చలేని దురదృష్టవంతుణ్ణి ఏ మాత్రం భావించడు. కాని కల కాస్తా చెదరిపోగానే వాస్తవం వికృతనాట్యం చేస్తూ అతని కళ్ళముందు కనిపిస్తుంది. అదేవిధంగా ఐహిక జీవితం కూడా అందమైన కలలాంటిదే. అసలుజీవితం మరణానంతరం వచ్చే పరలోక జీవితమే. శాశ్వతమైన ఆ పరలోకజీవితంలో కష్టాలు లేకుండా సుఖాలు మాత్రమే అనుభవించడానికి ఇహలోకంలోనే సత్య ధర్మం సీక్రెంచి సదాచరణకై నిరంతరం కృషిచేస్తూ ఉండాలని ఈసూక్తి మనకు చెబుతోంది.

لَيْنَ اشْرَكَتَ لِيَحْطَنَ عَمَّاكَ وَلِتَكُونَنَّ مِنَ الْخٰسِرِيْنَ ۝۶۱ بَلِ اللّٰهُ فَاَعْبُدْ وَكُنْ مِنَ الشّٰكِرِيْنَ ۝۶۲ وَمَا قَدَرُوا اللّٰهَ حَقَّ قَدْرِهِ ۝۶۳ وَالْاَرْضُ جَمِيْعًا قَبِيْضَةٌ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ۝۶۴ وَ السَّمٰوٰتُ مَطْوِيٰتٌ بِيَمِيْنِهِ ۝۶۵ وَتَعْلٰى عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ۝۶۶ وَنُفِخَ فِي الصُّوْرِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَمَنْ فِي الْاَرْضِ اِلَّا مَنْ شَاءَ اللّٰهُ ثُمَّ نَفَخَ فِيْهِمْ اٰخِرًا ۝۶۷ فَاِذَا هُمْ قِيٰاٰمٌ يَنْظُرُوْنَ ۝۶۸ وَاشْرَقَتِ الْاَرْضُ بِنُوْرِ رَبِّهَا وَوُضِعَ الْكِتٰبُ وَجِاۤءَ بِالسَّٰبِقِيْنَ ۝۶۹ وَالشّٰهَدَآءُ وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ

మీరు చేసే (మంచి)పనులు (కూడా) వ్యర్థమవుతాయి, మీరు ఘోరంగా నష్టపోతారు” అని నీదగ్గరకు, నీకు పూర్వం వచ్చిన ప్రవక్తలందరి దగ్గరకు దివ్యావిష్కృతి (వహీ) పంపబడింది” (అని వారికి చెప్పు.) (ప్రవక్తా!) నీవు మాత్రం ఏకైక దేవుణ్ణి ఆరాధిస్తూ కృతజ్ఞులయిన దాసులలో చేరిపో. (64-66)

వారసులు దేవునికి విలువ ఇవ్వవలసిన విధంగా విలువ ఇవ్వనేలేదు. పునరుత్థాన దినాన యావత్ భూగోళం ఆయన పిడికిలిలో ఉంటుంది. యావత్తు నభోమండలం ఆయన కుడిచేతిలో (చాపలా) చుట్టబడి ఉంటుంది. మీరు చేస్తున్న బహుదైవారాధనకు ఆయన ఎంతో అతీతుడు, పరమ పవిత్రుడు. (67)

ఆరోజు భీకర శంఖారావంతో భూమ్యాకాశాల్లోని జీవరాసులన్నీ చచ్చి పడిపోతాయి. కాకపోతే దేవుడు సజీవంగా ఉంచదలచిన ప్రాణులు మాత్రం కొన్ని సజీవంగా ఉంటాయి. ఆ తరువాత మరోసారి శంఖారావం గావించబడుతుంది. దాంతో సమస్త జీవకోటి ఒక్కసారిగా లేచి చూడనారంభిస్తుంది. ఇంకా (ఆరోజు) ధరణి తన ప్రభువు తేజస్సుతో దేదీప్యమానంగా వెలిగిపోతుంది. కర్మల గ్రంథం తీసుకురాబడుతుంది. దైవప్రవక్తలు, సాక్షులు ప్రవేశపెట్టబడతారు. (అప్పుడు) మానవులకు న్యాయంగా సరైన తీర్పు జరుగుతుంది. వారికి అణుమాత్రం కూడా అన్యాయం జరగదు. ప్రతి మనిషికి అతను చేసుకున్న కర్మలను బట్టి పూర్తి ప్రతిఫలం లభిస్తుంది. మానవులు చేస్తున్న పనులన్నీ దేవునికి బాగా తెలుసు. (68-70)

6. ఒకసారి దైవప్రవక్త (స) మసీదు వేదికపై నిలబడి ప్రసంగిస్తూ ఈ సూక్తి పఠించిన తర్వాత ఇలా అన్నారు: దేవుడు (ప్రళయదినాన) భూమ్యాకాశాలను (యావత్తు గ్రహాలను) తన చేతిలోకి తీసుకొని పిల్లవాడు బంతిని తిప్పినట్లు తిప్పుతూ “నేను ఏకైక దేవుణ్ణి, (విశ్వ) చక్రవర్తిని, సర్వ శక్తిమంతుణ్ణి, సమస్త వైభవాలుగల మహోన్నతుణ్ణి. ఇక ప్రపంచవాసులైన ఆ చక్రవర్తులు ఎక్కడున్నారు? ఏరా నియంతలు? ఏమయ్యారు ఆ అహంకారులు?” అని అంటాడు.

దైవప్రవక్త (స) ఇలా చెబుతూ ఆపాదమస్తకం ఊగిపోసాగారు. ఆ దృశ్యం చూసిన అనుచరులు ఆయన వేదికపై నుండి పడిపోతారేమోనని భయపడిపోయారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

అలాంటి దేవునికి సాటి కల్పిస్తూ ఇతరులు కూడా దాసుల మొరలు ఆలకించి తమ కోర్కెలు తీర్చుతారని నమ్మడం; తదనుగుణంగా ప్రవర్తించడం; ఆయనకు మానవ బలహీనతలు ఆపాదించడం; సృష్టికర్త, యజమాని, ప్రభువయిన దేవుని పట్ల స్పష్టమైన విశ్వాసఘాతుక చర్య అవుతుంది. తీవ్రమైన నేరంగా, క్షమార్హంకాని ఘోరమైన పాపంగా పరిగణించబడుతుంది.

“షెర్క్” అనే ఈ ఘోరపాపానికి మనిషి బ్రతికుండగా క్షమాపణ చెప్పుకొని సన్మార్గం అవలంబించకపోతే, మరణానంతర జీవితంలో ఎంత పశ్చాత్తాపంచెందినా ప్రయోజనం ఉండదు.

بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُوْنَ ۝۶۹ وَوَقِيَّتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُوَ اَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُوْنَ ۝۷۰ دَرَسِيْقَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا اِلٰى جَهَنَّمَ زُمْرًا حَتّٰى اِذَا جَآءُوْهَا فُتِحَتْ اَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا اَلَمْ يَاۤتِكُمْ رُسُلٌ مِّنْكُمْ يَتْلُوْنَ عَلَيْكُمْ اٰیٰتِ رَبِّكُمْ وَيُنذِرُوْنَكُمْ لِقَآءِ يَوْمِكُمْ هٰذَا ۝۷۱ قَالُوْا بَلٰى وَلٰكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَ الْكَافِرِيْنَ ۝۷۲ قِيْلَ اَدْخُلُوْا اَبْوَابَ جَهَنَّمَ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ۝۷۳ فَيَسَّرَ مَلٰٓئِكَةُ الَّذِيْنَ اٰتَوْا رَبَّهُمْ اِلَی الْبَحْتِ زُمْرًا حَتّٰى اِذَا جَآءُوْهَا وَفُتِحَتْ اَبْوَابُهَا ۝۷۴ وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلِّمُوْا عَلٰیكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوْهَا خٰلِدِيْنَ ۝۷۵ وَقَالُوْا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ صَدَقْنَا وَعَدَا ۝۷۶ وَاُوْرَثَنَا الْاَرْضَ نَتَّبِعُوْنَ الْجَنَّةَ حَيْثُ نَشَآءُ ۝۷۷ فَيَغْمِ اَجْرُ الْعٰلِيْنَ ۝۷۸ وَرَبِّ الْمَلٰٓئِكَةِ حَافِیْنَ ۝۷۹ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ یُبْحِثُوْنَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ ۝۸۰ وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ وَقِيْلَ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ۝۸۱

(దైవన్యాయస్థానంలో తీర్పు ముగిసిన తరువాత దైవదూతలు) అవిశ్వాసుల్ని గుంపులు గుంపులుగా నరకం వైపు తోలుకెళ్తారు. అలా వారు నరకం దగ్గరికి చేరుకున్న తర్వాత నరకద్వారాలు తెరవబడతాయి.

అప్పుడు ద్వారపాలకులు “మీ దగ్గరికి మీ ప్రజల నుండి దైవప్రవక్తలు రాలేదా? వారు మీకు మీప్రభువు సూక్తులు విన్పించలేదా? ఈనాడు (ఎదురయ్యే పరిణామాల్ని) గురించి (అనాడే) వారు మిమ్మల్ని హెచ్చరించలేదా?” అని అడుగుతారు వారిని.

దానికి వారు “వచ్చారు. (హెచ్చరించారు కూడా.) కాని సత్యతీరస్కారులకు నరక శిక్ష (ఎప్పుడో) నిర్ణయమైపోయింది” అని సమాధానమిస్తారు.

“అయితే నరకంలోకి పోయిపడండి. ఇక మీరిక్కడే ఎల్లకాలం ఉంటారు. గర్విష్టులకు కేటాయించిన ఈ నరకం పరమ చెడ్డస్థలం” అనంటారు ద్వారపాలకులు. (71-72)

ఇక విశ్వప్రభువుకు భయపడుతూ తదనుగుణంగా జీవితం గడిపినవారిని తండోప తండలుగా స్వర్గం వైపు తీసుకుపోవడం జరుగుతుంది. అలా వారు స్వర్గం దగ్గరకు చేరుకుంటారు. అక్కడ స్వర్గద్వారాలు ముందే తెరవబడి ఉంటాయి.

స్వర్గపాలకులు వారిని సాదరంగా ఆహ్వానిస్తూ “మీకు శాంతిసౌభాగ్యాలు కలుగుగాక! మీరంతో మంచివారు. ఇక ఇందులో ప్రవేశించి కలకాలం (హాయిగా) ఉండండి” అని అంటారు. దానికి వారు సమాధానమిస్తూ “సకల ప్రశంసలు దేవునికే శోభిస్తాయి. ఆయన మాకు చేసిన వాగ్దానం నెరవేర్చిచూపాడు. మమ్మల్ని ధరణికి వారసులుగా చేశాడు. ఇప్పుడు మేము కోరుకున్న చోట నివాసం ఏర్పరచుకోగలం” అని అంటారు.

కనుక సదాచార సంపన్నులకు అత్యంత శ్రేష్ఠమైన ప్రతిఫలం లభిస్తుంది. (73-74)

అక్కడ నీవు (మహా అద్భుతం) చూస్తావు. దైవదూతలు దివ్య సింహాసనం చుట్టూ వలయంగా ఏర్పడి తమ ప్రభువు ఔన్నత్యం ప్రశంసిస్తూ, ఆయన పవిత్రతను కొని యాడుతుంటారు. మానవులకు పూర్తిన్యాయం చేకూర్చబడుతుంది. (ఆ సందర్భంలో) “సర్వలోక ప్రభువుకే సకలస్తోత్రాలు!” అనే పలుకులు మార్మొగుతాయి. (75)

سُورَةُ الْمُؤْمِنِينَ مَكِّيَّةٌ (٤٠) (الرَّحْمَٰنُ)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ تَنزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ۝ غَافِرِ الذَّنْبِ وَقَابِلِ التَّوْبِ شَدِيدِ الْعِقَابِ ۝ ذُرِّيَّتَهُ الْأَلَاءُ إِلَّا هُوَ الْبَاقِي الْمَصِيرُ ۝ مَا يُجَادِلُ فِي آيَاتِ اللَّهِ إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَا يَغْرُوكَ تَقَاتُلُهُمْ فِي الْبِلَادِ ۝ كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ وَالْحَبَابُ مِنْ بَعْدِهِمْ ۝ وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ ۝ وَجَدَلُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ فَأَخَذْنَاهُمْ كَيْفَ كَانِ عِقَابٌ ۝ وَكَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى

అవతరణ: మక్కా 40. మోమిన్ (విశ్వాసి) సూక్తులు: 85

ఈ అధ్యాయం 39వ అధ్యాయం తర్వాత హి.శ. 5లో మక్కాలో అవతరించింది. బహుదైవారాధకులు దైవప్రవక్త (స)పై పెద్దఎత్తున దుష్ప్రచారం సాగిస్తూ, ఆయన్ని చంపడానికి రకరకాల కుట్రలు పన్నుతున్న రోజులవి. ఒకరోజు దైవప్రవక్త (స) కాబాలో ప్రార్థన చేస్తుంటే ఉఖ్బా అనే ఒక దుర్మార్గుడు ఆయన మెడకు తుండుగుడ్డ వేసి మెలి తిప్పి లాగసాగాడు. అంతలో హజ్రత్ అబూబకర్ (రజి) వచ్చి అతణ్ణి అవతలకు నెట్టి దైవప్రవక్త (స)ను కాపాడారు.

ఈ అధ్యాయంలో దేవుడు సైనికసేనలను పురస్కరించుకొని అవిశ్వాసులకు సత్యతిరస్కార పర్యవసానం గురించి హెచ్చరించాడు. నరక విషయాలతోపాటు గతంలో దైవప్రవక్తల్ని తిరస్కరించి నాశనమయిన ఫిరోన్, ఖారూన్ల గురించి ప్రస్తావించాడు. ఆ తరువాత ఫిరోన్ దర్బారులో సత్యం గురించి నిర్భయంగా చాటిచెప్పిన ఒక విశ్వాసి వీరగాధను ప్రస్తావిస్తూ, అతనికి వ్యతిరేకంగా ఎన్నో కుట్రలు, కుయుక్తులు పన్నినవారికి ఎలాంటి దుర్గతి పట్టిందో తెలిపి మక్కా అవిశ్వాసుల్ని హెచ్చరించాడు.

కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడయిన దేవుని పేరుతో ప్రారంభం

హా-మీమ్. ఇది మహా శక్తిమంతుడు, సర్వజ్ఞుడైన దేవుని దగ్గర్నుండి అవతరించిన గ్రంథం. ఆయన పాపాలు క్షమించేవాడు; పశ్చాత్తాపంతో చేసిన వేడుకోలును స్వీకరించే వాడు; కఠినంగా శిక్షించేవాడు; ఎంతో ఉదారస్వభావుడు కూడా. ఆయన తప్ప మరో ఆరాధ్యుడు లేడు. ఆయన దగ్గరికే అందరూ మరలిపోవలసి ఉంది. (1-3)

దేవుని సూక్తుల విషయంలో కృతఘ్నులు, సత్యతిరస్కారులు తప్ప మరెవరూ పిడి వాదం చేయరు. (వారికి ఎటూ నరక యాతనలు తప్పవు.) అంచేత వారు ప్రపంచంలో (వైభవోపేతంగా వెలిగిపోతూ) తిరగడం చూసి నీవు మోసపోకూడదు సుమా! వారికి పూర్వం నూహాజాతి తిరస్కరించింది. ఆ తరువాత కూడా అనేక జాతులు తిరస్కరించాయి. ప్రతిజాతీ తన దైవప్రవక్తను పట్టుకోవడానికి అతనిపై లంఘించింది. వారంతా తమ పైశాచిక ఎత్తుగడలతో సత్యాన్ని రూపుమాపడానికి ప్రయత్నించారు. అయితే చివరికి నేను వారిని పట్టుకున్నాను. ఇక చూడు. నాశిక్ష ఎంత కఠినమైనదో! (4-5)

అదేవిధంగా సత్యతిరస్కారానికి పాల్పడినవారంతా నరకాగ్నికి సమిధలవుతారని నీ ప్రభువు చేసిన నిర్ణయం కూడా వారి విషయంలో అమలు జరిగి తీరుతుంది. (6)

الَّذِينَ كَفَرُوا

الَّذِينَ كَفَرُوا

الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ ۝ الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ۝ رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝ وَقِهِمُ السَّيِّئَاتِ وَمَنْ يَتَّقِ السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ فَسُدِّدْ فَسْطَاتُكَ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۝ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُبَادُونَ لَمَقْتُ اللَّهِ أَكْبَرُ مِنْ مَقْتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ إِذْ تُدْعَوْنَ إِلَى الْإِيمَانِ فَتَكْفُرُونَ ۝ قَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَتَيْنَا أَثْمَانَتَنَا وَاحْبَيْتْنَا أَثْمَانَتَيْنِ فَأَعْتَرَفْنَا بِذُنُوبِنَا فَهَلْ إِلَى خُرُوجٍ مِنْ سَبِيلٍ ۝ ذُكِّرَكُمْ بِأَنَّكُمْ إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْ وَلَنْ يَشْرَكَ بِهِ تُوْمِنُوا ۝ فَالْحُكْمُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ ۝ هُوَ الَّذِي يُرِيكُمُ آيَاتِهِ وَيُنزِلُ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ رِزْقًا وَمَا يَتَذَكَّرُ إِلَّا مَنْ يُنِيبُ ۝ فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ

విశ్వప్రభువు సింహాసనాన్ని ఎత్తిపట్టుకున్న దైవదూతలు, దాని చుట్టూ నిలబడిన దైవదూతలు తమ ప్రభువు ఔన్నత్యం కీర్తిస్తూ, ఆయన పవిత్రతను స్మరిస్తున్నారు. వారు ఆయన్ని (దృఢంగా) విశ్వసిస్తున్నారు; విశ్వసించినవారిని క్షమించమని ఇలా ప్రార్థిస్తారు:

“ప్రభూ! నీవు నీ కారుణ్యంతో, జ్ఞానసంపత్తితో ప్రతి వస్తువునీ పరివేష్టించి ఉన్నావు. కనుక పశ్చాత్తాపం చెంది నీ మార్గం అవలంబించినవారిని క్షమించు. వారిని నరక యాతనల నుండి కాపాడు. ప్రభూ! నీవు వారికి వాగ్దానం చేసిన శాశ్వత స్వర్గవనాలలో వారిని ప్రవేశింపజేయి. వారి తల్లిదండ్రులలో, భార్యాపిల్లలలో, సజ్జనులయిన వారిని కూడా (స్వర్గంలో వారి దగ్గరకు చేర్చు). నిజంగా నీవు అద్వితీయ శక్తిసంపన్నుడవు, అద్భుత వివేకవంతుడవు. వారిని ఆపదలు, అనర్థాల నుండి కాపాడు. ప్రళయదినాన నీవు ఎవరిని ఆపదలు, అనర్థాల నుండి కాపాడుతావో వారిని నీవు కటాక్షించినట్లే. అదే ఘనవిజయం, పరమమోక్షం.” (7-9)

ప్రళయదినాన (దైవదూతలు) అవిశ్వాసుల్ని ఎలుగెత్తి పిలిచి ఇలా అంటారు: “ఈ రోజు మీకు మీపై ఎంతకోపం వస్తున్నదో, (సత్యాన్ని) విశ్వసించమని మిమ్మల్ని పిలుస్తుంటే మీరు దాన్ని తిరస్కరిస్తున్నప్పుడు దేవుడు మీపట్ల అంతకంటే ఎక్కువ ఆగ్రహో దగ్రుడయ్యేవాడు.” దానికి వారు “ప్రభూ! నీవు మాకు రెండుసార్లు మృత్యువు కలిగించి, రెండుసార్లు ప్రాణం పోశావు. ఇప్పుడు మేము మా పొరపాట్లు ఒప్పుకుంటున్నాం. మరి మేము ఇక్కణ్ణుంచి బయటపడే మార్గం ఏదైనా ఉందా?” అనంటారు. (10-11)

“(ఇప్పుడా మీరొప్పుకునేది, అనాడేమయింది మీ బుద్ధి?) ఆనాడు ఏకైక దేవుని వైపు పిలిచినప్పుడు మీరు నిరాకరిస్తుండేవారు. అదే (మరెవరైనా) దేవునితో పాటు ఇతరుల్ని కలిపితే మీరు ఒప్పుకునేవారు. అందుకే మీకీ దుర్గతి పట్టింది. (ఇక దీన్నుంచి బయటపడే ప్రసక్తే లేదు.) నిర్ణయాధికారం ఇప్పుడు పరమోన్నతుడు, సర్వాధికుడైన దేవుని చేతిలో ఉంది” (అని వారికి సమాధానం లభిస్తుంది). (12)

ఆయనే మీకు తన నిదర్శనాలు చూపిస్తున్నాడు. ఆయనే మీకోసం ఆకాశం నుండి (వర్షం ద్వారా) ఉపాధినిస్తున్నాడు. ఆయనవైపు పశ్చాత్తాపంతో మరలేవారే (ఈ నిదర్శనాల ద్వారా) గుణపాఠం నేర్చుకుంటారు. (విశ్వాసులారా!) అవిశ్వాసులు ఎంత అసహ్యించు

لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿٦٠﴾ رَبِّعِ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ لِيُنذِرَ يَوْمَ التَّلَاقِ ﴿٦١﴾ يَوْمَهُمْ بِرُسُوْدِهِمْ هُمْ لَا يُخْفَى عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ لِمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿٦٢﴾ الْيَوْمَ نُجْزِي كُلَّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ لَا ظُلْمَ الْيَوْمَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٦٣﴾ وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْآزِفَةِ إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى الْحَنَاجِرِ كَظْمِمْ هُمْ مَا ظَلَمُوا مِنْ حَبِمْ وَلَا شَفِمْ يُطَافُ ﴿٦٤﴾ يَعْلَمُ حَايَةَ الْآعِينِ وَمَا تَخْفَى الصُّدُورُ ﴿٦٥﴾ وَاللَّهُ يَفْضِي بِالْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَفْضُونَ بِشَيْءٍ إِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿٦٦﴾ أَوَلَمْ يَنْظُرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ كَانُوا مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا هُمْ أَهْلًا فِي الْأَرْضِ فَآخَذَهُمْ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ ﴿٦٧﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانَتْ تَرَاهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَكَفَرُوا فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَمَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ ﴿٦٨﴾

﴿٦٧﴾

కున్నా సరి, మీ జీవితవిధానాన్ని దేవునికి ప్రత్యేకించి ఆయన్నే ప్రార్థించండి. (13-14)

ఆయన మహోన్నతమైన హోదా, అంతస్తులు కలవాడు, (సర్వాధికార) సింహాసనాధీశుడు. ఆయన తన దాసులలో తాను తలచుకున్న వారిపై తన దివ్యావిష్కృతి అవతరింపజేస్తున్నాడు. వారు పరలోక సమావేశం రోజు గురించి హెచ్చరించాలన్నదే దీని ఉద్దేశ్యం. ఆరోజు మానవులంతా నిరాటంకంగా ముందుకొస్తారు. దేవుని దగ్గర వారు ఏ విషయాన్నీ దాచలేరు. (అప్పుడు వారిని పిలిచి) “ఈరోజు సార్వభౌమత్వం ఎవరిదా”ని అడుగుతారు. (దానికి యావత్ సృష్టి) “చండశాసనుడైన ఏకేశ్వరునిదే” (అంటుంది). ఆరోజు ప్రతిమనిషికి అతను చేసుకున్న కర్మలకు పూర్తి ప్రతిఫలం లభిస్తుంది. ఎవరికి అన్యాయం జరగదు. లెక్క చూడటానికి దేవునికి ఎంతోసేపు పట్టదు. (15-17)

ప్రవక్తా! అతి సమీపానికి వచ్చివున్న (ప్రళయ)దినం గురించి ప్రజల్ని భయపెట్టు. ఆరోజు గుండెలు (గుణేలుమంటూ) గొంతులలోకి వస్తాయి. ప్రజలు పుట్టేడు దుఃఖం బలవంతంగా దిగమింగుతూ నోరుమూసుకొని నిల్చుంటారు. దుర్మార్గులకు ఏ ఆప్తమిత్రుడూ లభించడు. వారికి అనుకూలంగా సిఫారసు చేసేవారు కూడా ఉండరు. వారి సిఫారసు అంగీకరించడం జరగదు. దేవునికి (మానవుల) దొంగచూపులు, (వారి) హృదయాల్లో దాగిన రహస్యాలు సైతం తెలుసు. దేవుడు న్యాయంగా, నిష్పక్షపాతంగా తీర్పు చేస్తాడు. (బహుదైవారాధకులు) దేవుణ్ణి వదలి ప్రార్థిస్తున్న మిథ్యాదైవాలు ఏ విషయంలోనూ తీర్పు చేయలేవు. దేవుడు (సర్వం) వినేవాడు, చూసేవాడు. (18-20)

వీరు ప్రపంచంలో ఎన్నడూ పర్యటించలేదా? పర్యటిస్తే గత జాతులకు ఎలాంటి గతి పట్టిందో వీరికి తెలిసేది కదా? వీరికంటే వారు ఎంతో శక్తిమంతులు. వారు ప్రపంచంలో వీరికంటే ఎంతో అద్భుతమైన చిహ్నాలు వదలిపెట్టారు. అయితే వారు చేసిన పాపాలకు దేవుడు వారిని పట్టుకున్నాడు. అప్పుడు దేవుని పట్టు నుండి వారిని ఏ శక్తి కాపాడలేక పోయింది. వారికి దుర్గతి పట్టడానికి కారణం వారి దగ్గరకు వారి ప్రవక్తలు సూచనలు, సూక్తులు తెచ్చినా వాటిని నమ్మడానికి నిరాకరించారు. చివరికి దేవుడు వారిని పట్టుకున్నాడు. దేవుడు అత్యంత శక్తిమంతుడు. ఆయన శిక్ష చాలా కఠినంగా ఉంటుంది. (21,22)

شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٦٩﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا وَسُلْطٰنٍ مُبِينٍ ﴿٧٠﴾ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَقَارُونَ فَقَالُوا سِحْرٌ كَذٰبٌ ﴿٧١﴾ فَلَمَّا جَاءَهُم بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا اقْتُلُوا أَبْنَاءَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ وَاسْتَحْيُوا نِسَاءَهُمْ وَمَا كَيْدُ الْكٰفِرِينَ إِلَّا فِي ضَلٰلٍ ﴿٧٢﴾ وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِي أَقْتُلْ مُوسَىٰ وَلْيَدْعُ رَبَّهُ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْ أَنْ يُظْهِرَ فِي الْأَرْضِ الْفَسَادَ ﴿٧٣﴾ وَقَالَ مُوسَىٰ إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ مِنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ ﴿٧٤﴾ لَا يُؤْمِنُ بَعْدِ الْحِسَابِ ﴿٧٥﴾ وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ مِّنَ آلِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ إِيمَانَهُ أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ وَقَدْ جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ ۗ وَإِن يَكُ كَاذِبًا فَعَلَيْهِ كَذِبُهُ ۗ وَإِن يَكُ صَادِقًا يُضَيِّبُكُمْ بَعْضُ الَّذِي يَعْلَمُ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَإِهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِئٌ كَذٰبٌ ﴿٧٦﴾ يَوْمَ لِكُمُ الْمُلْكُ الْيَوْمَ ظَهَرْنَا فِي الْأَرْضِ رَمٰنًا يُبْصِرُنَا مِنْ بَآسِ اللَّهِ ۗ إِن جَاءَنَا قَال فِرْعَوْنُ مَا رِيكَ إِلَّا مَا أَرٰى وَمَا

﴿٧٢﴾

మేము మూసాకు మా నిదర్శనాలు, స్పష్టమైన నియామక ప్రమాణాలు ఇచ్చి ఫిరోన్, హామాన్, ఖారున్ల దగ్గరకు పంపాము. కాని వారు (అతను తెచ్చిన సత్యాన్ని నిరాకరిస్తూ) “నీవు మాంత్రికుడవు, అసత్యవంతుడవు” అన్నారు. (23-24)

ఆ తరువాత మూసా మా తరపున సత్యం(తో కూడిన అనేక మహిమలు) వారి ముందుకు తీసుకువచ్చాడు. (దాంతో చాలామంది ఇస్రాయీలు మూసాకు అనుచరులైపోసాగారు. కాని ఆ దుర్మార్గులకు మాత్రం కనువిప్ప కలగలేదు.) వారు (మూసా అనుచరుల్లో భయోత్పాతం సృష్టించేందుకు) “సత్యాన్ని విశ్వసించి అతనితో కలిసి పోయినవారి మగపిల్లలను హతమార్చండి. వారి ఆడపిల్లల్ని మాత్రమే సజీవంగా వదలిపెట్టండి” అన్నారు. కాని సత్యతిరస్కారుల పాచికలేవీ పారలేదు. (25)

ఓరోజు ఫిరోన్ తన సభాసదులతో “నన్ను వదలండి, నేను మూసాను చంపి తీరుతా. అతను తన ప్రభువును మొరపెట్టుకొనివ్వండి (చూద్దాం). ఇతని ధోరణి చూస్తుంటే ఇతను మీ మతాన్ని, మీ జీవనవ్యసస్థను మార్చివేస్తాడని నాకు అనుమానం గా ఉంది. లేదా ఇతను దేశంలో అరాచకాన్నయినా సృష్టించవచ్చు” అని అన్నాడు. (26)

మూసా (ఈ బెదిరింపుల్ని ఖాతరుచేయకుండా) “తీర్పుదినాన్ని నమ్మని ప్రతి గర్విష్ఠి నుండి నేను నాప్రభువు, మీప్రభువు అయిన దేవుని శరణు పొందాను” అన్నాడు. (27)

ఆ సందర్భంలో ఫిరోన్వంశానికి చెందిన ఒక విశ్వాసి తన విశ్వాసాన్ని బహిర్గతం చేయకుండా ఇలా అన్నాడు: “మీరు ఒక మనిషిని తన ప్రభువు దేవుడేనని అన్నంత మాత్రాన చంపుతారా? అతను మీ ప్రభువు నుండి మీ వద్దకు నాక్షాధారాలు తెచ్చాడు. ఒకవేళ అతను చెప్పిది అబద్ధమైతే అతని అబద్ధం అతనికే చుట్టుకుంటుంది. అలాగాక అతను చెప్పేది, చూపించేది నిజమే అయితే, అతను హెచ్చరిస్తున్న భయంకర దుష్పరిణామాలలో కొన్నయినా మీపై వచ్చి పడటం ఖాయం. అబద్ధాలకోరుకు, హద్దుమీరి ప్రవర్తించేవాడికి దేవుడు ఎన్నటికీ సన్మార్గబుద్ధి ప్రసాదించడు.”

“నా జాతిప్రజలారా! ఈరోజు మీకు సామ్రాజ్య వైభవం ఉంది. దేశంలో మీ ఆధిక్యత, అధికారాలే చెలామణి అవుతున్నాయి (నిజమే). కాని (ఏ క్షణంలో నయనా హఠాత్తుగా) మనపై దైవశిక్ష విరుచుకుపడితే మనకెవరు సహాయం చేస్తారు?”

أَهْدِيكُمْ إِلَى سَبِيلِ الرَّشَادِ ۗ وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا يَا خَافِ عَلَيْكُمْ مِثْلَ يَوْمِ الْحَزَابِ ۗ مِثْلَ مَا كَانَ
 قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ مِن بَعْدِهِمْ ۗ وَمَا اللَّهُ بِرَبِّدٍ ظَلَمَ لِلْعِبَادِ ۗ وَيَقُولُوا يَا خَافِ عَلَيْكُمْ
 يَوْمَ التَّنَادِ ۗ يَوْمَ تَوَلَّوْنَ مُدْبِرِينَ مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ مِن عَاصِمٍ ۗ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ۗ
 وَلَقَدْ جَاءَكُمْ يُسُفُ مِنْ قَبْلِ يَأْتِيَنِيَتْ فَمَا زِلْتُمْ فِي شَكِّ مَتَاجِرِكُمْ بِهِ حَتَّىٰ إِذَا هَلَكَ قَلْبُكُمْ لَنْ
 يَبْعَثَ اللَّهُ مِن بَعْدِهِ رَسُولًا ۗ كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَن هُوَ مُسْرِفٌ مُّرْتَابٌ ۗ ۞ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي
 آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَتْهُمْ كِبْرُ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ الَّذِينَ آمَنُوا كَذَلِكَ يُطْعِمُ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ قَلْبٍ
 مُّتَكَبِّرٍ جَبَّارًا ۗ وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا هَٰؤُلَاءِ لَن أَبْلُغَنَّ الْأَسْبَابَ ۗ ۞ أَسْبَابَ السَّمَوَاتِ
 فَأَطَّلِعُ إِلَىٰ آلِ اللَّهِ مُوسَىٰ وَآلِ لَٰطِنَةَ كَادِبًا ۗ وَكَذَلِكَ زُرِّيْنَا لِفِرْعَوْنَ سُورَةَ عَمَلِهِ وَصَدَّاعِنَ السَّبِيلِ ۗ وَمَا

ఫిరోన్ (అతని మాటలు పట్టించుకోకుండా) “నేను మాత్రం నాకు సమంజసమని తోచిన సలహా మీకిస్తున్నాను. నేను మిమ్మల్ని సరైన దారినే నడిపిస్తున్నాను” అన్నాడు.

దానికా విశ్వాసి ఇలా అన్నాడు: “సోదరులారా! (మీ ధోరణి చూస్తుంటే) గత జాతులకు దాపురించిన దుర్జినాలు వంటివి మీక్కూడా దాపురిస్తాయేమోనని నాకు భయంగా ఉంది. గతంలో నూహజాతికి, ఆద్జాతికి, సమూద్జాతికి, ఆతర్వాత కూడా అనేక జాతులకు దుర్జినాలు దాపురించాయి. దేవుడు మాత్రం (అనవసరమైన శిక్షలతో) తన దాసులకు అన్యాయం చేయాలనుకోడు.” (28-31)

“సోదరులారా! మొరలు, కేకలుపెట్టే దినం మీకు దాపురిస్తుందేమోనని నేను భయపడుతున్నాను. ఆరోజు మీరు (సహాయంకోసం) ఒకర్నొకరు పిలుచుకుంటూ (కంగారు గా) అటూఇటూ పరుగెత్తుతారు. కాని అప్పుడు మిమ్మల్ని దేవుని పట్టు నుండి కాపాడే వారే ఉండరు. దేవుడు దారితప్పించిన వాడికి మరెవరూ దారిచూపించలేరు.”(32-33)

“గతంలో యూసుఫ్ (ప్రవక్త) కూడా మీ దగ్గరకు సాక్ష్యాధారాలు తీసుకొచ్చారు. కాని ఆయన హితబోధను మీరు అనుమానించారు. ఆయన చనిపోయిన తరువాత మీరు ఇక దేవుడు ఏ ప్రవక్తనూ ఎట్టి పరిస్థితిలో కూడా పంపడని అన్నారు.”

అలాగే హద్దులు మీరిపోయి (సత్యాన్ని) అనుమానిస్తూ ఎలాంటి ఆధారాలు, ప్రమాణాలు లేకుండానే దైవసూక్తుల విషయంలో పిడివాదం చేసే ప్రతివ్యక్తినీ దేవుడు దారి తప్పిస్తాడు. దేవుని దృష్టిలోనేగాక, విశ్వసించినవారి దృష్టిలో కూడా ఈవైఖరి చాలా హేయమైనది, అనుచితమైనది. దేవుడు అహంకారం, తలబిరుసుతనాలు గల ప్రతి దుర్మార్గుడి హృదయకవటాలు మూసివేస్తాడు. (34-35)

ఫిరోన్ (మరింత తలబిరుసుతో మాట్లాడుతూ) “హామాన్! నాకోసం ఒక ఎత్తయిన గోపురం కట్టించు. నేను (దానిమీదెక్కి) ఆకాశమార్గాలకు చేరుకొని అక్కడ మూసా ఆరాధించే దేవుడు ఉన్నాడో లేడో తొంగిచూస్తా. నాకైతే ఇతను పచ్చి అబద్ధాలకోరులా కన్నడుతున్నాడు” అని అన్నాడు. ఈవిధంగా ఫిరోన్కు అతని దుష్కార్యాలన్నీ మహాపర

1. వివరాలకు 28:38 సూక్తి, దాని పాదసూచిక చూడండి.

كَيْدُ فِرْعَوْنَ ۗ إِلَّا فِي تَبَابٍ ۗ وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا يَا خَافِ عَلَيْكُمْ سَبِيلَ الرَّشَادِ ۗ يَقُولُوا إِنَّمَا
 هِيَ آيَةُ الدُّنْيَا وَمَتَاعٌ ۗ وَإِنَّ الْآخِرَةَ هِيَ دَارُ الْقَرَارِ ۗ مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَىٰ إِلَّا مِثْلَهَا ۗ
 وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ ۗ وَاللَّيْلُ يَدْحُلُونَ الْجَنَّةَ ۗ يَرْتَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ
 حِسَابٍ ۗ وَيَقُولُوا مَا لِيَ ادْعُوكُمْ إِلَى النَّجْوَىٰ وَتَدْعُونَنِي إِلَى النَّارِ ۗ تَدْعُونَنِي لِأَكْفُرَ بِاللَّهِ وَ
 أَشْرِكُ بِهِ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ ۗ وَأَنَا ادْعُوكُمْ إِلَى الْعَزِيمِ الْعَقَارِ ۗ لَا جَرَمَ أَنَا تَدْعُونَنِي إِلَيْهِ
 لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِي الدُّنْيَا وَلَا فِي الْآخِرَةِ ۗ وَأَنْ مَّرَدْنَا إِلَى اللَّهِ ۗ وَأَنْ الْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَابُ النَّارِ ۗ
 فَسَتُكْرَهُونَ مَا كُنتُمْ وَ أَقْبَضُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ بِصَيْئِرِكُمْ عَلِيمٌ ۗ فَفَوَيْهَ اللَّهُ سَيِّئَاتِ مَا
 مَكُرْتُمْ ۗ وَحَاقَ بِآلِ فِرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذَابِ ۗ النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا ۗ وَيَوْمَ تَقُومُ

మైనవిగా చేయబడ్డాయి. అతడు సన్మార్గం అవలంబించకుండా నిరోధించబడ్డాడు. ఫిరోన్ పన్నిన దుష్ట పన్నాగాలన్నీ (అతని) వినాశానికే దారితీశాయి. (36-37)

విశ్వసించిన వ్యక్తి ఇలా అన్నాడు: “నా జాతిప్రజలారా! నామాట వినండి. నేను మీకు సరయిన మార్గం చూపుతాను. సోదరులారా! ఈ ప్రాపంచిక జీవితం మూన్నాళ్ళ ముచ్చట మాత్రమే. (మన) శాశ్వత నివాసం పరలోకంలో ఉంది. దుష్కర్మలు చేసిన వారికి వారి దుష్కర్మల్ని బట్టే ప్రతిఫలం లభిస్తుంది. అలాగే స్త్రీలైనా, పురుషులైనా సత్యాన్ని విశ్వసించి సదాచార సంపన్నులయి ఉంటే స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తారు. వారికక్కడ అపరిమితమైన ఉపాధి లభిస్తుంది.” (38-40)

“సోదరులారా! ఏమిటి, నేను మిమ్మల్ని సాఫల్యం వైపు పిలుస్తుంటే మీరు నన్ను నరకాగ్ని వైపు లాగుతున్నారు? దేవుణ్ణి తిరస్కరించి, నేనెరగని శక్తులను ఆయనకు సోటి కల్పించమని చెబుతున్నారా నాకు? నేను మటుకు సర్వశక్తిమంతుడు, క్షమాశీలి అయిన దేవుని వైపు మిమ్మల్ని పిలుస్తున్నాను.” (41-42)

“మీరు నన్ను ఏ దైవేతరశక్తుల వైపు పిలుస్తున్నారో వాటి (దైవత్వాని)కి ఇటు ప్రపంచంలోనూ, అటు పరలోకంలోనూ ఎలాంటి విలువలేదు. మనమంతా (చివరికి) దేవుని దగ్గరకే మరలిపోవలసి ఉంటుంది. అయితే హద్దుమీరి ప్రవర్తించేవారు మాత్రం నరకానికి పోతారు. ఈరోజు నేను చెప్పేదంతా మీరు గుర్తుచేసుకునే సమయం ఒకరోజు తప్పకుండా వస్తుంది. నేను మాత్రం నా వ్యవహారాన్ని దేవునికి అప్పగిస్తున్నాను. ఆయనే తన దాసులకు సంరక్షకుడు.” (43-44)

చివరికి దేవుడు వారి కుట్రలు, కుయుక్తులన్నిటినీ వమ్ముచేసి ఆ విశ్వాసిని కాపాడాడు. ఫిరోన్ అనుయాయులే ఘోరవిపత్తులో చిక్కుకొని సర్వనాశన మయ్యారు. (ఆనాటి నుండి) వారిని ప్రతిరోజూ ఉదయం, సాయంత్రం నరకాగ్ని ముందు ప్రవేశ పెట్టడం జరుగుతున్నది.² ప్రళయదినం వచ్చినప్పుడు “ఫిరోన్ అనుయాయుల్ని తీవ్రమైన

2. మానవులు చనిపోయిన దగ్గర్నుంచి ప్రళయ బీభత్సం అనంతరం పునరుత్థాన దినం వరకు వారి ఆత్మలుండే స్థితిని “అలమె బర్జఖ్” (పిత్రులోకం) అంటారు. ఈ స్థితిలో పాపాత్ములకు ప్రతిరోజూ ఉదయం, సాయంత్రం వారి చివరి గమ్యస్థానం నరకం చూపడం జరుగుతుంది. అలాగే

السَّاعَةِ إِذْ دَخَلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ ۗ وَإِذْ يَخْجُونَ فِي النَّارِ فَيَقُولُ الضُّعْفُ الْوَالِدِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُغْنُونَ عَنَّا نَصِيبًا مِنَ النَّارِ ۗ قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُلٌّ فِيهَا إِنَّ اللَّهَ قَدِ احْكَمَ بَيْنَ الْعِبَادِ ۗ وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لَئِن لَّيُرْسَلُ إِلَيْنَا جَهَنَّمَ أَذْعُوكُمْ رَبِّكُمْ يُخَفِّفْ عَنَّا يَوْمًا مِنَ الْعَذَابِ ۗ قَالُوا أَوَلَمْ تَكُ تَأْتِيكُمْ رُسُلُكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ ۗ قَالُوا بَلَىٰ قَالُوا فَادْعُوا ۗ وَمَا دَعَا الْكٰفِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ۗ إِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالدِّينَ أَمْوَالُ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ يَقُومُ ٱلْأَشْهَادُ ۗ يَوْمَ لَا يُنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعَدَتُهُمْ ۗ وَلَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ۗ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْهُدَىٰ وَأَوْرَثْنَا بَنِي إِسْرٰءِيلَ الْكِتٰبَ ۗ هُدًى وَ ذِكْرًا لِّأُولِي الْأَلْبَابِ ۗ فَاصْبِرْ إِن وَعَدَ ٱللَّهُ حَقًّا وَاسْتَعِزَّ بِٱلذِّكْرِ ۗ وَسِحْرٌ يُحَدِّثُكَ رَبِّكَ بِٱلْعَشِيِّ وَ ٱلْإِبْكَارِ ۗ إِنَّ ٱلَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيٰتِ ٱللهِ يَغْيِرُ

﴿

(నరక)యాతనల్లో ప్రవేశింపజేయండి” అని ఆజ్ఞవుతుంది. (45-46)

తరువాత వారు నరకంలో పరస్పరం వాదించుకుంటారు. బలహీనులు తమ నాయకులతో “మేము మీకు విధేయులై ఉండేవాళ్ళం కదా, ఇప్పుడు మమ్మల్ని నరక బాధ నుండి మీరేమైనా కాపాడగలరా?” అని అడుగుతారు. దానికి నాయకులు “ఇక్కడ మనమంతా ఒకే స్థితిలో చిక్కుకొని ఉన్నాం. దేవుడు తన దాసుల్ని గురించి (అంతిమ) తీర్చిచెబాడు. (ఇక దానికి తిరుగులేదు)” అంటారు.

ఆ తరువాత నరకంలో పడినవారు నరకపాలకులతో “మా శిక్షను ఒక్క రోజైనా తగ్గించమని మీ ప్రభువును ప్రార్థించండి” అంటారు. దానికి నరక పాలకులు “మీ దగ్గరకు మీ ప్రవక్తలు నిద్రగ్రామం ఏమీ తీసుకొని రాలేదా?” అని అడుగుతారు. వారు ‘వచ్చార’ంటారు. “అయితే మీరే మొరపెట్టుకోండి. అవిశ్వాసుల మొరలు నిరుపయోగమే అవుతాయి” అని చెబుతారు నరకపాలకులు. (47-50)

గుర్తుంచుకోండి, మేము ప్రవక్తలను, విశ్వసించినవారిని ఇహలోక జీవితంలోనూ ఆదుకుంటాము; (పరలోక న్యాయస్థానంలో) సాక్షులు నిలబడే రోజున కూడా వారిని ఆదుకుంటాము. అప్పుడు దుర్మార్గులకు వారి క్రమాపణ ఏమాత్రం ఉపయోగపడదు. వారిపై అభిశాపం పడుతుంది. వారికి పరమ చెడ్డనివాసం లభిస్తుంది. (51-52)

చూడండి, మేము మూసాకు ఎలా మార్గదర్శనం చేశామో! ఇస్రాయిల్ సంతతి వారిని మేము (తొరాత్) గ్రంథానికి వారసులుగా చేశాము. అందులో విజ్ఞతా వివేచనలు కలవారి కోసం హితోపదేశం, మార్గదర్శకత్వం ఉన్నాయి. (53-54)

కనుక ప్రవక్త! సహనం వహించు. దేవుని వాగ్దానం నిజమైనది. (అది తప్పక నెరవేరుతుంది.) నీ పొరపాట్లను గురించి క్షమాపణ కోరుకో. ఉదయం, సాయంత్రం నీ ప్రభువు (ఔన్నత్యం) స్తుతిస్తూ ఆయన (పవిత్ర నామాల)ను స్మరిస్తూఉండు. (55)

పుణ్యాత్ములకు ప్రతిరోజూ ఉదయం, సాయంత్రం వారి చివరి గమ్యస్థానం స్వర్గం చూపబడుతుంది. అదిగాక పరలోక తీర్పుదినం వరకు పాపాత్ములకు నరక శిక్షల కంటే కాస్త తేలికపాటి శిక్షలు కూడా ఉంటాయి. పుణ్యాత్ములకు స్వర్గసౌఖ్యాల కంటే కొంచెం తక్కువ స్థాయి సౌఖ్యాలు ప్రసాదించబడతాయి. (7:40, 8:51 సూక్తుల పాదసూచికలు కూడా చూడండి.)

سُلْطٰنِ ٱنْهُمُ ۖ إِن فِي صُدُورِهِمْ ٱلْإِكْبٰرُ ۖ مَا هُمْ بِبٰلِعِبِيَّ ۖ فَٱسْتَعِذْ بِٱللَّهِ ۗ ٱلَّذِي هُوَ السَّمِيعُ ٱلْبَصِيرُ ۗ لَخَلِقُ السَّمٰوٰتِ وَ ٱلْأَرْضِ ٱكْبَرُ مِن خَلْقِ ٱلنَّاسِ ۗ وَلَكِن كَثَرَ ٱلنَّاسُ لَا يَعْلَمُونَ ۗ وَمَا يَسْتَوِى ٱلْأَعْمٰى وَ ٱلْبَصِيرَةُ ۗ وَ ٱلَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّٰلِحٰتِ وَ ٱلَّذِينَ ٱسْتَكْبَرُوا ۗ إِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ ۖ لَا رَيْبَ فِيهَا ۖ وَلَكِن كَثَرَ ٱلنَّاسُ لَا يُؤْمِنُونَ ۗ وَقَالَ رَبُّكُمْ ٱدْعُوا ۖ ٱسْتَجِبْ لَكُمْ ۖ إِنَّ ٱلَّذِينَ يُسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَرْجُونَ جَهَنَّمَ ۖ ٱلَّذِينَ ٱلَّذِي جَعَلَ لَكُمْ ٱلْيٰسَ ٱلْئَلْبٰبَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ ۗ وَ ٱلنَّهَارَ

﴿

కొందరు తమ దగ్గరకు ఎలాంటి ప్రమాణం రాకపోయినా దేవుని సూక్తుల విషయంలో వితండవాదం చేస్తారు. వారి హృదయాలలో తామేదో గొప్పవాళ్ళమన్న అహంకారం తిప్పవేసి ఉంది. కాని తాము విర్రవీగుతున్న ఆ గొప్పతనానికి వారు ఎన్నటికీ చేరుకోలేరు. కనుక నీవు (వారి దుష్టపన్నాగాల బారినుండి) దేవుని శరణువేడుకో. ఆయన సమస్తం చూస్తున్నాడు, వింటున్నాడు. (56)

మానవుల్ని సృష్టించడం కన్నా భూమ్యాకాశాల్ని సృష్టించడమే గొప్పకార్యం. కాని చాలా మందికి వాస్తవం తెలియదు. గుడ్డివాడు, కళ్ళున్నవాడు సమానులు కారు. అలాగే సత్యాన్ని విశ్వసించిన సదాచారసంపన్నుడు, నీతి నడవడికలు లేని దుర్జనుడు కూడా సమానం కారు. కాని (విషయాన్ని) మీరు బహుతక్కువ గ్రహిస్తారు. ప్రళయం తప్పక వస్తుంది. కాని చాలామంది దీన్ని నమ్మలేకపోతున్నారు. (57-59)

మీ ప్రభువు చెబుతున్నాడు: “నన్ను ప్రార్థించండి, నేను మీ ప్రార్థన స్వీకరిస్తాను. ³ అహంకారంతో నన్ను ఆరాధించడానికి అంగీకరించనివారు నీచులై నరకానికి పోతారు.”

3. కష్టసుఖాలు, లాభనష్టాలు, కీడు మేళ్ళు అన్నీ సృష్టికర్త, విశ్వపాలకుడైన దేవుని చేతిలోనే ఉన్నాయి. ఆయనే సర్వేశ్వరుడు, అసాధారణ శక్తిసంపన్నుడు. ఆయన తన దాసుల మొరలను ఎలాంటి మధ్యవర్తులు లేకుండానే ప్రత్యక్షంగా వింటాడు; తాను తలచుకున్నవారికి సహాయం కూడా చేస్తాడు. కనుక మానవులు ఎట్టి పరిస్థితులు ఎదురైనా ఆయన్నే వేడుకోవాలి.

ఈ కార్యకారణ ప్రపంచంలోని సహజ వనరులు, సాధనసంపత్తులేవీ ఒక్కోసారి దాసుల కష్టాలు దూరంచేయలేవు, వారి అపసరాలు తీర్చలేవు. అప్పుడు దాసులు అసాధారణ శక్తిసంపన్నుడి (Super Natural Power)ని మొరపెట్టుకోవడానికి సిద్ధమవుతారు. ఆ అసాధారణ శక్తిసంపన్నుడు, సృష్టికర్త, సర్వేశ్వరుడయిన దేవుడే అని గుర్తించాలి. ఆయన్ని వదలి సృష్టితాలను వేడుకునేవారు ప్రపంచంలో తాత్కాలిక ప్రయోజనం పొందగలిగినా ఘోర పాపాని (షిర్క్)కి పాల్పడిన వారవుతారు. నిజమైన విశ్వాసం కలిగిన ముస్లింలు ఆయన్నే వేడుకుంటారు. అయితే మొరపెట్టుకునేవారు తమ భౌతిక ప్రయత్నాలతో పాటు ఈ క్రింది విషయాలు కూడా గమనించాలి:

“ఒక ముస్లిం పాపకార్యానికి లేదా బంధువుల పట్ల నిర్ణయకు సంబంధించిన విషయం గాకుండా మరేదైనా విషయంలో దుఆ (వేడుకోలు) చేసినప్పుడు దేవుడు అతని దుఆను మూడు రూపాల్లో ఏదో ఒక రూపంలో స్వీకరిస్తాడు. అతని దుఆను ఈ ప్రపంచంలోనే స్వీకరిస్తాడు; లేదా అతనికి పరలోకంలో ప్రతిఫలం ఇవ్వడానికి దాన్ని భద్రపరుస్తాడు; లేదా ఆ దుఆలోని విషయానికి సమాన స్థాయిగల ఏదైనా ఆపదను అతని మీద పడకుండా నిరోధిస్తాడు.” (మున్నద్అహ్మద్)

“తన దుఆను దేవుడు తప్పకుండా స్వీకరిస్తాడన్న గట్టి నమ్మకంతో చేయాలి.” (తిర్మిజి)

مُبْصِرًا إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ۝ ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ لَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَآذِنُوا لَهُ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ۝ كَذَلِكَ يُؤْفِكُ الَّذِينَ كَانُوا بِاللَّهِ جَاحِدِينَ ۝ اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً ۝ وَصَوَّرَكُمُ وَأَحْسَنَ صُورَكُمْ وَرَزَقَكُم مِّنَ الطَّيِّبَاتِ ۚ ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمُ ۚ فَتَبَرَّكُ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ۝ هُوَ الْحَيُّ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ ۚ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝ قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ لَمَّا جَاءَنِي الْبَيِّنَاتُ مِّن رَّبِّي ۚ وَأُمِرْتُ أَنْ أُسَلِّمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ۝ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِّن تَرَابٍ ثُمَّ مِّن نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِّن عَلَقَةٍ ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ ثُمَّ لِتَكُونُوا شُيُوخًا ۚ وَمِنْكُمْ مَّن يُّتَوَّقِي ۖ مِّن قَبْلِ

అక్షరములు

మీరు విశ్రాంతి తీసుకోవడానికి వీలుగా రాత్రివేళను సృజించినవాడు దేవుడే. (పనులు చేసుకోవడానికి వీలుగా) పగటిని ప్రకాశవంతంగా చేసినవాడు కూడా ఆయనే. నిస్సందేహంగా దేవుడు మానవుల పట్ల అమిత దయగలవాడు. కాని చాలామంది (ఆయనకు) కృతజ్ఞత చూపడం లేదు. (60-61)

(మీ శ్రేయస్సుకోసం ఇదంతా చేసిన) ఆ దేవుడే మీ ప్రభువు. ఆయన సర్వసృష్టికర్త. ఆయన తప్ప మరో ఆరాధ్యుడు లేడు. మరి మీరెలా పెడదారి పట్టిపోతున్నారు? అదే విధంగా దేవుని సూక్తులు నిరాకరిస్తున్న వారంతా పెడదారి పట్టిపోతున్నారు. (62-63)

ఆ దేవుడే మీకోసం భూమిని నివాసస్థలంగా, ఆకాశాన్ని పందిరిగా నిర్మించాడు. ఆయనే మీకు ఒక రూపాన్నిచ్చి ఎంతో అందంగా మలిచాడు. ఆయనే మీకు పరిశుద్ధ పదార్థాలను ఉపాధిగా ప్రసాదించాడు. (ఇలాంటి సృష్టికార్యాలన్నీ చేసిన) ఆ దేవుడే మీ ప్రభువు, పరమ శుభదాయకుడు, సర్వలోక ప్రభువు. ఆయన మాత్రమే స్వతఃసిద్ధ జీవుడు. ఆయన తప్ప మరో ఆరాధ్యుడు లేడు. (కనుక) మీరు మీ జీవన విధానాన్ని ఆయన కోసం ప్రత్యేకించి ఆయన్ని మాత్రమే ప్రార్థించండి. సకలవిధాల ప్రశంసలు, స్తోత్రాలు ఆయనకే శోభిస్తాయి. (64-65)

వారికిలా చెప్పు: “మీరు దేవుణ్ణి వదలి ప్రార్థిస్తున్న దైవేతర శక్తుల్ని ఆరాధించవద్దని నన్ను వారించడం జరిగింది. నా ప్రభువు నుండి నా దగ్గరకు నిదర్శనాలు వచ్చాయి. నేను సర్వలోక ప్రభువుకే విధేయుడయి ఉండాలని నాకు ఆజ్ఞయింది.” (66)

ఆయనే మిమ్మల్ని మట్టితో సృజించినవాడు. తర్వాత ఆయన మిమ్మల్ని వీర్య బిందువు ద్వారా తీసి, నెత్తుటి ముద్దగా చేసి, ఆపై శిశువుగా రూపొందించి పుట్టించాడు. ఆ తర్వాత మీరు పూర్తి శక్తిసామర్థ్యాలకు చేరుకునే వరకు మిమ్మల్ని పెంచుతున్నాడు. చివరికి మీరు వృద్ధాప్యంలోకి అడుగుపెట్టే వరకు వృద్ధిచేస్తున్నాడు. (అయితే) మీలో

“మనిషి తొందరపాటుతో నేను ఎంతగానో వేడుకున్నాను, చాలా సార్లు వేడుకున్నాను. కాని నా వేడుకోలు స్వీకరించబడే సూచనలు కానరావడం లేదు’ అని చెప్పి విసిగిపోయి వేడు కోవడం మానేస్తాడు. అలాంటి తొందరపాటు పనికిరాదు.” (ముస్లిం)

“మీలో ప్రతి వ్యక్తి తన అవసరాల కోసం దేవుణ్ణి వేడుకోవాలి. చివరికి తన చెప్పువారు తెగిపోయినా (దానికోసం కూడా) దేవుణ్ణి వేడుకోవాలి.” (తిర్మిజి)

وَلِتَبْلُغُوا أَجَلَ أُمَّةٍ مُّسَمًّى ۖ وَلَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ۝ هُوَ الَّذِي يُعْجِبُ وَيُبْهِتُ ۖ فَاِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ۝ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ يُجَادِلُوْنَ فِيْٓ اِبْتِءِ اللّٰهِ ۙ اَتَىٰٓ اِبْرٰهٖمَ بِنُوْحٍ ۙ اَلَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِالْكِتٰبِ وَجَآءُوْا سَلٰتٰنٰهٖ ۙ فَسَوَّفَ لَبَّاسُوْنَ ۙ اِذْ اُغْلِقُ فِيْٓ اَعْنَآفِهِمْ ۙ وَالسَّلٰسِلُ يُسْحَبُوْنَ ۙ فِي السَّجْمِ ۙ ثُمَّ فِي النَّارِ يُسْجَرُوْنَ ۙ ثُمَّ قِيْلَ لَهُمْ اَيْنَ مَا كُنْتُمْ تُشْرِكُوْنَ ۙ مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ ۙ قَالُوْٓا صَلُوْٓا عَنَّا بَل لَّمْ نَكُنْ مِّنْ دُوْعٰوِمِنْ قَبْلُ شَيْئًا ۙ كَذٰلِكَ يُضِلُّ اللّٰهُ الْاَكْفِرِيْنَ ۙ ذٰلِكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَفْرَحُوْنَ فِي الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ ۙ وَبِمَا كُنْتُمْ تَكْبُرُوْنَ ۙ اُدْخِلُوْٓا اَبْوَابَ جَهَنَّمَ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ۙ فَيَسْ مَثُوْٓا فِي النَّارِ ۙ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ ۙ فَاَمَّا نُرِّيْبِكَٓ بَعْضَ الَّذِيْنَ نَعِدُهُمْ ۙ اَوْ تَوَقَّيْبِكَٓ فَاَلَيْسَآ يُرْجَعُوْنَ ۙ ۙ وَ لَقَدْ اَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ ۙ وَمِنْهُمْ مَّنْ قَصَصْنَا

అక్షరములు

కొందరిని (యుక్త వయస్సుకు లేదా వృద్ధాప్యానికి చేరుకోక) ముందే వెనక్కి, పిలిపించు కుంటున్నాడు. మీరు నిర్ణీత (మరణ) సమయానికి చేరుకునేందుకే ఇలా చేస్తున్నాడు. మీరు వాస్తవికతను (అంటే జీవిత పరమార్థం) గ్రహించడానికి కూడా ఆయన ఇలా చేస్తున్నాడు. (67)

ఆయనే మీ జీవన్మరణాలకు కారకుడు. ఆయన ఏదైనా చేయదలచుకుంటే ‘అయిపో’ అని ఆజ్ఞాపిస్తే చాలు, మరుక్షణం అది రూపొంది ఉనికిలోకి వస్తుంది. (68)

దేవుని సూక్తుల విషయంలో వితండ వాదం చేసేవారిని చూశావా నీవు? వారు ఎలా పెడదారి పట్టిపోతున్నారు? వారు ఈ గ్రంథాన్ని, గతంలో మా ప్రవక్తల ద్వారా మేము పంపిన (దివ్య) గ్రంథాలన్నిటినీ తిరస్కరిస్తున్నారు. త్వరలోనే వారికి (నిజం) తెలిసొస్తుంది. అప్పుడు వారి మెడలకు గుదిబండలు కట్టి, సంకెళ్ళతో బంధించి సలసల మరిగే నీటి దగ్గరకు ఈడ్చుకెళ్ళడం జరుగుతుంది. ఆ తరువాత నరకాగ్నిలో విసరి వేయబడతారు. (69-72)

అప్పుడు వారిని (దైవదూతలు) “మీరు దేవునికి సాటి కల్పించిన దైవేతర శక్తులు ఇప్పుడేమయ్యారు?” అని అడుగుతారు. దానికి వారు “వారు మానుండి కనుమరుగై పోయారు. అసలు మేము లోగడ ఏ శక్తిని ప్రార్థించలేదు” అని అంటారు. ఇలా దేవుడు అవిశ్వాసుల్ని దారి తప్పిస్తున్నాడు. (73-74)

“ఈ దుర్గతికి కారణం మీరు ప్రపంచంలో ధర్మవ్యతిరేక కార్యకలాపాల్లో (సదా) తలమునకలై ఉండేవారు. పైగా (అవేవో ఘనకార్యాలైనట్లు) విద్రవిగి పోయేవారు. ఇక వెళ్ళండి. నరకంలోకి పోయిపడండి. అక్కడే మీరు (నానా యాతనలు అనుభవిస్తూ) శాశ్వతంగా పడివుంటారు. అది గర్వపోతుల కోసం నిర్ణయించబడిన పరమ చెడ్డస్థానం” అని (దైవదూతలు) అంటారు. (75-76)

కనుక (ప్రవక్తా!) సహనం వహించు. దేవుని వాగ్దానం పూర్తిగా సత్యమైనది. వారికి మేము భయపెడుతున్న దుష్పరిణామాలలో ఏదైనా ఒకదాన్ని మేము నీ కళ్ళాదుటే వారికి (చవి) చూపినా, లేదా (దానికి ముందే) నీ జీవితం పరిసమాప్తమయినా, మొత్తంమీద వారు మా దగ్గరికే తిరిగిరావలసి ఉంటుంది. (77)

عَلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنْ لَمْ يَنْقُصْ عَلَيْكَ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ فَإِذَا جَاءَ
 أَمْرًا لِلَّهِ فَخُتِيَ بِالْحَقِّ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْمُبْطِلُونَ ۝ اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَعْمَالَ لِيَتَرَكُوهَا مِنْهَا وَ
 مِنْهَا تَأْكُلُونَ ۝ وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَلِتَبْلُغُوا عَلَيْهَا حَاجَةً فِي صُدُورِكُمْ وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفَالِكِ
 تَحْمِلُونَ ۝ وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ ۝ فَأَتَى آيَاتِ اللَّهِ تُنَكَّرُونَ ۝ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا
 كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا أَكْثَرُ مِنْهُمْ وَأَشَدَّ قُوَّةً وَأَثَارًا فِي الْأَرْضِ فَمَا اغْنَى
 عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝ فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرِحُوا بِمَا عِنْدَهُمْ مِنَ الْعِلْمِ وَ
 حَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ۝ فَلَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا قَالُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَحَدَّثَهُ وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا بِهِ
 مُشْرِكِينَ ۝ فَلَمْ يَكْ يَنْفَعُهُمْ إِيمَانُهُمْ لَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا ۝ سَأَلْتُ اللَّهَ الْبَيِّنَاتِ قَدْ خَلَّتْ فِي عِبَادِي ۝
 وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْكَافِرُونَ ۝

నీకు పూర్వం మేము అనేక మంది దైవప్రవక్తలను ప్రభవించజేశాము. వారిలో కొందరి స్థితిగతుల్ని నీకు తెలిపాము. మరికొందరి స్థితిగతుల్ని తెలుపలేదు. దేవుని అనుమతి లేకుండా ఏ దైవప్రవక్త కూడా తనంతట తాను ఏ నిదర్శనాన్ని (మహిమనూ) తీసుకురాలేడు. అయితే దైవాజ్ఞ వచ్చి న్యాయంగా తీర్పు జరిగినప్పుడు అధర్మపరులు మాత్రం (ఘోరంగా) నష్టపోతారు. (78)

దేవుడే మీకోసం పశువుల్ని సృష్టించాడు. వాటిలో కొన్నిటిపై మీరు స్వారీ చేస్తారు; మరికొన్నిటిని (కోసి మాంసం) తింటారు. వాటి వల్ల మీకు ఇంకా అనేక ప్రయోజనాలు ఉన్నాయి. మీరు ఎక్కడికి పోవాలనుకుంటే అక్కడికి చేరుకోవడానికి అవి మీకు ప్రయాణ సాధనాలుగా కూడా ఉపయోగపడుతున్నాయి. ఆ పశువులపై మాత్రమే కాదు, ఓడలలో కూడా మీరు ఎక్కి ప్రయాణం చేస్తారు.

ఈవిధంగా దేవుడు మీకు తన నిదర్శనాలు చూపిస్తున్నాడు. అసలు మీరు ఆయన చూపిస్తున్న ఏ నిదర్శనాలు నిరాకరించగలరు? (79-81)

వారు ప్రపంచంలో తిరిగి చూడలేదా, వీరికి పూర్వం గతించినవారి పర్యవసానం ఏమయిందో? వీరికన్నా వారే బలవంతులు, వారే గొప్ప వైభవచిహ్నాలు వదలివెళ్ళారు. కాని వారు సంపాదించినది వారికి ఏవిధంగానూ ఉపయోగపడలేదు. (82)

గత జాతులవారి దగ్గరకు వారి ప్రవక్తలు సూక్తులు, సూచనలు తీసుకు వచ్చి నప్పుడు వారు తమ దగ్గరన్న (స్వయంకృత) జ్ఞానంలో తలమునకలయి ఉన్నారు. చివరికి వారు తాము అపహాస్యం చేసిన విషయాల ఉచ్చులోనే పడిపోయారు. వారు తీరా మా శిక్ష చూసి “మేమిప్పుడు సాటిలేని ఏకేశ్వరుణ్ణి విశ్వసించాం. (ఆయనకు) సాటి కల్పించిన మిథ్యా దైవాలన్నిటిని నిరాకరిస్తున్నాం” అని అరిచారు. కాని మా శిక్ష చూసిన తర్వాత వారి విశ్వాసం వారికి ఏమాత్రం ఉపయోగపడ లేదు.

ఇది దేవుని దాసుల్ని గురించి అనాదిగా వస్తున్న దైవసంప్రదాయం. (దాని ప్రకారమే ఆ) సత్యతిరస్కారులు సర్వనాశనమయి పోయారు. (83-85)

سُوْرَةُ الْحَمِّ السَّجْدَةِ وَمَكِّيَّةٌ (٧١) (سُوْرَةُ الْحَمِّ السَّجْدَةِ)

అవతరణ: మక్కా

41. హామీమ్

సూక్తులు: 54

ఈ అధ్యాయం ప్రారంభంలోని తొలి రెండు బీజాక్షరాలనే దీనికి మకుటంగా పెట్టారు. ఇది నబవీ శకం ఆరవ ఏటలో అవతరించింది. మక్కా బహుదైవారాధకులు ఇస్లాం సందేశాన్ని అడ్డుకోవడానికి ఎంత దుష్టుచారం సాగిస్తున్నప్పటికీ వారిలో అనేక మంది ఇస్లాం స్వీకరిస్తున్నారు. చివరికి దైవప్రవక్త (స) పినతండ్రి, ప్రముఖ మల్లయోధుడయిన హజ్రత్ హమ్జా (రజి) కూడా ఇస్లాం స్వీకరించారు.

దాంతో ఖురైష్ నాయకులు మరింత ఆందోళన చెందుతూ సమస్యను గురించి చర్చించడానికి ఓరోజు కాబాలయంలో సమావేశమయ్యారు. ఆ సమయంలో దైవప్రవక్త (సల్లం) కూడా కాబాలయంలోనే ఓ మూలన ఒంటరిగా కూర్చున్నారు. అప్పుడు వారిలో ఉత్పా బినర్బియా అనే నాయకుడు మాట్లాడుతూ “మీరు ఒప్పుకుంటే నేను ముహమ్మద్ (సల్లం)తో మాట్లాడి, అతని ముందు కొన్ని ప్రతిపాదనలు పెడతాను. వాటిలో ఒక దాన్నయినా అతను ఒప్పుకోవచ్చు. ఇలా అతను మనల్ని వ్యతిరేకించడాన్ని మానుకుంటాడు” అని అన్నాడు. ఈ మాటలతో అందరూ ఏకీభవించారు.

ఉత్పా దైవప్రవక్త (స) దగ్గరికి వెళ్ళి ఇలా అన్నాడు: “బాబూ! నీవు మన జాతిలో కులగోత్రాల రీత్యా ఎలాంటి స్థానం కలవాడివో నీకు తెలుసు. కాని నీవు మన జాతిప్రజలపై పెద్ద ఆపద తెచ్చిపెట్టావు. సంఘాన్ని చీల్చావు. ప్రజలందరినీ తెలివిహీనుల క్రింద జమకట్టావు. జాతిధర్మాన్ని మంటకలిపి, మన దేవతల్ని విమర్శిస్తున్నావు. మన తాత ముత్తాతలంతా అవిశ్వాసులన్నట్లు మాట్లాడుతున్నావు. కాస్త నామాట విను. నేను నీ ముందు కొన్ని విషయాలు ఉంచుతాను. వాటిలో ఒకదాన్ని నీవు అంగీకరించవచ్చు.”

అప్పుడు దైవప్రవక్త (సల్లం) “సరే చెప్పండి ఏమిటో వింటాను” అన్నారు.

“నీవు ప్రారంభించిన ఈ పని వెనుక లక్ష్యం ధనసంపాదన అయితే, మేమంతా కలసి నీవు మా అందరిలోకెల్లా గొప్ప శ్రీమంతుడయ్యే అంత ధనం సేకరించి ఇస్తాం. ఒకవేళ నాయకత్వం, పెద్దరికాలు కావాలంటే మేము నిన్ను మాపై నాయకుడిగా చేస్తాం. ఏ విషయంలోనూ నీ సలహా లేనిదే మేము నిర్ణయం తీసుకోము. లేదా నీవు రాజు కాదలచుకుంటే మేము నిన్ను మా రాజుగా చేసుకుంటాం. ఒకవేళ నీకేదైనా భూతపిశాచాలు పట్టి బాధపడుతూ, వాటిని నీవు వదలగొట్టుకోలేని స్థితిలో ఉంటే, మేము పేరు మోసిన భూతవైద్యుల్ని రప్పించి మాసొంత ఖర్చుతో నయం చేయిస్తాం” అన్నాడు ఉత్పా.

దైవప్రవక్త (స) అతని మాటలు విని “మీరు చెప్పదలచుకున్నది పూర్తిగా చెప్పినట్టేనా?” అనడిగారు. దానికి ఉత్పా “ఆ.. నేను పూర్తిగా చెప్పేశాను” అన్నాడు.

“అయితే ఇక నేను చెప్పేది కూడా కాస్త వినండి” అంటూ దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ అధ్యాయాన్నే పఠించడం ప్రారంభించారు.

ఉత్పా రెండు చేతులు వెనకవైపు నేలకు ఆనిచ్చి జాగ్రత్తగా వినసాగాడు. దైవప్రవక్త (స) 38వ సూక్తిదాకా పఠించిన తర్వాత సాష్టాంగప్రణామం (సజ్జా)చేసి “అబుల్ వలీద్! నా సమాధానం విన్నారుగా. ఇక మీఇష్టం, మీరేం చేయాలో నిర్ణయించుకోండి” అన్నారు.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

حَمِّ ۝ تَنْزِیْلِ ۝ مِنَ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝ كَتَبْتُ فُضِّلْتُ اَیْتُهُ قَرَأْنَا عَرَبِیًّا لِقَوْمٍ یَعْلَمُونَ ۝
بَشِیْرًا وَنَبِیْرًا ۝ فَاعْرَضْنَا كُنْفَهُمْ فَهُمْ لَا یَسْمَعُونَ ۝ وَقَالُوا قُلُوبُنَا فِیْ اَكْفَاةٍ مِّمَّا تَدْعُوْنَ اِلَیْهِ ۝
فِیْ اِذَا بِنَا وَقَرَّوْ مِنْ بَیْنِنَا وَبَیْنِكَ حِجَابٌ ۝ فَاعْمَلْ اِنَّا عَمَلُونَ ۝ قُلْ اِنَّا اَنَا بَشَرٌ مِّثْلَكُمْ
یُوحٰی اِلَیَّ اِنَّا الْهٰكُمُ اِلٰهُ وَاحِدٌ ۝ فَاسْتَقِیْمُوْا اِلَیْهِ وَاسْتَغْفِرُوْهُ ۝ وَوَبِیْلِ لِّلْمُشْرِكِیْنَ ۝

శ్లో

ఉత్పా మారుమాట్లాడకుండా అక్కడ్నుంచి లేచి ఖురైషీయుల సమావేశానికి తిరిగొచ్చాడు. ఖురైషీయులు అతని వాలకం చూసి అనుమానిస్తూ “ఏమయింది, ఏమన్నాడతను?” అని అడిగారు. అప్పుడు ఉత్పా ఇలా అన్నాడు:

“నేను ఇంతకు ముందెన్నడూ విననటువంటి అద్భుతవాణి విన్నాను. దైవసాక్షి! ఇవి కవితా పలుకులు కానేకావు. మంత్రతంత్రాలు అంతకన్నా కావు. జాతకం, జోతిష్యాలకు సంబంధించిన మాటలు కూడా కావు. ఖురైష్ పెద్దలారా! నామాట విని అతని మానాన అతడ్ని వదలిపెట్టండి. ఈవాణి తప్పకుండా తన ప్రభావం చూపుతుంది. ఒకవేళ అరబ్బులు అతనిపై ఆధిక్యత పొందారనుకోండి, అప్పుడు మీకు మీ సోదరుని మీద చేయిచేసుకునే పని తప్పవుతుంది. ఇతరులే అతని పని పడ్డారు. అలాకాకుండా అతనే అరబ్బులమీద విజయం సాధిస్తే అతని రాచరికం మీ రాచరికం అవుతుంది. అతని గౌరవం మీ గౌరవం అవుతుంది.”

ఖురైష్ నాయకులు ఈ మాటలు విని “చివరికి అతని చేతబడి నీమీద కూడా పారించన్న మాట” అన్నారు. దానికి ఉత్పా “నా అభిప్రాయం మీకు తెలియజేశాను. ఇక మీ ఇష్టం, ఏదైనా చేసుకోండి” అన్నాడు.

ఈ అధ్యాయంలో మక్కా బహుదైవారాధకులకు నయాన, భయాన సచ్చజెప్పడానికే ఎక్కువ ప్రయత్నం జరిగింది.

కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడయిన దేవుని పేరుతో ప్రారంభం

హామీమ్. ఇది కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడైన దేవుని నుండి అవతరించిన దివ్యావిష్కృతి. విషయాలను స్పష్టంగా విడమరచి చెప్పే సూక్తులుగల (దివ్య)గ్రంథం. (ఇంగిత) జ్ఞానం కలవారి కోసం వచ్చింది. ఇది అరబీభాషలో ప్రోక్తమయిన ఖురఆన్ (పాఠ్యగ్రంథం). (స్వర్గ) శుభవార్త అందజేసే, (దుష్పర్యవసానం గురించి) హెచ్చరించే మహోన్నత గ్రంథం ఇది.

కాని వారిలో చాలామంది దీనికి విముఖులయి పోతున్నారు. వినడానికి (కూడా) ముందుకు రావడం లేదు. పైగా “నీవు మమ్మల్ని ఏ విషయం వైపు పిలుస్తున్నావో దాని కోసం (మేము సిద్ధంగా లేము.) మా హృదయకవాటాలు మూసుకుపోయాయి; మా చెవులకు చెవుడొచ్చింది. మాకూ నీకూ మధ్య ఒక తెర అడ్డుపడింది. (అంచేత) నీవు నీ పనేదో చేసుకుపో, మేము మా పని చేసుకుపోతాం” అని అంటున్నారు. (1-5)

ప్రవక్తా! చెప్పు: “నేను మీలాంటి మానవుణ్ణి. కాకపోతే నాకు దివ్యావిష్కృతి ద్వారా మీ దేవుడు ఒక్కడేనని తెలియజేయబడుతోంది. కనుక మీరు ఆయన వైపుకే ఏకోన్ను

الدِّیْنِ لَا یُؤْتُونَ الرِّكْوَةَ وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ كَفِرُونَ ۝ اِنَّ الدِّیْنَ اَمْنًا وَعَمَلُوا الصَّٰلِحٰتِ
لَهُمْ اَجْرٌ عَظِیْمٌ مِّنْوَیْنَ ۝ قُلْ اِبْنُكُمْ لَكَفَرُوْنَ بِالَّذِیْ خَلَقَ الْاَرْضَ فِیْ یَوْمَیْنِ وَتَجْعَلُوْنَ لَهٗ
اٰنْدَادًا ۝ ذٰلِكَ رَبُّ الْعٰلَمِیْنَ ۝ وَجَعَلَ فِیْهَا رَوَاسِیَ مِنْ فَوْقِهَا وَبَرَكَ فِیْهَا وَقَدَّرَ فِیْهَا
اَقْوَامَهَا فِیْ اَرْبَعَةِ اَیَّامٍ ۝ سَوَآءٌ لِّلنَّاسِ یَلِدُوْنَ ۝ ثُمَّ اسْتَوٰی اِلَی السَّمَآءِ وَهِيَ دُخَانٌ فَقَالَ
لَهَا وِلَاذِیْنِ اِثْبَاتًا طَوَّعًا اَوْ كَرْهًا ۝ قَالْنَا اَنْتَیْنَا طٰلِعِیْنَ ۝ فَفَضَّهِنَّ سَبْعَ سَمٰوٰتٍ
فِیْ یَوْمَیْنِ ۝ اَوْعٰی فِی كَلِّ سَمَآءٍ اَمْرَهَا ۝ وَرَبَّیْنَا السَّمَآءَ الدُّنْیَا بِمَصَٰبِغٍ ۝ وَحَفَظْنَا

ఖులై ఉండండి. ఆయన్నే క్రమాపజ కోరుకోండి. పరలోకాన్ని తిరస్కరించి జకాత్ నెరవేర్చని బహుదైవారాధకులకు వినాశంఉంది. దీనికిభిన్నంగా సత్యాన్ని విశ్వసించి సదాచార సంపన్నులైనవారికి ఎన్నటికీ తరగని గొప్ప ప్రతిఫలం లభిస్తుంది.” (6-8)

ప్రవక్తా! వారికి సంగతి కూడా చెప్పు: “కేవలం రెండు రోజుల్లో భూమిని సృష్టించిన దేవుణ్ణి మీరు తిరస్కరిస్తున్నారా? ఆయనకు ఇతరులను సాటి కల్పిస్తున్నారా? సకల లోకాలకు ఆయనే కదా ప్రభువు! ఆయనే భూమి (దొర్లిపోకుండా దాని) మీద పర్వతాలు పాతిపెట్టాడు. అందులో అనేక శుభాలు ఉంచాడు. అంతేకాదు, ఆహారం అర్థించే సమస్త ప్రాణికోటికి అవసరమైన మేరకు లెక్క ప్రకారం దానిపై ఆహారసామగ్రి కూడా ఏర్పాటు చేశాడు. ఈ పనులన్నీ నాలుగు రోజుల్లో పూర్తయ్యాయి. (9-10)

తిరిగి దేవుడు ఆకాశం వైపు దృష్టి సారించాడు. అప్పుడు ఆకాశం పూర్తిగా పొగ రూపంలో ఉండేది. ఆయన భూమ్యాకాశాల్ని ఉద్దేశించి “మీకు ఇష్టమున్నా లేకపోయినా ఉనికిలోకి రండి” అన్నాడు. దానికి అవి “మేము వినములై వచ్చేశాం” అన్నాయి. (11)

అప్పుడు ఆయన రెండురోజుల్లో ఏడు ఆకాశాలు నిర్మించాడు. ప్రతి ఆకాశానికి తత్సంబంధిత నియమావళి నిర్దేశించాడు. భూలోక సమీపంలోని ఆకాశాన్ని మేము (నక్షత్ర) దీపాలతో అలంకరించాం. దాన్ని అన్నివిధాలా సురక్షితంగా ఉంచాం. ఇదంతా మహా శక్తిమంతుడు, అపార వివేకవంతుడైన దేవుడు రూపొందించిన పథకం. (12)

1. అనాది నుండి అంతిమదినం వరకు పుట్టే సమస్త ప్రాణికోటికి సరిపడ ఆహార సామగ్రిని దేవుడు ప్రపంచంలో ఏర్పాటు చేశాడు. అయితే ఈ ఆహారం అవసరమయిన మేరకు అందాలంటే దేవుడు నిర్దేశించిన జీవన విధానం ప్రకారం ఆర్థిక విభజన ప్రక్రియ న్యాయంగా, నిష్పక్షపాతంగా నిరంతరం జరుగుతుండాలి. కాని స్వాధ్యమే పరమార్థంగా భావించిన నేటి మానవుడు దేవుడు నిర్ణయించిన సత్యధర్మాన్ని, ఆర్థిక న్యాయాన్ని త్రోసిపుచ్చి అన్యాయం, అక్రమం, దగా, దోపిడీ, హింసా దౌర్జన్యాలతో కొన్ని వర్గాలకు కృత్రిమ కొరత సృష్టిస్తున్నాడు. ఆ విధంగా కూడబెట్టిన ఆర్థిక ఒనరుల్ని ఎరగా చూపుతూ దేవుని దాసుల్ని తన దాసులుగా చేసుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడు. (ఇతర వివరాలకు 17:31 సూక్తి, దాని పాదసూచిక, 6:140 సూక్తి చూడండి.)

2. మొదట పొగరూపంలో ఉన్న విశ్వం గ్రహాలుగా, నక్షత్రాలుగా, ఇతర మరెన్నో రోదసీ వస్తువులుగా మారడానికి రెండురోజులు పట్టింది. ఈ రెండురోజుల నిర్మాణప్రక్రియలో భూమి కూడా చేరిఉంది. ఆ తర్వాత భూమిపై (మరికొన్ని ఇతర గ్రహాలపై కూడా) నీరు, గాలి, వృక్షజాతి, జీవరాసి వగైరా ఏర్పడటానికి మరోనాలుగు రోజులు పట్టింది. ఇక్కడ 9,10 సూక్తులలో దేవుడు

ذٰلِكَ تَقْدِيْرُ الْعَزِيْزِ الْعَلِيْمِ ۝ اِنْ اَغْرَضُوْا فِقُلٍ اَنْدَرْتُمْ صُغْفٰةً مِّثْلَ صُغْفٰةٍ عٰدٍ وَّ
 تَمُوْدٍ ۝ اِذْ جَآءَتْهُمْ الرُّسُلُ مِنْ بَيْنِ اَيْدِيْهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ اَلَّا تَعْبُدُوْا اِلَّا اللّٰهَ قَالُوْا لَوْ شِآءَ
 رَبُّنَا لَأَنْزَلَ مَلَٰئِكَةً فَاِنَّا بِمَا اُرْسِلْتُمْ بِهِ لَغٰرُوْنَ ۝ فَاَنَّا عٰدٌ قٰسَتْكُمْ رِوَا فِي الْاَرْضِ بِغَيْرِ
 الْحَقِّ وَقَالُوْا مَنْ اَشَدُّ مِمَّنَّا قُوَّةً ۚ اَوْلٰى يَرَوْنَ اللّٰهَ الَّذِيْ خَلَقَهُمْ هُوَ اَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً ۚ وَكَانُوْا
 يٰۤاِيْتِنَا يَجْعَلُوْنَ ۝ فَاَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيْحًا صَرْصَرًا فِىْ اَيَّامٍ نَّحْسٰتٍ لِّنُذَيِّقَهُمْ عَذٰبَ الْخٰزِيْ
 فِي الْحَيٰوةِ الَّذِيْنَ بَآءَ وَعَلَدٰبِ الْاٰخِرَةِ اَخْرَجُوْا اَخْرَجُوْا ۚ وَهُمْ لَا يُبْصِرُوْنَ ۝ وَاِنَّا تَمُوْدُ فَعٰدِلِيْنَهُمْ فَاَسْتَجَبُوْا

అయినా మీరు (ఆయన శక్తిసామర్థ్యాలను ఖాతరు చేయకుండా) ముఖం తిప్పు కుంటే వారికిలా చెప్పి: “(పూర్వం) ఆద్, సమూద్ జాతులపై హతాత్మక (దైవ)శిక్ష వచ్చి పడింది. అలాంటి హతాత్ శిక్ష గురించి నేను మిమ్మల్ని హెచ్చరిస్తున్నాను. వారి దగ్గరకు దైవప్రవక్తలు ముందూ వెనుకా నలువైపుల నుంచి వచ్చి ‘దేవుణ్ణి తప్ప మరెవరినీ ఆరాధించకండి’ అని (పరిపరివిధాల) బోధించారు. కాని వారు (తిరస్కార భావంతో) ‘మా ప్రభువు పంపాలనుకుంటే (ఈ పనికోసం) దైవదూతల్ని పంపేవాడు. కనుక నీవు తెచ్చిన విషయాన్ని మేము నమ్ముము’ అని అన్నారు.” (13-14)

ఆద్ (నాయకులు) న్యాయం, ధర్మం ఏదీలేకుండా దేశంలో పెద్ద మొనగాళ్ళు పోయారు. పైగా (అహంకారంతో) “మాకంటే బలవంతులెవరున్నారు?”ని పలకసాగారు. వారిని సృష్టించిన దేవుడు వారికంటే బలాధ్యుడన్న సంగతి వారికి కాస్తయినా తట్టలేదా? వారు మా సూక్తులు, సూచనలు తిరస్కరిస్తూనే పోయారు. చివరికి మేము ఓ దుర్జినాన వారి పైకి భయంకరమైన తుఫాన్ పంపాము. ఇహలోక జీవితంలో వారికి అవమాన కరమైన శిక్ష చవిచూపించడానికే ఇలా చేశాం. పరలోక శిక్ష ఇంతకంటే ఎంతో అవమానకరంగా ఉంటుంది. వారికక్కడ ఎవరూ సహాయం చేయరు. (15-16)

భూమండల నిర్మాణానికి రెండురోజులు పట్టిందని, దానిపై ఆహారం తదితర ఏర్పాట్లు జరగడానికి నాలుగు రోజులు పట్టిందని అన్నాడు. ఈవిధంగా భూమి జీవరాసికి నివాసయోగ్యం కావడానికి మొత్తం ఆరుదినాలు పట్టింది. ఈ ఆరు దినాలలోనే మొత్తం విశ్వవ్యవస్థ ఏర్పడింది.

11,12 సూక్తులలో దేవుడు విశ్వనిర్మాణానికి ముందున్న పరిస్థితిని ప్రస్తావిస్తూ, అప్పుడు ఈ విశ్వం పొగరూపంలో ఉండేదని అన్నాడు. నేటి సైన్స్ భాషలో దీన్ని సహారిక (Nebula) అంటారు. కొట్ల సంవత్సరాల క్రితం ఒకచోట గుమిగూడి ఉన్న ఈ విశ్వపదార్థంలో పెద్దపేలుడు (బిగ్ బ్యాంగ్) సంభవించి ముక్కలు ముక్కలైపోయిందని, అవి క్రమంగా విస్తరించి లక్షలాది సంవత్సరాల తర్వాత నేటి గ్రహాలుగా, నక్షత్రాలుగా రూపొందాయని శాస్త్రవేత్తలు చెబుతున్నారు. ఖురఆన్ లో దేవుడు పొగ రూపంలో ఉన్న భూమ్యాకాశాల్ని ఉద్దేశించి ఉనికిలోకి రండని ఆజ్ఞాపించాడు. ఆ తరువాత ఆయన రెండు రోజుల్లో ఏడు ఆకాశాలు నిర్మించాడు. ఇందులో భూమి కూడా చేరి ఉంది.

ఈవిధంగా దేవుడు భూమ్యాకాశాలను ఆరు దినాలలో సృష్టించాడని ఖురఆన్ చెబుతోంది. ఈదినాలు మనం ప్రమాణంగా తీసుకునే దినాలు కానవసరంలేదు. ఖురఆన్ లో ఒకచోట ఒకరోజు మీరు లెక్కించే వెయ్యేండ్లకు సమానమని, మరోచోట ఒకరోజు యాభైవేల ఏండ్లకు సమానమని ఉంది. ఖురఆన్ సైన్స్ గురించి చెప్పే గ్రంథం కాదు. తన అవతరణ కాలనాటి మానవులకు అర్థమయ్యేలా సంక్షిప్తంగా దేవుని అసాధారణ శక్తిసామర్థ్యాల ప్రస్తావనల ద్వారా ఆయన ఏకత్వాన్ని చాటిచెప్పే దైవగ్రంథం. ఆ దృష్టితోనే దాన్ని అధ్యయనం చేస్తే విషయం అర్థమవుతుంది.

الْعٰى عَلَى الْهُدٰى فَاَحَدَتْهُمْ صُغْفٰةُ الْعَدٰبِ الْهُوَ يَمَا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ ۝ وَنَجَّيْنَا الَّذِيْنَ
 اٰمَنُوْا وَكَانُوْا يَتَّقُوْنَ ۝ وَيَوْمَ يُحْشَرُ اَعْدَاؤُ اللّٰهِ لِيَلْمُوْا السَّارِ فِيْهِمْ يُورَعُوْنَ ۝ حَتّٰى اِذَا مَا
 جَآءَهَا شِهَادٌ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ وَاَبْصَارُهُمْ وَاَجْمَعُوْهُمْ يَمَا كَانُوْا يَمْسُوْنَ ۝ وَقَالُوْا لِمَ اِجْمَعُوْهُمْ لِمَ شَهِدْتُمْ
 عَلَيْنَا ۚ قَالُوْا اَنْطَقْنَا اللّٰهَ الَّذِيْ اَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍ وَاَلَيْهٖ تَرْجِعُوْنَ ۝ وَمَا
 كُنْتُمْ تَسْتَتِرُوْنَ اَنْ يُّشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَا اَبْصَارُكُمْ وَلَا اَجْمَعُوْكُمْ وَلٰكِنْ ظَنَنْتُمْ اَنَّ اللّٰهَ لَا
 يَعْلَمُ كَثِيْرًا مِّمَّا تَعْمَلُوْنَ ۝ وَذٰلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِيْ ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ اَرْدَكُمْ فَاَصْبَحْتُمْ مِنَ الْخٰسِرِيْنَ ۝
 ۚ اِنْ يَّبْصُرُوْا قَالَتَا مَثُوْا لَهْمُ وَاِنْ لَيْسَتْغِيْبُوْا فَمَا هُمْ مِنَ الْمَعْتَبِيْنَ ۝ وَقَبَضْنَا لَهُمْ قُرْءٰٓءَ

ఇక సమూద్ జాతి- మేము వారిముందు సన్మార్గం ఉంచాం. కాని వారు సన్మార్గం చూడటానికి బదులు అంధులయి ఉండటానికే ఇష్టపడ్డారు. చివరికి వారి దుష్కర్మల కారణంగా వారిపై అవమానకరమైన శిక్ష వచ్చిపడింది. అయితే సత్యాన్ని విశ్వసించి భయభక్తుల వైఖరి అవలంబించినవారిని మాత్రం మేము రక్షించాం. (17-18)

దైవవిరోధుల్ని నరకానికి తీసికెళ్లేందుకు వారిని చుట్టుముట్టి తీసుకోచ్చే రోజు గురించి ఊహించు. అప్పుడు ముందొచ్చినవారిని వెనుక వచ్చినవారు దగ్గరికొచ్చేదాకా ఆపడం జరుగుతుంది. అలా అందరూ అక్కడికి చేరుకున్న తర్వాత వారి కళ్ళు, చెవులు, చర్మాలు వారు ప్రపంచంలో ఉన్నప్పుడు ఏమేమి చేసేవారో సాక్ష్యమిస్తాయి. (19-20)

అప్పుడు వారు తమ చర్మాలను ఉద్దేశించి “మీరు మాకు వ్యతిరేకంగా ఎందుకు సాక్ష్యమిస్తున్నారు?” అని అడుగుతారు.

దానికవి ఇలా సమాధానమిస్తాయి: “ప్రతి వస్తువుకు మాట్లాడే శక్తినిచ్చిన దేవుడే మాకూ మాట్లాడే శక్తినిచ్చాడు. ఆయనే మిమ్మల్ని మొదటిసారి పుట్టించాడు. ఇప్పుడు ఆయన దగ్గరికే మీరు తీసుకురాబడ్డారు. మీరు రహస్యంగా నేరాలు చేస్తున్నప్పుడు, ఎప్పుడో ఓసారి మీ కళ్ళు, చెవులు, చర్మాలు కూడా మీకు వ్యతిరేకంగా సాక్ష్యమిస్తాయన్న ఆలోచనే మీకు కలగలేదు. పైపెచ్చు మీరు చేసే దుష్కార్యాలు అనేకం దేవునికి కూడా తెలియదని మీరు భావిస్తుండేవారు. దేవుణ్ణి గురించి మీలో ఏర్పడిన ఈ దుష్టభావనే మిమ్మల్ని (నట్టేట) ముంచింది. అందుకే మీరిప్పుడు నష్టపోయారు.” (21-23)

వారిప్పుడు సహనం వహించినా వహించకపోయినా నరకాగ్ని వారి నివాసస్థలం. వారు పశ్చాత్తాపంతో (సత్యంవైపు) మరలదలచినా వారికా అవకాశం ఇవ్వబడదు. మేము వారికి ముందూవెనకా ప్రతి విషయాన్నీ ఆకర్షవంతంగా చేసేచూపే (పైశాచిక) నేస్తాలను

3. ఇబ్నె మన్సూద్ (రజి) ప్రకారం కాబా దగ్గర ఇద్దరు ఖురైష్ తెగవాళ్ళు- ఒక సఖీఫ్ తెగ వ్యక్తి లేక ఇద్దరు సఖీఫ్ తెగవాళ్ళు, ఒక ఖురైష్ తెగవ్యక్తి గుమిగూడారు. వారి దేహాల్లో కొవ్వు బాగానే ఉంది. కాని వారి మస్తిష్కాలలో బుద్ధిజ్ఞానాలే తక్కువగా ఉన్నాయి. వారిలో ఒకడు “దేవుడు మన మాటలు వింటాడా? నీ అభిప్రాయం ఏమిటి?” అని అడిగాడు. దానికి రెండోవాడు “మనం బిగ్ గగా మాట్లాడితే వింటాడు. మెల్లిగా మాట్లాడితే వినలేడు” అన్నాడు. మూడోవాడు తన అభిప్రాయం చెబుతూ బిగ్ గగా మాట్లాడేటప్పుడు వినగలిగితే, మెల్లిగా మాట్లాడేటప్పుడు కూడా వింటాడనుకుంటా” అన్నాడు. ఆ సందర్భంలో ఈసూక్తులు అవతరించాయి. (బుఖారి, ముస్లిం)

فَرَبِّنَا لَهُمْ مَنَاجِبَ يُبَيِّنُ أَيْدِيَهُمْ وَمَا خَلَقَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أَمِّهِمْ قَدْ خَلَكْتُمْ مِنْ قَبْلِهِمْ
 مِنَ الْجِنِّ وَالإِنسِ ۗ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ ۝ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَذَا الْقُرْآنِ
 وَالْعَوَاقِبِ فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ ۝ فَلَمَّا بَقِيَ الَّذِينَ كَفَرُوا عَدَاً بَاطِناً شَدِيداً وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا الَّتِي كَانُوا
 يَعْمَلُونَ ۝ ذَلِكُمْ جَزَاءُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ النَّارُ لَهُمْ فِيهَا دَارُ الْآخِرَةِ جَزَاءُ بِمَا كَانُوا
 بِيَعْبَدُونَ ۝ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرِنَا الَّذِينَ آمَنَّا مِنَ الْجِنِّ وَالإِنسِ نَجْعَلُهُمْ تُحْتِ
 أَقْرَبًا مِنَّا يَكُونُوا مِنَ الْإِسْفَلِينَ ۝ إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبَّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَفْتَا مُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمْ
 الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَكْفُرُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ۝ نَحْنُ أَوْلِيُّكُمْ فِي الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ ۗ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهَى أَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدَّعُونَ ۝ نَزَّلْنَا مِنْ عَفْوَ
 الْجِبِّ ۝ وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَبِلَ صَالِحاً وَقَالَ إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ۝ وَلَا تَسْتَوِي
 الْحَسَنَةُ وَالسَّيِّئَةُ ۗ إِذْ قَعَّ بِأَلْتِي هِيَ أَحْسَنُ فَأَذَّا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ
 حَمِيمٌ ۝ وَمَا يُلْقِيهَا إِلاَّ الَّذِينَ صَبَرُوا ۗ وَمَا يُلْقِيهَا إِلاَّ ذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ۝ وَإِنَّا لَنَزَّلْنَاهَا مِنْ

۞

۞

వారిపై రుద్దాము. గత మానవులకు, జిన్నులకు ఎలాంటి (శిక్ష)నిర్ణయం వర్తించిందో వారికి అలాంటి నిర్ణయమే వర్తిస్తుంది. కనుక వారు తప్పకుండా సప్తపోతారు. (24-25)

అవిశ్వాలు (మరింత పెర్రేగిపోతూ) “ఈ ఖుర్ఆన్ వినకండి. (దాన్ని పరిస్పృన్నుపుడు) అల్లరిచేయండి. ఇలాగైనా మీరు విజయం సాధిస్తారేమో చూడండి” అనంటారు. (26)

ఈ తిరస్కారుల్ని మేము కఠినంగా శిక్షిస్తాం. వారి కర్మలదుష్ఫలం వారికి తప్పక చూపిస్తాం. దైవవిరోధులకు విధించే శిక్ష నరకం! అక్కడే వారికి శాశ్వతనివాసముంటుంది. మా సూక్తులు నిరాకరించినవారికి అదే శిక్ష. వారక్కడ (అక్కసు వెళ్ళబుచ్చుకుంటూ) “ప్రభూ! మమ్మల్ని పెడదారి పట్టించిన మానవుల్ని, జిన్నుల్ని మాకు చూపించు. వారిని మేము కాళ్ళక్రింద పడేసి (కసితిరా) తొక్కి అవమానపరుస్తాం” అనంటారు. (27-29)

ఎవరు తమ ప్రభువు దేవుడేనని పలికి, ఆమాట మీదనే స్థిరంగా ఉంటారో వారి (సహాయం) కోసం దైవదూతలు తప్పకుండా అవతరిస్తారు. అప్పుడు వారికి ఇలా ధైర్యం చెబుతారు: “భయపడకండి. విచారపడకండి. స్వర్గప్రవేశం గురించి మీకు చేసిన వాగ్దానం గుర్తుచేసుకొని ఆనందించండి. మేము ఇహలోకంలోనూ మీకు తోడుగా ఉన్నాం, ఇప్పుడు పరలోకంలోనూ మీకు తోడుగా ఉంటాం. ఇక్కడ మీరు కోరుకున్న వస్తువు లభిస్తుంది. మీరు కోరిందల్లా మీదే అవుతుంది. గొప్ప క్షమాశీలి, అమిత దయా మయుడయిన దేవుని వైపున లభించనున్న ఆతిథ్యమిది.” (30-32)

దేవుని (సందేశం) వైపు (ప్రజలను) పిలిచి, సత్కార్యాలు చేసి, తాను దైవవిధేయుణ్ణి పలికినవాని మాటకంటే శ్రేష్ఠమైన మాట మరెవరిది అవుతుంది? (33)

పవక్తా! మంచి చెడూ ఒకటి కాజాలవు. కనుక నీవు అత్యంత శ్రేష్ఠమైన ‘మంచి’ ద్వారా చెడును నిర్మూలించు. అప్పుడు నీ గర్భశత్రువు కూడా నీకు ప్రాణమిత్రుడయి పోవడం నీవు చూస్తావు. ఈ సద్గుణం సహనశీలురకు తప్ప మరెవరికీ అబ్బదు. ఈ భాగ్యం అదృష్టవంతులకు తప్ప మరెవరికీ ప్రాప్తం కాదు. (34-35)

السَّيِّئِينَ نَزَّلْنَا فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۝ وَ مِنَ آيَاتِهِ الْبَيْتُ الَّذِي وَالتَّمْسُ
 وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ ۗ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ۝
 فَإِن اسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْئُونَ ۗ وَمِنْ آيَاتِهِ
 أَن تَرَى الْآرِضَ خَاشِعَةً فَإِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَّتْ ۗ وَإِنِ الَّتِي أَحْبَبَهَا لَمَجِي
 الْمَوْتَى إِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝ إِنَّ الَّذِينَ يُلَاجِدُونَ فِي آيَاتِنَا لَا يَخْفَوْنَ عَلَيْهَا ۗ إِنَّمَا

۞

ఒకవేళ సైతాన్ నుండి నీకేదైనా దుష్ప్రచారణ కలిగినట్లు అన్నిసై నీవు దేవుని శరణువేడుకో. 4 దేవుడు సమస్తం వింటున్నాడు. ఆయన సర్వం ఎరిగినవాడు. (36)

రాత్రి, పగలు, సూర్యుడు, చంద్రుడు (వగైరా ప్రకృతి శక్తులన్నీ) దేవుని (ఏకత్వానికి, ఆయన శక్తిసామర్థ్యాలకు) నిదర్శనాలే. (కనుక ప్రజలారా!) సూర్యచంద్రులకు సాష్టాంగపడకండి. మీరు నిజంగా దేవుణ్ణి ఆరాధించేవారయితే, వాటిని సృష్టించిన దేవునికే సాష్టాంగపడండి. (37)

ప్రవక్తా! మీరు గనక తలబిరుసుతో మొండిగా వ్యవహరిస్తే వ్యవహరించనీ. నీ ప్రభువు సన్నిధిలో ఉన్న దైవదూతలు రేయింబవళ్ళు ఆయన్ని స్మరిస్తూనే ఉన్నారు. వారా సృరణలో ఎన్నటికీ అలసిపోరు. (38)

భూమి నిర్ణీతంగా పడివుండటం నీకు కనిపిస్తుంది. అయితే మేము ఆ తర్వాత వర్షం కురిపించగానే అది ఒక్కసారిగా (వృక్షజాతిని తీసుకొని) పైకి ఉబికి వస్తుంది. ఇది కూడా దేవుని సూచనే. మృతభూమికి జీవంపోసి లేపేవాడు మృత మానవుల్ని కూడా బ్రతికించి లేపగలడు. ఆయనకు అణువణువుపై అధికారం ఉంది. (39)

4. సైతాన్ ఎల్లప్పుడూ ఏదో వంకతో మానవుణ్ణి రెచ్చగొట్టి, కోపం తెప్పించి అతని చేత ధర్మ వ్యతిరేక కార్యాలు చేయించడానికి ప్రయత్నిస్తాడు. అలాంటి పరిస్థితి ఎదురయితే వెంటనే ఆ దుష్టుడి కీడునుండి దైవాన్ని శరణుకోరుకోవాలని ఈ సూక్తిలో హెచ్చరించబడింది.

ఒకసారి దైవప్రవక్త (స) దగ్గర హజ్రత్ అబూబకర్ (రజి) కూర్చొని ఉంటే ఒకతను వచ్చి అబూబకర్ (రజి)ని అనవసరంగా దూషించడం ప్రారంభించాడు. హజ్రత్ అబూబకర్ (రజి) వెంటనే రెచ్చిపోకుండా మౌనం వహించి అతని దూషణలు వినసాగారు. దైవప్రవక్త (స) ఆయన్ను చూసి చిరునవ్వు చిందించసాగారు. కాని తర్వాత కాస్సేపటికి అబూబకర్ (రజి) అతని దూషణలు సహించ లేక సమాధానంగా ఒక తీవ్రమైన మాటన్నారు. ఆయన నోట ఆ మాట వినగానే దైవప్రవక్త (స) ముఖారవిందం ముడుచుకుపోయింది. ఆయన తక్షణమే లేచి అక్కడ్నుంచి వెళ్ళిపోయారు.

అబూబకర్ (రజి) కూడా లేచి ఆయన వెనకాలే నడిచారు. దారిలో ఆయన దైవప్రవక్త (స)తో మాట్లాడుతూ “(ఏమిటి మీ ధోరణి) చాలా విచిత్రంగా ఉందే! ఆ వ్యక్తి నన్ను తిడుతున్నంత సేపు మీరు మౌనం వహించి చిరునవ్వు నవ్వుతుండేవారు. కాని తర్వాత నేనతని దూషణకు జవాబివ్వగానే మీకు కోపం వచ్చేసింది” అని అడిగారు. దానికి దైవప్రవక్త (స) “నువ్వు మౌనంగా ఉన్నంతసేపు ఒక దైవదూత నీదగ్గర నిలబడి నీతరపున అతని దూషణలకు జవాబిచ్చాడు. కాని నీవు మాట్లాడటం మొదలెట్టగానే ఆ దూత అదృష్టమై అతని స్థానంలో సైతాన్ ప్రత్యక్షమయ్యాడు. మరి నేను సైతాన్తో కలసి కూర్చోలేనుగా?” అన్నారు. (ముస్నద్అహ్మద్)

يُلْقَى فِي النَّارِ خَيْرٌ أَمْ مَنْ يَأْتِيَّ آمِنًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۗ اعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ ۗ إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝ إِنَّ
 الَّذِينَ كَفَرُوا بِالَّذِي كَرَّمْنَا جَاءَهُمْ ۖ وَإِنَّ لِكَلِّبُ عَزِيزٍ ۖ لَا يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ ۖ وَلَا
 مِنْ خَلْفِهِ ۖ تَنْزِيلٌ مِنْ حَكِيمٍ حَبِيبٍ ۝ مَا يَقَالُ لَكَ إِلَّا مَا قَدْ قِيلَ لِلرُّسُلِ مِنْ قَبْلِكَ ۖ إِنَّ
 رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ ۖ وَذُو عِقَابٍ أَلِيمٍ ۝ وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَجَبِيًّا لَقَالُوا لَوْلَا كَلِمَةٌ أَتَىٰ عِيسَىٰ
 وَعَرِيفٌ ۖ قُلْ هُوَ الَّذِي بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَشِفَاءُ ۖ وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ۖ إِنِّي إِذَا نَهَيْتُهُمْ أَنْ يَرْجِعُوا
 عَلَىٰ أَعْيُنِي ۖ أُولَٰئِكَ يُتْرَكُونَ مِنْكَ ۖ بَعِيدٌ ۖ وَقَدْ أَنْتَبْنَا مُوسَىٰ ۖ الْكَلْبَ فَأَخْتَلَفَ فِيهِ ۖ وَأَلْوَا
 كَلِمَةً سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لِقَضَىٰ بَيْنَهُمْ ۖ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ ۖ مُرْتَابٍ ۖ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ ۖ
 وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ۖ وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ ۖ إِلَيْهِ يُرْجَعُ عِلْمُ السَّاعَةِ ۖ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ تَحْرَاتٍ
 مِنْ أُمَّمَاتِهَا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ ۖ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ إِيْنِ شَرَكَاؤِى ۖ قَالُوا

۝
 ۝
 ۝

మా సూక్తులకు పెడర్థాలు తీసేవారు మాకు కనపడకుండా ఎక్కడా దాక్కొని ఉండలేరు. (సమయం వచ్చినప్పుడు వారికి తప్పక తగిన శాస్తి జరుగుతుంది.) నరకాగ్నిలో వినరబడేవాడు శ్రేష్ఠుడు లేక ప్రళయదినాన ప్రశాంత స్థితిలో ఉండేవాడు శ్రేష్ఠుడు? మీరే ఆలోచించండి. సరే మీరు చేయదలచుకున్నదేదో చేస్తూవుండండి. (కాని గుర్తుంచుకోండి.) మీ చేష్టలన్నిటినీ దేవుడు ఓకంట గమనిస్తూనే ఉన్నాడు. (40)

మీరే తమ దగ్గరికి హితబోధ వచ్చినప్పుడు దాన్ని తిరస్కరించినవారు. కాని ఇదొక శక్తిమంతమైన గ్రంథం. దుష్టశక్తులు దానిపై ముందునుంచీ దాడి చేయలేవు; వెనుక నుంచీ దాడి చేయలేవు. ఇది మహా వివేకవంతుడు, స్వతహాగా ప్రశంసనీయుడయిన దేవుని నుండి అవతరించిన (అద్భుత)వాణి. ప్రవక్తా! నీగురించి అనబడుతున్న మాటలు ఈనాడు కొత్తేమీ కాదు. నీకు పూర్వం ప్రభవించిన ప్రవక్తలకు కూడా ఈ మాటలు అన్నారు. (అయినా) నీ ప్రభువు గొప్ప క్షమాశీలి. (అయితే దాంతోపాటు) ఆయన కఠినంగా దండించేవాడు కూడా. (41-43)

ఒకవేళ మేమీ గ్రంథాన్ని అరబ్బీతర ఖుర్ఆన్ గా చేసివుంటే, వారు (విమర్శిస్తూ) “దాని సూక్తుల్ని (మా భాషలో) ఎందుకు విడమరచి చెప్పలేదు? ఇదేమీ చోద్యమో! సంబోధితులు అరబ్బులైతే, ఈగ్రంథం అరబ్బీతర భాషలోనా!?” అంటారు. వారికిలా చెప్పు: ఈ ఖుర్ఆన్ విశ్వసించేవారి కోసం మార్గదర్శిని, స్వస్థిత ప్రదాయిని. అయితే విశ్వసించడానికి ముందుకురానివారి కోసం ఇది చెవుల్లో దూర్చిన దూది, కళ్ళకు కట్టిన గంఠ లాంటిది. వారి పరిస్థితి వారిని చాలా దూరం నుంచి పిలుస్తున్నట్లుంది. (44)

ఇంతకుపూర్వం మేము మూసాకు (తొరాత్)గ్రంథం ఇచ్చాము. దాని విషయంలో కూడా ఇలాంటి విభేదమే వచ్చింది. నీ ప్రభువు గనక ముందే ఒకమాట నిర్ణయించి ఉండకపోతే ఇలా విభేదించేవారి గురించి (ఎప్పుడో) తీర్పు జరిగివుండేది. వీరసలు దీన్ని గురించి తీవ్రమయిన సందిగ్ధం, సందేహాలలో పడిపోయారు. ఎవరు సత్కార్యం చేస్తే అతను తన శ్రేయస్సు కోసమే చేసుకుంటాడు. అలాగే ఎవరు దుష్కార్యానికి పాల్పడితే దాని కీడు అతని పైనే వచ్చి పడుతుంది. నీ ప్రభువు మాత్రం తన దాసులకు ఎలాంటి అన్యాయం చేయడు. (45-46)

أَذَتْكَ ۖ مَا مَمَّنًا مِنْ شَيْبِيٍّ ۖ وَصَلَّ عَنْهُمْ ۖ مَا كَانُوا يَدْعُونَ مِنْ قَبْلُ وَظَنُوا مَا لَهُمْ مِنْ
 مَجِيصٍ ۖ لَا يَسْتَمُ الْإِنْسَانُ مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ ۖ وَإِنَّ مَسَّهُ الشَّرُّ فَيُبْئِسُ قَنُوطًا ۖ وَلَكِنَّ أَدْفُقَهُ
 رَحْمَةً ۖ مِمَّا مِنْ بَعْدِ صَرَآءَ مَسْنَهُ كَيْفَ لَكِنَّ هَذَا لِي ۖ وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً ۖ وَلَكِنْ نُجِعتُ إِلَى
 رَبِّي ۖ إِنَّ لِي عِنْدَهُ لَلْحُسْبَىٰ ۖ فَلْيُنذِرِ بَيْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا يَمًا عَمَلًا ۖ وَلْيُنذِرْ بَيْنَهُمْ مِنْ عَذَابٍ عَلِيظٍ ۖ
 وَإِذَا أَلْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَنَارَ بَاجِلِيٍّ ۖ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَذُو دُعَاءٍ عَرِيضٍ ۖ قُلْ
 الرَّبِّتَرَانِ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ ۖ ثُمَّ كَفَرْتُمْ بِهِ ۖ مَنْ آصَلَّ مَمَّنْ هُوَ فِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ۖ
 سَأَرْبِهِمْ آيْتِنَا فِي الْآفَاقِ ۖ فِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَبْئَسَ لَهُمُ آئُهُ الْحَقُّ ۖ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ
 عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ۖ أَلَا إِنَّهُمْ فِي مَرِيضَةٍ ۖ مِنْ لِقَاءِ رَبِّهِمْ ۖ أَلَا إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُحِيطٌ ۖ

۝
 ۝
 ۝

ప్రళయఘడియ గురించి దేవునికి మాత్రమే తెలుసు. తొడిమల నుండి పైకిచ్చే పండ్లను గురించి, గర్భందాల్చే తల్లి, ఆమె కనే పిల్లల్ని గురించి కూడా ఆయనకే తెలుసు. ఆయన వారిని (ప్రళయ దినాన) ఎలుగైతే పిలిచి “(మీరు పూజించిన) నా భాగస్వాములు ఏమయ్యార”ని ప్రశ్నిస్తాడు. దానికి వారు “మాలో ఎవరికీ వారి ఉనికిని గురించే తెలియదని విన్నవించుకుంటున్నాం” అనంటారు. వారు గతంలో పూజించిన మిథ్యాదైవాలన్నీ ఆరోజు వారినుండి కనుమరుగై పోతాయి. దాంతో వారు (నిరాశతో) తమకిక ఎక్కడా రక్షణ లభించదని భావిస్తారు. (47-48)

మానవుడు తన శ్రేయస్సు కోసం ఎంత వేడుకున్నా అలసిపోడు. కాని ఎప్పుడైనా కాస్తంత కష్టం వస్తేవాలు, నిరాశతో క్రుంగిపోతాడు. అయితే మేమతట్టి ఆ కష్టం నుండి గట్టెక్కించి మాకారుణ్యాన్ని చవిచూపించగానే (మేము చేసిన మేలు మరచి) “నేనిందుకు అర్హుణ్ణి. (నా శక్తిసామర్థ్యాలవల్లనే నాకిది లభించింది) ప్రళయదినం ఒకటుందని, అది తప్పక వస్తుందని నేను భావించడంలేదు. ఒకవేళ నన్ను నిజంగానే నాప్రభువు దగ్గరకు తీసికెళ్ళడం జరిగితే అక్కడా నాకు సుఖాలే లభిస్తాయి” అని అంటాడు.

కాని మేము సత్యాన్ని తిరస్కరించినవారికి (గతంలో) వారు ఏమేమీ చేసినవచ్చారో తెలిపి, ఆతర్వాత పరమ జుగుప్సాకరమైన (నరక)యాతనలు చవిచూపిస్తాం. (49-50)

మానవునికి మేమేదైనా అనుగ్రహిస్తే అతను మాకు విముఖుడయి పోతాడు. పైగా అహంకారంతో విర్రవీగుతాడు. కాని అదే కష్టమొచ్చినప్పుడు సుదీర్ఘప్రార్థనలు చేస్తాడు.

ప్రవక్తా! వారికిలా చెప్పు: “ఈఖుర్ఆన్ నిజంగా దైవవాణి అయితే, దీన్ని మీరు (ఇలాగే) నిరాకరిస్తుంటే, కాస్త మీరే ఆలోచించండి.. దీన్ని (మొండిగా) నిరాకరించడంలో బహుదూరం పోయినవాడికంటే పరమదుర్మార్గుడు మరెవరుంటారు? (51-52)

త్వరలోనే వారికి మా నిదర్శనాలు దిజ్ఞుండలాల్లోనూ చూపిస్తాం; వారి (దేహ నిర్మాణం)లోనూ చూపిస్తాం. చివరికి ఈ ఖుర్ఆన్ సత్యవాణి అనే విషయం వారి ముందు బట్టబయలవుతుంది. నీప్రభువు ప్రతిదానికీ సాక్షిగా ఉన్నాడన్న సంగతి చాలదా (వారికి)? చూడు, మీరు తమ ప్రభువును కలుసుకోవలసి ఉంటుందన్న విషయాన్ని ఎలా నమ్ములేకపోతున్నారో! వినండి, ఆయన ప్రతివస్తువునీ పరివేష్టించి ఉన్నాడు. (53-54)